

Broj: 02-04-29617-3/24
Sarajevo, 23.05.2024. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka) Vlada Kantona Sarajevo, na **25. sjednici održanoj 23.05.2024. godine**, donijela je

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.
2. Predlaže se Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 41/12-Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 - Ispravka) donese Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.
3. Donošenjem ovog zaključka stavlja se van snage Zaključak broj: 02-04-666-2/23 od 16.03.2023. godine.
4. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

P R E M I J E R

Nihad Uk

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo,
6. Evidencija,
7. A r h i v a.

Na osnovu čl. 12. tačka b) i 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04,6/13 i 31/17), člana 59. stav (3) Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 18/03) i člana 24. Okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 63/08) Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana _____ godine, donijela je

PRIJEDLOG

ZAKON
O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI U KANTONU SARAJEVO

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.
(Predmet i definicije pojmova)

- (1) Ovim zakonom uređuje se:
- a) obavljanje djelatnosti odgoja i obrazovanja u osnovnoj i srednjoj školi (u daljem tekstu: škola) u Kantonu Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton),
 - b) osnivanje i prestanak rada osnovne i srednje škole,
 - c) organizacija i finansiranje škola,
 - d) upravljanje i rukovođenje školom,
 - e) statusna pitanja učenika,
 - f) statusna pitanja radnika škole,
 - g) stručno usavršavanje i profesionalni razvoj radnika škole, nadzor nad radom radnika i škola i
 - h) druga pitanja koja su u vezi sa radom škole.
- (2) Obrazovanje odraslih lica u školi ostvaruje se u skladu sa propisom koji uređuje oblast obrazovanja odraslih.
- (3) Djelatnost odgoja i obrazovanja u školi je djelatnost od posebnog interesa za Kanton.
- (4) Pojedini pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:
- a) **Centri** su javne ustanove za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju učenika sa različitim teškoćama u razvoju i učenika sa invaliditetom,
 - b) **eksperimentalni program** je program kojim se provjerava vrijednost novih obrazovnih sadržaja, oblika i metoda rada, kao i nove nastavne opreme,
 - c) **EMIS** (Education Management Information System) je sistem za prikupljanje, obradu i generisanje podataka i statističkih izvještaja na nivou osnovnog i srednjeg obrazovanja,
 - d) **ferijalna praksa** je angažman učenika u vrijeme raspusta sa punim ili djelimičnim radnim vremenom, dugoročnog ili kratkoročnog karaktera, sa definisanom novčanom naknadom ili bez novčane naknade u skladu sa važećim propisima,

- e) **godišnji program rada škole** predstavlja dokument koji, po utvrđenoj proceduri, donosi školski odbor na početku svake školske godine, a njime se utvrđuju obaveze škole i rad u cjelini u tekućoj školskoj godini,
- f) **Individualno prilagođeni program (u daljem tekstu: IPP)** je pisani i razvojni dokument kojim se preciziraju ciljevi koje učenik treba postići tokom postavljenog razdoblja pomoću strategija podučavanja, resursa i podrške neophodnih za ostvarenje tih ciljeva. IPP se priprema i realizuje kroz nivo podrške prema odgojno-obrazovnim potrebama djeteta, te se prilikom izrade vrši metodička i sadržajna prilagodba,
- g) **Individualizirani edukacijski program (u daljem tekstu: IEP)** je pisani i razvojni dokument, odnosno mapa koja sadrži programe edukacije i odgojne podrške koji će pomoći učeniku u odgojno-obrazovnom procesu i ostvarivanju obrazovnih ciljeva. IEP je dokument koji se na osnovu procjene i opservacije znanja, vještina i sposobnosti djeteta izrađuje za određenog učenika i ima za cilj da zadovolji odgojno-obrazovne potrebe učenika, suština je u metodičkoj, ali ne i u sadržajnoj prilagodbi. IEP se može izraditi samo za neke nastavne predmete ili aktivnosti ili za sve nastavne predmete i aktivnosti,
- h) **Individualno tranzicijski program (ITP)** je pisani i razvojni dokument, što znači da je promjenjiv i vremenski osjetljiv. Planiranjem tranzicije skupljaju se podaci od pojedinaca i iz različitih raspoloživih okruženja unutar škole i izvan razine škole, sa ciljem koherentnog planiranja učenikovog prijelaza iz jednog okruženja u drugo okruženje kao i prijelaz mladog lica u život odraslog čovjeka,
- i) **inkluzija** obuhvata proces systemske reforme koja sadrži promjene i modifikacije u sadržaju, metodama nastave, pristupima, strukturama i strategijama u obrazovanju prevazilaženje prepreka sa vizijom koja služi da obezbijedi svim učenicima relevantne starosne dobi, iskustvo ravnopravnog i participativnog učenja i okruženja koje najbolje odgovara njihovim potrebama. Inkluzija je pristup obrazovanju i društvu temeljen na ljudskim pravima. Inkluzivno obrazovanje podrazumijeva individualni pristup i prilagođavanje obrazovnog sistema potrebama i mogućnostima učenika, a u svrhu postizanja njegovog punog intelektualnog, socijalnog, emocionalnog, fizičkog i akademskog potencijala,
- j) **inspeksijski nadzor nad radom škole** podrazumijeva nadzor koji u skladu sa zakonom vrši prosvjetni inspektor u oblasti primjene zakona, podzakonskih propisa i općih akata iz oblasti osnovnog i srednjeg odgoja i obrazovanja, preduzimanja mjera u skladu sa zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona,
- k) **kombinirana odjeljenja/razredi/grupe/klase** su takva odjeljenja u kojima istovremeno i u istoj učionici radi jedan nastavnik sa dva ili više razreda u skladu sa pedagoškim standardima i normativima,
- l) **Mreža škola** je planski dokument kojim rad više škola na način da zadovoljava zahtjevima dostupnosti i racionalne organizacije, te ispunjava uvjete propisane pedagoškim standardima i normativima,
- m) **Nastavni plan** je dokument kojim se propisuju odgojno-obrazovna područja, odnosno nastavni predmeti koji će se izučavati u školi, redoslijed izučavanja tih predmeta po razredima, sedmični i godišnji broj nastavnih časova za obavezne, fakultativne i izborne nastavne predmete, a u vezi s tim i struktura školske godine,
- n) **Nastavni program** je dokument kojim se propisuje obim, dubina i redoslijed nastavnih sadržaja u pojedinom nastavnom predmetu,
- o) **Nastavničko vijeće** je stručni organ koga čine direktor, pomoćnik direktora/voditelj dijela nastavnog procesa, nastavnici i stručni saradnici škole,

- p) **Kurikulum** je skladno uređen sistem planiranja, izvedbe, vrednovanja i reguliranja odgojno-obrazovnog rada u užem i širem smislu kao dio preduniverzitetske obrazovne reforme,
- r) **odgojno-disciplinska mjera** je mjera koja se izriče učeniku zbog povrede učeničke dužnosti i kršenja odredbi pravila škole i kućnog reda škole,
- s) **odjeljsko vijeće** je stručni organ koga čine razrednik, nastavnici koji realiziraju nastavu u tom odjeljenju, asistent u nastavi u tom odjeljenju i koordinator praktične nastave. Odjeljskim vijećem predsjedava razrednik,
- t) **online nastava** je izvođenje obrazovnog procesa uz pomoć informacijsko-komunikacijske tehnologije,
- u) **opisno ocjenjivanje** razlikuje se od numeričkog po tome što se umjesto iskazivanja brojevima iskazuje riječima, što suštinski ne čini razliku već samo tehnički različito saopćava rezultate valorizacije,
- v) **osnivač** je domaće i strano, pravno i fizičko lice, koje u skladu sa ovim zakonom može osnovati školu kao ustanovu, kao i Skupština Kantona Sarajevo koja može samostalno ili sa drugim pravnim odnosno fizičkim licem osnovati školu kao javnu ustanovu u skladu sa ovim zakonom, kao i crkva odnosno vjerska zajednica,
- z) **pedagoška i metodička praksa** predstavljaju oblike pripreme studenata za rad u nastavnom procesu u okviru nastavnog plana i programa visokoškolske ustanove,
- aa) **pedagoškim standardima i normativima** utvrđuju se materijalni, kadrovski i drugi uvjeti prilikom organizacije rada, izgradnje i opremanja školskog prostora, koji osiguravaju jednake uvjete za rad i ravnomjeran razvoj svih škola,
- bb) **Pravila škole** su opći akt škole koji donosi školski odbor škole, uz saglasnost Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo.
- cc) **prevencija** je proces kojim se osnažuju pojedinci i sistemi kako bi bili spremni odgovoriti životnim izazovima, događajima i tranzicijama, stvarajući i podupirući uslove koji će promovisati zaštitu prava, prihvatljiva ponašanja i zdrave životne stilove, te omogućavati razvijanje i učvršćivanje prosocijalnih oblika ponašanja i time posredno preduprijeti ispoljavanje neprihvatljivih oblika ponašanja,
- dd) **redovna nastava** je nastavom predviđena odgojno-obrazovna djelatnost u školi koja obavezuje na pohađanje, odnosno učestvovanje u odgojno-obrazovnom i školskom radu prema propisanom nastavnom planu i programu,
- ee) **samovrednovanje** je proces kojim se obavezno vrednuju: kvalitet školske kulture, kvalitet školske klime, kvalitet nastave i vannastavnih aktivnosti, kvalitet rada stručne službe škole, saradnja škole sa društvenom zajednicom, kao i drugi elementi,
- ff) **stručno usavršavanje** provodi se u cilju praćenja razvoja i napretka određenih naučnih dostignuća, unapređivanja pedagoške teorije i prakse. Nastavnici i stručni saradnici dužni se da se kontinuirano stručno usavršavaju i razvijaju kompetencije radi boljeg obavljanja posla, te unapređivanja nivoa postignuća učenika,
- gg) **stručni aktiv škole** obrazuju nastavnici istog nastavnog predmeta ili dva i više srodnih predmeta, odnosno nastavnici određenih nastavnih oblasti,
- hh) **stručni nadzor** obuhvata aktivnosti koje vrši Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo u vezi s organizacijom i izvođenjem nastave, nadzor nad radom direktora, pomoćnika direktora, nastavnika, stručnih i drugih saradnika radi unapređenja odgojno-obrazovnog rada,
- ii) **Školski odbor** je organ upravljanja u školi,
- jj) **upisno područje** je prostorno područje sa kojeg se učenici upisuju u određenu osnovnu školu na osnovu prebivališta,
- kk) **vannastavne aktivnosti** učenika provode se u vidu vannastavnih i posebnih programa putem sekcija, klubova, grupa, učeničkih zadruga, projekata i drugih oblika,

- ll) **vanjsko vrednovanje** je vrednovanje koje se provodi u školama radi unapređenja kvaliteta odgojno-obrazovnog rada,
 - mm) **Vijeće roditelja** je tijelo u školi koje se bira za tekuću školsku godinu, a čine ga po jedan predstavnik roditelja učenika iz svakog odjeljenja,
 - nn) **Vijeće učenika** u školi čine predstavnici učenika svakog odjeljenja škole izuzev učenika I, II i III razreda osnovne škole,
 - oo) **Zajednica škola** je udruživanje u jednu ili više zajednica škola radi međusobne saradnje u ostvarivanju zajedničkih interesa i pružanja pomoći u odgojno-obrazovnom radu, s tim da zajednica nema svojstvo pravnog lica,
 - pp) **zaštita učenika** podrazumijeva postupanje svih subjekata uključenih u odgojno-obrazovni proces u skladu sa principom najboljeg interesa djeteta u procesu pružanja podrške učeniku posebno u skladu sa UN Konvencijom o pravima djeteta.
- (5) Ostali pojmovi iz ovog zakona, a koji nisu definisani u stavu (4) ovog člana ili u drugim članovima ovog zakona, definisani su drugim zakonskim i podzakonskim propisima iz oblasti odgoja i obrazovanja.

Član 2. **(Upotreba ženskog ili muškog roda)**

Terminološko korištenje ženskog ili muškog roda u ovom zakonu podrazumijeva uključivanje oba roda.

Član 3. **(Ciljevi i načela)**

- (1) Ciljevi odgoja i obrazovanja u školi su:
- a) osigurati svim učenicima jednako pravo i mogućnost na odgoj i obrazovanje bez obzira na spol, rasu, nacionalnost, socijalno i kulturno porijeklo, invaliditet, ekonomski status, vjeroispovijest i sposobnosti,
 - b) osigurati način poučavanja kojim će svaki učenik imati mogućnost da u skladu s vlastitim sposobnostima, potrebama i interesovanjima ostvari puni potencijal,
 - c) odgajati i obrazovati učenike za aktivno i odgovorno učešće u procesu odgoja i obrazovanja i društvenom životu,
 - d) osigurati sticanje osnovne pismenosti (čitanja, pisanja, računanja), jezične pismenosti, čitalačka pismenost, matematičke pismenosti, informatičke pismenosti, informacijske pismenosti, medijske pismenosti, pismenosti za obrazovanje na daljinu i e-učenje, kulturalne pismenosti, tehnološke pismenosti i pismenosti u oblasti dva strana jezika,
 - e) razvijati poduzetničke kompetencije, kreativno-produktivne kompetencije, komunikacijske kompetencije i tjelesno-zdravstvene kompetencije za što uspješnije dalje obrazovanje, život i rad u savremenom društvu,
 - f) osposobiti učenike za cjeloživotno učenje,
 - g) osposobiti učenike da razumiju savremene naučne spoznaje i dostignuća,
 - h) razvijati svijest o potrebi očuvanja i unaprjeđenja psihofizičkog zdravlja učenika, te podsticanja dobrobiti učenika,
 - i) podsticati učenike za izučavanje i promociju tradicionalnih zanata,
 - j) podržavati učenike kroz programe izvrsnosti i liderstva,

- k) razvijati državotvornu svijest i patriotizam, svijest o nacionalnoj pripadnosti, očuvanju povijesno-kulturne, duhovne baštine i nacionalnog identiteta primjereno uzrastu učenika,
- l) osigurati mogućnost djeci iz dijaspore i iseljeništva da kroz programe razmjene i druge aktivnosti razvijaju osjećaj pripadnosti domovini,
- m) upoznati učenike sa povijesnim činjenicama o zločinima i genocidu počinjenog u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: BiH) prilagođeno i primjereno razvojnoj dobi učenika, te njegovati kulturu sjećanja i kulturu pamćenja,
- n) odgajati i obrazovati učenike u skladu sa univerzalnim civilizacijskim vrijednostima,
- o) razvijati empatiju,
- p) afirmirati poštivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda, prava djeteta i pripremati svakog učenika za život u društvu zasnovanom na vladavini prava i vrijednostima demokratskog društva, socijalne pravde, inkluzije i uzajamnog uvažavanja u skladu sa međunarodnim konvencijama koje su sastavni dio Ustava Bosne i Hercegovine i pozitivno pravnih propisa i
- r) podsticati učenike da odgovorno učestvuju u aktivnostima zajednice i u aktivnostima na očuvanju prirode i održivog razvoja, te s ciljem razvoja građanske svijesti.

(2) Načela odgoja i obrazovanja su:

- a) odgoj i obrazovanje u školi se temelji na javnosti rada škole,
- b) odgoj i obrazovanje u školi se temelji na jednakom pravu na kvalitetan i obavezan odgoj i obrazovanje, bez obzira na nacionalne, etničke, kulturne, socijalne, ekonomske, regionalne, lokalne i druge specifičnosti okruženja u kome se ono organizira i provodi,
- c) odgoj i obrazovanje u školi se temelji na afirmaciji vrijednosti demokratskog društva i patriotizmu,
- d) odgoj i obrazovanje u školi omogućava horizontalnu i vertikalnu prohodnost unutar bosanskohercegovačkog obrazovnog sistema i fleksibilnost u okvirima međunarodnih obrazovnih sistema,
- e) implementacijom akreditovanih međunarodnih programa i projekata međunarodne saradnje, u škole se uvode međunarodni obrazovni i pedagoški standardi i prakse,
- f) odgoj i obrazovanje u školi se temelji na inkluziji kao temeljnom ljudskom pravu svih učenika, uvažavajući individualne razlike i sposobnosti učenika,
- g) odgoj i obrazovanje u školi se temelji na odgovornosti i autonomiji u planiranju i organizaciji, te slobodi pedagoškog i metodičkog rada prema smjernicama obrazovnog standarda, kurikulumima, nastavnim planovima i programima, pedagoškim standardima i normativima za školu (u daljem tekstu: standardi i normativi) koje donosi Vlada Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Vlada) i godišnjem programu rada,
- h) odgoj i obrazovanje u školi se temelji na prevenciji neprihvatljivih oblika ponašanja i zaštiti učenika od svih oblika nasilja/zlostavljanja u i oko škole,
- i) odgoj i obrazovanje u školi se temelji na visokoj kvaliteti obrazovanja, naučnoj i etičkoj utemeljenosti, kako bi se svim učenicima osiguralo sticanje temeljnih općeobrazovnih i stručnih kompetencija, osposobilo ih se za život i rad u promjenjivom društveno-kulturnom kontekstu, vodeći računa o zahtjevima tržišta rada, savremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija i naučnih spoznaja i dostignuća, te potrebi holističkog, pravednog i humanog odnosa prema pojedincu i zajednici,
- j) odgoj i obrazovanje u školi se temelji na kontinuiranom stručnom usavršavanju i profesionalnom razvoju svih radnika škole u skladu sa standardima profesije i

- k) odgoj i obrazovanje u školi se temelji na samovrednovanju i vrednovanju rada u skladu sa visokim standardima kvalitete obrazovanja.

Član 4.

(Zabrana diskriminacije i političkog djelovanja)

- (1) U školama je zabranjena svaka vrsta diskriminacije u skladu sa zakonom.
- (2) Bliži propis koji reguliše prepoznavanje, prevenciju i zaštitu od diskriminacije donosi Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo).
- (3) U školama je zabranjeno političko organiziranje i političko djelovanje pojedinaca i političkih partija.

Član 5.

(Autonomija i sloboda)

- (1) Škola uživa odgovarajući stepen autonomije, u skladu s važećim propisima, a naročito u pogledu zapošljavanja nastavnog, stručnog i drugog kadra, te slobode rada nastavnika.
- (2) Škola poštuje odgovarajući stepen slobode nastavnika da izvodi nastavu na način koji smatra odgovarajućim u skladu sa standardima profesije, dobrim praksama i društveno i tehnički prihvatljivim oblicima i metodama podučavanja, pri čemu škola mora voditi računa o standardima i održivosti postojećih i primjeni novih oblika i metoda u nastavnom procesu.
- (3) Škola pruža nastavnicima optimalnu podršku pri ostvarivanju profesionalnih standarda u izvođenju nastave.

Član 6.

(Video-nadzor)

U školi se može uvesti video-nadzor, s ciljem zaštite sigurnosti učenika, a u skladu sa zakonom kojim se reguliše zaštita ličnih podataka.

Član 7.

(Upotreba jezika i pisma u nastavi)

- (1) Nastava i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada u školi realiziraju se na jednom od tri službena jezika Federacije BiH: bosanski jezik, hrvatski jezik i srpski jezik, a po potrebi i znakovni jezik.
- (2) U nastavi se koriste oba zvanična pisma BiH (latinica i ćirilica), a po potrebi i Brajevo pismo.
- (3) Do kraja četvrtog razreda osnovne škole učenici će savladati latinicu i ćirilicu.
- (4) Nastava ili dio nastave može se realizirati i na stranom jeziku, uz saglasnost Ministarstva.

Član 8.

(Izborni predmeti)

- (1) Škola će unaprjeđivati i štititi vjerske slobode, toleranciju i kulturu dijaloga.

- (2) Škola ne može preduzimati bilo kakve mjere i aktivnosti kojima bi se ograničavala sloboda izražavanja sopstvenih i upoznavanja drugih i drugačijih vjerskih uvjerenja.
- (3) Imajući na umu različitost uvjerenja/vjerovanja u BiH, učenici će pohađati časove vjeronauke/vjeronauka samo ako su u skladu s njihovim uvjerenjem ili uvjerenjima njihovih roditelja.
- (4) Učenici koji ne žele pohađati vjeronauku/vjeronauk neće ni na koji način biti dovedeni u nepovoljan položaj u odnosu na druge učenike.
- (5) Škola je dužna osigurati uvjete da učenici pohađaju nastavni predmet vjeronauku/vjeronauk, a učenicima koji ne pohađaju vjeronauku/vjeronauk omogućit će se pohađanje jednog od alternativnih izbornih predmeta za koji se opredijeli većina učenika jednog razreda na početku školovanja u osnovnoj, odnosno u srednjoj školi.
- (6) Promjena izbora u smislu stava (5) ovog člana moguća je na zahtjev roditelja/staratelja/usvojitelja (u daljem tekstu: roditelj) u skladu sa standardima i normativima.

Član 9.

(Nastavak obrazovanja u Kantonu, državljana BiH koji su dio obrazovanja stekli u inostranstvu i stranih državljana)

- (1) Državljeni BiH koji su dio obrazovanja stekli u inostranstvu, te strani državljani i lica bez državljanstva, mogu podnijeti zahtjev školi za upis u školu uz obavezu provođenja nostrifikacije i ekvivalencije svjedodžbi na osnovu kojih se upisuju, u skladu sa zakonom.
- (2) Ako se prilikom ekvivalencije svjedodžbi utvrdi da se program u inostranstvu bitno razlikuje od nastavnih planova i programa škole u kojoj učenik namjerava nastaviti školovanje, nastavničko vijeće izrađuje poseban program koji važi za tekuću školsku godinu i koji ima za cilj da olakša tranziciju u nastavni plan i program Kantona.
- (3) Nostrifikaciju i ekvivalenciju vrši Ministarstvo u skladu sa pravilnikom kojeg donosi ministar za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: ministar).
- (4) Učenici škole u Kantonu koji su dio obrazovanja stekli u inostranstvu po programu međunarodne razmjene učenika i imaju sertifikat/uvjerenje, diplomu i/ili drugi dokument o priznanju o uspješno završenom završetku međunarodnog programa razmjene, nemaju obavezu pohađanja posebnog programa iz stava (2) ovog člana, niti imaju obavezu polaganja razlike predmeta.
- (5) Strani državljani, lica bez državljanstva i lica kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH imaju pravo na sticanje obrazovanja u skladu sa ovim zakonom i važećim propisima, u skladu sa konvencijama i sporazumima koje je BiH zaključila sa drugim zemljama ili međunarodnim organizacijama, onda kada se može osnovano zaključiti da će takva lica u BiH boraviti duže od tri mjeseca.
- (6) Na zahtjev lica iz stava (1) ovog člana škola je obavezna donijeti pozitivnu odluku kojom se zahtjev prihvata, ukoliko realizira obrazovanje za isto ili srodno zanimanje i ukoliko prijem učenika ne dovodi do kršenja standarda i normativa u dijelu u kojem se propisuje broj učenika u odjeljenju.
- (7) Ukoliko nastavničko vijeće škole donese negativnu odluku sa obrazloženjem kojom se zahtjev lica iz stava (1) ovog člana odbija, obavezno je istu dostaviti podnosiocu zahtjeva, Ministarstvu i prosvjetnoj inspekciji.

- (8) Na odluku nastavničkog vijeća iz stava (7) ovog člana, može se izjaviti žalba Ministarstvu. Odluka Ministarstva je konačna i protiv iste nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

Član 10.

(Nastava na jeziku i pismu nacionalne manjine)

- (1) U školi u kojoj učenici pripadnici jedne nacionalne manjine čine najmanje jednu trećinu od ukupnog broja učenika, organizira se obrazovanje učenika nacionalne manjine na jeziku te nacionalne manjine, a ako čine jednu petinu, organizira se dodatna nastava o jeziku, književnosti, historiji i kulturi nacionalne manjine kojoj pripadaju, ako to zahtijeva većina njihovih roditelja.
- (2) Ministarstvo donosi nastavni plan i program za nastavu iz maternjeg jezika pripadnika nacionalnih manjina uz konsultaciju sa Vijećem nacionalnih manjina Kantona, i osigurava nastavni materijal za takvo obrazovanje. Nastavni materijal odgovara potrebama manjine i uključuje sadržaje iz književnosti, historije, geografije i kulture te manjine.

II - OSNIVANJE I PRESTANAK RADA ŠKOLE

Član 11.

(Osnivač)

- (1) Školu kao ustanovu može osnovati domaće i strano pravno i fizičko lice u svim oblicima svojine (u daljem tekstu: osnivač) uz rješenje Ministarstva o ispunjenosti uvjeta za osnivanje škole, uz prethodnu saglasnost Vlade i konačnu saglasnost Skupštine Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Skupština).
- (2) Školu kao javnu ustanovu na području Kantona može osnovati Skupština samostalno ili s drugim pravnim, odnosno fizičkim licem kada procijeni da postoji javni interes ili vjerska zajednica, odnosno crkva, kada Skupština ocijeni da za njeno osnivanje postoji javni interes.
- (3) Status škole kao javne ustanove čiji je osnivač vjerska zajednica ili crkva, kao i pitanja, koja se odnosi na izbor i imenovanje organa upravljanja i rukovođenja, načina zapošljavanja radnika, specifičnosti nastavnih planova i programa, sadržaja udžbenika, izdavanja javnih isprava kao i druga pitanja koja su specifična za ovu vrstu škola, uređuje se posebnim ugovorom koji zaključuju Vlada i vjerska zajednica ili crkva, na sporazumni prijedlog Ministarstva i osnivača ovih škola, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (4) Ostale odredbe ovog zakona odnose se i na škole kao javne ustanove čiji je osnivač vjerska zajednica ili crkva, osim u dijelovima utvrđenim u stavu (3) ovog člana.
- (5) Kanton može, u skladu s međunarodnim ugovorima, otvoriti odjeljenje škole iz stava (2) ovog člana za državljane BiH u inostranstvu.
- (6) Rad odjeljenja iz stava (5) ovog člana finansira osnivač.
- (7) Kanton može finansirati i osnivanje/rad odjeljenja škole na prostoru BiH, čiji rad je od posebnog značaja za Kanton, a koji značaj utvrđuje Vlada.

- (8) Za osnivanje, rad i statusne promjene škole, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju pitanja o ustanovama i to u dijelu koji nije reguliran ovim zakonom.
- (9) Osnivač škole ne može biti fizičko lice pravosnažno osuđeno za krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju od tri mjeseca i duže.
- (10) Protiv rješenja Ministarstva iz stava (1) ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Član 12.

(Sredstva za osnivanje i rad škole)

- (1) Osnivač škole osigurava sredstva potrebna za osnivanje i rad škole, u skladu s standardima i normativima.
- (2) Ako školu osniva više pravnih, odnosno fizičkih lica, svoje međusobne odnose uređuju ugovorom.

Član 13.

(Uvjeti za obavljanje djelatnosti odgoja i obrazovanja i osnivanje škole)

- (1) Djelatnost odgoja i obrazovanja u Kantonu može se vršiti isključivo u školama koje su upisane u Registar škola koji vodi Ministarstvo (u daljem tekstu: Registar).
- (2) Škola se može osnovati ako:
 - a) postoji javni interes za osnivanjem koji se dokazuje kroz elaborat o osnivanju,
 - b) su obezbijedena sredstva za finansiranje i
 - c) je osnivač obezbijedio minimalna sredstva za rad.
- (3) Vlada, na prijedlog Ministarstva, donosi bliže propise o postupku i uvjetima osnivanja škole, uvjetima za obavljanje djelatnosti odgoja i obrazovanja i prestanka rada škole.
- (4) Škola kao javna ustanova može zadržati status škole i bez minimalnog broja odjeljenja, na prijedlog Ministarstva i uz saglasnost Vlade.

Član 14.

(Zahtjev za osnivanje škole kao ustanove i škole kao javne ustanove čiji je osnivač Crkva odnosno vjerska zajednica)

- (1) Osnivač je dužan, uz zahtjev za izdavanje rješenja o ispunjenosti uvjeta za osnivanje škole, Ministarstvu dostaviti:
 - a) osnivački akt,
 - b) elaborat o opravdanosti osnivanja, koji za javnu ustanovu usvaja Skupština,
 - c) podatke o licu ovlaštenom za zastupanje i predstavljanje,
 - d) dokaz o osiguranim uvjetima i garancije za osnivanje u pogledu unaprijed obezbijedenih i planiranih finasijskih sredstava za osiguranje uvjeta za rad za period od najmanje pet godina i

- e) dokaz o uplati sredstava Ministarstvu u iznosu utvrđenom odlukom Vlade, a za potrebe troškova vođenja postupka osnivanja od faze podnošenja zahtjeva do okončanja postupka.
- (2) Ministarstvo obavještava osnivača o urednosti i usklađenosti sa ovim zakonom dostavljenog zahtjeva i određuje rok za otklanjanje eventualno utvrđenih nedostataka.
 - (3) Smatra se da je osnivač odustao od zahtjeva ukoliko u roku od 60 dana od dana dostavljanja obavijesti iz stava (2) ovog člana ne otkloni utvrđene nedostatke.
 - (4) Elaborat o opravdanosti osnivanja sadrži:
 - a) podatke o osnivaču,
 - b) sjedište i naziv,
 - c) ciljeve,
 - d) nastavni plan i program po kojem će se nastava realizirati,
 - e) dokaz o ispunjenosti uvjeta utvrđenih standardima i normativima,
 - f) dokaz o obezbijedenim finansijskim sredstvima za rad škole i
 - g) analizu opravdanosti osnivanja škole koja će uključivati da li novoformirana škola ugrožava egzistiranje najbliže susjedne ili srodne škole.
 - (5) Nakon dostavljanja urednog zahtjeva iz stava (1) ovog člana, Ministarstvo donosi poseban akt kojim imenuje ekspertnu komisiju radi razmatranja zahtjeva i elaborata, te davanja stručnog mišljenja o ispunjenosti uslova za početak rada škole u daljoj fazi postupka.
 - (6) Prethodna saglasnost Vlade odnosno konačna saglasnost Skupštine donosi se u skladu sa rokovima i na način utvrđenim propisima koji regulišu rad Vlade odnosno Skupštine.
 - (7) Odluka Vlade odnosno Skupštine o izdavanju prethodne odnosno konačne saglasnosti o osnivanju škole je konačna i protiv iste se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema odluke.
 - (8) Ukoliko Vlada odnosno Skupština ne izda saglasnost iz stava (6) ovog člana, podnosilac zahtjeva za osnivanje škole ne može uputiti zahtjev za osnivanje iste ili nove škole u periodu od tri godine od dana podnošenja zahtjeva.

Član 15.

(Zahtjev za osnivanje škole kao javne ustanove čiji je osnivač ili suosnivač Skupština)

- (1) Skupština usvaja elaborat o opravdanosti osnivanja škole.
- (2) Elaborat o opravdanosti osnivanja sadrži:
 - a) podatke o osnivaču,
 - b) sjedište i naziv,
 - c) ciljeve,
 - d) nastavni plan i program po kojem će se nastava realizirati,
 - e) dokaz o ispunjenosti uvjeta utvrđenih standardima i normativima,
 - f) dokaz o obezbijedenim finansijskim sredstvima za rad škole i
 - g) analizu opravdanosti osnivanja škole koja će uključivati da li novoformirana škola ugrožava egzistiranje najbliže ili susjedne škole.
- (3) Nakon što Skupština usvoji elaborat o opravdanosti osnivanja škole Ministarstvo pribavlja dokaz o osiguranim uvjetima i garancije za osnivanje u pogledu unaprijed obezbijedenih i planiranih finansijskih sredstava za osiguranje uvjeta za rad, te dostavlja zahtjev podnosioca za osnivanje škole Vladi za izdavanje prethodne saglasnosti, odnosno Skupštini za donošenje odluke o osnivanju škole.

Član 16.
(Odluka o osnivanju za škole kao ustanove i škole kao javne ustanove)

Odluka o osnivanju je osnivački akt i obavezno sadrži:

- a) naziv osnivača,
- b) naziv i sjedište škole,
- c) vrstu škole koja se osniva,
- d) izvore i način obezbjeđivanja sredstava za rad,
- e) nastavni plan i program po kojem će se raditi,
- f) navedene objekte koji će se koristiti,
- g) ime lica koje će do imenovanja organa rukovođenja predstavljati i zastupati školu i njegova ovlaštenja i odgovornosti,
- h) rok za imenovanje školskog odbora, direktora škole (u daljem tekstu: direktor) i donošenje pravila škole i
- i) druga pitanja značajna za rad škole.

Član 17.
(Registar škola i drugi registri)

- (1) Nakon što Skupština donese odluku o osnivanju škole kao javne ustanove, odnosno da konačnu saglasnost za osnivanje škole kao ustanove, Javna ustanova "Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo" (u daljem tekstu: Institut) vrši provjeru o ispunjenosti uvjeta za početak rada i daljnji rad u skladu sa aktom koji donosi Ministarstvo.
- (2) Nakon što Institut utvrdi postojanje uvjeta za početak rada i daljnji rad škole, novoosnovana škola se na osnovu rješenja Ministarstva o ispunjavanju uslova za početak rada i daljnji rad upisuje u Registar.
- (3) Protiv rješenja Ministarstva iz stava (2) ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.
- (4) U Registar iz stava (2) ovog člana škola se upisuje nakon upisa u Sudski registar.
- (5) Ministarstvo donosi bliži propis o sadržaju i načinu vođenja Registra iz stava (2) ovog člana.
- (6) Ministarstvo donosi bliži propis o drugim registrima za potrebe odgojno-obrazovnog rada i provođenje zakona.

Član 18.
(Statusne promjene)

- (1) Skupština, na prijedlog Vlade, donosi odluke o statusnim promjenama škole kao javne ustanove čiji je osnivač ili suosnivač Kanton.
- (2) Osnivač škole kao ustanove i škole kao javne ustanove čiji je osnivač Crkva ili vjerska zajednica, uz prethodnu saglasnost Ministarstva i konačnu saglasnost Skupštine, donosi odluke o statusnim promjenama škole.

- (3) Odluke o statusnim promjenama škole mogu se donositi najkasnije šest mjeseci prije početka primjene, a primjenjuju se od početka naredne školske godine.

Član 19. **(Prestanak rada škole)**

- (1) Ministarstvo putem Instituta vrši provjeru uvjeta rada škole.
- (2) Ako se prilikom provjere ustanovi da škola ne obavlja djelatnost na način utvrđen ovim zakonom, Ministarstvo će rješenjem utvrditi rok za otklanjanje nepravilnosti koji ne može biti duži od šest mjeseci.
- (3) U slučaju prestanka rada škole osnivač je zatečenim učenicima dužan omogućiti nastavak započetog školovanja.
- (4) U slučaju prestanka rada škole kao javne ustanove osnivač je zatečenim radnicima dužan omogućiti nastavak rada u drugoj školi u skladu sa zakonom.
- (5) Ukoliko se utvrdi da škola čiji osnivač nije Kanton krši odredbe ovog zakona ili drugih zakona, kao i važećih podzakonskih propisa, Ministarstvo će posebnim aktom:
- a) upozoriti i dati rok za otklanjanje nepravilnosti, koji ne može biti duži od šest mjeseci i
 - b) zabraniti ponavljanje utvrđenih nepravilnosti.
- (6) Ukoliko škola ne postupi po aktu Ministarstva iz stava (5) ovog člana, Ministarstvo će donijeti odluku o trajnom ili privremenom brisanju iz Registra škola iz člana 17. ovog zakona.
- (7) Odluka iz stava (6) ovog člana je konačna i protiv iste se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

III - OPĆI AKTI ŠKOLE

Član 20. **(Opći akti škole)**

- (1) Školski odbor, uz saglasnost Ministarstva, donosi pravila škole.
- (2) Škola, pored pravila, ima i druge opće akte kojima se reguliraju pitanja bitna za rad škole, a koja nisu regulirana pravilima škole.
- (3) Sva opća akta iz ovog člana, uključujući i budžet škole su javna i dostupna na web stranici škole, ali škole kao ustanove nisu obavezne objavljivati budžet škole.
- (4) Školski odbor, na prijedlog nastavničkog vijeća i uz konsultacije sa sindikatom škole, a nakon provedene rasprave na vijeću roditelja i vijeću učenika, donosi pravilnik o kućnom redu kojeg su se obavezna pridržavati sva lica koja borave u školskom prostoru.

Član 21. **(Javne isprave, pečat i memorandum)**

- (1) U školi se obavezno vodi dokumentacija i evidencija odgojno-obrazovnog procesa učenika, a na osnovu nje se izdaju javne isprave.
- (2) Škola ima pečat i memorandum.

- (3) Dimenzije, oblik i izgled pečata škole propisan je Zakonom o pečatu Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 3/09-Prečišćeni tekst, 36/15 i 15/18).
- (4) Škola primjenjuje propis koji reguliše oblast kancelarijskog poslovanja, a koji se primjenjuje u radu Ministarstva.

IV - VRSTE, TRAJANJE, MREŽA I ZAJEDNICA ŠKOLA

Član 22.

(Vrste, trajanje i mreža škola)

- (1) Osnovna škola može biti:
 - a) redovna,
 - b) paralelna (muzička i/ili baletska škola),
 - c) škola za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju učenika sa teškoćama u razvoju.
- (2) Srednja škola može biti:
 - a) gimnazija,
 - b) srednja umjetnička škola,
 - c) srednja škola za stručno obrazovanje i obuku i to:
 - 1) srednja tehnička škola i
 - 2) srednja stručna škola
 - d) srednja vjerska škola,
 - e) srednja škola za učenike sa teškoćama u razvoju i
 - f) srednjoškolski centar sastavljen od dvije ili više vrsta škola iz tač. a), b), c) i d) ovog stava.
- (3) Osnovni odgoj i obrazovanje u školama iz stava (1) tač. a) i c) traje devet godina, a u školama iz stava (1) ovog člana, tačka b) šest godina.
- (4) Srednja stručna sprema se stiče uspješnim okončanjem srednjeg obrazovanja u trogodišnjem (škola iz stava (2) tačka c) alineja 2) ovog člana) ili četverogodišnjem (škola iz stava (2) tačka c) alineja 1) ovog člana) trajanju u srednjoj školi nakon čega se stiče srednja stručna sprema III (trećeg) odnosno IV (četvrtog) stepena.
- (5) Učenici koji pohađaju školu iz stava (2) tačka e) ovog člana nastavu pohađaju po nastavnim planovima i programima za odgovarajuće profile I, II, III i IV stepena stručne spreme, a obrazovanje traje jednu, dvije, tri ili četiri godine.
- (6) Školski centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju učenika sa teškoćama u razvoju može biti sastavljen od različitih nivoa obrazovanja u svojstvu jednog pravnog lica.
- (7) Za škole iz st. (1) tačka c), st. (2) tačka e) i stava (6) ovog člana u daljem tekstu koristit će se termin “centar”.
- (8) Školski centar može biti sastavljen od različitih nivoa obrazovanja u svojstvu jednog pravnog lica od različitih vrsta škola iz stava (1) tač. a) i b) i stava (2) tač. a), b) i c) ovog člana.
- (9) Vlada, na prijedlog Ministarstva, može donijeti odluku o formiranju Mreže osnovnih škola (u daljem tekstu: Mreža) uz konsultacije sa općinom/Gradom Sarajevom, vijećem roditelja i sindikatom. Institut je nosilac aktivnosti pripreme prijedloga formiranja Mreže.
- (10) Mreža je planski dokument koji obavezno sadrži:
 - a) popis škola u kojima se realiziraju:
 - 1) redovni programi odgoja i obrazovanja,

- 2) redovni programi i posebni programi za učenike sa teškoćama u razvoju (u daljem tekstu: učenici sa teškoćama),
 - 3) programi na jeziku i pismu nacionalnih manjina,
 - 4) međunarodni programi,
 - 5) eksperimentalni programi i
 - 6) produženi boravak ili cjelodnevna nastava.
- b) popis škola prostorno prilagođenih osobama s invaliditetom i
 - c) popis škola u kojima se organizira pedagoška i metodička praksa studenata te drugi sadržaji i programi.
- (11) Mreža se organizira na način da zadovoljava zahtjevima dostupnosti i racionalne organizacije, odnosno škola i programa odgoja i obrazovanja, te ispunjava uvjete i mjerila propisane standardima i normativima.
- (12) Dostupnost iz stava (11) ovog člana podrazumijeva mogućnost odgoja i obrazovanja svakom učeniku uz uvažavanje primjerene udaljenosti od mjesta stanovanja za učenike osnovne škole, saobraćajne povezanosti i javnog interesa Kantona.
- (13) Racionalna organizacija i dostupnost Mreže podrazumijeva optimalnu iskoristivost postojećih školskih prostornih, materijalnih i kadrovskih kapaciteta.

Član 23.

(Izborna područja u gimnaziji)

- (1) U gimnaziji se obrazuju učenici u četverogodišnjem trajanju.
- (2) Nastavnim planom i programom za gimnaziju utvrđuju se izborna područja za koja se učenici mogu opredijeliti u okviru onih područja za koja je gimnazija verificirana, za kojima postoji interesovanje učenika i u skladu sa uvjetima i standardima i normativima.
- (3) Izborna područja u gimnaziji su:
 - a) društveno,
 - b) jezičko,
 - c) prirodno,
 - d) matematičko-informatičko,
 - e) područje informacionih tehnologija,
 - f) sportsko,
 - g) opća gimnazija i
 - h) druga područja za koja se ukaže interes i potreba, a za koja postoji utvrđen nastavni plan i program u skladu sa ovim zakonom i standardima i normativima.
- (4) Učenik bira izborna područje nakon evaluacije i savjetovanja, a prije završetka drugog razreda, a najkasnije do 15. februara tekuće školske godine u kojoj učenik pohađa drugi razred, a sve u skladu sa st. (2) i (3) ovog člana.
- (5) Izuzetno od roka iz stava (4) ovog člana učenik se opredjeljuje za izborna područje prilikom upisa u prvi razred za područja čiji nastavni plan i program obuhvata četiri razreda sve u skladu sa planom upisa iz člana 66. ovog zakona.
- (6) Osim uz prethodnu saglasnost Ministarstva, škola ne može povećavati broj odjeljenja po upisanoj generaciji u toku školovanja u odnosu na broj odobrenih odjeljenja planom upisa iz člana 66. ovog zakona pri čemu broj učenika u odjeljenju ne može biti ispod minimalnog broja učenika po standardima i normativima.

Član 24.

(Zanimanja i izborna područja u srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku)

- (1) Nastavnim planom i programom za srednje škole za stručno obrazovanje i obuku utvrđuju se zanimanja i izborna područja za koja se učenici mogu opredijeliti u okviru onih zanimanja i područja za koje je škola verificirana.
- (2) Za zanimanja u školama iz člana 22. stav (2) tačka c) ovog zakona učenici se mogu opredijeliti prilikom upisa u prvi razred u skladu sa planom upisa iz člana 66. ovog zakona.
- (3) U školama iz člana 22. stav (2) tačka c) alineja 1) ovog zakona koje imaju izborna područja u skladu sa nastavnim planom i programom, učenik bira izborna područje prije završetka drugog razreda, a najkasnije do 15. februara tekuće školske godine u kojoj učenik pohađa drugi razred, a u skladu sa standardima i normativima.
- (4) Osim uz prethodnu saglasnost Ministarstva, škola ne može povećavati broj odjeljenja po upisanoj generaciji u toku školovanja u odnosu na broj odobrenih odjeljenja planom upisa iz člana 66. ovog zakona pri čemu broj učenika u odjeljenju ne može biti ispod minimalnog broja učenika po standardima i normativima.

Član 25.

(Izborna područja u srednjim umjetničkim školama)

- (1) Nastavnim planom i programom za srednje umjetničke škole utvrđuju se izborna područja za koja se učenici mogu opredijeliti u okviru onih područja za koje je škola verificirana.
- (2) Izborna područja iz stava (1) ovog člana za koja se učenici mogu opredijeliti prilikom upisa u prvi razred utvrđuje Ministarstvo za svaku školsku godinu planom upisa iz člana 66. ovog zakona.

Član 26.

(Zajednica škola)

- (1) Škola ima autonomiju u organizaciji odgojno-obrazovnog rada u segmentima koji nisu propisani zakonom.
- (2) Autonomija škole ogleda se i u pravu da se udružuje u jednu ili više zajednica škola (u daljem tekstu: zajednica) radi međusobne saradnje u ostvarivanju zajedničkih interesa i pružanja pomoći u odgojno-obrazovnom radu, s tim da zajednica nema svojstvo pravnog lica.
- (3) Prava, obaveze i međusobni odnosi škola udruženih u zajednicu utvrđuju se ugovorom.
- (4) Zajednica, uz saglasnost Ministarstva, donosi pravila kojima se reguliraju poslovi, zadaci, organi i rad zajednice.
- (5) Zajednica se upisuje u registar zajednica koji vodi Ministarstvo.
- (6) Registar se vodi u skladu sa propisom iz člana 17. stav (6) ovog zakona.

V - KURIKULUM, NASTAVNI PLAN I PROGRAM, GODIŠNJI PROGRAM I OSTALI OBLICI RADA

Član 27. (Kurikulum)

- (1) Kurikulum je skladno uređen sistem planiranja, izvedbe, vrednovanja i reguliranja odgojno-obrazovnog rada u užem i širem smislu kao dio preduniverzitetske obrazovne reforme.
- (2) U užem smislu Kurikuluma, odgojno-obrazovni rad ostvaruje se na osnovu nastavnog plana i programa/predmetni kurikulum zasnovanog na ishodima učenja, koji će dovesti do jačanja učeničkih znanja, vještina i kompetencija.
- (3) U širem smislu Kurikuluma, odgojno-obrazovni rad ostvaruje se na osnovu šireg dokumenta kojim se koncipira odgojno-obrazovni rad, koji će dovesti do postizanja optimalnog i cjelovitog razvoja učenika.
- (4) Ministarstvo, na prijedlog Instituta donosi bliži propis o Kurikulumu kojim je obuhvaćen odgojno-obrazovni rad u okviru Kurikuluma u užem smislu, odgojno-obrazovni rad kroz vannastavne aktivnosti, posebne programe, pitanje dobrobiti i zaštite učenika, pitanje udžbenika i nastavnih materijala, programa profesionalne orijentacije i stručnog usavršavanja, pitanje školske infrastrukture (prostora i opreme), mehanizmi interresornog djelovanja i drugi bitni elementi koji će dovesti do ostvarenja ciljeva i načela definisanih ovim zakonom.

Član 28. (Nastavni plan i program/predmetni kurikulum)

- (1) Odgojno-obrazovni rad u školi ostvaruje se na osnovu nastavnog plana i programa/predmetnog kurikuluma (u daljem tekstu: "nastavni plan i program") zasnovanom na ishodima učenja.
- (2) Institut izrađuje, inovira i predlaže nastavni plan i program, daje stručna mišljenja o nastavnom planu i programu osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja, prati provedbu, vrednuje kvalitet i revidira nastavni plan i program, predlaže i razvija nastavni plan i program za pojedina područja i predmete, te obavlja i druge poslove u vezi sa nastavnim planom i programom u skladu sa zakonom.
- (3) Na prijedlog Instituta, Ministarstvo utvrđuje i donosi nastavni plan i program.
- (4) Revizija nastavnih planova i programa radi se svako četiri godine, a po potrebi i češće.
- (5) U srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku realiziraju se nastavni planovi i programi zasnovani na obrazovnim ishodima ili po principu dualnog obrazovanja.
- (6) Nastavni plan je dokument kojim se propisuju odgojno-obrazovna područja, odnosno nastavni predmeti koji će se izučavati u školi, redoslijed izučavanja tih predmeta po razredima, sedmični i godišnji broj nastavnih časova za obavezne, fakultativne i izborne nastavne predmete, a u vezi s tim i struktura školske godine.
- (7) Nastavni program je dokument kojim se propisuje obim, dubina i redoslijed nastavnih sadržaja u pojedinom nastavnom predmetu.
- (8) Ministarstvo će osigurati da nastavni sadržaji odnosno tematske jedinice koje su posvećene izučavanju zločina genocida počinjenog u Bosni i Hercegovini u vremenskom periodu 1992-1995. godina i tematske jedinice posvećene opsadi Sarajeva, a koje su utvrđene presudama

nadležnih sudova, budu sastavni obavezujući dio nastavnih planova i programa, kao i Kurikuluma u širem smislu.

- (9) Nastavni sadržaji iz stava (8) ovog člana bit će dijelom realizovani kroz posjete muzejima, predstavama ili drugim kulturno-historijskim sadržajima i mjestima vezanim za historijske događaje Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo.

Član 29.

(Sadržaji nastavnih planova i programa)

- (1) Nastavni planovi i programi iz člana 28. ovog zakona obavezno sadrže zajedničku jezgru nastavnih planova i programa, na način propisan od Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine.
- (2) U nastavnim planovima i programima u školi, kao javnoj ustanovi, specifični sadržaji određenog nastavnog predmeta se ne mogu razlikovati više od 10% u odnosu na utvrđeni nastavni plan i program iz stava (1) ovog člana.
- (3) U nastavnim planovima i programima u školi kao ustanovi, specifični sadržaji određenog nastavnog predmeta se ne mogu razlikovati više od 20% u odnosu na utvrđeni nastavni plan i program iz stava (1) ovog člana.
- (4) Škola može izvan utvrđenog nastavnog plana i programa uvesti i nove sadržaje u vidu kursne nastave, fakultativne nastave, izborne nastave, novog nastavnog predmeta ili drugog oblika nastave, koji po ukupnom fondu časova sedmično ne može biti veći od 10% u odnosu na utvrđeni nastavni plan i program.
- (5) Novo izbornu područje i novi nastavni predmet iz stava (4) ovog člana škola može uvesti samo uz prethodnu saglasnost Ministarstva.
- (6) U školi se realiziraju programi namijenjeni nadarenim i talentiranim učenicima, učenicima sa teškoćama u razvoju i učenicima s invaliditetom koji su po principima inkluzije uključeni u redovne škole i učenicima povratnicima iz inostranstva.
- (7) Programe iz stava (6) ovog člana donosi nastavničko vijeće uz konsultacije sa roditeljima učenika u skladu sa pravilnikom o inkluzivnoj nastavi kojeg donosi ministar.

Član 30.

(Udžbenici i nastavna sredstva)

- (1) U školi se mogu koristiti samo školski udžbenici i druga nastavna sredstva čiju je upotrebu odobrilo Ministarstvo u skladu sa zakonom i standardima i normativima i na prijedlog Instituta.
- (2) Škola je dužna omogućiti besplatno korištenje udžbenika i drugih nastavnih sredstava u skladu zakonom koji reguliše upotrebu udžbenika na području Kantona Sarajevo.

Član 31.

(Rad škole/odjeljenja škole druge države)

- (1) Druga država ili asocijacija država mogu organizirati školu/odjeljenje na teritoriji Kantona u skladu s ovim zakonom i raditi po nastavnim planovima i programima koje su donijeli organi druge države u skladu sa vlastitim propisima.

- (2) Škola/Odjeljenje iz stava (1) ovog člana upisuje se u poseban registar koji vodi Ministarstvo u skladu sa članom 17. stav (6) ovog zakona.
- (3) Škola/Odjeljenje iz stava (1) ovog člana obavezna je organizirati nastavu iz nacionalne grupe predmeta za državljane BiH u skladu sa nastavnim planom i programom Kantona za predmete nacionalne grupe.
- (4) Državljeni BiH koji pohađaju školu/odjeljenja iz stava (1) ovog člana obavezni su pohađati nastavu iz nacionalne grupe predmeta po važećem nastavnom planu i programu u Kantonu.
- (5) Škola/Odjeljenje iz stava (1) ovog člana može početi s radom tek kada Ministarstvo posebnim rješenjem utvrdi da su ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom.
- (6) Stručni nadzor, nadzor nad zakonitošću rada i inspeksijski nadzor za ove škole provodi se u skladu sa zakonom.
- (7) Protiv rješenja iz stava (5) ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Član 32.

(Odgojno-obrazovni programi drugih država i međunarodni programi)

- (1) U školi koja ispunjava uslove predviđene pozitivno pravnim propisima mogu se realizirati nastavni planovi i programi drugih država, asocijacija država ili međunarodni programi, isključivo uz saglasnost Ministarstva.
- (2) Diploma/svjedodžba/druga isprava stečena po nastavnom planu i programu iz stava (1) ovog člana ekvivalentna je diplomu/svjedodžbi/drugoj ispravi stečenoj po nastavnom planu i programu odgovarajuće škole u Kantonu.
- (3) Diploma/svjedodžba/druga isprava koja nije izdata na jednom od jezika konstitutivnih naroda u BiH za ostvarivanje pripadajućih prava obavezno se prevodi i ovjerava od strane ovlaštenog sudskog tumača za jezik.
- (4) Priznavanje dokumenata koji nemaju karakter diplome/svjedodžbe iz stava (2) ovog člana kao i ostvarivanje pripadajućih prava i druga pitanja regulirat će se posebnim pravilnikom koji donosi ministar.
- (5) Ministarstvo posebnim sporazumom, kojeg potpisuje sa školom-realizatorom programa iz stava (1) ovog člana, reguliše sva pitanja bitna za realizaciju ovih programa, a posebno ispunjenost pedagoških standarda i normativa specifičnih za ove programe.

Član 33.

(Programi razmjene učenika, ugošćavanja učenika i programi za djecu i učenike iz dijaspore i iseljeništa)

- (1) U školi se mogu realizirati programi razmjene učenika, ugošćavanja učenika i programi za djecu i učenike iz dijaspore i iseljeništa.
- (2) Bliže propise o programima iz stava (1) ovog člana donosi Ministarstvo, a izrađuje ih, prati i provodi Institut.

Član 34.
(Godišnji program rada)

- (1) Rad u školi u toku školske godine realizira se na osnovu godišnjeg programa rada škole (u daljem tekstu: godišnji program) u skladu sa metodologijom izrade godišnjeg programa rada škole, koju, na prijedlog Instituta, propisuje Ministarstvo.
- (2) Godišnji program sadržava i godišnji izvještaj o realiziranju godišnjeg programa za prethodnu školsku godinu.
- (3) Na osnovu nacrtu kojeg priprema direktor škole, nastavničko vijeće utvrđuje prijedlog godišnjeg programa, a usvaja ga školski odbor.
- (4) Škola je obavezna da u elektronskoj verziji najkasnije do 30. septembra za tekuću školsku godinu, godišnji program dostavi Ministarstvu, Institutu i nadležnom organu općine/Grada Sarajeva.
- (5) Institut vrši nadzor nad realizacijom godišnjeg programa rada škole.

Član 35.
(Podnošenje izvještaja)

- (1) Osim godišnjeg izvještaja iz člana 34. ovog zakona škola utvrđuje i izvještaj o realizaciji godišnjeg programa za prvo polugodište tekuće školske godine.
- (2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana utvrđuje se po istoj proceduri propisanoj u članu 34. stav (3) ovog zakona i dostavlja se u elektronskoj formi Ministarstvu i Institutu u roku od 30 dana od dana završetka nastave u prvom polugodištu.
- (3) Institut sačinjava analizu izvještaja iz člana 34. ovog zakona i izvještaj iz st. (1) i (2) ovog člana i daje prijedloge mjera za unapređenje rada škola, koji dostavlja Ministarstvu, školama i nadležnom organu općine/Grada Sarajeva.
- (4) Rok za izradu i dostavljanje analize iz stava (3) je 60 dana od dana završetka nastave u prvom polugodištu, odnosno do 31. oktobra za izvještaj iz člana 34. ovog zakona.

Član 36.
(Akcioni planovi za suzbijanje maloljetničke delikvencije)

- (1) Vlada preko resornih ministarstava u saradnji sa školama, roditeljima, učenicima i organima lokalne samouprave promovira i provodi akcione planove za suzbijanje maloljetničke delikvencije s ciljem zajedničkog i organiziranog djelovanja i saradnje u borbi protiv zlostavljanja, zloupotrebe djece i mladih, zloupotrebe droge, alkohola i drugih opijata, maloljetničke delikvencije, te svih drugih pojava koje ugrožavaju zdravlje, život i dobrobit učenika i očuvanje mentalnog zdravlja učenika.
- (2) Realiziranjem planova iz stava (1) ovog člana škola u godišnjim programima planira aktivnosti s ciljem promoviranja i razvijanja partnerstva škole, roditelja i lokalne sredine, u svim pitanjima od značaja za ostvarivanje odgojno-obrazovne funkcije škole te interesa i potreba škole.
- (3) Na prijedlog Ministarstva Vlada će donijeti program zapošljavanja psihologa, socijalnih radnika i pedagoga u školama, u skladu sa pedagoškim standardima i normativima.

Član 37.
(Eksperimentalni program)

- (1) Škola ima autonomiju u okviru zakonskih i podzakonskih akata da osmišljava, predlaže i realizira eksperimentalne programe vodeći računa o standardima i normativima održivosti postojećih i primjeni novih oblika i metoda rada u odgojno-obrazovnom radu.
- (2) Saglasnost na izvođenje eksperimentalnog programa u školi daje Ministarstvo na prijedlog Instituta.
- (3) Ministarstvo, na prijedlog Instituta, donosi akt o eksperimentalnim programima.

Član 38.
(Vannastavne aktivnosti)

- (1) U cilju razvijanja posebnih interesovanja učenika i njihovih sklonosti i sposobnosti, u školi se organiziraju i provode vannastavne aktivnosti.
- (2) Vannastavne aktivnosti provode se u vidu vannastavnih i posebnih programa putem sekcija, klubova, grupa, učeničkih zadruga, projekata i drugih oblika (posjeta muzejima, galerijama, pozorištima).
- (3) Rad učeničke zadruge iz stava (2) ovog člana preciznije se uređuje internim aktima škole u skladu sa zakonom.
- (4) Ministar donosi pravilnik o realizaciji škole u prirodi, izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja/logorovanja, društveno-korisnog učenja i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada, koji se obavezno planiraju godišnjim programom rada.
- (5) Ministarstvo na prijedlog Instituta donosi katalog vannastavnih i posebnih programa i uputstvo o realizaciji.

Član 39.
(Praktična nastava/rad i laboratorijski rad/vježbe u školi)

- (1) Praktična nastava/rad i laboratorijski rad/vježbe u školi izvode se u skladu sa nastavnim planom i programom i propisom koji reguliše dualno obrazovanje, u školskim radionicama, laboratorijama i kabinetima te drugim objektima, opremljenim u skladu sa odgovarajućim normativima.
- (2) Praktična nastava/rad se, pod stručnim nadzorom škole, može izvoditi u preduzećima, ustanovama i kod samostalnih privrednika/obrtnika koji imaju odgovarajuću opremu, tehničko-tehnološka sredstva i druge odgovarajuće uvjete u skladu sa nastavnim planom i programom, propisom koji reguliše dualno obrazovanje, standardom zanimanja i standardom kvalifikacija.
- (3) Uvjeti, oblici, metode, postupci i nadzor nad izvođenjem praktične nastave/rad izvan školskog prostora škola sa preduzećima, ustanovom ili samostalnim privrednikom/obrtnikom reguliraju se ugovorom koji obavezno sadrži odredbe kojima se potpisnici obavezuju obezbijediti sigurnost učenika tokom obavljanja praktične nastave, propisom koji reguliše dualno obrazovanje, standardom zanimanja i standardom kvalifikacija.
- (4) Pravilnik o izvođenju praktične nastave/rad i laboratorijskog rada/vježbi donosi ministar, na prijedlog Instituta.

Član 40.
(Ferijalna praksa)

- (1) Godišnjim programom rada srednje škole utvrđuje se mogućnost organiziranja, program, vrijeme i trajanje ferijalne prakse učenika.
- (2) Ferijalna praksa se, pod nadzorom srednje škole, izvodi u privrednim društvima, ustanovama i kod samostalnih privrednika/obrtnika koji imaju odgovarajuću opremu, tehničko-tehnološka sredstva i druge odgovarajuće uvjete u skladu sa nastavnim planom i programom.
- (3) Bliži uvjeti izvođenja ferijalne prakse utvrđuju se ugovorom srednje škole i privrednog društva, ustanove ili samostalnog privrednika/obrtnika u skladu sa pravilnikom kojeg donosi ministar, na prijedlog Instituta.
- (4) Ugovor iz stava (3) ovog člana obavezno sadrži odredbe kojima se potpisnici obavezuju obezbijediti sigurnost učenika tokom obavljanja ferijalne prakse.
- (5) Ugovor o obavljanju ferijalne prakse potpisuje roditelj učenika i privredno društvo, ustanova ili samostalni privrednik/obrtnik.

Član 41.
(Društveno-korisno učenje)

- (1) U srednjoj školi se realizuje obavezno Društveno-korisno učenje (u daljem tekstu: DKU).
- (2) U toku srednjoškolskog obrazovanja učenici su obavezni imati 40 sati DKU (učenici IV stepena), odnosno 30 sati (učenici III stepena).
- (3) U osnovnoj školi može se realizovati DKU.
- (4) Način realizacije DKU reguliše se aktom Ministarstva, na prijedlog Instituta.

Član 42.
(Pedagoška i metodička praksa studenata)

- (1) U školi se može obavljati pedagoško-metodička praksa studenata i polaganje praktičnog dijela ispita.
- (2) Sporazum o načinu realizacije pedagoško-metodičke prakse u školi kao javnoj ustanovi sklapaju Ministarstvo i univerziteti.

Član 43.
(Nastava u kući, odnosno zdravstvenoj ustanovi)

- (1) Za učenike koji se nalaze na dužem liječenju zbog većih motoričkih teškoća, hroničnih i drugih bolesti i koji ne mogu pohađati nastavu u školi, uz odobrenje Ministarstva, organizira se nastava u kući, odnosno zdravstvenoj ustanovi ili im se omogućava polaganje predmetnog ili razrednog ispita.
- (2) Nastava u zdravstvenoj ustanovi organizira se u stacionarnim uvjetima koje preuzima osnovna škola najbliža zdravstvenoj ustanovi, odnosno osnovna škola koja ima kapacitete za ovaj vid

nastave u kojoj je registrirano područno odjeljenje "Škole u bolnici", odnosno srednja škola koju učenik pohađa.

- (3) Za nastavnike koji realizuju odgojno-obrazovni rad u "Školi u bolnici" potrebno je osigurati dodatno stručno usavršavanje u skladu sa potrebama učenika koji su smješteni u zdravstvenoj ustanovi.
- (4) Za učenike iz stava (1) ovog člana za koje se organizira nastava u kući, odluku o organizaciji online nastave donosi nastavničko vijeće.

VI - ORGANIZACIJA RADA ŠKOLE

Član 44.

(Početak i trajanje školske godine)

- (1) Na prijedlog Instituta, Ministarstvo utvrđuje školski kalendar za svaku školsku godinu i objavljuje ga najkasnije do 30. jula tekuće godine za narednu školsku godinu.
- (2) Školski kalendar iz stava (1) ovog člana može se mijenjati u toku školske godine.
- (3) Za škole kojima je osnivač Crkva odnosno vjerska zajednica, školski kalendar za svaku školsku godinu donosi osnivač uz saglasnost Ministarstva.
- (4) Školska godina u pravilu počinje 1. septembra, a završava se 31. augusta naredne godine.
- (5) Nastavna godina počinje prvog radnog dana u septembru tekuće, a završava se najkasnije do 30. juna naredne godine, osim ako Ministarstvo drugačije ne propiše školskim kalendarom.
- (6) Nastavna godina počinje intoniranjem državne himne i isticanjem državnih simbola Bosne i Hercegovine.
- (7) Nastava u školi se realizira po polugodištima i traje 37 radnih sedmica, s tim da se nastavni plan i program planira i realizira u okviru 35 nastavnih sedmica.
- (8) Nastava u prvom i završnom razredu osnovne škole traje 36 radnih sedmica, s tim da se nastavni plan i program planira i realizira u okviru 34 nastavne sedmice.
- (9) Nastava u završnom razredu srednje škole ostvaruje se u okviru 32 radne sedmice s tim da se programski sadržaji realizuju u okviru 30 nastavnih sedmica.
- (10) Razlika u broju radnih i nastavnih sedmica u st. (7), (8) i (9) ovog člana koristi se za realiziranje posebnih programskih sadržaja, drugih oblika odgojno-obrazovnog rada, obilježavanje državnih i vjerskih praznika, kulturnih i sportskih aktivnosti planiranih godišnjim programom rada i kalendarom u odjeljskoj knjizi.
- (11) Nastava u prvom polugodištu počinje prvog radnog dana u septembru i u pravilu se završava 31. decembra tekuće kalendarske godine.
- (12) Zimski odmor u pravilu za učenike traje četiri sedmice i koristi se nakon završetka nastave u prvom polugodištu.
- (13) Nastava u drugom polugodištu počinje poslije zimskog odmora i završava se nakon ispunjenja uvjeta iz st. (7), (8) i (9) ovog člana.
- (14) Vlada, na prijedlog Ministarstva, izuzetno može donijeti odluku da realizacija nastave traje i kraće od vremena propisanog u st. (7), (8) i (9) ovog člana i da se prekine u toku školske godine ili da se realizira online, i to u slučajevima proglašenja prirodne katastrofe, elementarne nepogode, stanja neposredne ugroženosti, ratnog stanja i klimatskih ili drugih uvjeta, s tim da u toku školske godine bude ostvaren godišnji fond nastavnih sati.

Član 45.
(Dan nastavnika Kantona)

- (1) Svjetski dan nastavnika - 5. oktobar ustanovljen je kao Dan nastavnika u Kantonu i planira se školskim kalendarom.
- (2) Dan nastavnika Kantona Sarajevo obilježava se kao radni i nenastavni dan uz prigodan program sa ciljem promocije njegovog značaja i uloge nastavnika u društvu.
- (3) U okviru programa iz stava (2) ovog člana promoviraju se nastavnici koji su dali najveći doprinos u obrazovanju u skladu sa kriterijima.

Član 46.
(Organiziranje odgojno-obrazovnog rada)

- (1) Broj učenika u odjeljenju određuje se standardima i normativima.
- (2) U školama čiji osnivač nije Kanton broj učenika u odjeljenju utvrđuje školski odbor s tim što broj učenika ne može biti veći od maksimalnog broja predviđenog standardima i normativima.
- (3) Nastava se može organizirati u kombiniranim razredima/odjeljenjima/grupama/klasama u skladu sa standardima i normativima.
- (4) Odgojno-obrazovni rad se realizira u jednoj smjeni, osim ako nisu ispunjeni prostorni, kadrovski i drugi uvjeti.
- (5) Redovna osnovna škola i centar su obavezni da organizuju produženi boravak učenika kao poseban oblik odgojno-obrazovanog rada, u skladu sa pedagoškim standardima i normativima, a isti može biti sufinansiran iz Budžeta Kantona Sarajevo.
- (6) Bliži propis o organizaciji odgojno-obrazovnog rada iz stava (5) ovog člana donosi Ministarstvo, na prijedlog Instituta uz saglasnost Vlade.
- (7) Redovna nastava ne može početi prije 8:00 sati niti završiti poslije 20:00 sati.
- (8) Raniji ili kasniji početak i završetak redovne nastave od onog definisanog u stavu (7) ovog člana odobrava Ministarstvo.
- (9) Ministarstvo pri utvrđivanju školskog kalendara iz člana 44. stav (1) ovog zakona obavezno određuje jednu sedmicu za realizaciju online nastave u toku školske godine za učenike od šestog razreda osnovne škole do trećeg odnosno četvrtog razreda srednje škole.
- (10) Izuzetno, direktor može u slučajevima većega kvara na sistemu grijanja, poplave, požara i sličnih slučajeva više sile u školi donijeti odluku o realizaciji online nastave na period do uspostavljanja uslova za redovan rad o čemu odmah obavještava Ministarstvo.
- (11) Na prijedlog Instituta, Ministarstvo donosi bliži propis o realizaciji online nastave, posebno vodeći računa o dostupnosti sadržaja online nastave svim učenicima.
- (12) Propisom iz stava (11) ovog člana potrebno je definisati obavezno usavršavanje nastavnika o realizaciji online nastave.

Član 47.
(Organizacija nastave)

- (1) Škola organizira odgojno-obrazovni rad u petodnevnoj radnoj sedmici.

- (2) Nastavni čas u školi traje 45 minuta, u centrima 40 minuta, a praktična nastava u preduzećima i drugim institucijama traje 60 minuta, osim ako drukčije nije propisano nastavnim planom i programom ili individualno prilagođenim programom (u daljem tekstu: IPP).
- (3) Odgojno-obrazovni rad za učenike s teškoćama i učenike sa invaliditetom obuhvata i časove individualnog rada stručnjaka, a sve u skladu sa IPP-om.
- (4) Dnevno opterećenje za učenika u zdravstvenoj ustanovi iz člana 43. ovog zakona traje najviše dva sata.
- (5) Ministarstvo ili direktor mogu, u izuzetnim slučajevima, odlučiti da produže ili skrate trajanje časova.
- (6) Za učenike I, II i III razreda osnovne škole može se organizovati fleksibilno trajanje nastavnog časa unutar zadanog dnevnog vremenskog okvira.
- (7) U toku sedmice učenici I, II i III razreda osnovne škole mogu imati najviše 20 časova svih oblika odgojno-obrazovanog rada s tim da u toku dana ne mogu imati više od četiri časa redovne nastave.
- (8) U toku sedmice učenici IV, V i VI razreda osnovne škole mogu imati najviše 25 časova nastave, s tim da u toku dana ne mogu imati više od pet časova redovne nastave.
- (9) U toku sedmice učenici VII, VIII i IX razreda mogu imati najviše 30 časova nastave, s tim da u toku dana ne mogu imati više od šest časova redovne nastave.
- (10) Izuzetno, učenici od V do IX razreda u toku sedmice mogu imati jedan čas više redovne nastave u odnosu na broj časova propisanim u st. (8) i (9) ovog člana i to samo za predmete koji se po standardima i normativima dijele u grupe, alternativne i izborne predmete koji se realiziraju u grupama/kombinovanim grupama.
- (11) U toku sedmice učenici srednje škole mogu imati najviše 35 časova nastave, s tim da u toku dana ne mogu imati više od sedam časova redovne nastave.
- (12) Nadoknada nastavnih časova može se realizirati drugim primjerenim sadržajima (odlazak u pozorište, kino, posjeta muzeju, društveno-korisno učenje, volontiranje, kulturne i sportske aktivnosti i sl.). Ovaj oblik nadoknade nastavnih časova predlaže predmetni nastavnik, a odobrava direktor škole. Ograničenje iz st. (7), (8), (9), (10) i (11) ovog člana ne odnosi se na ovaj oblik nadoknade nastavnih časova.

VII - DOKUMENTACIJA I EVIDENCIJA

Član 48.

(Dokumentacija i evidencija)

- (1) U školi se u elektronskom i/ili materijalnom obliku vodi dokumentacija i evidencija u skladu sa propisom koji donosi Ministarstvo.
- (2) Direktor, pomoćnik direktora, nastavnici, saradnici i stručni saradnici obavezni su uredno i blagovremeno voditi dokumentaciju i evidenciju i odgovorni su za ažurnost njihovog vođenja.
- (3) Podaci u matičnoj knjizi trajne su vrijednosti.
- (4) Škola učeniku izdaje javnu ispravu.

Član 49.
(Vrsta i način vođenja evidencije)

- (1) Škola vodi evidenciju o:
- a) učeniku,
 - b) uspjehu učenika u učenju, vladanju i izostancima,
 - c) odgojno-obrazovnom radu,
 - d) radnicima,
 - e) školskom inventaru,
 - f) školskom prostoru i drugo.
- (2) Evidencija iz stava (1) ovog člana vodi se u elektronskom i/ili materijalnom obliku.

Član 50.
(Informacioni sistem upravljanja u obrazovanje i obrazovni identifikator)

- (1) S ciljem efikasnog funkcioniranja odgojno-obrazovnog sistema dio evidencije vodi se kroz sistem "Education Management Information System" (u daljem tekstu: EMIS), koji, u svojstvu vlasnika, uspostavlja i kojim upravlja Ministarstvo.
- (2) EMIS je sistem za prikupljanje, obradu i generisanje podataka i izvještaja, a sastoji se od dva nivoa baza podataka:
- a) školska baza, za čiji rad je zaduženo EMIS odgovorno lice u školi koje brine o njegovom funkcioniranju i
 - b) ministarska baza za čiji rad je zaduženo EMIS odgovorno lice u Ministarstvu.
- (3) Ministarsku bazu podataka čine objedinjene baze svih škola koje se vode kao pojedinačne baze podataka.
- (4) Obrada ličnih podataka u EMIS sistemu vrši se uz korištenje obaveznih mjera tehničke zaštite, koje uključuju pohranu u bazu podataka i pristup serveru, preko mreže kontrolirane s firewall-om. Podaci o prenosu od udaljenih korisničkih računara do servera i obratno zaštićeni su od prisluškivanja i izmjene. Zaštita se provodi upotrebom kriptografije, upotrebom HTTPS protokola i alternativno upotrebom VPN mreža.
- (5) Za potrebe vođenja informacionog sistema upravljanja u obrazovanju (EMIS sistema) iz ovog člana i propisa koji reguliše zaštitu ličnih podataka dodjeljuje se obrazovni identifikator (u daljem tekstu: oID) učeniku i zaposlenom, koji učenike prati kroz sve nivoe obrazovanja.
- (6) Obrazovni identifikator predstavlja individualnu i neponovljivu oznaku koja se sastoji od 12 karaktera i koja se dodjeljuje učeniku i zaposlenom u automatiziranom postupku preko EMIS sistema, pri prvom upisu u obrazovnu ustanovu.
- (7) Obrazovni identifikator se dodjeljuje i učeniku stranom državljaninu, licu bez državljanstva, prognanom i raseljenom licu.
- (8) Prilikom automatskog dodjeljivanja oID-a obrazovna ustanova unosi podatke u EMIS sistemu o identitetu učenika: ime, prezime, ime roditelja, jedinstveni matični broj građanina, drugi identifikacioni broj za lice koje nije upisano u matičnu knjigu rođenih Bosne i Hercegovine.

Član 51.
(Evidencija o učeniku)

- (1) Evidenciju o učeniku čine podaci o njegovom identitetu (lični podaci o identitetu roditelja, obrazovnom, socijalnom i zdravstvenom statusu i/ili invaliditetu), uspjehu učenika, te podaci o preporučenoj i pruženoj dodatnoj obrazovnoj, zdravstvenoj i socijalnoj podršci.
- (2) Lični podaci o učeniku iz stava (1) ovog člana su: ime i prezime učenika, jedinstveni matični broj, spol, datum rođenja, mjesto, općina i država rođenja, obrazovni identifikator, podaci o prebivalištu, podaci o boravku, kontakt podaci, matični broj učenika, nacionalna pripadnost i državljanstvo.
- (3) Lični podaci o roditelju učenika iz stava (1) ovog člana su: ime i prezime roditelja, adresa, mjesto, općina stanovanja, kontakt telefon, odnosno adresa elektronske pošte na koje je moguće prenijeti hitne poruke roditelju u vrijeme kada učenik boravi u školi.
- (4) Podaci o obrazovnom statusu učenika iz stava (1) ovog člana su podaci o vrsti škole i trajanju obrazovanja i odgoja, organizaciji odgojno-obrazovnog rada, obaveznim i izbornim predmetima, fakultativnim predmetima, stranim jezicima, podaci IPP-u, Individualno edukacijskom programu (u daljem tekstu: IEP) i Individualno tranzicijskom planu (u daljem tekstu: ITP), dopunskoj i dodatnoj nastavi, cjelodnevnoj nastavi i produženom boravku, slobodnim aktivnostima za koje se opredijelio i drugim oblastima školskog programa u kojima učestvuje, učešću na takmičenjima, nagradama, izostancima, izrečenim odgojno-disciplinskim mjerama.
- (5) Podaci o zdravstvenom statusu učenika iz stava (1) ovog člana, na osnovu dostavljenog izvoda iz medicinske dokumentacije, obrađuju se radi osiguranja posebnih odgojno-obrazovnih potreba učenika i opšte dobrobiti učenika, a to su sljedeći podaci: o zdravstvenom statusu učenika (zdrav/bolestan), vrsti oboljenja, dijagnozi, terapiji, mjerama podrške i sl.
- (6) Podaci kojima se određuje socijalni status učenika, roditelja su: podaci o uvjetima stanovanja (stanovanje u stanu, kući, porodičnoj kući, podstanarstvu, domu, da li učenik ima svoju sobu i drugim oblicima stanovanja), udaljenosti domaćinstva od škole, stanju porodice (broj članova porodičnog domaćinstva, da li su roditelji živi, bračni status roditelja, samohrani roditelj, njihov obrazovni nivo i zaposlenje, penzioner roditelj), kao i podatak o primanju novčane socijalne pomoći i da li porodica može obezbijediti užinu, knjige i pribor za učenje.

Član 52.
(Evidencija o uspjehu učenika)

- (1) Evidenciju o uspjehu učenika čine podaci o:
 - a) ocjenama,
 - b) zaključnim ocjenama iz nastavnih predmeta na kraju prvog i drugog polugodišta,
 - c) izostancima,
 - d) pohvalama i nagradama,
 - e) odgojno-disciplinskim mjerama i ocjenama iz vladanja,
 - f) izdatim javnim ispravama,
 - g) predmetnim, razrednim i drugim ispitima,
 - h) rezultatima eksterne mature i drugim ispitima i oblicima provjere znanja, koji se obrađuju u skladu sa ovim zakonom i
 - i) drugim statusima/okolnostima u skladu sa potrebama Ministarstva i/ili Instituta.

(2) Evidencija iz stava (1) ovog člana vodi se i putem elektronskog dnevnika koji je sastavni dio EMIS sistema.

Član 53.
(Evidencija o radnicima)

(1) Evidenciju o radnicima čine sljedeći podaci:

- a) ime i prezime,
- b) jedinstveni matični broj građana,
- c) jedinstveni matični broj radnika,
- d) spol,
- e) datum rođenja, mjesto, općina i država rođenja,
- f) obrazovni identifikator,
- g) adresa, mjesto, općina i država stanovanja,
- h) kontakt telefon,
- i) adresa elektronske pošte,
- j) nivo i vrsta obrazovanja,
- k) o stručnom usavršavanju i stečenom zvanju,
- l) o državljanstvu,
- m) o vrsti radnog odnosa,
- n) o načinu i dužini radnog angažovanja,
- o) o stručnom ispitu,
- p) o zaduženjima i fondu časova/sati,
- r) o plaćama,
- s) o radnom stažu,
- t) učešću u radu organa i tijela škole, a u svrhu ostvarivanja odgojno-obrazovnog rada, u skladu sa ovim zakonom i
- u) drugim statusima/okolnostima u skladu sa zakonom.

(2) Lični podaci iz stava (1) ovog člana obrađuju se za potrebe stručnog usavršavanja, potrebe škole, Instituta i Ministarstva.

Član 54.
(Način prikupljanja podataka za evidenciju)

(1) Lične podatke, koji se prikupljaju i obrađuju u EMIS-u, a potiču iz javnih isprava, dostavljaju školi roditelji, odnosno radnici lično. Izuzetno, podatke iz javnih isprava škola ili Ministarstvo može pribaviti po službenoj dužnosti.

(2) Izuzetno, lični podaci koji se obrađuju u EMIS sistemu zavisno od prirode tih podataka mogu biti pribavljeni na propisanom obrascu EMIS, kao izjave i izjašnjenja roditelja.

(3) Na osnovu podataka unesenih u EMIS škola izdaje javne isprave.

Član 55.
(Obrada i kontrola podataka)

(1) Obradu i kontrolu podataka iz EMIS sistema za svaku školu vrši ovlašteno lice te škole.

- (2) Obradu i kontrolu svih podataka iz EMIS sistema za sve škole vrše ovlaštena lica, koje ovlasti Ministarstvo.
- (3) Vrste, naziv, sadržaj obrazaca i način vođenja dokumentacije i evidencije u materijalnom i/ili elektronskom obliku se definišu u skladu sa propisom iz člana 48. stav (1) ovog zakona.

Član 56.

(Vođenje evidencije i dokumentacije)

- (1) Evidencija se vodi na bosanskom jeziku ili hrvatskom jeziku ili srpskom jeziku, latiničnim pismom u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Podaci u EMIS-u ažuriraju se na dan nastanka promjene, a najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka promjene.
- (3) Škola je dužna izvršiti izmjene u skladu sa Pravilnikom o primjeni informacionog sistema EMIS u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Sarajevo, Pravilnikom o vođenju pedagoške dokumentacije i evidencije u osnovnoj školi i Pravilnikom o vođenju pedagoške dokumentacije i evidencije u srednjoj školi i domu učenika.

Član 57.

(Rokovi čuvanja podataka)

- (1) Matična knjiga i elektronska dokumentacija sa ličnim podacima učenika i njihovom uspjehu čuvaju se trajno.
- (2) Podaci iz drugih evidencija čuvaju se pet godina.

Član 58.

(Svrha obrade i zaštite podataka)

- (1) Svrha obrade podataka je obezbjeđivanje indikatora u obrazovanju, radi praćenja efikasnog i kvalitetnog funkcioniranja odgojno-obrazovnog sistema, planiranja obrazovne politike praćenja, proučavanje i unapređivanje odgojno-obrazovnog nivoa učenika, profesionalnog statusa i usavršavanja nastavnika, rada obrazovnih ustanova, efikasnog finansiranja sistema obrazovanja i stvaranje osnova za provođenje istraživanja u oblasti obrazovanja, izvještavanje o obrazovnim indikatorima po preuzetim međunarodnim obavezama i učešću programima Europske unije za saradnju u oblasti obrazovanja, kao i obavljanje drugih poslova iz nadležnosti Ministarstva.
- (2) Sva lica koje dolaze u kontakt s podacima u informacionom sistemu upravljanja u obrazovanju, odnosno podacima koji su u bazu uskladišteni moraju biti upoznati da dolaze u kontakt s podacima koji predstavljaju službenu tajnu, te da se moraju pridržavati propisa o zaštiti ličnih podataka BiH i da svaka zloupotreba podataka iz baze podataka za sobom povlači odgovornost kao i sankcije u skladu sa zakonom.
- (3) Za potrebe naučno-istraživačkog rada i prilikom izrade obrazovno-statističkih analiza, lični podaci koriste se i objavljuju na način kojim se obezbjeđuje zaštita identiteta učesnika odgojno-obrazovanog rada.
- (4) Podaci iz dokumentacije i evidencije moraju biti zaštićeni od zloupotrebe, uništenja, gubitka, neovlaštenih promjena ili pristupa, u skladu s odredbama zakona i pravilnikom o primjeni

informativnog sistema EMIS u Kantonu, a kojeg donosi ministar najkasnije u roku od dvanaest mjeseci nakon usvajanja ovog zakona.

- (5) Detaljnije upute o načinu prikupljanja podataka, osoblju koje je ovlašteno da koristi informacije sadržane u pojedinačnim datotekama, način snimanja i prijenosa ličnih podataka, način njihovog uništavanja nakon isteka roka čuvanja i druge postupke i mjere zaštite propisuju se pravilnikom iz stava (4) ovog člana.
- (6) Ovlaštenje za pristup i nivoe pristupa podacima iz EMIS-a odobrava Ministarstvo kao kontrolor podataka na nivou Kantona.

VIII - SAMOVREDNOVANJE, VANJSKO VREDNOVANJE, EKSTERNA PROCJENA ZNANJA, MATURA I EKSTERNA MATURA

Član 59.

(Samovrednovanje)

- (1) Na prijedlog Instituta, Ministarstvo uz konsultacije sa Sindikatom, donosi propis na osnovu kojeg se u školi najmanje jedanput u dvije godine provodi postupak samovrednovanja rada direktora i radnika, odnosno uspješnosti realiziranja Kurikuluma.
- (2) Samovrednovanjem se obavezno vrednuju: kvalitet školske kulture, kvalitet školske klime, kvalitet nastave i vannastavnih aktivnosti, kvalitet rada stručne službe škole, saradnja škole sa društvenom zajednicom, kao i drugi elementi utvrđeni propisom iz stava (1) ovog člana.
- (3) Rezultati provedenog samovrednovanja dostavljaju se školskom odboru i Institutu. Institut na osnovu dostavljenih pokazatelja daje opšte i posebne preporuke za unapređenje odgojno-obrazovnog rada koje se dostavljaju školi. Škola upoznaje vijeće roditelja škole sa opštim preporukama.

Član 60.

(Vanjsko vrednovanje)

- (1) Na prijedlog Instituta, Ministarstvo uz konsultacije sa Sindikatom donosi propis, na osnovu kojeg se u školi najmanje jedanput u dvije godine provodi postupak vanjskog vrednovanja rada direktora i radnika, odnosno uspješnosti realiziranja Kurikuluma.
- (2) Škole su obavezne koristiti sve pokazatelje uspješnosti odgojno-obrazovnog rada za analizu i samovrednovanje, radi trajnog unapređivanja kvalitete rada škole.
- (3) Rezultate vanjskog vrednovanja škola i Institut su obavezni analizirati i na osnovu istih unaprijediti odgojno-obrazovni rad.
- (4) Rezultati analize iz stava (3) ovog člana koriste se za izradu strateških dokumenata, preporuka, smjernica, za donošenje odluka, unapređenje propisa, a sve kako bi se postigli ciljevi i načela iz člana 3. ovog zakona.

Član 61.

(Eksterna procjena znanja, eksterna matura, matura/završni ispit)

- (1) Eksterna procjena znanja, koja neće utjecati na zaključnu ocjenu učenika, provodi se u skladu sa pravilnikom koji, na prijedlog Instituta, donosi ministar, kako bi se izvršilo vrednovanje stečenih znanja i vještina učenika.
- (2) Na kraju završnog razreda škole (deveti razred osnovne škole i treći, odnosno četvrti razred srednje škole) utvrđuje se obaveza polaganja eksterne mature, odnosno mature/završnog ispita u skladu sa pravilnicima koje, na prijedlog Instituta, donosi ministar.
- (3) Eksterna matura u srednjim školama provodi se na kraju završnog razreda četverogodišnje škole kada se ostvari valorizacija iste prema visokoškolskim ustanovama i uskladi sa zakonom o visokom obrazovanju, a u skladu sa pravilnikom koji, na prijedlog Instituta, donosi ministar.

IX - UČENICI

Član 62.

(Školsko područje za osnovnu školu)

- (1) Školsko područje za osnovnu školu je prostorno područje s kojeg se učenici upisuju u određenu školu na osnovu prebivališta.
- (2) Općinsko vijeće na čijoj teritoriji se nalazi škola utvrđuje školsko područje za svaku školu i poštivanje principa iz člana 22. stav (12) ovog zakona, u vezi sa kojim je obaveza škole upisati djecu kao školske obveznike, izuzev za paralelne škole i centre kojima je upisno područje cijeli Kanton.
- (3) Pri utvrđivanju školskog područja poštovat će se osnovni princip, a to je da se učenicima omogući pohađanje škole koja je najbliža njihovom mjestu stanovanja.
- (4) Škola može na svom školskom području organizirati nastavu i u područnim školama, a u skladu sa standardima i normativima.
- (5) Odlukom Vlade škola može organizirati i nastavu za područna odjeljenja van Kantona.
- (6) Škola kojoj osnivač nije Kanton, upisuje školske obveznike na osnovu ugovora s roditeljima učenika nezavisno o školskom području.
- (7) U školu kao javnu ustanovu može se upisati i učenik koji ima prebivalište na području druge općine/školskog područja na teritoriji Kantona, odnosno na teritoriji BiH, samo uz prethodnu saglasnost Ministarstva, pri čemu prednost upisa imaju učenici koji pripadaju školskom području škole.

Član 63.

(Školski obveznik)

- (1) Učenik ima pravo i obavezu da redovno pohađa nastavu i izvršava školske obaveze, da se ponaša u skladu sa školskim propisima i da se odgovorno odnosi prema imovini škole, drugim učenicima, nastavnicima i drugim radnicima škole.
- (2) Osnovni odgoj i obrazovanje počinje upisom u prvi razred osnovne škole i obavezno je za svu djecu, od šeste do 15. godine života, odnosno do 17. godine života kada zbog okolnosti učenik nije mogao završiti osnovni odgoj i obrazovanje do 15. godine života.

- (3) Školskim obveznikom redovne osnovne škole smatra se dijete koje do 1. marta tekuće godine navršši pet i po godina života.
- (4) Škola koja ima odgovarajuće prostorne i kadrovske uvjete može omogućiti upis u školu djetetu koje je mlađe od utvrđene starosne dobi predviđene za početak obaveznog odgoja i obrazovanja, uz pismeni zahtjev roditelja i ako škola, nakon što razmotri preporuke komisije za upis učenika u prvi razred osnovne škole iz člana 64. stav (1) ovog zakona, da mišljenje da je to u najboljem interesu djeteta.
- (5) Upis djeteta u osnovnu školu iz stava (4) ovog člana može se izvršiti samo ako dijete do kraja kalendarske godine puni šest godina života. Izuzetno, uz stručno mišljenje komisije koju imenuje Ministarstvo može se izvršiti upis djeteta koje šest godina života puni poslije kraja kalendarske godine.
- (6) Na osnovu mišljenja komisije iz člana 64. stav (1) ovog zakona, školski obveznik može se privremeno osloboditi upisa u redovnu školu, najdalje do navršenih sedam godina života.
- (7) Odgoj i obrazovanje u srednjoj školi počinje upisom u prvi razred srednje škole i obavezno je za sve učenike od završetka osnovnog odgoja i obrazovanja do sticanja srednje stručne spreme, a najkasnije do 22. godine života, osim učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom koji imaju pravo na nastavak redovnog školovanja do 26. godine života.
- (8) Pravo upisa u prvi razred srednje škole imaju kandidati koji pored ostalih uvjeta iz ovog zakona ispunjavaju uvjet da do kraja tekuće godine ne navršavaju 18 godina života, odnosno učenici s teškoćama u razvoju i učenici s invaliditetom uz uvjet da do kraja tekuće godine ne navršavaju 22 godine života.

Član 64.

(Uvjeti za upis učenika u osnovnu školu)

- (1) Procjenu zrelosti djeteta za polazak u osnovnu školu vrši komisija za upis učenika u prvi razred na osnovu propisa kojeg donosi Ministarstvo na prijedlog Instituta.
- (2) Direktor, na prijedlog nastavnčkog vijeća, za svaku školsku godinu imenuje komisiju iz stava (1) ovog člana.

Član 65.

(Upis učenika u osnovnu školu)

- (1) Upis u redovnu osnovnu školu obavlja se u februaru na osnovu spiskova školskih obveznika koje školama dostavlja nadležni organ općine na čijoj teritoriji se škola nalazi, najkasnije do početka upisnog roka.
- (2) Roditelj kod prijavljivanja djeteta za upis u školu dostavlja: izvod iz matične knjige rođenih, ljekarsko uvjerenje o psihofizičkom stanju djeteta za upis u školu i zdravstvenom statusu i uvjerenje/certifikat o pohađanju obaveznog predškolskog programa za djecu u godini pred polazak u školu.
- (3) Upis u prvi razred škole čiji osnivač nije Kanton vrši se na osnovu javnog konkursa, koji se objavljuje u sredstvima javnog informisanja.
- (4) S roditeljima učenika koji budu upisani u školu iz stava (3) ovog člana škola je obavezna zaključiti ugovor.
- (5) Upis u paralelnu školu vrši se u mjesecu martu, odnosno u augustu pod uvjetom da se u martu nije prijavio minimalan broj učenika.

- (6) Paralelna škola može organizirati razredne ispite za učenike, a osnovna muzička škola i za odrasle u skladu sa ovim zakonom i zakonom koji reguliše obrazovanje odraslih.
- (7) Paralelna škola može organizirati odjeljenja pripremnog razreda.
- (8) U paralelnu školu može se upisati učenik:
 - a) u pripremno odjeljenje nakon završenog II razreda redovne škole i
 - b) u I razred nakon završenog III razreda redovne škole.
- (9) Izuzetno talentirani učenici mogu se, na prijedlog komisije za upis učenika, upisati u paralelnu školu i ranije, nego je predviđeno stavom (5) ovog člana.
- (10) Izuzetno, upis u redovnu osnovnu školu, osim u februaru, moguće je organizirati i u mjesecu augustu, a zbog objektivnih razloga i tokom školske godine.
- (11) Škola je obavezna da po obavljenom upisu školskih obveznika dostavi izvještaj o upisu Ministarstvu, Institutu i općini na čijem području se nalazi, najkasnije do 1. aprila za februarSKI upisni rok, odnosno do 10. aprila za paralelnu školu.

Član 66.

(Uvjeti za upis učenika u srednju školu)

- (1) Učenici se upisuju u prvi razred srednje škole na osnovu javnog konkursa koji se objavljuje najkasnije dva mjeseca prije početka školske godine.
- (2) Javni konkurs za upis učenika u prvi razred srednje škole sadrži:
 - a) plan upisa u prvi razred srednje škole (broj kandidata po školama i zanimanjima) i
 - b) kriterije za upis učenika u prvi razred.
- (3) Elemente iz stava (2) ovog člana utvrđuje Vlada, na prijedlog Ministarstva najkasnije do 30. marta tekuće godine i isti se može mijenjati samo uz saglasnost Vlade.
- (4) Učenik koji je u prvi razred srednje škole upisan u jednu srednju školu ne može biti upisan u drugu srednju školu u tekućoj školskoj godini, bez saglasnosti Ministarstva u izuzetnim slučajevima koji su propisani stavom (2) tačka b) ovog člana.
- (5) Nakon upisa učenika u srednju školu, osnovna škola iz koje učenik s invaliditetom ili teškoćama prelazi obavezna je na zahtjev srednje škole dostaviti pedagoški karton, izvještaj o implementaciji individualno prilagođenog programa i individualno tranzicijski plan srednjoj školi u koju je učenik upisan.

Član 67.

(Upis učenika u prvi razred srednje škole)

- (1) Pravo upisa u prvi razred srednje škole imaju učenici koji se nalaze na rang listi primljenih učenika škole nakon realizacije prijave za upis u prvi razred srednje škole putem informacionog sistema EMIS.
- (2) Status učenika srednje škole stiče se upisom u srednju školu.
- (3) Ministarstvo će učenicima koji su bili obavezni da se upišu putem javnog konkursa, a isti nisu konkurisali za upis u prvi razred srednje škole, omogućiti upis u srednju školu u kojoj je ostalo upražnjeno mjesto u skladu sa planom upisa u prvi razred srednje škole i kriterijima iz člana 66. stav (2) ovog zakona.

- (4) Učenik može paralelno pohađati i srednju umjetničku školu pored redovne škole, te steći drugo zanimanje na način da dio ili ukupnu nastavu pohađa u srednjoj umjetničkoj školi, odnosno da položi razliku predmeta u odnosu na nastavni plan i program po kojem se obrazuje u redovnoj školi, ukoliko umjetnička škola omogućava takav oblik rada.
- (5) Učenik može steći i specijalan status u skladu sa članom 92. ovog zakona.

Član 68.

(Upis učenika u prvi razred srednje škole koji su osnovno obrazovanje završili izvan Kantona)

- (1) Učenici državljani BiH koji su završili osnovnu školu u BiH izvan Kantona upisuju se pod istim uvjetima kao i učenici s područja Kantona.
- (2) Izuzetno, djeca povratničke populacije u entitetu Republika Srpska i djeca porodica koje vraćaju iz dijaspore mogu biti upisana pod povoljnijim uslovima na osnovu odluke Vlade.
- (3) Djeca strani državljani mogu biti upisana pod povoljnijim uslovima na osnovu odluke Vlade.

Član 69.

(Prelazak učenika)

- (1) Prelazak učenika koji nije posljedica odgojno-disciplinske mjere iz jedne škole u drugu koja ostvaruje isti obrazovni program, vrši se na osnovu pisanog akta - prevodnice, uz obavezu škole iz koje učenik prelazi da u roku od dva dana od dana prijema zahtjeva za izdavanje prevodnice, elektronskim ili putem pošte dostavi prevodnicu školi u koju učenik prelazi.
- (2) Škola u koju učenik prelazi obavezna je da školu iz stava (1) ovog člana u roku od dva dana od dana upisa učenika obavijesti o statusu učenika.
- (3) Škola iz koje učenik odlazi ispisuje učenika u roku od sedam dana od dana prijema obavijesti o upisu učenika u drugu školu.
- (4) Ukoliko učenik iz neopravdanih razloga ne pohađa nastavu ili ne nastavi školovanje u narednom razredu u školi u kojoj je završio školovanje ili škola nema informacija o njegovom statusu, dužna je u roku od 15 dana pismenim putem obavijestiti službu za socijalni rad nadležne općine.
- (5) Dok se ne riješi pitanje statusa učenika iz stava (4) ovog člana škola je dužna voditi evidenciju o odsustvovanju učenika.
- (6) Prelazak učenika iz odjeljenja u odjeljenje iste škole, koji nije posljedica odgojno-disciplinske mjere, vrši se na obrazložen zahtjev roditelja učenika nastavničkom vijeću kao prvostepenom organu.
- (7) Roditelj ima pravo žalbe na odluku iz stava (6) ovog člana školskom odboru u roku od 15 dana od dana prijema iste.

Član 70.

(Izuzeci od redovnog pohađanja nastave)

- (1) Lice starije od 15 godina koje ne pohađa redovnu osnovnu školu može sticati osnovno obrazovanje u skladu s ovim zakonom i zakonom kojim se reguliše obrazovanje odraslih.

- (2) Učenik koji navrší 15 godina starosti nema obavezu da pohađa redovnu osnovnu školu. Za takvog učenika nastavničko vijeće škole u kojoj je učenik bio posljednji put upisan u saradnji sa Institutom izrađuje poseban plan za daljnje osnovno obrazovanje i prati realizaciju posebnog plana.
- (3) Učenik koji je mlađi od 15 godina, a za svojom generacijom zaostaje tri i više godina u redovnom školovanju, može biti izuzet od obaveze redovnog pohađanja nastave i bit će mu omogućeno polaganje razrednog ispita ukoliko je to u najboljem interesu učenika, a učenik može u svakom trenutku biti uključen u redovno pohađanje nastave.
- (4) Služba za socijalnu zaštitu u uskoj saradnji sa školom u kojoj je učenik bio posljednji put upisan obavezuje se da vodi brigu o načinu završetka osnovnog obrazovanja ukoliko roditelji to nisu u mogućnosti.
- (5) Po završetku osnovnog obrazovanja učenika iz st. (1), (2) i (3) ovog člana, Institut izrađuje posebni plan za srednje obrazovanje i prati realizaciju posebnog plana.
- (6) O statusu učenika iz st. (1), (2) i (3) ovog člana škola je dužna obavijestiti Ministarstvo i Institut.
- (7) Lice starije od 18 godina koje ne pohađa srednju školu može sticati osnovno obrazovanje u skladu s ovim zakonom i zakonom kojim se reguliše obrazovanje odraslih.

Član 71.

(Preusmjeravanje učenika u srednjoj školi)

- (1) Redovan učenik srednje škole u četverogodišnjem trajanju, koji je tokom ukupnog dotadašnjeg srednjeg obrazovanja u učenju postigao najmanje prosječnu ocjenu opšteg uspjeha “vrlodobar” na kraju školske godine i ima primjerno vladanje može podnijeti zahtjev za preusmjerenje u istoj ili drugoj srednjoj školi.
- (2) Redovan učenik, na zanimanju III stepena, koji je tokom ukupnog dotadašnjeg srednjeg obrazovanja u učenju postigao najmanje prosječnu ocjenu opšteg uspjeha “vrlodobar” na kraju školske godine i ima primjerno vladanje može podnijeti zahtjev za preusmjerenje na obrazovanje za zanimanje IV stepena u istoj ili drugoj srednjoj školi.
- (3) Izuzetno, iz razloga koje cijeni nastavničko vijeće škole, redovan učenik, na zanimanju III stepena, može promijeniti zanimanje istog stepena i sa manjim prosjekom općeg uspjeha i nižom ocjenom vladanja kako je definisano prethodnim stavom.
- (4) Ukoliko u toku obrazovanja učenik zaostaje u savladavanju nastavnih sadržaja ili ne završi razred može se, uz njegov i pristanak roditelja, preusmjeriti na obrazovanje za zanimanje sa jednostavnijim programom.
- (5) Odluku za učenike iz st. (1), (2), (3) i (4) ovog člana donosi nastavničko vijeće srednje škole, posebno uzimajući u obzir standarde i normative.
- (6) Na odluku nastavničkog vijeća može se izjaviti žalba školskom odboru. Odluka školskog odbora je konačna i protiv iste nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema odluke.
- (7) Preusmjeravanje iz st. (1), (2), (3) i (4) ovog člana podrazumijeva obavezu učenika da polaže dopunske ispite kao razliku predmeta, koju utvrđuje nastavničko vijeće srednje škole.
- (8) Troškove polaganja dopunskih ispita, koji su posljedica promjene zanimanja u toku redovnog školovanja, snose roditelj učenika.

- (9) Izuzetno, školski odbor može osloboditi od plaćanja roditelja učenika iz stava (8) ovog člana, ukoliko se radi o roditelju sa lošim socijalnim statusom.

Član 72.

(Ispisivanje učenika iz škole)

- (1) Učenik se može ispisati iz škole:
 - a) kada prelazi u drugu srednju školu i
 - b) u drugim opravdanim slučajevima u skladu sa aktom koji donosi Ministarstvo.
- (2) Učenik iz stava (1) ovog člana može se ispisati iz škole najkasnije dva mjeseca prije završetka nastave u drugom polugodištu.
- (3) Maloljetnog učenika ispisuju roditelji, a punoljetni učenik ispisuje se sam, uz obavezu škole da pismeno obavijesti roditelja o ispisu učenika.
- (4) Škola ispisanom učeniku izdaje uvjerenje o uspjehu postignutom u toku školske godine do dana ispisa.
- (5) Obrazac uvjerenja iz stava (4) ovog člana propisan je pravilnikom o vođenju pedagoške dokumentacije i evidencije, koji donosi ministar, na prijedlog Instituta.

Član 73.

(Nadareni/talentovani učenici i učenici povratnici iz inostranstva)

- (1) U školi se realiziraju programi namijenjeni nadarenim i talentiranim učenicima i učenicima povratnicima iz inostranstva.
- (2) Izuzetno, učeniku koji u prethodnom razredu ostvari odličan opći uspjeh i primjerno vladanje i ostvaruje izuzetne rezultate propisane programom za nadarene učenike, može se odobriti da završi dva razreda u toku jedne školske godine.
- (3) Odluku iz stava (2) ovog člana donosi nastavničko vijeće.
- (4) Za nadarene i talentirane učenike kao i učenike povratnike iz inostranstva programe iz stava (1) ovog člana donosi nastavničko vijeće uz prethodnu saglasnost roditelja za uključivanje učenika u program.
- (5) Smjernice za izradu programa iz stava (1) ovog člana donosi Ministarstvo, na prijedlog Instituta.

Član 74.

(Sigurnost i zaštita učenika)

- (1) U školi se kontinuirano realiziraju sadržaji sa učenicima svih razreda usmjereni na prevenciju različitih oblika nasilja/neprihvatljivih oblika ponašanja, potiče dobrobit učenika i njihova zaštita u skladu sa propisom kojeg donosi Ministarstvo, na prijedlog Instituta.
- (2) Nastavnici/stručni saradnici u toku realizacije odgojno-obrazovnog rada prepoznaju faktore rizika koji mogu narušiti najbolji interes djeteta i osiguravaju pravovremenu stručnu podršku i tretman.
- (3) Škola u saradnji sa roditeljem učenika i uz podršku drugih institucija u zajednici (nadležni centar za socijalni rad, centar za mentalno zdravlje, nadležna policijska uprava) prati psihosocijalno stanje učenika i preduzima mjere da svaki učenik dobije pomoć i podršku potrebnu za prevazilaženje takvih problema.

- (4) Škole su obavezne:
- a) stvarati uvjete za zdrav mentalni i fizički razvoj, te dobrobit učenika,
 - b) pružati savjetodavni rad učenicima,
 - c) pravovremeno uočiti određene faktore rizika koji mogu ugroziti psihofizičku dobrobit učenika,
 - d) sprječavati neprihvatljive oblike ponašanja,
 - e) brinuti se o sigurnosti učenika,
 - f) osigurati uvjete za uspješnost svakog učenika u učenju i vladanju,
 - g) pratiti zdravstveno stanje učenika dok boravi u školi i o tome obavještavati roditelje i
 - h) voditi evidenciju o neprihvatljivim oblicima ponašanja i/ili drugim faktorima koji mogu ugroziti najbolji interes učenika i zaštititi učenika, te provoditi mjere odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana učenika u skladu sa propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 75.

(Prava i obaveza zaštite prava učenika)

- (1) Škola je obavezna na početku školske godine upoznati učenike, roditelje učenika i nastavnike, s njihovim pravima, dužnostima, obavezama i odgovornostima utvrđenim ovim zakonom i pravilima, kao i o nadležnostima određenih institucija za rješavanje problema.
- (2) Svi učesnici odgojno-obrazovnog rada i svi radnici škole dužni su preduzimati mjere zaštite prava učenika, te o svakom kršenju tih prava, posebno o oblicima tjelesnog ili duševnog nasilja, cyber nasilja, seksualnog nasilja, zanemarivanja ili nemarnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja učenika, odmah obavijestiti direktora koji je dužan postupiti u skladu sa zakonom.
- (3) U školi se ne dozvoljava bilo koji oblik zastrašivanja, zlostavljanja, fizičkog kažnjavanja, vrijeđanja, ponižavanja, degradiranja ili bilo kojeg oblika ponašanja koji narušava psihofizičko zdravlje učenika.
- (4) U slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju koje će najviše koristiti interesu djeteta.
- (5) Škola je obavezna postupati u skladu sa Smjernicama za postupanje u slučajevima nasilja nad djecom u BiH.
- (6) Škola je obavezna odmah po saznanju da postoji mogućnost da je ugrožen najbolji interes djeteta (npr. nasilje nad ili među djecom, zanemarivanje, i sl.) organizirati multisektorski sastanak kojem u isto vrijeme prisustvuju: roditelji svih uključenih učenika, stručna služba škole, direktor škole, razrednik/razrednici, predstavnik nadležne službe za socijalni rad, predstavnik nadležne policijske uprave, predstavnik nadležnog centra za mentalno zdravlje i predstavnici drugih službi u zajednici, u cilju izrade Individualnog plana podrške i Individualnog plana brige.
- (7) Izrada individualnog plana podrške i Individualnog plana brige iz stava (6) ovog člana u cilju zaštite učenika i pružanja odgojne podrške i stručnog tretmana bliže se propisuju propisom koji donosi Ministarstvo.
- (8) Zapisnik sa održanog multisektorskog sastanka iz stava (6) ovog člana škola je u obavezi dostaviti Ministarstvu i Institutu.
- (9) Ministarstvo donosi bliži propis o načinu postupanja lica iz stava (2) ovog člana u preduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave kršenja tih prava nadležnim tijelima.

Član 76.
(Prevoz i ishrana učenika)

- (1) Kanton u saradnji sa Gradom Sarajevom, općinama i drugim zainteresovanim subjektima obezbjeđuje sredstva za finansiranje troškova prevoza učenika osnovnih i srednjih škola sa područja Kantona.
- (2) Prijevoz učenika može se organizovati u sistemu organizovanog linijskog prijevoza putnika ili vanlinijskog prijevoza putnika.
- (3) Svi učenici osnovne i srednje škole imaju pravo na besplatan javni linijski prijevoz tokom cijele školske godine.
- (4) Učenik osnovne škole kao javne ustanove ima pravo na besplatan vanlinijski prijevoz ukoliko:
 - a) stanuje na udaljenosti većoj od dva kilometra od škole koju pohađa,
 - b) pohađa školu koja pripada školskom području ili pohađa školu koja je fizički najbliža mjestu stanovanja, a po mjestu stanovanja ne pripada školskom području i
 - c) nema organizovan sistem redovnog linijskog prijevoza putnika kojim bi zadovoljio potrebu odlaska u školu i povratka iz škole.
- (5) U slučaju da učenik ima većih problema u kretanju, ima pravo na besplatan prijevoz i na manjoj udaljenosti od dva kilometra od škole koju pohađa i mjesta stanovanja učenika, i to korištenjem prijevoza kako je organiziran u školi koju pohađa i za učenike koji stanuju na udaljenosti većoj od dva kilometra.
- (6) Učenici sa teškoćama i učenici sa invaliditetom koji pohađaju centre ili druge obrazovne ustanove i nemaju posebno organizovan prijevoz za učenike, osigurava se naknada za prijevoz za učenika sa teškoćama/učenika sa invaliditetom i njegovog pratioca, i to korištenjem prava na jedan od načina kako slijedi:
 - a) ukoliko učenik ima mogućnost korištenja javnog linijskog prijevoza putnika odobriti sredstva za kupovinu mjesečnog kupona za učenika i pratioca i
 - b) ukoliko učenik nema mogućnost korištenja javnog linijskog prijevoza putnika odobriti sredstva u visini troškova goriva po pređenom kilometru.
- (7) Pravo iz st. (4) i (6) ovog člana regulira se posebnim sporazumom o saradnji između Ministarstva, resornog ministarstva za saobraćaj i jedinice lokalne samouprave.
- (8) U školi se organizuje ishrana učenika u skladu sa pravilnikom kojeg donosi ministar.

Član 77.
(Vijeće učenika)

- (1) U školi se osniva vijeće učenika koje čine predstavnici učenika svakog odjeljenja škole izuzev učenika I, II i III razreda osnovne škole.
- (2) Uloga vijeća učenika je:
 - a) promoviranje interesa i vrijednosti škole u zajednici na čijem području se nalazi škola,
 - b) prezentiranje stavova učenika nastavničkom vijeću,
 - c) podsticanje angažiranosti učenika u radu škole i

- d) informiranje školskog odbora o svojim stavovima, kada ocijeni da je to potrebno ili po zahtjevu školskog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom.
- (3) Detaljni propisi o načinu izbora, djelokrugu rada i funkcioniranju vijeća učenika, kao i druga prava i obaveze učenika u radu uređuju se pravilima škole.

Član 78.

(Obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje)

- (1) U osnovnoj školi, osim obrazovanja školskih obveznika, moguće je realizirati i programe osnovnog obrazovanja odraslih i stručnog usavršavanja.
- (2) U srednjoj školi, osim realiziranja programa općegobrazovnog i odgovarajućeg stručnog dijela, mogu se realizirati i programi obrazovanja odraslih i stručnog usavršavanja, u skladu sa zakonom koji reguliše obrazovanje odraslih na području Kantona Sarajevo.
- (3) Programi obrazovanja odraslih i stručnog usavršavanja iz st. (1) i (2) ovog člana, donose se u skladu sa zakonom koji reguliše obrazovanje odraslih u Kantonu Sarajevo.
- (4) Troškove realiziranja programa osnovnog obrazovanja odraslih, iz stava (1) ovog člana, kao i troškove prevoza polaznika programa osnovnog obrazovanja odraslih ukoliko nisu u radnom odnosu, snosi Ministarstvo.
- (5) Prihodi koje škola ostvari od obrazovanja odraslih vlastiti su prihodi škole.

X - UČENICI SA TEŠKOĆAMA I UČENICI SA INVALIDITETOM

Član 79.

(Odgoj i obrazovanje učenika sa teškoćama u razvoju i učenika sa invaliditetom)

- (1) Podrška učenicima sa teškoćama i učenicima sa invaliditetom podrazumijeva podršku učenicima sa:
 - a) oštećenjem vida,
 - b) oštećenjem sluha,
 - c) poremećajima govorno - jezičke komunikacije,
 - d) motoričkim teškoćama,
 - e) intelektualnim teškoćama,
 - f) poremećajima u ponašanju,
 - g) poremećajima iz spektra autizma,
 - h) specifičnim teškoćama u učenju (disleksija, disgrafija, diskalkulija),
 - i) poremećajem pažnje i hiperaktivnosti,
 - j) emocionalnim poremećajima,
 - k) kombiniranim razvojnim teškoćama i
 - l) ostalim teškoćama.
- (2) Učenik iz stava (1) ovog člana ostvaruje pravo na odgovarajući program školovanja prema mogućnostima, potrebama i interesima učenika.

- (3) Učenici s teškoćama pohađaju redovne osnovne, srednje škole i centre kao javne ustanove ravnopravno sa drugim učenicima, u skladu sa njihovim najboljim interesom.

Član 80.

(Centri kao javne ustanove)

- (1) Centri su javne ustanove za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju učenika s različitim teškoćama u razvoju i učenika sa invaliditetom.
- (2) Centar ima status pravnog lica u čijoj se djelatnosti mogu realizovati programi više nivoa odgoja i obrazovanja (predškolsko i/ili osnovno i/ili srednje) i drugi različiti programi za dobrobit učenika centra (internatski smještaj, poludnevni i dnevni smještaj, produženi boravak, edukacijsko-rehabilitacijski tretmani i dr.) sve uz prethodnu saglasnost Ministarstva.
- (3) U centru se može organizavati i program radnog osposobljavanja učenika s teškoćama i učenika sa invaliditetom koji u ovaj program mogu biti uključeni do navršene 26. godine života.
- (4) Uz saglasnost Ministarstva centri mogu biti uključeni u pružanje podrške učenicima sa teškoćama u redovnim osnovnim i srednjim školama, a što će se bliže definirati pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju kojeg donosi ministar.
- (5) Centri imaju pravo na posebna budžetska sredstva za realizaciju neophodnih programskih aktivnosti kao i prilagođavanje okruženja potrebama učenika ali i za obezbjeđenje dodatne podrške učenicima sa teškoćama u redovnim školama, a sve u skladu sa okvirnim planom unaprijeđenja odgoja, obrazovanja i rehabilitacije djece sa teškoćama kojeg donosi Ministarstvo, na prijedlog Instituta.
- (6) Podrška iz stava (4) ovog člana ogleda se kroz posebne edukacijsko-rehabilitacijske tretmane (individualni defektološki rad, logopedski tretman, psihomotorna reedukacija, audiorehabilitacija, vježbe orijentacije i kretanja, programirane vježbe vida, aktivnosti svakodnevnog života, rehabilitacija senzorne integracije, fizioterapeutski tretman i dr.).
- (7) Ministarstvo, na prijedlog Instituta, donosi nastavne planove i programe za centre.
- (8) Ministarstvo, na prijedlog Instituta, donosi program radnog osposobljavanja iz stava (3) ovog člana.

Član 81.

(Odgoj, obrazovanje i rehabilitacija učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom u centrima)

- (1) U centru se realizira nastavni plan i program za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom, u skladu sa odgojno-obrazovnim potrebama učenika centra.
- (2) U centru se predlaže, usvaja i realizira Individualno-prilagođeni program (IPP) za svakog učenika centra, u skladu sa pravilnikom koji na prijedlog Instituta, donosi ministar.
- (3) U centru se realiziraju programi podrške učenicima centra kojima se obezbjeđuje odgojno-obrazovno napredovanje učenika, a s ciljem njihovog uključivanja u redovne škole.
- (4) Putem centara moguće je realizirati programe profesionalnog razvoja i stručnog usavršavanja direktora, nastavnika, saradnika, stručnih saradnika, asistenata u nastavi i

roditelja učenika, u skladu sa pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju kojeg donosi ministar i planom i programom stručnog usavršavanja kojeg donosi Ministarstvo, na prijedlog Instituta.

Član 82.

(Upis učenika sa teškoćama u centar)

- (1) Upis u centre vrši se tokom cijele školske godine u skladu sa planom upisa kojeg prije početka školske godine donosi Ministarstvo.
- (2) Komisija za upis donosi svoje mišljenje o primjerenom obliku i programu školovanja u roku od najkraće deset dana a najduže tri mjeseca koliko može trajati proces opservacije učenika.
- (3) Učenik za vrijeme opservacije mora biti upisan u centar.
- (4) U toku procesa opservacije učenika centar je u obavezi redovno informisati roditelje učenika i redovno ih konsultovati.

Član 83.

(Odgojno-obrazovni i rehabilitacioni rad sa učenicima s teškoćama i učenicima sa invaliditetom u redovnim školama)

- (1) Odgojno-obrazovni rad sa učenicima sa teškoćama i učenicima sa invaliditetom realizira se u redovnim školama na osnovu principa inkluzivnog odgoja, obrazovanja i rehabilitacije i u skladu sa pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju koji na prijedlog Instituta, donosi ministar.
- (2) Upis učenika iz stava (1) ovog člana vrši se u skladu sa čl. 63., 64., 65., 66., 67. i 68. ovog zakona.
- (3) Odgojno-obrazovni rad učenika iz stava (1) ovog člana, u skladu sa standardima i normativima, realizira se uz stručnu podršku stručnjaka odgovarajućeg profila, asistenata i drugih stručnjaka po potrebi.
- (4) Ministarstvo donosi odluku o formiranju mobilnog stručnog tima za pružanje podrške inkluzivnom odgoju, obrazovanju i rehabilitaciji.
- (5) Način formiranja mobilnog stručnog tima, broj članova, stručni profil stručnjaka koji čine tim, način formiranja i funkcionisanja tima iz stava (4) ovog člana bliže se određuje pravilnikom iz stava (1) ovog člana.
- (6) Škola je obavezna da na posebnim obrascima vodi evidenciju o učenicima sa teškoćama u skladu sa pravilnikom iz stava (1) ovog člana.
- (7) Škole imaju pravo na posebna budžetska sredstva u cilju realizacije inkluzivnog odgoja, obrazovanja i rehabilitacije učenika s teškoćama u razvoju, obezbjeđenja razumnog prilagođavanja školskog sadržaja i školskog okruženja potrebama učenika i obezbjeđenja pristupačnosti.
- (8) Škola koristi i primjenjuje razumljive jezike i tekstove za učenike s teškoćama: znakovni jezik, Brajevo pismo, augmentativne i alternativne oblici komunikacije, taktilnu komunikaciju, krupnu štampu, pristupačne multimedijске sadržaje, zvučne zapise, jednostavan jezik, ličnog čitača, uključujući pristupačne informaciono-komunikacione tehnologije.

Član 84.

(Individualno prilagođeni program (IPP), Individualno edukacijski program (IEP) i Individualno tranzicijski programa (ITP) u redovnim školama)

- (1) U odgojno-obrazovnom radu sa učenicima sa teškoćama i učenicima sa invaliditetom izrađuje se i realizira Individualno prilagođeni program (IPP). IPP je pisani i razvojni dokument kojim se preciziraju ciljevi koje učenik treba postići tokom postavljenog razdoblja pomoću strategija podučavanja, resursa i podrške neophodnih za ostvarenje tih ciljeva. IPP se priprema i realizuje kroz nivo podrške prema odgojno-obrazovnim potrebama djeteta, te se prilikom izrade vrši metodička i sadržajna prilagodba.
- (2) U odgojno-obrazovnom radu sa učenicima sa teškoćama i učenicima sa invaliditetom izrađuje se Individualno edukacijski program (IEP). IEP je pisani i razvojni dokument, odnosno mapa koja sadrži programe edukacije i odgojne podrške koji će pomoći učeniku u odgojno-obrazovnom procesu i ostvarivanju obrazovnih ciljeva. IEP je dokument koji se na osnovu procjene i opservacije znanja, vještina i sposobnosti djeteta izrađuje za određenog učenika i ima za cilj da zadovolji odgojno-obrazovne potrebe učenika, suština je u metodičkoj, ali ne i u sadržajnoj prilagodbi. IEP se može izraditi samo za neke nastavne predmete ili aktivnosti ili za sve nastavne predmete i aktivnosti.
- (3) U odgojno-obrazovnom radu sa učenicima sa teškoćama izrađuje se Individualno tranzicijski program (ITP). ITP je pisani i razvojni dokument, što znači da je promjenjiv i vremenski osjetljiv. Planiranjem tranzicije skupljaju se podaci od pojedinaca i iz različitih raspoloživih okruženja unutar škole i izvan razine škole, sa ciljem koherentnog planiranja učenikovog prijelaza iz jednog okruženja u drugo okruženje kao i prijelaz mladog lica u život odraslog čovjeka.
- (4) Bliže odredbe izrade i realizacije IPP, IEP i ITP uređuju se pravilnikom kojeg donosi ministar, a koji se odnosi na sve redovne škole.

XI - PRAĆENJE, VREDNOVANJE I OCJENJIVANJE UČENIKA

Član 85.

(Ocjenjivanje znanja učenika)

- (1) Ocjenjivanje učenika se vrši javno i kontinuirano.
- (2) Učenici I razreda u redovnoj osnovnoj školi i centru se, na osnovu definiranih ishoda pojedinih predmeta, definiranih nastavnim planom i programom, opisno ocjenjuju.
- (3) Od II razreda u redovnoj osnovnoj školi i centru, I razreda u paralelnoj školi i u srednjoj školi učenici se ocjenjuju broječanim ocjenama: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1).
- (4) Ministar donosi pravilnik o praćenju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika.

Član 86.
(Ocjene iz vladanja)

- (1) Vladanje učenika se ocjenjuje od početka četvrtog razreda u redovnoj osnovnoj školi i od početka četvrtog razreda u školama iz člana 22. tačka (1) alineja c).
- (2) U paralelnoj školi i srednjoj školi ocjenjuje se vladanje učenika tokom cjelokupnog školovanja.
- (3) Ocjene iz vladanja su: primjerno, vrlo dobro, dobro, zadovoljava i loše.
- (4) Ocjenu iz vladanja utvrđuje: odjeljsko vijeće na prijedlog razrednika, direktor na prijedlog odjeljskog vijeća i nastavničko vijeće na prijedlog direktora ili odjeljskog vijeća.
- (5) U javne isprave u koje se upisuje opći uspjeh učenika, upisuje se i ocjena iz vladanja. Ocjena vladanje učenika je neovisna od ocjene općeg uspjeha učenika.

Član 87.
(Zaključivanje ocjena)

- (1) Prilikom zaključivanja ocjena iz nastavnih predmeta, pored numeričkih ocjena koje je učenik imao tokom godine, uzima se u obzir i nastavnikova pedagoška procjena napredovanja, rada i zalaganja učenika.
- (2) Opći uspjeh učenika redovne i paralelne škole i rezultati postignuća učenika iz nastavnih predmeta utvrđuju se na kraju svakog polugodišta i nakon popravnih ispita.
- (3) Opći uspjeh učenika utvrđuje se na osnovu zaključenih ocjena iz svih nastavnih predmeta koji se ocjenjuju broičano.
- (4) Ocjenu iz nastavnih predmeta na kraju svakog polugodišta obavezno zaključuje i učenicima javno u odjeljenju saopćava predmetni nastavnik, a u slučaju njegove spriječenosti nastavnik kojeg ovlasti direktor.
- (5) Odjeljsko vijeće škole sredinom oba polugodišta i na kraju svakog polugodišta vrši analizu realizacije nastavnog plana i programa, s osvrtom na postignuća učenika i kontinuitet u ocjenjivanju. Nastavničko vijeće razmatra analizu i usvaja odgovarajuće zaključke.
- (6) Učenik je ostvario pozitivan opći uspjeh na kraju polugodišta, odnosno na kraju školske godine, ukoliko iz pojedinačnih predmeta nema ocjenu nedovoljan (1).
- (7) Učenik je, nakon zaključivanja ocjena iz svih nastavnih predmeta, završio razred:
 - a) odličnim uspjehom ako je postigao srednju ocjenu najmanje 4,50,
 - b) vrlo dobrim uspjehom ako je postigao srednju ocjenu najmanje 3,50,
 - c) dobrim uspjehom ako je postigao srednju ocjenu najmanje 2,50 i
 - d) dovoljnim uspjehom ako je postigao srednju ocjenu najmanje 2,00.
- (8) U javne isprave u koje se upisuje opći uspjeh učenika, pored ocjene odličan, vrlo dobar, dobar i dovoljan, upisuje se i prosječna ocjena općeg uspjeha zaokružena na dvije decimalne.

Član 88.

(Prevođenje učenika u naredni razred i ponavljanje razreda)

- (1) Učenik nije s uspjehom završio razred ako na kraju školske godine ima zaključnu ocjenu nedovoljan (1) ili je neocijenjen u skladu sa članom 91. ovog zakona.
- (2) Učenici I razreda osnovne škole čija postignuća na osnovu opisnog ocjenjivanja na kraju nastavne godine nisu zadovoljavajuća, odnosno učenici II i III razreda osnovne škole koji na kraju nastavne godine imaju jednu ili više ocjena nedovoljan (1) prevode se u naredni razred.
- (3) Učenik iz stava (2) ovog člana koji po treći put stekne uvjet za prevođenje u naredni razred ponavlja razred koji je posljednji pohađao.
- (4) Roditelji učenika iz stava (2) ovog člana mogu zahtijevati da njihovo dijete ponavlja razred bez obzira na sticanje uvjeta za prevođenje u naredni razred o čemu odluku donosi nastavničko vijeće škole.
- (5) Učenik od IV do VIII razreda redovne osnovne škole i učenik razreda koji nije završni razred srednje škole, a koji na kraju nastavne godine ima jednu ili dvije ocjene nedovoljan (1) upućuje se na popravni ispit u augustovskom ispitnom roku.
- (6) Učenik IX razreda redovne osnovne škole i završnog razreda srednje škole koji na kraju nastavne godine imaju jednu ocjenu nedovoljan (1) upućuje se na popravni ispit u junskom ispitnom roku, a dvije ocjene nedovoljan (1) upućuju se na popravni ispit u augustovskom ispitnom roku u skladu sa pravilnikom koji, na prijedlog Instituta, donosi Ministarstvo.
- (7) Učenik od I do VI razreda paralelne osnovne škole koji na kraju nastavne godine ima jednu ocjenu nedovoljan (1) upućuje se na popravni ispit, a učenik koji ima dvije i više ocjena nedovoljan (1) upućuje se na ponavljanje razreda.
- (8) Prije polaganja popravnog ispita škola je dužna organizirati instruktivnu nastavu za učenika.
- (9) Učenik koji na popravnom ispitu ne postigne ocjenu najmanje dovoljan (2) ponavlja razred.
- (10) Učenik od IV do IX razreda redovne osnovne škole i učenik srednje škole, koji na kraju nastavne godine ima više od dvije ocjene nedovoljan (1), ponavlja razred.

Član 89.

(Ulaganje prigovora na zaključnu ocjenu)

- (1) Roditelj učenika ima pravo prigovora na zaključnu pojedinačnu ocjenu na kraju nastavne godine, odnosno na kraju provedenog popravnog ispita.
- (2) Prigovor se podnosi odjeljskom vijeću, u roku od tri radna dana od dana zvanične podjele javnih isprava (uvjerenja ili svjedočanstva/diplome), odnosno od dana polaganja popravnog/predmetnog ili razrednog ispita. Prigovorom se može tražiti i izuzeće predmetnog nastavnika u vezi sa stavom (7) ovog člana.
- (3) Odjeljsko vijeće obavezno je svaki prigovor razmotriti najkasnije dva dana od prijema prigovora i o istom sačiniti mišljenje.
- (4) Odjeljsko vijeće obavezno je izvršiti analizu zaključenih ocjena predmetnog nastavnika i u slučaju nepravilnosti o tome sačiniti mišljenje.

- (5) Odjeljsko vijeće odmah dostavlja prigovor i mišljenje iz st. (3) i (4) ovog člana nastavničkom vijeću na odlučivanje.
- (6) Nastavničko vijeće obavezno je u roku od tri dana od dana dostavljanja prigovora i mišljenja iz stava (5) ovog člana donijeti odgovarajuću odluku.
- (7) Ako nastavničko vijeće donese odluku o usvajanju prigovora, koja podrazumijeva potrebu provjere znanja učenika, obavezno je imenovati komisiju za provjeru znanja.
- (8) Komisija iz stava (7) ovog člana obavezna je izvršiti provjeru znanja učenika u roku od dva dana od dana donošenja odluke.
- (9) Način polaganja ispita pred komisijom iz stava (7) ovog člana i druga pitanja bitna za rad komisije uređuju se pravilima škole.
- (10) Ocjena komisije je konačna.
- (11) Ako nastavničko vijeće donese odluku o odbijanju prigovora, ista je konačna.

Član 90.

(Individualiziranje nastavnih sadržaja)

- (1) Učenik koji iz zdravstvenih razloga ne može učestvovati u realizaciji nastavnih sadržaja iz predmeta Tjelesni i zdravstveni odgoj/Sport, bit će privremeno ili trajno izuzet iz tih aktivnosti.
- (2) Na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove, učenik ne učestvuje u realizaciji sadržaja iz stava (1) ovog člana.
- (3) Ako se stav (1) ovog člana primjenjuje na nastavni predmet, učenik će iz tog predmeta dobiti ocjenu na osnovu drugih sadržaja predmeta iz kojih učenik nije izuzet.
- (4) Odluku o izuzimanju učenika iz određenih aktivnosti na period do dvije sedmice donosi predmetni nastavnik, a preko tog perioda nastavničko vijeće, na osnovu nalaza nadležne zdravstvene ustanove.
- (5) Ukoliko u toku školske godine dođe do promjene zdravstvenih okolnosti učenika, na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove, pristupa se individualiziranom procesu nastave iz predmeta Tjelesni i zdravstveni odgoj/Sport.

Član 91.

(Polaganje predmetnog i razrednog ispita)

- (1) Učenik koji iz opravdanih razloga (bolest u dužem trajanju, status perspektivnog sportiste i u drugim opravdanim slučajevima) nije mogao redovno pohađati nastavu, tj. koji je izostao više od jedne četvrtine od fonda nastavnih sati predviđenih nastavnim planom i programom za određeni predmet ili je izostao više od jedne četvrtine ukupnog fonda sati za razred, te kao posljedicu toga nije mogao biti ocijenjen dovoljnim brojem ocjena u skladu sa zakonom, upućuje se na polaganje predmetnog odnosno razrednog ispita iz jednog ili više predmeta u toku školske godine, kako bi u redovnom roku završio odgovarajući razred škole.
- (2) Ako učenik zbog bolesti ili drugog opravdanog razloga ne pristupi popravnom ili predmetnom, odnosno razrednom ispitu u propisanim rokovima, škola mu je dužna omogućiti polaganje ispita nakon prestanka razloga zbog kojeg nije pristupio ispitu.
- (3) Nakon uspješno položenih ispita iz stava (2) ovog člana učenik može nastaviti obrazovanje u višem razredu.

- (4) Nastavničko vijeće, u svakom konkretnom slučaju, cijeni opravdanost razloga nepohađanja nastave, donosi odluku o potrebi polaganja ispita i procjenjuje opravdanost razloga iz stava (2) ovog člana.
- (5) Na odluku nastavničkog vijeća učenik, odnosno njegov roditelj ima pravo žalbe školskom odboru. Odluka školskog odbora je konačna i protiv iste nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema odluke.
- (6) Bliži propis o polaganju razrednih i predmetnih ispita, na prijedlog Instituta, donosi Ministarstvo.

Član 92.

(Učenici sa specijalnim statusom)

- (1) Učenik može imati specijalni status.
- (2) Specijalni status iz stava (1) ovog člana mogu ostvariti učenici koji su proglašeni perspektivnim i vrhunskim sportistima, izuzetnim umjetničkim talentima ili nadarenim učenicima s vrhunskim rezultatima na kantonalnom, federalnom, državnom ili međunarodnom takmičenju.
- (3) Škola dodjeljuje specijalni status na osnovu odluke Ministarstva kulture i sporta Kantona Sarajevo o proglašenju učenika perspektivnim ili vrhunskim sportistom, odnosno odluke Ministarstva o proglašenju učenika izuzetnim talentom i nadarenim učenikom, u skladu sa ostvarenim rezultatima.
- (4) Specijalni status se potvrđuje odlukom nastavničkog vijeća škole, a na osnovu odluka koje donose ministarstva iz stava (3) ovog člana.
- (5) Na osnovu odluke iz stava (4) ovog člana, škola će učenicima sa specijalnim statusom odobriti dugoročno ili kratkoročno odsustvovanje sa nastave radi pripremanja i učešća na takmičenjima, u skladu s pravilima škole.
- (6) Škola može učenicima sa specijalnim statusom dati mogućnost da završe odgovarajući razred putem praćenja nastave i ocjenjivanja, odnosno organiziranjem instruktivno-konsultativne nastave u školi i/ili online i polaganja predmetnih ispita ili razrednog ispita u toku školske godine.

XII - STIMULATIVNE I ODGOJNO-DISCIPLINSKE MJERE

Član 93.

(Priznanja, pohvale i nagrade)

Ministar, na prijedlog Instituta, donosi pravilnik kojim se reguliraju uvjeti i načini dodjeljivanja priznanja, pohvala i nagrada učenicima koji postižu izuzetne rezultate u odgojno-obrazovnom radu, vannastavnim i drugim aktivnostima.

Član 94.

(Izricanje odgojno-disciplinskih mjera za povrede učeničkih dužnosti)

- (1) U toku školske godine učeniku od IV razreda osnovne škole se posebnim rješenjem izriču odgojno-disciplinske mjere za učinjene teže povrede učeničkih dužnosti kao što su:
 - a) neopravdano izostajanje sa nastave,
 - b) krađa,
 - c) konzumiranje, podsticanje na konzumiranje, odnosno pomaganje učeniku u upotrebi alkohola, duhanskih proizvoda ili svih vrsta narkotika, ostalih proizvoda za pušenje i proizvoda koji izazivaju nikotinsku ovisnost,
 - d) izazivanje, podstrekivanje ili učestvovanje u tuči,
 - e) posjedovanje oružja ili hladnog oruđa,
 - f) izazivanje nacionalne, etničke, spolne diskriminacije, rasne ili vjerske netrpeljivosti,
 - g) zloupotreba sredstava komunikacije i postavljanje neprimjerenih sadržaja na edukativnim platformama i drugim javnim platformama,
 - h) nemaran odnos prema radu, učenju i aktivnostima u školi,
 - i) neprimjeren odnos prema drugim učenicima, nastavnicima i drugim radnicima i školskoj imovini i
 - j) drugi slučajevi utvrđeni pravilima škole.
- (2) Odgojno-disciplinske mjere radi povreda učeničkih dužnosti, neispunjavanja obaveza i neprimjerenog ponašanja za teže povrede iz stava (1) ovog člana i lakše povrede propisane pravilima škole su:
 - a) ukor razrednika, koji sa sobom povlači smanjenje ocjene iz vladanja na “vrlodobar”,
 - b) ukor odjeljenjskog vijeća, koji sa sobom povlači smanjenje ocjene iz vladanja na “dobar”,
 - c) ukor direktora, koji sa sobom povlači smanjenje ocjene iz vladanja na “zadovoljava”,
 - d) ukor nastavničkog vijeća, koji sa sobom povlači smanjenje ocjene iz vladanja na “loše”,
 - e) mjera “premještaj u drugo odjeljenje iste škole” ako postoji mogućnost,
 - f) mjera “premještaj u drugu najbližu osnovnu školu na području općine, odnosno Kantona” i
 - g) mjera “isključenje iz srednje škole”.
- (3) Mjera premještanja u drugu najbližu školu na području općine, odnosno Kantona, može se izreći dva puta samo za učenike od petog do devetog razreda osnovne škole, isključivo nakon što su prethodno preduzete sve odgojno-obrazovne metode u korekciji ponašanja učenika.
- (4) Najbliža osnovna škola iz stava (3) ovog člana, obavezna je primiti učenika kome je, nakon konačnog rješenja, izrečena odgojno-disciplinska mjera premještaj u drugu najbližu osnovnu školu. Škola iz koje je učenik premješten obavezna je dostaviti pedagoški karton učenika, kao i evidenciju iz člana 74. stav (4) tačka h) ovog zakona.
- (5) Osnovna škola koja izriče odgojno-disciplinsku mjeru premještaj u drugu najbližu školu dužna je o tome obavijestiti i Centar za socijalni rad Kantona Sarajevo.
- (6) Odgojno-disciplinske mjere izriču se postepeno, osim u slučajevima teže povrede učeničkih dužnosti iz stava (1) pod tač. b), c), d), e), f), g), j) ovog člana i drugim slučajevima koji su pravilima škole izuzeti od obaveze postepenog izricanja odgojno-disciplinske mjere.

- (7) Odgojno-disciplinska mjera važi za školsku godinu u kojoj je izrečena, osim mjere premještaja u drugu osnovnu školu, a može se u toku školske godine ublažiti ili ukinuti ukoliko učenik svojim ponašanjem pokaže da je došlo do prestanka razloga za izricanje mjere.
- (8) Odgojno obrazovne mjere izriču se uz primjenu dobrih praksi i zaštite dobrobiti učenika uz primjenu čl. 74. i 75. ovog zakona.
- (9) Bliže odredbe o odgojno-disciplinskim mjerama donosi Ministarstvo.

Član 95.

(Ulaganje žalbe na izrečene odgojno-disciplinske mjere)

- (1) Odgojno-disciplinske mjere iz člana 94. stav (2) tač. d), e), f) i g) ovog zakona izriče nastavničko vijeće posebnim rješenjem.
- (2) Na rješenje o izricanju odgojno-disciplinskih mjera iz stava (1) ovog člana, učenik, odnosno njegov roditelj može izjaviti žalbu školskom odboru škole u roku od tri dana od dana dostavljanja rješenja.
- (3) U odlučivanju po žalbi iz stava (2) ovog člana, školski odbor može donijeti odluku kojom:
 - a) odbacuje žalbu kao nedopuštenu, neurednu ili neblagovremenu, i potvrđuje odluku nastavničkog vijeća,
 - b) odbija žalbu kao neosnovanu i potvrđuje odluku nastavničkog vijeća,
 - c) prihvata žalbu kao osnovanu i vraća istu na ponovni postupak nastavničkom vijeću i
 - d) prihvata žalbu i preinačuje odluku nastavničkog vijeća i primjenjuje drugu disciplinsku mjeru koju smatra primjerenom.
- (4) Školski odbor je obavezan donijeti odluku u roku od osam dana od dana prijema žalbe iz stava (2) ovog člana.
- (5) Odluka Školskog odbora je konačna i na istu nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema odluke.
- (6) Po konačnosti odluke iz stava (5) ovog člana škola je obavezna obavijestiti Institut i dostaviti pedagoški karton učenika uz evidenciju iz člana 74. stav (4) tačka h) ovog zakona. Institut će pratiti nastavak obrazovanja učenika kojem je izrečena mjera “isključenje iz srednje škole”.
- (7) Učeniku kojem je izrečena disciplinska mjera “isključenje iz srednje škole”, a koji svojim ponašanjem ne ugrožava lica ni imovinu škole, škola je obavezna omogućiti pohađanje nastave i nakon izricanja mjere sve dok odluka ne postane konačna.
- (8) Učenik kojem je izrečena mjera “isključenje iz srednje škole” obavezan je nastaviti obrazovanje u drugoj srednjoj školi u kojem će za učenika uz pomoć Instituta biti izrađen individualni plan podrške i individualni plan brige u skladu sa propisom kojeg, na prijedlog Instituta, donosi Ministarstvo.

XIII - RADNICI ŠKOLE

Član 96.

(Ljekarski pregled)

- (1) Svaki radnik škole, uključujući i radnika na određeno vrijeme, prije početka školske godine obavezan je obaviti sistematski ljekarski pregled u zdravstvenoj ustanovi i uvjerenje o ljekarskom pregledu dostaviti u školu kod koje se nalazi njegov personalni dosije. Sadržaj

sistematskog ljekarskog pregleda propisuje Ministarstvo uz pribavljanje mišljenja Ministarstva zdravstva Kantona, a u skladu sa odredbama kolektivnog ugovora.

- (2) U školi se ne može dozvoliti bilo kakav angažman u nastavnom, odnosno radnom procesu licu za koje se odgovarajućom medicinskom procedurom utvrdi da nije sposoban za rad, da je alkoholičar, ovisnik o narkoticima, kao i lice koje boluje od zarazne ili duševne bolesti.
- (3) Radnik škole iz stava (2) ovog člana za kojeg se utvrde okolnosti iz ovog člana, odmah će po utvrđivanju datih činjenica biti udaljen iz procesa rada i upućen na liječenje.
- (4) U slučaju osnovane sumnje da je radniku psihofizičko zdravlje narušeno u tolikoj mjeri da isto bitno umanjuje njegovu radnu sposobnost direktor će, nakon prethodno pribavljenog mišljenja sindikata, školskom odboru uputiti obrazloženi prijedlog za donošenje odluke o upućivanju radnika na ocjenu radne sposobnosti.
- (5) Ako školski odbor utvrdi da je prijedlog direktora opravdan, donijet će odluku o upućivanju radnika na ocjenu radne sposobnosti.
- (6) Radniku koji odbije izvršiti odluku iz stava (5) ovog člana, otkazat će se ugovor o radu zbog nedoličnog ponašanja i kršenja obaveza iz radnog odnosa.
- (7) Ako se utvrdi da radnik nije u mogućnosti uredno izvršavati obaveze u odgojno-obrazovnom radu zbog trajno narušenog psihofizičkog zdravlja, ponudit će mu se odgovarajući poslovi prema preostaloj radnoj sposobnosti, a u skladu sa standardima i normativima.
- (8) Ako škola nema odgovarajuće poslove iz stava (7) ovog člana, radniku će se otkazati ugovor o radu zbog lično uvjetovanih razloga.
- (9) Ako radnik odbije prihvatiti ponudu iz stava (7) ovog člana, otkazat će mu se ugovor o radu zbog lično uvjetovanih razloga.

Član 97.

(Profil i stručna sprema)

- (1) Profil i stručnu spremu nastavnika utvrđuje Ministarstvo posebnim aktom na prijedlog Instituta, uz saglasnost Vlade.
- (2) Broj stručnih saradnika, saradnika i ostalih radnika, profil i stručna sprema, kao i poslovi koje obavljaju u školi utvrđuju se standardima i normativima.

Član 98.

(Sedmične obaveze radnika)

- (1) Četrdesetosatna radna sedmica radnika utvrđuje se godišnjim programom u skladu sa standardima i normativima i kolektivnim ugovorima.
- (2) Radniku se, u skladu sa kolektivnim ugovorima, na početku školske godine izdaje rješenje o 40-satnoj radnoj sedmici.
- (3) Nastavnik općeobrazovne i stručnoteorijske nastave u srednjoj školi, u okviru četrdesetsatne radne sedmice može imati najviše 25 časova neposrednog odgojno-obrazovnog rada u srednjoj školi, a nastavnik praktične nastave u okviru četrdesetosatne radne sedmice može imati najviše 28 časova neposredno odgojno-obrazovnog rada.
- (4) Neposredni odgojno-obrazovni rad podrazumijeva časove redovne, dopunske, dodatne, fakultativne, pripremnu i instruktivne nastave, razredništvo-čas odjeljske zajednice, vođenje

sekcije ili drugih oblika vannastavnih aktivnosti, učeničkih organizacija, društvena, kulturna i sportska aktivnost. Norma časova redovne nastave po predmetima utvrđena je standardima i normativima.

- (5) Izuzetno od stava (3) ovog člana, direktor može iz opravdanih razloga utvrditi da nastavnik ima do 30 časova neposrednog odgojno-obrazovnog rada, u periodu ne dužem od jednog polugodišta u toku jedne školske godine.
- (6) Raspored radnog vremena utvrđuje direktor u skladu zakonom, standardima i normativima i opštim aktima škole.

Član 99.

(Zasnivanje radnog odnosa, zbrinjavanje radnika i prestanak radnog odnosa)

- (1) Radnici škole definiraju radni angažman ugovorom o radu.
- (2) Upražnjeno radno mjesto u školama kao javnim ustanovama prvo se popunjava preraspodjelom radnika s jedinstvene rang liste radnika za čijim radom je potpuno ili djelimično prestala potreba u odnosu na ugovor o radu na neodređeno vrijeme koji su zaključili sa poslodavcem na osnovu javnog konkursa, koja se vodi u Ministarstvu.
- (3) Ukoliko u školi kao javnoj ustanovi postoji upražnjeno radno mjesto, škola je dužna prvo preuzeti lice sa spiska radnika za čijim je radom potpuno ili djelimično prestala potreba iz stava (2) ovog člana, koje ispunjava sve opće i posebne uvjete za to radno mjesto.
- (4) Pravo na evidentiranje u spisak radnika za čijim je radom potpuno ili djelimično prestala potreba iz stava (2) ovog člana imaju radnici, koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, kao i radnici koji su imenovani na neku od javnih funkcija, u organima i ustanovama Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, organima i ustanovama kantona, Grada Sarajeva i općine i radniku izabranom na profesionalnu funkciju u sindikatu, čija prava i obaveze iz radnog odnosa na njegov zahtjev miruju, te ukoliko se prethodno radno mjesto popuni, a najduže četiri godine od dana izbora, odnosno imenovanja.
- (5) Ministar, uz konsultacije sa sindikatom, donosi pravilnik o zbrinjavanju radnika za čijim je radom djelimično ili potpuno prestala potreba, a program zbrinjavanja viška radnika u školama, u skladu sa kolektivnim ugovorom i na prijedlog Ministarstva, donosi Vlada.
- (6) Ukoliko se popunjavanje upražnjenog radnog mjesta u skladu sa stavom (2) ovog člana ne može realizirati, upražnjeno mjesto oglašava se putem javnog konkursa nakon prethodno pribavljene saglasnosti Ministarstva za raspisivanje javnog konkursa.
- (7) Radnik koji je upisan u evidenciju iz stava (4) ovog člana briše se iz evidencije ako zasnjuje radni odnos ili odbije zasnovati radni odnos u skladu s odredbom stava (3) ovog člana najkasnije istekom otkaznog roka.
- (8) Javni konkurs iz stava (6) ovog člana provodi se u skladu sa pravilnikom za prijem radnika koji, uz konsultacije sa sindikatom i uz saglasnost Vlade, donosi ministar.
- (9) Izuzetno, radni odnos može se zasnovati ugovorom o radu na određeno ili na neodređeno vrijeme i bez javnog konkursa u skladu sa kolektivnim ugovorom.
- (10) Kada to zahtjevaju potrebe, o čemu odlučuje Ministarstvo, direktor će radniku, na prijedlog Ministarstva i uz saglasnost radnika, omogućiti rad na poslovima vezanim uz spomenute potrebe u ili izvan škole.
- (11) Za vrijeme rada na poslovima iz stava (10) ovog člana, koji ne može trajati duže od godinu dana, škola može zasnovati radni odnos ugovorom na određeno vrijeme sa licem koje će mijenjati radnika iz stava (10) ovog člana na njegovim redovnim poslovima.

- (12) U slučajevima iz stava (10) ovog člana Ministarstvo, direktor škole i radnik potpisuju sporazum kojim se uređuju međusobne obaveze.

Član 100.

(Pripravnici i stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa)

- (1) Nastavnik, saradnik i stručni saradnik koji nije položio stručni ispit ima status pripravnika.
- (2) Stručnom ispitu ne može pristupiti lice koje nije završilo nastavnički fakultet, a nema položenu pedagoško-psihološku i didaktičko-metodičku grupu predmeta.
- (3) Program osposobljavanja za samostalni odgojno-obrazovni rad, stažiranje, profil i stručna sprema mentora, sastav komisije, način i troškovi polaganja ispita za samostalni odgojno-obrazovni rad, odnosno za polaganje stručnog ispita, obrazac uvjerenja o položenom stručnom ispitu i vođenje evidencije, reguliraju se pravilnikom o polaganju stručnog ispita koji, na prijedlog Instituta, donosi ministar.
- (4) Licu bez radnog iskustva, u skladu sa Zakonom o radu („Službene novine Federacije BiH“, br. 26/16, 89/18 i 44/22) i kriterijima iz Zakona o volontiranju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 110/12) i kolektivnim ugovorom i pravilnikom iz stava (3) ovog člana i uz saglasnost Ministarstva, škola može omogućiti stručno osposobljavanje za samostalni odgojno-obrazovni rad, bez zasnivanja radnog odnosa.

Član 101.

(Lica koja nemaju završen nastavnički fakultet)

- (1) U skladu propisom iz člana 97. ovog zakona izuzetno, u nedostatku nastavnika sa odgovarajućim kvalifikacijama u školi se mogu angažirati i lica sa radnim iskustvom ili bez radnog iskustva u nastavi, a koja nemaju završen nastavnički fakultet.
- (2) Lice iz stava (1) ovog člana koje ima položenu pedagoško-psihološku i didaktičko-metodičku grupu predmeta obavezno je položiti ispit za samostalni odgojno-obrazovni rad, odnosno stručni ispit.
- (3) Lice iz stava (1) ovog člana u čijem studiju nije bila zastupljena pedagoško-psihološka i didaktičko-metodička grupa predmeta obavezna su položiti navedenu grupu predmeta i stručni ispit za samostalni odgojno-obrazovni rad.
- (4) Licima iz st. (2) i (3) ovog člana škola je dužna odmah po zaključivanju ugovora o radu izdati rješenje o pripravničkom stažu, odnosno rješenje o stažiranju, sa rokom polaganja ispita za samostalni odgojno-obrazovni rad, odnosno, stručnog ispita i imenovati mentora, a licima iz stava (3) i rješenje o obavezi polaganja pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke grupe predmeta.
- (5) Rok za polaganje ispita grupe predmeta iz stava (3) ovog člana je 12 mjeseci od dana stupanja na rad ovih lica.
- (6) Lice iz stava (3) ovog člana odmah nakon što položi pedagoško-psihološku i didaktičko-metodičku grupu predmeta uz uslov da je obavilo pripravnički staž u propisanom trajanju, stiče pravo polaganja ispita za samostalni odgojno-obrazovni rad, odnosno stručnog ispita.
- (7) Rok za polaganje ispita za samostalni odgojno-obrazovni rad, odnosno stručnog ispita za lice iz stava (3) ovog člana je šest mjeseci od dana položenog posljednjeg ispita pedagoško-psihološke i metodičko-didaktičke grupe predmeta, odnosno šest mjeseci od posljednjeg dana obavljenog pripravničkog staža, u protivnom mu prestaje radni odnos u toj školi.

Član 102.
(Obaveza verifikacije nastave)

- (1) Izuzetno u nedostatku nastavnika sa odgovarajućim kvalifikacijama, na određeno vrijeme mogu biti zaposleni nastavnici koji nemaju propisane kvalifikacije, propisan profil i stručnu spremu u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima je uređena ova oblast.
- (2) Nastavu koju izvode nastavnici iz stava (1) ovog člana na kraju prvog polugodišta i nastavne godine verificira nastavnik koji ispunjava uslove u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima je uređena ova oblast.
- (3) Angažman lica iz stava (1) ovog člana uređuje se u skladu sa posebnim programom kojeg donosi Vlada.

Član 103.
(Stručno usavršavanje radnika)

- (1) Nastavnik je samostalan u izvođenju nastave, izboru oblika i metoda rada, u okvirima utvrđenim nastavnim planom i programom i drugim pozitivno pravnim propisima.
- (2) Nastavnik ima obavezu pripremiti se za organizaciju i obavljanje neposrednog odgojno-obrazovnog rada, za čas, odnosno nastavnu jedinicu, kao i druge oblike odgojno-obrazovnog rada.
- (3) Radnici škole imaju pravo i obavezu da se kontinuirano stručno usavršavaju kroz programe koje je, na prijedlog Instituta, odobrilo Ministarstvo.
- (4) Direktor, pomoćnik direktora i nastavnik obavezni su svake druge školske godine realizirati ugledni čas.

Član 104.
(Ocjenjivanje radnika)

- (1) Rad radnika se sistematično i kontinuirano prati i ocjenjuje.
- (2) Ministar, uz konsultacije sa sindikatom, na prijedlog Instituta, donosi pravilnik o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju stručnih zvanja radnika.

Član 105.
(Odgovornost radnika škole i nosilaca funkcija u tijelima škole)

- (1) Nosioци funkcija u organima škole i radnici škole imaju naglašenu društvenu odgovornost.
- (2) Pravilnikom o radu i kolektivnim ugovorima preciznije se regulira postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti radnika i postupka o suspenziji radnika.
- (3) U slučaju kada je protiv lica iz stava (1) ovog člana potvrđena optužnica za krivična djela za koja se odredbama Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/03, 37/03 –Ispravka, 21/04 - Ispravka, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16, 75/17 i 31/23) može izreći kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci i više,

škola je obavezna donijeti odluku o suspenziji tih lica iz nastavnog procesa do okončanja krivičnog postupka.

- (4) Licima iz stava (3) ovog člana kojima je izrečena pravosnažna presuda ili mjera zbog počinjenog jednog ili više krivičnih djela iz stava (3) ovog člana škola je obavezna donijeti rješenje o prestanku radnog odnosa i u pismenoj formi obavijestiti Ministarstvo.
- (5) Ministarstvo vodi registar lica iz st. (3) i (4) ovog člana.
- (6) Škola je obavezna donijeti rješenje o prestanku radnog odnosa članu rukovodnog osoblja ili radniku koji je predao dokumenta ili izjave tokom postupka izbora, imenovanja ili zasnivanja radnog odnosa, za koje se kasnije utvrdi da nisu vjerodostojni.

XIV - ORGANI UPRAVLJANJA, RUKOVOĐENJA I STRUČNI ORGANI

Član 106. (Školski odbor)

- (1) Školski odbor je organ upravljanja u školi.
- (2) Školski odbor osnovne škole kao javne ustanove broji četiri člana i to: jedan predstavnik Ministarstva - predsjednik, jedan predstavnik općine na čijem području se nalazi škola kojeg predlaže općinski organ, jedan predstavnik roditelja učenika škole i jedan predstavnik radnika škole.
- (3) Školski odbor srednje škole, srednjoškolskog i školskog centra kao javne ustanove sa područja Grada Sarajeva broji četiri člana i to: jedan predstavnik Ministarstvo-predsjednik, jedan predstavnik Grada Sarajeva kojeg predlaže gradski organ, jedan predstavnik roditelja učenika škole i jedan predstavnik radnika škole.
- (4) Školski odbor srednje škole, srednjoškolskog i školskog centra kao javne ustanove izvan područja Grada Sarajeva broji četiri člana i to: jedan predstavnik Ministarstva predsjednik, jedan predstavnik općine na čijem području se nalazi škola kojeg predlaže općinski organ, jedan predstavnik roditelja učenika škole i jedan predstavnik radnika škole.
- (5) Zamjenika predsjednika školskog odbora bira školski odbor.
- (6) Izuzetno iz st. (2), (3) i (4) ovog člana školski odbor škole, srednjoškolskog i školskog centra kao javne ustanove koju je osnovala vjerska zajednica odnosno crkva samostalno ili sa drugim pravnim ili fizičkim licem broji četiri člana i to: jedan predstavnik osnivača - predsjednik, jedan predstavnik Ministarstva, jedan predstavnik roditelja učenika škole i jedan predstavnik radnika škole.
- (7) Broj članova školskog odbora škole kao ustanove utvrđuje se aktom o osnivanju škole, a u njegovom sastavu je obavezan predstavnik Ministarstva.
- (8) Članove školskog odbora škole kao javne ustanove, na osnovu javnog konkursa, imenuje i razrješava Vlada, a članove školskog odbora škole kao ustanove imenuje i razrješava osnivač.
- (9) U proceduri koja prethodi postupku imenovanja članova školskog odbora, kandidati za članove školskog odbora iz reda roditelja, odnosno radnika obavezni su u pisanom obliku obezbijediti većinsku podršku vijeća roditelja škole (u daljem tekstu: vijeće roditelja), odnosno većinsku podršku radnika.
- (10) Ministar donosi pravilnik u vezi sa izborom, razrješenjem, nadležnostima i radom školskih odbora.
- (11) Javni konkurs za imenovanje članova školskog odbora oglašava se najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata, a objavljuje se na zvaničnoj internet stranici Vlade, Ministarstva i škole u kojoj

se vrši izbor predsjednika i/ili članova školskog odbora. Škola je obavezna tekst konkursa istovremeno objaviti i na vidnom mjestu u školi, kako bi sa sadržajem teksta konkursa bili upoznati svi zainteresirani kandidati.

- (12) Članovi školskog odbora imenuju se na mandatni period od četiri godine, sa mogućnošću jednog reizbora u istom školskom odboru bez obzira na strukturu, a mandat članova teče od dana konstituiranja školskog odbora.
- (13) Način rada školskog odbora regulira se poslovníkom o radu.
- (14) Konstituirajuću sjednicu školskog odbora saziva predsjednik starog saziva školskog odbora ili njegov zamjenik, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke Vlade o imenovanju školskog odbora. U nemogućnosti da predsjednik ili zamjenik starog saziva školskog odbora sazove konstituirajuću sjednicu, istu saziva Ministarstvo.
- (15) Sjednicama školskog odbora predsjedava predsjednik školskog odbora, a u slučaju da je predsjednik spriječen da zakaže i vodi sjednicu, sjednicu će zakazati zamjenik predsjednika.
- (16) Obavljanje dužnosti člana školskog odbora je dobrovoljno i bez naknade.
- (17) U slučaju da strukture iz ovog člana ne dostave u roku od 15 dana prijedloge vršilaca dužnosti članova školskog odbora Vlada će na prijedlog Ministarstva imenovati privremeno tijelo koje će upravljati školom u ime školskog odbora, s ciljem sprečavanja blokade rada školskog odbora. Imenovano tijelo ima mandat da obavlja povjerenu dužnost dok se ne imenuje školski odbor u skladu sa zakonom.

Član 107.

(Standardi i kriteriji za nominiranje/imenovanje predsjednika i članova školskih odbora)

- (1) Predstavnik osnivača kojeg predlaže Ministarstvo, odnosno predstavnik Grada Sarajeva ili općine:
 - a) mora imati najmanje VII stepen stručne spreme ili prvi ciklus studija po bolonjskom procesu,
 - b) ne može biti radnik te škole,
 - c) ne može biti roditelj učenika koji pohađa tu školu i
 - d) ne može biti direktor škole registrirane u Kantonu.
- (2) Vlada, na prijedlog Ministarstva, donosi odluku o standardima i kriterijima za nominiranje/imenovanje predsjednika i članova školskih odbora kao javnih ustanova na području Kantona.
- (3) Za predsjednika i člana školskog odbora ne može biti imenovano lice koje ima smetnje za imenovanje u skladu sa zakonima kojima se regulišu pitanja sukoba interesa na svim nivoima vlasti, kao ni lica:
 - a) izabrana u organe predstavničke, zakonodavne, izvršne i sudske vlasti,
 - b) izabrana u organe i tijela političkih partija,
 - c) radnik Ministarstva,
 - d) radnik Instituta i
 - e) radnik općine na području Kantona i radnik Grada Sarajeva.
- (4) Predsjednik i članovi školskog odbora koji budu imenovani na funkcije i radna mjesta iz stava (3) ovog člana obavezni su podnijeti ostavke na pozicije koje obavljaju u školskom odboru.
- (5) Školski odbor po svom sastavu treba da odražava etnički sastav učenika i roditelja, školskog osoblja i lokalne zajednice u kojoj škola djeluje.

- (6) U školskom odboru ne može se dozvoliti angažman licu za koje se odgovarajućom medicinskom procedurom utvrdi da je: alkoholičar, ovisnik o narkoticima, kao i lice osuđivano za krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju od najmanje jedne godine.
- (7) O licima iz stava (6) ovog člana kojima je izrečena pravosnažna presuda ili mjera zbog počinjenog jednog ili više krivičnih djela iz stava (6) ovog člana škola je obavezna obavijestiti osnivača odnosno Ministarstvo radi donošenja odluke o njihovom razrješenju.

Član 108.

(Nadležnosti školskog odbora)

- (1) Nadležnosti školskog odbora u donošenju akata škole su:
- donošenje pravila škole,
 - donošenje godišnjeg programa rada škole za tekuću godinu i izvještaja o realizaciji godišnjeg programa rada za prethodnu godinu,
 - donošenje finansijskog plana i usvajanje godišnjeg obračuna,
 - donošenje općeg akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, i drugih općih akata u skladu sa pozitivno pravnim propisima i
 - donošenje programa rada i izvještaja o radu koji podnosi osnivaču.
- (2) Školski odbor je nadležan za rješavanje o:
- izboru, imenovanju i razrješenju direktora i pomoćnika direktora/voditelj dijela nastavnog procesa kao i zaključivanju ugovora o radu i prestanku rada direktora škole u skladu sa pravilnikom koji donosi ministar,
 - imenovanju komisija u skladu sa pozitivno-pravnim propisima,
 - korištenju sredstava preko iznosa određenog pozitivno pravnim propisima,
 - žalbi učenika, odnosno roditelja učenika na rješenje o izricanju odgojno-disciplinske mjere iz člana 94., stav (2), tač. d), e), f) i g) ovog zakona,
 - utvrđivanju prijedloga plana upisa učenika u prvi razred,
 - verificiranju konačne liste upisanih učenika u prvi razred,
 - žalbama i prigovorima kandidata po javnom konkursu za prijem radnika i
 - žalbama i prigovorima koji se odnose na rad direktora škole.
- (3) Školski odbor je nadležan za odlučivanje u drugom stepenu na odluke direktora škole na koje je dopuštena žalba ili prigovor.
- (4) Školski odbor, osim nadležnosti propisanih u st. (1), (2) i (3) ovog člana, obavlja i sljedeće:
- razmatra prijedloge odluka, preporuke i prijedloge koje se upute školskom odboru i preuzima odgovarajuće mjere,
 - rješava sva pitanja odnosa s osnivačem,
 - u prvom stepenu razmatra i odlučuje o pitanjima radnopravnog statusa direktora škole,
 - prati, ocjenjuje i kontrolira rad direktora škole,
 - u vanrednim situacijama kada je direktor privremeno spriječen da obavlja poslove iz nadležnosti direktora, uz saglasnost Ministarstva, ovlašćuje nastavnika ili stručnog saradnika koji ispunjava uslove za direktora koji će, pored svojih poslova, obavljati i poslove i radne zadatke direktora, sve dok traje ta spriječenost,
 - donosi plan kadrovskih potreba u osnovnoj školi i srednjoj školi za petogodišnji period,

- g) utvrđuje konačnu listu radnika koji su djelomično ili potpuno ostali bez radnih zadataka,
 - h) na osnovu saglasnosti Ministarstva, na prijedlog direktora, donosi odluku o raspisivanju konkursa za prijem radnika,
 - i) na prijedlog direktora donosi odluku o raspisivanju konkursa/oglasa za prijem pripravnika i
 - j) vrši i druge poslove u skladu sa pozitivno pravnim propisima i pravilima škole.
- (5) Odluke školskog odbora su valjane ako za njih glasa većina od ukupnog broja članova.
- (6) Predsjednik i članovi školskog odbora odgovorni su za zakonitost rada školskog odbora.
- (7) Ministarstvo može poništiti, staviti van snage, odnosno obustaviti od izvršenja odluku školskog odbora, ako je protivna zakonu, podzakonskim i provedbenim aktima i pravilima škole, i o tome obavijestiti u roku od sedam dana od dana donošenja odluke, direktora i školski odbor.
- (8) Direktor škole je obavezan odmah obavijestiti Ministarstvo o odluci školskog odbora za koju smatra da je suprotna zakonu, odnosno koja može nanijeti materijalnu štetu školi.

Član 109. **(Direktor škole)**

- (1) Direktor je organ rukovođenja u školi.
- (2) Direktora škole kao javne ustanove bira i imenuje školski odbor, na osnovu objavljenog javnog konkursa, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona.
- (3) Ukoliko Vlada u roku od 60 dana od dana dostavljanja zahtjeva za davanje saglasnosti ne odluči o podnesenom zahtjevu, smatrat će se da je data saglasnost za predloženog kandidata.
- (4) Direktora škole kao javne ustanove čiji osnivač nije Kanton bira i imenuje školski odbor, na osnovu javnog konkursa i uz saglasnost osnivača.
- (5) Na osnovu prijedloga Instituta, ministar donosi pravilnik u vezi sa licenciranjem, izborom, razrješenjem, suspenzijom, nadležnostima, radom, pravima i obavezama direktora škole kao javne ustanove.
- (6) Direktor škole kao javne ustanove se imenuje na period od četiri godine sa mogućnošću ponovnog izbora, uz ograničenje od najviše dva uzastopna mandata u istoj školi.
- (7) Za direktora škole kao javne ustanove može biti imenovano lice koje, osim općih ispunjava i sljedeće uvjete:
 - a) da u pogledu stručne spreme ispunjava uvjete za radna mjesta u školi u kojoj konkuriše, a kako slijedi: nastavnik, pedagog, pedagog-psiholog, psiholog, a u centru i stručni saradnik koji je u neposrednom radu sa učenicima;
 - b) da ima najmanje osam godina radnog staža a od toga ukupno najmanje pet godina radnog staža na poslovima radnih mjesta iz tačke a) ovog stava ili na rukovodnim poslovima u školi (poslovi direktora ili pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa),
 - c) da ima najmanje visoku stručnu spremu ili najmanje završen I ciklus bolonjskog visokoobrazovnog procesa sa 240 ECTS bodova,
 - d) da ima najmanje stručno zvanje mentora,
 - e) da posjeduje licencu/certifikat za obavljanje poslova direktora koju izdaje Institut,
 - f) i druge posebne uvjete propisane pravilnikom iz stava (5) ovog člana.
- (8) Za direktora škole ne može ponovo biti izabrano lice koje je u istoj školi birano četiri puta na poziciju direktora ili pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa.

- (9) Za direktora i pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa ne može biti imenovano lice koje ima smetnje za imenovanje i obavljanje funkcije u skladu sa Zakonom o sukobu interesa u organima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" broj: 70/08) i Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" br. 12/03, 34/03 i 65/13) kao ni lice koje ima smetnje za imenovanje i obavljanje funkcije u skladu sa Zakonom o prevenciji i suzbijanju korupcije u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 35/22, 44/22-Ispravka i 52/22-Ispravka).
- (10) Za direktora i pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa ne može biti imenovano lice protiv kojeg je potvrđena optužnica ili izrečena pravosnažna presuda ili mjera za jedno ili više krivičnih djela za koja se odredbama Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više.
- (11) Za direktora i pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa ne može biti imenovano lice za koje se utvrdi da je alkoholičar, ovisnik o narkoticima, ili da boluje od duševne bolesti.
- (12) Direktora škole kao ustanove imenuje i razrješava školski odbor na osnovu pravila ustanove, bez ograničenja u pogledu broja mandata i trajanja mandata.
- (13) U proceduri koja prethodi postupku izbora i imenovanja direktora osnovne škole kao javne ustanove, članovi školskog odbora iz reda roditelja, odnosno radnika obavezni su podržati obrazložen prijedlog Vijeća roditelja, odnosno radnika koji se dobija neposrednim i tajnim izjašnjavanjem svih zainteresovanih članova Vijeća roditelja, odnosno radnika u skladu sa pravilnikom iz stava (5) ovog člana.
- (14) Školski odbor obavezan je razriješiti dužnosti direktora i prije isteka mandata zbog dokazanog kršenja zakona ili profesionalne nekompetentnosti ili u slučaju nastupanja okolnosti iz st. (8), (9) i (10) ovog člana.
- (15) Uslov iz stava (7) tačka e) ovog člana primjenjivat će se po donošenju propisa iz stava (5) ovog člana.

Član 110.

(Radno-pravni status direktora)

- (1) Radniku škole registrirane u Kantonu koji se imenuje za direktora škole sa područja Kantona, prava i obaveze iz radnog odnosa, koji podrazumijevaju prethodno radno mjesto, miruju najduže do kraja drugog uzastopnog mandata. Postupak mirovanja prava i obaveza se pokreće na lični zahtjev koji se podnosi školskom odboru u roku od trideset dana od dana imenovanja, odnosno od stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Ako je za sticanje određenih prava važno prethodno trajanje radnog odnosa s istim poslodavcem, radniku iz stava (1) ovog člana, nakon povratka na rad, period mirovanja ugovora o radu ubraja se u neprekinuto trajanje radnog odnosa.
- (3) Pravo na mirovanje prava i obaveza iz stava (1) odnosi se i na direktore u prvom ili drugom mandatu u trenutku donošenja ovog zakona.
- (4) Do donošenja pravilnika iz člana 109. stav (5) ovog zakona na pitanja u vezi sa licenciranjem, izborom, razrješavanjem, nadležnostima, radom, pravima i obavezama direktora škole kao javne

ustanove primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona, podzakonskih akata i odgovarajućih kolektivnih ugovora, kojima se uređuju navedena pitanja koja nisu utvrđena ovim zakonom.

- (5) U slučaju prestanka mandata direktora razrješenjem prije isteka mandata zbog nesavjesnog ili nestručnog obavljanja poslova direktora, razriješeni direktor gubi pravo na mirovanje prava i obaveza iz stava (1) ovog člana, kao i pravo na zbrinjavanje u skladu sa članom 99. stav (4) ovog zakona.

Član 111. **(Poslovi direktora)**

- (1) Direktor škole je odgovoran za zakonitost rada i stručni rad škole.
- (2) Direktor je obavezan ovlastiti lice za obavljanje poslova direktora u slučaju njegovog odsustva, a ako direktor nije u mogućnosti ovlastiti lice školski odbor donosi odluku o ovlašćenju.
- (3) Direktor škole, osim poslova i zadataka utvrđenih ovim zakonom, obavlja i sljedeće poslove:
- a) priprema nacrt godišnjeg programa nakon čijeg donošenja je odgovoran za njegovo provođenje,
 - b) predlaže finansijski plan škole i podnosi finansijski izvještaj školskom odboru,
 - c) zaključuje ugovor o radu, odnosno donosi rješenje o prestanku ugovora o radu radnicima, i druga rješenja koja se tiču radno-pravnog statusa radnika.
 - d) utvrđuje raspored nastavnika i drugih radnika škole na određene poslove, u skladu sa općim aktom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u školi,
 - e) utvrđuje podjelu časova među nastavnicima u skladu sa nastavnim planom i programom,
 - f) utvrđuje raspored radnog vremena nastavnika i stručnih saradnika u skladu sa članom 98. ovog zakona,
 - g) utvrđuje raspored časova,
 - h) obavlja poslove u vezi sa izradom godišnjeg programa i izvještaja o radu iz čl. 34. i 35. ovog zakona,
 - i) rješava po žalbama i prigovorima na rad nastavnika, stručnih saradnika i drugih radnika škole,
 - j) utvrđuje prijedlog liste radnika koji su djelomično ili potpuno ostali bez radnih zadataka,
 - k) predlaže školskom odboru odluku o raspisivanju konkursa za prijem radnika,
 - l) predlaže školskom odboru odluku o raspisivanju konkursa za prijem pripravnika,
 - m) izvršava odluke školskog odbora i nastavničkog vijeća i
 - n) vrši i druge poslove utvrđene pozitivno pravnim propisima i pravilima škole.

Član 112. **(Vršilac dužnosti direktora)**

- (1) Vršilac dužnosti direktora imenuje se u slučajevima propisanim zakonom.
- (2) Ukoliko direktor nije imenovan, odnosno ukoliko je razriješen prije isteka mandata, školski odbor će iz reda nastavnika ili stručnih saradnika škole odmah imenovati vršioca dužnosti direktora na period koji ne može biti duži od šest mjeseci od dana imenovanja i u roku od

30 dana od dana imenovanja vršioca dužnosti raspisati javni konkurs za izbor i imenovanje direktora.

- (3) Ako školski odbor ne imenuje vršioca dužnosti direktora, Ministarstvo će posebnim aktom ovlastiti nastavnika ili stručnog saradnika škole, da obavlja poslove iz nadležnosti direktora.
- (4) Vršiocu dužnosti pripadaju sva prava i obaveze direktora škole.
- (5) Vršiocu dužnosti direktora miruju prava i obaveze u školi na period u kojem obavlja poslove vršioca dužnosti direktora i bez podnošenja zahtjeva za mirovanje prava.

Član 113.

(Pomoćnik direktora/voditelj dijela nastavnog procesa)

- (1) Škola, u skladu sa standardima i normativima ima pravo na pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa.
- (2) Pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa u skladu sa pravilima škole imenuje školski odbor, na prijedlog direktora škole, nakon provedene procedure koja prvo podrazumijeva interno oglašavanje u školi, a ukoliko se ne izvrši izbor iz reda nastavnika i stručnih saradnika u školi, škola objavljuje javni konkurs.
- (3) Pomoćnik direktora/voditelj dijela nastavnog procesa raspoređuje se na to mjesto na period trajanja mandata direktora škole, uz obavezu potvrđivanja raspoređivanja ili provođenja procedure iz stava (2) ovog člana za svaki naredni mandat istog ili drugog direktora.
- (4) Na pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa analogno se primjenjuju odredbe člana 109. stav (7) ovog zakona.
- (5) Mandat pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa traje do isteka mandata direktora s mogućnošću ponovnog izbora uz ograničenje od najviše dva uzastopna mandata u istoj školi.
- (6) Školski odbor razriješit će pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa na zahtjev direktora u roku od 15 dana od dana podnošenja inicijative za razrješenje.
- (7) Radniku škole registrirane u Kantonu koji se imenuje za pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa škole kao javne ustanove, prava i obaveze iz radnog odnosa, koji podrazumijevaju prethodno radno mjesto, miruju najduže do prestanka mandata pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa. Postupak mirovanja prava i obaveza se pokreće na lični zahtjev koji se podnosi školskom odboru u roku od 30 dana od dana imenovanja, odnosno od donošenja ovog zakona.
- (8) Pravo na mirovanje prava i obaveza iz stava (7) ovog člana odnosi se i na pomoćnike direktora/voditelje dijela nastavnog procesa zatečenim na tom radnom mjestu u trenutku donošenja ovog zakona.
- (9) Za pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa ne može ponovo biti imenovano lice koje je u istoj školi imenovano četiri puta na poziciju direktora ili pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa.

Član 114.

(Stručni organi)

- (1) U školi postoje sljedeći stručni organi:

- a) nastavničko vijeće,
 - b) odjeljenjska vijeća i
 - c) stručni aktivni škole.
- (2) Stručni organi svoje odluke donose većinom glasova ukupnog broja članova tog organa.
- (3) Način rada stručnih organa škole regulira se poslovníkom o radu tih stručnih organa.

Član 115. **(Nastavničko vijeće)**

- (1) Članovi nastavníčkog vijeća su: direktor, pomoćnik direktora/voditelj dijela nastavnog procesa, nastavnici i stručni saradnici škole.
- (2) Nastavničkim vijećem predsjedava direktor, a u njegovom odsustvu pomoćnik direktora/voditelj dijela nastavnog procesa, pedagog škole ili član nastavníčkog vijeća kojeg ovlasti direktor škole.
- (3) Nastavničko vijeće obavlja sljedeće poslove:
- a) utvrđuje prijedlog godišnjeg programa rada i izvještaj o radu,
 - b) donosi odluke o organizaciji odgojno-obrazovnog rada,
 - c) prati ostvarivanje i realizaciju nastavnog plana i programa i preduzima mjere za njegovo izvršavanje i o tome podnosi izvještaj školskom odboru,
 - d) razmatra realizaciju nastavnog plana i programa s posebnim osvrtom na postignuća učenika kao i na kontinuitet ocjenjivanja učenika,
 - e) usvaja IEP, IPP i ITP, i druge posebne programe u skladu sa zakonom,
 - f) na prijedlog odjeljenjskog vijeća utvrđuje potrebu uvođenja posebnog oblika nastave (dopunska, instruktivna, konsultativna, dodatna i sl.),
 - g) razmatra zahtjeve za prelazak učenika iz jedne srednje škole u drugu shodno čl. 69., 70. i 71. ovog zakona,
 - h) odlučuje o žalbama i prigovorima na zaključne ocjene,
 - i) odlučuje o zahtjevima učenika,
 - j) utvrđuje obim i raspored instruktivno-konsultativne nastave za vanredne učenike,
 - k) utvrđuje prijedlog programa stručnog usavršavanja nastavnika i stručnih saradnika, program rada stručnih organa i komisija i razmatra realizaciju istih,
 - l) vrši raspored učenika u odjeljenja,
 - m) na prijedlog direktora donosi odluku o izboru razrednika i predsjednika stručnih aktiva,
 - n) analizira uspjeh učenika i rad odjeljenjskih vijeća,
 - o) analizira rad nastavnika i stručnih saradnika,
 - p) imenuje komisije za polaganje ispita,
 - r) razmatra izvještaj o polaganju ispita,
 - s) razmatra izvještaj o izvršenom stručnom nadzoru,
 - t) odobrava učeniku škole završavanje dva razreda u toku jedne školske godine,
 - u) stara se o profesionalnom usmjeravanju učenika,
 - v) razmatra odgojno-disciplinske mjere i donosi odgovarajuće odluke,
 - z) preporučuje nabavku stručnih časopisa i druge stručne literature,
 - aa) procjenjuje opravdanost razloga nepohađanja nastave,
 - bb) donosi odluku o dodjeli specijalnog statusa učenika,

- cc) utvrđuje prijedlog posebnih programa za nadarene učenike i učenike povratnike iz inostranstva i
- dd) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i pravilima škole.

Član 116.
(Odjeljsko vijeće)

- (1) Članovi odjeljskog vijeća su razrednik, nastavnici koji realiziraju nastavu u tom odjeljenju i asistent u nastavi u tom odjeljenju i koordinator praktične nastave za učenike tog odjeljenja.
- (2) Sjednicu odjeljskog vijeća zakazuje razrednik, a o terminu održavanja sjednice obavještava direktora i pedagoga škole. Sjednicom predsjedava razrednik.
- (3) U slučaju spriječenosti razrednika da zakaže sjednicu ili kada razrednik ne zakaže sjednicu na zahtjev direktora, sjednicu zakazuje i istom predsjedava direktor škole ili član nastavničkog vijeća kojeg odredi direktor.
- (4) Sjednici odjeljskog vijeća može prisustvovati direktor, pomoćnik direktora ili voditelj dijela nastavnog procesa, stručni saradnici, članovi školskog tima za inkluziju, članovi mobilnog stručnog tima.
- (5) Odjeljsko vijeće obavlja slijedeće poslove:
 - a) analizira uspjeh učenika i rad nastavnika u odjeljenju,
 - b) prati razvoj učenika i na osnovu toga predlaže izbor programa primjerenih sposobnostima učenika,
 - c) odlučuje o programima za nadarene učenike, za učenike sa teškoćama i o oblicima nastave koji će se primjenjivati u odjeljenjima u cjelini ili za pojedine grupe učenika ili učenika pojedinačno,
 - d) usklađuje rad nastavnika u odgojno-obrazovnom procesu,
 - e) utvrđuje zaključne ocjene i opći uspjeh učenika u učenju i vladanju, dodjeljuje i predlaže dodjeljivanje priznanja, pohvala i nagrada, izriče i drugim organima predlaže odgojno-disciplinske mjere prema učenicima i
 - f) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i pravilima škole.

Član 117.
(Stručni aktiv škole)

- (1) Članovi stručnog aktiva škole su nastavnici određenih nastavnih predmeta ili dva i više srodnih predmeta, odnosno nastavnici određenih nastavnih oblasti.
- (2) Stručnim aktivom koordinira predsjednik stručnog aktiva.
- (3) U slučaju spriječenosti predsjednika da zakaže sjednicu ili to ne učini na zahtjev direktora sjednicu zakazuje i njom predsjedava direktor škole ili član stručnog aktiva kojeg odredi direktor.
- (4) Stručni aktiv obavlja slijedeće poslove:
 - a) prati realizaciju nastavnog plana i programa i predlaže mjere za njegovo unapređenje,
 - b) usaglašava kriterije ocjenjivanja,

- c) predlaže izmjene nastavnog plana i programa u skladu s tehnološkim razvojem i dostignućima u toj oblasti,
- d) predlaže direktoru podjelu predmeta i časova na nastavnike,
- e) učestvuje u izradi i izboru programa stručnog usavršavanja nastavnika i
- f) obavlja i druge poslove utvrđene pravilima škole.

XV - PRAVA I OBAVEZE RODITELJA

Član 118. (Prava i obaveze roditelja)

- (1) Prava i obaveze koje proističu iz uloge roditelja ostvaruju se u skladu sa zakonom i ostalim propisima.
- (2) Pravo i obaveza roditelja je redovno i blagovremeno informiranje, konsultiranje i praćenje odgojno-obrazovnih postignuća i dobrobiti učenika kroz saradnju sa školom.
- (3) Roditelji imaju pravo birati predstavnike i biti birani u školskim organima i tijelima u skladu sa zakonom.
- (4) Roditelj je dužan upisati dijete u školu u skladu sa čl. 63., 65., 66. i 67. ovog zakona, te se brinuti o njegovom redovnom pohađanju svih oblika odgojno-obrazovnog rada u koje je učenik uključen.
- (5) Roditelj je obavezan učestvovati u stvaranju poticajnog ambijenta za odgoj i obrazovanje djeteta.
- (6) Roditelj učenika dužan je brinuti se da učenik redovno izvršava obaveze iz odgojno-obrazovnog procesa, poštuje pravila škole, te u primjerenom roku obaviještava o razlogu izostanka učenika s nastave.
- (7) Ako roditelj zanemaruje svoje obaveze škola je dužna roditelju uputiti pisani poziv za razgovor s razrednikom i stručnim saradnicima.
- (8) Ako roditelj učestalo zanemaruje obaveze iz ovog člana, škola je dužna o tome obavijestiti Ministarstvo i nadležnu ustanovu socijalne zaštite.
- (9) Roditelji učenika srednje škole čije je prebivalište ili boravište izvan Kantona imaju pravo ovlastiti, izjavom ovjerenom kod nadležnog općinskog organa, drugo lice da umjesto njega prisustvuje roditeljskim sastancima, odnosno informacijama.

Član 119. (Vijeće roditelja)

- (1) Vijeće roditelja je tijelo koje se bira za tekuću školsku godinu, a čine ga po jedan predstavnik roditelja učenika iz svakog odjeljenja koji se bira na prvom roditeljskom sastanku, a najkasnije do kraja septembra tekuće školske godine.
- (2) Prvu sjednicu Vijeća roditelja saziva direktor najkasnije do kraja prve sedmice oktobra tekuće školske godine.
- (3) Vijeće roditelja u školi radi i djeluje na osnovu poslovnika o radu vijeća roditelja.
- (4) Vijeće roditelja svoje aktivnosti može koordinirati i međusobno saradivati između škola na nivou općina ili kao vijeće roditelja na nivou Kantona.

- (5) Vijeće roditelja učestvuje u kreiranju i predlaganju rješenja za pitanja koja su u vezi sa:
- a) promoviranjem interesa zajednice u kojoj se škola nalazi i interesa škole u toj zajednici,
 - b) prezentiranje stavova roditelja učenika školskom odboru ili bilo kojoj drugoj zainteresiranoj strani,
 - c) podržavanjem aktivnog učešća roditelja i zajednice u radu škole,
 - d) učešćem u pripremi i realizaciji odgovarajućih projekata koji podržavaju i promoviraju odgojno-obrazovni rad u školi,
 - e) razvijanjem komunikacije i odnosa između učenika, nastavnika, roditelja i zajednice,
 - f) predlaganjem mjera za unapređenje odgojno-obrazovnog rada,
 - g) predlaganjem mjera za unapređenje saradnje roditelja sa školom,
 - h) pružanjem pomoći i podrške u poboljšanju uvjeta rada škole,
 - i) saopštavanjem svojih stavova organima škole i
 - j) druge aktivnosti koje su od općeg interesa za rad škole.

XVI - SINDIKAT ŠKOLE

Član 120.

(Organiziranje sindikata u školi)

- (1) U školi se može organizirati sindikat.
- (2) Škola se obavezuje da neće svojim djelovanjem i aktivnostima ni na koji način onemogućavati sindikalni rad, sindikalno organiziranje i pravo radnika da se učlane u sindikat dok se sindikat obavezuje da svojim aktivnostima ni na koji način neće onemogućavati funkcionisanje rada škole.
- (3) Škola je dužna omogućiti prostor i opremu za rad i djelovanje sindikatu u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom, pravilima i drugim pozitivno pravnim propisima za ovu oblast.
- (4) Odnosi između sindikata škole i poslodavca, direktora škole, reguliraju se kolektivnim ugovorom i pravilima škole.

XVII - DOM UČENIKA

Član 121.

(Djelatnost i organizacija doma učenika)

- (1) Dom učenika je ustanova u kojoj se obezbjeđuje obrazovanje i odgoj, smještaj i ishrana, kulturna djelatnost, fizička rekreacija i zadovoljavanje drugih potreba učenika srednjih škola.
- (2) Dom učenika može se organizirati kao posebna ustanova ili kao jedinica u sastavu srednje škole.

- (3) Na dom učenika analogno se primjenjuju sve odredbe ovog zakona kojima se reguliraju: status srednje škole što podrazumijeva osnivanje, rad i prestanak rada, godišnji program rada i izvještaj, nadzor nad radom, prijem učenika, prava i obaveze učenika, nastavnika i stručnih saradnika, organi upravljanja, rukovođenja i kontrole poslovanja, opći akti, vođenje dokumentacije i evidencije i drugo.

Član 122.

(Pedagoški standardi i normativi za dom učenika)

- (1) Za osnivanje domova učenika osnivač je dužan da, pored općih uvjeta utvrđenih ovim zakonom, osigura sredstva i uvjete u skladu sa pedagoškim standardima i normativima za dom učenika.
- (2) Pedagoške standarde i normative iz stava (1) ovog člana donosi Vlada.

Član 123.

(Rad doma učenika)

- (1) Poslovi, ciljevi, zadaci, sadržaj, vrsta i obim odgojno-obrazovnih aktivnosti u domu učenika utvrđuju se programom obrazovno-odgojnog rada.
- (2) Jedinstveni program odgojno-obrazovnog rada za sve domove učenika donosi Ministarstvo, na prijedlog Insituta.
- (3) Bliži propis o radu doma učenika, odnosno uvjete za prijem učenika, finansiranje smještaja i prehrane u učeničkim domovima donosi Ministarstvo, na prijedlog Instituta.

Član 124.

(Pravila doma)

- (1) Dom učenika ima pravila doma učenika, koja donosi školski/upravni odbor.
- (2) Pravila doma učenika iz stava (1) ovog člana, pored odredaba utvrđenih ovim zakonom, sadrže i odredbe koje se odnose na:
- stručno usavršavanje odgajatelja i stručnih saradnika doma učenika,
 - saradnju doma učenika sa srednjim školama i drugim odgovarajućim ustanovama,
 - način upisa i prijema u dom učenika,
 - zdravstvenu zaštitu učenika u domu i
 - druga pitanja kojima se posebno regulira rad u domu.

Član 125.

(Stručni organi)

- (1) Stručni organ doma učenika je pedagoško vijeće koje čine svi odgajatelji i stručni saradnici doma učenika.
- (2) Dom učenika može imati i druge stručne organe koje formira u zavisnosti od svojih potreba, u skladu s pravilima doma.
- (3) Bliže odredbe o sadržaju i načinu rada stručnih organa doma učenika utvrđuju se pravilima doma učenika.

Član 126.
(Odgajatelji i direktor)

- (1) Odgajatelj u domu učenika može biti lice koje ispunjava uvjete za nastavnika, pedagoga ili psihologa u srednjoj školi, sa završenim VII stepenom stručne spreme, odnosno najmanje I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa.
- (2) Za direktora doma učenika može biti imenovano lice koje pored općih uvjeta ispunjava uvjete za direktora škole.

XVII - FINANSIRANJE ŠKOLE I IMOVINA ŠKOLE

Član 127.
(Obaveze finansiranja)

- (1) Vlada, na prijedlog Ministarstva, donosi odluku o kriterijima za finansiranje škola na osnovu kojih se iz Budžeta Kantona finansira rad škola kao javnih ustanova.
- (2) Osnivač škole osigurava sredstva potrebna za finansiranje, odnosno sufinansiranje škole i to za:
 - a) plaće i naknade plaća radnika s doprinosima na plaće,
 - b) ostala materijalna prava radnika iz kolektivnog ugovora,
 - c) stručno usavršavanje i obuka radnika,
 - d) realizaciju školskog razvojnog plana,
 - e) odgoj i obrazovanje učenika sa invaliditetom/teškoćama, što između ostalog uključuje realizaciju razumnog prilagođavanja, pristupačnost, stručnu podršku i opremu i pomagala za nesmetano učenje,
 - f) školska takmičenja,
 - g) realizaciju eksperimentalnih programa,
 - h) vanjsko vrednovanje i provođenje eksterne mature,
 - i) nabavku nastavnih sredstava i učila,
 - j) nabavku opreme, nastavnih sredstava i učila definisanih standardima i normativima,
 - k) nabavku mašina i alata u skladu sa tehnološkim napretkom i nastavnim planom i programom,
 - l) kapitalne projekte izgradnje, dogradnje i rekonstrukcije školskog prostora te njegovo opremanje,
 - m) tekuće i investiciono održavanje objekata i opreme škole,
 - n) aktivnosti značajne za rad škole,
 - o) program rada s nadarenim učenicima i učenicima koji se školu za deficitarna zanimanja uključujući i stipendiranje učenika,
 - p) obrazovanje učenika na jeziku i pismu nacionalnih manjina,
 - r) opremanje škola kabinetnom, didaktičkom i informatičkom opremom koja uključuje i posebne računarske programe i sadržaje,
 - s) opremanje školskih biblioteka udžbenicima, obaveznom lektinom, stručnom

- literaturom i drugim bibliotečkim alatima,
- t) troškove osiguranja škola od odgovornosti prema trećim licima,
 - u) prijevoz učenika koji nije redovni linijski prijevoz i
 - v) druge troškove povezane sa realizacijom odgojno-obrazovnih djelatnosti u smislu kurikuluma u užem i kurikuluma u širem smislu iz člana 27. ovog zakona.
- (3) Kontrolu finansijskog poslovanja škole obavljaju Ministarstvo, nadležna inspekcija i drugi organi u skladu sa propisima.

Član 128. **(Sticanje prihoda)**

- (1) Pored sredstava koja osigurava osnivač iz člana 127. ovog zakona škola može obavljati djelatnost i sticati prihode pod uslovom da ne ugrozi osnovnu registriranu djelatnost i to iz:
- a) tekućih transfera drugih nivoa vlasti i međunarodnih organizacija,
 - b) donacijom pravnih i fizičkih lica i
 - c) vlastitih prihoda škole koje uredbom utvrdi Vlada.
- (2) Prihodi iz stava (1) ovog člana uplaćuju se u skladu sa pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije BiH i prihodi su škole koja je prihod ostvarila.

Član 129. **(Troškovi obrazovanja)**

- (1) Redovno obrazovanje učenika u školi, kao javnoj ustanovi, je besplatno dok je plaćanje školarine u privatnim školama regulirano odlukom osnivača i internim aktima škole kao ustanove.
- (2) Učenici strani državljanima, koji nemaju prebivalište na teritoriji Kantona, obavezni su sufinansirati troškove obrazovanja u školi kao javnoj ustanovi u skladu sa odlukom Vlade Kantona.
- (3) U troškovima školovanja učenika po programima drugih država i međunarodnim programima u javnim ustanovama koje realiziraju međunarodne programe participiraju njihovi roditelji u visini definiranoj pravilnikom koji donosi Školski odbor uz saglasnost Ministarstva.

Član 130. **(Imovina)**

- (1) Škola stiče imovinu, upravlja njome i koristi je u skladu sa zakonom.
- (2) Nepokretnosti i druga imovina škole obezbijedena od osnivača za osnivanje i rad škole imovina je osnivača, ako aktom o osnivanju ustanove nije drugačije određeno.
- (3) Imovina stečena obavljanjem registrirane djelatnosti škole, kao i imovina stečena na osnovu zavještanja i poklona ili na drugi zakonit način svojina je škole koja je tu imovinu stekla.

- (4) Imovina iz stava (3) ovog člana može se sticati samo u cilju obavljanja, razvijanja i unapređenja osnovne djelatnosti i ne može biti korištena u cilju promjene statusa škole ili uzurpacije prava osnivača od strane drugih subjekata ili škole.
- (5) Imovina iz st. (2) i (3) ovog člana ne može se otuđiti ili na neki drugi način opteretiti bez prethodne saglasnosti osnivača, a može se koristiti samo u cilju obavljanja registrirane djelatnosti u skladu sa ovim zakonom.
- (6) Imovina škole amortizira se u skladu sa zakonom.
- (7) Imovinu i imovinske interese škole kao javne ustanove zastupa i štiti Pravobranilaštvo Kantona, u skladu sa zakonom.

XVIII - NADZOR NAD ZAKONITOŠĆU RADA, STRUČNI NADZOR I INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 131. (Nadzor)

- (1) Nadzor u smislu ovog zakona podrazumijeva: nadzor nad zakonitošću rada škola, stručni nadzor i inspeksijski nadzor.
- (2) Nadzor nad zakonitošću rada i općih akata škole iz stava (1) ovog člana vrši Ministarstvo neposredno ili putem Instituta, te preduzima mjere za koje je ovlašteno zakonom.
- (3) Stručni nadzor iz stava (1) ovog člana vrši Institut.
- (4) Inspeksijski nadzor iz stava (1) ovog člana nad provođenjem ovog zakona, podzakonskih i općih akata iz oblasti odgoja i obrazovanja i s tim u vezi preduzimanje odgovarajućih mjera vrše inspektori u skladu sa zakonom.
- (5) Direktor škole je obavezan da u svim segmentima omogući nesmetano obavljanje nadzora od strane Ministarstva, Instituta i organa inspekcije.
- (6) Na rješenje prosvjetnog inspektora ili direktora Instituta može se izjaviti žalba Ministarstvu. Rješenje Ministarstva je konačno i protiv istog nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.
- (7) Bliži propis o nadzoru nad zakonitošću rada škole i stručnom nadzoru donosi Ministarstvo, na prijedlog Instituta.
- (8) Akti, koje u obavljanju inspeksijskog nadzora donosi inspektor, dostavljaju se licima i organima definiranim u zakonu.

XX - POTREBE I INTERESI KANTONA, DJELOKRUG JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE I GRADA U OBLASTI ODGOJA I OBRAZOVANJA

Član 132. (Djelokrug Grada Sarajeva i jedinica lokalne samouprave)

- (1) Gradsko/Općinsko vijeće samostalno i s drugim općinskim vijećima, pravnim i fizičkim licima iskazuje interes za osnivanje ili za prestanak rada škole.
- (2) Nadležni organ grada/općine:
 - a) radi na poboljšanju prostornih i materijalnih uvjeta škola na svom području,
 - b) vodi evidenciju djece dorađe za upis u školu i spiskove te djece dostavlja školama na svom području,
 - c) predlaže Ministarstvu školsko područje osnovne škole na svom području,
 - d) u koordinaciji sa Ministarstvom i školama uspostavlja saradnju škola sa školama u drugim gradovima i inozemstvu,
 - e) osigurava i pomaže realiziranje javnih, kulturnih i sportskih manifestacija u školama i
 - f) učestvuje u uspostavljanju i realiziranju saradnje škola sa nevladinim i drugim organizacijama,
 - g) u saradnji sa školom može organizirati društveno-korisno učenje u skladu sa zakonom.
- (3) Predstavnik školskog odbora u osnovnoj školi na području Općine bira nadležni općinski organ.
- (4) Predstavnik Školskog odbora u srednjoj školi na području Grada Sarajeva bira nadležni organ Grada Sarajeva, a predstavnik u srednjoj školi izvan područja Grada Sarajeva bira nadležni općinski organ.
- (5) Odluke iz samoupravnog djelokruga općina iz ovog zakona donose općinska vijeća.

XXI - KAZNENE ODREDBE

Član 133. (Novčane kazne)

- (1) Prije izricanja novčane kazne inspektor je dužan dati vremenski rok u kojem će se ispraviti uočene nepravilnosti. Ukoliko se u predviđenom roku ne isprave uočene nepravilnosti iz neopravdanih razloga primjenit će se novčane kazne kako slijedi.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 90.000 KM do 100.000 KM kaznit će se domaće ili strano pravno lice koje počne sa radom ili izda svjedodžbu ili drugu javnu ispravu prije upisa u Registar škola koje vodi Ministarstvo (čl. 13. i 21. ovog zakona).
- (3) Novčanom kaznom od 2.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj škola ili dom učenika ako:
 - a) realizira nastavu po nastavnom planu i programu koji nije donio nadležni organ (član 28. ovog zakona),
 - b) se u školi upotrebljavaju udžbenici koja nije odobrio nadležni organ (član 30. ovog zakona),
 - c) ne realizuje godišnji fond nastavnih časova (član 44. ovog zakona),
 - d) ne upiše učenika koji je doselio na njeno školsko područje ili ako ga upiše bez prevodnice, koju popunjava škola iz koje je došao (čl. 62. i 69. ovog zakona),
 - e) ne upiše školske obveznike sa svog školskog područja (član 65. ovog zakona),
 - f) izvještaj o upisu ne dostavi nadležnim organima u propisanom roku (član 65. ovog zakona),
 - g) obavi ispite suprotno bližim propisima (čl. 88. i 91. ovog zakona),

- h) ne postupa u skladu sa standardima i normativima,
 - i) ne postupa u skladu s pravilnicima koje donosi ministar,
 - j) organi škole ne obavljaju poslove iz svoje nadležnosti, već iz nadležnosti drugog organa u skladu s ovim zakonom,
 - k) nastavu realizira nastavni kadar koji nema profil i stručnu spremu u skladu sa ovim zakonom i propisima koji uređuju ovu oblast, osim izuzetno u nedostatku nastavnika sa odgovarajućim kvalifikacijama, a u skladu sa članom 102. ovog zakona.
 - l) ne izvrši naloženu upravnu mjeru u roku i na način kako je naložena rješenjem inspektora.
- (4) Za prekršaje iz stava (3) ovog člana zakona kaznit će se i odgovorna osoba u školi ili domu učenika novčanom kaznom od 500 do 1.500 KM.
- (5) Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj škola ili dom učenika ako:
- a) omogući političko djelovanje u školi (čl. 4. i 107. ovog zakona),
 - b) ne vodi propisanu dokumentaciju i evidenciju i uredno i blagovremeno ne upisuje sve propisane podatke (čl. 21. i 48. ovog zakona),
 - c) ne usvoji godišnji program i izvještaje i ne dostavi ih nadležnim organima do zakonom utvrđenog roka (čl. 34. i 35. ovog zakona),
 - d) ne vrši ocjenjivanje u skladu sa čl. 85., 86. i 87. ovog zakona,
 - e) uputi učenika da ponovi razred, a da o prigovoru roditelja učenika nije odlučilo nastavničko vijeće (član 89. ovog zakona),
 - f) ne organizira ljekarski pregled radnika (član 96. ovog zakona),
 - g) ne izvrši ocjenjivanje radnika i ne izda rješenja o napredovanju i sticanju stručnih zvanja radnika (član 104. ovog zakona) i
 - h) onemogućiti nesmetano i potpuno obavljanje nadzora (član 131. ovog zakona).
- (6) Za prekršaje iz stava (5) ovog člana kaznit će se direktor odnosno predsjednik i članovi Školskog odbora u školi ili domu učenika novčanom kaznom od 500 do 1.500 KM.
- (7) Za prekršaje iz st. (2), (3), (4) i (5) ovog člana, za koje se utvrdi lična odgovornost, novčanom kaznom od 500 KM do 1.000 KM kaznit će se radnik škole.
- (8) Novčanom kaznom od 500 KM do 700 KM kaznit će se za prekršaj roditelj djeteta ako ne upiše dijete u školu, odnosno ako dijete redovno ne pohađa nastavu (čl. 63., 65., 66. i 67. ovog zakona).
- (9) Ukoliko ni poslije izvršene kazne roditelj ne upiše dijete u školu, odnosno ako dijete redovno ne pohađa nastavu, kazne se ponavljaju.
- (10) Novčanom kaznom od 500 KM do 1.000 KM kaznit će se za prekršaj predsjednik i članovi Školskog odbora za nezakonit rad Školskog odbora (član 108. ovog zakona).
- (11) Novčanom kaznom od 500 KM do 1.000 KM kaznit će se za prekršaj sekretar škole za kojeg se utvrdi da nije u pisanoj formi upozorio na nezakonito postupanje direktora i školski odbor.

XXII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 134.

(Obaveza Vlade u donošenju i usklađivanju ostalih propisa i akata)

- (1) Vlada će, na prijedlog Ministarstva, u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, uskladiti sve akte iz svoje nadležnosti sa odredbama ovog zakona.

- (2) Akti čije odredbe nisu u suprotnosti sa ovim zakonom, a koji su iz nadležnosti Vlade, ostaju na snazi.
- (3) Vlada će u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti bliže propise iz svoje nadležnosti o pitanjima koja nisu uređena podzakonskim aktima iz nadležnosti Vlade u skladu sa ovim zakonom.

Član 135.

(Obaveze Ministarstva u donošenju i usklađivanju ostalih propisa i akata)

- (1) Ministarstvo će u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, uskladiti sve akte iz svoje nadležnosti sa odredbama ovog zakona.
- (2) Akti čije odredbe nisu u suprotnosti sa ovim zakonom, a koje donosi Ministarstvo ostaju na snazi.
- (3) Ministarstvo će u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti bliže propise o pitanjima koja nisu uređena podzakonskim aktima.
- (4) Do donošenja novih nastavnih planova i programa koristit će se postojeći nastavni planovi i programi.
- (5) Do donošenja propisa iz člana 97. ovog zakona kojim se utvrđuje profil i stručna sprema nastavnika, nastavu u Kantonu mogu izvoditi lica:
 - a) sa završenim najmanje VII stepenom stručne spreme, sa zvanjem profesora, ili završenim drugim fakultetom i položenom pedagoško-psihološkom i metodičko-didaktičkom grupom predmeta ili
 - b) sa završenim II, odnosno III ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa na nastavničkom fakultetu ili drugom fakultetu i položenom pedagoško-psihološkom i metodičko-didaktičkom grupom predmeta ili,
 - c) sa završenim VII, VI i V stepenom (majstori) sa pet godina radnog iskustva u struci i položenom pedagoško-psihološkom i metodičko-didaktičkom grupom predmeta za praktičnu i nastavu u okviru laboratorijskog rada.
- (6) Propis iz člana 97. ovog zakona može propisati i nižu stručnu spremu od one koja je definisana u stavu (5) tač. a) i b) ovog člana.
- (7) Do donošenja propisa iz člana 97. ovog zakona primjenjuju se važeći profili i stručna sprema definisani nastavnim planom i programom za nastavne predmete, odnosno definisani važećim standardima i normativima.
- (8) Prilikom donošenja propisa koji tretiraju poslove iz djelatnosti sindikata Ministarstvo će provoditi konsultacije sa njihovim ovlaštenim predstavnicima u skladu sa zakonom.
- (9) S ciljem efikasnijeg upravljanja budžetskim sredstvima i javnim prihodima, Ministarstvo u ime osnivača može za sve ili više škola provoditi javne nabavke.
- (10) Član 63. stav (7) ovog zakona se neće primjenjivati dok Ministarstvo na prijedlog Instituta ne donese propis iz člana 95. stav (8) ovog zakona.

Član 136.

(Obaveza škola u donošenju i usklađivanju ostalih propisa i akata)

Škole su u roku od šest mjeseci od dana donošenja ovog zakona svoju organizaciju, djelatnost i pravila obavezne uskladiti sa odredbama ovog zakona.

Član 137.

(Radnici zatečeni na radu u školi)

- (1) Lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa sa 180 ETCS bodova zatečena na poslovima nastavnika u radnopravom statusu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, obavezna su doškolorovati se u roku od pet godina od donošenja propisa kojim se utvrđuje profil i stručna sprema nastavnika ukoliko propis iz člana 97. predviđa drugačiju stručnu spremu.
- (2) Lica sa završenom višom, odnosno, srednjom stručnom spremom, zatečena na poslovima nastavnika u radnopravom statusu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, ostaju na svojim poslovima i radnim zadacima, obavezna su doškolorovati se u roku od pet godina od donošenja propisa kojim se utvrđuje profil i stručna sprema nastavnika ukoliko propis iz člana 97. predviđa drugačiju stručnu spremu.
- (3) Radnici koji rade sa višom spremom na mjestu sekretara škole, a za to radno mjesto je standardima i normativnima te Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta predviđen viši stepen obrazovanja, a sa danom stupanja na snagu ovog zakona imaju više od 20 godina radnog staža, ostaju na svojim poslovima i radnim zadacima, nisu dužni sticati viši stepen stručne spreme od one koju posjeduju.
- (4) Lica zatečena na poziciji direktora škole, nakon okončanja tekućeg mandata, mogu biti imenovana za direktora škole u istoj školi još jedanput ako na poziciji direktora škole nisu bili duže od četiri godine.
- (5) Uslov iz člana 109. stav (7) tačka e) ovog zakona primjenjivat će se po isteku od dvije godine od dana donošenja pravilnika iz člana 109. stav (5) ovog zakona.
- (6) U osnovnoj školi radni odnos mogu zasnovati i lica koja su završila I ciklus bolonjskog visokoobrazovnog procesa do kraja 2020/21. akademske godine i obavezna su doškolorovati se u roku od pet godina od donošenja propisa kojim se utvrđuje profil i stručna sprema nastavnika ukoliko propis iz člana 97. predviđa drugačiju stručnu spremu.
- (7) U osnovnoj školi radni odnos mogu zasnovati i lica koja su stekla VI stepen stručne spreme po predbolonjskom sistemu studiranja. Ova lica obavezna su doškolorovati se u roku od pet godina od donošenja propisa kojim se utvrđuje profil i stručna sprema nastavnika ukoliko propis iz člana 97. predviđa drugačiju stručnu spremu.

Član 138.

(Vanredni učenici)

Učenici koji su na dan donošenja ovog zakona zatečeni u statusu vanrednog učenika mogu nastaviti obrazovanje u tom statusu do okončanja obaveznog obrazovanja.

Član 139.

(Kontinuitet mandata direktora i školskih odbora)

- (1) Donošenjem ovog zakona utvrđuje se postojanje kontinuiteta u mandatima školskih odbora i direktora škola te se pravo na dva uzastopna mandata u jednoj školi odnosi na već imenovane članove školskih odbora i direktore.

(2) Članovi školskog odbora koji ne ispunjavaju standarde i kriterije za nominiranje/imenovanje iz člana 107. ovog zakona bit će razriješeni.

Član 140.

(Prestanak važenja ranijeg propisa)

Danom početka primjene ovog zakona na području Kantona prestaje da važi Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 23/17, 33/17, 30/19, 34/20 i 33/21) i Zakon o srednjem obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 23/17, 30/19 i 33/21).

Član 141.

(Stupanje na snagu i primjena)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", a primjenjivat će se od prvog dana školske 2024/2025. godine.

Broj:
Sarajevo,

PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE
KANTONA SARAJEVO
Elvedin Okerić

OBRAZLOŽENJE

I - PRAVNI OSNOV

- Član 12. tačka b) i član 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04,6/13 i 31/17);
- Član 59. stav (3) Okvirnog Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 18/03);
- Član 24. Okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 63/08).

II- RAZLOZI DONOŠENJA

- a) Procedura koja je prethodila pripremi prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo - raniji prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo u vezi kojeg je Vlada Kantona Sarajevo donijela Zaključak, broj: 02-04-6666-2/23 od 16.03.2023. godine, kojim se utvrđuje isti i predlaže Skupštini Kantona Sarajevo njegovo donošenje

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo), u skladu sa programskim aktivnostima Ministarstva, dostavilo je Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

U toku 2021. godine Ministarstvo je pristupio donošenju novog teksta Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju, te Zakona o srednjem obrazovanju kako bi se uskladile potrebe šireg i fleksibilnijeg zakonskog okvira i prepoznale nove, savremene pojave i tokovi u obrazovnom sistemu Kantona Sarajevo. Po donošenju teksta prednacrt predlagač je utvrdio postojanje više od 70% istovjetne zakonske građe koja se u oba zakona nalazila u neharmoniziranoj strukturi, a vertikalna prohodnost odgojno-obrazovnih programa i aktivnosti, što za rezultat treba imati cjelovit rast i razvoj učenika, nije istaknuta ni u postojećim zakonima, ni u tekstovima namjeravanih prednacrt. Stoga se pristupilo izradi jedinstvenog teksta zakona koji tretira djelatnost osnovnog i srednjeg obrazovanja što u namjeri uspostavlja korelaciju sa Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini.

Jedinstveni tekst zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo postigao je visok stepen harmoniziranosti rješenja za pitanja iz dva navedena obrazovna nivoa, te je istaknuo potrebu da zakonska rješenja smisleno odgovoraju dobi učenika kroz odgojno-obrazovni proces imajući u vidu učenikov najbolji interes i dobrobit. Ovaj zakon se prevashodno bavi učenikom. To potvrđuje obim predloženih rješenja posvećenih kurikulumu, predmentim kurikulumima, ocjeni kvaliteta odgojno-obrazovnog procesa, posebnim obrazovnim programima za nadarene učenike, za učenike koji se vraćaju iz dijaspore i iseljeničtva, kao i programi ugošćavanja i razmjene učenika iz inostranstva. Učenik, kao krajnji korisnik svih navedenih i drugih programa, može, kroz adekvatnu primjenu predloženih zakonskih rješenja, naići na okruženje koje će biti potpuno poticajno za pravilan rast i razvoj, te spreman za izazove i prilike koje nudi društvo 21. stoljeća. Kroz predloženi tekst jedinstvenog zakona definirani su akteri i nosioci aktivnosti sve s ciljem razvoja odgojno-obrazovnog sistema koji će društvu općenito i

obrzovnoj zajednici specifično, omogućiti da iskoristi reformske potencijale i prihvati princip mitigacije - stalnog olakšavanja, brige i poboljšanja okolnosti i prilika. Namjera predlagača je da predloži zakon koji će ukazati na potrebe brze transformacije odgojno-obrazovne zajednice, ali da pri tome zadrži i mehanizme provedbe promjena i omogući standardizaciju kvaliteta s ciljem razvoja koji će omogućiti jednake šanse svim učenicima odgojno-obrazovnog procesa. Ovaj zakon izbjegava da nudi procesne okvire i propise koliko god je to moguće. Umjesto detaljnog procesnog uređenja pitanja, kako je to ranije bila praksa zakonodavca, ovdje se često upućuje na podzakonske i provedbene akte. Postojeća zakonska rješenja su prenormirana i kao takva u neskladu sa podzakonskim aktima. Škole i roditelji obraćaju se Ministarstvu za instrukcije kako da postupaju, odnosno za mišljenja. Otklanjanjem nejasnoća iz važećih zakona o osnovnom, odnosno srednjem obrazovanju prouzrokovalo bi izmjenu ili korekciju u više od 50% članova i bilo bi nesvrshodno u tom obimu vršiti izmjene i dopune zakona, pa se Ministarstvo opredijelilo na izradu novog jedinstvenog zakona.

Osim svega navedenog, ovaj zakon prepoznaje i najavljuje koncept dualnog obrazovanja. Prepoznaje značaj i ulogu Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja.

U skladu sa Zaključkom Skupštine Kantona Sarajevo, broj: 01-02-20299/22 od 17.05.2022. godine, kojim je utvrđen Nacrt Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, provedena je javna rasprava u trajanju od 30 dana.

U okviru javne rasprave svoj doprinos dali su:

- Zajednica srednjih škola Kantona Sarajevo;
- Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja Federacije Bosne i Hercegovine – Kantonalni odbor Sarajevo;
- Aktiv samostalnih referenata za plan i analizu (saradnika za finansijske i računovodstvene poslove) osnovnih i srednjih škola u Kantonu Sarajevo;
- Aldijana Muharem,
- Srednje stručne i tehničke škole u Kantonu Sarajevo;
- Stručni aktiv sekretatra srednjih škola u Kantonu Sarajevo;
- Zastupnica Neira Dizdarević Avdibegović;
- DVV International – Ured za BiH;
- Klub zastupnika Naše stranke u Skupštini Kantona Sarajevo;
- Sindikat srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke I kulture BiH, Kantonalni odbor Kanton Sarajevo;
- Vijeće roditelja osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo;
- JU Treća gimnazija Sarajevo;
- Općina Novi Grad Sarajevo;
- Općina Stari Grad;
- OSCE – Ured u Bosni i Hercegovini;
- Odjeljenje za informatizaciju, međunarodnu saradnju i evropske integracije – Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo.

Održane su dvije sesije javne rasprave i to 09.06.2022. godine i 14.06.2022. godine, kojima su prisustvovala različite zainteresirane strane.

U izradi prijedloga ovog zakona učestvovala je Komisija za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, koju je imenovala ministrica za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo Rješenjem, broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.06.2022. godine, i Rješenjem, broj: 11-04-34-22650-12/22 od 04.07.2022. godine, u sljedećem sastavu:

1. Lamija Husić – predsjednica,
2. Nihada Čolić – članica,
3. Almir Česko – član,
4. Adis Hodžić – član,
5. Amira Kadrspahić – članica,
6. Senad Alić – član,
7. Sevdija Kujović – članica,
8. Dino Mulaosmanović – član,
9. Mensur Bektić – član,
10. Saudin Sivro – član,
11. Admir Šuvalić – član,
12. Elvira Kavazović – članica.

Nakon završene javne rasprave, Komisija za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, izvršila je zadatke definisane Rješenjem o imenovanju, te dostavila ministrici za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo tekst Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, kao i Izvještaj o rezultatima javne rasprave.

U skladu sa odredbama Uredbe o postupku i načinu spremanja, izrade i dostavljanja propisa propisa („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 50/17-Drugi novi prečišćeni tekst i 02/18-Ispravka) i odredbama Pravilnika o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“, br. 34/16 i 15/18), po zahtjevima ovog ministarstva, na Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, dostavljena su pozitivna mišljenja Ministarstva finansija Kantona Sarajevo, broj: 08-03-11-4795/23 od 22.02.2023. godine i Ureda za zakonodavstvo Kantona Sarajevo, broj: 09-02-4518/23 od 27.02.2023. godine.

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje je dostavilo tekst Prijedloga Zakona na mišljenje Sindikatu srednjeg i visokog obrazovanja odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine, Kantonalni odbor Kantona Sarajevo i Samostalnom sindikatu osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH, Kantonalni odbor Kantona Sarajevo, a ujedno i poziv za konsultacije o istom. S tim u vezi, sastanak ministricice za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo održan je sa predstavnicima oba Sindikata dana 22.02.2023. godine.

Na tekst prijedloga Zakona mišljenje su dostavili:

- Sindikat srednjeg i visokog obrazovanja odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine, Kantonalni odbor Kantona Sarajevo, akt broj: 07-03-10/23 od 28.02.2023. godine (u prilogu);
- Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH, Kantonalni odbor Kantona Sarajevo, akt, broj: 623/23 od 02.03.2023. godine;

- Ekonomsko - socijalno vijeće Kantona Sarajevo, akt, broj: 13-04-04-4881-4/23 od 27.02.2023. godine;
- Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo, broj: M-30/23 od 06.03.2023. godine (*u prilogu*); uvažavajući mišljenje ovog organa u tekstu Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo član 130. stav (7) dopunjen je sa riječima: „u skladu sa zakonom“.

Dalje, u skladu sa članom 16. stav (1) Uredbe o procjeni uticaja propisa u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 29/22), po zahtjevu ovog ministarstva, dostavljena su mišljenja o provedenoj procjeni uticaja na Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo od strane Ministarstva finansija Kantona Sarajevo, Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo, Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo i Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo, po osnovu čega je Ministarstvo u skladu sa propisom procedurom pribavilo od Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo, kao Centralnog koordinirajućeg tijela, Mišljenje zajedno sa popunjenim i ovjerenim Obrascem 3. – Kontrolni obrazac o provođenju sveobuhvatne procjene uticaja propisa.

Ministarstvo je u skladu sa propisanom procedurom pripremlilo i dostavilo materijal Vladi Kantona Sarajevo na razmatranje i odlučivanje.

Vlada Kantona Sarajevo je donijela Zaključak, broj: 02-04-6666-2/23 od 16.03.2023. godine, kojim se utvrđuje isti i predlaže Skupštini Kantona Sarajevo njegovo donošenje

b) Procedura koja je uslijedila nakon što je Vlada Kantona Sarajevo donijela Zaključak, broj: 02-04-6666-2/23 od 16.03.2023. godine, kojim se utvrđuje prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i predlaže Skupštini Kantona Sarajevo da donese Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Na prijedlog Ministarstva Vlada Kantona Sarajevo je donijela Zaključak, broj: 02-04-6666-2/23 od 16.03.2023. godine, kojim se utvrđuje prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i predlaže Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 41/12-Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 – Ispravka), donese Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je dostavljen Skupštini Kantona Sarajevo, ali do mjeseca februara 2024. godine nije bio na dnevnom redu niti je razmatran.

Obzirom da je u međuvremenu zaprimljen određeni broj primjedbi, prijedloga i sugestija na utvrđeni prijedlog Zakona, odlučeno je da se racionalne primjedbe uvrste u prijedlog Zakona što će u konačnici doprinijeti boljoj preglednosti teksta istog, shodno čemu je Vlada Kantona Sarajevo donijela Zaključak, broj: 02-04-3479-30.2/24 od 08.02.2024. godine, kojim je zadužena

Stručna služba Vlade Kantona Sarajevo da povuče materijal iz Službe za skupštinske poslove Kantona Sarajevo. Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je dostavljen Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, kao obrađivaču, na dalje postupanje.

Ministarstvo je izvršilo detaljnu analizu dostavljenih prijedloga te je one koji će doprinijeti unapređenju kvaliteta i preglednosti teksta prijedloga Zakona prihvatilo i ugradilo u isti, kao na primjer: na samom početku, u članu 1. dodate su definicije pojmova koji se koriste u ovom prijedlogu Zakona, u članu 46. predviđeno je da su redovna osnovna škola i centar obavezni da organizuju produženi boravak učenika kao poseban oblik odgojno-obrazovanog rada, u skladu sa pedagoškim standardima i normativima, a isti može biti sufinansiran iz Budžeta Kantona Sarajevo, u članu 61. dodan je novi stav kojim je predviđeno da se eksterna matura u srednjim školama provodi na kraju završnog razreda četverogodišnje škole ali kada se ostvari valorizacija iste prema visokoškolskim ustanovama i uskladi sa Zakonom o visokom obrazovanju, a u skladu sa pravilnikom koji, na prijedlog Instituta, donosi Ministarstvo, u članu 109. jasnije je definisan izbor direktora u školama koji odgovara sadašnjoj proceduri izbora direktora u osnovnim i srednjim školama, u članu 113. dodatno je definisan mandat pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa. Ostale izmjene su većinom tehničkog karaktera sa ciljem jasnijeg definisanja određenih odredbi prijedloga Zakona.

Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je, u skladu sa odredbama Uredbe o procjeni propisa u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 29/22), dostavljen na sveobuhvatne konsultacije. Izvještaj o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni uticaja sačinjen na Obrascu 2., zajedno sa obrazloženjem i prijedlogom Zakona objavljen je na internet stranici Ministarstva dana 14.02.2024. godine, u cilju provođenja sveobuhvatnih konsultacija, s obavještenjem svim zainteresiranim da u ovoj fazi postupka mogu uzeti aktivno učešće u konsultacijama u trajanju od deset (10) dana počev od 14.02.2024. godine, odnosno da primjedbe, prijedloge, sugestije, mišljenja ili inicijative na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo dostavljaju Ministarstvu na e-mail: mo@mo.ks.gov.ba ili putem pošte na adresu: Reisa Džemaludina Čauševića broj 1., Sarajevo.

Nakon što su zaprimljene primjedbe, sugestije i mišljenja na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, izvršena je analiza istih te su određene primjedbe i sugestije ugrađene u tekst prijedloga Zakona.

Pored javnog obavještenja zainteresiranim za dostavljanje primjedbi, prijedloga, sugestija, mišljenja ili inicijativa na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, Ministarstvo je dostavilo prijedlog teksta ovog Zakona Samostalnom sindikatu osnovnog obrazovanja i odgoja Federacije Bosne i Hercegovine – Kantonalni odbor Sarajevo, Sindikatu srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH - Kantonalni odbor Kanton Sarajevo, Ekonomsko-socijalnom vijeću Kantona Sarajevo za područje Kantona Sarajevo i Koordinacionom odboru Udruženja osoba sa invaliditetom Kantona Sarajevo.

Na tekst prijedloga Zakona mišljenje su dostavili:

1. Sindikat srednjeg i visokog obrazovanja odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine, Kantonalni odbor Kantona Sarajevo, akt broj: 07-01-107/24 od 11.3.2024. godine;

2. Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH, Kantonalni odbor Kantona Sarajevo, akt, broj: 598/24 od 27.2.2024. godine;
3. Ekonomsko - socijalno vijeće Kantona Sarajevo, akt, broj: 13-04-3193-3.1/23 od 13.3.2024. godine;

Koordinacioni odbor Udruženja osoba sa invaliditetom Kantona Sarajevo do dana sačinjavanja ovog materijala nije dostavio mišljenje.

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo je detaljno analiziralo sve pristigle primjedbe, prijedloge i sugestije te su iste sa komentarima sastavni dio izvještaja o provedenim javnim konsultacijama.

U skladu sa odredbama Uredbe o postupku i načinu spremanja, izrade i dostavljanja propisa propisa („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 50/17-Drugi novi prečišćeni tekst i 02/18-Ispravka) i odredbama Pravilnika o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“, br. 34/16 i 15/18), po zahtjevima ovog ministarstva, na Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, dostavljena su mišljenja Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo, broj: M-66/24 od 04.04.2024. godine i Ureda za zakonodavstvo Kantona Sarajevo, broj: 09-02-17784/24 od 16.04.2024. godine.

Dalje, u skladu sa članom 16. stav (1) Uredbe o procjeni uticaja propisa u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 29/22), po zahtjevu ovog ministarstva, dostavljena su mišljenja o provedenoj procjeni uticaja na Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo kako slijedi:

1. Mišljenje Ministarstva finansija Kantona Sarajevo (objedinjeno mišljenje dato u skladu sa Uredbom o postupku i načinu spremanja, izrade i dostavljanja propisa, Pravilnikom o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet i Uredbom o procjeni uticaja propisa u Kantonu Sarajevo), gore navedeni akt, broj: 08-03-11-17785/24 od 24.04.2024. godine;
2. Mišljenje Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo, broj: 03-04/1-02-17818/24 od 04.04.2024. godine;
3. Mišljenje Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, broj: 13-02-17803/24 od 16.04.2024. godine;
4. Mišljenje komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, broj: 05/02-02-17796/24 od 01.04.2024. godine;
5. Mišljenje Ureda za borbu protiv korupcije Kantona Sarajevo, broj: 20-02-17820-1/24 od 04.04.2024. godine.

Nakon što je ovo Ministarstvo po osnovu dostavljenih prethodno navedenih mišljenja usaglasilo Obrazac 2. – Obrazac za provođenje sveobuhvatne procjene uticaja propisa, isti je dostavilo Ministarstvu pravde i uprave Kantona Sarajevo, kao Centralnom koordinirajućem tijelu, koje je, u skladu sa članom 17. stav (6) Uredbe o procjeni uticaja propisa u Kantonu Sarajevo, dalo Mišljenje, broj: 03-04/1-02-27895/24 od 14.05.2024. godine, zajedno sa popunjenim i ovjerenim Obrascem 3. – Kontrolni obrazac o provođenju sveobuhvatne procjene uticaja propisa.

U Mišljenju je navedeno da Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo nema primjedbi na sveobuhvatnu procjenu uticaja u vezi sa Prijedlogom Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, te da su ispoštovani svi proceduralni koraci sadržani u Uredbi o procjeni uticaja propisa u Kantonu Sarajevo.

III - OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBA ZAKONA

Dio prvi - Osnovne odredbe

Članovi od 1. do 10. definišu predmet zakona, pojmovnik, upotrebu muškog i ženskog roda, ciljeve i načela osnovnog i srednjeg obrazovanja. U ovom dijelu propisana je zabrana diskriminacije po svim osnovama i političko djelovanje. Član 5. prepoznaje odgovarajući stepen autonomije škole, kao i stepen slobode nastavnika da izvodi nastavu na način koji smatra odgovarajućim u skladu sa standardima profesije, dobrim praksama i društveno i tehnički prihvatljivim oblicima i metodama podučavanja. Definisana je upotreba jezika i pisma u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavom Kantona. Članom 8. propisano je da će škola unaprjeđivati i štiti vjerske slobode, toleranciju i kulturu dijaloga, te se predviđa pravo na pohađanje predmeta Vjeronauka/Vjeronauk, odnosno alternativnog predmeta za učenike koji ne pohađaju Vjeronauku/Vjeronauk. Ovaj član usklađen je sa odredbama Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini kada je u pitanju pohađanje vjeronauke i izbornih predmeta. Članom 9. uređuje se nastavak obrazovanja u Kantonu i pravo na obrazovanje stranih državljana. Predviđena je kao i ranije nostrifikacija i ekvivalencija svjedodžbi na osnovu kojih se upisuju. Ako se prilikom ekvivalencije svjedodžbi utvrdi da se program u inostranstvu bitno razlikuje od nastavnih planova i programa škole u kojoj učenik namjerava nastaviti školovanje, posebno je prepoznata obaveza izrade posebnog programa koji važi za tekuću školsku godinu i koji ima za cilj da olakša tranziciju u nastavni plan i program Kantona Sarajevo. Na ovaj način kreira se prijateljsko i poticajno okruženje za učenike koji su doselili u Kanton Sarajevo, a što samo po sebi predstavlja izazov za porodicu i dijete. Ovim se posebno želi posvetiti pažnja kreiranju dobrog okruženja za porodice koje se vraćaju iz dijaspore i iseljeništa. Isti član povoljnije uređuje položaj učenika u Kantonu koji su dio obrazovanja stekli u inostranstvu po programu međunarodne razmjene učenika i imaju sertifikat/uvjerenje, diplomu i/ili drugi dokument o priznanju o uspješno završenom završetku međunarodnog programa razmjene, nemaju obavezu pohađanja posebnog programa niti imaju obavezu polaganja razlike predmeta što je bila otežavajuća praksa u prethodnim godinama. Propisani su pravo i uvjeti za ostvarenje prava stranih državljana, kao i nacionalnih manjina, na obrazovanje u Kantonu Sarajevo. Propisana je obaveza škole da omogući nastavak obrazovanja državljanima Bosne i Hercegovine u Kantonu Sarajevo, a u slučaju negativnog odgovora, propisana je obaveza škole da o negativnom odgovoru obavijesti podnosioca zahtjeva, Ministarstvo i prosvjetnu inspekciju.

Dio drugi i treći – Osnivanje i prestanak rada škole i Opći akti škole

Odredbe članova od 11. do 21. propisuju lica koja mogu osnovati školu, oblike svojine, uvjete i procedure osnivanja škole. Prepoznaje se specifičnost statusa škola kao javnih ustanova čiji je osnivač Crkva ili vjerska zajednica, mogućnost osnivanja škola ili odjeljenja u inostranstvu u skladu sa zakonom. Predložena rješenja prepoznaju i specifične proceduralne razlike kod osnivanja škole u odnosu na to da li je osnivač Kanton ili drugo strano ili domaće fizičko ili pravno lice. Utvrđuje se zakonski osnov postojanja registra škola. Definišu se statusne promjene škola i

razlozi i način prestanka rada škole. Prepoznaju se javne isprave koje škola izdaje, pitanje pečata i memoranduma škole, kao i opći akti škole.

Dio četvrti – Vrste, trajanje, mreža i zajednica škola

Članom 22. Prepoznaju se različite vrste osnovne i srednje škole, te moguća kominiranja različitih vrsta i nivoa škola u skladne cjeline u svojstvu jednog pravnog lica, kroz školske centre ili škole u kojima se odgajaju, obrazuju i rehabilituju učenici sa teškoćama. Propisano je trajanje obrazovanja i sticanje obrazovnih profila. Član 23. prepoznaje izborna područja u gimnaziji, uz izmjenu u odnosu na ranije zakonsko rješenje, gdje se sada kroz predloženo rješenje, izorno područje bira na kraju drugog razreda gimnazije, uz obavezu zadržavanja istog broja upisanih odjeljenja u školi. Članovi 24. i 25. prepoznaju smjerove u srednjim stručnim i tehničkim školama, te umjetničkim školama. U članu 26. prepoznata je mogućnost osnivanja zajednice škola, kao i mogućnost kreiranja mreže škola u članu 22.

Dio peti – kurikulum, nastavni plan i program, godišnji program rada i ostali oblici

Članovi 27. i 28. definiraju pojam “kurikulum”, kao i pojmove “predmetni kurikulumi/nastavni planovi i program” čime se zakonom prepoznaju započeti reformski procesi, određuje se njihov obuhvat, smjer i utvrđuju potencijali razvoja. Prepoznaje se naglašena uloga Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja. Predviđena je obaveza stalnog praćenja razvoja i realizacije kurikuluma i predmetnih kurikuluma, te njihova revizija najmanje jednom u četiri godine. Potcrtana je dužnost da se osigura da nastavni sadržaji odnosno tematske jedinice koje su posvećene izučavanju zločina genocida počinjenog u Bosni i Hercegovini u vremenskom periodu 1992-1995. godina i tematske jedinice posvećene opsadi Sarajeva, a koje su utvrđene presudama nadležnih sudova, budu sastavni obavezujući dio nastavnih planova i programa, kao i Kurikuluma u širem smislu, što će podrazumijevati i vannastavne sadržaje i aktivnosti s ciljem njegovanja kulture sjećanja i pamćenja. Član 29. obrađuje pitanje sadržaja nastavnih planova i programa/predmetnih kurikuluma, te se posebna pažnja posvećuje programima namijenjenim nadarenim i talentiranim učenicima, učenicima sa teškoćama u razvoju i učenicima s invaliditetom koji su po principima inkluzije uključeni u redovne škole, kao i učenicima povratnicima iz inostranstva. Predviđena je fleksibilnost u izvedbi nastavnih planova i programa, uvođenju novih oblika rada u obimu ne višem od 10% u odnosu na utvrđeni nastavni plan i program. Članom 30. definisano je pitanja udžbenika i nastavnih sredstva koja se koriste u nastavi. Detaljnije normiranje ove oblasti nije urađeno u ovom zakonu, jer u Kantonu Sarajevo postoji lex specialis Zakon o udžbenicima. Član 31. propisuje uvjete i način realizacije rada škole/odjeljenja škole druge države, uz obavezu realizacije nastave iz nacionalne grupe predmeta, što je novina u odnosu na dosadašnja zakonska rješenja. Član 32. odnosi se na odgojno-obrazovne programe drugih država i međunarodne programe u školama u Kantonu. Član 33. Specifično prepoznaje mogućnost realizacije programa razmjene učenika, ugošćavanja učenika i programa za djecu i učenike iz dijaspore i iseljništva. Ova oblast nije posebno tretirana prethodnim propisima. Ubrzane promjene, globalizacija i potreba otvaranja odgojno-obrazovnog sistema Kantona Sarajevo prema potrebama učenika iz svijeta, a posebno dijaspore akuteliziraju potrebu postojanja zakonske

mogućnosti za izvođenje ovih programa. Članovi 34. i 35. definišu način i rokove donošenja Godišnjeg programa rada škole, kao i način i rokove za podnošenje izvještaja o radu škole. Član 36. predviđa potrebu za interesornim pristupom temi suzbijanja maloljetničke delikvencije i provođenje akcionih planova s cilje kreiranja sigurnog ambijenta u školama, ali i društvu u cjelini. Član 37. Posebno ostavlja mogućnost izvođenja eksperimentalnih programa sve s ciljem teoretskog i praktičnog prilagođavanja odgojno-obrazovnog procesa savremenim praksama i tokovima u svijetu. Članovi od 38. do 43. prepoznaju i uređuju vannastavne aktivnosti, praktičnu nastavu/rad i laboratorijski rad/vježbe u školi, ferijalnu praksu, društveno-korisno učenje, pedagoško-metodičku praksa i polaganje praktičnog dijela ispita, nastavu u kući, odnosno zdravstvenoj ustanovi, s tim što se mogućnost nastave u kući, odnosno zdravstvenoj ustanovi, sada omogućava i učenicima srednje škole, što do sada nije bio slučaj.

Dio šesti – Organizacija rada škole

Član 44. definira početak i trajanje školske godine, donošenje kalendara za svaku školsku godinu. Član 45. Prepoznaje značaj Svjetskog dana nastavika. Član 46. propisuje organiziranje odgojno-obrazovnog rada djelimično se referirajući na pedagoške standarde i normative koje donosi Vlada Kantona Sarajevo. Ovaj član propisuje obavezu redovne osnovne škole i centra da organizuju produženi boravak učenika kao poseban oblik odgojno-obrazovnog rada, u skladu sa pedagoškim standardima i normativima, a isti može biti sufinansiran iz Budžeta Kantona Sarajevo. Član 47. specifično se bavi pitanjima organizacije nastave (trajanje časa, broj časova u sedmici, nastava po individualno prilagođenom programu, pitanjima nadoknade časova, pitanjima zamjene odsutnog nastavnika).

Dio sedmi – Dokumentacija i evidencija

Ovaj dio, članovi od 48. do 58. preciznije uređuju pitanja vođenja dokumentacije i evidencije. Prepoznat je materijalni i/ili elektronski oblik vođenja dokumentacije i evidencije. Utvrđen je način prikupljanja podataka, upravljanje istim i svrha obrade.

Dio osmi – Samovrednovanje, vanjsko vrednovanje, eksterna procjena znanja, matura i eksterna matura

Članovi 59. i 60. Predviđaju postupak samovrednovanja i vanjskog vrednovanja. Oba ova procesa imaju za cilj poboljšanje kvalitete nastave kroz praćenje i podršku na bazi jasnih pokazatelja. Oba člana predviđaju detaljnije uređenje kroz bliži propis koji na prijedlog Instituta donosi ministar. Član 61. Prepoznaje mogućnost eksterne provjere znanja s ciljem standardizacije učeničkih postignuća i evaluacije predmetnih kurikuluma. Ovaj član predviđa i obavezu polaganja mature/završnog rada, odnosno eksterne mature u skladu sa pravilnicima koje donosi ministar.

Dio deveti – Učenici

Članovi 62. i 63. definišu školsko područje za osnovnu školu i školske obveznike. U odnosu na postojeće zakonsko rješenje moguće je, izuzetno, uz stručno mišljenje komisije koju imenuje ministar, izvršiti upis u školu i djeteta koje šest godina života puni poslije kraja kalendarske godine. Novina u ovom zakonskom rješenju je i obavezno školovanje do kraja srednjoškolskog obrazovanja. Do sada je srednjoškolsko obrazovanje bilo obavezno samo do drugog razreda srednje škole što je pokazalo veći obuhvat učenika u formalnom obrazovanju, ali nije uvijek nužno vodilo do potrebnih kvalifikacija i sticanja stručne spreme što može imati dugoročno bolje efekte po učenika kada stupi na tržište rada. U članovima 64., 65., 66. i 67. obrađeno je pitanje upisa u osnovnu i srednju školu. Član 68. Posebno regulira upis učenika u prvi razred srednje škole koji su osnovno obrazovanje završili van Kantona Sarajevo. Ovdje se prevashodno referira na učenike državljanke Bosne i Hercegovine koji su osnovno obrazovanje završili u Bosni i Hercegovini izvan Kantona Sarajevo. U stavu 2. posebno je prepoznata zaštita prava i dobrobiti učenika iz populacije u entitetu Republika Srpska i djece porodica koje se vraćaju iz dijaspor s namjerom da se pitanje njihovog upisa može povoljnije urediti kriterijima koje donosi Vlada. Pod povoljnijim uslovima mogu biti upisana i djeca strani državljani, a sve s ciljem stvaranja inkluzivne obrazovne zajednice. Član 69. Definiše prelazak učenika iz jedne škole u drugu. U članu 70. predviđeni su izuzeci od redovnog pohađanja nastave s tim što je prepoznata jasna interesorna obaveza praćenja lica koja su izuzeta od redovnog pohađanja nastave. Institut vanrednog obrazovanja ukinut je. U članu 71. definirano je pitanje preusmjerenja učenika iz jedne srednje škole u drugu ili sa III stepena na IV i suprotno. Uvjet za prelazak iz jedne srednje škole u drugu u ovom zakonskom rješenju je da je tokom ukupnog dotadašnjeg srednjeg obrazovanja u učenju postigao najmanje prosječnu ocjenu opšteg uspjeha "vrlodobar" na kraju školske godine i ima primjerno vladanje. Raniji uslov je bila najmanja prosječna ocjena 4,00 u toku ukupnog dotadašnjeg srednjeg obrazovanja. Član 72. reguliše pitanje ispisivanja učenika. Član 73. dodatno uređuje status nadarenih i talentiranih učenika i učenika povratnika iz inostranstva. Nadalje, prepoznata je i mogućnost završetka dva razreda u toku jedne školske godine. Član 74. propisuje obaveze škole u oblasti sigurnosti i socijalne zaštite učenika s ciljem stvaranja uvjeta za zdrav mentalni i fizički razvoj te socijalnu dobrobit učenika. Član 75. dodatno uređuje prava učenika i obavezu zaštite prava učenika. Član 76. uspostavlja novi set prava u korištenju prevoza učenika, proširujući pravo učenika osnovne škole na subvencionirani prevoz ukoliko učenik pohađa školu koja je najbliže mjestu njegovog prebivališta, a izvan je školskog područja. Dodatno je osiguran besplatan javni prevoz za sve učenike, svih osnovnih i srednjih škola kao ustanova i kao javnih ustanova, što do sada nije bio slučaj, i to za cijelu kalendarsku godinu. Ovaj član predviđa i mogućnost organiziranja ishrane za učenike, što može najaviti novi učenički standard u narednom period. Član 77. definiše Vijeće učenika kao tijelo. Član 78. posebno prepoznaje obrazovanje odraslih, obrazovanje za prekvalifikaciju i cjeloživotno učenje, programe stručnog usavršavanja, osposobljavanja i obuke koje mogu biti ponuđene u školi.

Dio deseti – Učenici sa teškoćama i učenici sa invaliditetom

Član 79. Prepoznaje različite vrste teškoća, kao i pravo na odgovarajući program školovanja, a posebno pravo na pohađanje redovnih škola. Član 80. prepoznaje centre kao javne ustanove i pobliže definiše njihov rad, kao i mogućnost razvoja centara u resursne centre za podršku inkluziji. Članovi 81. i 82. definišu status učenika u centru. Član 83. definiše status učenika sa teškoćama

i učenika sa invaliditetom u redovnim školama. Član 84. definira pojmove programa za podršku učenicima sa teškoćama i to Individualno prilagođeni program (IPP), Individualno edukacijski program (IEP) i Individualno tranzicijski programa (ITP) u redovnim školama.

Dio jedanaesti – Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje učenika

Članovi 85., 86. i 87. definiraju ocjenjivanje znanja učenika, ocjenjivanje vladanja učenika i zaključivanje ocjena. Član 88. definira pitanje prevođenja učenika u naredni razred, popravni ispit i ponavljanje razreda. Član 89. definira ulaganje prigovora na zaključnu ocjenu. U članu 90. predviđena je situacija trajne ili privremene spriječenosti učestvovanja u realizaciji sadržaja iz predmeta Tjelesni i zdravstveni odgoj/Sport. Član 91. predviđa mogućnost i propisuje uslove za polaganje predmetnog i razrednog ispita. Član 92. Prepoznaje specijalni status učenika (perspektivni sportisti, izuzetni talenti ili nadareni učenici), te predviđa povoljniji status u smislu redovnog pohađanja nastave i ocjenjivanja.

Dio dvanaesti – Stimulativne i odgojno-disciplinske mjere

Član 93. predviđa donošenje pravilnika kojim se reguliraju uvjeti i načini dodjeljivanja priznanja, pohvala i nagrada učenicima koji postižu izuzetne rezultate u odgojno-obrazovnom radu, vannastavnim i drugim aktivnostima. Član 94. pobraja teže povrede učeničkih dužnosti i odgojno-disciplinske mjere koje za sobom povlače i ocjene iz vladanja. Član 95. Definira koje se odgojno-disciplinske mjere donose rješenjem, te je regulirano pravo ulaganja žalbe školskom odboru. Novina u ovom zakonskom rješenju je obaveza Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja da prati nastavak obrazovanja učenika kojem je izrečena mjera “isključenje iz srednje škole”, te će takvom učeniku biti izrađen individualni plan podrške i individualni plan brige u skladu sa propisom kojeg na prijedlog Instituta donosi ministar.

Dio trinaesti – Radnici škole

U članovima od 96. do 99. definirana su pitanja obaveznog lješkarskog pregleda, profila i stručne sprema, utvrđivanje sedmičnih obaveza radnika, zasnivanje radnog odnosa, zbrinjavanje radnika i prestanak radnog odnosa. Član 100. uređuje pitanja u vezi pripravnika, kao i stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa. Član 101. odnosi se na lica koja nemaju završen nastavnički fakultet, a u članu 102. predviđena je obaveza verifikacije nastave, kao i posebni program koji će donijeti Vlada Kantona Sarajevo (u vezi sa angažmanom nastavnika koji nemaju propisanu kvalifikaciju, propisan profil i stručnu spremu, a u slučaju nedostatka odgovarajućeg kadra). Član 103. propisuje obavezu stručnog usavršavanja radnika kroz programe koje je, na prijedlog Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo, odobrilo Ministarstvo. Član 104. predviđa ocjenjivanje radnika, a član 105. definira disciplinsku odgovornost radnika i pitanja suspenzije radnika.

Dio četrnaesti – Organi upravljanja, rukovođenja i stručni organi

Član 106. Definiira školski odbor škole kao organ upravljanja u školi, utvrđuje broj i sastav članova, posebno za osnovnu školu, a posebno za srednju školu u zavisnosti od toga da li je škola na području Grada Sarajeva ili van područja Grada Sarajeva. Broj i sastav članova školskog odbora škole kao ustanove utvrđuje se pravilima škole kao ustanove. Predviđen je pravilnik u vezi sa izborom, razrješenjem, nadležnostima i radom školskih odbora. Utvrđuje se trajanje mandata i mogućnost reizbora u školski odbor iste škole. U skladu sa Okvirnim zakonom utvrđuje se da je obavljanje dužnosti člana školskog odbora je dobrovoljno i besplatno. Član 107. navodi standarde i kriterije za nominiranje/imenovanje predsjednika i članova školskih odbora. Član 108. pobraja nadležnosti školskog odbora. Članovi 109. i 110. odnose se na direktora škole kao organa rukovođenja u školi. Propisuju se uvjeti za direktora. Novina u ovom prijedlogu je obaveza posjedovanja licence/certifikata za obavljanje poslova direktora koju izdaje Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo. Također, propisano je ograničenje u smislu da za direktora škole ne može biti ponovo izabrano lice koje je u istoj školi birano četiri puta na poziciju direktora ili pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa. Definiran je radno-pravni status direktora, te je harmonizirano pravo direktora osnovne i srednje škole na mirovanje prava i obaveza iz radnog odnosa najduže do kraja drugog uzastopnog mandata. U članu 111. pobrojani su poslovi direktora. Članovima 112. i 113. uređeno je pitanje vršioca dužnosti direktora i pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa. Propisano je ograničenje u smislu da za pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa ne može biti ponovo izabrano lice koje je u istoj školi imenovano četiri puta na poziciju direktora ili pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa. Članovima od 114. do 117. pobliže su uređeni stručni organi škole: nastavničko vijeće, odjeljenjska vijeća i stručni aktivni škole.

Dio petnaesti – Prava i obaveze roditelja

Članom 118. uređena su prava i obaveze roditelja/staratelja/usvojitelja u skladu sa zakonom i ostalim propisima. Član 119. posebno definiira Vijeće roditelja kao tijelo u školi, uloga Vijeća roditelja, pravo na saradivanje i koordiniranje rada na nivou Kantona.

Dio šesnaesti – Sindikat škole

U ovom dijelu, u članu 120. predviđena je mogućnost organiziranja sindikata u školi.

Dio sedamnaesti – Dom učenika

Kroz članove 121. – 126. definirana je djelatnost, organizacija doma učenika, način rada, donošenje pravila doma učenika, postojanje i rad stručnih organa, odgajatelja i direktora doma.

Dio osamnaesti – Finansiranje škole

Članom 127. definirane su obaveze osnivača da osigura sredstva za rad škole, a član 128. definira načine sticanja prihoda. Član 129. definira da je obrazovanje školskih obveznika u školi kao javnoj ustanovi besplatno dok je plaćanje školarine u privatnim školama regulirano Odlukom osnivača i internim aktima škole kao ustanove. Strani državljani, koji nemaju prebivalište na teritoriji Kantona, obavezni su sufinansirati troškove obrazovanja u školi kao javnoj ustanovi u skladu sa odlukom Vlade Kantona. Definirano je da u troškovima školovanja učenika po programima drugih država i međunarodnim programima u javnim ustanovama koje realiziraju međunarodne programe participiraju njihovi roditelji/staratelji u visini definiranoj pravilnikom koji donosi Školski odbor uz saglasnost Ministarstva. Član 130. pobliže opisuje status imovine škole.

Dio devetnaesti – Nadzor nad zakonitošću rada, stručni nadzor i inspeksijski nadzor

Član 131. definira nadležnosti po pitanju nadzora nad zakonitošću rada, stručni nadzor i inspeksijski nadzor, pri čemu se posebno prepoznaje uloga Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

Dio dvadeseti - Potrebe i interesi Kantona, djelokrug jedinica lokalne samouprave i Grada u oblasti odgoja i obrazovanja

Član 132. definira samoupravni djelokrug Grada i općina na području Kantona u oblasti odgoja i obrazovanja.

Dio dvadesetprvi - Kaznene odredbe

Član 133. predviđa kazne za teže i lakše prekršaje škola i odgovornih lica u slučaju kršenja odredaba ovog zakona, kao i radnika škole za koje se utvrdi lična odgovornost, te valutu u kojoj se plaćaju izrečene kazne u Budžet Kantona Sarajevo.

Dio dvadesetdrugi — Prelazne i završne odredbe

Članovima 134., 135. i 136. definirane su obaveze Vlade, Ministarstva i škola u donošenju i usklađivanju ostalih propisa i akata. Članom 137. regulisano je pitanje radnika zatečenih na poslovima, a koji ne posjeduju profil i stručnu spremlu utvrđenu zakonom. Članom 138. regulisan je status učenika koji je u trenutku donošenja ovog zakona zatečen u statusu vanrednog učenika. Članom 139. predviđen je kontinuitet u mandatima školskih odbora i direktora škola te se pravo na dva uzastopna mandata u jednoj školi odnosi na već imenovane članove školskih odbora i direktore. Članovi 140. i 141. definiraju prestanka važenja prethodnog zakona i stupanje na snagu novog zakona.

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ODREDBA OVOG ZAKONA

Donošenje Zakona o odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo zahtjeva nova dodatna sredstva u odnosu na važeći Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju i Zakon o srednjem obrazovanju u smislu:

-provođenja obrazovne reforme (realizacija kurikuluma u širem smislu) - 3.000.000 KM na godišnjem nivou- iz Budžeta Ministarstva za odgoj i obrazovanje. Obzirom da bi primjena Zakona otpčela od septembra 2024. godine u ovoj godini bilo bi potrebno obezbijediti dodatnih 1.000.000 KM za provođenje kurikularne reforme. Potrebna sredstva obezbijedit će se internom preraspodjelom u Budžetu Ministarstva;

-sredstva za besplatni linijski prevoz, javni gradski prevoz, za sve učenike osnovne i srednje škole-osiguravaju se iz Budžeta Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo.

U Mišljenju Ministarstvu finansija Kantona Sarajevo, u vezi sa Prijedlogom zakona koji se obrađuje i obrazloženjem navedenog u Obrascu IFP-DA Izjave o fiskalnoj procjeni, navedeno je da Ministarstvo finansija sa aspekta fiskalnog učinka na budžet u smislu potrebnih sredstava na Prijedlog zakona nema primjedbi za 2024. godinu uz uslov da se navedena preraspodjela realizuje u 2024. godini u okviru razdjela Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, s tim što će za naredne godine (2025. i 2026. godinu) prilikom izrade Budžeta biti potrebno prioritarno planirati sredstva.

Shodno navedenom, predlaže se Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa odredbama Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 41/12-Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 – Ispravka), donese Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, kao u prijedlogu.

Prilog:

1. *Rješenje o imenovanju Komisije za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.06.2022. godine i Rješenje, 11-04-34-22650-12/22 od 04.07.2022. godine;*
2. *Zaključak Skupštine Kantona Sarajevo, broj: 01-02-20299/22 od 17.5.2022. godine;*
3. *Izveštaj o Javnoj raspravi o Nacrtu zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo;*
4. *Mišljenje Ekonomsko-socijalnog vijeća Kantona Sarajevo, broj: 13-04-04-4881-4/23 od 27.02.2023. godine, na raniji prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo;*
5. *Akt Ministarstva za odgoj i obrazovanje upućen Sindikatu srednjeg i visokog obrazovanja odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine, Kantonalni odbor Kantona Sarajevo, broj: 11-05/02-34-22650-33/22 od 15.02.2023. godine;*
6. *Mišljenje Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine, broj: 07-03-10/23 od 28.02.2023. godine, na raniji prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo;*
7. *Akt Ministarstva za odgoj i obrazovanje upućen Samostalnoom sindikatu osnovnog obrazovanja i odgoja Federacije BiH – Kantonalni odbor Kantona Sarajevo, broj: 11-05/02-34-22650-32/22 od 15.02.2023. godine;*
8. *Mišljenje Samostalnog sindikata osnovnog obrazovanja i odgoja Federacije BiH – Kantonalni odbor Kantona Sarajevo, broj: 623/23 od 02.03.2023. godine, na raniji prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo;*
9. *Zaključak Vlade Kantona Sarajevo, broj: 02-04-6666-2/23 od 16.03.2023. godine;*

10. Zaključak Vlade Kantona Sarajevo, broj: 02-04-3479-30.2/24 od 08.02.2024. godine;
11. Poziv za javne sveobuhvatne konsultacije (izvod sa web- stranice Ministarstva);
12. Zahtjev za mišljenje upućen Samostalnom sindikatu osnovnog obrazovanja i odgoja Federacije BiH – Kantonalni odbor Kantona Sarajevo, broj: 11-05/02-34-22650-57/24/22 od 26.02.2023. godine;
13. Zahtjev za mišljenje upućen Sindikatu srednjeg i visokog obrazovanja odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine, broj: 11-05/02-34-22650-58/24/22 od 26.02.2023. godine;
14. Zahtjev za mišljenje upućen Ekonomsko-socijalnom vijeću, broj: 11-05/02-34-22650-59/24/22 od 26.02.2023. godine;
15. Zahtjev za mišljenje upućen Koordinacionom odboru Udruženja osoba sa invaliditetom Kantona Sarajevo, broj: 11-05/02-34-22650-60/24/22 od 26.02.2023. godine;
16. Mišljenje Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine, broj: 07-01-107/24 od 11.3.2024. godine;
17. Mišljenje Samostalnog sindikata osnovnog obrazovanja i odgoja Federacije BiH – Kantonalni odbor Kantona Sarajevo, broj: 598/24 od 27.2.2024. godine;
18. Mišljenje Ekonomsko-socijalnog vijeća Kantona Sarajevo, broj: 13-04-3193-3.1/23 od 13.3.2024. godine;
19. Izvještaj o provedenim javnim sveobuhvatnim konsultacijama;
20. Mišljenje Ureda za zakonodavstvo Kantona Sarajevo, broj: 09-02-17784/24 od 16.04.2024. godine;
21. Mišljenje Pravobranilaštva Kantona Sarajevo, broj: M-66/24 od 04.04.2024. godine;
22. Mišljenje Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo, broj: 03-04/1-02-17818/24 od 04.04.2024. godine;
23. Mišljenje Ministarstva finansija Kantona Sarajevo (objedinjeno mišljenje), broj: 08-03-11-17785/24 od 24.04.2024. godine;
24. Mišljenje Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, broj: 13-02-17803/24 od 16.04.2024. godine;
25. Mišljenje komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, broj: 05/02-02-17796/24 od 01.04.2024. godine;
26. Mišljenje Ureda za borbu protiv korupcije Kantona Sarajevo, broj: 20-02-17820-1/24 od 04.04.2024. godine;
27. Obrazac za provođenje sveobuhvatne procjene uticaja propisa – Obrazac 2. od 08.05.2024. godine;
28. Mišljenje Ministarstva pravde Kantona Sarajevo kao centralnog koordinirajućeg tijela sa Kontrolnim obrascem o provođenju sveobuhvatne procjene uticaja propisa - Obrazac 3. u prilogu, broj: 03-04/1-02-27895/24 od 14.05.2024. godine;
29. Izvod iz Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 41/12 – Drugi Novi prečišćeni tekst, 41/12, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20);
30. Izvod iz Okvirnog Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 18/03);
31. Izvod iz Okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 63/08);
32. Izvod iz Uredbe o procjeni uticaja propisa u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 29/22).

PRIJEDLOG
ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U
OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI U
KANTONU SARAJEVO

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

Broj: 11-04-34-22650-10/22
Sarajevo, 20.6. 2022. godine

Na osnovu čl. 70. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/05), ministrica za odgoj i obrazovanje donosi

RJEŠENJE

o imenovanju Komisije za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo

I

U Komisiju za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo (u daljnjem tekstu: Komisija)

imenuju se:

1. Lamija Husić- predsjednica,
2. Nihada Čolić- članica,
3. Almir Česko- član,
4. Adis Hodžić-član,
5. Amira Kadrispahić-članica,
6. Senad Alić-član,
7. Sevda Kujović-članica,
8. Dino Mulaosmanović-član,
9. Mensur Bektić-član,
10. Saudin Sivro-član,
11. Admir Šuvalić-član,
12. Elvira Kavazović-članica.

II

Zadatak Komisijsje je da izradi tekst Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i isti sa izvještajem i materijalima proisteklim u radu Komisije, dostavi ministrici za odgoj i obrazovanje na razmatranje i slanje u daljnju proceduru.

III

Rok za realizaciju zadataka iz tačke II ovog rješenja je 1.7.2022. godine.

IV

Za tehničkog sekretara Komisije imenuje se Elma Kico.

V

Način plaćanja rada Komisije utvrdiće se u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela koje obrazuje Vlada Kantona Sarajevo i rukovodioci kantonalnih organa državne službe („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 18/20).

VI

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja dopušten je prigovor ministrici za odgoj i obrazovanje, u roku od 8 dana od dana dostavljanja ovog rješenja imenovanim članovima Komisije.

Dostaviti:

1. Predsjedniku i članovima Komisije x 12
2. Sekretaru Ministarstva za odgoj i obrazovanje
3. Arhivi

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

Broj: 11-04-34-22650-12/22
Sarajevo, 4.7. 2022. godine

Na osnovu čl. 70. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/05), ministrica za odgoj i obrazovanje donosi

RJEŠENJE

o izmjeni Rješenja o imenovanju Komisije za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godine

I

U tački III Rješenja o imenovanju Komisije za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godine, datum „1.7.2022. godine“, mijenja se i glasi: „8.7.2022. godine“.

II

U ostalom dijelu Rješenje o imenovanju Komisije za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godine, ostaje nepromijenjeno.

III

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

U Rješenju o imenovanju Komisije za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godine, rok za realizaciju svih zadataka je bio 1.7.2022. godine. S obzirom da je Komisija prvi sastanak održala 30.6.2022. godine, predviđeni rok za realizaciju svih zadataka je bio prekratak. Shodno navedenom, odlučeno je kao u dispozitivu.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja dopušten je prigovor ministrici za odgoj i obrazovanje, u roku od 8 dana od dana dostavljanja ovog rješenja imenovanim članovima Komisije.

Dostaviti:

1. Predsjedniku i članovima Komisije x 12
2. Sekretaru Ministarstva za odgoj i obrazovanje
3. Arhivi

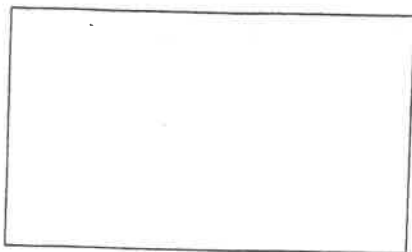

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Services of Assembly's Affairs

11
4909
PB: 0

Broj: 01-02-20299/22
Sarajevo, 20.05.2022. godine

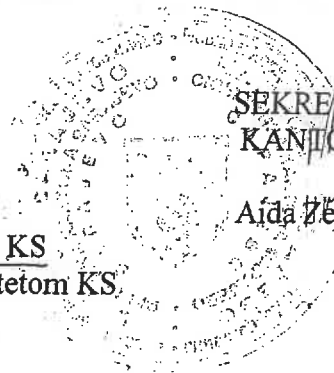
Predmet: Javna rasprava o Nacrtu Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, dostavlja se.

Skupština Kantona Sarajevo je na 52. radnoj sjednici, održanoj dana 17.05.2022. godine, utvrdila Nacrt Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i donijela Zaključak da se provede javna rasprava u trajanju od 30 dana.

U prilogu vam dostavljamo Zaključak, a Nacrt Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, možete pronaći na web-stranici <http://skupstina.ks.gov.ba> uz **napomenu** da eventualne primjedbe, prijedloge i mišljenja dostavite **Vladi Kantona Sarajevo** u roku od 30 dana.

DOSTAVLJENO:

1. Predsjedavajući SKS E. Okerić
2. Zamjenica predsjedavajućeg D. Kristić
3. Zamjenica predsjedavajućeg S. Viteškić
4. Prema spisku Ministarstva za odgoj i obrazovanje KS
5. Ured za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom KS
6. Sekretar Skupštine Kantona Sarajevo
7. Sekretar Vlade Kantona Sarajevo
8. Dokumentacija sjednice
9. a/a

SEKRETAR SKUPŠTINE
KANTONA SARAJEVO

Aida Žeković dipl. pravnik

Pripremila: Jasmina Varka

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

**CANTON SARAJEVO
ASSEMBLY**

Na osnovu čl. 140., 141., 142. i 143. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 41/12 - Drugi novi prečišćen tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22- ispravka), Skupština Kantona Sarajevo, na 52. Radnoj sjednici održanoj dana 17.05.2022. godine, donijela je sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se Nacrt Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

2. Javna rasprava održaće se u kantonalnim organima, jedinicama lokalne samouprave, naučnim i stručnim ustanovama i trajaće 30 dana.

3. Primjedbe, prijedlozi, sugestije zastupnika i mišljenja radnih tijela Skupštine dostavljaju se Vladi Kantona Sarajevo koja organizuje i provodi javnu raspravu.

4. Vlada Kantona Sarajevo je dužna da nakon provedene javne rasprave podnese Skupštini Izvještaj o rezultatima javne rasprave koji sadrži primjedbe, prijedloge i mišljenja kao i da obrazloženje razloga zbog kojih pojedine primjedbe, prijedlozi i mišljenja nisu prihvaćeni u pripremi Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Broj:01-02-20299/22
17.05.2022. godine
SARAJEVO

**PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO**

Elyedin Škerić

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

Komisija za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi Kantona Sarajevo

Rješenje broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godine

Rješenje o izmjeni Rješenja broj: 11-04-34-22650-12/22 od 4.7.2022. godine

IZVJEŠTAJ

U Komisiju za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, imenovani su Rješenjem ministrice za odgoj i obrazovanje, broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godina:

1. Lamija Husić, predsjednica
2. Nihada Čolić, članica
3. Almir Česko, član
4. Adis Hodžić, član
5. Amira Kadrispahić, članica
6. Senad Alić, član
7. Sevdal Kujović, članica
8. Dino Mulaosmanović, član
9. Mensur Bektić, član
10. Saudin Sivro, član
11. Admir Šuvalić, član
12. Elvira Kavazović, članica

- Elma Kico, tehnički sekretar

U skladu sa Rješenjem broj: 11-04-34-22650-10/22 zadatak Komisije je bio:

- da izradi tekst Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo,
- da navedeni prijedlog sa izvještajem i materijalima proisteklim u radu Komisije dostavi ministrici za odgoj i obrazovanje.

Komisija je održala šest radnih sastanaka, s tim da se komunikacija i razmjena materijala vršila redovno i putem e-maila.

Na prvom sastanku Komisije, članovima Komisije su podijeljena Rješenja o imenovanju Komisije i prijedlog Poslovnika o radu. S obzirom da je konstatovano da je u Rješenju broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godine definisani rok za izvršenje zadataka Komisije 1.7.2022. godina te da je zbog broja dostavljenih primjedbi i sugestija koje je potrebno detaljno analizirati nemoguće završiti zadatak do zadatog roka pripremljena je izmjena Rješenja te je doneseno Rješenje o izmjeni Rješenja broj: 11-04-34-22650-12/22 od 4.7.2022. godine u kojem je definisano da je rok za izvršenje zadataka Komisije 8.7.2022. godina.

Nakon diskusije o Poslovniku o radu Komisije i prijedlozima teksta za izmjenu i dopunu istog koji su usvojeni na drugom sastanku, članovi Komisije su usvojili Poslovnik o radu sa datumom 4.7.2022. godine te ono što je Komisija već radila i završila na prethodna dva sastanka (I sastanak – 30.6.2022. i II sastanak – 1.7.2022.) je na trećem sastanku jednoglasno usvojeno kao takvo jer je rađeno u skladu sa gore navedenim Poslovníkom o radu. Usvojeni Poslovnik o radu Komisije, predsjednica Komisije je potpisala te je isti uručen svim članovima Komisije. Poslovnik o radu je sastavni dio i ovog izvještaja.

Skupština Kantona Sarajevo je na 52. radnoj sjednici održanoj 17.5.2022. godine utvrdila Nacrt Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i Zaključak broj:01-02-20299/22 da se provede javna rasprava u trajanju od 30 dana. Krajnji rok za dostavljanje primjedbi i prijedloga je bio 23.6.2022. godine.

Primjedbe i prijedlozi koji su dostavljeni Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo u toku javne rasprave, a koje je Komisija analizira, su dostavljeni od sljedećih subjekata:

1. Zajednica srednjih škola Kantona Sarajevo,
2. Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH – Kantonalni odbor Kantona Sarajevo,
3. Aktiv Samostalnih referenata za plan i analizu (saradnika za finansijske i računovodstvene poslove osnovnih i srednjih škola) u Kantonu Sarajevo,
4. Aldijana Muharem,
5. Srednje stručne i tehničke škole,
6. Aktiv sekretara srednjih škola Kantona Sarajevo,
7. Zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo Neira Avdibegović Dizdarević,
8. DVV International – Ured za Bosnu i Hercegovinu,
9. Klub zastupnika Naše stranke u Skupštini Kantona Sarajevo,
10. Sindikat srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH, Kantonalni odbor Kanton Sarajevo,
11. Vijeće roditelja Kantona Sarajevo,
12. JU Treća gimnazija Sarajevo,
13. Općina Novi Grad,
14. Općina Stari Grad,
15. OSCE – BiH,
16. Odjeljenje za informatizaciju, međunarodnu saradnju i evropske integracije – Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo.

Ministarstvo civilnih poslova BiH je dostavilo primjedbe na Nacrt Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi Kantona Sarajevo, ali iste nisu dostavljene u zadatom roku i stoga nisu razmatrane na Komsiji.

Na prvom sastanku, članovi Komisije su dogovorili model rada, a sve kako bi rad iste bio efikasniji i efektivniji.

Model rada je bio sljedeći:

- Ukoliko se primjedba usvoji odmah se unosi u tekst Nacrta Zakona i označi zelenom bojom.
- Ukoliko članovi Komisije imaju različito mišljenje o dostavljenoj primjedbi/prijedlogu, u tekst Nacrta Zakona će se unijeti primjedba te označiti crvenom bojom i staviti napomena ako je ista potrebna. A u samom tekstu dostavljene primjedbe (u dokumentu u kojem su navedene primjedbe) će se dati i prijedlog obrazloženja ukoliko se primjedba odbije odnosno ukoliko ministrica odluči da se primjedba odbije.
- Prilog svakom zapisniku će biti i primjedbe koje su razmatrane na istom kao i tekst Nacrta Zakona u kojem su unesene usvojene primjedbe i primjedbe za koje članovi Komisije imaju različito mišljenje.
- Primjedbe koje su analizirane sa komentarima i obrazloženjima su sastavni dio zapisnika kao i tekst Nacrta Zakona u kojem su unesene primjedbe, a koji sada postaje tekst Prijedloga Zakona – Verzija (navodi se broj sastanka).

Komisija je detaljno analizirala i diskutovala o svim dostavljenim primjedbama i prijedlozima i na svakom sastanku radila po modelu gore navedenom.

Posljednji sastanak je Komisija održala 7.7.2022. godine te je, u skladu sa Rješenjem broj: 11-04-34-22650-10/22 i Rješenjem o izmjeni Rješenja broj: 11-04-34-22650-12/22, pripremila ministrici za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo analizu dostavljenih primjedbi (sa komentarima) kao i tekst Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, a koji su prilog ovog izvještaja.

U prilogu izvještaja koji su sastavni dio istog su sljedeći dokumenti:

- Rješenje o imenovanju Komisije za izradu teksta prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanja u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godine,
- Rješenje o izmjeni Rješenja broj: 11-04-34-22650-12/22 od 4.7.2022. godine
- Poslovnik o radu Komisije,
- Zapisnici sa održanih sastanaka – 6 zapisnika,
- Analizu svih dostavljenih primjedbi i prijedloga,
- Prijedlog teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Saglasni sa izvještajem:

1. Lamija Husić, predsjednica
2. Nihada Čolić, članica
3. Almir Česko, član
4. Adis Hodžić, član
5. Amira Kadrispahić, članica
6. Senad Alić, član
7. Sevda Kujović, članica
8. Dino Mulaosmanović, član
9. Mensur Bektić, član
10. Saudin Sivro, član
11. Admir Šuvalić, član
12. Elvira Kavazović, članica

Izvještaj pripremila: Elma Kico, tehnički sekretar Komisije

Sarajevo, 8.7.2022. godina

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za odgoj i obrazovanje**

*Komisija za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi Kantona Sarajevo
Rješenje broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godine*

ZAPISNIK

sa **PRVOG** sastanka

Mjesto održavanja: Multimedijalna sala – Ministarstvo za odgoj i obrazovanje
Datum i vrijeme održavanja: 30.6.2022. godina – 15.00h

Komisija imenovana Rješenjem ministrice za odgoj i obrazovanje, broj: 11/06-02-113/21 od 9.3.2021. godina:

1. Lamija Husić, predsjednica
2. Nihada Čolić, članica
3. Almir Česko, član
4. Adis Hodžić, član
5. Amira Kadrispahić, članica
6. Senad Alić, član
7. Sevda Kujović, članica
8. Dino Mulaosmanović, član
9. Mensur Bektić, član
10. Saudin Sivro, član
11. Admir Šuvalić, član
12. Elvira Kavazović, članica

- Elma Kico, tehnički sekretar

održala je **prvi sastanak**.

- Članica Elvira Kavazović, predstavica Vijeća roditelja, nije prisustvovala sastanku zbog opravdanih razloga te je sastanku prisustvovala zamjenica Dijana Parla koja je imala puno pravo odlučivanja.
- Članica Sevda Kujović nije prisustvovala sastanku zbog opravdanih razloga.

DNEVNI RED

1. Podjela Rješenja o imenovanju Komisije
2. Prijedlog Poslovnika o radu
3. Diskusija i dogovor o modelu rada Komisije
4. Rad na materijalu

Dnevni red je jednoglasno usvojen.

Tačka 1.

Predsjednica Komisije Lamija Husić je pozdravila sve prisutne članove te je ukratko predstavila dosadašnji rad na Nacrtu Zakona kao i koji su to zadaci članova ove Komisije. Rješenja o imenovanju Komisije su uručena članovima Komisije.

Član Saudin Sivro je je konstatovao da je u Rješenju broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godine definisani rok za izvršenje zadataka Komisije 1.7.2022. godina te da je zbog broja dostavljenih primjedbi i sugestija koje je potrebno detaljno analizirati nemoguće završiti zadatak do zadatog roka.

S tim u vezi, složili su se i ostali članovi Komisije te je dogovoreno da se zapisnički konstatuje da je stav Komisije da se pripremi izmjena/dopuna rješenja na kojem će stajati rok 8.7.2022. godine, a ako bude potrebe i zadatak ne bude mogao biti izvršen do 8.7.2022. da se izradi novo rješenje o imenovanju Komisije sa definisanim novim rokom. S obzirom da ministrica nije tu do ponedjeljka, 4.7.2022. godine, izmjena/dopuna rješenja će biti pripremljena i potpisana u ponedjeljak.

Tačka 2.

Članovima Komisije je predstavljen prijedlog Poslovnika o radu iste. Članovi Komisije su pročitali isti te je član Saudin Sivro imao primjedbe na članove Poslovnika 1., 13., 15. i 16. i to da je potrebno da se u članu 1. i 15. doda također broj izmjene/dopune rješenja koji će se pripremiti, u čl. 16. poslije riječi „Kantona Sarajevo“, a prije riječi najkasnije doda veznik „a“ i u čl. 13. nije jasno definisano šta znači „aktivno“ učestvovanje u radu Komisije. Ostali članovi Komisije su se složili da su navedene primjedbe opravdane te je predsjednica Komisije predložila da se odmah na sastanku unesu potrebne izmjene i da će Poslovnik biti usvojen nakon potpisivanja izmjene/dopune rješenja.

Na sastanku su izvršene sljedeće izmjene:

- U čl. 8. je unesen novi stav koji glasi: „Zamjenski član, predstavnik Vijeća roditelja, ima puno pravo odlučivanja na svim sastancima Komisije na kojima prisustvuje.“
- U čl.13. se briše riječ „aktivnim“.
- U čl. 1. i 15. će se unijeti i broj rješenja izmjene/dopune već donešenog rješenja.

Predsjednica Komisije je predložila da, nakon što se unese broj izmjene/dopune rješenja, članovi Komisije usvoje Poslovnik o radu.

Tačka 3.

Na sastanku je dogovoren sljedeći model rada:

- Članovi Komisije će detaljno analizirati sve primjedbe i sugestije koje su dostavljene u toku javne rasprave.
- Ukoliko se primjedba usvoji odmah se unosi u tekst Nacrta Zakona i označi zelenom bojom.
- Ukoliko članovi Komisije imaju različito mišljenje o dostavljenoj primjedbi/prijedlogu, u tekst Nacrta Zakona će se unijeti primjedba te označiti crvenom bojom i staviti napomena ako je ista potrebna. A u samom tekstu dostavljene primjedbe (u dokumentu u kojem su navedene primjedbe) će se dati i prijedlog obrazloženja ukoliko se primjedba odbije odnosno ukoliko ministrica odluči da se primjedba odbije.

- Prilog svakom zapisniku će biti i primjedbe koje su razmatrane na istom kao i tekst Nacrta Zakona u kojem su unesene usvojene primjedbe i primjedbe za koje članovi Komisije imaju različito mišljenje.

Tačka 4.

Članov Komisije su već na prvom sastanku razmatrali dostavljene primjedbe. U skladu sa dokumentom – primjedbe koji je dostavljen svim članovima Komisije putem e-maila, analizirane su prve dostavljene primjedbe i to od Zajednice srednjih škola.

Članovi Komisije su analizirali i diskutovali o svim prijedlozima i primjedbama dostavljenim od strane Zajednice srednjih škola te je analiza rađena prema usvojenom modelu rada koji je detaljno opisan u Tački 3.

Primjedbe koje su analizirane sa komentarima i obrazloženjima su sastavni dio ovog zapisnika kao i tekst Nacrta Zakona u kojem su unesene primjedbe, a koji sada postaje tekst Prijedloga Zakona – Verzija I.

Zaključci:

1. Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo će pripremiti izmjenu/dopunu Rješenja broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godine sa novim rokom za završetak zadataka Komisije (8.7.2022.).
2. Poslovnik o radu će se još dopuniti sa brojem izmjene/dopune Rješenja kada isto bude potpisano.
3. Tehnički sekretar će pripremiti zapisnik i zajedno sa radnim materijalima dostaviti svim članovima Komisije.
4. Sljedeći, drugi, sastanak Komisije će se održati 1.7.2022. godine, u prostorija JU Druga gimnazija, sa početkom u 9:00h.

Sastanak je završio u 18:00h.

[Handwritten signature], tehnički sekretar

Sarajevo, 1.7.2022. godina

KANTON SARAJEVO

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

Komisija za izradu Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo

Mjesto održavanja: Multimedijalna sala – Ministarstvo za odgoj i obrazovanje
 Vrijeme održavanja: 30.6.2022. godine – 15:00h

LISTA PRISUTNIH

R.br.	IME I PREZIME	INSTITUCIJA/SKOLA	E-MAIL	BROJ TELEFONA	POTPIS
1.	DIJANA PARLA	VRUKS	in dijanap		
2.	Senas Anić	GSSST			
3.	SAYMA SIVRO	SPROJEKAT WELLS			
4.	DINO MURDŽIĆ	ZH. INSTITUT ZA BRANU REKONSTRUKCIJSKI OK. FS.			
5.	MENSUR BEGIĆ	JUSSAU			
6.	AMIRA KADRIBABIĆ	JU SREDNJA EDUOVANJA ŠKOLA SARAJEVO			
7.	Admiral Šević	SSVOONKBIL Koks			
8.	Elmir Čestko	JU "Druga osnovna škola" Hričev/Hanovice			
9.	ADIS HOBIĆ	JU 06 "ZAIM KOLAR"			
10.	ČOKIĆ NIHAODA	MOO			
11.	LARIJA HUSIĆ	MOOCS			
12.	ELHA KICO	MOOKS			

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

Komisija za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi Kantona Sarajevo
Rješenje broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godine

ZAPISNIK

sa **DRUGOG** sastanka

Mjesto održavanja: JU Druga gimnazija Sarajevo
Datum i vrijeme održavanja: 1.7.2022. godina – 09.00h

Komisija imenovana Rješenjem ministrice za odgoj i obrazovanje, broj: 11/06-02-113/21 od 9.3.2021. godina:

1. Lamija Husić, predsjednica
2. Nihada Čolić, članica
3. Almir Česko, član
4. Adis Hodžić, član
5. Amira Kadrispahić, članica
6. Senad Alić, član
7. Sevda Kujović, članica
8. Dino Mulaosmanović, član
9. Mensur Bektić, član
10. Saudin Sivro, član
11. Admir Šuvalić, član
12. Elvira Kavazović, članica

- Elma Kico, tehnički sekretar

održala je drugi **sastanak**.

- Članica Elvira Kavazović, predstavnik Vijeća roditelja, nije prisustvovala sastanku zbog opravdanih razloga te je sastanku prisustvovala zamjenica Dijana Parla koja je imala puno pravo odlučivanja.
- Član Admir Šuvalić nije prisustvovao sastanku zbog opravdanih razloga.
- Članica Nihada Čolić nije prisustvovala sastanku zbog opravdanih razloga.

DNEVNI RED

1. Nastavak rada na materijalu
2. Razno

Tačka 1.

Predsjednica Komisije Lamija Husić je pozdravila sve prisutne članove te je predložila da se odmah krene sa radom i analizom dostavljenih primjedbi, a kako bi rad bio što efikasniji i efektiniji te završen u predloženim rokovima.

Na prethodnom, prvom sastanku, članovi Komisije su završili sa analizom primjedbi i sugestija dostavljenih od Zajednice srednjih škola Kantona Sarajevo.

Na drugom sastanku, članovi Komisije su nastavili sa radom i to sa primjedbama i sugestijama koje je dostavio Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH - Kantonalni odbor Kantona Sarajevo. S obzirom da je predsjednik navedenog Sindikata ujedno i član ove Komisije, isti je dodatno obrazložio dostavljene sugestije. Također, prilikom diskusije, predsjednik Sindikata je predložio da se primjedba koja se odnosi na član 109. i prijedlog da se doda novi stav 11. se odnosi samo na osnovne škole i da se kao takva unese u tekst Nacrta Zakona. Predsjednica Komisije Husić je podsjetila da je zadatak članova Komisije da analiziraju samo primjedbe koje su kao takve dostavljene u toku javne rasprave, ali da se navedene prijedlog predsjednika Sindikata kao napomena za ministricu koja će u konačnici odlučiti o tekstu Prijedloga Zakona. S obzirom da su članovi Komisije imali različito mišljenje o navedenom prijedlogu, radilo se po modelu „Ukoliko članovi Komisije imaju različito mišljenje o dostavljenoj primjedbi/prijedlogu, u tekst Nacrta Zakona će se unijeti primjedba te označiti crvenom bojom i staviti napomena ako je ista potrebna. A u samom tekstu dostavljene primjedbe (u dokumentu u kojem su navedene primjedbe) će se dati i prijedlog obrazloženja ukoliko se primjedba odbije odnosno ukoliko ministrica odluči da se primjedba odbije.“

Predsjednik Sindikata i član Komisije Sivro je naglasio da Komisija ne može da nastavi sa radom jer nije usvojila poslovnik o radu, a da je isti potreban kako bi se nastavio zakonit rad Komisije. Također, naveo je da nije jasno definisano na koji način se primjedba/prijedlog usvaja ili odbija. Član Saudin Sivro je napustio sastanka u 9:50h te je rekao da će nastaviti sa svojim radom u Komisiji kada se usvoji Poslovnik o radu.

Ostali članovi Komisije su dogovorili da nastave rad i da nastave sa analiziranjem primjedbi. Prije samog nastavka, svi prisutni članovi Komisije su se jednoglasno dogovorili oko dopuna i izmjena prijedloga teksta Poslovnika o radu.

Članovi Komisije su nastavili sa radom na dostavljenim primjedbama i sugestijama na tekst Nacrta Zakona u toku javne rasprave i to dostavljene od:

1. Samostalnog sindikata osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH – Kantonalni odbor Kantona Sarajevo
2. Aktiva Samostalnih referenata za plan i analizu (saradnika za finansijske i računovodstvene poslove osnovnih i srednjih škola) u Kantonu Sarajevo
3. Aldijane Muharem
4. Srednjih stručnih i tehničkih škola
5. Aktiv sekretara srednjih škola Kantona Sarajevo (do prijedloga člana 89., stav 2).

Članovi Komisije su radili na primjedbama po modelu koji je usvojen na prvom sastanku i to:

- Ukoliko se primjedba usvoji odmah se unosi u tekst Nacrta Zakona i označi zelenom bojom.
- Ukoliko članovi Komisije imaju različito mišljenje o dostavljenoj primjedbi/prijedlogu, u tekst Nacrta Zakona će se unijeti primjedba te označiti

crvenom bojom i staviti napomena ako je ista potrebna. A u samom tekstu dostavljene primjedbe (u dokumentu u kojem su navedene primjedbe) će se dati i prijedlog obrazloženja ukoliko se primjedba odbije odnosno ukoliko ministrica odluči da se primjedba odbije.

- Prilog svakom zapisniku će biti i primjedbe koje su razmatrane na istom kao i tekst Nacrta Zakona u kojem su unesene usvojene primjedbe i primjedbe za koje članovi Komisije imaju različito mišljenje.

Zamjenica predstavnice Vijeća roditelja Kantona Sarajevo, Dijana Parla, zbog ranije preuzetih obaveza je napustila sastanak u 11:45h.

Primjedbe koje su analizirane sa komentarima i obrazloženjima su sastavni dio ovog zapisnika kao i tekst Nacrta Zakona u kojem su unesene primjedbe, a koji sada postaje tekst Prijedloga Zakona – Verzija II.

Zaključci:

1. Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo će pripremiti izmjenu/dopunu Rješenja broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godine sa novim rokom za završetak zadataka Komisije (8.7.2022.) i uručiti članovima Komisije isto na sljedećem sastanku koji će se održati 4.7.2022.
2. Član Dino Mulaosmanović će pripremiti konačnu verziju Izmjena i dopuna Poslovnika o radu na datum 1.7.2022. godine, a u skladu sa dogovorom na sastanku.
3. Poslovnik o radu će se još dopuniti sa brojem izmjene/dopune Rješenja kada isto bude potpisano.
4. Tehnički sekretar će pripremiti zapisnik i zajedno sa radnim materijalima dostaviti svim članovima Komisije.
5. Sljedeći, treći, sastanak Komisije će se održati 4.7.2022. godine, u Multimedijalna sala – Ministarstvo za odgoj i obrazovanje, sa početkom u 14:00h.

Sastanak je završio u 12:15h.

Tehnički sekretar

Sarajevo, 4.7.2022. godina

KANTON SARAJEVO

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

Komisija za izradu Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo

Mjesto održavanja: JU Druga gimnazija Sarajevo

Vrijeme održavanja: 1.7.2022. godine – 09:00h

LISTA PRISUTNIH

RB.	IME I PREZIME	INSTITUCIJA/ŠKOLA	E-MAIL	BROJ TELEFONA	POTPIS
1.	DIJANA FARCA	URKS			
2.	Senad Bajević	ZDŠPŠ H			
3.	AMIRA KADRISPAHE	JU SREDNJA ELEMANA SARAJEVO			
4.	Senad Alić	GGEŠT			
5.	MERSUR BEKTOĆ	YUSSPU 600			
6.	Laura Husević	Munfi.baodg.i.obr.			
7.	SAUDIN JIVERA	95010FBH-KOKS			
8.	ADIS HODŽIĆ	JU OŠ "RAHM KAZAR"			
9.	Amir Čepko	JU "Druga osnovna škola Muhadžir Masrića"			
10.	Elvira Kevo	MOOKS			
11.					
12.					

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

*Komisija za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
Kantona Sarajevo*

Rješenje broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godine

Rješenje o izmjeni Rješenja broj: 11-04-34-22650-12/22 od 4.7.2022. godine

ZAPISNIK

sa **TREĆEG** sastanka

Mjesto održavanja: Multimedijalna sala – Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

Datum i vrijeme održavanja: 4.7.2022. godina – 14.00h

Komisija imenovana Rješenjem ministrice za odgoj i obrazovanje, broj: 11/06-02-113/21 od 9.3.2021. godina:

1. Lamija Husić, predsjednica
2. Nihada Čolić, članica
3. Almir Česko, član
4. Adis Hodžić, član
5. Amira Kadrispahić, članica
6. Senad Alić, član
7. Sevda Kujović, članica
8. Dino Mulaosmanović, član
9. Mensur Bektić, član
10. Saudin Sivro, član
11. Admir Šuvalić, član
12. Elvira Kavazović, članica

- Elma Kico, tehnički sekretar

održala je **treći sastanak**.

– Članica Amira Kadrispahić nije prisustvovala sastanku zbog opravdanih razloga.

DNEVNI RED

1. Usvajanje Poslovnika o radu
2. Usvajanje zapisnika sa prvog i drugog sastanka Komisije
3. Podjela Rješenja o izmjeni Rješenja o imenovanju Komisije za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, broj: 11-04-34-22650-12/22 od 4.7.2022. godine
4. Nastavak rada na primjedbama iz javne rasprave
5. Razno

Dnevni red je jednoglasno usvojen.

Tačka 1.

Predsjednica Komisije Lamija Husić je pozdravila sve prisutne članove te je predložila sljedeći dnevni red:

1. Usvajanje zapisnika sa prvog i drugog sastanka Komisije
2. Usvajanje Poslovnika o radu
3. Podjela Rješenja o izmjeni Rješenja o imenovanju Komisije za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, broj: 11-04-34-22650-12/22 od 4.7.2022. godine
4. Nastavak rada na primjedbama iz javne rasprave
5. Razno

Kao prvu tačku dnevnog reda, član Saudin Sivro je predložio da bude usvajanje Poslovnika o radu, a onda usvajanje zapisnika sa prethodna dva sastanka. Članovi Komisije su se složili sa navedenim te je dnevni red uz izmjenu usvojen jednoglasno:

1. Usvajanje Poslovnika o radu
2. Usvajanje zapisnika sa prvog i drugog sastanka Komisije
3. Podjela Rješenja o izmjeni Rješenja o imenovanju Komisije za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, broj: 11-04-34-22650-12/22 od 4.7.2022. godine
4. Nastavak rada na primjedbama iz javne rasprave
5. Razno

Nakon diskusije o Poslovniku o radu Komisije i prijedlozima teksta za izmjenu i dopunu istog koji su usvojeni na drugom sastanku iste, članovi Komisije su usvojili Poslovnik o radu sa datumom 4.7.2022. godine te ono što je Komisija već radila i završila na prethodna dva sastanka (I sastanak – 30.6.2022. i II sastanak – 1.7.2022.) je na ovom sastanku jednoglasno usvojeno kao takvo jer je rađeno u skladu sa gore navedenim Poslovníkom o radu. Usvojeni Poslovnik o radu Komisije, predsjednica Komisije je potpisala te je isti uručen svim članovima iste. Poslovnik o radu je sastavni dio i ovog zapisnika.

Član Senad Alić je, tokom diskusije, tražio da se zapisnički konstatuje da on, kao član Komisije, izražava nezadovoljstvo na izjavu predsjednice Komisije da se članovi Komisije ponašaju nekorektno te da zahtjeva da se izjasni o kojim članovima je riječ, a ne da se navedeno odnosi na sve članove Komisije.

Tačka 2.

Nakon usvajanja Poslovnika o radu, članovi Komisije su diskutovali o zapisniku sa prvog i drugog sastanka iste. Zapisnik sa prvog sastanka je jednoglasno usvojen kao i Zapisnik sa drugog sastanka uz dodatnu raspravu i manje izmjene koje su unesene u isti odmah na sastanku. Član Saudin Sivro je tražio da se isti odmah isprinta, potpiše te da mu se uruči što je i učinjeno. Ostali članovi su se složili da potpisana oba zapisnika skenirana budu dostavljena putem e-maila svim članovima Komisije.

Tačka 3.

U skladu sa dogovorom Komisije sa prvog sastanka, ministrica je potpisala Rješenje o izmjeni Rješenja o imenovanju Komisije za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo broj: 11-04-34-22650-12/22 od 4.7.2022. godine sa novim definisanim rok za izvršenje zadatka Komisije. Rješenje o izmjeni Rješenja je uredno uručeno svim članovima Komisije.

Tačka 4.

Članovi Komisije su nastavili sa radom na dostavljenim primjedbama i sugestijama na tekst Nacrta Zakona u toku javne rasprave i to dostavljene od:

1. Stručnog aktiva sekretara srednjih škola Kantona Sarajevo (od prijedloga člana 89., stav 2).

Članovi Komisije su radili na primjedbama po modelu koji je usvojen na prvom sastanku i to:

- Ukoliko se primjedba usvoji odmah se unosi u tekst Nacrta Zakona i označi zelenom bojom.
- Ukoliko članovi Komisije imaju različito mišljenje o dostavljenoj primjedbi/prijedlogu, u tekst Nacrta Zakona će se unijeti primjedba te označiti crvenom bojom i staviti napomena ako je ista potrebna. A u samom tekstu dostavljene primjedbe (u dokumentu u kojem su navedene primjedbe) će se dati i prijedlog obrazloženja ukoliko se primjedba odbije odnosno ukoliko ministrica odluči da se primjedba odbije.
- Prilog svakom zapisniku će biti i primjedbe koje su razmatrane na istom kao i tekst Nacrta Zakona u kojem su unesene usvojene primjedbe i primjedbe za koje članovi Komisije imaju različito mišljenje.

Primjedbe koje su analizirane sa komentarima i obrazloženjima su sastavni dio ovog zapisnika kao i tekst Nacrta Zakona u kojem su unesene primjedbe, a koji sada postaje tekst Prijedloga Zakona – Verzija III.

Zaključci:

1. Tehnički sekretar će potpisati zapisnike sa prethodna dva sastanka i iste skenirane dostaviti svim članovima Komisije.
2. Tehnički sekretar će pripremiti zapisnik i zajedno sa radnim materijalima dostaviti svim članovima Komisije.
3. Sljedeći, četvrti, sastanak Komisije će se održati 5.7.2022. godine, u JU Druga gimnazija Sarajevo, sa početkom u 14:00h.

Sastanak je završio u 18:00h.

Zapisnik pripremila: Elma Kico, tehnički sekretar Komisije

Sarajevo, 4.7.2022. godina

KANTON SARAJEVO

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

Komisija za izradu Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo

Mjesto održavanja: Multimedijalna sala – Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo
 Vrijeme održavanja: 4.7.2022. godine – 14:00h

LISTA PRISUTNIH

RB.	IME I PREZIME	INSTITUCIJA/ŠKOLA	POTPIS
1.	Lamija Husić	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje	
2.	Nihada Čolić	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje	
3.	Almir Česko	JU Druga osnovna škola	
4.	Adis Hodžić	OŠ „Zaim Kolar“	
5.	Amira Kadrispahić	JU Srednja ekonomska škola	
6.	Senad Alić	Gimnazija SSST	
7.	Sevda Kujović	Udruženja život s Down sindromom FBiH	
8.	Dino Mulaosmanović	Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja	
9.	Mensur Bektić	JU Srednja škola primjenjenih umjetnosti	
10.	Saudin Sivro	Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH - Kantonalni odbor Kantona Sarajevo	
11.	Admir Šuvalić	Sindikat srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH – Kantonalni odbor KS	
12.	Elvira Kavazović	Vijeće roditelja Kantona Sarajevo	

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

*Komisija za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
Kantona Sarajevo*

Rješenje broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godine

Rješenje o izmjeni Rješenja broj: 11-04-34-22650-12/22 od 4.7.2022. godine

ZAPISNIK

sa **ČETVRTOG** sastanka

Mjesto održavanja: JU Druga gimnazija Sarajevo

Datum i vrijeme održavanja: 5.7.2022. godina – 14.00h

Komisija imenovana Rješenjem ministrice za odgoj i obrazovanje, broj: 11/06-02-113/21 od 9.3.2021. godina:

1. Lamija Husić, predsjednica
2. Nihada Čolić, članica
3. Almir Česko, član
4. Adis Hodžić, član
5. Amira Kadrispahić, članica
6. Senad Alić, član
7. Sevdal Kujović, članica
8. Dino Mulaosmanović, član
9. Mensur Bektić, član
10. Saudin Sivo, član
11. Admir Šuvalić, član
12. Elvira Kavazović, članica

- Elma Kico, tehnički sekretar

održala je **četvrti sastanak**.

- Članica Sevdal Kujović nije prisustvovala sastanku zbog opravdanih razloga.
- Članica Elvira Kavazović, predstavnik Vijeća roditelja, nije prisustvovala sastanku zbog opravdanih razloga te je sastanku prisustvovala zamjenica Dijana Parla koja je imala puno pravo odlučivanja.

DNEVNI RED

1. Usvajanje zapisnika sa trećeg sastanka Komisije
2. Nastavak rada na primjedbama iz javne rasprave
3. Razno

Dnevni red je jednoglasno usvojen.

Tačka 1.

Predsjednica Komisije Lamija Husić je pozdravila sve prisutne članove te je predložila dnevni red koji je jednoglasno usvojen.

Zapisnik sa trećeg sastanka je dostavljen svim članovima Komisije putem e-maila te je isti na četvrtom sastanku usvojen jednoglasno.

Tačka 2.

Članovi Komisije su nastavili sa radom na dostavljenim primjedbama i sugestijama na tekst Nacrta Zakona u toku javne rasprave te su na četvrtom sastanku iste analizirali i diskutovali o primjedbama dostavljenim od:

1. Zastupnice u Skupštini Kantona Sarajevo Neira Avdibegović Dizdarević
2. DVV International – Ured za Bosnu i Hercegovinu
3. Kluba zastupnika Naše stranke u Skupštini Kantona Sarajevo

Članovi Komisije su detaljno analizirali dostavljene primjedbe te su na istim i na ovom sastanku radili po modelu koji je usvojen na prvom sastanku i to:

- Ukoliko se primjedba usvoji odmah se unosi u tekst Nacrta Zakona i označi zelenom bojom.
- Ukoliko članovi Komisije imaju različito mišljenje o dostavljenoj primjedbi/prijedlogu, u tekst Nacrta Zakona će se unijeti primjedba te označiti crvenom bojom i staviti napomena ako je ista potrebna. A u samom tekstu dostavljene primjedbe (u dokumentu u kojem su navedene primjedbe) će se dati i prijedlog obrazloženja ukoliko se primjedba odbije odnosno ukoliko ministrica odluči da se primjedba odbije.
- Prilog svakom zapisniku će biti i primjedbe koje su razmatrane na istom kao i tekst Nacrta Zakona u kojem su unesene usvojene primjedbe i primjedbe za koje članovi Komisije imaju različito mišljenje.

Primjedbe koje su analizirane sa komentarima i obrazloženjima su sastavni dio ovog zapisnika kao i tekst Nacrta Zakona u kojem su unesene primjedbe, a koji sada postaje tekst Prijedloga Zakona – Verzija IV.

Zaključci:

1. Tehnički sekretar će pripremiti zapisnik i zajedno sa radnim materijalima dostaviti svim članovima Komisije.
2. Sljedeći, peti, sastanak Komisije će se održati 6.7.2022. godine, u Multimedijalnoj Sali – Ministarstvo za odgoj i obrazovanje, sa početkom u 14:00h.

Sastanak je završio u 15:10h.

Zapisnik pripremila: Elma Kico, tehnički sekretar Komisije

Sarajevo, 4.7.2022. godina

KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

Komisija za izradu Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo

Mjesto održavanja: JU Druga gimnazija Sarajevo
Vrijeme održavanja: 5.7.2022. godine – 14:00h

LISTA PRISUTNIH

RB.	IME I PREZIME	INSTITUCIJA/ŠKOLA	POTPIS
1.	Lamija Husić	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje	
2.	Nihada Čolić	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje	
3.	Almir Česko	JU Druga osnovna škola	
4.	Adis Hodžić	OŠ „Zaim Kolar“	
5.	Amira Kadrispahić	JU Srednja ekonomska škola	
6.	Senad Alić	Gimnazija SSST	
7.	Sevda Kujović	Udruženja život s Down sindromom FBiH	
8.	Dino Mulaosmanović	Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja	
9.	Mensur Bektić	JU Srednja škola primjenjenih umjetnosti	
10.	Saudin Sivro	Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH - Kantonalni odbor Kantona Sarajevo	
11.	Admir Šuvalić	Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH – Kantonalni odbor KS	
12.	Elvira Kavazović	Vijeće roditelja Kantona Sarajevo	

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

Komisija za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi Kantona Sarajevo

Rješenje broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godine

Rješenje o izmjeni Rješenja broj: 11-04-34-22650-12/22 od 4.7.2022. godine

ZAPISNIK

sa **PETOG** sastanka

Mjesto održavanja: Multimedijalna sala – Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

Datum i vrijeme održavanja: 6.7.2022. godina – 14.00h

Komisija imenovana Rješenjem ministricе za odgoj i obrazovanje, broj: 11/06-02-113/21 od 9.3.2021. godina:

1. Lamija Husić, predsjednica
2. Nihada Čolić, članica
3. Almir Česko, član
4. Adis Hodžić, član
5. Amira Kadrispahić, članica
6. Senad Alić, član
7. Sevdа Kujović, članica
8. Dino Mulaosmanović, član
9. Mensur Bektić, član
10. Saudin Sivro, član
11. Admir Šuvalić, član
12. Elvira Kavazović, članica

- Elma Kico, tehnički sekretar

održala je četvrti sastanak.

- Članica Elvira Kavazović, predstavница Vijeća roditelja, nije prisustvovala sastanku zbog opravdanih razloga te je sastanku prisustvovala zamjenica Dijana Parla koja je imala puno pravo odlučivanja.

DNEVNI RED

1. Usvajanje zapisnika sa četvrtog sastanka Komisije
2. Nastavak rada na primjedbama iz javne rasprave
3. Razno

Dnevni red je jednoglasno usvojen.

Tačka 1.

Predsjednica Komisije Lamija Husić je pozdravila sve prisutne članove te je predložila dnevni red koji je jednoglasno usvojen.

Zapisnik sa četvrtog sastanka je dostavljen svim članovima Komisije putem e-maila te je isti na petom sastanku usvojen jednoglasno.

Tačka 2.

Članovi Komisije su nastavili sa radom na dostavljenim primjedbama i sugestijama na tekst Nacrta Zakona u toku javne rasprave te su na petom sastanku iste analizirali i diskutovali o primjedbama dostavljenim od:

1. Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH, Kantonalni odbor Kanton Sarajevo

Članovi Komisije su detaljno analizirali dostavljene primjedbe te su na istim i na ovom sastanku radili po modelu koji je usvojen na prvom sastanku i to:

- Ukoliko se primjedba usvoji odmah se unosi u tekst Nacrta Zakona i označi zelenom bojom.
- Ukoliko članovi Komisije imaju različito mišljenje o dostavljenoj primjedbi/prijedlogu, u tekst Nacrta Zakona će se unijeti primjedba te označiti crvenom bojom i staviti napomena ako je ista potrebna. A u samom tekstu dostavljene primjedbe (u dokumentu u kojem su navedene primjedbe) će se dati i prijedlog obrazloženja ukoliko se primjedba odbije odnosno ukoliko ministrica odluči da se primjedba odbije.
- Prilog svakom zapisniku će biti i primjedbe koje su razmatrane na istom kao i tekst Nacrta Zakona u kojem su unesene usvojene primjedbe i primjedbe za koje članovi Komisije imaju različito mišljenje.

Primjedbe koje su analizirane sa komentarima i obrazloženjima su sastavni dio ovog zapisnika kao i tekst Nacrta Zakona u kojem su unesene primjedbe, a koji sada postaje tekst Prijedloga Zakona – Verzija V.

Predsjednica Komisija je, zbog opravdanih razloga, napustila sastanak u 15:50h te je nastavio predsjedavati sastankom zamjenik predsjednice Dino Mulaosmanović, a u skladu sa Poslovníkom o radu Komisije.

Zaključci:

1. Tehnički sekretar će pripremiti zapisnik i zajedno sa radnim materijalima dostaviti svim članovima Komisije.
2. Sljedeći, šesti, sastanak Komisije će se održati 7.7.2022. godine, u Multimedijalnoj Sali – Ministarstvo za odgoj i obrazovanje, sa početkom u 14:00h.

Sastanak je završio u 17:30h.

Zapisnik pripremila: Elma Kico, tehnički sekretar Komisije

Sarajevo, 7.7.2022. godina

KANTON SARAJEVO

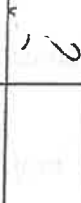
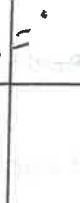
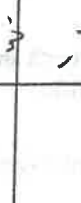

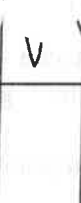
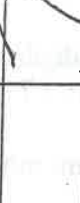
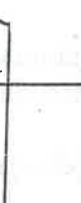

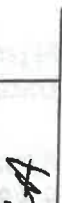
Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

Komisija za izradu Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo

Mjesto održavanja: Multimedijalna sala – Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

Vrijeme održavanja: 6.7.2022. godine – 14:00h

LISTA PRISUTNIH

RB.	IME I PREZIME	INSTITUCIJA/ŠKOLA	POTPIS
1.	Lamija Husić	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje	
2.	Nihada Čolić	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje	
3.	Almir Česko	JU Druga osnovna škola	
4.	Adis Hodžić	OŠ „Zaim Kolar“	
5.	Amira Kadrispahić	JU Srednja ekonomska škola	
6.	Senad Alić	Gimnazija SSST	
7.	Sevda Kujović	Udruženja život s Down sindromom FBiH	
8.	Dino Mulaosmanović	Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja	
9.	Mensur Bektić	JU Srednja škola primjenjenih umjetnosti	
10.	Saudin Sivo	Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH - Kantonalni odbor Kantona Sarajevo	
11.	Admir Šuvalić	Sindikat srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH - Kantonalni odbor KS	
12.	Elvira Kavazović	Vijeće roditelja Kantona Sarajevo <i>zastupnik</i> DUNA PARLJA	

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

*Komisija za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
Kantona Sarajevo*

Rješenje broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godine

Rješenje o izmjeni Rješenja broj: 11-04-34-22650-12/22 od 4.7.2022. godine

ZAPISNIK

sa **ŠESTOG** sastanka

Mjesto održavanja: Multimedijalna sala – Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

Datum i vrijeme održavanja: 7.7.2022. godina – 14.00h

Komisija imenovana Rješenjem ministrice za odgoj i obrazovanje, broj: 11/06-02-113/21 od 9.3.2021. godina:

1. Lamija Husić, predsjednica
2. Nihada Čolić, članica
3. Almir Česko, član
4. Adis Hodžić, član
5. Amira Kadrispahić, članica
6. Senad Alić, član
7. Sevdalija Kujović, članica
8. Dino Mulaosmanović, član
9. Mensur Bektić, član
10. Saudin Sivro, član
11. Admir Šuvalić, član
12. Elvira Kavazović, članica

- Elma Kico, tehnički sekretar

održala je **šesti sastanak**.

- Članica Elvira Kavazović, predstavnik Vijeća roditelja, nije prisustvovala sastanku zbog opravdanih razloga te je sastanku prisustvovala zamjenica Dijana Parla koja je imala puno pravo odlučivanja.
- Članovi Almir Česko i Adis Hodžić su kasnili na sastanak iz opravdanih razloga te su se istom pridružili u 14:47h.
- Članovi Admir Šuvalija i Mensur Bektić su napustili sastanak zbog opravdanog razloga u 14:40h, ali su se istom ponovo pridružili u 16:40h.
- Članica Nihada Čolić je ranije napustila sastanak zbog opravdanih razloga u 15:55h.
- Član Saudin Sivro je ranije napustio sastanak zbog opravdanih razloga u 17:04h.

DNEVNI RED

1. Usvajanje zapisnika sa petog sastanka Komisije
2. Nastavak rada na primjedbama iz javne rasprave
3. Razno

Dnevni red je jednoglasno usvojen.

Tačka 1.

Predsjednica Komisije Lamija Husić je pozdravila sve prisutne članove te je predložila dnevni red koji je jednoglasno usvojen.

Zapisnik sa petog sastanka je dostavljen svim članovima Komisije putem e-maila te je isti na petom sastanku usvojen jednoglasno.

Tačka 2.

Članovi Komisije su nastavili sa radom na dostavljenim primjedbama i sugestijama na tekst Nacrta Zakona u toku javne rasprave te su na šestom sastanku iste analizirali i diskutovali o primjedbama dostavljenim od:

1. Vijeća roditelja Kantona Sarajevo
2. JU Treća gimnazija Sarajevo
3. Općina Novi Grad
4. Općina Stari Grad
5. OSCE – BiH
6. Odjeljenje za informatizaciju, međunarodnu saradnju i evropske integracije – Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo

Članovi Komisije su detaljno analizirali dostavljene primjedbe te su na istim i na ovom sastanku radili po modelu koji je usvojen na prvom sastanku i to:

- Ukoliko se primjedba usvoji odmah se unosi u tekst Nacrta Zakona i označi zelenom bojom.
- Ukoliko članovi Komisije imaju različito mišljenje o dostavljenoj primjedbi/prijedlogu, u tekst Nacrta Zakona će se unijeti primjedba te označiti crvenom bojom i staviti napomena ako je ista potrebna. A u samom tekstu dostavljene primjedbe (u dokumentu u kojem su navedene primjedbe) će se dati i prijedlog obrazloženja ukoliko se primjedba odbije odnosno ukoliko ministrica odluči da se primjedba odbije.
- Prilog svakom zapisniku će biti i primjedbe koje su razmatrane na istom kao i tekst Nacrta Zakona u kojem su unesene usvojene primjedbe i primjedbe za koje članovi Komisije imaju različito mišljenje.

Primjedbe koje su analizirane sa komentarima i obrazloženjima su sastavni dio ovog zapisnika kao i tekst Nacrta Zakona u kojem su unesene primjedbe, a koji sada postaje tekst Prijedloga Zakona – Verzija VI.

Također, u skladu sa dogovorom na sastanku da se usvoji prijedlog dostavljen od OSCE-a koji glasi:

„Na kraju, jedna od naših molbi bila je da u Zakon uključite i donošenje Pravilnika o prepoznavanju, prevenciji i zaštiti od diskriminacije, te u skladu sa dogovorom sa sastanka vjerujemo da ćete predvidjeti donošenje ovog Pravilnika u Članu 4 nacrta Zakona.“

te da se pronađe odgovarajuće mjesto za isto, prijedlog je da se doda novi stav u članu 4. koji će biti stav (2) i glasit će:

(2) Bliži propis koji reguliše prepoznavanje, prevenciju i zaštitu od diskriminacije donosi ministar.

A time će postojeći stav (2) postati stav (3). Prijedlog je unesen i u tekst Nacrta Zakona – dokument Prijedlog Zakona – Verzija VI.

Zaključci:

1. Na kraju sastanka je dogovoreno, na prijedlog Admira Šuvalića, da se u tekstu Nacrta Zakona u dijelu gdje se spominje dualno obrazovanje navede i EU VET jer po navedenom modelu rade 4 srednje škole u Kantonu Sarajevo te će iste nastaviti raditi po EU VET modelu dok se ne krene sa implementacijom dualnog obrazovanja. Navedeni prijedlog će biti unesen u tekst Nacrta Zakona u formi napomene za ministarstvo.
2. Tehnički sekretar će pripremiti zapisnik i zajedno sa radnim materijalima dostaviti svim članovima Komisije.
3. Tehnički sekretar zajedno sa predsjednicom Komisije će pripremiti izvještaj o radu te sa svim popratnim materijalima dostaviti članovima Komisije na saglasnost i eventualne korekcije.

Sastanak je završio u 19:00h.

Zapisnik pripremila: Elma Kico, tehnički sekretar Komisije

Sarajevo, 8.7.2022. godina

KANTON SARAJEVO

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

Komisija za izradu Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo

Mjesto održavanja: Multimedijalna sala – Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

Vrijeme održavanja: 7.7.2022. godine – 14:00h

LISTA PRISUTNIH

RB.	IME I PREZIME	INSTITUCIJA/ŠKOLA	POTPIS
1.	Lamija Husić	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje	
2.	Nihada Čolić	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje	
3.	Almir Česko	JU Druga osnovna škola	
4.	Adis Hodžić	OŠ „Zaim Kolar“	
5.	Amira Kadrispahić	JU Srednja ekonomska škola	
6.	Senad Alić	Gimnazija SSST	
7.	Sevda Kujović	Udruženja život s Down sindromom FBiH	
8.	Dino Mulaosmanović	Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja	
9.	Mensur Bektić	JU Srednja škola primjenjenih umjetnosti	
10.	Saudin Sivro	Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH - Kantonalni odbor Kantona Sarajevo	
11.	Admir Šuvalić	Sindikat srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH – Kantonalni odbor KS	
12.	Elvira Kavazović	Vijeće roditelja Kantona Sarajevo Zajeri DUVANA PARICA	

**POSLOVNIK O RADU
KOMISIJE ZA IZRADU TEKSTA PRIJEDLOGA ZAKONA O ODGOJU I
OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI**

Član 1.

Komisija za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo (u daljnjem tekstu: Komisija) konstituisana je Rješenjem Ministrice za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Ministrica), broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godine i Rješenjem o izmjeni Rješenja Ministrice za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Ministrica), broj: 11-04-34-22650-12/22 od 4.7.2022. i dužna je postupati u skladu sa uputama datim u Rješenju o imenovanju i pozitivnim propisima.

Član 2.

Sastanci Komisije se u pravilu organiziraju u prostorijama Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, a po potrebi i u prostorijama koje odredi Ministarstvo.

Sastanke saziva i istim predsjedava predsjednik Komisije.

Materijale za sastanke priprema predsjednik Komisije. U pripremi materijala predsjedniku pomaže tehnički sekretar.

Materijali za sastanke se trebaju pripremiti tako da se rad na sastanku Komisije odvija efikasno i ekonomično, a odluke donose blagovremeno, u skladu s propisima i ovim poslovníkom.

Na sastancima Komisije u pravilu će se odmah ugrađivati primjedbe i prijedlozi za izmjene postojećeg materijala koje predlože članovi Komisije.

Član 3.

U slučaju spriječenosti predsjednika Komisije sastanke saziva i predsjedava lice iz člana 8. ovog Poslovníka.

Član 4.

Članovi Komisije se o sastancima obavještavaju pisanim putem, usmenim dogovorom na prethodnoj sjednici, putem telefona ili elektronskim putem (e-mail).

Član 5.

Komisija broji dvanaest članova.

Član 6.

Minimum za rad i odlučivanje Komisije je prisustvo 7 članova pri čemu se prijedlog prihvaća ukoliko je 7 članova Komisije podržalo prijedlog.

Član 7.

Komisija će nastojati da svoje odluke donosi jednoglasno.

Ukoliko Komisija ne može donijeti jednoglasnu odluku, Komisija Ministrici za odgoj i obrazovanje dostavlja sve prijedloge koji su dostavljeni u javnoj raspravi po tački o kojoj članovi Komisije ne mogu donijeti jednoglasnu odluku na daljnje postupanje. U prilogu prijedloga Komisija Ministrici dostavlja Zapisnik sa sjednice, na osnovu kojeg se može utvrditi ishod glasanja po navedenim prijedlozima.

Član 8.

Sastankom Komisije predsjedava predsjednik Komisije koji članovima Komisije dostavlja materijale zaprimljene u periodu trajanja javne rasprave.

Zamjenski član, predstavnik Vijeća roditelja, ima puno pravo odlučivanja na svim sastancima Komisije na kojima prisustvuje.

Sastancima Komisije, uz prethodnu saglasnost predsjednice Komisije, predsjedava član Komisije Dino Mulaosmanović.

Član 9.

Prije početka sastanka Komisije predsjednik provjerava je li sastanku prisutna potrebna većina članova Komisije (7 članova) odnosno osam članova.

Predsjednik utvrđuje koji su od članova izostali sa sastanka.

Ako je na sastanku prisutan potreban broj članova u skladu sa članom 6. ovog Poslovnika, predsjednik započinje sastanak Komisije.

Nakon započinjanja sastanka Komisije predsjednik poziva članove da iznesu primjedbe na zapisnik sa prethodnog sastanka. Članovi odlučuju o iznesenim primjedbama, a nakon toga glasaju o usvajanju zapisnika sa prethodnog sastanka.

Stav (4) ovoga člana ne primjenjuje se na konstituirajuću sjednicu.

Nakon usvajanja zapisnika sa prethodnog sastanka predsjednik Komisije predlaže dnevni red.

Nakon razmatranja predloženog dnevnog reda, dnevni red se usvaja glasanjem predsjednika i članova Komisije.

Sastancima Komisije prisustvuju i lica koja odredi Ministrica, sa pravom učešća u raspravi, ali bez prava na glasanje.

Član 10.

Predsjednik Komisije daje riječ članovima Komisije, te koordinira rad i usmjerava diskusiju u cilju postizanja prihvatljivih rješenja.

Predsjednik daje riječ prijavljenima za raspravu prema redoslijedu kojim su se prijavili.

Na sastanku Komisije nitko ne može govoriti dok ne dobije riječ od predsjednika.

Osoba koja sudjeluje u raspravi, može o istom predmetu govoriti više puta, ali samo uz dopuštenje predsjednika.

Na prijedlog predsjednika ili člana Komisija može odlučiti da se uskrati riječ sudioniku u raspravi koji je već govorio o istom predmetu.

Pravo na ponovno sudjelovanje u raspravi sudionik ima tek nakon što završe s izlaganjem osobe koje su se prvi put prijavile i dobile riječ.

Član 11.

Sudionik u raspravi koji dobije riječ, obavezan je pridržavati se predmeta rasprave prema utvrđenom dnevnom redu.

Ako se sudionik u raspravi u svom izlaganju udalji od predmeta o kojem se raspravlja, predsjednik ga treba upozoriti da se pridržava dnevnog reda.

Ako sudionik diskutuje neprikladno, povišenim tonom ili nedostojno, predsjednik ga treba upozoriti.

Ako isti ne postupi prema upozorenju, predsjednik je ovlašten uskratiti mu daljnje sudjelovanje u raspravi o toj tački dnevnog reda.

Sudionik u raspravi dužan je govoriti kratko, jasno i iznositi prijedloge za rješavanje predmeta o kojima se raspravlja.

Predsjednik Komisije dužan je osigurati da sudionika u raspravi nitko ne ometa za vrijeme njegova izlaganja.

Član 12.

U izuzetnim okolnostima mogu se organizirati elektronski sastanci Komisije na način da predsjednik Komisije ili osoba koju ovlasti predsjednik putem e-maila obavijesti članove Komisije, najkasnije 24 sata prije održavanje sastanka Komisije, o održavanju elektronske sjednice i dostavljanja materijala koji će se razmatrati.

Član 13.

Plaćanje za rad u Komisiji, članovima Komisije će se obračunati u skladu sa dolaskom i učestvovanjem u radu Komisije.

Član 14.

Komisija podnosi izvještaj, sa prijedlogom u skladu sa tačkom II Rješenja o imenovanju Komisije, Ministrici u čijem prilogu su svi zapisnici i materijali proistekli u radu Komisije.

Završni izvještaj potpisuju predsjednik i svi članovi Komisije.

Član 15.

Do okončanja poslova iz člana II Rješenja, broj: 11-04-34-22650-10/22 od 20.6.2022. godine i Rješenja o izmjeni Rješenja Ministrice za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Ministrica), broj: 11-04-34-22650-12/22 od 4.7.2022 i podnošenja Izvještaja iz člana 14. Poslovnika o radu, članovi Komisije ne mogu javno iznositi svoje mišljenje niti mogu provoditi ispitivanje javnog mnijenja, ankete ili druge aktivnosti, a koje su u vezi sa zadacima ove komisije.

Član 16.

Komisija prestaje sa radom podnošenjem Izvještaja iz člana 14. Poslovnika o radu, ministrici za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, a najkasnije 60 dana od dana konstituisanja Komisije.

U Sarajevu, 4.7.2022. godine

Predsjednica Komisije

Lamija Husić

Primjedbe dostavljane u toku javne rasprave

1. ZAJEDNICA SREDNJIH ŠKOLA KANTONA SARAJEVO

1. U članu 9 stav (3) se spominje Institut, gdje je samo definisan skraćeni naziv u daljem tekstu. Nigdje u zakonu nije definisani niti njegovo osnivanje niti način rada. Molimo da se to upotpuni.

Odbija se kao neosnovana jer je osnivanje i način rad Instituta definisano drugim zakonskim propisom.

2. Član 20. stav (3) "Sva opća akta iz ovog člana, uključujući i budžet škole su javna i dostupna su na web stranici škole."

Izuzeti privatne škole iz navedenog stava, jer se budžet ne objavljuje na web stranici.

Napomena: Provjeriti Uredbu.

3. Član 26. stav (3) : "Prava, obaveze i međusobni odnosi škola udruženih u zajednicu utvrđuju se ugovorom".
Izbrisati stav zbog nepostojanja pečata zajednice. Eventualno dodati stav da se škola pridružuju zajednici putem pristupnice, a forma pristupnice utvrđuje se Pravilima Zajednice.

Predlagač odustaje od navedenog prijedloga jer su potpisani ugovori unutar Zajednice.

4. Član 28. stav (5): U srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku realiziraju se nastavni planovi i programi zasnovani na obrazovnim ishodima, po principu dualnog obrazovanja i u skladu sa standardom zanimanja i standardom kvalifikacija, a što se uređuje posebnim zakonom koji donosi Skupština.

Prijedlog: U srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku realiziraju se nastavni planovi i programi zasnovani na obrazovnim ishodima ili po principu dualnog obrazovanja a u skladu sa standardom zanimanja i standardom kvalifikacija, a što se uređuje posebnim zakonom koji donosi Skupština.

Obrazloženje: ukoliko ostane zarez to će značiti da je dualno obrazovanje obavezan princip za sve srednje stručne škole. Zakon još nije ni ušao u skupštinsku procedure a kad će ne zna se. I kada se usvoji neće se moći primjenjivati na sve škole I sva zanimanja pa stoga treba da ostane samo kao opcija ali ne obaveza za sve. Drugačije je neprovodivo.

Sa navedenim prijedlogom se slaže i Vijeće roditelja.

5. U članu 29 stav 2 navedeno "u školi kao javnoj ustanovi", stav 3 u "u školi kao ustanovi" u u stavu 4 "škola može...."

Predlažemo da se terminološki jasno odredi ko su javne škole, kosu ustanove a šta se podrazumijeva pojam škola.

Predlagač odustaje od primjedbe.

6. Član 30 stav 2 Škola kao javna ustanova je dužna omogućiti besplatno korištenje udžbenika i drugih nastavnih sredstava koje posjeduje.

U srednjim školama učenici kupuju knjige.

Predlagač odustaje od primjedbe.

7. Član 36 stav (3): Na prijedlog ministra, Vlada će donijeti program zapošljavanja psihologa i socijalnih radnika u školama.

Dopuniti: Kada, kako, u kojem roku, za koje škole, po kojim principijima i kriterijima. Trenutno ih imaju samo škole u koje je trebalo zaposliti određena lica.

Primjedba je razmatrana te su 3 prijedloga unesena u tekst Nacrta Zakona.

8. Član 71 stav (2): (2) Redovan učenik, na zanimanju III stepena, koji je tokom ukupnog dotadašnjeg srednjeg obrazovanja u učenju postigao najmanje prosječnu ocjenu opšteg uspjeha "vrlodobar" na kraju školske godine i ima primjerno vladanje može podnijeti zahtjev za preusmjerenje na obrazovanje za zanimanje IV stepena u istoj ili drugoj srednjoj školi.

Prijedlog: "vrlodobar" zamijeniti sa "odličan" jer je besmisleno omogućiti prelazak sa trećeg na četvrti stepen učeniku koji nije pokazao odličan uspjeh. Ovakvim stavom svaki učenik na trećem stepenu koji ostvari prosječnu ocjenu 3,50 ima pravo nastaviti školovanje na četvrtom stepenu. Kriterij je izuzetno nizak i obesmisliće upisne pragove te dovesti u pitanje opstanak zanimanja trećeg stepena.

Prijedlog je unesen u tekst Nacrta Zakona kao prijedlog Zajednice.

9. Član 89. Stav (2): Prigovor se podnosi odjeljenskom vijeću, u roku od tri radna dana od dana zvanične podjele javnih isprava (uvjerenja ili svjedočanstva/diplome), odnosno od dana polaganja popravnog ispita. Prigovorom se može tražiti i izuzeće predmetnog nastavnika u vezi sa stavom (7) ovog člana.

Prijedlog: Prigovor se podnosi nastavničkom vijeću, u roku od dva radna dana od dana konačnog utvrđivanja ocjena na kraju nastavne godine na odjeljenskom vijeću, odnosno od dana polaganja popravnog ispita. Prigovorom se može tražiti i izuzeće predmetnog nastavnika u vezi sa stavom (7) ovog člana.

Obrazloženje: Ovim i nekim narednim članovima se utvrđivanje ocjena prebacuje sa nastavničkog na odjeljensko vijeće. Žalba nakon uručenog svjedočanstva će uzrokovati brojne probleme i kasna je i sa aspekta da se može desiti da bi se žalbena procedura mogla obavljati u vrijeme godišnjeg odmora.

Predlagač odustaje od primjedbe.

10. Član 96 stav 1 da se ljekarsko uvjerenje može se vaditi I u privatnoj zdravstvenoj ustanovi

Primjedba je već ugrađena u tekst Nacrta Zakona (navedeno je već bilo definisano).

11. Član 99. stav (4) "Pravo na evidentiranje u spisak radnika za čijim je radom potpuno ili djelimično prestala potreba iz stava (2) ovog člana imaju radnici, koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, kao i radnici koji su imenovani na neku od javnih funkcija u organima i ustanovama BiH, FBiH, organe i ustanove kantona čija prava i obaveze iz radnog odnosa na njegov zahtjev miruju, te ukoliko se prethodno radno mjesto popuni, a najduže četiri godine od dana izbora, odnosno imenovanja..... kontradiktorno sa član 110 stav 1

Navedenim stavom nosioci javnih funkcija (uključujući direktore škola) dovode se u krajnje nepovoljan položaj, te može imati efekat demotivacije radnika da u toku svoje profesionalne i poslovne karijere budu nosioci javnih funkcija. Radnicima se ne treba i ne smije uskraćivati mogućnost napredovanja i izgradnje uspješne karijere što, između ostalog, obuhvata i imenovanja, a na ovaj način se dovode u nepovoljan položaj zbog zakonske odredbe kojom ograničavaju.

Podnošenje zahtjeva za mirovanje prava i obaveza iz radnog odnosa, a zbog imenovanja na funkciju, omogućava radniku da vrši funkciju bez rizika gubitka radnopravnog statusa na neodređeno vrijeme.

Ograničenja u navedenom stavu koja je potrebno izbrisati su sljedeća:

"te ukoliko se prethodno radno mjesto popuni" "a najduže četiri godine od dana imenovanja"

Obrazloženje: Zbog obaveze primjenjivanja važećeg pravilnika prilikom popunjavanja radnih mjesta, uprkos mirovanju prava i obaveza, može se u praksi desiti da jedan radnik u toku trajanja mandata nosioca javne funkcije bude izabran na njegovo prethodno radno mjesto, te na taj naći steći status na neodređeno vrijeme ukoliko isti bude u radnom odnosu duže od tri godine. Zbog nemogućnosti zaobilaznja odredaba pravilnika koji se primjenjuje prilikom provođenja konkursne procedure, potrebno je pravilno primjenjivati odredbe Zakona o radu i pravila pravnog tumačenja. U navedenom primjeru kako smo naveli moguće je da drugi radnik stekne status na neodređeno vrijeme na radnom mjestu na kojem prava i obaveze miruju nosiocu javne funkcije te se postavlja pitanje čije pravo je jače? Kako se ne bi kršila prava radnika, niti jedan od radnika ne smije gubiti radnopravni status na neodređeno vrijeme jer bi to bilo u suprotnosti sa načelima radnog prava (u skladu s tim izbrisati i ograničenje u vremenskim okvirima, kao u navedenom stavu, "a najduže četiri godine"), te je prihvatljivo primijeniti pravilo "prior tempore, potior iure" - prvi u vremenu jači u pravu, odnosno radnik kojem miruju prava i obaveze se vraća na svoje prethodno radno mjesto, po okončanju funkcije, neovisno od vremenskog roka, a radnik koji je kasnije stekao status na neodređeno vrijeme stiče pravo na evidentiranje u spisak radnika za čijim je radom potpuno ili djelimično prestala potreba.

Primjedba se odbija jer član 99. stav (4) nije kontradiktoran sa članom 110. stav (1) jer član 99. vremenski ne ograničava mirovanje prava i korištenje prava. **Napomena: Navedeni prijedlog je unesen u tekst Nacrta Zakona te će biti dostavljen ministrici na pažnju.**

12. Član 104 stav 2 u školama kao javnim ustanovama napisati ministrici

Predlagač odustaje od prijedloga.

13. Član 106. stav (2): Školski odbor osnovne škole kao javne ustanove broji četiri člana i to: jedan predstavnik Ministarstva - predsjednik, jedan predstavnik općine na čijem području se nalazi škola kojeg predlaže općinski organ, jedan predstavnik roditelja učenika škole i jedan predstavnik radnika škole.

Prijedlog: Školski odbor osnovne škole kao javne ustanove broji pet članova i to: jedan predstavnik Ministarstva - predsjednik, jedan predstavnik općine na čijem području se nalazi škola kojeg predlaže općinski organ, jedan predstavnik roditelja učenika škole i dva predstavnika radnika škole.

Obrazloženje: Praksa je pokazala da se sjednice i donošenje odluka na njima odvijaju otežano jer se često dešava da jedan član ŠO izostaje pa se u tom slučaju preostali članovi moraju odazivati po svaku cijenu ili sastanaka nema. Takođe veće učešće radnika škole pozitivnije uztiče na autonomiju škole. Ne postoji niti jedan pokazatelj da je smanjen broj članova povećao efikasnost rada ŠO.

- Analogna promjena je potrebna i u stavovima (3) i (4).

Prijedlog je unesen u tekst Nacrta Zakona ministrici na pažnju.

14. Član 109 stav 7 umetnuti direktor ustanove čiji osnivač nije Kanton, nema vremenskog ograničenja u obavljanju funkcije

Primjedba je usvojene i prijedlog unesen u tekst Nacrta Zakona.

15. Član 113 stav (3) alineja k): (kazniće se direktori škola ako) nastavu realizira nastavni kadar koji nema profil i stručnu spremu utvrđenu nastavnim planom i programom

Prijedlog: Brisati ovu alineju jer vrlo često na tržištu rada nema kvalifikovanih a raspoloživih nastavnika ili dodati "a koji su radni odnos zasnovali na nezakonit način"

Primjedba je neosnovana jer je navđeno definisano i riješeno članom 102.

16. Član 115 stav (3), potrebno je vratiti nadležnost NV za utvrđivanje konačnih ocjena te dodati alineju: utvrđuje zaključne ocjene i opći uspjeh učenika u učenju i vladanju, dodjeljuje i predlaže dodjeljivanje priznanja, pohvala i nagrada, izriče odgojno-disciplinske mjere prema učenicima

Brisati alineju "l": vrši raspored učenika i podjelu predmeta za nastavnike jer bi ovo trebao da obavlja direktor škole, ovakav stav vodi u anarhiju.

Primjedba je djelimično usvojena i unesena u tekst Nacrta Zakona jer je isto riješeno članom 111.

17. Član 116 stav (5) alineja e): utvrđuje zaključne ocjene i opći uspjeh učenika u učenju i vladanju, dodjeljuje i predlaže dodjeljivanje priznanja, pohvala i nagrada, izriče i drugim organima predlaže odgojno-disciplinske mjere prema učenicima

Prijedlog: Predlaže nastavničkom vijeću zaključne ocjene i opći uspjeh učenika u učenju i vladanju, dodjeljuje i predlaže dodjeljivanje priznanja, pohvala i nagrada, izriče i drugim organima predlaže odgojno-disciplinske mjere prema učenicima

(u skladu sa prethodnim prijedlogom).

Predlagač odustaje od primjedbe.

18. Član 120 stav (2): Škola se obavezuje da neće svojim djelovanjem i aktivnostima ni na koji način onemogućavati sindikalni rad, sindikalno organiziranje i pravo radnika da se učlane u sindikat.

Prijedlog: Škola se obavezuje da neće svojim djelovanjem i aktivnostima ni na koji način onemogućavati sindikalni rad, sindikalno organiziranje i pravo radnika da se učlane u sindikat dok se sindikat obavezuje da svojim aktivnostima ni na koji način neće onemogućavati funkcionisanje rada škole.

Prijedlog: da se ovom članu doda stav (5) koji bi glasio: prava radnika škole su jednaka bez obzira da li su članovi školske sindikalne organizacije. Radnici škole koji nisu članovi sindikata ne smiju biti diskriminirani zbog nepripadanja sindikalnoj organizaciji škole.

Primjedba se odbija jer je navedeno već definisano Zakonom o radu.

2. SAMOSTALNI SINDIKAT OSNOVNOG OBRAZOVANJA I ODGOJA FBiH – KANTONALNI ODBOR KANTONA SARAJEVO

Razmatrajući dostavljeni Nacrt, Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH – Kantonalni odbor Kantona Sarajevo smatra da se generalno radi o kvalitetnom tekstu i dobroj osnovi za javnu raspravu, zbog čega ovim putem dajemo pozitivno mišljenje uz dvije primjedbe za koje smatramo da su opravdane i to:

1. U članu 109. Nacrta Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo dodaje se novi stav 11. koji glasi:

„(11) U proceduri koja prethodi postupku izbora i imenovanja direktora, članovi školskog odbora iz reda roditelja, odnosno radnika obavezni su podržati obrazložen prijedlog Vijeća roditelja, odnosno radnika koji se dobija neposrednim i tajnim izjašnjavanjem svih zainteresovanih članova Vijeća roditelja, odnosno radnika.“

OBRAZLOŽENJE: *Predložena odredba se trenutno nalazi u važećem Zakonu o osnovnom odgoju i obrazovanju i ima značajne efekte u praksi. Naime, predložena odredba neutralizuje mogućnost člana školskog odbora iz reda roditelja i radnika da samostalno ili pod eventualnim pritiskom bilo kojih politika osim slobode volje i prava na legitimno predstavljanje strukture Vijeća roditelja odnosno radnika odlučuju o izboru direktora. Ukoliko se ne bi prihvatila predložena odredba, to bi za posljedicu imalo direktno uplitanje politike u izbor direktora što svakako nije u interesu ovom Sindikatu, ali ni roditeljima odnosno radnicima u djelatnosti osnovnog obrazovanja. Ne treba zanemariti činjenicu da je slična situacija bila i kod izbora direktora u srednjim školama u Kantonu Sarajevo, te da su se u tom smislu pojavili mnogobrojni problemi i nedoumice koje su imale za posljedicu otežan ili onemogućen postupak izbora odnosno imenovanja direktora. Dakle, ukoliko ne bude prihvaćena ova primjedba, to će biti direktna poruka Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo da se politika vraća u obrazovanje što će dodatno štetno uticati na obrazovanje i obrazovni sistem. Zbog svega gore navedenog Sindikat insistira na ovoj primjedbi.*

ZA - Vijeće roditelja, Udruženje direktora osnovnih škola, Sindikat osnovnog obrazovanja, Odbor za inkluziju;

SUZDRŽAN - Zajednica direktora srednjih škola;

PROTIV - predstavnik Instituta, predstavnici Ministarstva)

NAPOMENA: Predsjednik Sindikata je predložio da se navedena izmjena odnosi samo na osnovne škole.

Primjedba se odbija jer predstavnik školskog odbora je izabran većinom glasova u kolektivu u skladu sa već definisanom procedurom.

2. U članu 109. stav 7. Nacrta Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo tačka e) se briše.

OBRAZLOŽENJE: *Smatramo da je još uvijek rano postavljati licencu za uslov kako bi određeni kandidat ispunio kriterije za obavljanje funkcije direktora. Ovo iz razloga što prema Nacrtu teksta*

ovog Zakona Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo bi bio ovlašten da izdaje te certifikate. Činjenica je da pomenut Institut još uvijek nije počeo sa radom u punom kapacitetu, pa je upitno da li će se moći obezbjediti potrebne licence kako ne bi trpio proces izbora odnosno imenovanja direktora. Pored toga, nepoznato je koji uslovi će biti potrebni da bi određeni kandidat mogao dobiti potrebnu licencu za direktora. Također, smatramo da bi bar načelno postupak licenciranja, ukoliko bi se uvodio, trebao biti propisan Zakonom o osnovnom odgoju i obrazovanju a ne pravilnikom, što bi imalo za posljedicu veću transparentnost kod samog licenciranja. Dilema koju kroz socijalni dijalog sa Ministarstvom za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo nismo otklonili je sadržaj procedure licenciranja niti na koji način i ko će finansirati licenciranje direktora.

Svi prisutni članovi su protiv navedenog prijedloga jer se licenciranjem obezbjeđuje standardizacija u radu direktora te objezbjeđenje kvalitete škole, odgojno-obrazovnog rada škole i usklađivanje sa zakonskim i podzakonskim procedurama u evropskim obrazovnim sistemima.

3. AKTIV SAMOSTALNIH REFERENATA ZA PLAN I ANALIZU (SARADNIKA ZA FINANSIJSKE I RAČUNOVODSTVENE POSLOVE) OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA U KANTONU SARAJEVO

5021

**AKTIV SAMOSTALNIH REFERENATA ZA PLAN I ANALIZU
(SARADNIKA ZA FINANSIJSKE I RAČUNOVODSTVENE POSLOVE)
OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA
U KANTONU SARAJEVO**

**MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE
KANTON SARAJEVO
N/R Ministarice gđa. Naida Hotić – Muminović**

Reisa Džemaludina Čauševića I
71000 Sarajevo

Uprava i Ministarstvo
KANTON SARAJEVO

PRILUPA:	03-06-2022
STAV:	02 112261-2

PREDMET: REAKCIJA/PRIJEDLOZI NA NACRT ZAKONA O OSNOVNOM I SREDNJEM OBRAZOVANJU U KANTONU SARAJEVO

Na temelju odredbi člana 12. i u vezi sa članom 6. Statuta Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture, i odredbi člana 88. Statuta samostalnog sindikata osnovnog obrazovanja i odgoja Federacije Bosne i Hercegovine samostalni referenti za plan i analizu srednjih i osnovnih škola Kantona Sarajevo, dostavljaju vam inicijativu za zaštitu normativa Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Kantonu Sarajevo, te vam ukazujućno na slijedeće:

Članovi 121. i 122. važećeg Zakona o srednjem obrazovanju Kantona Sarajevo utvrđuju organizacionu strukturu škola kao javnih ustanova kao i članom 84. važećeg Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju. Njihovim odredbama definisana je uloga nastavnika u školi koji realizuju nastavu i proces rada škole, utvrđena je njihova sloboda u pedagoškom radu i poučavanju u okvirima utvrđenim nastavnim planom i programom i drugim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima, te je utvrđena unutrašnja organizacija i definisani su stručni saradnici u odgojno-obrazovnom procesu i psihosocijalnom razvoju učenika, stručni saradnici za pravne i ekonomske poslove i ostali radnici u procesu rada. Na ovim odredbama temelje se unutrašnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta u školama.

Kako je predložen Nacrt Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo, utvrđeno je da se prema Nacrtu Zakona brišu navedeni članovi Zakona. Uzimajući u obzir radno-pravne propise i propise koji regulišu unutrašnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta, kao i propise koji regulišu rad u javnim ustanovama, pokrećemo inicijativu za vraćanje navedenih odredbi u Nacrt Zakona. Standardima i normativima utvrđuju se minimalni i optimalni prostorni, kadrovski i drugi opšti materijalno-tehnički uslovi neophodni za obavljanje nastavnog procesa koji se ostvaruje u skladu sa Zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju Kantona Sarajevo. Pedagoškim standardima i normativima definisano je da su, pored Zakona, polazni akt za osnivanje i rad ustanova srednjeg i osnovnog odgoja i obrazovanja.

17 / 124

Samostalni referenti za plan i analizu srednjih i osnovnih škola podnose ovu inicijativu i od Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH, u skladu sa članom 7. Statuta Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH i od Sindikata osnovnog obrazovanja i odgoja Federacije Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 6. Statuta Sindikata osnovnog obrazovanja i odgoja Federacije Bosne i Hercegovine zahtijevaju zaštitu normativa iz oblasti radnog prava kada se otvori javna rasprava o Nacrtu Zakona.

S poštovanjem,

Samostalni referenti za plan i analizu
srednjih i osnovnih škola
Kantona Sarajevo

Dostaviti:

1. Sindikat srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH
n/r Predsjednika Kantonalnog odbora Kantona Sarajevo
2. Sindikat osnovnog odgoja i obrazovanja Federacije BiH
n/r Predsjednika Kantonalnog odbora Kantona Sarajevo
3. Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo
n/r Ministarice gđa. Naida Hota - Muminović.

U Sarajevu, 03.06.2022. godine

Kontakt telefon: 033/272-720 ili 061/533-743

19 / 124

- Primjedba se usvaja sa 7 prisutnih glasova članova.
- Obrazloženje ako se odbije:

Primjedba se odbija jer članom 97. u tekstu Nacrta Zakona je jasno navedeno da broj stručnih saradnika, saradnika i ostalih radnika, profil i stručna sprema, kao i poslovi koje obavljaju u školi utvrđuju se standardima i normativima.

NAPOMENA I NA PAŽNJU MINISTRICI: Potrebno je navesti i asistente u nastavi u Prijedlog Zakona.

4. ALDIJANA MUHAREM

Aldijana Muharem
Sulje Jahića 164
71000 Sarajevo.
Tel: +387 66 34 38 17
Email: aldijanamuharem81@hotmail.com

Skupština Kantona Sarajevo

Reisa Džemaludina Čauševića br. 1
71 000 Sarajevo

2100
(2103)

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosna i Hercegovina
KANTON SARAJEVO

PRIMLJENO:	16-06-2022	Redni broj:	
Dr. poslanica / poslanik:		Redni broj:	

Zastupnicima, Skupštine Kantona Sarajevo

PREDEMET : Primjedbe/molba za izmjene čl. 135. i 137. Nacrta Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo

Poštovani,

Obraćama Vam se u vezi Nacrta Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, kao osoba koje se lično tiče pomenuti Zakon. Naime, u ovom Nacrtu Zakona u čl. 135. i 137. prisutni su diskriminirajući elementi.

U Nacrtu Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo koji je upućen zastupnicima Skupštine Kantona Sarajevo na razmatranje i utvrđenje 17.05.2022. godine na IV nastavku 52. Radne slednice, u članu 135. se ne predviđa mogućnost izvođenja nastave osobama koje su trenutno uposlene na tim istim poslovima u osnovnim školama Kantona Sarajevo, a koje imaju završen VI stepen stručne spreme ili I ciklus bolonjskog studiranja. To znači prihvatanjem ovakvog Nacrta i usvajanjem ovakvog Zakona određen broj trenutno uposlenih nastavnika u osnovnoj školi će ostati bez mogućnosti zasnivanja radnog odnosa na poslovima izvođenja nastave u narednoj školskoj godini. Što u prijevodu znači da su nastavnici VI stepena stručne spreme i I ciklusa bolonjskog studiranja do sada mogli izvoditi nastavu, a od sada ne mogu! Do sada su bili stručni, a od sada nisu!

Molim Vas za izmjenu (korekciju) sljedećih članova ovog Nacrta Zakona; u čl. 135. stav 5., tačka a) izbrisati riječ „najmanje“, zatim dodati tačke:

23 / 124

d) u osnovnoj školi u Kantonu Sarajevo nastavu mogu izvoditi i lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa.

e) u osnovnoj školi u Kantonu Sarajevo nastavu mogu izvoditi i lica sa završenim VI stepenom stručne spremitve po predbolonjskom ciklusu studiranja, sa zvanjem nastavnika.

U čl. 137 stav 1. se navodi da samo nastavnici koji su zatečeni na radu danom stupanja na snagu ovog Zakona, a koji su završili VI stepen stručne spremitve ili I ciklus bolonjskog studiranja ili srednju stručnu spremitvu, i koji su zaposleni na neodređeno radno vrijeme mogu da nastave sa radom na tim poslovima. U ovom članu je potpuno prisutan diskriminirajući faktor, te ovaj Nacrt na jednak način sve nastavnike koje imaju završen VI stepen stručne spremitve ili I ciklus bolonjskog studija. U ovom slučaju se daje prednost svakako već povlašćenom dijelu nastavnog osoblja koje je " srećom" dobilo i uživalo radno - pravni status na neodređeno radno vrijeme. Prema ovim članom Nacrta Zakona oni i dalje mogu nastaviti raditi i uživati u svojoj povlašćenosti, bez ikakvih potrebnih doedukacija. Nastavnici koji nisu zasnovali radni odnos na neodređeno radno vrijeme prema ovom Nacrtu Zakona će ostati bez posla, bez mogućnosti zasnivanja i djelimične nastavne norme, bez mogućnosti zasnivanja radnog odnosa kao tzv. zamjena u narednoj školskoj godini.

U čl.137 stav 1. potrebno je da umjesto riječi "neodređeno vrijeme" stoji "određeno i neodređeno vrijeme".

Ja sam nastavnica kulture življenja i hemije, studij završila na Pedagoškoj akademiji u Sarajevu, sadašnjeg naziva Pedagoški fakultet u Sarajevu. Moj odsjek "Odsjek kultura življenja i hemija" je ugašen 2005. godine, odnosno preimenovan u "Odsjek kultura življenja i tehnički odgoj sa informatikom", i nikada nije organizovao doškolovanje za svršene studente kako bi stekli VII stepen stručne spremitve, i zvanje profesor kulture življenja i hemije. Po svemu sudeći, to se nikad neće ni desiti! Molim Vas da ne učestvujete u nepravdanim odlukama i nepravdom tretmanu nastavnika kulture življenja i hemije.

Molim Vas da uvažite moju molbu, i prihvatite primjedbe na Nacrt ovog Zakona.

Sarajevo, 15.06.2022.

S poštovanjem,
Nastavnica kulture življenja i hemije
Aldijana Muharem

25 / 124

Član 135.

Primjedba se odbija jer adekvetnim i traženim stepenom obrazovanja obezbjeđuje se stručan i kvalitetan odgojno-obrazovni proces.

Član 137.

NAPOMENA: Primjedba se usvoja i to na način da ide prijedlog:

"(1a) Lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa ili višom, odnosno, srednjom stručnom spremitvom, zatečena na poslovima nastavnika u radnopravom statusu na određeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, obavezan je u naredne četiri godine da stekne odgovarajuću stručnu spremitvu."

Prijedlog je unesen u tekst Nacrta Zakona i označen crvenom bojom.

5. SREDNJE STRUČNE I TEHNIČKE ŠKOLE U KANTONU SARAJEVO

JU Srednja škola metalnih zanimanja

Član 1 (Predmet)

Rečenicu iz stava (2): „Prihodi koje škola ostvari od obrazovanja odraslih vlastiti su prihodi škole“ treba premjestiti kao poseban stav u članu 78. u kojem se govori upravo o programima obrazovanja odraslih.

Primjedba je usvojena i prijedlog je unesen u tekst Nacrta Zakona I označen crvenom bojom.

Član 19. (Prestanak rada škole)

- U stavu (1) iza riječi „škole“ brisati tačku i dodati „najmanje jednom u četiri kalendarske godine, a po potrebi i češće“

Obrazloženje:

Bilo bi uputno naznačiti periode obavezne provjere uvjeta rada u školama.

Primjedba se odbija jer Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja kao javna ustanova ima svoj definisan plan I program rada po kojem će izvršavati provjeru ispunjenosti uvjeta rada u školi.

Član 24. (Smjerovi u srednjim stručnim i tehničkim školama)

- U nazivu člana promijeniti riječ „smjerovi“ u „izborna područja“ kao što je to i u prethodnom članu 23. za gimnazije, jer se i radi o izbornim područjima a ne o smjerovima. Prijedlog se usvaja.

- Dodati novi stav (2): „ Učenik bira izbornu područje po završetku drugog razreda, a najkasnije do kraja školske godine u kojoj učenik pohađa drugi razred“

Obrazloženje:

Nema niti jedan razlog da se izborna područja drugačije tretiraju u srednjim stručnim i tehničkim školama u odnosu na gimnazije. Sadašnji sadržaji članova 23. i 24. vrše svojevrsnu diskriminaciju prema učenicima srednjih stručnih i tehničkih škola. Ako se učenicima koji upisuju gimnaziju omogućava da do drugog razreda odluče koje im izbornu područje najviše odgovara, zašto se to isto učenicima stručnih i tehničkih škola uskraćuje i oni se odmah pri upisu u prvi razred moraju opredijeliti za određeno izbornu područje.

Primjedba se odbija jer stručne i tehničke škole u nastavnim programima već imaju definisana izborna područja od 1. razreda te bi usvajanjem primjedbe bila narušena koncepcija obrazovanja u srednjim stručnim i tehničkim školama.

- Sadašnji stav (2): „ Izborna područja za koja se učenici mogu opredijeliti prilikom upisa u prvi razred utvrđuje Ministarstvo za svaku školsku godinu planom upisa iz člana 66. ovog zakona“

promijeniti u stav (3) koji bi glasio: „Izborna područja za koja se učenici mogu opredijeliti, broj učenika po pojedinim izbornim područjima i kriterije utvrđuje nastavničko vijeće škole za svaku školsku godinu.“

Obrazloženje:

Ukoliko se usvoji prethodni prijedlog sadašnji stav (2) je nepotreban. Nastavničko vijeće škole je u potpunosti kompetentno za utvrđivanje elemenata iz predloženog novog stava (3), naravno uz ispunjenje uvjeta koji se navodi u stavu (6) člana 23.

Primjedba se odbija jer nastavničko vijeće već ima tu nadležnost.

- Dodati stav (4) koji bi glasio u potpunosti kao i stav (6) iz člana 23.

Primjedba se usvaja.

Član 46 (Organiziranje odgojno-obrazovnog rada)

- Stav (4) da glasi: „Odgojno-obrazovni rad se realizuje u jednoj odnosno dvije smjene, zavisno od prostornih, kadrovskih i drugih uvjeta“

Obrazloženje:

Sadašnjim tekstom u stavu (4) sve škole se u startu obavezuju na rad u jednoj smjeni. Istina kaže se dalje: „osim ako nisu ispunjeni prostorni, kadrovski i drugi uvjeti“, ali nije definisano ko utvrđuje da li su ispunjeni ili nisu navedeni uvjeti i na koji način škola „pravda“ rad u dvije smjene. Isto tako sadašnji sadržaj stava (4) ugrožava autonomiju škole kada je u pitanju organizacija rada pri čemu prije svega treba voditi računa da se određenim organizacionim oblikom rada u školi mora obezbjediti efikasan i kvalitetan odgojno-obrazovni rad kao i drugi segmenti sveukupnog života i rada u školi.

Primjedba se odbija jer je postojeće rješenje u tekstu Nacrta Zakona jasno definisano I navedeno je da se odgojno - obrazovni rad odvija u jednoj smjeni samo ukoliko su ispunjeni prostorni, kadrovski I drugi uvjeti.

Član 78 (Obrazovanje odraslih, prekvalifikacija i cjeloživotno učenje, programi stručnog usavršavanja, osposobljavanja i obuke)

- Dodati novi stav : „Visinu troškova realizacije kao i način raspodjele sredstava ostvarenih realizacijom programa iz stava (2) utvrđuje Školski odbor posebnim aktom na koji saglasnost daje Ministarstvo“

Obrazloženje:

Različiti programi obrazovanja odraslih, prekvalifikacija, stručnog usavršavanja i sl., različitog su obima i prouzrokuju različite visine troškova te ih u tom smislu treba i različito tretirati, te omogućiti školama da na osnovu specifikacije troškova po pojedinim programima utvrde „cjenovnik“, naravno uz obavezu dobivanja saglasnosti Ministarstva na isti.

- Dodati novi stav: „Prihodi koje škola ostvari od obrazovanja odraslih vlastiti su prihodi škole“
(rečenicu iz stava (2) u članu 1. premjestiti u ovaj član)

Primjedba se odbija jer su škole javne ustanove te cjenovnik mora biti jedinstven i određen od strane osnivača, a ne da škole kreiraju samostalne cijene i predlažu iste Ministarstvu za odgoj i obrazovanje.

U članu 116. stav 1. stoji da Odjeljsko vijeće čine razrednik, nastavnik i asistent u odjeljenu. Molim da se ovaj član dopuni da Odjeljsko vijeće čini i koordinator (stručni saradnik) praktične nastave. Naime, u srednjim stručnim školama koordinator je taj koji prenosi ocjene iz objekata u e-dnevnik, prisustvo i odsustvo sa časa. U JU Srednjoj ugostiteljsko-turističkoj školi Sarajevo učenici III razreda praksu isključivo izvode u objektima. Jedini zadužen za njih, za unos ocjena, za zaključivanje je koordinator. On po sili zakona mora biti član Odjeljskog vijeća. Ukoliko ostane da ne piše da je član Odjeljskog vijeća, onda se koordinator može pozvati na Zakon i reci da nije obavezan da prisustvuje sjednicama. To može dovesti do apsurdne situacije i da osoba koja unosi ocjene, odsustvo, zaključuje ocjene, nema obavezu prisustva sjednicama.

Primjedba se usvaja.

Član 28. stav (5): *U srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku realiziraju se nastavni planovi i programi zasnovani na obrazovnim ishodima, po principu dualnog obrazovanja i u skladu sa standardom zanimanja i standardom kvalifikacija, a što se uređuje posebnim zakonom koji donosi Skupština.*

Predlažem: U srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku realiziraju se nastavni planovi i programi zasnovani na obrazovnim ishodima ili po principu dualnog obrazovanja a u skladu sa standardom zanimanja i standardom kvalifikacija, a što se uređuje posebnim zakonom koji donosi Skupština.

Obrazloženje: ukoliko ostane zarez to će značiti da je dualno obrazovanje obavezan princip za sve srednje stručne škole. Zakon još nije ni ušao u skupštinsku procedure a kad će ne zna se. I kada se usvoji neće se moći primjenjivati na sve škole i sva zanimanja pa stoga treba da ostane samo kao opcija ali ne obaveza za sve. Drugačije je neprovodivo.

Primjedba je ista kao jedna od primjedbi Zajednice srednjih škola i ista je već razmatrana.

Član 71 stav (2): *(2) Redovan učenik, na zanimanju III stepena, koji je tokom ukupnog dotadašnjeg srednjeg obrazovanja u učenju postigao najmanje prosječnu ocjenu opšteg uspjeha "vrlodobar" na kraju školske godine i ima primjerno vladanje može podnijeti zahtjev za preusmjerenje na obrazovanje za zanimanje IV stepena u istoj ili drugoj srednjoj školi.*

Prijedlog: "vrlodobar" zamijeniti sa "odličan" jer je besmisleno omogućiti prelazak sa trećeg na četvrti stepen učeniku koji nije pokazao odličan uspjeh. Ovakvim stavom svaki učenik na trećem stepenu koji ostvari prosječnu ocjenu 3,50 ima pravo nastaviti školovanje na četvrtom stepenu. Kriterij je izuzetno nizak i obesmisliće upisne pragove te dovesti u pitanje opstanak zanimanja trećeg stepena.

Primjedba je ista kao jedna od primjedbi Zajednice srednjih škola i ista je već razmatrana.

Član 89. Stav (2): *Prigovor se podnosi odjeljskom vijeću, u roku od tri radna dana od dana zvanične podjele javnih isprava (uvjerenja ili svjedočanstva/diplome), odnosno od dana polaganja popravnog ispita. Prigovorom se može tražiti i izuzeće predmetnog nastavnika u vezi sa stavom (7) ovog člana.*

Predlažem: Prigovor se podnosi nastavničkom vijeću, u roku od dva radna dana od dana konačnog utvrđivanja ocjena na kraju nastavne godine na odjeljskom vijeću, odnosno od dana polaganja popravnog ispita. Prigovorom se može tražiti i izuzeće predmetnog nastavnika u vezi sa stavom (7) ovog člana.

Objasnjeno: Ovim i nekim narednim članovima se utvrđivanje ocjena prebacuje sa nastavničkog na odjeljsko vijeće. Žalba nakon uručenog svjedočanstva će uzrokovati brojne probleme i kasna je i sa aspekta da se može desiti da bi se žalbena procedura mogla obavljati u vrijeme godišnjeg odmora.

Primjedba je ista kao jedna od primjedbi Zajednice srednjih škola I ista je već razmatrana.

Član 106. stav (2): *Školski odbor osnovne škole kao javne ustanove broji četiri člana i to: jedan predstavnik Ministarstva - predsjednik, jedan predstavnik općine na čijem području se nalazi škola kojeg predlaže općinski organ, jedan predstavnik roditelja učenika škole i jedan predstavnik radnika škole.*

Predlažem: Školski odbor osnovne škole kao javne ustanove broji pet članova i to: jedan predstavnik Ministarstva - predsjednik, jedan predstavnik općine na čijem području se nalazi škola kojeg predlaže općinski organ, jedan predstavnik roditelja učenika škole i dva predstavnika radnika škole.

Objasnjeno: Praksa je pokazala da se sjednice i donošenje odluka na njima odvijaju otežano jer se često dešava da jedan član ŠO izostaje pa se u tom slučaju preostali članovi moraju odazivati po svaku cijenu ili sastanaka nema. Takođe veće učešće radnika škole pozitivnije utiče na autonomiju škole. Ne postoji niti jedan pokazatelj da je smanjen broj članova povećao efikasnost rada ŠO.

Analogna promjena je potrebna i u stavovima (3) i (4).

Primjedba je ista kao jedna od primjedbi Zajednice srednjih škola I ista je već razmatrana.

Član 115 stav (3), potrebno je vratiti nadležnost NV za utvrđivanje konačnih ocjena te dodati alineju: *utvrđuje zaključne ocjene i opći uspjeh učenika u učenju i vladanju, dodjeljuje i predlaže dodjeljivanje priznanja, pohvala i nagrada, izriče odgojno-disciplinske mjere prema učenicima* *Brisati alineju "l": vrši raspored učenika i podjelu predmeta za nastavnike* jer bi ovo trebao da obavlja direktor škole, ovakav stav vodi u anarhiju.

Primjedba je ista kao jedna od primjedbi Zajednice srednjih škola I ista je već razmatrana.

Član 116 stav (5) alineja e): *utvrđuje zaključne ocjene i opći uspjeh učenika u učenju i vladanju, dodjeljuje i predlaže dodjeljivanje priznanja, pohvala i nagrada, izriče i drugim organima predlaže odgojno-disciplinske mjere prema učenicima*

Prijedlog: *Predlaže nastavničkom vijeću zaključne ocjene i opći uspjeh učenika u učenju i vladanju, dodjeljuje i predlaže dodjeljivanje priznanja, pohvala i nagrada, izriče i drugim organima predlaže odgojno-disciplinske mjere prema učenicima (u skladu sa prethodnim prijedlogom).*

Primjedba je ista kao jedna od primjedbi Zajednice srednjih škola I ista je već razmatrana.

Član 120 stav (2): *Škola se obavezuje da neće svojim djelovanjem i aktivnostima ni na koji način onemogućavati sindikalni rad, sindikalno organiziranje i pravo radnika da se učlane u sindikat.*

Predlažem: *Škola se obavezuje da neće svojim djelovanjem i aktivnostima ni na koji način onemogućavati sindikalni rad, sindikalno organiziranje i pravo radnika da se učlane u sindikat dok se sindikat obavezuje da svojim aktivnostima ni na koji način neće onemogućavati funkcionisanje rada škole.*

Predlažem da se ovom članu doda stav (5) koji bi glasilo: **prava radnika škole su jednaka bez obzira da li su članovi školske sindikalne organizacije. Radnici škole koji nisu članovi sindikata ne smiju biti diskriminirani zbog nepripadanja sindikalnoj organizaciji škole.**

Primjedba je ista kao jedna od primjedbi Zajednice srednjih škola I ista je već razmatrana.

Član 113 stav (3) alineja k): *(kazniće se direktori škola ako) nastavu realizira nastavni kadar koji nema profil i stručnu spremu utvrđenu nastavnim planom i programom*

Prijedlog: Brisati ovu alineju jer vrlo često na tržištu rada nema kvalifikovanih a raspoloživih nastavnika ili dodati **“a koji su radni odnos zasnovali na nezakonit način”**

Primjedba je ista kao jedna od primjedbi Zajednice srednjih škola I ista je već razmatrana.

JU Srednja građevinsko-geodetska škola Sarajevo

Naša škola prema Članu 22.

(Vrste, trajanje i mreža škola) pripada grupi škola koja obrazuje učenike za zanimanja trećeg i četvrtog stepena:

c) Srednja škola za stručno obrazovanje i obuku i to:

1) srednja tehnička škola i

2) srednja stručna škola

Prijedlog naše škole tiče se **Člana 36. (Akcioni planovi za suzbijanje maloljetničke delikvencije)**

Stav (3) gdje se kaže: „Na prijedlog ministra, Vlada će donijeti program zapošljavanja psihologa i socijalnih radnika u školama.“

Na tragu ovog stava smatramo da je neophodno i hitno pojačati kapacitet rada stručne službe škole posebno kroz angažman psihologa i socijalnog radnika, koji su trenutno u većini slučajeva angažovani na više škola kako bi ostvarili 40-satnu radnu sedmicu.

Na osnovu dosadašnjih zvaničnih izvještaja na odjeljenskim i nastavničkim vijećima u posljednje dvije godine pojačan je rad stručne službe u radu sa učenicima, posebno zanimanjima trećeg stepena, u školama za stručno obrazovanje i obuku, kojima je neophodna stručna pomoć i podrška kako pedagoga, tako i psihologa i socijalnog radnika.

Pored učenika koji se obrazuju na zanimanjima trećeg stepena, povećan je i broj učenika svih drugih zanimanja četvrtog stepena koji samostalno ili na zahtjev roditelja traže psihološku pomoć zbog narušenog mentalnog zdravlja, koje se direktno prenosi na rezultate u školi kao i na funkcionisanje kompletne porodice. Roditelji u velikom broju slučajeva nemaju kapacite da pruže podršku svojoj djeci, gdje se onda škola sa stručnom službom, nastavnicima i institucijama van škole moraju maksimalno uključiti u podršku.

Kod učenika/ca primjećen veliki broj različitih potekoća u ponašanja, poteškoće u savladavanju školskog gradiva, sve veći broj je nepotpunih porodica (rastavljeni roditelji, samohrani, bolesni, bez posla i u stanju socijalne potrebe, prisutnost socio-patoloških pojava u porodici), učenika koji koriste različite psihoaktivne supstance, sa motoričkim i intelektualnim poteškoćama, učenici sa psiho-somatskim poteškoćama, te različitim hroničnim i drugim oboljenjima.

Učenici posebno trećeg stepena zanimanja su sve češće korisnici Centra za socijalni rad, Odgojnog centra, djeca koja su na izvršenju sudskih mjera zaštite i disciplinskih mjera, djeca bez roditeljskog staranja, smještena u Dmove i hraniteljske porodice, djeca na liječenju na specijalističkim i psihijatrijskim odjelima, djeca u ustavovima socijalne zaštite koja se bave liječenjem različitih ovisnosti.

Stručne službe škole konstantno koordiniraju pored redovnog posla u školi, rad sa porodicom, navedenim ustanovama, policijom, zdravstvenim ustanovama i ustanovama socijalne zaštite, kako bi se na vrijeme i adekvatno pružila pomoć i potrebna podrška svakom učeniku i njegovoj porodici/starateljima.

Zbog svega gore navedenog mišljenja smo da je u školama ovog tipa, Škole za stručno obrazovanje i obuku, potrebno ojačati stručnu službu na način da svaka od škola pored pedagoga, ima na **puno radno vrijeme zaposlene:**

1. Psiholog i

2. Socijalni radnik.

Primjedba je ista kao jedna od primjedbi Zajednice srednjih škola I ista je već razmatrana.

Drugi prijedlog za izmjenu člana 41. stav (2) koji se odnosi na broj sati koje učenici moraju realizovati u okviru Društveno korisnog učenja za vrijeme redovnog školovanja u srednjim stručnim školama, da se taj broj sati smanji na 30 sati za tehničke škole i 20 sati za stručne škole.

Obrazloženje za ovaj prijedlog jeste da učenici u srednjim stručnim školama imaju manje vremena za realizaciju Društveno korisnog učenja, jer u svom NPP imaju planiran veći broj sati za praktičnu i stručno-teorijsku nastavu u okviru koje posjećuju privredne subjekte i druge objekte vezane za struku.

Primjedba se odbija jer se DKU odnosi na obavezu realizacije projektnih aktivnosti kojima se stiče empatija i volonterizam, a ne odnosi se na praktičnu nastavu.

JU Srednja mašinska tehnička škola Sarajevo

Član 28. Stav (5)

Na kraju ovog stava dodati:

Izmjene nastavnih planova i programa u srednjem stručnom obrazovanju vrši se pod pokroviteljstvom Instituta, prijedlog za izmjene može uputiti svaki od društvenih partnera uključenih i obrazovanje i obuku.

Na prijedlog Instituta, ministar utvrđuje i donosi nastavni plan i program i isti je obavezujući za sve škole koje obrazuju dato zanimanje

Obrazloženje: treba izbjeći mogućnost da se razlikuju nastavni planovi i programi za isto zanimanje koje se obrazuje u više škola, jer se obrazuju za jedinstveno tržište rada.

Primjedba se odbija jer je Odlukom o osnivanju Instituta su jasno propisane djelatnosti istog.

Član 46. Stav (9):

Iskustva iz predhodne dvije godine su pokazala da su rezultati učenja u realnom (u učionici) i online okruženju neuporedivi. Mišljenja smo da je dovoljna po jedna sedmica u svakom polugodištu, a da se po potrebi mogu organizovati i dvije.

U prilog ovom prijedlogu ide i Društveno korisno učenje, za koje je predviđeno 40, odnosno 30 sati.

Preovladava mišljenje da je previše da svi učenici budu obuhvaćeni svake godine u okviru realizacije DKU.

Primjedba se odbija jer su dvije sedmice optimalne za dodatno razvijanje digitalnih kompetencija nastavnika i učenika što će doprinijeti unapređenju odgojno-obrazovnog rada.

6. STRUČNI AKTIV SEKRETARA SREDNJIH ŠKOLA U KANTONU SARAJEVO

Član 21. stav (4) briše se.

Obrazloženje: Memorandum, logotip, žig i pečat ustanove utvrđuje upravni organ po propisanom postupku definisanom zakonom koji reguliše navedenu materiju.

Primjedba se usvaja.

Član 23. stav (4) mijenja se i glasi: "Učenik bira izorno područje prije završetka drugog razreda, a najkasnije do 01.03. tekuće godine."

Obrazloženje: S obzirom na to da se kadrovske potrebe dostavljaju najkasnije do 10.04. tekuće godine i da se do tada utvrđuje i tehnološki višak, potrebno je ranije definisati izorno područje.

Primjedba se usvaja.

Član 89. stav (2) mijenja se i glasi: "Prigovor se podnosi odjeljenskom vijeću u roku od tri radna dana od dana javnog saopštavanja ocjena odnosno od dana polaganja popravnog ispita. Prigovorom se može tražiti i izuzeće predmetnog nastavnika u vezi sa stavom (7) ovog člana.

Obrazloženje: Ukoliko se dođe u situaciju da se prigovori mogu izjavljivati nakon izdavanja uvjerenja/svjedočanstava/diplome stvorit će se problemi u smislu korekcija u matičnim knjigama učenika i mogućnosti ispravljanja ocjena u Emis sistemu i poništavanja ranije izdatih javnih dokumenta škole, čime se rizikuje pravna nesigurnost izdatih isprava.

Primjedba se usvaja.

Član 94. stav (7) Odgojno-disciplinska mjera važi za školsku godinu u kojoj je izrečena, osim mjere premještaja u drugu osnovnu školu, a može se u toku školske godine ublažiti ili ukinuti ukoliko učenik svojim ponašanjem pokaže da je došlo do prestanka razloga za izricanje mjere, dopuniti riječima: "osim u slučaju kada je izrečena odgojno-disciplinska mjera rezultat neopravdanog izostajanja sa nastave."

Obrazloženje: U srednjim školama učenici često naprave izostanke za koje nemaju opravdanje, te bi se odredba iz navedenog stava dodatno definisala kako ne bi postojao način popravljivanja vladanja u ovim slučajevima i kako roditelji ne bi upućivali prema školama zahtjeve za popravljivanjem vladanja učenika pozivajući se na dobro ponašanje i eventualno neizostajanje učenika u drugom polugodištu.

ZA – Sindikat srednjeg obrazovanja jer su dostavili isti prijedlog i predstavnicima Ministarstva (2 člana).

PROTIV- Ostali prisutni članovi Komisije.

Primjedba se odbija jer izrečene odgojno-disciplinske mjere u zakonu trebaju biti stimulativne i preventivne, a ne represivne mjere.

Član 100. stav (4) Licu bez radnog iskustva, u skladu sa zakonom o radu i kriterijima iz zakona o volontiranju Federacije BiH i kolektivnim ugovorom i pravilnikom iz stava (3) ovog člana, škola

može omogućiti stručno osposobljavanje za samostalan odgojno-obrazovni rad, bez zasnivanja radnog odnosa (volontiranje) dopunjuje se riječima: "ukoliko škola za tu namjenu ima unaprijed odobrena sredstva od strane Ministarstva."

Obrazloženje: Po navedenom Zakonu škola je u obavezi da volonteru uplaćivati naknadu za topli obrok, prevoz sa posla i na posao, regres i osiguranje u slučaju povrede na radu. Čak i u situaciji da se lice odrekne bilo kakve naknade sa ciljem da stekne svoje prvo radno iskustvo takva bi odredba bila ništavna, a škole se vrlo često susreću sa zahtjevima lica koja bi željela da volontiraju radi polaganja stručnog ispita i sticanja prvog radnog iskustva.

Svi članovi Komisije su ZA navedeni prijedlog.

Predsjednica Komisija je PROTIV navedenog prijedloga i da ostane trenutni prijedlog teksta stava (4) u Nacrtu Zakona.

Član 105. (Disciplinska odgovornost radnika) definisati na način da ministar donosi pravilnik o disciplinskoj odgovornosti radnika i vođenju disciplinskog postupka u kojem će biti precizirane povrede, način pokretanja, vođenja i ishoda disciplinskog postupka, sastav disciplinske komisije, određeno vrijeme rokova žalbe, kao i nadležnost i postupanje Školskog odbora kao drugostepenog organa u slučajevima žalbe, na način kako materiju tretira Kolektivni ugovor. Sekretari srednjih škola sugerišu da predmetna materija ne može biti regulisana pravilima škola niti pravilnicima o radu jer je materija kompleksna da bi bila ostavljena školama na definisanje i dovelo bi do situacije da se razlikuje po školama, čime se rizikuje pravna nesigurnost izrečenih disciplinskih mjera.

ZA – Predstavnik Ministarstva i predstavica Ministarstva i predstavnik Instituta.

PROTIV – Ostali članovi su protiv kao i predsjednica Komisije jer je navedeno definisano i propisano Zakonom o radu i kolektivnim ugovorom.

Primjedba se odbija jer je navedeno definisano i propisano Zakonom o radu i kolektivnim ugovorom.

Član 106. stav (2) Školski odbor osnovne škole kao javne ustanove broji četiri člana i to: jedan predstavnik Ministarstva - predsjednik, jedan predstavnik općine na čijem području se nalazi škola kojeg predlaže općinski organ, jedan predstavnik roditelja učenika škole i jedan predstavnik radnika škole i stav (3) Školski odbor srednje škole, srednjoškolskog i školskog centra kao javne ustanove sa područja Grada Sarajeva broji četiri člana i to: jedan predstavnik Ministarstvo - predsjednik, jedan predstavnik Grada Sarajeva kojeg predlaže gradski organ, dopuniti riječima: "ili jedan predstavnik općine za škole koje nisu u sastavu Grada Sarajeva kojeg predlaže nadležni općinski organ", jedan predstavnik roditelja učenika škole i jedan predstavnik radnika škole. Obrazloženje: Navedeno se odnosi na općine Ilidža, Ilijaš, Vogošća, Hadžići jer se u navedenom stavu navode samo škole sa područja Grada Sarajeva, a u članu 132. stav (4) opisan je izbor predstavnika člana Školskog odbora u srednjoj školi izvan područja Grada Sarajeva bez da je isto predviđeno članom 106. stav (3) Nacrta Zakona.

Sekretari srednjih škola predlažu izmjene stavova (2) i (3) člana 106. Nacrta Zakona tako da se utvrdi neparan broj članova Školskog odbora, iz razloga što su školski odbori kao organi upravljanja u školama jedini upravni organ koji je ima paran broj članova. Niti jedan organ upravljanja nema paran broj članova. U praksi je problem kvorum za odlučivanje, s obzirom na to da članovi funkciju obavljaju bez naknade škole teško popunjavaju upravne organe i ako škola i ima školski odbor u punom sastavu članovi se često ne odazivaju na sjednice koje se zbog ovakve

situacije ne mogu održati ili se odluke zbog omjera 2:2 "za" i "protiv" ne mogu donositi. Ovakav sastav Školskog odbora nije u skladu sa Zakonom o ustanovama FBiH kojim je definisano da jednu trećinu upravnog organa čine radnici ustanove.

Prijedlog sekretara srednjih škola je da se Zakonom definiše da je zamjenik predsjednika školskog odbora predstavnik radnika škole, iz praktičnih razloga, naročito u hitnim situacijama kada treba hitno potpisati i dostaviti akte, jer radi u ustanovi.

Navedena primjedba je već u tekstu Nacrta Zakona u članu 106., stav (4).

ZA neparan broj i zamjenika predsjednika ispred reda radnika –svi članovi Komisije osim predstavnice Ministarstva koja je samo za zamjenika predsjednika ispred radnika, a da ostane paran broj.

Predsjednica Komisije je da ostane postojeće rješenje u Nacrtu Zakona.

Član 108. stav (4) tačka d) utvrđuje nadležnost školskog odbora da prati, ocjenjuje i kontrolira rad direktora škole potrebno je dopuniti i utvrditi kriterije za ocjenu rada direktora na način kako su postavljeni kriteriji za druge radnike. Odredba je koliziji sa Pravilnikom o ocjenjivanju i napredovanju radnika jer je istim precizirano da direktor ne može napredovati dok obnaša funkciju.

Primjedba se usvaja i ide na pažnju za izradu podzakonskog akta koji će regulisati ovo pitanje.

Član 108. stav (4) tačka f) donošenje plana kadrovskih potreba u osnovnoj školi za petogodišnji period, dopuniti i nakon riječi osnovnoj dodati riječi: "i srednjoj školi."

Primjedba se usvaja.

Član 108. stav (7) Ministar može poništiti, staviti van snage, odnosno obustaviti od izvršenja odluku školskog odbora, ako je protivna zakonu, podzakonskim i provedbenim aktima i pravilima škole, i o tome obavijestiti u roku od sedam dana od dana donošenja odluke, direktora i školski odbor. U navedenom članu potrebno je definisati Ministarstvo kao drugostepeni organ s obzirom na to da je školski odbor prvostepeni organ, a po Zakonu o upravnom postupku FBiH sve odluke prvostepenog organa moraju imati pravni lijek i uputu o žalbi drugostepenom organu, odnosno moraju biti drugostepene da bi bile konačne. U skladu sa navedenim, potrebno je uskladiti pravilnike koje donosi ministar, npr. Pravilnikom o izboru, nadležnostima i radu direktora definisano je da protiv odluke o izboru direktora nezadovoljni kandidat može pokrenuti upravni spor, a isti nije dopušten protiv odluka prvostepenog organa, čime se rizikuje pravna nesigurnost donesenih odluka i podnošenje tužbi protiv škola.

Navedena primjedba se uzima na pažnju te će se isto riješiti Pravilnikom.

Član 109. u stavu (5) dodaje se: "a) Institut je obavezan da najmanje jednom godišnje raspiše javni poziv za licenciranje/certificiranje direktora."

ZA - Sindikat srednjeg obrazovanja, obje zajednice, predstavnik Ministarstva
SUZDRŽAN - predstavnici Vijeća roditelja, Odbor za inkluziju
PROTIV - predstavnice MOO

U stavu (7) pod a) iza riječi nastavnik briše se "pedagog, pedagog-psiholog", a dodaju se riječi: "stručni saradnik i saradnik",

ZA - predst. Instituta, predstavnici MOO (3), direktori osnovnih škola, Vijeće roditelja

SUZDRŽANI - Odbor za inkluziju,

PROTIV - predsjednik Zajednice sš, sindikat srednjeg obrazovanja

Obrazloženje: Primjedba se odbija. Prijedlog je nepotpun, jer je škola odgojno-obrazovna ustanova i ne posjeduje položenu pedagoško-psihološku i pedagoško-metodičku grupu predmeta.

pod e) dodaju se riječi "a koju je imenovani direktor dužan steći do kraja prvog mandata".

ZA - predstavnik MOO

PROTIV - ostali,

Obrazloženje – Primjedba se odbija jer je navedeno regulisano prelaznim odredbama.

Član 109. stav (10) Direktora škole kao ustanove imenuje i razrješava školski odbor na osnovu pravila te ustanove, potrebno je mijenjati jer je u koliziji sa važećim Pravilnikom o izboru, nadležnostima i radu direktora škola i u suprotnosti sa Zakonom o ministarskim i vladinim imenovanjima FBiH, jer navedena materija se ne može utvrđivati općim aktima ustanova niti se smije dovesti u situaciju da se razlikuje od ustanove do ustanove.

Primjedba se odbija jer se navedeni čl. I stav odnosi na privatne škole.

Član 110. stav (1) Radniku škole registrirane u Kantonu koji se imenuje za direktora škole sa područja Kantona, prava i obaveze iz radnog odnosa, koji podrazumijevaju prethodno radno mjesto, miruju najduže do kraja drugog uzastopnog mandata. Postupak mirovanja prava i obaveza se pokreće na lični zahtjev koji se podnosi školskom odboru u roku od sedam dana od dana imenovanja, odnosno od stupanja na snagu ovog zakona. Navedene odredbe su u koliziji sa članovima 22. i 23. Zakona o radu FBiH. U Članu 110. dodaje se novi stav i glasi: "(5) Direktori/ice koji obnašaju funkciju direktora/ice su obavezni do kraja mandata ili u roku od dvije godine od donošenja pravilnika izvršiti licenciranje/certificiranje."

Komisija se već očitovala prethodno na primjedbu.

Član 111. stav (3) tačka c) zaključuje ugovor o radu, odnosno donosi rješenje o prestanku ugovora o radu radnicima, dodati donosi sva rješenja koja se tiču radno-pravnog statusa radnika (rješenja o plaći, rješenja o 40-časovnoj radnoj sedmici, rješenja o plaćenom/neplaćenom odsustvu radnika, rješenja o korištenju godišnjeg odmora, rješenja o disciplinskim mjerama, naknadama, stimulacijama, ocjeni rada i dr.).

Prihvata se primjedba.

Član 113. stav (4) Na pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa analogno se primjenjuju odredbe člana 109. stavovi (1) i (7) zakona. Odredba člana 109 stav (1) glasi: Direktor je organ rukovođenja u školi, te analogno definiše pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa kao rukovodioca, a nije navedeno da će u vanrednim situacijama kada je direktor

privremeno spriječen da obavlja poslove iz nadležnosti, poslove direktora pored svojih poslova, obavljati pomoćnik direktora ili voditelj dijela nastavnog procesa ukoliko ga škola ima, već da će Školski odbor po članu 108. stav (4) tačka e) u vanrednim situacijama kada je direktor privremeno spriječen da obavlja poslove iz nadležnosti direktora, uz saglasnost ministarstva, ovlastiti nastavnika ili stručnog saradnika koji ispunjava uslove za direktora koji će, pored svojih poslova, obavljati i poslove i radne zadatke direktora, sve dok traje ta spriječenost, što znači da Školski odbor može bilo kojeg nastavnika i stručnog saradnika da imenuje kao privremenog rukovodioca, a ne apriori pomoćnika direktora ili voditelja dijela nastavnog procesa. Zakonom je u školama definisan jedan organ rukovođenja, a to je direktor odnosno v.d. direktor.

Također, ako pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa imenuje Školski odbor, kako je propisano u Nacrtu Zakona, potrebno je definisati postupak i utvrditi kriterije za imenovanje, odnosno razmotriti mogućnost vraćanja dosadašnjeg načina imenovanja.

Primjedba je povučena.

Član 113. stav (7) Radniku škole registrirane u Kantonu koji se imenuje za pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa škole kao javne ustanove, prava i obaveze iz radnog odnosa, koji podrazumijevaju prethodno radno mjesto, miruju najduže do prestanka mandata pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa. Postupak mirovanja prava i obaveza se pokreće na lični zahtjev koji se podnosi školskom odboru u roku od sedam dana od dana imenovanja, odnosno od donošenja ovog zakona. Navedene odredbe su u koliziji sa članovima 22. i 23. Zakona o radu FBiH.

Primjedba je povučena.

Članovi 121. i 122. važećeg Zakona o srednjem obrazovanju Kantona Sarajevo utvrđuju organizacionu strukturu škola kao javnih ustanova. Njihovim odredbama definisana je uloga nastavnika u školi koji realizuju nastavu i proces rada škole, utvrđena je njihova sloboda u pedagoškom radu i poučavanju u okvirima utvrđenim nastavnim planom i programom i drugim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima, te je članom 122. utvrđena organizacija i definisani su stručni saradnici u odgojno-obrazovnom procesu i psihosocijalnom razvoju učenika, stručni saradnici za pravne i ekonomske poslove i ostali radnici u procesu rada. Na ovim odredbama temelje se unutrašnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta u školama. U Nacrtu Zakona izostavljeni su navedeni članovi Zakona. Uzimajući u obzir radno-pravne propise i propise koji regulišu unutrašnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta, kao i propise koji regulišu rad u javnim ustanovama, sugerišemo vraćanje navedenih odredbi u Nacrt Zakona. Standardima i normativima utvrđuju se minimalni i optimalni prostorni, kadrovski i drugi opšti materijalno-tehnički uslovi neophodni za obavljanje nastavnog procesa koji se ostvaruje u skladu sa Zakonom o srednjem obrazovanju Kantona Sarajevo. Pedagoškim standardima i normativima definisano je da su, pored Zakona, polazni akt za osnivanje i rad ustanova srednjeg obrazovanja. Sekretari srednjih škola podnose ovu Inicijativu i od Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH, u skladu sa članom 7. Statuta Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH, zahtjevaju zaštitu normativa iz oblasti radnog prava.

Potrebno je u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima decidno navesti: "Škole imaju sekretare, saradnike za finansijske i računovodstvene poslove, bibliotekare, koordinateure praktične nastave, rukovaoce nastavnom tehnikom-programere, pedagoge, pedagoge-psihologe, psihologe,

socijalne radnike, asistente, zdravstvenene radnike, odgajatelje u odgojnoj grupi, defektologe, logopede. Kao podršku funkcionisanju škole u cjelini škole imaju radnike administrativno-tehničke i higijenske službe i to: administrativni tehničar, domar, portir, rukovaoc centralnog grijanja za škole koje imaju vlastitu kotlovnici, radnik na održavanju higijene objekta i opreme, noćni i dnevni čuvar, osoblje u kuhinjama Doma učenika, ekonom, klavirštiner u muzičkoj školi, korepetitor u muzičkoj školi, model u školi primjenjenih umjetnosti, u skladu sa nastavnim planom i programom na koje škola ima pravo po pedagoškim standardima i normativima i zavisno od specifičnosti i uslova rada. Profil i stručna sprema radnika se propisuje pedagoškim standardima i normativima, a opis poslova precizira pravilnikom o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta škole. Radnike je potrebno decidno nabrojati zbog pravne sigurnosti radnih mjesta kako ista ne bi bila izostavljena u Pedagoškim standardima i normativima koja se moraju temeljiti na Zakonu.

Također, sekretari srednjih škola predlažu da je pored svih nabrojanih radnika iz člana 122. Zakona, potrebno uvrstiti službenika za javne nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama obzirom da sada sekretari i radnici u računovodstvu provode sve kompleksnije postupke javnih nabavki pored svojih ugovorenih poslova, nemaju ekonome pa se bave i narudžbom i prijemom robe, kao i službenika za zaštitu na radu za koje obimne i odgovorne poslove također nema potreban kadar u školama.

Prijedlog se prihvata - ugraditi u čl.97.

Sekretari srednjih škola sugerišu definisanje aktiva na nivou struke kao u važećem Zakonu obzirom na važnost materije koju aktivni tretiraju i mogućnost kolektivnog stručnog usavršavanja, s ciljem unapređenja rada, edukacije i saradnje kako je bilo definisano članom 121. važećeg Zakona.

Kao prijedlog Aktiva računovođa.

Također, sekretari srednjih škola podnose inicijativu za vraćanje člana 152. važećeg Zakona o srednjem obrazovanju kojim je normiran sekretar ustanove koji obavlja upravne, normativno-pravne i druge pravne i organizacijske poslove, kako je u navedenom članu definisano.

U sklopu izmjene čl.97. prihvatiti prijedlog.

U skladu sa Preporukom Ombudsmena sekretari srednjih škola podnose Inicijativu, i istovremeno od Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH, u skladu sa članom 7. Statuta Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH, zahtjevaju zaštitu prava iz radnog odnosa, za korigovanje kaznenih odredbi i utvrđene prekršajne novačane kazne iz člana 133. stavovi (10) i (11) Nacrta Zakona u visini od 1000 KM bez definisane gornje granice. Sugerišemo da je novčana kazna previsoka i ne može iznositi više od dvije trećine plaće, te da se odgovornost precizira na odgovornost u slučaju parafiranja nezakonitog akta od strane sekretara ako je morao znati za donošenje istog obzirom da sekretar ne mora biti upoznat sa izradom svih akata i ne mora poznavati svu materiju kao npr. računovodstveni izvještaj.

Također, sekretari srednjih škola sugerišu na visoke novčane kazne od 1000 KM za članove Školskog odbora, koji su jedini članovi upravnog organa koji nemaju novčanu naknadu za obavljanje funkcija.

Potrebno je kaznene odredbe uskladiti sa Zakonom o inspekcijama i precizirati postupnost kazni na način da se prvo izriče pisano upozorenje, a u ponovljenom prekršaju novčana kazna. S obzirom na to da je vanredno obrazovanje u srednjim školama izostavljeno u Nacrtu Zakona, potrebno je u prelaznim i završnim odredbama definisati da polaznici koji su počeli vanredno obrazovanje isto mogu okončati.

Primjedba se djelimično prihvata i to u dijelu „do 1.000 KM“.

7. ZASTUPNICA NEIRA DIZDAREVIĆ AVDIBEGOVIĆ

POGLAVLJE VI - ORGANIZACIJA RADA ŠKOLE

U Članu 47 (Organizacija nastave) koji glasi se mijenja u :

Član 47.

(Organizacija nastave i programi rehabilitacije)

- (1) Škola organizira nastavni proces u petodnevnoj radnoj sedmici.
- (2) Centar organizira nastavni proces i programe rehabilitacije za učenike sa teškoćama u petodnevnoj radnoj sedmici, koju izvode stručni saradnici - logopedi, psiho-motorni reedukatori, defektolog/edukator-rehabilitator određenog profila te stručnjaci drugih profila prema potrebama učenika i zahtjeva za dodatnu podršku u IPP-u.
- (3) Nastavni čas u školi traje 45minuta, a u centrima 40 minuta, a praktična nastava u preduzećima i drugim institucijama 60 minuta, osim ako drukčije nije propisano nastavnim planom i programom ili IPP-om.
- (4) Odgojno-obrazovni rad za učenike sa teškoćama i učenike sa invaliditetom obuhvata i časove individualnog rada stručnjaka , a sve u skladu sa IPP-om.
- (5) Dnevno opterećenje za učenika u zdravstvenoj ustanovi iz člana 43. ovog zakona traje najviše dva sata
- (6) Ministar ili direktor mogu, u izuzetnim slučajevima, odlučiti da produži ili skрати trajanje časova. Nastava se organizira po razredima, a neposredno izvodi u odjeljenju ili u grupi u skladu sa nastavnim planom i programom.
- (7) Za učenike I, II, III razreda može se organizovati fleksibilno trajanje nastavnog časa unutar zadanog dnevnog vremenskog okvira.
- (8) U toku sedmice učenici I, II i III razreda mogu imati najviše 20 časova svih oblika odgojno-obrazovanog rada s tim da u toku dana nemogu imati više od četiri časa redovne nastave. Izuzetno, u Centrima se ovaj broj časova povećava u skladu sa st. (15) ovog člana.
- (9) U toku sedmice učenici IV, ViVI razreda mogu imati najviše 25 časova nastave, s tim da u toku dana nemogu imati više od pet časova redovne nastave. Izuzetno, u Centrima se ovaj broj časova povećava u skladu sa st. (15) ovog člana.
- (10) U toku sedmice učenici VII, VIII i IX razreda mogu imati najviše 30 časova nastave, s timda u toku dana nemogu imati više od šest časova redovne nastave. Izuzetno, u Centrima se ovaj broj časova povećava u skladu sa st. (15) ovog člana.
- (11) Izuzetno, učenici od V do IX razreda u toku sedmice mogu imati jedan čas više redovne nastave u odnosu na broj časova propisanim u st. (8) i (9) ovog člana i to samo za predmete koji se po standardima i normativima dijele u grupe
- (12) U toku sedmice učenici srednje škole mogu imati najviše 35, časova nastave, s tim da u toku dana nemogu imati više od sedam časova redovne nastave.
- (13) Nadoknada nastavnih časova može se realizirati drugim primjerenim sadržajima (odlazak u pozorište, kino, posjeta muzeju isl.). Ovaj oblik nadoknade nastavnih časova predlaže predmetni nastavnik, a odobrava direktor škole. Ograničenje iz st. (7), (8), (9), (10) i (11) ovog člana ne odnosi se na ovaj oblik nadoknade nastavnih časova.
- (15) Rehabilitacijski programi obuhvaćaju one tretmane i aktivnosti koje uspostavljaju, obnavljaju, održavaju i/ili modificiraju djetetove senzorne, motoričke, jezično-govorno-glasovne, komunikacijske, kognitivne, psihološke, emocionalne, socijalne i interakcijske sposobnosti te vještine izvedbe aktivnosti svakodnevnoga života, a koje značajno utječu na rezultate učenja te time i na odgojno-obrazovni proces.
- (16) IPP definira broj i vrstu rehabilitacijskih programa za određenog učenika
- (17) Rehabilitacijski programi provode se izvan nastavnoga procesa i ne smatraju se oblikom odgojno-obrazovnog rada . Izuzetno, ukoliko se navedeni programi za određenog učenika

isključivo mogu organizovati u toku nastavnog procesa, Centar je dužan da nadoknadi propuštene časove nastavnog procesa i to na način povećanja fonda časova iz st. (8), (9), (10) i (11) ovog člana onoliko koliko ih je učenik propustio.

(18) Kada se u ustanovi koju učenik pohađa ne mogu provoditi rehabilitacijski programi, rehabilitacijski programi za tog učenika će se provoditi u drugim ustanovama.

(19) Evaluacija uspješnosti sprovođenja rehabilitacijskih programa vrši se dva puta u toku školske godine od strane stručnog tima ustanove/centra, a na osnovu pisane dokumentacije koju je pedagogu ustanove redovno dužan dostavljati provode defektolog/edukator-rehabilitator određenog profila te stručnjaci drugih profila koji provode rehabilitacijske programe.

Primjedba se odbija jer navedenim prijedlozima nije mjesto u članu 47., jer je u poglavlju X detaljno razrađena navedena problematika.

POGLAVLJE IX – UČENICI SA TEŠKOĆAMA I UČENICI SA INVALIDITETOM

U Članu 81 (Odgoj, obrazovanje i rehabilitacija učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom u centrima) koji glasi se mijenja u :

Član 81.

(Odgoj, obrazovanje i rehabilitacija učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom u centrima)

(1) U centru se realizira nastavni plan i program za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom, u skladu sa odgojno-obrazovnim potrebama učenika centra.

(2) U centru se predlaže, donosi i realizira Individualno-prilagođeni program (IPP) za svakog učenika, a što će se bliže definirati Pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju kojeg donosi ministar.

(3) U centru se realiziraju programi podrške učenicima centra kojima se obezbjeđuje odgojno-obrazovno napredovanje učenika, a sa ciljem njihovog uključivanja u redovne škole.

(4) Putem Centara moguće je realizirati programe profesionalnog razvoja i stručnog usavršavanja direktora, nastavnika, saradnika, stručnih saradnika, asistenata u nastavi i roditelja učenika, u skladu sa pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju kojeg donosi ministar i programom stručnog usavršavanja kojeg donosi ministarstvo, na prijedlog Instituta.

Primjedba se usvaja te je ista unesena u član 84. stav (4).

OBRAZLOŽENJE IZMJENE NACRTA ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI KS

POGLAVLJE VI - ORGANIZACIJA RADA ŠKOLE

OBRAZLOŽENJE

S obzirom da u Nacrtu Zakona (Član 47), nije uopšte definiran pojam niti način izvođenja i trajanja programa rehabilitacije učenika s teškoćama u Centrima kao neophodnog procesa, predložene dopune to sada jasno definišu, čime se pomaže u ostvarivanju osnovnog prava na adekvatan rad sa jednom od najosjetljivijih skupina društva – učenicima sa teškoćama u razvoju.

Prema članu 47 se za učenike sa teškoćama I, II i III razreda obezbjeđuje cca samo 3 sata dnevnog rada, što je premalo i diskriminirajuće, tako da navedeni prijedlog itekako značajno unaprjeđuje sam proces njihovog kompletnog obrazovanja.

Navedena izmjena sprječava i eventualne zloupotrebe obrazovnog procesa jer nije u praksi rijedak slučaj da se umjesto nastavnog procesa izvodi rehabilitacija u toku „mršavih“ 3 sata nastave, za učenike sa teškoćama koji pohađaju Centre.

POGLAVLJE IX – UČENICI SA TEŠKOĆAMA I UČENICI SA INVALIDITETOM OBRAZLOŽENJE

Novi Nacrt Zakona – Član 81, za razliku od postojećeg (Član 68) grubo izbacuje učenike centara iz Pravilnika o inkluzivnom obrazovanju, te dovodi do “de facto” ukidanja njihovog prava na IPP, čime se ukida trenutno pravo na njihovo adekvatno obrazovanje.

IPP je ključni dokument za obrazovanje učenika sa teškoćama i u Centrima. Njime se postiže puni potencijal djeteta ali i puno iskorištavanje resursa centra.

Naime, u postojećem Zakonu o OO- Član 68. (Odgoj, obrazovanje i rehabilitacija učenika sa teškoćama) jasno stoji:

(2) U centru se predlaže, donosi i realizira individualno prilagođeni program za svakog učenika, a što će se bliže definirati Pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju kojeg donosi ministar.

Nažalost, u Nacrtu novog Zakona – Član 81 sada se predlaže:

(2) U centru se predlaže, donosi i realizira individualno prilagođeni program (IPP) za svakog učenika.

To znači da djeci u Centrima “ostaje” pravo na IPP, ali nije definisano kako se on izrađuje. To je mrtvo slovo na papiru i predstavlja perfidno zamazivanje očiju i djeci i roditeljima u Centrima, ukidanje IPP-a i njihovo izbacivanje iz Pravilnika.

U slučaju učenika u redovnim školama postoji jasna definiranja IPP, IEP I ITP te se novim Nacrtom vrši i obrazovna diskriminacija djece u centrima.

Dakle, novim Nacrtom zakona se nažalost “uneređuje” već postojeće uređeno stanje za svu djecu uključujući djecu i u Centrima.

Također vas želim obavjestiti da je postojeći Pravilnik o inkluzivnom obrazovanju od strane UNICEF-a proglašen daleko najboljim u FBiH 2019. godine što se sada Nacrtom derogira.

Smatram da trebamo imati isti kriterije za obrazovanje za svu djecu sa poteškoćama I da Inkluzivno obrazovanje podrazumijeva individualni pristup i prilagođavanje obrazovnog sistema potrebama imogućnostima učenika, a u svrhu postizanja njegovog punog intelektualnog, socijalnog, emocionalnog, fizičkog i akademskog potencijala, te se ne smije isključivati učenike iz Centara.

Nažalost u Komisiji za izradu Nacrta nije bilo predstavnika Centara.

8. DVV INTERNATIONAL – URED ZA BIH

Član 78.

(Obrazovanje odraslih, prekvalifikacija i cjeloživotno učenje, programi stručnog usavršavanja, osposobljavanja i obuke)

(1) U osnovnoj školi, osim obrazovanja školskih obveznika, moguće je realizirati i programe obrazovanja odraslih i stručnog usavršavanja.

(2) U srednjoj školi, osim realiziranja programa općegobrazovnog i odgovarajućeg stručnog dijela, mogu se realizirati i programi obrazovanja odraslih i stručnog usavršavanja, kao i programi prekvalifikacije i programi permanentnog obrazovanja - cjeloživotno učenje, kao i stručno osposobljavanje i obuka za odrasle putem kurseva i drugih vidova obrazovanja.

(3) Programe obrazovanja odraslih i stručnog usavršavanja, programe permanentnog obrazovanja i programe iz st. (1) i (2) ovog člana donosi ministar, na prijedlog instituta.

Naime, član 78. u samom nazivu uz obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje izdvaja i prekvalifikaciju te programe stručnog usavršavanja, osposobljavanja i obuke što su zapravo vrste obrazovanja odraslih kao najdužeg segmenta obrazovanja u konceptu cjeloživotnog učenja. Posebnim izdvajanjem navedenih pojmova i stavljanjem u isti niz sa obrazovanjem odraslih i cjeloživotnim učenjem daje se pogrešan utisak da se radi o nekom izdvojenom obliku obrazovanja koji ne spada u obrazovanje odraslih. Zbog toga želimo predložiti da se član 78. Nacrta Zakona preimenuje u „Obrazovanje odraslih“ ili „Obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje“.

Primjedba se usvaja odnosno prijedlog naziva „Obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje.“

U stavu (1) člana 78. ponovo se stručno usavršavanje izdvaja iz obrazovanja odraslih, a bez obzira na to što se radi o osnovnim školama izostavlja se termin „osnovno obrazovanje odraslih“. **Predlažemo promjenu u formulaciji stava (1) kako slijedi: U osnovnoj školi, osim obrazovanja školskih obveznika, moguće je realizirati i program osnovnog obrazovanja odraslih kao i programe stručnog usavršavanja.**

Primjedba se usvaja.

U stavu (2) člana 78. ponovo se uz obrazovanje odraslih nabrajaju različite vrste obrazovanja odraslih čime se daje utisak da npr. stručno usavršavanje, prekvalifikacija, stručno osposobljavanje ne spadaju pod obrazovanje odraslih. Osim toga, uz obrazovanje odraslih se ponovo usko veže termin stručnog usavršavanja što u cilju sprečavanja konfuzija u javnosti treba izbjegavati. Također, u istom stavu navode se i „programi permanentnog obrazovanja – cjeloživotno učenje“ što sa aspekta struke predstavlja redundanciju s obzirom na to da programi permanentnog obrazovanja zapravo nisu ništa drugo nego programi obrazovanja odraslih. Cjeloživotno učenje se, također, nepotrebno navodi u nabranju programa, a u skladu sa državnim i kantonalnim propisima koji regulišu oblast obrazovanja odraslih cjeloživotno učenje predstavlja koncept, a ne neki specifični oblik obrazovanja. Uz sve navedeno iz nabranja je isključena i dokvalifikacija kao oblik formalnog obrazovanja odraslih koji se može provoditi u srednjim školama što ukazuje na selektivnost u nabranju koja ne bi smjela biti zastupljena u aktu ovog tipa. Zbog toga predlažemo promjenu u formulaciji stava (2) kako slijedi: **U srednjoj školi, osim realiziranja programa općegobrazovnog i odgovarajućeg stručnog dijela, mogu se realizirati i programi obrazovanja odraslih u skladu s važećim propisima koji regulišu oblast obrazovanja odraslih“ ili „... u skladu sa Zakonom o obrazovanju odraslih Kantona Sarajevo“.**

Primjedba se usvaja i to prijedlog "u skladu sa Zakonom o obrazovanju odraslih Kantona Sarajevo".

Stav (3) člana 78. pored već navedene redundancije i izdvajanja stručnog usavršavanja je i kontradiktoran u odnosu na važeći Zakon o obrazovanju odraslih („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 40/15, 40/20) budući da je Izmjenama Zakona o obrazovanju odraslih u članu 31. stav (1) definisano da je program obrazovanja odraslih „*službeni dokument na koji Ministarstvo daje saglasnost, na prijedlog Organizatora obrazovanja odraslih i drugih zainteresiranih subjekata koji se bave obrazovanjem odraslih, ako je riječ o formalnom obrazovanju, dok programe neformalnog obrazovanja donosi Organizator obrazovanja odraslih, a kojim se utvrđuju nastavni sadržaji koji će se realizirati u tom procesu.*“ Nacrt Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, s druge strane, predviđa ipak da programe u javnim ustanovama predlaže Institut umjesto organizatora obrazovanja odraslih (javnih škola), a da ih donosi ministar. Budući da je oblast obrazovanja odraslih regulisana posebnim setom zakonskih i podzakonskih akata mišljenja smo da stav (3) obavezno treba preformulisati tako da bude u skladu s važećim Zakonom o obrazovanju odraslih. **Prijedlog promjene: Programi obrazovanja odraslih iz st. (1) i (2) ovog člana donose se u skladu s važećim propisima koji regulišu oblast obrazovanja odraslih“ ili „... u skladu sa Zakonom o obrazovanju odraslih Kantona Sarajevo“.**

Primjedba se usvaja.

Ukoliko je intencija bila da se Institutu eksplicitno ostavi mogućnost predlaganja programa, iako se prema Zakonu o obrazovanju odraslih Institut može smatrati „drugim zainteresovanim subjektom koji se bavi obrazovanjem odraslih“, u tom slučaju predlažemo da se iskoristi ista formulacija kao u Zakonu o obrazovanju odraslih Kantona Sarajevo uz dodatak Instituta.

Budući da je stav (1) prilično široko definisan obuhvatajući sve vrste „programa obrazovanja odraslih i stručnog usavršavanja“ stav (4) na način na koji je trenutno definisan može stvoriti dodatne troškove i obaveze za Ministarstvo. Pretpostavljamo da se u stavu (4) misli isključivo na realizaciju programa osnovnog obrazovanja odraslih te stoga smatramo neophodnim promjenu formulacije stava (4). **Predlažemo sljedeću formulaciju: Troškove realiziranja programa osnovnog obrazovanja odraslih, iz stava (1) ovog člana, kao i troškove prevoza polaznika programa osnovnog obrazovanja odraslih ukoliko nisu u radnom odnosu, snosi Ministarstvo.**

Primjedba se usvaja.

Druga mogućnost za adresiranje troškova obrazovanja odraslih jeste pozivanje na Zakon o obrazovanju odraslih koji u članovima 58.-62. precizno reguliše pitanje troškova obrazovanja odraslih općenito, a ne samo u slučaju osnovnog obrazovanja odraslih.

9. KLUB ZASTUPNIKA NAŠE STRANKE U SKUPŠTINI KANTONA SARAJEVO

Zakon mora sadržati pojmovnik i definicije, iz razloga što se mnoge riječi mogu dvojako tumačiti, mora biti precizno definisano na šta se koji termin u zakonu odnosi. Zbog toga je naša sugestija da se obavezno u početnim članovima zakona integriraju ključni pojmovi i definicije, što je i u skladu sa članom 9. dokumenta Pravilnik i postupak za izradu zakona i drugih propisa Federacije Bosne i Hercegovine.

Primjedba se usvaja i dato je na pažnju ministrici.

U članu 3. (Ciljevi i načela), u stavu 1. pod d), potrebno je dopuniti stav sa pojmom „čitalačka pismenost“, koja se definiše kao sposobnost razumijevanja i promišljanja u pisanim tekstovima. Ovaj pojam potrebno je obavezno dodati i u pojmovniku na početku zakona.

Primjedba se odbija jer je navedena pismenost već definisana u okviru termina “komunikacijska kompetencija”

ZA - predsjednica Komisije i predstavnik Sindikata za osnovno.

U članu 3. (Ciljevi i načela) stav 1. pod k), pojam državotvorna svijest i patriotizam treba da bude primjereno uzrastu djece na koju se odnosi. Kod djece je potrebno razvijati svijest o poštivanju okoline, kulture, državnih, entitetskih, kantonalnih, opštinskih i drugih obilježja.

Primjedba se odbija jer je sasvim dovoljno već obrazloženo u tački k) navedeno.

NAPOMENA: Ovaj prijedlog posebno na pažnju ministrici.

U članu 3. (Ciljevi i načela) stav 1. pod m), potrebno je dodati da se ovaj član provodi kroz razrednu nastavu.

Primjedba se odbija jer je jasno navedeno da bude “prilagođeno i primjereno razvojnoj dobi učenika”

Članica Nihada je za navedeni prijedlog, ostali članovi protiv.

U članu 3. (Ciljevi i načela) stav 1. pod p), obavezno dodati i prava djeteta, definisana međunarodnim konvencijama koje su sastavni dio naseg Ustava i zakonodavstva.

Primjedba se djelomično usvaja i to da se doda “u skladu sa međunarodnim konvencijama”

U članu 8. (Vjerske slobode), stavovi 1. i 3. trebaju ostati pod članom sa ovim nazivom, a stavove koji se tiču izbornih predmeta treba izdvojiti u poseban član, na način kako je to regulirano trenutnim zakonom. Vjerske slobode su mnogo širi pojam od vjeronauke kao nastavnog predmeta i nikako se ne mogu dovesti u korelaciju jedno sa drugim. Vjerske slobode su, kao i sve drugo vrste sloboda i temeljnih ljudskih prava, zagarantovane konvencijama čiji je država Bosna i Hercegovina potpisnik, a samim tim i Ustavom.

PROTIV - predstavnici Ministarstva, predstavnik Instituta, predstavnik Zajednice i osnovnih i srednjih,
ZA - predstavnik Sindikata osnovnog i srednjeg

Sve druge stavove člana 8. (Vjerske slobode), potrebno je definisati novim članom 8a koji će se zvati opet Izborni predmet, a koji će definisati proces izbornih predmeta.

PROTIV - predstavnici Ministarstva, predstavnik Instituta, predstavnik Zajednice i osnovnih i srednjih,
ZA - predstavnik Sindikata osnovnog i srednjeg

U članu 9. (Nastavak obrazovanja u Kantonu i pravo na obrazovanje stranih državljana) u stavu 1. potrebno dodati formulaciju „i izvan Kantona Sarajevo“.

Primjedba se odbija jer se prema Okvirnom zakonu ne radi nostrifikacija diploma učenicima koji dolaze izvan Kantona Sarajevo, a obrazovanje su završili u BiH.

U članu 9. u stavu 2. potrebno je dopuniti riječima „pohađani program iz stava 1“, a izbrisati riječ u inostranstvu s obzirom da je naziv člana nastavak obrazovanja u Kantonu, moraju se uključiti i oni koji su se obrazovali izvan Kantona Sarajevo, kako bi bio sveobuhvatan član.

Primjedba se odbija jer se prema Okvirnom zakonu ne radi nostrifikacija diploma učenicima koji dolaze izvan Kantona Sarajevo, a obrazovanje su završili u BiH.

U članu 10. (Nastava na jeziku i pismu nacionalne manjine) u stavu 1. dodati termin roditelj/staratelj/usvojitelj ili da se u pojmovnik odmah definiše ovaj pojam.

Primjedba se usvaja.

U članu 23. (Izborna područja u gimnaziji) u stavu 2. dopuniti „i u skladu sa sklonostima učenika“ – poželjno bi bilo napraviti uz samu želju učenika i neku vanjsku evaluaciju koja bi pomogla učenicima u odabiru izbornog područja.

ZA - predstavnik Sindikata osnovnog i predstavnik Zajednice srednjih
PROTIV - Ostali članovi Komisije jer navedeni prijedlog traži dodatni posao pripreme i implementacije evaluacije.

U članu 28. (Nastavni plan i program/predmetni kurikulum) u stavu 6., potrebno je sadržajno drugačije oblikovati član, u smislu da će ministar osigurati da nastavni sadržaj bude dijelom realizovan i kroz posjete muzejima, predstavama ili drugim kulturno – historijskim programima vezanim za historijske događaje Bosne i Hercegovine i Kantonu Sarajevo (Kanton Sarajevo ima jako puno simbola i kulturnih postavki koji se odnose na ovu temu i to treba iskoristiti).

Primjedba se odbija jer je isto definisano u nastavnom planu i programu.

U članu 30. (Udžbenici i nastavna sredstva) u stavu 1., potrebno je izmjeniti da udžbenike i drugu bibliotečku građu odobrava ministar na prijedlog Instituta, a u stavu 2. dodati da je skola

dužna obezbjediti besplatne udžbenike i druga nastavna sredstva koja je dužna imati u skladu sa standardima i normativima u skladu sa prijedlogom Instituta (izbrisati dio „koje posjeduje škola“).

Primjedba za stav (1) se odbija jer je udžbenička politika u nadležnosti Federalnog ministarstva za obrazovanje i nauku.

ZA - Predstavnik Instituta

Prijedlog za stav (2): ZA - Predstavnički sindikata za osnovno i srednje, ostali članovi protiv.

U članu 30. (Udžbenici i nastavna sredstva), potrebno je dodati novi stav 3. kojim bi propisali da se recenzija odobrenih udžbenika mora raditi najmanje jednom u periodu od 5 godina.

Primjedba se odbija jer je navedeno propisano Zakonom o udžbenicima.

U članu 38. (Vannastavne aktivnosti) u stavu 5., potrebno je dodati i posjete muzejima, galerijama, pozorištima i drugim kulturno – umjetničkim ustanovama, jer na taj način potičemo djecu na kulturu sto je vrlo važno.

Primjedba se usvaja.

U članu 45. (Dan nastavnika Kantona) dodati stav 3. kojim će se definisati i nagrađivanje najboljih nastavnika sa ciljem promocije njihovog značaja i uloge u obrazovnom procesu.

ZA - Predstavnik Sindikata za osnovno obrazovanje

PROTIV - Ostali prisutni članovi jer primjedba nije dovoljno precizirana jer je u okviru iste bilo potrebno da se da prijedlog i za kriterije izbora najboljeg nastavnika.

Prijedlog: Predstavnik Zajednice predložio da se navedeno reguliše podzakonskim aktom

U članu 46. (Organiziranje odgojno – obrazovnog rada) u stavu 9., potrebno je dopuniti da osnivač mora obezbjediti uslove da sva djeca mogu pohađati online nastavu (kompjutere ili tablete za svu djecu ili opremiti učionicu), da mora obezbjediti adekvatne online platforme namijenjene obrazovanju, te skratiti period online nastave za djecu mlađeg uzrasta (roditelji nisu u mogućnosti biti cijeli period uz njih, ali i zbog zdravlja djece generalno).

ZA - Vijeće roditelja, predstavnica Ministarstva, predstavnik Sindikata za srednje obrazovanje

DJELOMIČNO - Predstavnik Sindikata osnovnog i to za samo da bude jedna sedmica za djecu mlađeg uzrasta; Predstavnica Zajednice

PROTIV - Ostali članovi

U članu 46. (Organiziranje odgojno – obrazovnog rada), potrebno je propisati kroz novi stav i obaveznu edukaciju nastavnika za online nastavu, a možda bi bilo svrsishodno i to da se pitanja online nastave tretiraju kao poseban član zakona.

Primjedba se odbija jer je ovaj prijedlog već regulisan u članu 46. stav (11) i članu 103.

U članu 51. (Evidencija o učeniku) u stavu 3., potrebno je također dopuniti termin roditelj sa terminom roditelj/staratelj/usvojitelj.

Primjedba se usvaja.

Formirati novi član 68a. „Upis u srednje škole djece sa invaliditetom“ – u okviru kojeg je potrebno planirati prilikom upisa u srednje škole (ili raspisivanju konkursa), proširenje broja (liste) za osobe sa invaliditetom, sa kojima ravnopravno mogu učestvovati na tržištu rada, a ne da završavaju ono što mogu, a nisu naknadno u mogućnosti participirati na tržištu rada sa tako završenom školom. Umjesto da se fokusiramo na ono što ta djeca ne mogu, trebamo se isključivo fokusirati na ono što oni mogu.

Primjedba se prihvata ali na posebnu pažnju ministrici - Moguće je da se navedeni prijedlog ugradi u član 66. kao novi stav (6).

U članu 71. (Preusmjeravanje učenika u srednjoj školi) u stavu 2., potrebno je dopuniti stav na način da redovni učenici koji su ostvarili manji uspjeh uz dodatnu provjeru znanja, također mogu podnijeti zahtjev za preusmjerenje – mnoga djeca zbog specifičnih uslova života i vanrednih okolnosti nije ostvarilo puni potencijal u smislu ocjena u školi, a posjeduju znanja i kvalitete, te im je potrebno dati šansu da i oni pokažu svoje stvarno znanje.

Primjedba je već razmatrana i članovi Komisije su se već izjasnili u vezi navedenog, a dio primjedbe je već definisan u tekstu Nacrta Zakona i to u istom članu, član 71. stav (9).

U članu 90. (Izuzimanje učenika od realizacije nastavnih sadržaja iz nastavnog predmeta) potrebno je definisati na drugi način član tako da se zove – „Individualiziranje nastavnih sadržaja“. Potrebno je dodati novi stav 1.: „Ukoliko u toku školske godine dođe do promjene zdravstvenih okolnosti učenika, na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove, pristupa se individualiziranom procesu nastave. Trenutni stav 1. postaje stav 2. i dopunjava se sa terminom „praktičnog“ dijela nastavnog sadržaja i ukinuti „privremeno i trajno izuzet“ i napisati da će raditi po prilagođenom nastavnom programu.

Cilj ovakvih korekcija bi bio u pravcu da se učenici u ovim okolnostima uključuju u nastavni proces u skladu sa svojim sposobnostima, što je važno sa aspekta razvoja psihološkog i socijalnog zdravlja djeteta, ali i roditelja.

Primjedba se odbija jer postojeći član u potpunosti definiše i rješava sve gore navedeno.

U članu 91. (Polaganje predmetnog i razrednog ispita), u stavu 1. dopuniti sa drugim vrstama nadarenost, kao dio objektivnih okolnosti koje su dovele do toga da učenik/ca nije mogao redovno pratiti nastavni proces.

Primjedba se odbija jer je navedeno definisano u članu 92.

U članu 93. (Priznanja, pohvale i nagrade), uključiti i prosvjetne radnike.

Primjedba se odbija jer se navedeni član odnosi na učenike.

ZA - Predstavnik Sindikata za osnovno obrazovanje jer smatra da se navedeno može ugraditi u postojeći član; Predstavnica Zajednice

PREPORUKA MINISTRICI: Članovi Komisije preporučuju da se navedeni prijedlog unese u poglavlje koje tretira radnike (nastavnike) koji su radili sa učenicima iz člana 93.

Napomena ministrici: Predstavnica Zajednice, predstavnici udruženja osnovnih škola, Vijeće roditelja i predstavnik Instituta, predstavnik Ministarstva da ovo poglavlje ne tretira samo nastavnike nego i sve druge radnike i radnice.

U članu 94. (Izricanje odgojno – disciplinskih mjera za povrede učeničkih dužnosti), potrebno je dodati novi stav koji bi propisao da su sve škole obavezne usvojiti politiku zaštite djece sa jasnim protokolima za postupanje.

Primjedba se odbija jer je u članu 75. Nacrta Zakona već riješeno navedeno pitanje.

U članu 94. (Izricanje odgojno – disciplinskih mjera za povrede učeničkih dužnosti) u stavu 1. pod c) dodati „i duhanskih proizvoda“.

Primjedba se usvaja.

U članu 94. (Izricanje odgojno – disciplinskih mjera za povrede učeničkih dužnosti) u stavu 1. pod f) dodati i spolnu diskriminaciju.

Primjedba se usvoja.

PROTIV: Predstavnik Ministarstva

U članu 94. (Izricanje odgojno – disciplinskih mjera za povrede učeničkih dužnosti) u stavu 1. pod g) mora se dodati i drugim javnim platformama zbog sve učestalije pojave bullyinga. Izuzetno je teško odvojiti šta je to edukativna platforma, jer se masovni bullying i zlostavljanje djece događa na socijalnim medijima koji se moraju obuhvatiti. Obrazovanje je proces koji traje 24 sata dnevno, a bullying je jedan od najvećih uzročnika samoubistava kod maloljetnika u posljednje vrijeme.

Primjedba se odbija jer škola nema mogućnost kontrole postavljanja neprimjerenog sadržaja u online prostoru.

ZA - Predsjednik Zajednice, predstavnik Instituta

Član 100. (Pripravnici i sručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa) i član 101. (Lica koja nemaju završen nastavnički fakultet), potrebno je brisati i formulirati član 90. aktuelnog Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju (Službene novine KS br. 23/2017, 33/2017, 30/2019., 34/2020. i 33/2021.). Ovako formulirani članovi su nepotpuni i nedorečeni i ostavljaju mogućnost zapošljavanja bilo koga, pa čak i ako nije položio sve ispite, što ugrožava stručnost i kvalitet obrazovnog procesa.

Primjedba se odbija jer nije precizno definisana.

U članu 102. (Obaveza verifikacije nastave), potrebno je definisati koji je to period određenog vremena, npr. ne više od 10 posto ukupnog fonda sati.

Primjedba se odbija jer ne treba ograničavati vremenski period zbog nedostatka određenog kadra.

U članu 106. (Školski odbor), treba propisati neparan broj članova - predlažemo da to bude predstavnik neke manjinske grupacije (npr. roditelja djece sa invaliditetom, ustavne nacionalne manjine, posebno nadarenih učenika itd.) ovisno o potrebama škole.

Primjedba je već razmatrana u okviru ostalih ostavljenih primjedbi u toku javne rasprave (dio koji se odnosi na neparni broj članova).

U članu 106. (Školski odbor) potrebno je izjednačiti proces izbora predsjednika i zamjenika predsjednika Školskog odbora.

Primjedba se odbija jer zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH propisana procedura izbora, odnosno obavljanje intervjua samo sa predsjednicima.

10. SINDIKAT SREDNJEG I VISOKOG OBRAZOVANJA, ODGOJA, NAUKE I KULTURE BIH KANTONALNI ODBOR KANTON SARAJEVO

Broj	ČLAN KOJI SE MIJENJA	FORMULACIJA IZMJENE
1	Član 3.	<p>Preformulisati!</p> <p>b) osigurati način poučavanja kojim će se unaprijediti i poticati intelektualni, tjelesni, mentalni, etički, estetski i moralni potencijal učenika u skladu sa njegovim sposobnostima.</p> <p>Primjedba se usvaja.</p>
2	Član 74.	<p>Promijeniti naziv člana – „Sigurnost, zaštita zdravlja i socijalne dobrobiti učenika u školi“ i ovako ga formulisati:</p> <p>(1) Škole su obavezne:</p> <p>a) stvarati uvjete za zdrav mentalni i fizički razvoj te socijalnu dobrobit učenika,</p> <p>b) pružati savjetodavni rad učenicima, sprečavati neprihvatljive oblike ponašanja,</p> <p>c) brinuti se o sigurnosti učenika,</p> <p>d) osigurati uvjete za uspješnost svakog učenika u učenju i vladanju,</p> <p>e) pratiti zdravstveno stanje učenika dok boravi u školi i o tome obavještavati roditelje.</p> <p>(2) Za učenike koji su u riziku za razvoj društveno neprihvatljiva ponašanja ili ispoljavaju društveno neprihvatljiva ponašanja škola je dužna voditi evidenciju o neprihvatljivim oblicima ponašanja i zaštititi učenika, te provoditi mjere odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana učenika u skladu sa propisom koji donosi ministar.</p> <p>(3) Škola, zajedno s ustanovama za socijalnu zaštitu, prati socijalne probleme učenika i poduzima mjere da svaki učenik dobije pomoć i savjet potreban za prevazilaženje takvih problema.</p> <p>ZA – Predsjednik Sindikata srednjeg DA OSTANE POSTOJEĆI – Ostali članovi Komisije</p> <p>Primjedba se odbija jer je postojeći član već jasno definisao i preciziraju navedenu problematiku.</p>
3	Član 79.	<p>Sugestija da član glasi ovako:</p> <p>(1) Podrška učenicima sa teškoćama i učenicima sa invaliditetom podrazumijeva podršku:</p> <p>a) Učenicima sa teškoćama u razvoju. Vrste teškoća su navedene u pravilniku o inkluzivnom obrazovanju koji, na prijedlog Instituta, donosi ministar.</p> <p>b) Učenicima sa problemima u učenju, ponašanju i emocionalnim problemima.</p> <p>c) Učenicima sa problemima uvjetovanim odgojnim, socijalnim, ekonomskim, kulturalnim i jezičkim faktorima.</p>

		<p>(2) Učenik iz stava (1) ovog člana ostvaruje pravo na odgovarajući program školovanja prema mogućnostima, potrebama i interesima učenika.</p> <p>(3) Učenici s teškoćama pohađaju redovne osnovne, srednje škole i centre kao javne ustanove ravnopravno sa drugim učenicima, u skladu sa njihovim najboljim interesom.</p> <p>Primjedba se odbija jer se poglavlje X odnosi na učenike s teškoćama i invaliditetom, a tačke b) i c) u stavu (1) se odnose na nove kategorije učenika na kojese ne odnosi ovaj član 79.</p>
4	Član 6.	<p>Dopuniti:</p> <p>"U školi se može uvesti videonadzor, s ciljem zaštite sigurnosti učenika, profesora i ostalih uposlenika škole, kao i posjetilaca škole, a u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka..."</p> <p>Primjedba se djelimično prihvata.</p> <p>NA PAŽNJU MINISTRICI: Potrebno je umjesto uposlenika staviti „radnici, roditelji i ostale osobe koje borave u školi“.</p>
5	Član 39.	<p>stav 2) dopuniti sa alinejom a) i b) na sljedeći način:</p> <p>(2) a) Praktična nastava/rad, pod stručnim nadzorom škole, može se izvoditi u preduzećima, ustanovama i kod samostalnih privrednika/obrtnika koji imaju odgovarajuću opremu, tehničko-tehnološka sredstva i druge odgovarajuće uvjete u skladu sa nastavnim planom i programom, propisom koji reguliše dualno obrazovanje, standardom zanimanja i standardom kvalifikacija.</p> <p>b) Iz prethodnog stava izuzeti škole medicinske struke (škole koje obrazuju budući medicinski kadar).</p> <p>Primjedba se odbija jer nije osnovana. U stavu je već definisano da se može izvoditi, a da će Zakon o dualnom obrazovanju precizirati model i način realizacije praktine nastave.</p> <p>SUZDRŽANA – Predstavnica Vijeća roditelja</p>
6	Član 47. Stav (2)	<p>Izmijeniti na sljedeći način:</p> <p>Nastavni čas u školi traje 45 minuta, u centrima 40 minuta, praktična nastava u preduzećima i drugim institucijama traje od 45 do 60 minuta, osim ako drukčije nije propisano nastavnim planom i programom ili individualno prilagođenim programom (u daljnjem tekstu: IPP).</p> <p>Primjedba se odbija jer je u članu 47., stav (2) data navedena mogućnost.</p>
7	Član 63. Stav (7)	<p>Izmijeniti na sljedeći način:</p> <p>(7) Odgoj i obrazovanje u srednjoj školi počinje upisom u prvi razred srednje škole i omogućava se za sve učenike od završetka osnovnog odgoja i obrazovanja do sticanja srednje stručne spreme (brisati), (dodati) „i dvije godine srednjeg obrazovanja“, a najkasnije do 22. godine života (brisati), osim učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom koji imaju pravo na nastavak redovnog školovanja do 26. godine života.</p> <p>GENERALNI STAV SINDIKATA JE DA SREDNJA ŠKOLA NE TREBA BITI OBAVEZNA!!!</p>

		<p>ZA – predsjednik Sindikata za srednje Izdvojeno mišljenje – predsjednik Sindikata za osnovno smatra da srednje obrazovanje ne treba biti obavezno. PROTIV – Ostali članovi Primjedba se odbija jer dužnost obrazovnog sistema je da prati potrebe tržišta rada te je ovim data mogućnost učenicima za dodatnu kvalifikaciju.</p>
8	Član 71. Stav (1)	<p>(1) Redovan učenik srednje škole u četverogodišnjem trajanju, koji je tokom ukupnog dotadašnjeg srednjeg obrazovanja u učenju postigao najmanje prosječnu ocjenu općeg uspjeha 4,0 “vrlodobar” na kraju školske godine i ima primjerno vladanje može podnijeti zahtjev za preusmjerenje u istoj ili drugoj srednjoj školi. Navedena primjedba je već razmatrana jer su i druge strukture dostavile istu. Članovi Komisije su se već izjasnili o članu 71., stav (1).</p>
9	Član 88. Stav (8)	<p>Izbaciti/brisati instruktivnu nastavu za popravne ispite. <i>U članu je navedeno da su učenici prije polaganja popravnog ispita obavezni pohađati instruktivnu nastavu u školi. S obzirom na to da su učenici obavezni pohađati instruktivnu nastavu, koje su posljedice ukoliko učenik to ne učini? Profesori i nastavnici su zakonski obavezni da godišnje odmore u potpunosti iskoriste tokom ljetnjeg raspusta tako da se otvara pitanje termina održavanja iste.</i> ZA – predsjednik Sindikata za srednje obrazovanje, PROTIV – Ostali članovi Komisije Primjedba se odbija jer je instruktivna nastava važna za učenike jer je ista bitan instrument podrške učenicima za savladavanje gradiva.</p>
10	Član 98.	<p>Prijedlog: Nastavna norma za nastavnike praktične nastave u Zakonu osnovnog i srednjeg obrazovanja ostaje 24 časova neposredno odgojno-obrazovnog rada. Predlagač odustaje od primjedbe.</p>
11	Član 39.	<p>Prijedlog: Da se Zakonom precizira da će se ova pitanja rješavati Pravilnikom o provođenju prakse u skladu sa specifičnostima određene škole te da se obavezno izuzme Medicinska škola iz već ponuđenih rješenja. Primjedba je već razmatrana u okviru slične primjedbe.</p>
12	Član 35.	<p>Prijedlog: Institut mora angažovati stručnu osobu koja može zastupati interese svih medicinskih škola Kantona Sarajevo i unaprijediti rad sa učenicima iz teoretsko-praktične nastave. Specifičnost škole zahtijeva isto. Navedeno je komentar, a ne primjedba. Na pažnju.</p>
13	Član 50.	<p>Dodaje se: (3) E-dnevnik je sistem elektronskog vođenja administrativnog dijela podataka o vrednovanju znanja učenika, prisustvu na nastavi i izvještajima uspjeha, a sastoji se od dva nivoa baza podataka: a) školska baza, za čiji rad i funkcionisanje je zaduženo lice e-dnevnik administrator kojeg imenuje Uprava škole,</p>

		<p>b) ministarska baza, za čiji rad je zaduženo odgovorno lice u Ministarstvu.</p> <p>Primjedba se odbija jer Zakono nije definisano ko je Uprava škole, a za školsku bazu je odgovorna EMIS odgovorna osoba.</p>
14	Član 28. Stav (5)	<p>U srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku realiziraju se nastavni planovi i programi zasnovani na obrazovnim ishodima, (brisati) „po principu dualnog obrazovanja“ i u skladu sa standardom zanimanja i standardom kvalifikacija, a što se uređuje posebnim zakonom koji donosi Skupština.</p> <p>Primjedba se odbija jer nije u tekstu spomenut Zakon o dualnom obrazovanju nego samo principi dualnog obrazovanja kao predispozicija za uvođenje istog.</p>
15	Član 51. Stav (4)	<p>Brisati:</p> <p>„Individualnom tranzicijskom planu (u daljnjem tekstu: ITP)“</p> <p>Primjedba se odbija jer je navedeno pravo djeteta u skladu sa članom 24. UN Konvencije.</p>
16	Član 59. Stav (1)	<p>Dodati „uz saglasnost Sindikata“</p> <p>ZA – Svi ostali prisutni članovi SUZDRŽANI – Predsjednik Zajednice srednjih škola, predstavnik Instituta</p>
17	Član 60. Stav (1)	<p>Dodati „uz saglasnost Sindikata“</p> <p>ZA – Svi ostali prisutni članovi SUZDRŽANI – Predsjednik Zajednice srednjih škola, predstavnik Instituta</p>
18	Član 75. Stav (4)	<p>U slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju koje će najviše koristiti interesu djeteta (dodati) „a koje je u skladu sa važećim zakonskim propisima“.</p> <p>Stav 6) potpuno promijeniti ili brisati, a onda i stav 7) i stav 8).</p> <p>SUZDRŽANI – predstavnica Ministarstva (2) PROTIV – Svi ostali članovi</p> <p>Primjedba se odbija jer je u Nacrtu Zakona dovoljno kvalitetn definisano kako dati podršku i brigu djetetu.</p>
19	Član 94. Stav (6)	<p>Odgojno-disciplinske mjere izriču se postepeno, osim u slučajevima teže povrede učeničkih dužnosti (dodati) „iz stava (1) pod b), c), d), e) i f).“</p> <p>Primjedba se usvaja.</p>
20	Član 106. Stav (10)	<p>Ministar, (dodati) „uz saglasnost Sindikata“, donosi pravilnik u vezi sa izborom, razrješenjem, nadležnostima i radom školskih odbora.</p> <p>SUZDRŽAN: Predstavnik Instituta, predsjednik Zajednice srednjih škola ZA: Ostali članovi Komisije</p>
21	Član 106. Stav (16)	<p>Obavljanje dužnosti člana Školskog odbora je dobrovoljno i (brisati) besplatno (dodati) „i plaća se u skladu sa važećim propisima“.</p> <p>ZA- predstavnik Ministarstva PROTIV – Ostali članovi Komisije</p> <p>Predsjednik Sindikat osnovnog obrazovanja je u sukobu interesa jer je član školskog odbora.</p> <p>Primjedba se odbija jer navedeno nije u skladu sa članom 51. Okvirnog zakona.</p>

22	Član 109.	<p>Dodati stav 11) da glasi:</p> <p>„U proceduri koja prethodi postupku izbora i imenovanja direktora u osnovnim i srednjim školama, članovi školskog odbora iz reda radnika i reda roditelja, obavezni su podržati obrazložen prijedlog radnika i Vijeća roditelja, koji se dobija neposrednim i tajnim izjašnjavanjem svih zainteresiranih radnika i članova Vijeća roditelja.“</p> <p>ZA – Predstavnic Ministarstva, Odbora, Vijeća roditelja KS i Udruženje osnovnih škola PROTIV – Predstavnik Ministarstva, predstavnik Instituta SUZDRŽAN – predsjednik Zajednice srednjih škola</p> <p>Napomena: U Prijedlog Zakona Verzija II (sastanak 1.7.2022.) članovi Komisije su se izjasnili i isto je evidentirano. - Izdvojeno mišljenje predsjednika Sindikata za osnovno</p>
23	Član 63.	<p>Dodati:</p> <p><i>Vrlo važna stavka koju treba dodati pod „Školski obveznik“ je kodeks oblačenja učenika. Smatram da učenici ne smiju dolaziti neadekvatno odjeveni. To se odnosi na šorceve, trenerke, korištenje sunčanih naočala u prostorijama škole i sl.</i></p> <p>Primjedba se odbija jer je navedeno već definisano u članu 20.</p>
24	Član 41.	<p>Dodatno definisati način realizacije kao i profil i stručnu spremu nastavnika koji realizuje.</p> <p>Primjedba s odbija jer je navdono već definisano u članu 41. Na način: „Način realizacije DKU reguliše se aktom ministra, na prijedlog Instituta.“</p>
25	Član 74. Stav (1)	<p>Uključiti obavezu roditeljske skrbi i sankcije za neizvršavanje iste.</p> <p>Primjedba se odbija jer je navedeno definisano drugim zakonskim propisima.</p>
26	Član 109. Stav (7), tačka e. i Član 113. Stav (4)	<p>Ovo je diskriminatorno za ostale radnike koji se žele prijaviti na mjesto direktora i pomoćnika direktora, jer neće ispunjavati uvjete konkursa. Uvođenjem navedenog člana, škole će biti u obavezi izvršiti plaćanje za trenutno zatečeno stanje, što će biti ogroman udar na budžet KS.</p> <p>ZA – Predsjednici Sindikata za osnovno, Sindikata za srednje, Predstavnic Ministarstva, predstavnic Zajednice PROTIV – Predsjednik Zajednice za srednje, predstavnik Ministarstva, predstavnic Odbora, Udruženje direktora osnovnih škola SUZDRŽAN – Vijeće roditelja KS</p>
27	Član 6.	<p>Jasnije definisati gdje se uvodi videonadzor, za koje prostorije.</p> <p>ZA – Vijeće roditelja KS</p> <p>Primjedba se odbija jer nije jasno definisana.</p>
28	Član 8. Tačka 4	<p>Umjesto što piše: „ne žele pohađati vjeronauku“, zamijeniti sa: „učenici koji nisu izabrali da pohađaju časove vjeronauke“.</p> <p>ZA – Predstavnic Ministarstva, PROTIV – Predsjednik Sindikata za osnovno obrazovanje, Predstavnik Ministarstva, Predsjednik Zajednice, Predstavnic Zajednice,</p>

		Udruženje osnovnih škola, predstavnica Odbora, predstavnik Instituta, Vijeće roditelja KS
29	Član 30.	Dodati član: „Za rad sa nadarenim učenicima nastavnik ima pravo na preporuku literature koja ispunjava potrebe datog učenika.“ Primjedba se odbija jer je zakonski već definisano na koji način se učenicima preporučuje literatura.
30	Član 51. Tačka 3	Izbaciti iz rečenice: „na koje je moguće prenijeti hitne poruke roditelju u vrijeme kada učenik boravi u školi“. Primjedba se odbija jer je predloženu u Nacrtu Zakona u interesu djeteta.
31	Član 89.	U stavu 3. da piše dva radna dana umjesto dva dana. Primjedba je već razmatrana i usvojena.
32	Član 108.	U stavu d) prati, ocjenjuje i kontrolira rad direktora škole, dodati na osnovu pravilnika, pa navesti koji je to pravilnik. ZA – Svi prisutni članovi Komisije.
33	Član 28. Stav (5)	PRIMJEDBA: Nije navedeno da se nastavni planovi i programi u nekim školama realizuju po modularnom sistemu, a na osnovu definisanih ishoda znanja, vještina i kompetencija; Naglašava se princip dualnog obrazovanja koji nije zaživio za sva zanimanja. Dodati stav 7: (7) Institut je obavezan za srednje tehničke i stručne škole u Kantonu Sarajevo u kojima se izvodi nastava po EU-VET modularnom programu izraditi posebne planove i programe te predvidjeti reviziju u skladu sa EU-VET praksom. Na prijedlog Instituta, Ministar utvrđuje i donosi nastavni plan i program. PRIMJEDBA JE OSNOVANA, PRONAĆI NAČIN IZRADA NPP-ova U SKLADU SA EU-VET PRAKSOM-NAPOMENA MINISTRICI
34	Član 29.	PRIMJEDBA: Definirati u Zakonu EU-VET program! PRIJEDLOG JE U ZAVISNOSTI OD ODLUKE ČLANA 28. I PRIJEDLOGA SINDIKATA, PRIJEDLOG JE OSNOVAN.
35	Član 30.	Dodati stav: (3) Ministarstvo je dužno osigurati dostupnost udžbenika koji prate nastavne planove za svaki predmet u potpunosti. (4) U slučaju da ne postoji udžbenik propisan stavom (3), škole mogu dati nacrt udžbenika koji odgovara nastavnim planovima i programima. PRIJEDLOG ANALIZIRAN, OVA PROBLEMATIKA JE U NADLEŽNOSTI FMO

36	Član 71.	<p>Stav 1. mijenjati da glasi:</p> <p>„Redovan učenik srednje škole u četverogodišnjem trajanju, koji je tokom ukupnog dotadašnjeg srednjeg obrazovanja u učenju postigao najmanje prosječnu ocjenu općeg uspjeha “vrlodobar” sa prosjekom 4,00 na kraju svake završene školske godine i ima primjerno vladanje za svaku školsku godinu koju je do tada završio, može podnijeti zahtjev za preusmjerenje u istoj ili drugoj srednjoj školi.“</p> <p>RAZMATRANO, NACRT, 1.7.2022.</p> <p>Stav 2. Mijenjati da glasi:</p> <p>„Redovan učenik, na zanimanju III stepena, koji je tokom ukupnog dotadašnjeg srednjeg obrazovanja u učenju postigao najmanje prosječnu ocjenu općeg uspjeha “vrlodobar” sa prosjekom 4,00 na kraju svake završene školske godine i ima primjerno vladanje za svaku školsku godinu koju je do tada završio, može podnijeti zahtjev za preusmjerenje na obrazovanje za zanimanje IV stepena u istoj ili drugoj srednjoj školi“.</p> <p>RAZMATRANO, NACRT, 1.7.2022.</p> <p>Stav 9. brisati!</p> <p>(9) Izuzetno, preusmjerenje učenika moguće je i bez ispunjenja uslova iz st. (1) i (2) ovog člana uz prethodnu saglasnost ministra</p> <p>RAZMATRANO, NACRT, 1.7.2022.</p> <p>SUGESTIJA: Definisati vremenski okvir do kada se može, u toku školske godine, vršiti preusmjerenje učenika zbog nelogičnosti preusmjerenja učenika sa nižeg stepena na viši stepen, ili iz jedne škole u drugu školu 2-3 mjeseca pred kraj nastavne godine.</p>
37	Član 76.	<p>Dopuna ovog člana ili novi član!</p> <p>Osim besplatnog prijevoza, učenici bi trebali imati i besplatne sanitarne knjižice, ili da iste finansira Ministarstvo za odgoj i obrazovanje. Učenici koji se, naprimjer, obrazuju za zanimanja pekar, mesar, prerađivač mlijeka – moraju sanitarne preglede raditi dva puta tokom nastavne godine (svakih 6 mjeseci), dok zanimanja iz oblasti uslužnih djelatnosti sanitarni pregled rade jednom. Cijena sanitarnog pregleda je minimalno 20 KM. Sanitarna inspekcija ne uvažava materijalno stanje učenika. Budući da obrazovanje treba biti besplatno, zdravstvena zaštita također – zašto to ne mogu biti i sanitarni pregledi za učenike?</p> <p>JEDNOGLASNO USVOJENO, UZ SARADNJU SA MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, UGRADITI U ZAKON</p>
38	Član 94.	<p>Nisu definirane odgojno-disciplinske mjere za učenike srednjih škola. ODBIJA SE KAO NEOSNOVANO, JER JE SADRŽANO NAVEDENO U ČLANU 94. STAV 2. TAČKA G</p>
39	Član 109.	<p>Stav (7) a) se mijenja i glasi:</p> <p>„da u pogledu stručne spreme ispunjava uvjete za radna mjesta u školi u kojoj konkuriše, a kako slijedi: nastavnik, pedagog, pedagog-psiholog, psiholog.</p>

		<p>Obrazloženje: Psiholog učestvuje u neposrednom odgojno-obrazovnom radu jednako kao i pedagog, odnosno pedagog-psiholog. Apsurdno je da diplomirani psiholog koji je zaposlen kao nastavnik psihologije može aplicirati na poziciju direktora, a diplomirani psiholog, koji obavlja poslove stručnog saradnika – psihologa, tu mogućnost nema.</p> <p>RAZMATRANO KROZ PRIJEDLOG SEKRETARA SREDNJIH ŠKOLA</p>
40	Član 112. i 113.	<p>Zapažanje:</p> <p>Školski odbor može v.d. direktora izabrati iz reda nastavnika ili stručnih saradnika (stav 2). Znači li to da psiholog, kao stručni saradnik, može biti v.d. direktor, ali ne i direktor.</p> <p>Neophodno je uskladiti ove članove – bez diskriminacije.</p> <p>RAZMATRANO</p>
41	Član 129.	<p>Ako je obrazovanje u javnim ustanovama besplatno, zašto se daje mogućnost participacije roditelja – različite mogućnosti roditelja će dovesti do još veće socijalne razlike među školama.</p> <p>KONKRETIZIRATI PRIJEDLOG-DIJANA-VR</p>
42	Član 67.	<p>Dodati stav:</p> <p>„Učenicima koji pohađaju umjetničke škole, a koji u toku školovanja ostvare odličan uspjeh i primjerno vladanje, može se omogućiti pohađanje dva odsjeka u istoj školi u skladu sa pravilima škole i odlukom Nastavničkog vijeća.“</p> <p>ODBIJA SE PRIJEDLOG, JER NE POSTOJI PEDAGOŠKA OPRAVDANOST, A ČLAN 67. NACRTA PROPISUJE UPIS UČENIKA U I RAZRED SREDNJE ŠKOLE</p>
43		<p>Da se u nacrt zakona vrate članovi 121. i 122. iz starog Zakona o srednjem obrazovanju i član 84. iz Zakona o osnovnom obrazovanju.</p> <p>RAZMATRALI KROZ PRIJEDLOG AKTIVA SEKRETARA</p>
44		<p>SUGESTIJE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nisu definisane mjere za nastavnike koji ne realiziraju nastavne sate na vrijeme, ne završavaju obaveze vođenja dokumentacije na vrijeme. • Treba definisati ko može biti u komisiji za ocjenjivanje radnika. • Treba definisati da li učenik može paralelno završavati redovno i vanredno školovanje i pod kojim uvjetima (definisano samo završavanje dva razreda u jednoj godini). <p>MINISTRICI NA PAŽNJU</p>

11. VIJEĆE RODITELJA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA KANTONA SARAJEVO

ANALIZU ZAKONA

Kroz pet aspekta, kako slijedi:

1. **nomotehnika – generalni osvrt,**
2. **sadržajna nekonzistentnost, cijeni se potreba restrukturiranja propisa, odnosno njegovih odredbi;**
3. **Terminološke nepravilnosti, termini koji se koriste moraju biti jasni;**
4. **Određene posebne naznake u vezi sa sadržajem koji se propisuje**
5. **Stavovi VRKS kroz izmjene i dopune članova Nacrta Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju**

1. Nomotehnika

— Nacrt zakon je u velikoj mjeri, narativan. Propisima se ne opisuje, nego propisuje. Primijenjeni jezički stil nije u potpunosti adekvatan. Na primjer tačke iz člana 3 stav (2), član 9, član 10. itd.

— Stil – jezik – formulacije npr:

- “će propisati”, nego “propisuje”;
- „škola kao ustanova“ – škola u statusu ustanove;

— Nacrt zakona nema pregleda sadržaja.

Nije obavezan, ali, s obzirom na obimnost zakona, te da je predmet koji reguliše složen, radi boljeg snalaženja i razumijevanja, kao i preglednosti prilikom propisivanja, ocjenjuje se kao potreban, te ga predlažemo.

— U Nacrtu zakona vrši se zatvoreno pozivanje na propise, sugerije se otvoreno pozivanje vrši se navođenjem generičkog pojma za određenu vrstu propisa, jer u suprotnom izmjenama propisa na koje se poziva stvara se potreba izmjene zakona.

2. Sadržajna nekonzistentnost, ocijena potrebe restrukturiranja propisa.

➤ Postoji značajna interna inkoherentnost Nacrta zakona, u strukturalnom smislu. Da postoji pregled sadržaj to bi bilo vidljivije i značajno lakše za korigovati.

➤ Registri – član 17 – potrebno je restrukturiranje člana. uvrstiti, obuhvatiti i druge registre koji su navedeni u Nacrtu zakona: npr. član 26. stav (2) zajednica škola, član 31. registar škola, odjeljenja druge države itd.

Napomena: pozivanje na član 17. stav (6) u Zakonu kada se spominju drugi registri nema smisla.

➤ S prijelaznim i završnim odredbama u kojima bi se trebalo taksativno navesti koje sve akte i u kojem roku ministar donosi u svrhu primjene odredbi zakona, a koje se spominju u odredbama ovog zakona.

➤ Prijelazne i završne odredbe – propise koje usvaja ministar osnovu odredbi zakona s rokovima.

3. Terminološke nepravilnosti, termini koji se koriste moraju biti jasni.

Predlaže se uvođenje člana sa definicijama pojedinih termina.

S pravnog i jezičkog aspekta, te inkosistentnost u korištenju određenih termina, uviđa se potreba da se izvrši pravna i jezička redakтура propisa.

Primjer identifikovanih spornih sintagmi i termina, kako slijedi.

➤ Nejasno je po kojem pravnom osnovu se jezik veže za konstitutivni narod, na način da se u članu 7. stav (1) propisuje da: „Nastava i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada u školi realiziraju se na jednom od tri zvanična jezika konstitutivnih naroda BiH, koji se imenuju jednim od tri naziva: bosanski jezik, hrvatski jezik ili srpski jezik u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavom Kantona, a po potrebi i znakovni jezik“.

Dejtonski mirovni sporazum je napisan na „bosanskom, hrvatskom, engleskom i srpskom jeziku“ (v. član 11. Općeg okvirnog mirovnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini).

Član 6. stav (1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisuje da „Službeni jezici Federacije Bosne i Hercegovine su: bosanski jezik, hrvatski jezik i srpski jezik. Službena pisma su latinica i ćirilica“.

Zakonu u upravi Bosne i Hercegovine definiše jezike u odredbi člana 5.: "... u ravnopravnoj upotrebi kao službeni jezici su bosanski, hrvatski i srpski jezik".

➤ "Ministar donosi bliži propis" – propisati koji je to propis (pravilnik u pravilu), i sintagma "bliži propis" nije pravilna, nego npr.: "Ministar donosi pravilnik kojim bliže (ili detaljnije) propisuje...", nakon čega se navede šta konkretno.

➤ U nekim odredbama se navode samo i isključivo roditelji, a potrebno je navesti i staratelje, odnosno ne vidi se pravna opravdanost navođenja samo roditelja, npr: član 29. stav (7); član 36. stav (1); član 51. stav (1), član 63. stav (4), član 65. stav (2) itd.

➤ Član 3. stav (1) tačka a. „sposobnosti“, a u istom kontekstu koristi se sintagma "obrazovne mogućnosti" iz stava (2) tačka f) ovog člana.

Primjedba se usvaja.

➤ Član 75. stav (2) „Spolne zloupotrebe“ – sintagma nije u drugim poznata u aktima na snazi.

Pimjedba se usvaja.

➤ "CIPS-ova prijava" jeste uvriježen kao kolokvijalan, ali ne i zvanični naziv dokumenta, koristi se adekvatnom terminologijom, nazivom dokumenta.

Na pažnju ministrici.

4. Određene posebne naznake u vezi sa sadržajem koji se propisuje

Ukazuje se na nužnost preispitivanja, odnosno razmatranja narednih rješenja.

- **Član 32. stav (4)** – nejasno je zašto se ne propiše da škole koje izvode nastavu po međunarodnim programima i na stranim jezicima, i uz obaveznu grupu nacionalnih predmeta, ne izdaju dvojezične diplome, svjedodžbe ili druge isprave ili na dva dokumenta na dva jezika, kao što je usus u komparativnom pravu, u drugim državama u Evropi, bez potrebe da razni sudski tumači za jezik prevode na različite načine iste isprave. Nadalje, u terminološkom smislu, riječ je o "sudskim tumačima za jezik", a ne "sudskim tumačima".
- Uvođenja dvojezičnih diploma ili obaveza izdavanja diploma svjedodžbi i drugih javnih isprava koje izdaje škola na dva jezika (jezik u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku).

Ministrici na pažnju.

Primjedba se usvaja u dijelu dodavanja "sudski tumač za jezik".

U tom smislu, cijeni se, s obzirom i na podsticanje mobilnosti učenika i učenica, da bi bilo korisno da se uvede izdavanje svjedočanstava, diploma i drugih isprava standardiziranog oblika i sadržaja na engleski jezik.

- **Član 22.** Ispraviti grešku o trajanju baletne škole. Nacrt kaže 6 godina traje a ista je 5 godina.

Predlagač povlači primjedbu.

- **Član 48. stav (4)** potrebno je preformulisati, kao i definisati koji dokumenti koje izdaju škole su javna isprava.

Primjedba se odbija jer je postojeći član dovoljno jasan.

- **Član 62. stav (7)** kojim se propisuje da ministar odlučuje o upisu učenika u školu izvan definisanog školskog područja mjesta prebivališta, što je odredba koja je propisana i važećim Zakonom, te takvo rješenje nema smisla, jer de iure i sada je na snazi, a de facto, direktori škola po "odluci" ministra postupa u slučaju ovih zahtjeva za upis. S toga, u Nacrtu zakona takva odredba nema smisla, prilagoditi pravno stanje stvarnom stanju.

ZA – Predsjednik Zajednice srednjih škola, Vijeće roditelja, predsjednik Sindikata osnovnog, predstavnik Zajednice

PROTIV – Ostali prisutni članovi

Primjedba se odbija jer postojeći član rješava ovo pitanje na adekvatan način.

- **Član 63. stav (2).** Odredba nije jasna. Obavezno obrazovanje jeste od 6. do 15. godine u slučajevima kada uredno i redovno teče. Osnovno obrazovanje kao obavezno, ako počinje sa 6 godina, ne mora nužno biti završeno do 15. godine života, ali osnovno obrazovanje treba biti okončano, stoga treba preformulisati odredbu.

Prijedlog ministrici na pažnju.

Primjedba se odbija jer postojeći stav rješava adekvatno navedeno.

- **Član 64.** propisati zakonom koliko članova i kojeg profila su članovi komisije za procjenu koju imenuje direktor. Nadalje, rad komisije se treba urediti pravilnikom koji donosi ministar, što treba propisati zakonom.

PROTIV – Predsjednik Sindikata osnovnog

ZA – Svi ostali prisutni članovi

Primjedba se odbija jer nije jasno definisano.

- **Član 65.** pravi se distinkcija u obavezama upisa u I razredom, odnosno oglašavanja, gdje se navodi da škole čiji osnivač nije Kanton, javno oglašavaju upis. Izostaje se propisivanje na ovom, ili drugom mjestu, da su javno oglasiti, obavijestiti o obavezi upisa trebaju činiti i one ustanove koje osniva Kanton.

Primjedba se odbija jer je navedeno već definisano u Nacrtu Zakona I dovoljno objašnjeno.

- **Član 66.** Stoji dva mjeseca, a treba da stoji 3 mjeseca jer je rok juni

Predlagač odustaje od primjedbe.

- **Član 141.** nije moguće formulirati na način da se pravni institut stupanja na snagu zakona derogira u cijelosti početkom primjenom u potpunosti svih odredbi zakona u pro futuro. Postojanje vremenske distance između dana stupanja na snagu propisa i početka primjene pojedinih odredbi propisa moguće je, ali samo u ograničenom obimu i za pojedine odredbe uz valjan argument
- U prijelaznim i završnim odredbama nedostaju o odredbe o stavljanju propisa van snage ovim zakonom stupanjem na snagu novog propisa.

MINISTRICI NA PAŽNJU. (Već napomena unesena u Nacrt Zakona.)

- S obzirom da se Nacrtom zakona fragmentarno propisuje videonadzor, kao i postupanje s bazom podataka u kojoj su sadržani lični podaci (posebno članovi 50, 51, 55, 56, 57, 58, , sugeriše se da se konsultuje Agencija za zaštiti ličnih podataka u vezi s propisanim odredbama. Posebnu pažnju obratiti na situacije poznate iz prakse video ndzora eksternih matura te ih navedenih zakonom preduhitriti. (član 6)

Na pažnju ministrici, a slična primjedba se već razmatrala.

- U smilu prevoza djece tj. Učenika neophodno je uskladiti propise I pomoći se EMISom u svrhu izdavanja potvrda kako za saobraćaj tako I za redovno zdravstveno osiguranje. Učenici prvog srednje čekaju potvrde po jeseć dana od sektara škola te dolaze u preiliku izlaganja trošku za kupocinu karti za prevoz.

Na pažnju ministrici navedeni prijedlog.

5. Stavovi VRKS kroz izmjene i dopune članova Nacrta Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju

Član 36.

(Akcioni planovi za suzbijanje maloljetničke delikvencije)

(1) Vlada preko resornih ministarstava u saradnji sa školama, roditeljima, učenicima i organima lokalne samouprave promovira i provodi akcione planove za suzbijanje maloljetničke delikvencije s ciljem zajedničkog i organiziranog djelovanja i saradnje u borbi protiv zlostavljanja, zloupotrebe

djece i mladih, zloupotrebe droge, alkohola i drugih opijata, maloljetničke delikvencije, te svih drugih pojava koje ugrožavaju zdravlje, život i dobrobit učenika.

(2) Realiziranjem planova iz stava (1) ovog člana škola u godišnjim programima planira aktivnosti s ciljem promoviranja i razvijanja partnerstva škole, roditelja i lokalne sredine, u svim pitanjima od značaja za ostvarivanje obrazovno-odgojne funkcije škole te interesa i potreba škole.

(3) Na prijedlog ministra, Vlada će donijeti program zapošljavanja psihologa i socijalnih radnika u školama.

PRIJEDLOG

U stavu (1) dodaje se i mentalno zdravlje.

Primjedba se usvaja.

Član 40.

(Ferijalna praksa)

(1) Godišnjim programom rada srednje škole utvrđuje se mogućnost organiziranja, program, vrijeme i trajanje ferijalne prakse učenika.

(2) Ferijalna praksa se, pod nadzorom srednje škole, izvodi u privrednim društvima, ustanovama i kod samostalnih privrednika/obrnika koji imaju odgovarajuću opremu, tehničko-tehnološka sredstva i druge odgovarajuće uvjete u skladu sa nastavnim planom i programom.

(3) Bliži uvjeti izvođenja ferijalne prakse utvrđuju se ugovorom srednje škole i privrednog društva, ustanove ili samostalnog privrednika/obrnika u skladu sa pravilnikom kojeg donosi minister, na prijedlog Instituta.

(4) Ugovor iz stava (3) ovog člana obavezno sadrži odredbe kojima se potpisnici obavezuju obezbijediti sigurnost učenika tokom obavljanja ferijalne prakse.

PRIJEDLOG

Dodati posebno stav o obavezi postojanja Zakona o dualnom obrazovanju

Posebno obavezati Zakonom da se Ugovor o obavljanju ferijalne prakse potpisuje I dos trane staratelja/roditelja

PROTIV – Ostali prisutni članovi

ZA – Vijeće roditelja, Odbor za inkluziju, predsjednik Sindikata osnovnog obrazovanja
Primjedba se odbija jer je navedeno pitanje riješeno na adekvatan način.

Član 41.

(Društveno-korisno učenje)

(1) U srednjoj školi se realizuje obavezno Društveno-korisno učenje (u daljem tekstu: DKU).

(2) U toku srednjoškolskog obrazovanja učenici su obavezni imati 40 sati DKU (učenici IV stepena), odnosno 30 sati (učenici III stepena).

(3) U osnovnoj školi može se realizovati DKU.

(4) Način realizacije DKU reguliše se aktom ministra, na prijedlog Instituta.

PRIJEDLOG

Predložiti poseban stav u kojem će se DKR bodovati pri upisu u srednju kao što je isti priznat na privatnim fakultetima pri upisu te u zemljama Evrope

ZA – Vijeće roditelja KS, predstavica Odbora za inkuziju predstavica Ministarstva (2)

PROTIV – Predstavica Ministarstva (1), predsjednik Sindikata za osnovno

SUZDRŽAN – Predstavnik Instituta, predsjednik Zajednice, Udruženje osnovnih škola, predstavica Zajednie

Primjedba se odbija jer su kriteriji definisani odlukm koju donosi ministar.

Član 46.

(Organiziranje odgojno-obrazovnog rada)

- (1) Broj učenika u odjeljenju određuje se standardima i normativima.
- (2) U školama čiji osnivač nije Kanton broj učenika u odjeljenju utvrđuje školski odbor s tim što broj učenika ne može biti veći od maksimalnog broja predviđenog standardima i normativima.
- (3) Nastava se može organizirati u kombiniranim razredima/odjeljenjima/grupama/klasama u skladu sa standardima i normativima.
- (4) Odgojno-obrazovni rad se realizira u jednoj smjeni, osim ako nisu ispunjeni prostorni, kadrovski i drugi uvjeti.
- (5) U školi se može organizirati produženi boravak učenika kao poseban oblik odgojno-obrazovnog rada. (6) Bliži propis o organizaciji odgojno-obrazovnog rada iz stava (5) ovog člana donosi ministar, na prijedlog Instituta.
- (7) Redovna nastava ne može početi prije 8:00 sati niti završiti poslije 20:00 sati.
- (8) Raniji ili kasniji početak i završetak redovne nastave od onog definisanog u stavu (7) ovog člana odobrava ministar.
- (9) U svakom polugodištu škola je obavezna godišnjim programom planirati dvije sedmice online nastave.
- (10) Izuzetno, direktor može u slučajevima većega kvara na sistemu grijanja, poplave, požara i sl. donijeti odluku o realizaciji online nastave na period do uspostavljanja uslova za redovan rad o čemu obavještava Ministarstvo.
- (11) Na prijedlog Instituta, ministar donosi bliži propis o realizaciji online nastave.

PRIJEDLOG:

U stavu 4 mijenjati ne jedne smjene nego prve smjene.

ZA – Vijeće roditelja KS, predsjednik Sindikata za osnovno obrazovanje, Odbor za inkluziju
PROTIV – Ostali prisutni članovi
Primjedba se odbija jer je već adekvatno riješen postojeći tekst u Nacrtu Zakona.

stav (9) – online nastava, bliže propisati metode izvođenja (s obzirom na iskustva pojedinih škola gdje je „online“ nastava dostavljanje materijala da djeca obrade samostalno ili sa odraslima) i sadržaja online nastave.

Dodati novi stav koji obavezuje tehničku opremljenost škola te da se kod provođenja obavezne online nastave, organizuje online u svim školama istovremeno.

Primjedba se već razmatrala.

Član 51.

(Evidencija o učeniku)

- (1) Evidenciju o učeniku čine podaci o njegovom identitetu (lični podaci o identitetu roditelja, obrazovnom, socijalnom i zdravstvenom status i/ili invaliditetu) uspjehu učenika, te podaci o preporučenoj i pruženoj dodatnoj obrazovnoj, zdravstvenoj i socijalnoj podršci.
- (2) Lični podaci o učeniku iz stava (1) ovog člana su: ime i prezime učenika, jedinstveni matični broj, spol, datum rođenja, mjesto, općina i država rođenja, podaci o prebivalištu, podaci o boravku, kontakt podaci, matični broj učenika, nacionalna pripadnost i državljanstvo.

(3) Lični podaci o roditelju učenika iz stava (1) ovog člana su: ime i prezime roditelja, adresa, mjesto, općina stanovanja, kontakt telefon, odnosno adresa elektronske pošte na koje je moguće prenijeti hitne poruke roditelju u vrijeme kada učenik boravi u školi.

(4) Podaci o obrazovnom statusu učenika iz stava (1) ovog člana su podaci o vrsti škole i trajanju obrazovanja i odgoja, organizaciji odgojno-obrazovnog rada, obaveznim i izbornim predmetima, fakultativnim predmetima, stranim jezicima, podaci IPP-u, Individualno edukacijskom programu (u daljem tekstu: IEP) i Individualno tranzicijskom planu (u daljem tekstu: ITP), dopunskoj i dodatnoj nastavi, cjelodnevnoj nastavi i produženom boravku, slobodnim aktivnostima za koje se opredijelio i drugim oblastima školskog programa u kojima učestvuje, učešću na takmičenjima, nagradama, izostancima, izrečenim odgojno-disciplinskim mjerama. Podaci o zdravstvenom statusu učenika iz stava (1) ovog člana, na osnovu dostavljenog izvoda iz medicinske dokumentacije, obrađuju se radi osiguranja posebnih odgojno-obrazovnih potreba učenika i opšte dobrobiti učenika, a to su sljedeći podaci: o zdravstvenom statusu učenika (zdrav/bolestan), vrsti oboljenja, dijagnozi, terapiji, mjerama podrške i sl.

(5) Podaci kojima se određuje socijalni status učenika, roditelja su: podaci o uvjetima stanovanja (stanovanje u stanu, kući, porodičnoj kući, podstanarstvu, domu, da li učenik ima svoju sobu i drugim oblicima stanovanja), udaljenosti domaćinstva od škole, stanju porodice (broj članova porodičnog domaćinstva, da li su roditelji živi, bračni status roditelja, njihov obrazovni nivo i zaposlenje), kao i podatak o primanju novčane socijalne pomoći i da li porodica može obezbijediti užinu, knjige i pribor za učenje.

PRIJEDLOG:

U stavu 5 dodati samohrane roditelje te kod zaposlenih I penzionere roditelje.

Primjedba se usvaja.

Uvesti stav o obavezi da se socijalna krta radi obavezno jednom godišnje.

Na pažnju ministrici.

Član 59.

(Samovrednovanje)

(1) Na prijedlog Instituta, ministar donosi pravilnik na osnovu kojeg se u školi najmanje jedanput u dvije godine provodi postupak samovrednovanja rada direktora i radnika, odnosno uspješnosti realiziranja Kurikuluma.

(2) Samovrednovanjem se obavezno ocjenjuju: kvalitet školske kulture, kvalitet školske klime, kvalitet nastave i vannastavnih aktivnosti, kvalitet rada stručne službe škole, saradnja škole sa društvenom zajednicom, kao i drugi elementi utvrđeni pravilnikom iz stava (1) ovog člana.

(3) Rezultati provedenog samovrednovanja dostavljaju se školskom odboru i Institutu. Institut na osnovu dostavljenih pokazatelja daje opšte i posebne preporuke za unapređenje odgojno-obrazovnog rada koje se dostavljaju školi. Škola upoznaje vijeće roditelja škole sa opštim preporukama.

PRIJEDLOG:

stav (2) nejasno je koji su konkretno mjerljivi, metrički, elementi na osnovu kojih se ove kvalitete sa samovrednovanje procjenjuju. Zakonom se treba propisati, s ciljem dostizanja objektivnosti i usporedivosti podataka, te mogućnosti konkretnog djelovanja na poboljšanja određenih parametara kada je to nužno, tačni elementi.

ZA- Vijeće roditelja

PROTIV – Ostali članovi

Primjedba se odbija jer je navedeno već adekvatno riješeno kroz Nacrt Zakona.

Član 61.

(Eksterna procjena znanja, eksterna matura, matura/završni ispit)

(1) U trećem i šestom razredu osnovne škole provodi se eksterna provjera znanja, koja neće utjecati na zaključnu ocjenu učenika, u skladu sa pravilnikom koji, na prijedlog Instituta, donosi ministar.

(2) Na kraju završnog razreda škole (deveti razred osnovne škole i treći, odnosno četvrti razred srednje škole) utvrđuje se obaveza polaganja eksterne mature, odnosno mature/završnog ispita u skladu sa pravilnicima koje, na prijedlog Instituta, donosi ministar.

PRIJEDLOG:

Obavezno razdvojiti odnovnu I srednju po stavovima.

Za srednju u skladu sa tematskom sjednicom uoči prethodnog zakona kada smo jasno dali do znanja da eksterna matura koja nema porhodnost prema fakultetu nema ni svrhu ni cilj. Za srednju uvesti eventualno kada se stvore uslovi prohodnosti prema fakultetu odnosno da stav tri bude da rezultati nemaju prohodnosti prema fakultetu.

Zakon mora veoma precizno utvrditi sve uslove i okolnosti za provođenje istih, jer je ovaj član tako šturo napisan, u njemu je 'udrobljeno' puno toga, a posljedice mogu biti velike.

U naslovu stoji procjena, a u stavu provjera, treba da stoji procjena.

ZA – Vijeće roditelja

PROTIV – Ostali članovi, svi prisutni članovi su za već postojeće rješenje.

Predsjednik Sindikata za osnovno obrazovanja je protiv jer navedena primjedba nije dovoljno konkretna jasna.

Primjedba se odbija jer je adekvatno definisano navedeno itanje u tekstu Nacrta Zakona.

NA PAŽNJU MINSTRICI NAVEDENI PRIJEDLOG.

Član 64.

(Uvjeti za upis učenika u osnovnu školu)

(1) Procjenu zrelosti djeteta za polazak u osnovnu školu vrši komisija za upis učenika u prvi razred.

(2) Direktor, na prijedlog nastavničkog vijeća, za svaku školsku godinu imenuje komisiju iz stava

(1) ovog člana.

PRIJEDLOG:

Član 64. propisati zakonom koliko članova i kojeg profila su članovi komisije za procjenu koju imenuje direktor. Nadalje, rad komisije se treba urediti pravilnikom koji donosi ministar, što treba propisati zakonom.

Primjedba se već razmatrala.

Član 71.

(Preusmjeravanje učenika u srednjoj školi)

(1) Redovan učenik srednje škole u četverogodišnjem trajanju, koji je tokom ukupnog dotadašnjeg srednjeg obrazovanja u učenju postigao najmanje prosječnu ocjenu opšteg uspjeha "vrlodobar" na kraju školske godine i ima primjerno vladanje može podnijeti zahtjev za preusmjerenje u istoj ili drugoj srednjoj školi.

(2) Redovan učenik, na zanimanju III stepena, koji je tokom ukupnog dotadašnjeg srednjeg obrazovanja u učenju postigao najmanje prosječnu ocjenu opšteg uspjeha "vrlodobar" na kraju školske godine i ima primjerno vladanje može podnijeti zahtjev za preusmjerenje na obrazovanje za zanimanje IV stepena u istoj ili drugoj srednjoj školi.

(3) Redovan učenik, na zanimanju III stepena, može promijeniti zanimanje istog stepena i sa manjim prosjekom općeg uspjeha i nižom ocjenom vladanja kako je definisano prethodnim stavom.

(4) Ukoliko u toku obrazovanja učenik zaostaje u savladavanju nastavnih sadržaja ili ne završi razred može se, uz njegov i pristanak roditelja ili staratelja, preusmjeriti na obrazovanje za zanimanje sa jednostavnijim programom.

(5) Odluku za učenike iz st. (1), (2), (3) i (4) ovog člana donosi nastavničko vijeće srednje škole, posebno uzimajući u obzir standarde i normative.

(6) Na odluku nastavničkog vijeća može se izjaviti žalba školskom odboru, a odluka Školskog odbora je konačna.

(7) Preusmjeravanje iz st. (1), (2), (3) i (4) ovog člana podrazumijeva obavezu učenika da polaže dopunske ispite kao razliku predmeta, koju utvrđuje nastavničko vijeće srednje škole.

(8) Troškove polaganja dopunskih ispita, koji su posljedica promjene zanimanja u toku redovnog školovanja, snose roditelj/staratelj učenika.

(9) Izuzetno, preusmjeravanje učenika moguće je i bez ispunjenja uslova iz st. (1) i (2) ovog člana uz prethodnu saglasnost ministra.

PRIJEDLOG:

U stavu 8 dodati Izuzetno se može osloboditi plaćanja roditelj/staratelj ukoliko se radi o porodici /startelju sa lošim socijalnim statusom.

ZA – predstavnici Zajednica srednjih škola, Vijeće roditelja, Odbor za inkluziju

SUZDRŽAN – predstavnik Instituta

Ostali članovi su za postojeći tekst.

Primjedba se odbija jer je navedeno već adekvatno riješeno u postojećem tekstu Nacrta Zakona.

Član 72.

(Ispisivanje učenika iz škole)

(1) Učenik se može ispisati iz škole:

a) kada prelazi u drugu srednju školu i

b) u drugim opravdanim slučajevima koje propisuje ministar.

(2) Učenik iz stava (1) ovog člana može se ispisati iz škole najkasnije dva mjeseca prije završetka nastave u drugom polugodištu.

(3) Maloljetnog učenika ispisuju roditelji ili staratelji, a punoljetni učenik ispisuje se sam, uz obavezu škole da pismeno obavijesti roditelja ili staratelja o ispisu učenika.

(4) Škola ispisanom učeniku izdaje uvjerenje o uspjehu postignutom u toku školske godine do dana ispisa.

(5) Obrazac uvjerenja iz stava (4) ovog člana propisan je pravilnikom o vođenju pedagoške dokumentacije i evidencije, koji donosi ministar, na prijedlog Instituta.

PRIJEDLOG:

Prebacivanje mora biti opravdano i može se prebaciti samo u srodnu školu po kriterijima upisa po javnom pozivu. Obavezno u zakonu naznačiti isto. Prebacivanja mogu biti ali samo bodovno srodnim školama.

Primjedba se odbija jer član 71. Ne retira navedenu problematiku.

Član 89.
(Ulaganje prigovora na zaključnu ocjenu)

- (1) Roditelj učenika ima pravo prigovora na zaključnu pojedinačnu ocjenu na kraju nastavne godine, odnosno na kraju provedenog popravnog ispita.
- (2) Prigovor se podnosi odjeljenskom vijeću, u roku od tri radna dana od dana zvanične podjele javnih isprava (uvjerenja ili svjedočanstva/diplome), odnosno od dana polaganja popravnog ispita. Prigovorom se može tražiti i izuzeće predmetnog nastavnika u vezi sa stavom (7) ovog člana.
- (3) Odjeljensko vijeće obavezno je svaki prigovor razmotriti najkasnije dva dana od prijema prigovora i o istom sačiniti mišljenje.
- (4) Odjeljensko vijeće obavezno je izvršiti analizu zaključenih ocjena predmetnog nastavnika i u slučaju nepravilnosti o tome sačiniti mišljenje.
- (5) Odjeljensko vijeće odmah dostavlja prigovor i mišljenje iz st. (3) i (4) ovog člana nastavničkom vijeću na odlučivanje.
- (6) Nastavničko vijeće obavezno je u roku od tri dana od dana dostavljanja prigovora i mišljenja iz stava (5) ovog člana donijeti odgovarajuću odluku.
- (7) Ako nastavničko vijeće donese odluku o usvajanju prigovora, koja podrazumijeva potrebu provjere znanja učenika, obavezno je imenovati komisiju za provjeru znanja.
- (8) Komisija iz stava (7) ovog člana obavezna je izvršiti provjeru znanja učenika u roku od dva dana od dana donošenja odluke.
- (9) Način polaganja ispita pred komisijom iz stava (7) ovog člana i druga pitanja bitna za rad komisije uređuju se pravilima škole.
- (10) Ocjena komisije je konačna.
- (11) Ako nastavničko vijeće donese odluku o odbijanju prigovora, ista je konačna.

PRIJEDLOG:

Treba da se propiše postojanje externa komisija za prigovor na zaključno ocjenu. Komisija koja se sastoji do nastavnika iste škole, kolega onoga nma čiju ocjenu se žalba desila nije korektno I objektivno. Komisija ili bar jedna član mora bniti imenovana od Instituta.

Primjedba se odbija jer navedeni član već jasno definiše problematiku.
ZA – Vijeće roditelja KS

Član 106.
(Školski odbor)

- (1) Školski odbor je organ upravljanja u školi.
- (2) Školski odbor osnovne škole kao javne ustanove broji četiri člana i to: jedan predstavnik Ministarstva - predsjednik, jedan predstavnik općine na čijem području se nalazi škola kojeg predlaže općinski organ, jedan predstavnik roditelja učenika škole i jedan predstavnik radnika škole.
- (3) Školski odbor srednje škole, srednjoškolskog i školskog centra kao javne ustanove sa područja Grada Sarajeva broji četiri člana i to: jedan predstavnik Ministarstvo-predsjednik, jedan predstavnik Grada Sarajeva kojeg predlaže gradski organ, jedan predstavnik roditelja učenika škole i jedan predstavnik radnika škole.
- (4) Školski odbor srednje škole, srednjoškolskog i školskog centra kao javne ustanove izvan područja Grada Sarajeva broji četiri člana i to: jedan predstavnik Ministarstva -predsjednik, jedan

predstavnik općine na čijem području se nalazi škola kojeg predlaže općinski organ, jedan predstavnik roditelja učenika škole i jedan predstavnik radnika škole.

(5) Zamjenika predsjednika Školskog odbora bira školski odbor.

(6) Izuzetno iz st. (2), (3) i (4) ovog člana školski odbor škole, srednjoškolskog i školskog centra kao javne ustanove koju je osnovala vjerska zajednica odnosno crkva samostalno ili sa drugim pravnim ili fizičkim licem broji četiri člana i to: jedan predstavnik osnivača - predsjednik, jedan predstavnik Ministarstva, jedan predstavnik roditelja učenika škole i jedan predstavnik radnika škole.

(7) Broj članova Školskog odbora škole kao ustanove utvrđuje se aktom o osnivanju škole, a u njegovom sastavu je obavezan predstavnik Ministarstva.

(8) Članove Školskog odbora škole kao javne ustanove, na osnovu javnog konkursa, imenuje i razrješava Vlada, a članove Školskog odbora škole kao ustanove imenuje i razrješava osnivač.

(9) U proceduri koja prethodi postupku imenovanja članova Školskog odbora, kandidati za članove Školskog odbora iz reda roditelja, odnosno radnika obavezni su u pisanom obliku obezbijediti većinsku podršku vijeća roditelja škole (u daljem tekstu: vijeće roditelja), odnosno većinsku podršku radnika.

(10) Ministar donosi pravilnik u vezi sa izborom, razrješenjem, nadležnostima i radom školskih odbora. (11) Javni poziv za imenovanje članova Školskog odbora oglašava se najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata, a objavljuje se na zvaničnoj internet stranici Vlade, Ministarstva i škole u kojoj se vrši izbor predsjednika i/ili članova Školskog odbora. Škola je obavezna tekst konkursa istovremeno objaviti i na vidnom mjestu u školi, kako bi sa sadržajem teksta konkursa bili upoznati svi zainteresirani kandidati.

(12) Članovi Školskog odbora imenuju se na mandatni period od četiri godine, sa mogućnošću jednog reizbora u istom školskom odboru bez obzira na strukturu, a mandat članova teče od dana konstituiranja Školskog odbora.

(13) Način rada Školskog odbora regulira se poslovníkom o radu.

(14) Konstituirajuću sjednicu Školskog odbora saziva predsjednik starog saziva Školskog odbora ili njegov zamjenik, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke Vlade o imenovanju Školskog odbora. U nemogućnosti da predsjednik ili zamjenik starog saziva Školskog odbora sazove konstituirajuću sjednicu, istu saziva ministar.

(15) Sjednicama Školskog odbora predsjedava Predsjednik Školskog odbora. U slučaju da je predsjednik spriječen da zakaže i vodi sjednicu, sjednicu će zakazati zamjenik predsjednika.

(16) Obavljanje dužnosti člana Školskog odbora je dobrovoljno i besplatno.

PRIJEDLOG:

Staviti da obavezno stoje po dva člana iz struktura koje su najviše zastupljene kod izbora direktora a to su iz reda roditelja i reda uposlenih- Naš prijedlog osnovan škola dva roditelja, srednja škola dva zaposlenika.

Primjedba se već razmatrala i članovi Komisije su se već izjasnili u vezi navedenog pitanja.

Član 107.

Standardi i kriteriji za nominiranje/imenovanje predsjednika i članova školskih odbora)

(1) Predstavnik osnivača kojeg predlaže Ministarstvo, odnosno predstavnik Grada Sarajeva ili općine: a) mora imati najmanje VII stepen stručne spreme ili prvi ciklus studija po bolonjskom procesu, b) ne može biti radnik te škole, c) ne može biti roditelj učenika koji pohađa tu školu i d) ne može biti direktor škole registrirane u Kantonu.

(2) Vlada, na prijedlog ministra, donosi odluku o standardima i kriterijima za nominiranje/imenovanje predsjednika i članova školskih odbora kao javnih ustanova na području Kantona.

(3) Za predsjednika i člana Školskog odbora ne može biti imenovano lice koje ima smetnje za imenovanje u skladu sa zakonima kojima se regulišu pitanja sukoba interesa na svim nivoima vlasti, kao ni lica: a) izabrana u organe zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, b) organe i tijela političkih partija, c) radnik Ministarstva, d) radnik Instituta i e) radnik općine na području Kantona.

(4) Predsjednik i članovi Školskog odbora koji budu imenovani na funkcije i radna mjesta iz stava (3) ovog člana obavezni su podnijeti ostavke na pozicije koje obavljaju u školskom odboru.

(5) Školski odbor po svom sastavu treba da odražava etnički sastav učenika i roditelja, školskog osoblja i lokalne zajednice u kojoj škola djeluje.

(6) U školskom odboru ne može se dozvoliti angažman licu za koje se odgovarajućom medicinskom procedurom utvrdi da je: alkoholičar, ovisnik o narkoticima, kao i lice osuđivano za krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju od najmanje jedne godine.

(7) O licima iz stava (6) ovog člana kojima je izrečena pravosnažna presuda ili mjera zbog počinjenog jednog ili više krivičnih djela iz stava (6) ovog člana srednja škola je obavezna obavijestiti osnivača odnosno Ministarstvo radi donošenja odluke o njihovom razrješenju.

PRIJEDLOG:

Član 107

Treba zakonom propisati kriterije za prijavu iz reda roditelja ne pravilnikom koji omogućava promjene te se dešavalo da se izričito VSS traži kod roditelja. Prednost u smislu sprema podržavamo ali izričito da se mora biti visoki stepen ne podržavamo.

Primjedba se odbija jer je navedeno već riješeno podzakonskim aktom.

Član 109. (Direktor škole)

(1) Direktor je organ rukovođenja u školi.

(2) Direktora škole kao javne ustanove bira i imenuje školski odbor, na osnovu objavljenog javnog konkursa, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona.

(3) Ukoliko Vlada u roku od 60 dana od dana dostavljanja zahtjeva za davanje saglasnosti ne odluči o podnesenom zahtjevu, smatrat će se da je data saglasnost za predloženog kandidata.

(4) Direktora škole kao javne ustanove čiji osnivač nije Kanton bira i imenuje školski odbor, na osnovu javnog konkursa i uz saglasnost osnivača.

(5) Na osnovu prijedloga Instituta ministar donosi pravilnik u vezi sa licenciranjem, izborom, razrješenjem, nadležnostima, radom, pravima i obavezama direktora škole kao javne ustanove.

(6) Direktor škole kao javne ustanove se imenuje na period od četiri godine sa mogućnošću ponovnog izbora, uz ograničenje od najviše dva uzastopna mandata u istoj školi.

(7) Za direktora škole kao javne ustanove može biti imenovano lice koje, osim općih ispunjava i sljedeće uvjete: a) da u pogledu stručne sprema ispunjava uvjete za radna mjesta u školi u kojoj konkuriše, a kako slijedi: nastavnik, pedagog, pedagog-psiholog, b) da ima najmanje osam godina radnog staža a od toga ukupno najmanje pet godina radnog staža na poslovima radnih mjesta iz tačke a) ovog stava ili na rukovodnim poslovima u školi (poslovi direktora ili pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa), c) da ima najmanje visoku stručnu spremu ili najmanje završen II ciklus bolonjskog visokoobrazovnog procesa sa 300 ECTS bodova, d) da ima najmanje stručno zvanje mentora, e) da posjeduje licencu/certifikat za obavljanje poslova direktora koju izdaje Institut i f) i druge posebne uvjete propisane pravilnikom iz stava (5) ovog člana.

(8) Za direktora i pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa ne može biti imenovano lice koje ima smetnje za imenovanje i obavljanje funkcije u skladu sa zakonom o sukobu interesa u organima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine i zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine.

(9) Za direktora i pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa ne može biti imenovano lice protiv kojeg je potvrđena optužnica ili izrečena pravosnažna presuda ili mjera za jedno ili više

krivičnih djela za koja se odredbama važećeg Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više.

(10) Direktora škole kao ustanove imenuje i razrješava školski odbor na osnovu pravila te ustanove.

PRIJEDLOG:

Obavezno obezbjediti izbor I glasanje kako je do sada bilo u osnovnim školama a ne da Zakon predlaže obrnuto. Rješenja načina Izboru u srednjim školama nisu se pokazala u praksi dobrim.

Izbori u osnovnim škola i po mišljenju istavu svih međunraodnih isntitucija bliži su tranparentnom i dmeokratskom ppricipu za koji se i VR zalaže.

NA PAŽNJU MINISTRICI

Primjedba se već razmatrala i članovi Komisije su se već izjasnili o navedenom pitanju.

Član 119.

(Vijeće roditelja)

(1) Vijeće roditelja je tijelo koje se bira za tekuću školsku godinu, a čine ga po jedan predstavnik roditelja učenika iz svakog odjeljenja koji se bira na prvom roditeljskom sastanku, a najkasnije do kraja septembra tekuće školske godine.

(2) Prvu sjednicu Vijeća roditelja saziva direktor najkasnije do kraja prve sedmice oktobra tekuće školske godine.

(3) Vijeće roditelja u školi radi i djeluje na osnovu poslovnika o radu vijeća roditelja.

(4) Vijeće roditelja svoje aktivnosti može koordinirati i međusobno saradivati između škola na nivou općina ili kao vijeće roditelja na nivou Kantona.

(5) Vijeće roditelja učestvuje u kreiranju i predlaganju rješenja za pitanja koja su u vezi sa:

- a) promoviranjem interesa zajednice u kojoj se škola nalazi i interesa škole u toj zajednici,
- b) podržavanjem aktivnog učešća roditelja i zajednice u radu škole,
- c) učešćem u pripremi i realizaciji odgovarajućih projekata koji podržavaju i promoviraju odgojno-obrazovni rad u školi,
- d) razvijanjem komunikacije i odnosa između učenika, nastavnika, roditelja i zajednice,
- e) predlaganjem mjera za unapređenje odgojno-obrazovnog rada,
- f) predlaganjem mjera za unapređenje saradnje roditelja sa školom,
- g) pružanjem pomoći i podrške u poboljšanju uvjeta rada škole,
- h) saopštavanjem svojih stavova organima škole i
- i) druge aktivnosti koje su od općeg interesa za rad škole.

PRIJEDLOG:

Obezbjeediti stav kojim se nadležni obavezuju da se VR udruženo konultira u svim pitanjima od interesa djece. Izmjene Parvilnika I donošenje istih Insitiu je dužan poštovati strukturu VR.

Dodati stav koji postoji u sadašnjem rješenju zakon o osnovnom obrazovanju u članu 107.

b) prezentiranje stavova roditelja učenika školskom odboru ili bilo kojoj drugoj zainteresiranoj strani,

ZA – Vijeće roditelja KS

Primjedba se odbija jer je postojeći tekst već jasno definiše ulogu i nadležnosti Vijeća roditelja.

Član 129.

(Troškovi obrazovanja)

(1) Redovno obrazovanje učenika u školi, kao javnoj ustanovi, je besplatno dok je plaćanje školarine u privatnim školama regulirano odlukom osnivača i internim aktima škole kao ustanove.

(2) Učenici strani državljani, koji nemaju prebivalište na teritoriji Kantona, obavezni su sufinansirati troškove obrazovanja u školi kao javnoj ustanovi u skladu sa odlukom Vlade Kantona.

(3) U troškovima školovanja učenika po programima drugih država i međunarodnim programima u javnim ustanovama koje realiziraju međunarodne programe participiraju njihovi roditelji/staratelji u visini definiranoj pravilnikom koji donosi Školski odbor uz saglasnost Ministarstva.

(4) Školski odbor škole kao javne ustanove utvrđuje mogućnost i visinu participacije roditelja u poboljšanju uvjeta boravka u školi u skladu sa zakonom.

PRIJEDLOG:

Troškovi obrazovanja koji se omogućavaju u skladu sa zakonom protivni su Okvirnom zakonu o obrazovanju BIH. Stav 4 obavezno onemogućiti.

Uvlači se participacija koja do sada nije bila u zakonu, a provodila se u svim srednjim školama i to u različitim iznosima, mimo zakona, na štetu roditelja.

Član u stavu (1) kaže da je 'Redovno obrazovanje učenika u školi, kao javnoj ustanovi, je besplatno...

a stav (4) - 'Školski odbor škole kao javne ustanove utvrđuje mogućnost i visinu participacije roditelja u poboljšanju uvjeta boravka u školi u skladu sa zakonom'.

Dva stava u kontradikciji. Iz njih slijedi zaključak da je Školski odbor iznad Ministarstva tj Vlade, jer ako se kaže da je besplatno školovanje, ali da ŠO utvrđuje mogućnosti i visinu participacije, onda je njegova riječ zadnja.

ZA – Predsjednik Sindikata osnovnog obrazovanja, Vijeće roditelja KS, Udruženje osnovnih škola, Odbor za inkluziju, predstavnica Zajednice, predstavnik Instituta

PROTIV – Predstavnica Ministarstva (1), predsjednik Zajednice

NA PAŽNJU MINISTRICI

Gore navedene sugestije i komentare, kratki osvrt, nadamo se biće od strane nadležnog Ministarstva u odnosu na obim materije koja je obuhvaćena Nacrtom zakona i koja se propisuje, uzeti u razmatranje kao krajnje konstruktivne i dobronamjerne, te da ćete ih kao takve u konačnici i usvojiti, odnosno Nacrt zakona revidirati u cjelosti, s obzirom na ukazane opće i konkretne propuste.

12. JU TREĆA GIMNAZIJA SARAJEVO

Član 6.

Prijedlog:

Jasnije definisati gdje se uvodi video nadzor, za koje prostorije.

Već razmatrano.

Član 8. takčka 4

Prijedlog:

Umjesto što piše“ ne žele pohađati vjeronauku“ da se zamjeni sa „učenici koji nisu izabrali da pohađaju časove vjeronauke“

Već razmatrano.

Član 28 stav 33) dio „Na prijedlog Instituta, ministar utvrđuje i donosi nastavni plan i program“

Prijedlog:

Nastavne planove i programe treba da donosi naučna zajednica u suradnji sa MOOKS, smatram da u Institutu nema dovoljno ljudi zaposlenih za sve NPP-ove

Primjedba odbijena jer nema jasnu argumentaciju.

Član 30. (Udžbenici i nastavna sredstva)

Prijedlog:

Dodati član : Za rad sa nadarenim učenicima nastavnik ima pravo preporuku literature koja ispunjava potrebe datog učenika.

Već razmatrano.

Član 39. (Praktična nastava/rad i laboratorijski rad/vježbe u školi)

Prijedlog:

Dodati laboratorijski rad se odvija sa grupom učenika u skladu sa pedagoškim standardima i normativima

Primjedba se odbija jer je u stavu (1) ovog člana jasno propisano kako se izvodi laboratorijski rad.

Član 42 (Pedagoška i metodička praksa studenata)

Prijedlog : dodati novi član:

Fakultet koji provodi pedagošku praksu studenata, bira školu za realizaciju, od škola koje su se prijavile.

Primjedba se odbija jer je ova oblast dovoljno uređena memorandumom između UNSA i Ministarstva.

Član 44. (Početak i trajanje školske godine)

Tačka 2 preciznije napisati pod kojim uslovima

Primjedba se odbija jer je stav (14) ovog člana jasno definisao uslove po kojima se može mijenjati calendar.

Član 51. (Evidencija o učeniku)

Tačka 3

Prijedlog :

Izbaciti rečenicu „na koje je moguće prenijeti hitne poruke roditelju u vrijeme kada učenik boravi u školi“

Već razmatrano.

Član 53. (Evidencija o radnicima)

Tačka 1, pod b izbaciti

Primjedba se odbija jer je Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu u članu 3. Stav (1) tačka2) propisano obaveza vođenja te evidencije.

Član 59. (Samovrednovanje)

Prijedlog :

U tački 1 iza riječi Instituta dodati i predstavnika sindikata, tako da član u potpunosti bi glasio ovako:

1. Na prijedlog Instituta i predstavnika sindikata, ministar donosi pravilnik na osnovu kojeg se u školi najmanje jedanput u dvije godine provodi postupak samovrednovanja rada direktora i radnika, odnosno uspješnosti realiziranja Kurikuluma.

Već razmatrano.

Član 60. (Vanjsko vrednovanje)

Opet dodati iza riječi Instituta i riječ predstavnika sindikata

Već razmatrano.

Član 75. (Prava i obaveza zaštite prava učenika)

Prijedlog :

U tački 2. da stoji pismeno obavijesti direktora

Prijedlog se odbija jer je jasno definisano postojećim rješenjem protokola o postupanju.

Član 89. (Ulaganje prigovora na zaključnu ocjenu)

U članu 3. da stoji dva radna dana, umjesto dva dana

Već razmatrano.

Član 96. (Ljekarski pregled)

Prijedlog:

Ljekarski pregledi se obavljaju u Javnim ustanovama

Primjedba se odbija jer su kapaciteti u javnim ustanovama ograničeni.

Član 98. (Sedmične obaveze radnika)

Tačka 3. Nastavnik općeobrazovne i stručnoteorijske nastave u srednjoj školi, u okviru četrdesetsatne radne sedmice može imati najviše 25 časova neposrednog obrazovno-odgojnog rada u srednjoj školi, a nastavnik praktične nastave u okviru četrdesetsatne radne sedmice može imati najviše 28 časova neposredno odgojno-obrazovnog rada

Prijedlog 1: zamjeniti sa članom:

Nastavnik 40- časovnu sedmicu popunjava isključivo na osnovu pedagoških standarda i normativa, s tim da u zaduženjima normiranih i nenormiranih poslova za nastavnika koji ima punu normu ti poslovi ne smiju biti manji od 8,5h

Već razmatrano.

Tačka 5. Izuzetno od stava (3) ovog člana, direktor može iz opravdanih razloga utvrditi da nastavnik ima do 30 časova neposrednog obrazovno-odgojnog rada, u periodu ne dužem od jednog polugodišta u toku jedne školske godine.

Prijedlog 2: Tačku 5 potpuno izbaciti,

Komentar na tačku: sa današnjim zaduženjima nemoguće je da jedan nastavnik ima 30 časova neposredno odgojno obrazovnog rada

Regulisano Kolektivnim ugovorom za oblast srednjeg obrazovanja.

Član 102. (Obaveza verifikacije nastave)

Prijedlog:

Dodati nastavnik koji verificuje ocjene dobija odgovarajuću finansijsku naknadu za obavljani posao.

Primjedba se odbija - Školama je omogućeno da uz saglasnost Ministarstva, a u skladu sa kolektivnim ugovorom izvrši plaćanja verifikacije nastave.

Član 103. (Stručno usavršavanje radnika)

Dodati član: Stručno usavršavanje je obaveza svih nastavnika,

Komentar: kada dođe poziv na školu za stručno usavršavanje idu svi nastavnici a ne oni koje direktor odabere, osim ako u pozivu nije drugačije navedeno.

Primjedba se odbija jer je u stavu (3) istog člana propisana i obaveza stručnog usavršavanja nastavnika, kao i Pravilnikom o stručnom usavršavanju nastavnika.

Član 108. (Nadležnosti Školskog odbora)

U članu : d) prati, ocjenjuje i kontrolira rad direktora škole, dodati na osnovu pravilnika, pa navesti koji pravilnik.

Napomena da li zakonom ili pravilnikom trebalo bi se regulisati sljedeće:

Prije provođenja anketa /istraživanja u školi, koje imaju za posljedicu da će rezultate koristiti nevladina organizacija ili neko fizičko lice, treba obezbijediti finansijsku nadoknadu: školi, učenicima i nastavniku koji provodi anketu.

Sve pravilnike koji se direktno tiču nastavnika treba da se donose isključivo u suradnji sa sindikatom.

Već razmatrano.

13. OPĆINA NOVI GRAD

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
Općina Novi Grad Sarajevo

Broj:02/06-36-14422/22
Sarajevo, 17.06.2022. godine

KANTON SARAJEVO
VLADA KANTONA SARAJEVO
ulica Retsa Džemaludina Čauševića br. 1
SARAJEVO

PREDMET: Primjedbe na Nacrt Zakona o
odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo

Veza vaš akt: broj 01-02-20299/22 od 20.05.2022. godine

Postupajući po Vašem aktu broj: 01-02-20299/22 od 20.05.2022. godine, u ostavljenom roku za javnu raspravu na Nacrt Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, Općina Novi Grad Sarajevo dostavlja primjedbe kako slijedi:

Zakonom o principima u lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“ broj 49/06.) definisane su nadležnosti jedinica lokalne samouprave, između ostalog i nadležnosti u oblasti predškolskog i osnovnog obrazovanja.

Kako je članom 58. istog Zakona navedeno, da su Kantoni dužni uskladiti svoje zakone sa ovim Zakonom, te izvršiti prenos poslova i nadležnosti kao i odgovornosti dodjeljenih jedinicama lokalne samouprave u zakonskom roku, to ovakav nacrt zakona kojim se istovremeno reguliše oblast i osnovnog i srednjeg obrazovanja koji su u nadležnosti različitih nivoa vlasti (kod normativnog uređivanja i vršenja nadležnosti) predstavlja najgrublje nepoštivanje i neprovođenje Odluke Ustavnog suda kojom su utvrđene povrede prava jedinica lokalne samouprave na lokalnu samoupravu, Presudom Ustavnog suda Federacije BiH, br.U-14/09 od 12.10.2010. godine.

Shodno navedenoj presudi, utvrđenim Nacrtom izvršena je povreda člana 8. Zakona o principima u lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine čime se direktno narušavaju prava jedinica lokalne samouprave zaštićene Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi koja čini sastavni dio zakonodavstva Federacije BiH.

Takođe, navedenim Nacrtom Zakona Kantonalni organi i dalje narušavaju princip ustavnosti i zakonitosti neusaglašavanjem novih zakonskih rješenja sa navedenim propisima, pri čemu ne samo da nisu ispoštovali nadležnosti utvrđene u Zakonu o principima u lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, već direktnim kršenjem i Presuda Ustavnog suda, a što otvara mogućnost ponovnih apelacija i donošenja Presuda koje se ne poštuju.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO

PRIMLJENO:	20-06-2022		
Broj prijave	Klasifikaciona oznaka	Broj	Broj prijave
02/	02	20239/4	

21. 06. 2022.
19. 39. 10. 08. 10. 11.
5787
28-16

Analizirajući izvršenje apelacija od strane Ustavnog suda - Sudskih presuda kojim je utvrđena povreda propisa od strane Kantona Sarajevo utvrđeno je da od 11 presuda i jednog mišljenja kojima su utvrđene povrede prava, šest presuda nije provedeno - između ostalog i Presude Ustavnog suda F BiH o povredi prava jedinica lokalne samouprave na lokalnu samoupravu za koju je doneseno Rješenje Ustavnog suda F BiH da navedena presuda nije provedena, od 24.05.2011. godine.

Imajući u vidu navedeno, tj. da nisu ispoštovani osnovni principi ustavnosti i zakonitosti kod utvrđivanja Nacrta navedenog zakona, smatramo da isti treba povući iz dalje procedure do ispunjenja navedenih principa.

S poštovanjem,

DOSTAVITI:

1. Naslovu x2
2. U spis

SEKRETAR
OPĆINSKOG ORGANA DRŽAVNE SLUŽBE

93 / 124

Primjedba se odbija jer nije u nadležnosti ove Komisije da odlučuje o ovom prijedlogu.

14. OPĆINA STARI GRAD

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo

Općina Stari Grad Sarajevo
Općinski načelnik

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
Canton Sarajevo

Municipality of Stari Grad Sarajevo
Municipality Mayor

KANTON

20.06.2022
13,70%

2 5437
PB 16

02	02	17-06-2022	02
----	----	------------	----

M 20.06.22

SLUŽBA KABINETA OPĆINSKOG NAČELNIKA

Broj: 01-04-4-1498/22
Sarajevo, 15.06.2022. godine

VLADA KANTONA SARAJEVO
ul. Reisa Džemaludina Čauševića br. 1
71000 Sarajevo

Predmet: Primjedbe, prijedlozi i mišljenje o Nacrtu Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, dostavlja se ...

Poštovani,

Postupajući po dopisu Skupštine Kantona Sarajevo, Službe za skupštinske poslove, broj: 01-02-20299/22 od 20.05.2022. godine, u prilogu kojeg je dostavljen Zaključak Skupštine Kantona Sarajevo, kojim se utvrđuje Nacrt Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, a koji je Općini Stari Grad Sarajevo dostavljen putem e-maila, u ostavljenom roku, dostavljamo primjedbe, prijedloge i mišljenje na tekst Nacrta Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Odlukama članova 11. do 19. Nacrta Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, između ostalog, propisano je koja lica mogu osnovati školu, oblici svojine, uvjeti i procedure osnivanja škole. Evidentno je da je u citiranim članovima Nacrta Zakona izostavljena Općina, kao jedinica lokalne samouprave. Smatramo da član 11. Nacrta Zakona treba bitidopunjen na način da jedinica lokalne samouprave može predložiti, odnosno podnijeti inicijativu za osnivanje škole na njenom području.

Također, smatramo da zahtjev za osnivanje škole kao ustanove i škole kao javne ustanove treba imati i saglasnost Općine na čijoj teritoriji se škola osniva, te je u tom smislu potrebno dopuniti članove 12. do 19. Nacrta Zakona.

Cijenimo da Općina, kao jedinica lokalne samouprave mora biti saglasna, kao i detaljno upoznata sa svim aktivnostima oko osnivanja/prestanka škole ili Centra kao javne ustanove, koji se osnivaju ili prestaju sa radom na teritoriji Općine. Osim osnovnih škola, navedeno je nije suviše ni u slučajevima osnivanja srednjih škola, jer je potrebno da isto bude usklađeno sa potrebama tržišta rada, kako bi se osigurala kvalificirana radna snaga.

Članom 31. stav (1) Nacrta Zakona (Rad škole/odjeljenja škole druge države), propisano je da druga država ili asocijacija država mogu organizirati školu/odjeljenje na teritoriji Kantona u skladu s ovim zakonom i raditi po nastavnim planovima i programima koje su donijeli organi druge države u skladu sa vlastitim propisima.

1

Sarajevo, Zelenih beretki 3,
Centrala: 033/282-300
www.starigrad.ba
info@starigrad.ba

95/124

Mišljenja smo da općina kao jedinica lokalne samouprave treba biti detaljno upoznata i saglasna da druga država ili asocijacija država mogu organizirati školu/odjeljenje na njenoj teritoriji skladu s ovim zakonom i raditi po nastavnim planovima i programima koje su donijeli organi druge države u skladu sa vlastitim propisima, te u tom smislu potrebno dopuniti član 31. Nacrta Zakona.

Član 62. Nacrta Zakona (Školsko područje za osnovnu školu), glasi:

- (1) Školsko područje za osnovnu školu je prostorno područje s kojeg se učenici upisuju u određenu školu na osnovu prebivališta odnosno CIPS-ove prijave.
- (2) Općinsko vijeće na čijoj teritoriji se nalazi škola utvrđuje školsko područje za svaku školu i poštivanje principa iz člana 22. stav (12) ovog zakona, u vezi sa kojim je obaveza škole upisati djecu kao školske obveznike, kao i za paralelne škole i centre kojima je upisno područje cijeli Kanton.
- (3) Pri utvrđivanju školskih područja poštovat će se osnovni princip, a to je da se učenicima omogući pohađanje škole koja je najbliža njihovom mjestu stanovanja.
- (4) Škola može na svom školskom području organizirati nastavu i u područnim školama, a u skladu sa standardima i normativima.
- (5) Odlukom Vlade škola može organizirati i nastavu za područna odjeljenja van Kantona.
- (6) Škola kojoj osnivač nije Kanton, upisuje školske obveznike na osnovu ugovora s roditeljima učenika nezavisno o školskom području.
- (7) U školu kao javnu ustanovu može se upisati i učenik koji ima prebivalište na području druge općine/školskog područja na teritoriji Kantona, odnosno na teritoriji BiH, samo uz prethodnu saglasnost ministra, pri čemu prednost upisa imaju učenici koji pripadaju školskom području škole.

Povodom člana 62. Nacrta Zakona, mišljenja smo da kada se radi o školskim područjima i obavezni da učenici pohađaju školu koja je najbliža njihovom mjestu stanovanja treba biti utvrđena pod jednakim uslovima za sve učenike osnovnih škola i u tom smislu niko ne smije biti diskriminiran. Ni na koji način ne trebaju biti privilegovani učenici koji pohađaju privatne škole u odnosu na učenike škola čiji je osnivač Kanton, ni u kojem smislu, pa ni u smislu školskog područja. Mislimo da treba biti razmotrena mogućnost utvrđivanja školskih područja i za privatne osnovne škole, te da od pohađanje osnovne škole u okviru školskog područja, mogu biti izuzete samo paralelne škole i centri kojima je upisno područje cijeli Kanton.

Imajući u vidu dosadašnju praksu te činjenicu da naša općina u vršenju svojih nadležnosti u skladu sa zakonom osigurava lokalne potrebe stanovništva u oblasti brige o djeci, obrazovanju i odgoju, molimo da predložite da se u članu 107. stav (3), Nacrta Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, briše tačka e).

Vežano za odredbu člana 107. stav (3), tačka e), kojom je predviđeno da za predsjednika i člana školskog odbora ne može biti imenovano lice koje je „radnik općine na području Kantona“, predlažemo da se navedena odredba briše.

Trenutno, u svim Školskim odborima osnovnih škola sa područja općine Stari Grad Sarajevo, imenovani su po jedan član koji je uposlenik općine. Uposlenici općine angažovani kao članovi Školskih odbora i imaju završenu visoku stručnu spremu i ispunjavaju sve ostale

Zakonom predviđene uslove. Uključenost uposlenika općine u rad osnovnih škola olakšava komunikaciju između škole i općine te blagovremeno rješavanje problema i pružanje neophodne pomoći školama kada, za to postoji potreba.

Također, primjedba se odnosi i na odredbu člana 109. stav (7). Nacrtu Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, kojom se propisuju uslovi koje mora ispunjavati direktor škole (kojeg bira i imenuje školski odbor). Tačkom e) pomenutog člana je propisano da direktor treba posjedovati licencu/certifikat za obavljanje poslova direktora koju izdaje Institut. Smatramo da je posjedovanje licence, pored ispunjavanja ostalih uslova propisanih zakonom, nepotrebno iz razloga što može znatno ograničiti izbor kandidata na ovako važnu funkciju a u suštini posjedovanje licence, ne znači da će biti izabran najstručniji i najkvalitetniji kadar. Predlažemo u člani 109. stav (7), brisanje tačke e).

Na kraju smatramo da se kod sačinjavanja konačne verzije Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, treba voditi računa o poštivanju Presude Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: U-14/09 od 12. oktobra 2010. godine.

Naime Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine je u navedenoj presudi utvrdio da je Kanton Sarajevo povrijedio pravo na lokalnu samopiravu Općine Centar Sarajevo, jer nije postupio prema odredbama člana 58., 59. i 60. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH. Ustavni sud Federacije BiH je u navedenoj presudi utvrdio povredu prava općine kao jedinice lokalne samouprave, između ostalog i kada se radi i o Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju Kantona Sarajevo, kao i Zakonu o osnovnom odgoju i obrazovanju.

S poštovanjem,

Zasnovanost akta na zakonu potvrđuju:

Abid Šehović, Stručni savjetnik za normativno-pravne poslove,

Hamida Gušić, Šef Odsjeka za ljudske resurse

Amela Bogunić, Rukovodilac Službe kabineta Općinskog načelnika

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Sekretar organa državne službe,
3. Evidencija.

3

97 / 124

Član 11. – 19. Prijedloga zakona - Primjedba se odbija jer je obrazovanje na nivou Kantona, što je u skladu sa Zakonom o lokalnoj upravi koji je na snazi u trenutku zasijedanja ove Komisije.

Član 31. Prijedloga zakona - Primjedba se odbija jer je obrazovanje na nivou Kantona, što je u skladu sa Zakonom o lokalnoj upravi koji je na snazi u trenutku zasijedanja ove Komisije.

Član 62. – Prijedlog se odbija jer privatne škole se ne nalaze na području svih općina u Kantonu Sarajevo, te bi time doveli učenike u neravnotežan položaj.

Član 107. stav (3) tačka e) – Primjedba se odbija jer je usklađeno sa statusom radnika Ministarstva.

Član 109. stav (7) – već razmatrano

Principi lokalne samouprave- Komisija nije nadležna da razmatra ovo pitanje.

15. OSCE – URED U BIH

Trenutna formulacija kada je u pitanju upotreba jezika i pisma u nastavi (Član 7) predviđa: „*Nastava i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada u školi realiziraju se na jednom od tri zvanična jezika konstitutivnih naroda BiH, koji se imenuju jednim od tri naziva: bosanski jezik, hrvatski jezik ili srpski jezik u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavom Kantona, a po potrebi i znakovni jezik.*“

Na sastanku smo ponovili stav Misije OSCE-a u vezi sa navedenom odredbom i naglasili da odredba o jeziku treba da bude u skladu sa Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u BiH, odnosno principu jednakosti tri jezika konstitutivnih naroda u BiH. Također bismo naveli i Odluku Ustavnog suda Federacije BiH (U-28/04 od 3.11.2004. godine) u vezi s ovom problematikom, gdje se jasno navodi: „[...] *bilo koje drugo zakonsko rješenje, kao npr. rješenje kojim bi se dozvolila mogućnost izvođenja nastave isključivo na hrvatskom, odnosno bosanskom, odnosno srpskom jeziku, predstavljalo bi kršenje ustavnog principa o jednakopravnosti svih službenih jezika u Federaciji Bosne i Hercegovine i dovelo bi do povrede vitalnih interesa drugih konstitutivnih naroda, tj. onih naroda na čijem se jeziku u datoj školi ne bi izvodila nastava.*[...]“

Primjedba se odbija jer je svakom učeniku kroz postojeći Nacrt zakona ostavljena mogućnost da se u skladu sa vlastitim opredjeljenjem koristi jednim od službenih jezika u BiH

Član 28, stav 6 – dio koji se odnosi na nastavni sadržaj, odnosno tematske jedinice koje su posvećene izučavanju zločina genocida počinjenog u Bosni i Hercegovini u vremenskom periodu 1992-1995. godina i tematske jedinice posvećene opsadi Sarajeva su odredbe Nacrta Zakona koje, po mišljenju Misije OSCE-a ne bi trebale da budu sastavni dio teksta zakona. Naime, izdvajanje jedne tematske jedinice u kurikulumu (u ovom slučaju istorije) i stavljanje iste u sami tekst zakona moglo bi da implicira politizaciju iste, naročito uzimajući u obzir specifične okolnosti u BiH.

Prijedlog se odbija zato što je presudom Međunarodnog suda u Hagu potvrđen genocid. Iz tog razloga moraju biti dijelom kurikuluma.

Član 129, stav 4 predviđa da školski odbor škole kao javne ustanove utvrđuje visinu participacije roditelja u poboljšanju uvjeta boravka u školi – napominjemo da je redovno obrazovanje učenika u školi, kao javnoj ustanovi, besplatno te stoga ovaj Član nije u skladu sa tim osnovnim postulatom kada je u pitanju pravo na obrazovanje.

Već razmatrano.

Na kraju, jedna od naših molbi bila je da u Zakon uključite i donošenje Pravilnika o prepoznavanju, prevenciji i zaštiti od diskriminacije, te u skladu sa dogovorom sa sastanka vjerujemo da ćete predvidjeti donošenje ovog Pravilnika u Članu 4 nacrta Zakona.

Primjedba se usvaja.

Napomena: preuzeti iz važećeg Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju.

**16. ODJELJENJE ZA INFORMATIZACIJU, MEĐUNARODNU SARADNJU I
EVROPSKE INTEGRACIJE – MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE
KANTONA SARAJEVO**

Dodati novi član, jer je Strategijom o informatizaciji obuhvaćena i školska biblioteka

Član xx.

(Školska biblioteka)

- (1) Škola je dužna da ima biblioteku u okviru škole.
- (2) Djelatnost školske biblioteke iz stava (1) ovog člana sastavni je dio obrazovnog procesa u kojem se obavlja stručno-bibliotečka djelatnost i služi za ostvarivanje obrazovnog procesa i uključena je u nastavne i slobodne aktivnosti.
- (3) Biblioteka mora udovoljavati uslovima koji su propisani standardima.
- (4) Biblioteka je dužna da u svom fondu prikuplja udžbenike i druga nastavna sredstva namijenjena učenicima, nastavnicima i stručnim saradnicima, kao i stručnu literaturu.
- (5) Zadatak biblioteke je da kod učenika razvija navike čitanja i korištenja bibliotečkih usluga, te da učenike osposobljava da koriste informacije u svim oblicima i na svim medijima i omogući im da ovladaju vještinama potrebnim za učenje tokom života.

Primjedba se odbija. Isto je regulisano Pedagoškim standardima.

U članu 61. dodati stavove

- (1) Eksterna matura se provodi putem informacionog sistema EMIS u skladu sa propisom koji donosi ministar.
- (2) Ministarstvo je obavezno pripremiti matorske ispitne kataloge, dostupne na web stranici Ministarstva šest mjeseci prije polaganja eksterne mature, a najkasnije do kraja prvog polugodišta školske godine u kojoj se polaže eksterna matura, koji će biti usklađeni sa važećim planom i programom.

Primjedba se odbija jer su iste sadržane u Pravilniku o polaganju eksterne mature.

U članu 67. dodati

- (1) Upis u srednju školu vrši se u skladu sa kriterijima koje na prijedlog ministra utvrđuje Vlada.
- (2) Prijava i upis u prvi razred srednje škole provodi se online, putem informacionog sistema - online upis u srednje škole, osim u posebnim slučajevima kada odluku o upisu donosi ministar.

Stav (1) Primjedba se odbija jer je isto propisano u članu 66. stav (2) tačka b) Nacrta Zakona.

Stav (2) se djelimično prihvata: (2) Prijava i upis u prvi razred srednje škole provodi se online, putem informacionog sistema - online upis u srednje škole, ~~osim u posebnim slučajevima kada odluku o upisu donosi ministar.~~

Dodati član xx.
(Izdavanje javnih isprava)

- (1) Na osnovu podataka iz dokumentacije i evidencije škole, škola izdaje javne isprave.
- (2) Vjerodostojnost javne isprave potvrđuje se potpisom ovlaštenog lica i ovjerava pečatom.
- (3) Učeniku koji sa uspjehom završi razred, škola izdaje svjedodžbu o završenom razredu.
- (4) Učeniku koji s uspjehom položi maturu/završni ispit, srednja škola izdaje odgovarajuću svjedodžbu/diplomu o završenoj srednjoj školi.
- (5) Učeniku koji je polagao eksternu maturu izdaje se uvjerenje.
- (6) Škola izdaje, u skladu sa zakonom, uvjerenje o podacima unijetim u evidenciju u nedostatku propisanog obrasca.

Primjedba se odbija jer ova problematika regulisana podzakonskim aktom.

**U članu 50. obavezno izmijeniti stav (2) i dodati
(Informacioni sistem upravljanja u obrazovanju)**

- (1) EMIS je informacioni sistem (web aplikacija) u okviru kojeg je definisan način organizacije podataka, vizualizacija osnovnog korisničkog okruženja, organizacija modula i drugih funkcionalnosti: prikupljanje, obrada i generisanje statističkih izvještaja, podrška digitalizaciji i upravljanju procesima u osnovnim i srednjim školama s ciljem efikasnijeg upravljanja obrazovnim procesom i resursima u obrazovanju.
- (2) Za unos, tačnost i ažurnost podataka odgovoran je direktor škole, kao i voditelj odjeljenja/razrednik. Razrednik je u obavezi da sve podatke o učeniku unese u informacioni sistem. --- Odrediti Kaznene odredbe 1.500 KM -3.000 KM ČLAN 133 STAV (5)

Stav (1) se odbija jer Zakon ne treba biti opterećen ovim pitanjima.

Stav (2) Prijedlog se odbija jer su svakako visoke novčane kazne propisane članom 133. Nacrta Zakona.

Dodati novi član ili ugraditi u član 50.

Član xx.
(Obrazovni identifikator)

- (1) Za potrebe vođenja informacionog sistema upravljanja u obrazovanju (EMIS sistema) iz člana 50. ovog zakona i propisa koji reguliše zaštitu ličnih podataka dodjeljuje se obrazovni identifikator (u daljem tekstu: oID) učeniku i zaposlenom, koji učenike prati kroz sve nivoe obrazovanja.
- (2) Obrazovni identifikator predstavlja individualnu i neponovljivu oznaku koja se sastoji od 12 karaktera i koja se dodjeljuje učeniku i zaposlenom u automatiziranom postupku preko EMIS sistema, pri prvom upisu u obrazovnu ustanovu.
- (3) Obrazovni identifikator se dodjeljuje i učeniku stranom državljaninu, licu bez državljanstva, prognanom i raseljenom licu.
- (4) Prilikom automatskog dodjeljivanja oID-a obrazovna ustanova unosi podatke u EMIS sistemu o identitetu učenika: ime, prezime, ime roditelja, jedinstveni matični broj građanina, drugi identifikacioni broj za lice koje nije upisano u matičnu knjigu rođenih Bosne i Hercegovine.

Primjedba se usvaja.

U članu 50. stav (1) umjesto Electronic treba da stoji Education.

Primjedba se usvaja.

U članu 51. u stavu (2) iza „općina i država rođenja,“ staviti „obrazovni identifikator,“

Primjedba se usvaja.

I u članu 53. staviti iza podtačke e), f) obrazovni identifikator.

U članu 52. staviti

- (1) Evidencija iz stava (1) ovog člana vodi se i u formi elektronskog dnevnika koji je sastavni dio EMIS sistema.
- (2) Propis o načinu vođenja elektronskog dnevnika u školi donosi ministar.

Prijedlog se odbija jer već postoji uputstvo.

U članu 56. staviti

- (1) Evidencija se vodi na bosanskom jeziku ili hrvatskom jeziku ili srpskom jeziku, latiničnim pismom.....
- (2) a najkasnije u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

Primjedba se usvaja.

Primjedba stav (2) se odbija zbog specifičnih slučajeva čije dokumentovanje zahtjeva duži period.

U članu 58 stav (1) dodati dio

- (1) Svrha obrade podataka je obezbjeđivanje indikatora u obrazovanju, radi praćenja efikasnog i kvalitetnog funkcionisanja odgojno-obrazovnog sistema, planiranja obrazovne politike, praćenje, proučavanje i unapređivanje odgojno-obrazovnog nivoa učenika, profesionalnog statusa i usavršavanja nastavnika, rada obrazovnih ustanova, efikasno finansiranje sistema obrazovanja i stvaranje osnova za sprovođenje istraživanja u oblasti obrazovanja, izvještavanje o obrazovnim indikatorima po preuzetim međunarodnim obavezama i učešću programima Europske unije za saradnju u oblasti obrazovanja, kao i obavljanje drugih poslova iz nadležnosti ministarstva.

Primjedba se usvaja.

Nije nigdje definisana:

- MODULARNA NASTAVA (EU VET)

Ministrici na pažnju.

EU VET NPP ugraditi u propis

Na osnovu čl. 12. tačka b) i 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04,6/13 i 31/17) i člana 59. stav (3) Okvirnog Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 18/03), i člana 24. Okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 63/08) Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana _____ godine, donijela je

NACRT

NAPOMENA:

ZAKON
O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI U KANTONU
SARAJEVO

NAPOMENA:

- **Ministrici na pažnju da je prijedlog da se unese i pojmovnik jer je dosta prijedloga za navedeno dostavljeno u toku javne rasprave, a i većina članova se slaže sa istim.**
- **Potrebno lektorisati tekst Zakona**
- **Roditelj/Staratelj/Hranitelj/Usvojitelj – potrebno da se navedeni pojmovi koriste kroz cijeli Zakon**
- **Ministrici na pažnju – U cijelom tekstu umjesto CIPS koristiti sistem zaštite identiteta građana – primjedba VR**
- **Ministrici na pažnju: u mjestima gdje Zakon propisuje samo propis naznači koji je to Pravilnik, odluka itd što je pravno korektno – primjedba VR**
- **Ministrici na pažnju u tekstu Nacrta Zakona u dijelu gdje se spominje dualno obrazovanje da se navede i EU VET jer po navedenom modelu rade 4 srednje škole u Kantonu Sarajevo te će iste nastaviti raditi po EU VET modelu dok se ne krene sa implementacijom dualnog obrazovanja.**
- **Član 141. nije moguće formulirati na način da se pravni institut stupanja na snagu zakona derogira u cijelosti početkom primjenom u potpunosti svih odredbi zakona u pro futuro. Postojanje vremenske distance između dana stupanja na snagu propisa i početka primjene pojedinih odredbi propisa moguće je, ali samo u ograničenom obimu i za pojedine odredbe uz valjan argument. U prijelaznim i završnim odredbama nedostaju o odredbe o stavljanju propisa van snage ovim zakonom stupanjem na snagu novog propisa. primjedba VR**

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

- (1) Ovim zakonom uređuje se:
- a) obavljanje djelatnosti odgoja i obrazovanja u osnovnoj i srednjoj školi (u daljem tekstu: škola) u Kantonu Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton),
 - b) osnivanje i prestanak rada osnovne i srednje škole,
 - c) organizacija i finansiranje škola,
 - d) upravljanje i rukovođenje školom,
 - e) statusna pitanja učenika,
 - f) statusna pitanja radnika škole,
 - g) stručno usavršavanje i profesionalni razvoj radnika škole, nadzor nad radom radnika i škola i
 - h) druga pitanja koja su u vezi sa radom škole.
- (2) Obrazovanje odraslih lica u školi ostvaruje se u skladu sa propisom koji uređuje oblast obrazovanja odraslih. ~~Prihodi koje škola ostvari od obrazovanja odraslih vlastiti su prihodi škole.~~
- (3) Djelatnost odgoja i obrazovanja u školi je djelatnost od posebnog interesa za Kanton.

Član 2. (Upotreba ženskog ili muškog roda)

Terminološko korištenje ženskog ili muškog roda u ovom zakonu podrazumijeva uključivanje oba roda.

Član 3. (Ciljevi i načela)

- (1) Ciljevi odgoja i obrazovanja u školi su:
- a) osigurati svim učenicima jednako pravo i mogućnost na odgoj i obrazovanje bez obzira na spol, rasu, nacionalnost, socijalno i kulturno porijeklo, invaliditet, ekonomski status, vjeroispovijest i sposobnosti,
~~osigurati način poučavanja kojim će svaki učenik imati mogućnost da u skladu s vlastitim sposobnostima, potrebama i interesovanjima ostvari puni potencijal,~~ c) odgajati i obrazovati učenike za aktivno i odgovorno učešće u procesu odgoja i obrazovanja i društvenom životu **osigurati način poučavanja kojim će se unaprijediti i poticati intelektualni, tjelesni, mentalni, etički, estetski i moralni potencijal učenika u skladu sa njegovim sposobnostima.,**
 - d) osigurati sticanje osnovne pismenosti (čitanja, pisanja, računanja), jezične pismenosti, **čitalačka pismenost,** matematičke pismenosti, informatičke

- pismenosti, informacijske pismenosti, medijske pismenosti, pismenosti za obrazovanje na daljinu i eučenje, kulturalne pismenosti, tehnološke pismenosti i pismenosti u oblasti dva strana jezika,
- e) razvijati poduzetničke kompetencije, kreativno-produktivne kompetencije, komunikacijske kompetencije i tjelesno-zdravstvene kompetencije za što uspješnije dalje obrazovanje, život i rad u savremenom društvu,
 - f) osposobiti učenike za cjeloživotno učenje,
 - g) osposobiti učenike da razumiju savremene naučne spoznaje i dostignuća,
 - h) razvijati svijest o potrebi očuvanja i unaprjeđenja psihofizičkog zdravlja učenika, te podsticanja dobrobiti učenika,
 - i) podsticati učenike za izučavanje i promociju tradicionalnih zanata,
 - j) podržavati učenike kroz programe izvrsnosti i liderstva,
 - k) razvijati državotvornu svijest i patriotizam, svijest o nacionalnoj pripadnosti, očuvanju povijesno-kulturne, duhovne baštine i nacionalnog identiteta,
 - l) osigurati mogućnost djeci iz dijaspore i iseljeničtva da kroz programe razmjene i druge aktivnosti razvijaju osjećaj pripadnosti domovini,
 - m) upoznati učenike sa povijesnim činjenicama o zločinima i genocidu počinjenog u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: BiH) prilagođeno i primjereno razvojnoj dobi učenika, te njegovati kulturu sjećanja i kulturu pamćenja,
 - n) odgajati i obrazovati učenike u skladu sa univerzalnim civilizacijskim vrijednostima,
 - o) razvijati empatiju,
 - p) afirmirati poštivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda i pripremati svakog učenika za život u društvu zasnovanom na vladavini prava i vrijednostima demokratskog društva, socijalne pravde, inkluzije i uzajamnog uvažavanja u skladu sa međunarodnim konvencijama i
 - r) podsticati učenike da odgovorno učestvuju u aktivnostima zajednice i u aktivnostima na očuvanju prirode i održivog razvoja.

(2) Načela odgoja i obrazovanja su:

- a) odgoj i obrazovanje u školi se temelji na javnosti rada škole,
- b) odgoj i obrazovanje u školi se temelji na jednakom pravu na kvalitetan i obavezan odgoj i obrazovanje, bez obzira na nacionalne, etničke, kulturne, socijalne, ekonomske, regionalne, lokalne i druge specifičnosti okruženja u kome se ono organizira i provodi,
- c) odgoj i obrazovanje u školi se temelji na afirmaciji vrijednosti demokratskog društva i patriotizmu,
- d) odgoj i obrazovanje u školi omogućava horizontalnu i vertikalnu prohodnost unutar bosanskohercegovačkog obrazovnog sistema i fleksibilnost u okvirima međunarodnih obrazovnih sistema,
- e) implementacijom akreditovanih međunarodnih programa i projekata međunarodne saradnje, u škole se uvode međunarodni obrazovni i pedagoški standardi i prakse,

- f) odgoj i obrazovanje u školi se temelji na inkluziji kao temeljnom ljudskom pravu svih učenika, uvažavajući individualne razlike i obrazovne mogućnosti **sposobnosti (prijedlog Vijeća roditelja)** učenika,
- g) odgoj i obrazovanje u školi se temelji na odgovornosti i autonomiji u planiranju i organizaciji, te slobodi pedagoškog i metodičkog rada prema smjernicama obrazovnog standarda, Kurikulumima, nastavnim planovima i programima, pedagoškim standardima i normativima za školu (u daljem tekstu: standardi i normativi) koje donosi Vlada i godišnjem programu rada,
- h) odgoj i obrazovanje u školi se temelji na prevenciji neprihvatljivih oblika ponašanja i zaštiti učenika od svih oblika nasilja/zlostavljanja u i oko škole,
- i) odgoj i obrazovanje u školi se temelji na visokoj kvaliteti obrazovanja, naučnoj i etičkoj utemeljenosti, kako bi se svim učenicima osiguralo sticanje temeljnih općeobrazovnih i stručnih kompetencija, osposobilo ih se za život i rad u promjenjivom društveno-kulturnom kontekstu, vodeći računa o zahtjevima tržišta rada, savremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija i naučnih spoznaja i dostignuća, te potrebi holističkog, pravednog i humanog odnosa prema pojedincu i zajednici,
- j) odgoj i obrazovanje u školi se temelji na kontinuiranom stručnom usavršavanju i profesionalnom razvoju svih radnika škole u skladu sa standardima profesije i
- k) odgoj i obrazovanje u školi se temelji na samovrednovanju i vrednovanju rada u skladu sa visokim standardima kvalitete obrazovanja.

Član 4.

(Zabrana diskriminacije i političkog djelovanja)

- (1) U školama je zabranjena svaka vrsta diskriminacije u skladu sa zakonom i **pravilnikom koji donosi Ministar.**
- (2) **Bliži propis koji reguliše prepoznavanje, prevenciju i zaštitu od diskriminacije donosi ministar.**
- (3) U školama je zabranjeno političko organiziranje i političko djelovanje pojedinaca i političkih partija.

Član 5.

(Autonomija i sloboda)

- (1) Škola uživa odgovarajući stepen autonomije, u skladu s važećim propisima, a naročito u pogledu zapošljavanja nastavnog, stručnog i drugog kadra, te slobode rada nastavnika.
- (2) Škola poštuje odgovarajući stepen slobode nastavnika da izvodi nastavu na način koji smatra odgovarajućim u skladu sa standardima profesije, dobrim praksama i društveno i tehnički prihvatljivim oblicima i metodama podučavanja, pri čemu škola mora voditi računa o standardima i održivosti postojećih i primjeni novih oblika i metoda u nastavnom procesu.

- (3) Škola pruža nastavnicima optimalnu podršku pri ostvarivanju profesionalnih standarda u izvođenju nastave.

Član 6. (Video nadzor)

U školi se može uvesti video-nadzor, s ciljem zaštite sigurnosti učenika, a u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 49/06, 76/11 i 89/11 – ispravka).

Član 7. (Upotreba jezika i pisma u nastavi)

- (1) Nastava i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada u školi realiziraju se na jednom od tri zvanična jezika konstitutivnih naroda BiH, koji se imenuju jednim od tri naziva: bosanski jezik, hrvatski jezik ili srpski jezik u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavom Kantona, a po potrebi i znakovni jezik.
- (2) U nastavi se koriste oba zvanična pisma BiH (latinica i ćirilica), a po potrebi i Brajevo pismo.
- (3) Do kraja četvrtog razreda osnovne škole učenici će savladati latinicu i ćirilicu.
- (4) Nastava ili dio nastave može se realizirati i na stranom jeziku, uz saglasnost ministra.

NAPOMENA ZA MINISTRICU: Nejasno je po kojem pravnom osnovu se jezik veže za konstitutivni narod, na način da se u članu 7. stav (1) propisuje da: „Nastava i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada u školi realiziraju se na jednom od tri zvanična jezika konstitutivnih naroda BiH, koji se imenuju jednim od tri naziva: bosanski jezik, hrvatski jezik ili srpski jezik u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavom Kantona, a po potrebi i znakovni jezik“.

Dejtonski mirovni sporazum je napisan na „bosanskom, hrvatskom, engleskom i srpskom jeziku“ (v. član 11. Općeg okvirnog mirovnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini).

Član 6. stav (1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisuje da „Službeni jezici Federacije Bosne i Hercegovine su: bosanski jezik, hrvatski jezik i srpski jezik. Službena pisma su latinica i ćirilica“.

Zakonu u upravi Bosne i Hercegovine definiše jezike u odredbi člana 5.: "... u ravnopravnoj upotrebi kao službeni jezici su bosanski, hrvatski i srpski jezik".

Predložili smo da se umjesto konstitutivni narod unese ...u ravnopravnoj upotrebi kao službeni jezici su bosanski, hrvatski i srpski jezik". (Prijedlog Vijeća roditelja KS)

Član 8. (Vjerske slobode)

- (1) Škola će unaprjeđivati i štiti vjerske slobode, toleranciju i kulturu dijaloga.

- (2) ~~Imajući na umu različitost uvjerenja/vjerovanja u BiH, učenici će pohađati časove vjeronauke/vjeronauka samo ako su u skladu s njihovim uvjerenjem ili uvjerenjima njihovih roditelja.~~
- (3) Škola ne može preduzimati bilo kakve mjere i aktivnosti kojima bi se ograničavala sloboda izražavanja sopstvenih i upoznavanja drugih i drugačijih vjerskih uvjerenja.
- (4) ~~Učenici koji ne žele pohađati vjeronauku/vjeronauk neće ni na koji način biti dovedeni u nepovoljan položaj u odnosu na druge učenike.~~
- (5) ~~Škola je dužna osigurati uvjete da učenici pohađaju nastavni predmet vjeronauku/vjeronauk, a učenicima koji ne pohađaju vjeronauku/vjeronauk omogućit će se pohađanje jednog od alternativnih izbornih predmeta za koji se opredijeli većina učenika jednog razreda na početku školovanja.~~
- (6) ~~Izbor i promjena izbora za sljedeći razred o tome da li učenik pohađa vjeronauku/vjeronauk ili alternativni predmet moguća je na kraju svake nastavne godine u skladu sa standardima i normativima.~~

Član 8a

(Izorno obavezujući predmet)

- (1) Imajući na umu različitost uvjerenja/vjerovanja u BiH, učenici će pohađati časove vjeronauke/vjeronauka samo ako su u skladu s njihovim uvjerenjem ili uvjerenjima njihovih roditelja.
- (2) Učenici koji ne žele pohađati vjeronauku/vjeronauk neće ni na koji način biti dovedeni u nepovoljan položaj u odnosu na druge učenike.
- (3) Škola je dužna osigurati uvjete da učenici pohađaju nastavni predmet vjeronauku/vjeronauk, a učenicima koji ne pohađaju vjeronauku/vjeronauk omogućit će se pohađanje jednog od alternativnih izbornih predmeta za koji se opredijeli većina učenika jednog razreda na početku školovanja.
- (4) Izbor i promjena izbora za sljedeći razred o tome da li učenik pohađa vjeronauku/vjeronauk ili alternativni predmet moguća je na kraju svake nastavne godine u skladu sa standardima i normativima .

Član 9.

(Nastavak obrazovanja u Kantonu i pravo na obrazovanje stranih državljana)

- (1) Državljeni BiH koji su dio obrazovanja stekli u inostranstvu, te strani državljani i lica bez državljanstva, mogu podnijeti zahtjev školi za upis u školu uz obavezu provođenja nostrifikacije i ekvivalencije svjedodžbi na osnovu kojih se upisuju, u skladu sa zakonom.
- (2) Ako se prilikom ekvivalencije svjedodžbi utvrdi da se program u inostranstvu bitno razlikuje od nastavnih planova i programa škole u kojoj učenik namjerava nastaviti školovanje, nastavničko vijeće izrađuje poseban program koji važi za tekuću školsku godinu i koji ima za cilj da olakša tranziciju u nastavni plan i program Kantona.

(3) Nostrifikaciju i ekvivalenciju vrši Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo), na prijedlog Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Institut).

- (4) Učenici škole u Kantonu koji su dio obrazovanja stekli u inostranstvu po programu međunarodne razmjene učenika i imaju certifikat/uvjerenje, diplomu i/ili drugi dokument o priznanju o uspješno završenom završetku međunarodnog programa razmjene, nemaju obavezu pohađanja posebnog programa iz stava (2) ovog člana, niti imaju obavezu polaganja razlike predmeta.
- (5) Strani državljani, lica bez državljanstva i lica kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH imaju pravo na sticanje obrazovanja u skladu sa ovim zakonom i važećim propisima, u skladu sa konvencijama i sporazumima koje je BiH zaključila sa drugim zemljama ili međunarodnim organizacijama, onda kada se može osnovano zaključiti da će takva lica u BiH boraviti duže od tri mjeseca.
- (6) Na zahtjev lica iz stava (1) ovog člana škola je obavezna donijeti pozitivnu odluku kojom se zahtjev prihvata, ukoliko realizira obrazovanje za isto ili srodno zanimanje i ukoliko prijem učenika ne dovodi do kršenja standarda i normativa u dijelu u kojem se propisuje broj učenika u odjeljenju.
- (7) Ukoliko nastavničko vijeće škole donese negativnu odluku sa obrazloženjem kojom se zahtjev lica iz stava (1) ovog člana odbija, obavezno je istu dostaviti podnosiocu zahtjeva, Ministarstvu i prosvjetnoj inspekciji.
- (8) Na odluku nastavnčkog vijeća iz stava (7) ovog člana, može se izjaviti žalba školskom odboru, a odluka školskog odbora je konačna.

Član 10.

(Nastava na jeziku i pismu nacionalne manjine)

- (1) U školi u kojoj učenici, pripadnici jedne nacionalne manjine čine najmanje jednu trećinu od ukupnog broja učenika, organizira se obrazovanje učenika nacionalne manjine na jeziku te nacionalne manjine, a ako čine jednu petinu, organizira se dodatna nastava o jeziku, književnosti, historiji i kulturi nacionalne manjine kojoj pripadaju, ako to zahtijeva većina njihovih roditelja/staratelj/usvojitelj.
- (2) Ministarstvo donosi nastavni plan i program za nastavu iz maternjeg jezika pripadnika nacionalnih manjina uz konsultaciju sa Vijećem nacionalnih manjina Kantona, i osigurava nastavni materijal za takvo obrazovanje. Nastavni materijal odgovara potrebama manjine i uključuje sadržaje iz književnosti, historije, geografije i kulture te manjine.

II - OSNIVANJE I PRESTANAK RADA ŠKOLE

Član 11.
(Osnivač)

- (1) Školu kao ustanovu može osnovati domaće i strano pravno i fizičko lice u svim oblicima svojine (u daljem tekstu: osnivač) uz rješenje Ministarstva o ispunjenosti uvjeta za osnivanje škole, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Vlada) i konačnu saglasnost Skupštine Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Skupština).
- (2) Školu kao javnu ustanovu na području Kantona može osnovati Skupština samostalno ili s drugim pravnim, odnosno fizičkim licem kada procijeni da postoji javni interes ili vjerska zajednica, odnosno crkva, kada Skupština ocijeni da za njeno osnivanje postoji javni interes.
- (3) Status škola kao javnih ustanova čiji je osnivač vjerska zajednica ili crkva, kao i pitanja, koja se odnosi na izbor i imenovanje organa upravljanja i rukovođenja, načina zapošljavanja radnika, specifičnosti nastavnih planova i programa, sadržaja udžbenika, izdavanja javnih isprava kao i druga pitanja koja su specifična za ovu vrstu škola, uređuje se posebnim ugovorom koji zaključuju Vlada i vjerska zajednica ili crkva, na sporazumni prijedlog Ministarstva i osnivača ovih škola, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu.

- (4) Ostale odredbe ovog zakona odnose se in a škole kao javne ustanove čiji je osnivač vjerska zajednica ili crkva, osim u dijelovima utvrđenim u stavu (3) ovog člana.

- (5) Kanton može, u skladu s međunarodnim ugovorima, otvoriti odjeljenje škole iz stava (2) ovog člana za državljane BiH u inostranstvu.

- (6) Rad odjeljenja iz stava (5) ovog člana finansira osnivač.

Kanton može finansirati i osnivanje/rad odjeljenja škole na prostoru BiH, čiji rad je od posebnog značaja za Kanton, a koji značaj utvrđuje Vlada.

- (5) Za osnivanje, rad i statusne promjene škole, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju pitanja o ustanovama i to u dijelu koji nije reguliran ovim zakonom.
- (6) Osnivač škole ne može biti fizičko lice pravosnažno osuđeno za krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju od tri mjeseca i duže.
- (7) Protiv Rješenja iz stava (1) ovog člana, osnivač škole može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 12.

(Sredstva za osnivanje i rad škole)

- (1) Osnivač škole osigurava sredstva potrebna za osnivanje i rad škole, u skladu s standardima i normativima.
- (2) Ako školu osniva više pravnih, odnosno fizičkih lica, svoje međusobne odnose uređuju ugovorom.

Član 13.

(Uvjeti za obavljanje djelatnosti odgoja i obrazovanja i osnivanje škole)

- (1) Djelatnost odgoja i obrazovanja u Kantonu može se vršiti isključivo u školama koje su upisane u registar škola Ministarstva.
- (2) Škola se može osnovati ako:
 - a) postoji javni interes za osnivanjem koji se dokazuje kroz elaborat o osnivanju,
 - b) su obezbijeđena sredstva za finansiranje i
 - c) je osnivač obezbijedio minimalna sredstva za rad.
- (3) Vlada, na prijedlog ministra, donosi bliže propise o postupku i uvjetima osnivanja škole, uvjetima za obavljanje djelatnosti odgoja i obrazovanja i prestanka rada škole.
- (4) Škola kao javna ustanova može zadržati status škole i bez minimalnog broja odjeljenja, na prijedlog Ministarstva i uz saglasnost Vlade.

Član 14.

(Zahtjev za osnivanje škole kao ustanove i škole kao javne ustanove čiji je osnivač Crkva odnosno vjerska zajednica)

- (1) Osnivač je dužan, uz zahtjev za izdavanje rješenja o ispunjenosti uvjeta za osnivanje škole, Ministarstvu dostaviti:
 - a) osnivački akt,
 - b) elaborat o opravdanosti osnivanja, koji za javnu ustanovu usvaja Skupština,
 - c) podatke o licu ovlaštenom za zastupanje i predstavljanje,
 - d) dokaz o osiguranim uvjetima i garancije za osnivanje u pogledu unaprijed obezbijeđenih i planiranih finansijskih sredstava za osiguranje uvjeta za rad za period od najmanje pet godina i
 - e) dokaz o uplati sredstava Ministarstvu u iznosu utvrđenom odlukom Vlade, a za potrebe troškova vođenja postupka osnivanja od faze podnošenja zahtjeva do okončanja postupka.
- (2) Ministarstvo obavještava osnivača o urednosti i usklađenosti sa ovim zakonom dostavljenog zahtjeva i određuje rok za otklanjanje eventualno utvrđenih nedostataka
- (3) Smatra se da je osnivač odustao od zahtjeva ukoliko u roku od 60 dana od dana dostavljanja obavijesti iz stava (2) ovog člana ne otkloni utvrđene nedostatke.
- (4) Elaborat o opravdanosti osnivanja sadrži:
 - a) podatke o osnivaču,
 - b) sjedište i naziv,
 - c) ciljeve,
 - d) nastavni plan i program po kojem će se nastava realizirati,
 - e) dokaz o ispunjenosti uvjeta utvrđenih standardima i normativima,
 - f) dokaz o obezbijeđenim finansijskim sredstvima za rad škole i
 - g) analizu opravdanosti osnivanja škole koja će uključivati da li novoformirana škola ugrožava egzistiranje najbliže ili susjedne škole.
- (5) Nakon dostavljanja urednog zahtjeva iz (1) ovog člana, ministar donosi poseban akt kojim imenuje ekspertnu komisiju radi razmatranja zahtjeva i elaborata, te davanja stručnog mišljenja o ispunjenosti uslova za početak rada škole u daljoj fazi postupka.
- (6) Prethodna saglasnost Vlade odnosno konačna Skupštine donosi se u skladu sa rokovima i na način utvrđenim propisima koji regulišu rad Vlade odnosno Skupštine.
- (7) Odluka Vlade odnosno Skupštine o izdavanju prethodne odnosno konačne saglasnosti je konačna.
- (8) Ukoliko Vlada odnosno Skupština ne izda saglasnost iz stava (6) ovog člana, podnosilac zahtjeva za osnivanje škole ne može uputiti zahtjev za osnivanje iste ili nove škole u periodu od tri godine od dana podnošenja zahtjeva.

Član 15. (Zahtjev za osnivanje škole kao javne ustanove čiji je osnivač ili suosnivač Skupština)

- (1) Skupština usvaja elaborat o opravdanosti osnivanja škole.
- (2) Elaborat o opravdanosti osnivanja sadrži:
 - a) podatke o osnivaču,
 - b) sjedište i naziv,

- c) ciljeve,
- d) nastavni plan i program po kojem će se nastava realizirati,
- e) dokaz o ispunjenosti uvjeta utvrđenih standardima i normativima,
- f) dokaz o obezbijeđenim finansijskim sredstvima za rad škole i
- g) analizu opravdanosti osnivanja škole koja će uključivati da li novoformirana škola ugrožava egzistiranje najbliže ili susjedne škole.

(3) Nakon što Skupština usvoji elaborat o opravdanosti osnivanja škole Ministarstvo pribavlja dokaz o osiguranim uvjetima i garancije za osnivanje u pogledu unaprijed obezbijeđenih i planiranih finansijskih sredstava za osiguranje uvjeta za rad, te upućuje zahtjev Vladi za izdavanje prethodne saglasnosti, odnosno Skupštini za donošenje odluke o osnivanju škole.

Član 16.

(Odluka o osnivanju za škole kao ustanove i škole kao javne ustanove)

Odluka o osnivanju je osnivački akt i obavezno sadrži:

- a) naziv osnivača,
- b) naziv i sjedište škole,
- c) vrstu škole koja se osniva,
- d) izvore i način obezbjeđivanja sredstava za rad,
- e) nastavni plan i program po kojem će se raditi,
- f) navedene objekte koji će se koristiti,
- g) ime lica koje će do imenovanja organa rukovođenja predstavljati i zastupati školu i njegova ovlaštenja i odgovornosti,
- h) rok za imenovanje Školskog odbora, direktora škole (u daljem tekstu: direktor) i donošenje pravila škole i
- i) druga pitanja značajna za rad škole.

Član 17.

(Registar škola i drugi registri)

- (1) Nakon što Skupština donese odluku o osnivanju škole kao javne ustanove, odnosno da konačnu saglasnost za osnivanje škole kao ustanove, Institut vrši provjeru o ispunjenosti uvjeta za početak rada i daljnji rad.
- (2) Nakon što Institut utvrdi postojanje uvjeta za početak rada i daljnji rad škole, novoosnovana škola se na osnovu rješenja Ministarstva o ispunjavanju uslova za početak rada i daljnji rad upisuje u Registar škola koji vodi Ministarstvo (u daljem tekstu: Registar).
- (3) Protiv rješenja Ministarstva iz stava (1) ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.
- (4) U Registar iz stava (2) ovog člana škola se upisuje nakon upisa u Sudski registar.

- (5) Ministar donosi bliži propis o sadržaju i načinu vođenja Registra iz stava (2) ovog člana.
- (6) Ministar donosi bliži propis o drugim registrima za potrebe odgojno-obrazovnog rada i provođenje zakona.

Član 18. **(Statusne promjene)**

- (1) Skupština, na prijedlog Vlade, donosi odluke o statusnim promjenama škole kao javne ustanove čiji je osnivač ili suosnivač Kanton.
- (2) Osnivač škole kao ustanove i škole kao javne ustanove čiji je osnivač Crkva ili vjerska zajednica, uz prethodnu saglasnost Ministarstva i konačnu saglasnost Skupštine, donosi odluke o statusnim promjenama škole.
- (3) Odluke o statusnim promjenama škole mogu se donositi najkasnije šest mjeseci prije početka primjene, a primjenjuju se od početka naredne školske godine.

Član 19. **(Prestanak rada škole)**

- (1) Ministarstvo putem Instituta vrši provjeru uvjeta rada škole.
- (2) Ako se prilikom provjere ustanovi da škola ne obavlja djelatnost na način utvrđen ovim zakonom, ministar će rješenjem utvrditi rok za otklanjanje nepravilnosti koji ne može biti duži od šest mjeseci.
- (3) U slučaju prestanka rada škole osnivač je zatečenim učenicima dužan omogućiti nastavak započetog školovanja.
- (4) U slučaju prestanka rada škole kao javne ustanove osnivač je zatečenim radnicima dužan omogućiti nastavak rada u drugoj školi u skladu sa zakonom.
- (5) Ukoliko se utvrdi da škola čiji osnivač nije Kanton krši odredbe ovog zakona ili drugih zakona, kao i važećih podzakonskih propisa, ministar će posebnim aktom:
 - a) upozoriti i dati rok za otklanjanje nepravilnosti, koji ne može biti duži od šest mjeseci i
 - b) zabraniti ponavljanje utvrđenih nepravilnosti.
- (6) Ukoliko škola ne postupi po aktu ministra iz stava (5) ovog člana, Ministarstvo će donijeti odluku o trajnom ili privremenom brisanju iz Registra škola iz člana 17. ovog zakona. (7) Odluka iz stava (6) ovog člana je konačna i protiv iste se može pokrenuti upravni spor.

III - OPĆI AKTI ŠKOLE

Član 20. **(Opći akti škole)**

- (1) Školski odbor, uz saglasnost ministra, donosi pravila škole.
- (2) Škola, pored pravila, ima i druge opće akte kojima se reguliraju pitanja bitna za rad škole, a koja nisu regulirana pravilima škole.
- (3) Sva opća akta iz ovog člana, uključujući i budžet škole su javna i dostupna su na web stranici škole.
- (4) Školski odbor, na prijedlog nastavničkog vijeća i uz konsultacije sa sindikatom škole, a nakon provedene rasprave na vijeću roditelja i vijeću učenika, donosi pravilnik o kućnom redu kojeg su se obavezna pridržavati sva lica koja borave u školskom prostoru.

Član 21.

(Javne isprave, pečat i memorandum)

- (1) U školi se obavezno vodi dokumentacija i evidencija odgojno-obrazovnog procesa učenika, a na osnovu nje se izdaju javne isprave.
- (2) Škola ima pečat i memorandum.
- (3) Dimenzije, oblik i izgled pečata škole propisan je Zakonom o pečatu Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 9/99, 3/09 i 36/15)
- (4) ~~Odluku o sadržaju, izgledu i načinu korištenja memoranduma škole kao javne ustanove donosi Vlada, na prijedlog Ministarstva.~~
- (5) Škola primjenjuje propis koji reguliše oblast kancelarijskog poslovanja, a koji se primjenjuje u radu Ministarstva. (6) Ministar će donijeti akt o provođenju specifičnih poslova kancelarijskog poslovanja u školi.

IV - VRSTE, TRAJANJE, MREŽA I ZAJEDNICA ŠKOLA

Član 22. (Vrste, trajanje i mreža škola)

- (1) Osnovna škola može biti:
 - a) redovna,
 - b) paralelna (muzička i/ili baletska škola),
 - c) škola za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju učenika sa teškoćama u razvoju.
- (2) Srednja škola može biti:
 - a) gimnazija,
 - b) srednja umjetnička škola,
 - c) srednja škola za stručno obrazovanje i obuku i to:
 - 1) srednja tehnička škola i
 - 2) srednja stručna škola

- d) srednja vjerska škola,
 - e) srednja škola za učenike sa teškoćama u razvoju i
 - f) srednjoškolski centar sastavljen od dvije ili više vrsta škola iz tač. a), b), c) i d) ovog stava.
- (3) Osnovni odgoj i obrazovanje u školama iz stava (1) tač. a) i c) traje devet godina, a u školama iz stava (1) ovog člana, tačka b) šest godina.
- (4) Srednja stručna sprema se stiče uspješnim okončanjem srednjeg obrazovanja u trogodišnjem ili četverogodišnjem trajanju u srednjoj školi nakon čega se stiče srednja stručna sprema III (trećeg) ili IV (četvrtog) stepena.
- (5) Učenici koji pohađaju školu iz stava (2) tačka e) ovog člana nastavu pohađaju po nastavnim planovima i programima za odgovarajuće profile I, II, III i IV stepena stručne spreme, a obrazovanje traje jednu, dvije, tri ili četiri godine.
- (6) Školski centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju učenika sa teškoćama u razvoju može biti sastavljen od različitih nivoa obrazovanja u svojstvu jednog pravnog lica.
- (7) Za škole iz st. (1) tačka c), st. (2) tačka e) i stava (6) ovog člana u daljem tekstu se koristit će se termin “centar”.
- (8) Školski centar može biti sastavljen od različitih nivoa obrazovanja u svojstvu jednog pravnog lica od različitih vrsta škola iz stava (1) tač. a) i b) i stava (2) tač. a) i c) ovog člana.
- (9) Vlada, na prijedlog ministra, može donijeti odluku o formiranju Mreže osnovnih škola (u daljem tekstu: Mreža) uz konsultacije sa općinom/Gradom Sarajevom, vijećem roditelja i sindikatom. Institut je nosilac aktivnosti pripreme prijedloga formiranja Mreže.
- (10) Mreža je planski dokument koji obavezno sadrži:
- a) popis škola u kojima se realiziraju:
 - 1) redovni programi odgoja i obrazovanja,
 - 2) redovni programi i posebni programi za učenike sa teškoćama u razvoju (u daljem tekstu: učenici sa teškoćama),
 - 3) programi na jeziku i pismu nacionalnih manjina,
 - 4) međunarodni programi,
 - 5) eksperimentalni programi i
 - 6) produženi boravak ili cjelodnevna nastava.
 - b) popis škola prostorno prilagođenih osobama s invaliditetom i
 - c) popis škola u kojima se organizira pedagoška i metodička praksa studenata te drugi sadržaji i programi.
- (11) Mreža se organizira na način da zadovoljava zahtjevima dostupnosti i racionalne organizacije, odnosno škola i programa odgoja i obrazovanja, te ispunjava uvjete i mjerila propisane standardima i normativima.
- (12) Dostupnost iz stava (11) ovog člana podrazumijeva mogućnost odgoja i obrazovanja svakom učeniku uz uvažavanje primjerene udaljenosti od mjesta stanovanja za učenike osnovne škole, saobraćajne povezanosti i javnog interesa Kantona.
- (13) Racionalna organizacija i dostupnost Mreže podrazumijeva optimalnu iskoristivost postojećih školskih prostornih, materijalnih i kadrovskih kapaciteta.

Član 23.
(Izborna područja u gimnaziji)

- (1) U gimnaziji se obrazuju učenici u četverogodišnjem trajanju.
- (2) Nastavnim planom i programom za gimnaziju utvrđuju se izborna područja za koja se učenici mogu opredijeliti u okviru onih područja za koja je gimnazija verificirana, za kojima postoji interesovanje učenika i u skladu sa uvjetima i standardima i normativima.
- (3) Izborna područja u gimnaziji su:
 - a) društveno,
 - b) jezičko,
 - c) prirodno,
 - d) matematičko-informatičko,
 - e) područje informacionih tehnologija,
 - f) sportsko,
 - g) opća gimnazija i
 - h) druga područja za koja se ukaže interes i potreba, a za koja postoji utvrđen nastavni plan i program u skladu sa ovim zakonom i standardima i normativima.
- (4) Učenik bira izborna područje prije završetka drugog razreda, a najkasnije do ~~30. aprila~~ **15. marta tekuće** školske godine u kojoj učenik pohađa drugi razred, a sve u skladu sa stavom (3) ovog člana.
- (5) Izuzetno od roka iz stava (4) ovog člana učenik se opredjeljuje za izborna područje prilikom upisa u prvi razred za područja čiji nastavni plan i program obuhvata četiri razreda sve u skladu sa planom upisa iz člana 66. ovog zakona.
- (6) Osim uz prethodnu saglasnost Ministarstva, škola ne može povećavati broj odjeljenja po upisanoj generaciji u toku školovanja u odnosu na broj odobrenih odjeljenja planom upisa iz člana 66. ovog zakona pri čemu broj učenika u odjeljenju ne može biti ispod minimalnog broja učenika po standardima i normativima.

Član 24.
(Smjerovi Izborna područja u srednjim stručnim i tehničkim školama)

- (1) Nastavnim planom i programom za srednje škole za stručno obrazovanje i obuku utvrđuju se izborna područja za koja se učenici mogu opredijeliti u okviru onih područja za koje je škola verificirana.
- (2) Izborna područja za koja se učenici mogu opredijeliti prilikom upisa u prvi razred utvrđuje Ministarstvo za svaku školsku godinu planom upisa iz člana 66. ovog zakona.
- (3) **Osim uz prethodnu saglasnost Ministarstva, škola ne može povećavati broj odjeljenja po upisanoj generaciji u toku školovanja u odnosu na broj odobrenih odjeljenja planom upisa iz člana 66. ovog zakona pri čemu broj učenika u odjeljenju ne može biti ispod minimalnog broja učenika po standardima i normativima.**

Član 25.

(Smjerovi u srednjim umjetničkim školama)

NAPOMENA: Kao u čl.24. umjesto Smjerovi napisati Izborna područja)

- (1) Nastavnim planom i programom za srednje umjetničke škole utvrđuju se izborna područja za koja se učenici mogu opredijeliti u okviru onih područja za koje je škola verificirana.
- (2) Izborna područja za koja se učenici mogu opredijeliti prilikom upisa u prvi razred utvrđuje Ministarstvo za svaku školsku godinu planom upisa iz člana 66. ovog zakona.

Član 26.

(Zajednica škola)

- (1) Škola ima autonomiju u organizaciji odgojno-obrazovnog rada u segmentima koji nisu propisani zakonom.
- (2) Autonomija škole ogleda se i u pravu da se udružuje u jednu ili više zajednica škola (u daljem tekstu: zajednica) radi međusobne saradnje u ostvarivanju zajedničkih interesa i pružanja pomoći u odgojno-obrazovnom radu, s tim da zajednica nema svojstvo pravnog lica.
- (3) Prava, obaveze i međusobni odnosi škola udruženih u zajednicu utvrđuju se ugovorom.
- (4) Zajednica, uz saglasnost ministra, donosi pravila kojima se reguliraju poslovi, zadaci, organi i rad zajednice.
- (5) Zajednica se upisuje u registar zajednica koji vodi Ministarstvo. (6) Registar se vodi u skladu sa propisom iz člana 17. stav (6) ovog zakona.

V - KURIKULUM, NASTAVNI PLAN I PROGRAM, GODIŠNJI PROGRAM I OSTALI OBLICI RADA

Član 27.

(Kurikulum)

- (1) Kurikulum je skladno uređen sistem planiranja, izvedbe, vrednovanja i reguliranja odgojno-obrazovnog rada u užem i širem smislu kao dio preduniverzitetske obrazovne reforme.
- (2) U užem smislu Kurikuluma, odgojno-obrazovni rad ostvaruje se na osnovu nastavnog plana i programa/predmetnih kurikuluma zasnovanog na ishodima učenja, koji će dovesti do jačanja učeničkih znanja, vještina i kompetencija.
- (3) U širem smislu Kurikuluma, odgojno-obrazovni rad ostvaruje se na osnovu šireg dokumenta kojim se mapira obrazovna reforma, koji će dovesti do postizanja optimalnog i cjelovitog razvoja učenika. (4) Ministar, na prijedlog Instituta donosi bliži propis o Kurikulumu.

Član 28.

(Nastavni plan i program/predmetni kurikulum)

- (1) Odgojno-obrazovni rad u školi ostvaruje se na osnovu nastavnog plana i programa/predmetnog kurikuluma (u daljem tekstu: “nastavni plan i program”) zasnovanom na ishodima učenja za osnovnu školu, gimnaziju, umjetničku školu, srednju školu za stručno obrazovanje i obuku, srednju vjersku školu i srednju školu za učenike s teškoćama u razvoju
- (2) Institut učestvuje u izradi i inoviranju nastavnog plana i programa, daje stručna mišljenja o nastavnom planovu i programu osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja, prati provedbu, vrednuje kvalitet i revidira nastavni plan i program, utvrđuje i razvija nastavni plan i program za pojedina područja i predmete, te obavlja i druge poslove u vezi sa nastavnim planom i programom u skladu sa zakonom.
- (3) Na prijedlog Instituta, ministar utvrđuje i donosi nastavni plan i program.
- (4) Revizija nastavnih planova i programa radi se svako četiri godine, a po potrebi i češće.
- (5) U srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku realiziraju se nastavni planovi i programi zasnovani na obrazovnim ishodima, ili (prijedlog Zajednice) po principu dualnog obrazovanja i u skladu sa standardom zanimanja i standardom kvalifikacija, a što se uređuje posebnim zakonom koji donosi Skupština.
- (6) Ministar će osigurati da nastavni sadržaji odnosno tematske jedinice koje su posvećene izučavanju zločina genocida počinjenog u Bosni i Hercegovini u vremenskom periodu 1992-1995. godina i tematske jedinice posvećene opsadi Sarajeva, a koje su utvrđene presudama nadležnih sudova, budu sastavni obavezujući dio nastavnih planova i programa, kao i Kurikuluma u širem smislu.

Član 29.

(Sadržaji nastavnih planova i programa)

- (1) Nastavni planovi i programi iz člana 28. ovog zakona obavezno sadrže zajedničku jezgru nastavnih planova i programa, na način propisan od Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine.
- (2) U nastavnim planovima i programima u školi, kao javnoj ustanovi, specifični sadržaji određenog nastavnog predmeta se ne mogu razlikovati više od 10% u odnosu na utvrđeni nastavni plan i program iz stava (1) ovog člana.
- (3) U nastavnim planovima i programima u školi kao ustanovi, specifični sadržaji određenog nastavnog predmeta se ne mogu razlikovati više od 20% u odnosu na utvrđeni nastavni plan i program iz stava (1) ovog člana.
- (4) Škola može izvan utvrđenog nastavnog plana i programa uvesti i nove sadržaje u vidu kursne nastave, fakultativne nastave, izborne nastave, novog nastavnog predmeta ili drugog oblika nastave, koji po ukupnom fondu časova sedmično ne može biti veći od 10% u odnosu na utvrđeni nastavni plan i program.

- (5) Novo izborna područje i novi nastavni predmet iz stava (4) ovog člana škola može uvesti samo uz prethodnu saglasnost ministra.
- (6) U školi se realiziraju programi namijenjeni nadarenim i talentiranim učenicima, učenicima sa teškoćama u razvoju i učenicima s invaliditetom koji su po principima inkluzije uključeni u redovne škole i učenicima povratnicima iz inostranstva.
- (7) Programe iz stava (1) ovog člana donosi nastavničko vijeće uz konsultacije sa roditeljima učenika u skladu sa pravilnikom o inkluzivnoj nastavi kojeg donosi Ministarstvo.

Član 30. **(Udžbenici i nastavna sredstva)**

- (1) U školi se mogu koristiti samo školski udžbenici i druga nastavna sredstva čiju je upotrebu odobrio ministar u skladu sa zakonom i standardima i normativima **i na prijedlog Instituta.**
- (2) Škola je dužna omogućiti besplatno korištenje udžbenika i drugih nastavnih sredstava ~~koje posjeduje.~~ **—koja je dužna imati u skladu sa standardima i normativima i u skladu sa prijedlogom Instituta.**

Član 31. **(Rad škole/odjeljenja škole druge države)**

- (1) Druga država ili asocijacija država mogu organizirati školu/odjeljenje na teritoriji Kantona u skladu s ovim zakonom i raditi po nastavnim planovima i programima koje su donijeli organi druge države u skladu sa vlastitim propisima.
- (2) Škola/Odjeljenje iz stava (1) ovog člana upisuje se u poseban registar koji vodi Ministarstvo u skladu sa članom 17. stav (6) ovog zakona.
- (3) Škola/Odjeljenje iz stava (1) ovog člana obavezna je organizirati nastavu iz nacionalne grupe predmeta za državljane BiH u skladu sa nastavnim planom i programom Kantona za predmete nacionalne grupe.
- (4) Državljanima BiH koji pohađaju školu/odjeljenja iz stava (1) ovog člana obavezni su pohađati nastavu iz nacionalne grupe predmeta po važećem nastavnim planu i programu u Kantonu.
- (5) Škola/Odjeljenje iz stava (1) ovog člana može početi s radom tek kada ministar posebnim rješenjem utvrdi da su ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom.
- (6) Stručni nadzor, nadzor nad zakonitošću rada i inspekcijски nadzor za ove škole provodi se u skladu sa zakonom.
- (7) Protiv Rješenja iz stava (5) ovog člana, pravno lice iz stava (1) ovog člana, može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 32.

(Odgojno-obrazovni programi drugih država i međunarodni programi)

- (1) U školi koja ispunjava uslove predviđene pozitivno pravnim propisima mogu se realizirati nastavni planovi i programi drugih država, asocijacija država ili međunarodni programi, isključivo uz saglasnost Ministarstva.
- (2) Diploma/svjedodžba/druga isprava stečena po nastavnom planu i programu iz stava (1) ovog člana ekvivalentna je diplomi/svjedodžbi/drugoj ispravi stečenoj po nastavnom planu i programu odgovarajuće škole u Kantonu.
- (3) Diploma/svjedodžba/druga isprava koja nije izdata na jednom od jezika konstitutivnih naroda u BiH za ostvarivanje pripadajućih prava obavezno se prevodi i ovjerava od strane ovlaštenog sudskog tumača **za jezik**.
- (4) Priznavanje dokumenata koji nemaju karakter diplome/svjedodžbe iz stava (2) ovog člana kao i ostvarivanje pripadajućih prava i druga pitanja regulirat će se posebnim pravilnikom koji donosi ministar.
- (5) Ministar posebnim sporazumom, kojeg potpisuje sa školom-realizatorom programa iz stava (1) ovog člana, reguliše sva pitanja bitna za realizaciju ovih programa, a posebno ispunjenost pedagoških standarda i normativa specifičnih za ove programe.

NA PAŽNJU MINISTRICI:

Član 32. stav (4) – nejasno je zašto se ne propiše da škole koje izvode nastavu po međunarodnim programima i na stranim jezicima, i uz obaveznu grupu nacionalnih predmeta, ne izdaju dvojezične diplome, svjedodžbe ili druge isprave ili na dva dokumenta na dva jezika, kao što je usus u komparativnom pravu, u drugim država u Evropi, bez potrebe da razni sudski tumači za jezik prevode na različite načine iste isprave. Nadalje, u terminološkom smislu, riječ je o "sudskim tumačima za jezik", a ne "sudskim tumačima".

- Uvođenja dvojezičnih diploma ili obaveza izdavanja diploma svjedodžbi i drugih javnih isprava koje izdaje škola na dva jezika (jezik u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku).

Član 33.

(Programi razmjene učenika, ugošćavanja učenika i programi za djecu i učenike iz dijaspore i iseljeništva)

- (1) U školi se mogu realizirati programi razmjene učenika, ugošćavanja učenika i programi za djecu i učenike iz dijaspore i iseljeništva.
- (2) Bliže propise o programima iz stava (1) ovog člana donosi Ministarstvo, a izrađuje ih, prati i provodi Institut.

Član 34.
(Godišnji program rada)

- (1) Rad u školi u toku školske godine realizira se na osnovu godišnjeg programa rada škole (u daljem tekstu: godišnji program) u skladu sa metodologijom izrade godišnjeg programa rada škole, koju, na prijedlog Instituta, propisuje ministar.
- (2) Godišnji program sadržava i godišnji izvještaj o realiziranju godišnjeg programa za prethodnu školsku godinu.
- (3) Na osnovu nacрта kojeg priprema direktor škole, nastavničko vijeće utvrđuje prijedlog godišnjeg programa, a usvaja ga školski odbor.
- (4) Škola je obavezna da u elektronskoj verziji najkasnije do 30. septembra za tekuću školsku godinu, godišnji program dostavi Ministarstvu, Institutu i nadležnom organu općine/Grada Sarajeva.
- (5) Institut vrši nadzor nad realizacijom godišnjeg programa rada škole.

Član 35.
(Podnošenje izvještaja)

- (1) Osim godišnjeg izvještaja iz člana 34. ovog zakona škola utvrđuje i izvještaj o realizaciji godišnjeg programa za prvo polugodište tekuće školske godine.
- (2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana utvrđuje se po istoj proceduri propisanoj u članu 34. stav (3) ovog zakona i dostavlja se u elektronskoj formi Ministarstvu i Institutu u roku od 30 dana od dana završetka nastave u prvom polugodištu.
- (3) Institut sačinjava analizu izvještaja iz čl. 34. i 35. ovog zakona i daje prijedloge mjera za unapređenje rada škola, koji dostavlja ministru i školama.
- (4) Rok za izradu i dostavljanje analize iz stava (3) je 60 dana od dana završetka nastave u prvom polugodištu, odnosno do 31. oktobra za izvještaj iz člana 34. ovog zakona.

Član 36.
(Akcioni planovi za suzbijanje maloljetničke delikvencije)

- (1) Vlada preko resornih ministarstava u saradnji sa školama, roditeljima, učenicima i organima lokalne samouprave promovira i provodi akcione planove za suzbijanje maloljetničke delikvencije s ciljem zajedničkog i organiziranog djelovanja i saradnje u borbi protiv zlostavljanja, zloupotrebe djece i mladih, zloupotrebe droge, alkohola i drugih opijata, maloljetničke delikvencije, te svih drugih pojava koje ugrožavaju zdravlje, život i dobrobit učenika i očuvanje mentalnog zdravlja učenika.
- (2) Realiziranjem planova iz stava (1) ovog člana škola u godišnjim programima planira aktivnosti s ciljem promoviranja i razvijanja partnerstva škole, roditelja i lokalne sredine,

u svim pitanjima od značaja za ostvarivanje obrazovno-odgojne **NAPOMENA: Tehnička greška, treba da stoji odgojno-obrazovne** funkcije škole te interesa i potreba škole.

- (3) Na prijedlog ministra, Vlada će donijeti program zapošljavanja psihologa i socijalnih radnika u školama, **u skladu sa pedagoškim standardima i normativima (prijedlog Zajednice).**

Na prijedlog ministra, Vlada će donijeti program zapošljavanja stručnih saradnika I drugih lica neophodnih za realizaciju akcinih planova za suzbijanje maloljetničke delikvencije. – Prijedlog Sivo

Na prijedlog ministra, Vlada će donijeti program podrške učenicima koji su u riziku. – Prijedlog Nihada

Član 37.

(Eksperimentalni program)

- (1) Škola ima autonomiju u okviru zakonskih i podzakonskih akata da osmišljava, predlaže i realizira eksperimentalne programe vodeći računa o standardima i normativima održivosti postojećih i primjeni novih oblika i metoda rada u odgojno-obrazovnom radu.
- (2) Saglasnost na izvođenje ekperimentalnog programa u školi daje Ministarstvo na prijedlog Instituta. (3) Ministar, na prijedlog Instituta, donosi akt o eksperimentalnim programima.

Član 38.

(Vannastavne aktivnosti)

- (1) U cilju razvijanja posebnih interesovanja učenika i njihovih sklonosti i sposobnosti, u školi se organiziraju i provode vannastavne aktivnosti.
- (2) Vannastavne aktivnosti provode se putem sekcija, klubova, grupa, učeničkih zadruga, projekata i drugih oblika i unose u raspored časova sačinjen za te oblike nastave na osnovu godišnjeg programa škole.
- (3) Rad učeničke zadruge iz stava (2) ovog člana preciznije se uređuje internim aktima škole u skladu sa zakonom.
- (4) Ministar donosi pravilnik o realizaciji škole u prirodi, izleta, studijskih posjeta, ekscurzija, kampovanja/logorovanja, društveno-korisnog učenja i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada, koji se obavezno planiraju godišnjim programom rada.
- (5) Plivanje, skijanje, planinarenje, očuvanje kulture sjećanja, **posjete muzejima, galerijama, pozorištima i drugim kulturno – umjetničkim ustanovama** kao i drugi specifični oblici nastave planiraju se godišnjim programom rada.

NAPOMENA ministrica: Članovi Komisije skreću pažnu ministrici da u članu 38. stav (4) i (5) treba biti poseban član koji će se nazvati “Vanškolske aktivnosti”.

Član 39.

(Praktična nastava/rad i laboratorijski rad/vježbe u školi)

- (1) Praktična nastava/rad i laboratorijski rad/vježbe u školi izvode se u skladu sa nastavnim planom i programom, propisom koji reguliše dualno obrazovanje, standardom zanimanja, standardom kvalifikacija, u školskim radionicama, laboratorijama i kabinetima te drugim objektima, opremljenim u skladu sa odgovarajućim normativima.
- (2) Praktična nastava/rad se, pod stručnim nadzorom škole, može izvoditi u preduzećima, ustanovama i kod samostalnih privrednika/obrtnika koji imaju odgovarajuću opremu, tehničko-tehnološka sredstva i druge odgovarajuće uvjete u skladu sa nastavnim planom i programom, propisom koji reguliše dualno obrazovanje, standardom zanimanja i standardom kvalifikacija.
- (3) Uvjeti, oblici, metode, postupci i nadzor nad izvođenjem praktične nastave/rad izvan školskog prostora škola sa preduzećima, ustanovom ili samostalnim privrednikom/obrtnikom reguliraju se ugovorom koji obavezno sadrži odredbe kojima se potpisnici obavezuju obezbijediti sigurnost učenika tokom obavljanja praktične nastave, propisom koji reguliše dualno obrazovanje, standardom zanimanja i standardom kvalifikacija.
- (4) Pravilnik o izvođenju praktične nastave/rad i laboratorijskog rada/vježbi donosi ministar, na prijedlog Instituta.

Član 40.

(Ferijalna praksa)

- (1) Godišnjim programom rada srednje škole utvrđuje se mogućnost organiziranja, program, vrijeme i trajanje ferijalne prakse učenika.
- (2) Ferijalna praksa se, pod nadzorom srednje škole, izvodi u privrednim društvima, ustanovama i kod samostalnih privrednika/obrtnika koji imaju odgovarajuću opremu, tehničko-tehnološka sredstva i druge odgovarajuće uvjete u skladu sa nastavnim planom i programom.
- (3) Bliži uvjeti izvođenja ferijalne prakse utvrđuju se ugovorom srednje škole i privrednog društva, ustanove ili samostalnog privrednika/obrtnika u skladu sa pravilnikom kojeg donosi ministar, na prijedlog Instituta.
- (4) Ugovor iz stava (3) ovog člana obavezno sadrži odredbe kojima se potpisnici obavezuju obezbijediti sigurnost učenika tokom obavljanja ferijalne prakse.

Prijedlog Vijeća roditelja: Dodati posebno stav o obavezi postojanja Zakona o dualnom obrazovanju; Posebno obavezati Zakonom da se Ugovor o obavljanju ferijalne prakse potpisuje I dos trane staratelja/roditelj

Član 41.

(Društveno-korisno učenje)

- (1) U srednjoj školi se realizuje obavezno Društveno-korisno učenje (u daljem tekstu: DKU).
- (2) U toku srednjoškolskog obrazovanja učenici su obavezni imati 40 sati DKU (učenici IV stepena), odnosno 30 sati (učenici III stepena).
- (3) U osnovnoj školi može se realizovati DKU.
- (4) Način realizacije DKU reguliše se aktom ministra, na prijedlog Instituta.
- (5) **DKU se posebno boduje kroz kriterije za upis u 1. Razred srednje škole. (prijedlog VR)**

Član 42.

(Pedagoška i metodička praksa studenata)

- (1) U školi se može obavljati pedagoško-metodička praksa i polaganje praktičnog dijela ispita.
- (2) Sporazum o načinu realizacije pedagoško-metodičke prakse u školi kao javnoj ustanovi sklapaju Ministarstvo i univerziteti.

Član 43.

(Nastava u kući, odnosno zdravstvenoj ustanovi)

- (1) Za učenike koji se nalaze na dužem liječenju zbog većih motoričkih teškoća, hroničnih i drugih bolesti i koji ne mogu pohađati nastavu u školi, uz odobrenje Ministarstva, organizira se nastava u kući, odnosno zdravstvenoj ustanovi ili im se omogućava polaganje predmetnog ili razrednog ispita.
- (2) Nastava u zdravstvenoj ustanovi organizira se u stacionarnim uvjetima koje preuzima osnovna škola najbliža zdravstvenoj ustanovi, odnosno osnovna škola koja ima kapacitete za ovaj vid nastave u kojoj je registrirano područno odjeljenje "Škole u bolnici", odnosno srednja škola koju učenik pohađa.
- (3) Za nastavnike koji realizuju odgojno-obrazovni rad u "Školi u bolnici" potrebno je osigurati dodatno stručno usavršavanje u skladu sa potrebama učenika koji su smješteni u zdravstvenoj ustanovi.
- (4) Za učenike iz stava (1) ovog člana za koje se organizira nastava u kući, odluku o organizaciji online nastave donosi nastavničko vijeće.

VI - ORGANIZACIJA RADA ŠKOLE

Član 44.

(Početak i trajanje školske godine)

- (1) Na prijedlog Instituta, ministar utvrđuje školski kalendar za svaku školsku godinu i objavljuje ga najkasnije do 30. jula tekuće godine za narednu školsku godinu.
- (2) Školski kalendar iz stava (1) ovog člana može se mijenjati u toku školske godine.
- (3) Za škole kojima je osnivač Crkva odnosno vjerska zajednica, školski kalendar za svaku školsku godinu donosi osnivač uz saglasnost ministra.
- (4) Školska godina u pravilu počinje 1. septembra, a završava se 31. augusta naredne godine.
- (5) Nastavna godina počinje prvog radnog dana u septembru tekuće, a završava se najkasnije do 30. juna naredne godine, osim ako ministar drugačije ne propiše školskim kalendarom.
- (6) Nastavna godina počinje intoniranjem državne himne i isticanjem državnih simbola Bosne i Hercegovine.
- (7) Nastava u školi se realizira po polugodištima i traje 37 radnih sedmica, s tim da se nastavni plan i program planira i realizira u okviru 35 nastavnih sedmica.
- (8) Nastava u prvom i završnom razredu osnovne škole traje 36 radnih sedmica, s tim da se nastavni plan i program planira i realizira u okviru 34 nastavne sedmice.
- (9) Nastava u završnom razredu srednje škole ostvaruje se u okviru 32 radne sedmice s tim da se programski sadržaji realizuju u okviru 30 nastavnih sedmica.
- (10) Razlika u broju radnih i nastavnih sedmica u st. (7), (8) i (9) ovog člana koristi se za realiziranje posebnih programskih sadržaja, drugih oblika odgojno-obrazovnog rada, obilježavanje državnih i vjerskih praznika, kulturnih i sportskih aktivnosti planiranih godišnjim programom rada i kalendarom u odjeljenskoj knjizi.
- (11) Nastava u prvom polugodištu počinje prvog radnog dana u septembru i u pravilu se završava 31. decembra tekuće kalendarske godine.
- (12) Zimski odmor u pravilu za učenike traje četiri sedmice i koristi se nakon završetka nastave u prvom polugodištu.
- (13) Nastava u drugom polugodištu počinje poslije zimskog odmora i završava se nakon ispunjenja uvjeta iz st. (7), (8) i (9) ovog člana.
- (14) Vlada, na prijedlog ministra, izuzetno može donijeti odluku da realizacija nastave traje i kraće od vremena propisanog u st. (7), (8) i (9) ovog člana i da se prekine u toku školske godine ili da se realizira online, i to u slučajevima proglašenja prirodne katastrofe, elementarne nepogode, stanja neposredne ugroženosti, ratnog stanja i klimatskih ili drugih uvjeta, s tim da u toku školske godine bude ostvaren godišnji fond nastavnih sati.

Član 45.

(Dan nastavnika Kantona)

- (1) Svjetski dan nastavnika, 5. oktobar ustanovljen je kao Dan nastavnika u Kantonu i planira se školskim kalendarom.
- (2) Dan nastavnika Kantona Sarajevo obilježava se kao radni i nenastavni dan uz prigodan program sa ciljem promocije njegovog značaja i uloge nastavnika u društvu.

Član 46.
(Organiziranje odgojno-obrazovnog rada)

- (1) Broj učenika u odjeljenju određuje se standardima i normativima.
- (2) U školama čiji osnivač nije Kanton broj učenika u odjeljenju utvrđuje školski odbor s tim što broj učenika ne može biti veći od maksimalnog broja predviđenog standardima i normativima.
- (3) Nastava se može organizirati u kombiniranim razredima/odjeljenjima/grupama/klasama u skladu sa standardima i normativima.
- (4) Odgojno-obrazovni rad se realizira u jednoj smjeni, osim ako nisu ispunjeni prostorni, kadrovski i drugi uvjeti.
- (5) U školi se može organizirati produženi boravak učenika kao poseban oblik odgojnoobrazovanog rada.
- (6) Bliži propis o organizaciji odgojno-obrazovnog rada iz stava (5) ovog člana donosi ministar, na prijedlog Instituta.
- (7) Redovna nastava ne može početi prije 8:00 sati niti završiti poslije 20:00 sati.
- (8) Raniji ili kasniji početak i završetak redovne nastave od onog definisanog u stavu (7) ovog člana odobrava ministar.
- (9) U svakom polugodištu škola je obavezna godišnjim programom planirati dvije sedmice online nastave.
- (10) Izuzetno, direktor može u slučajevima većega kvara na sistemu grijanja, poplave, požara i sl. donijeti odluku o realizaciji online nastave na period do uspostavljanja uslova za redovan rad o čemu obavještava Ministarstvo.
- (11) Na prijedlog Instituta, ministar donosi bliži propis o realizaciji online nastave.

NAPOMENA – Ministrici na pažnju:

PRIJEDLOG Vijeća roditelja KS

U stavu 4 mijenjati ne jedne smjene nego prve smjene.

Primjedba se odbija jer je već adekvatno riješen postojeći tekst u Nacrtu Zakona.

stav (9) – online nastava, bliže propisati metode izvođenja (s obzirom na iskustva pojedinih škola gdje je „online“ nastava dostavljanje materijala da djeca obrade samostalno ili sa odraslima) i sadržaja online nastave.

Dodati novi stav koji obavezuje tehničku opremljenost škola te da se kod provođenja obavezne online nastave, organizuje online u svim školama istovremeno.

Član 47.
(Organizacija nastave)

- (1) Škola organizira odgojno-obrazovni rad u petodnevnoj radnoj sedmici.
- (2) Nastavni čas u školi traje 45 minuta, u centrima 40 minuta, a praktična nastava u preduzećima i drugim institucijama traje 60 minuta, osim ako drukčije nije propisano

nastavnim planom i programom ili individualno prilagođenim programom (u daljem tekstu: IPP).

- (3) Odgojno-obrazovni rad za učenike s teškoćama i učenike sa invaliditetom obuhvata i časove individualnog rada stručnjaka, a sve u skladu sa IPP-om.
- (4) Dnevno opterećenje za učenika u zdravstvenoj ustanovi iz člana 43. ovog zakona traje najviše dva sata.
- (5) Ministar ili direktor mogu, u izuzetnim slučajevima, odlučiti da produže ili skrate trajanje časova.
- (6) Za učenike I, II, III razreda osnovne škole može se organizovati fleksibilno trajanje nastavnog časa unutar zadanog dnevnog vremenskog okvira.
- (7) U toku sedmice učenici I, II i III razreda osnovne škole mogu imati najviše 20 časova svih oblika odgojno-obrazovanog rada s tim da u toku dana ne mogu imati više od četiri časa redovne nastave.
- (8) U toku sedmice učenici IV, V i VI razreda osnovne škole mogu imati najviše 25 časova nastave, s tim da u toku dana ne mogu imati više od pet časova redovne nastave.
- (9) U toku sedmice učenici VII, VIII i IX razreda mogu imati najviše 30 časova nastave, s tim da u toku dana ne mogu imati više od šest časova redovne nastave.
- (10) Izuzetno, učenici od V do IX razreda u toku sedmice mogu imati jedan čas više redovne nastave u odnosu na broj časova propisanim u st. (8) i (9) ovog člana i to samo za predmete koji se po standardima i normativima dijele u grupe.
- (11) U toku sedmice učenici srednje škole mogu imati najviše 35 časova nastave, s tim da u toku dana ne mogu imati više od sedam časova redovne nastave.
- (12) Nadoknada nastavnih časova može se realizirati drugim primjerenim sadržajima (odlazak u pozorište, kino, posjeta muzeju i sl.). Ovaj oblik nadoknade nastavnih časova predlaže predmetni nastavnik, a odobrava direktor škole. Ograničenje iz st. (7), (8), (9), (10) i (11) ovog člana ne odnosi se na ovaj oblik nadoknade nastavnih časova.

VII - DOKUMENTACIJA I EVIDENCIJA

Član 48.

(Dokumentacija i evidencija)

- (1) U školi se u elektronskom i/ili materijalnom obliku vodi dokumentacija i evidencija u skladu sa propisom koji donosi ministar.
- (2) Direktor, pomoćnik direktora, nastavnici, saradnici i stručni saradnici obavezni su uredno i blagovremeno voditi dokumentaciju i evidenciju i odgovorni su za ažurnost njihovog vođenja.
- (3) Podaci u matičnoj knjizi trajne su vrijednosti.
- (4) Škola učeniku izdaje javnu ispravu.

Član 48. stav (4) potrebno je preformulisati, kao i definisati koji dokumenti koje izdaju škole su javna isprava. – Prijedlog VR – Na pažnju ministrici

Član 49.
(Vrsta i način vođenja evidencije)

(1) Škola vodi evidenciju o:

- a) učeniku,
- b) uspjehu učenika u učenju i vladanju, izostancima,
- c) odgojno-obrazovnom radu,
- d) radnicima,
- e) školskom inventaru i
- f) školskom prostoru i drugo.

(2) Evidencija iz stava (1) ovog člana vodi se u elektronskom i/ili materijalnom obliku.

Član 50.
(Informacioni sistem upravljanja u obrazovanju)

- (1) S ciljem efikasnog funkcioniranja odgojno-obrazovnog sistema dio evidencije vodi se kroz sistem “~~Electronic~~ Education Management Information System” (u daljem tekstu: EMIS), koji, u svojstvu vlasnika, uspostavlja i kojim upravlja Ministarstvo.
- (2) EMIS je sistem za prikupljanje, obradu i generisanje podataka i izvještaja, a sastoji se od dva nivoa baza podataka:
 - a. školska baza, za čiji rad je zaduženo EMIS odgovorno lice u školi koje brine o njegovom funkcioniranju i
 - b. ministarska baza za čiji rad je zaduženo EMIS odgovorno lice u Ministarstvu.
- (3) Ministarsku bazu podataka čine objedinjene baze svih škola koje se vode kao pojedinačne baze podataka.
- (4) Obrada ličnih podataka u EMIS sistemu vrši se uz korištenje obaveznih mjera tehničke zaštite, koje uključuju pohranu u bazu podataka i pristup serveru, preko mreže kontrolirane s firewall-om. Podaci o prenosu od udaljenih korisničkih računara do servera i obratno zaštićeni su od prisluškivanja i izmjene. Zaštita se provodi upotrebom kriptografije, upotrebom HTTPS protokola i alternativno upotrebom VPN mreža.

Član 50a
(Obrazovni identifikator)

- (1) Za potrebe vođenja informacionog sistema upravljanja u obrazovanju (EMIS sistema) iz člana 50. ovog zakona i propisa koji reguliše zaštitu ličnih podataka dodjeljuje se obrazovni identifikator (u daljem tekstu: oID) učeniku i zaposlenom, koji učenike prati kroz sve nivoe obrazovanja.
- (2) Obrazovni identifikator predstavlja individualnu i neponovljivu oznaku koja se sastoji od 12 karaktera i koja se dodjeljuje učeniku i zaposlenom u automatiziranom postupku preko EMIS sistema, pri prvom upisu u obrazovnu ustanovu.
- (3) Obrazovni identifikator se dodjeljuje i učeniku stranom državljaninu, licu bez državljanstva, prognanom i raseljenom licu.
- (4) Prilikom automatskog dodjeljivanja oID-a obrazovna ustanova unosi podatke u EMIS sistemu o identitetu učenika: ime, prezime, ime roditelja, jedinstveni matični broj građanina, drugi identifikacioni broj za lice koje nije upisano u matičnu knjigu rođenih Bosne i Hercegovine.

Član 51.
(Evidencija o učeniku)

- (1) Evidenciju o učeniku čine podaci o njegovom identitetu (lični podaci o identitetu roditelja, obrazovnom, socijalnom i zdravstvenom status i/ili invaliditetu) uspjehu učenika, te podaci o preporučenoj i pruženoj dodatnoj obrazovnoj, zdravstvenoj i socijalnoj podršci.
- (2) Lični podaci o učeniku iz stava (1) ovog člana su: ime i prezime učenika, jedinstveni matični broj, spol, datum rođenja, mjesto, općina i država rođenja, **obrazovni identifikator**,

podaci o prebivalištu, podaci o boravku, kontakt podaci, matični broj učenika, nacionalna pripadnost i državljanstvo.

- (3) Lični podaci o roditelju/*staratelj/usvojitelj* učenika iz stava (1) ovog člana su: ime i prezime roditelja, adresa, mjesto, općina stanovanja, kontakt telefon, odnosno adresa elektronske pošte na koje je moguće prenijeti hitne poruke roditelju u vrijeme kada učenik boravi u školi.
- (4) Podaci o obrazovnom statusu učenika iz stava (1) ovog člana su podaci o vrsti škole i trajanju obrazovanja i odgoja, organizaciji odgojno-obrazovnog rada, obaveznim i izbornim predmetima, fakultativnim predmetima, stranim jezicima, podaci IPP-u, Individualno edukacijskom programu (u daljem tekstu: IEP) i Individualno tranzicijskom planu (u daljem tekstu: ITP), dopunskoj i dodatnoj nastavi, cjelodnevnoj nastavi i produženom boravku, slobodnim aktivnostima za koje se opredijelio i drugim oblastima školskog programa u kojima učestvuje, učešću na takmičenjima, nagradama, izostancima, izrečenim odgojno-disciplinskim mjerama. Podaci o zdravstvenom statusu učenika iz stava (1) ovog člana, na osnovu dostavljenog izvoda iz medicinske dokumentacije, obrađuju se radi osiguranja posebnih odgojno-obrazovnih potreba učenika i opšte dobrobiti učenika, a to su sljedeći podaci: o zdravstvenom statusu učenika (zdrav/bolestan), vrsti oboljenja, dijagnozi, terapiji, mjerama podrške i sl.
- (5) Podaci kojima se određuje socijalni status učenika, roditelja su: podaci o uvjetima stanovanja (stanovanje u stanu, kući, porodičnoj kući, podstanarstvu, domu, da li učenik ima svoju sobu i drugim oblicima stanovanja), udaljenosti domaćinstva od škole, stanju porodice (broj članova porodičnog domaćinstva, da li su roditelji živi, bračni status roditelja, *samohrani roditelj*, njihov obrazovni nivo i zaposlenje, *penzioner roditelj*), kao i podatak o primanju novčane socijalne pomoći i da li porodica može obezbijediti užinu, knjige i pribor za učenje.

Član 52.

(Evidencija o uspjehu učenika)

- (1) Evidenciju o uspjehu učenika čine podaci o:
 - a) ocjenama,
 - b) zaključnim ocjenama iz nastavnih predmeta na kraju prvog i drugog polugodišta, c) izostancima,
 - d) pohvalama i nagradama,
 - e) odgojno-disciplinskim mjerama i ocjenama iz vladanja,
 - f) izdatim javnim ispravama,
 - g) predmetnim, razrednim i drugim ispitima,
 - h) rezultatima eksterne mature i drugim ispitima i oblicima provjere znanja, koji se obrađuju u skladu sa ovim zakonom i
 - i) drugim statusima/okolnostima u skladu sa potrebama Ministarstva i/ili Instituta.
- (2) Evidencija iz stava (1) ovog člana vodi se i putem elektronskog dnevnika koji je sastavni dio EMIS sistema.

Član 53.
(Evidencija o radnicima)

- (1) Evidenciju o radnicima čine sljedeći podaci:
- a) ime i prezime,
 - b) jedinstveni matični broj građana,
 - c) jedinstveni matični broj radnika,
 - d) spol,
 - e) datum rođenja, mjesto, općina i država rođenja,
 - f) **obrazovni identifikator**,
 - g) adresa, mjesto, općina i država stanovanja,
 - h) kontakt telefon,
 - i) adresa elektronske pošte,
 - j) nivo i vrsta obrazovanja,
 - k) o stručnom usavršavanju i stečenom zvanju,
 - l) o državljanstvu,
 - m) o vrsti radnog odnosa,
 - n) o načinu i dužini radnog angažovanja,
 - o) o stručnom ispitu,
 - p) o zaduženjima i fondu časova/sati,
 - q) o plaćama,
 - r) učešću u radu organa i tijela škole, a u svrhu ostvarivanja odgojno-obrazovnog rada, u skladu sa ovim zakonom i
 - s) drugim statusima/okolnostima u skladu sa zakonom.
- (2) Lični podaci iz stava (1) ovog člana obrađuju se za potrebe stručnog usavršavanja, potrebe škole, Instituta i Ministarstva.

Član 54.
(Način prikupljanja podataka za evidenciju)

Lične podatke, koji se prikupljaju i obrađuju u EMIS-u, a potiču iz javnih isprava, dostavljaju školi roditelji, odnosno radnici lično. Izuzetno, podatke iz javnih isprava škola ili Ministarstvo može pribaviti po službenoj dužnosti.

Izuzetno, lični podaci koji se obrađuju u EMIS sistemu zavisno od prirode tih podataka mogu biti pribavljeni na propisanom obrascu EMIS, kao izjave i izjašnjenja roditelja.

- (3) Na osnovu podataka unesenih u EMIS škola izdaje javne isprave.

Član 55.

(Obrada i kontrola podataka)

- (1) Obradu i kontrolu podataka iz EMIS sistema za svaku školu vrši ovlašteno lice te škole.
- (2) Obradu i kontrolu svih podataka iz EMIS sistema za sve škole vrše ovlaštena lica, koje ovlasti ministar.
- (3) Vrste, naziv, sadržaj obrazaca i način vođenja dokumentacije i evidencije u materijalnom i/ili elektronskom obliku se definišu u skladu sa propisom iz člana 48. stav (1) ovog zakona.

Član 56.

(Vođenje evidencije i dokumentacije)

- (1) Evidencija se vodi na bosanskom jeziku ili hrvatskom jeziku ili srpskom jeziku, latiničkim pismom u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Podaci u EMIS-u ažuriraju se na dan nastanka promjene, a najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka promjene.

Član 57.

(Rokovi čuvanja podataka)

- (1) Matična knjiga i elektronska dokumentacija sa ličnim podacima učenika i njihovom uspjehu čuvaju se trajno.
- (2) Podaci iz drugih evidencija čuvaju se pet godina.

Član 58.

(Svrha obrade i zaštite podataka)

- (1) Svrha obrade podataka je obezbjeđivanje indikatora u obrazovanju, radi praćenja efikasnog i kvalitetnog funkcioniranja odgojno-obrazovnog sistema, planiranja obrazovne politike praćenja, proučavanje i unapređivanje odgojno-obrazovnog nivoa učenika, profesionalnog statusa i usavršavanja nastavnika, rada obrazovnih ustanova, efikasnog finansiranja sistema obrazovanja i stvaranje osnova za provođenje istraživanja u oblasti obrazovanja, **izvještavanje o obrazovnim indikatorima po preuzetim međunarodnim obavezama i učešću programima Europske unije za saradnju u oblasti obrazovanja, kao i obavljanje drugih poslova iz nadležnosti ministarstva.**
- (2) Sva lica koje dolaze u kontakt s podacima u informacionom sistemu upravljanja u obrazovanju, odnosno podacima koji su u bazu uskladišteni moraju biti upoznati da dolaze u kontakt s podacima koji predstavljaju službenu tajnu, te da se moraju pridržavati propisa o zaštiti ličnih podataka BiH i da svaka zloupotreba podataka iz baze podataka za sobom povlači odgovornost kao i sankcije u skladu sa zakonom.

- (3) Za potrebe naučno-istraživačkog rada i prilikom izrade obrazovno-statističkih analiza, lični podaci koriste se i objavljuju na način kojim se obezbjeđuje zaštita identiteta učesnika odgojno-obrazovanog rada.
- (4) Podaci iz dokumentacije i evidencije moraju biti zaštićeni od zloupotrebe, uništenja, gubitka, neovlaštenih promjena ili pristupa, u skladu s odredbama zakona i pravilnikom o primjeni informacionog sistema EMIS u Kantonu, a kojeg donosi ministar najkasnije u roku od dvanaest mjeseci nakon usvajanja ovog zakona.
- (5) Detaljnije upute o načinu prikupljanja podataka, osoblja koji su ovlašteni da koriste informacije sadržane u pojedinačnim datotekama, način snimanja i prijenosa ličnih podataka, način njihovog uništavanja nakon isteka roka čuvanja i druge postupke i mjere zaštite propisuje pravilnikom iz stava (4) ovog člana.
- (6) Ovlaštenje za pristup i nivoe pristupa podacima iz EMIS-a odobrava ministar kao kontrolor podataka na nivou Kantona.

VIII - SAMOVREDNOVANJE, VANJSKO VREDNOVANJE, EKSTERNA PROCJENA ZNANJA, MATURA I EKSTERNA MATURA

Član 59.

(Samovrednovanje)

- (1) Na prijedlog Instituta, ministar **uz saglasnost Sindikata**, donosi pravilnik na osnovu kojeg se u školi najmanje jedanput u dvije godine provodi postupak samovrednovanja rada direktora i radnika, odnosno uspješnosti realiziranja Kurikuluma.
- (2) Samovrednovanjem se obavezno ocjenjuju: kvalitet školske kulture, kvalitet školske klime, kvalitet nastave i vannastavnih aktivnosti, kvalitet rada stručne službe škole, saradnja škole sa društvenom zajednicom, kao i drugi elementi utvrđeni pravilnikom iz stava (1) ovog člana.
- (3) Rezultati provedenog samovrednovanja dostavljaju se školskom odboru i Institutu. Institut na osnovu dostavljenih pokazatelja daje opšte i posebne preporuke za unapređenje odgojnoobrazovnog rada koje se dostavljaju školi. Škola upoznaje vijeće roditelja škole sa opštim preporukama.

Član 60.

(Vanjsko vrednovanje)

- (1) Na prijedlog Instituta, ministar **uz saglasnost Sindikata** donosi pravilnik, na osnovu kojeg se u školi najmanje jedanput u dvije godine provodi postupak vanjskog vrednovanja rada direktora i radnika, odnosno uspješnosti realiziranja Kurikuluma.
- (2) Škole su obavezne koristiti sve pokazatelje uspješnosti odgojno-obrazovnog rada za analizu i samovrednovanje, radi trajnog unapređivanja kvalitete rada škole.
- (3) Rezultate vanjskog vrednovanja škola i Institut su obavezni analizirati i na osnovu istih unaprijediti odgojno-obrazovni rad.

- (4) Rezultati analize iz stava (3) ovog člana koriste se za izradu strateških dokumenata, preporuka, smjernica, za donošenje odluka, unaprjeđenje propisa, a sve kako bi se postigli ciljevi i načela iz člana 3. ovog zakona.

Član 61.

(Eksterna procjena znanja, eksterna matura, matura/završni ispit)

U trećem i šestom razredu osnovne škole provodi se eksterna provjera znanja, koja neće utjecati na zaključnu ocjenu učenika, u skladu sa pravilnikom koji, na prijedlog Instituta, donosi ministar.

Na kraju završnog razreda škole (deveti razred osnovne škole i treći, odnosno četvrti razred srednje škole) utvrđuje se obaveza polaganja eksterne mature, odnosno mature/završnog ispita u skladu sa pravilnicima koje, na prijedlog Instituta, donosi ministar.

NAPOMENA – Ministrici na pažnju

- Obavezno razdvojiti odnornu I srednju po stavovima.
- Za srednju u skladu sa tematskom sjednicom uoči prethodnog zakona kada smo jasno dali do znanja da ekterna matura koja nema porhodnost prema fakultetu nema ni svrhu ni cilj. Za srednju uvesti eventualno kada se stvore uslovi prohodnosti prema fakultetu odnosno da stav tri bude da rezultati nemaju prohodnosti prema fakultetu.
- Zakon mora veoma precizno utvrditi sve uslove i okolnosti za provođenje istih, jer je ovaj član tako šturo napisan, u njemu je 'udrobljeno' puno toga, a posljedice mogu biti velike.
- U naslovu stoji procjena, a u stavu provjera, treba da stoji procjena.

IX - UČENICI

Član 62.

(Školsko područje za osnovnu školu)

- (1) Školsko područje za osnovnu školu je prostorno područje s kojeg se učenici upisuju u određenu školu na osnovu prebivališta, odnosno CIPS-ove prijave.
- (2) Općinsko vijeće na čijoj teritoriji se nalazi škola utvrđuje školsko područje za svaku školu i poštivanje principa iz člana 22. stav (12) ovog zakona, u vezi sa kojim je obaveza škole upisati djecu kao školske obveznike, izuzev za paralelne škole i centre kojima je upisno područje cijeli Kanton.
- (3) Pri utvrđivanju školskog područja poštovat će se osnovni princip, a to je da se učenicima omogući pohađanje škole koja je najbliža njihovom mjestu stanovanja.
- (4) Škola može na svom školskom području organizirati nastavu i u područnim školama, a u skladu sa standardima i normativima.
- (5) Odlukom Vlade škola može organizirati i nastavu za područna odjeljenja van Kantona.

- (6) Škola kojoj osnivač nije Kanton, upisuje školske obveznike na osnovu ugovora s roditeljima učenika nezavisno o školskom području.
- (7) U školu kao javnu ustanovu može se upisati i učenik koji ima prebivalište na području druge općine/školskog područja na teritoriji Kantona, odnosno na teritoriji BiH, samo uz prethodnu saglasnost **odluka (prijedlog VR)** ministra, pri čemu prednost upisa imaju učenici koji pripadaju školskom području škole.

Član 63. **(Školski obveznik)**

- (1) Učenik ima pravo i obavezu da redovno pohađa nastavu i izvršava školske obaveze, da se ponaša u skladu sa školskim propisima i da se odgovorno odnosi prema imovini škole, drugim učenicima, nastavnicima i drugim radnicima škole.
- (2) Osnovni odgoj i obrazovanje počinje upisom u prvi razred osnovne škole i obavezno je za svu djecu, od šeste do 15. godine života.
- (3) Školskim obveznikom redovne osnovne škole smatra se dijete koje do 1. marta tekuće godine navršši pet i po godina života.
- (4) Škola koja ima odgovarajuće prostorne i kadrovske uvjete može omogućiti upis u školu djetetu koje je mlađe od utvrđene starosne dobi predviđene za početak obaveznog odgoja i obrazovanja, uz pismeni zahtjev roditelja i ako škola, nakon što razmotri preporuke komisije za upis učenika u prvi razred osnovne škole iz člana 64. stav (1) ovog zakona, da mišljenje da je to u najboljem interesu djeteta.
- (5) Upis djeteta u osnovnu školu iz stava (3) ovog člana može se izvršiti samo ako dijete do kraja kalendarske godine puni šest godina života. Izuzetno, uz stručno mišljenje komisije koju imenuje ministar može se izvršiti upis djeteta koje šest godina života puni poslije kraja kalendarske godine.
- (6) Na osnovu mišljenja komisije iz člana 64. stav (1) ovog zakona, školski obveznik može se privremeno osloboditi upisa u redovnu školu, najdalje do navršenih sedam godina života.
- (7) Odgoj i obrazovanje u srednjoj školi počinje upisom u prvi razred srednje škole i obavezno je za sve učenike od završetka osnovnog odgoja i obrazovanja do sticanja srednje stručne spreme, a najkasnije do 22. godine života, osim učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom koji imaju pravo na nastavak redovnog školovanja do 26. godine života.
Odgoj i obrazovanje u srednjoj školi počinje upisom u prvi razred srednje škole i omogućava se za sve učenike od završetka osnovnog odgoja i obrazovanja do sticanja srednje stručne spreme (brisati), (dodati) „i dvije godine srednjeg obrazovanja“, a najkasnije do 22. godine života (brisati), osim učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom koji imaju pravo na nastavak redovnog školovanja do 26. godine života.
(Prijedlog Sindikata za srednje obrazovanje)
- (8) Pravo upisa u prvi razred srednje škole imaju kandidati koji pored ostalih uvjeta iz ovog zakona ispunjavaju uvjet da do kraja tekuće godine ne navršavaju 18 godina života, odnosno učenici s teškoćama u razvoju i učenici s invaliditetom uz uvjet da do kraja tekuće godine ne navršavaju 22 godine života.

Član 64.
(Uvjeti za upis učenika u osnovnu školu)

- (1) Procjenu zrelosti djeteta za polazak u osnovnu školu vrši komisija za upis učenika u prvi razred.
- (2) Direktor, na prijedlog nastavničkog vijeća, za svaku školsku godinu imenuje komisiju iz stava (1) ovog člana.

NA PAŽNJU: Član 64. propisati zakonom koliko članova i kojeg profila su članovi komisije za procjenu koju imenuje direktor. Nadalje, rad komisije se treba urediti pravilnikom koji donosi ministar, što treba propisati zakonom.

Član 65.
(Upis učenika u osnovnu školu)

- (1) Upis u redovnu osnovnu školu obavlja se u februaru na osnovu spiskova školskih obveznika koje školama dostavlja nadležni organ općine na čijoj teritoriji se škola nalazi, najkasnije do početka upisnog roka.
- (2) Roditelj kod prijavljivanja djeteta za upis u školu dostavlja: izvod iz matične knjige rođenih, ljekarsko uvjerenje o psihofizičkom stanju djeteta za upis u školu i zdravstvenom statusu i uvjerenje/certifikat o pohađanju obaveznog predškolskog programa za djecu u godini pred polazak u školu.
- (3) Upis u prvi razred škole čiji osnivač nije Kanton vrši se na osnovu javnog konkursa, koji se objavljuje u sredstvima javnog informiranja.
- (4) S roditeljima učenika koji budu upisani u školu iz stava (3) ovog člana škola je obavezna zaključiti ugovor.
- (5) Upis u paralelnu školu vrši se u mjesecu martu, odnosno u augustu pod uvjetom da se u martu nije prijavio potreban broj učenika.
- (6) Paralelna škola može organizirati razredne ispite za učenike, a osnovna muzička škola i za odrasle u skladu sa ovim zakonom i zakonom koji reguliše obrazovanje odraslih.
- (7) Paralelna škola može organizirati odjeljenja pripremnog razreda.
- (8) U paralelnu školu može se upisati učenik:
 - a) u pripremono odjeljenje nakon završenog II razreda redovne škole i
 - b) u I razred nakon završenog III razreda redovne škole.
- (9) Izuzetno talentirani učenici mogu se, na prijedlog komisije za upis učenika, upisati u paralelnu školu i ranije, nego je predviđeno stavom (5) ovog člana.

- (10) Škola je obavezna da po obavljenom upisu školskih obveznika dostavi izvještaj o upisu Ministarstvu, Institutu i općini na čijem području se nalazi, najkasnije do 1. aprila za februarSKI upisni rok, odnosno do 10. aprila za paralelnu školu.

Član 66.

(Uvjeti za upis učenika u srednju školu)

- (1) Učenici se upisuju u prvi razred srednje škole na osnovu javnog konkursa koji se objavljuje najkasnije dva mjeseca prije početka školske godine.
- (2) Javni konkurs za upis učenika u prvi razred srednje škole sadrži:
 - a) plan upisa u prvi razred srednje škole (broj kandidata po školama i zanimanjima) i
 - b) kriterije za upis učenika u prvi razred.
- (3) Elemente iz stava (2) ovog člana utvrđuje Vlada, na prijedlog Ministarstva najkasnije do 30. marta tekuće godine i isti se može mijenjati samo uz saglasnost Vlade.
- (4) Učenik koji je u prvi razred srednje škole upisan u jednu srednju školu ne može biti upisan u drugu srednju školu u tekućoj školskoj godini, bez saglasnosti Ministarstva.
- (5) Nakon upisa učenika u srednju školu, osnovna škola iz koje učenik s invaliditetom ili teškoćama prelazi obavezna je na zahtjev srednje škole dostaviti pedagoški karton, izvještaj o implementaciji individualno prilagođenog programa i individualno tranzicijski plan srednjoj školi u koju je učenik upisan.

u okviru kojeg je potrebno planirati prilikom upisa u srednje škole (ili raspisivanju konkursa), proširenje broja (liste) za osobe za invaliditetom, sa kojima ravnopravno mogu učestvovati na tržištu rada, a ne da završavaju ono što mogu, a nisu naknadno u mogućnosti participirati na tržištu rada sa tako završenom školom. Umjesto da se fokusiramo na ono što ta djeca ne mogu, trebamo se isključivo fokusirati na ono što oni mogu. PRIJEDLOG

Član 67.

(Upis učenika u prvi razred srednje škole)

- (1) Pravo upisa u prvi razred srednje škole imaju učenici koji se nalaze na ranglisti primljenih učenika škole nakon realizacije prijave za upis u prvi razred srednje škole ~~putem informacionog sistema EMIS online~~, **putem informacionog sistema - online upis u srednje škole.**
- (2) Status učenika srednje škole stiče se upisom u srednju školu.
- (3) Ministarstvo će učenicima koji su bili obavezni da se upišu putem javnog konkursa a isti nisu konkurisali za upis u prvi razred srednja škola, omogućiti upis u srednju školu u kojoj je ostalo upražnjeno mjesto u skladu sa planom upisa u prvi razred srednje škole i kriterijima, član 66. stav (2) ovog zakona.
- (4) Učenik može paralelno pohađati i srednju umjetničku školu pored druge redovne škole, te steći drugo zanimanje na način da dio ili ukupnu nastavu pohađa u srednjoj umjetničkoj školi, odnosno da položi razliku predmeta u odnosu na nastavni plan i program po kojem

se obrazuje u redovnoj školi, ukoliko umjetnička škola omogućava takav oblik rada. (5)
Učenik može steći i specijalan status u skladu sa članom 92. ovog zakona.

Član 68. (Upis učenika u prvi razred srednje škole koji su osnovno obrazovanje završili izvan Kantona)

- (1) Učenici državljani BiH koji su završili osnovnu školu u BiH izvan Kantona upisuju se pod istim uvjetima kao i učenici s područja Kantona.
- (2) Izuzetno, djeca povratničke populacije u entitetu Republika Srpska i djeca porodica koje vraćaju iz dijaspore mogu biti upisana pod povoljnijim uslovima na osnovu odluke Vlade.
- (3) Djeca strani državljani mogu biti upisana pod povoljnijim uslovima na osnovu odluke Vlade.

**Član 69.
(Prelazak učenika)**

- (1) Prelazak učenika koji nije posljedica odgojno-disciplinske mjere iz jedne škole u drugu koja ostvaruje isti obrazovni program, vrši se na osnovu pisanog akta - prevodnice, uz obavezu škole iz koje učenik prelazi da u roku od dva dana od dana prijema zahtjeva za izdavanje prevodnice, elektronskim ili putem pošte dostavi prevodnicu školi u koju učenik prelazi.
- (2) Škola u koju učenik prelazi je obavezna da školu iz stava (1) ovog člana u roku od dva dana od dana upisa učenika obavijesti o statusu učenika.
- (3) Škola iz koje učenik odlazi ispisuje učenika u roku od sedam dana od dana prijema obavijesti o upisu učenika u drugu školu.
- (4) Ukoliko učenik iz neopravdanih razloga ne pohađa nastavu ili ne nastavi školovanje u narednom razredu u školi u kojoj je završio školovanje ili škola nema informacija o njegovom statusu, dužna je u roku od 15 dana pismenim putem obavijestiti službu za socijalni rad nadležne općine.
- (5) Dok se ne riješi pitanje statusa učenika iz stava (4) ovog člana škola je dužna voditi evidenciju o odsustvovanju učenika.
- (6) Prelazak učenika iz odjeljenja u odjeljenje iste škole, koji nije posljedica odgojnodisciplinske mjere, vrši se na obrazložen zahtjev roditelja učenika nastavničkom vijeću kao prvostepenom organu. Drugostepeni organ, u slučaju žalbe na prvostepeno rješenje, je školski odbor.

**Član 70.
(Izuzeci od redovnog pohađanja nastave)**

- (1) Lice starije od 15 godina koje ne pohađa redovnu osnovnu školu može sticati osnovno obrazovanje u skladu s ovim zakonom i zakonom kojim se reguliše obrazovanje odraslih.
- (2) Učenik koji navršio 15 godina starosti nema obavezu da pohađa redovnu osnovnu školu. Za takvog učenika nastavničko vijeće škole u kojoj je učenik bio posljednji put upisan u

saradnji sa Institutom izrađuje poseban plan za daljnje osnovno obrazovanje i prati realizaciju posebnog plana.

- (3) Učenik koji je mlađi od 15 godina, a za svojom generacijom zaostaje tri i više godina u redovnom školovanju, može biti izuzet od obaveze redovnog pohađanja nastave i bit će mu omogućeno polaganje razrednog ispita ukoliko je to u najboljem interesu učenika, a učenik može u svakom trenutku biti uključen u redovno pohađanje nastave.
- (4) Služba za socijalnu zaštitu u uskoj saradnji sa školom u kojoj je učenik bio posljednji put upisan obavezuje se da vodi brigu o načinu završetka osnovnog obrazovanja ukoliko roditelji to nisu u mogućnosti.
- (5) Po završetku osnovnog obrazovanja učenika iz st. (1), (2) i (3) ovog člana, Institut izrađuje posebni plan za srednje obrazovanje i prati realizaciju posebnog plana.
- (6) O statusu učenika iz st. (1), (2) i (3) ovog člana škola je dužna obavijestiti Ministarstvo i Institut.
- (7) Lice starije od 18 godina koje ne pohađa srednju školu može sticati osnovno obrazovanje u skladu s ovim zakonom i zakonom kojim se reguliše obrazovanje odraslih.

Član 71.

(Preusmjeravanje učenika u srednjoj školi)

- (1) Redovan učenik srednje škole u četverogodišnjem trajanju, koji je tokom ukupnog dotadašnjeg srednjeg obrazovanja u učenju postigao najmanje ~~prosječnu ocjenu~~ opšteg uspjeha “vrlodobar” **odličan (prijedlog Zajednice koji je podržao Sivro, Šuvalić)** na kraju školske godine i ima primjerno vladanje može podnijeti zahtjev za preusmjerenje u istoj ili drugoj srednjoj školi.
- (2) Redovan učenik, na zanimanju III stepena, koji je tokom ukupnog dotadašnjeg srednjeg obrazovanja u učenju postigao najmanje ~~prosječnu ocjenu~~ (**Komisija je utvrdila da je navedeno suvišno u tekstu**) opšteg uspjeha “vrlodobar” **odličan (prijedlog Zajednice koji je podržao Sivro, Šuvalić)** na kraju školske godine i ima primjerno vladanje može podnijeti zahtjev za preusmjerenje na obrazovanje za zanimanje IV stepena u istoj ili drugoj srednjoj školi.
- (3) Redovan učenik, na zanimanju III stepena, može promijeniti zanimanje istog stepena i sa manjim prosjekom općeg uspjeha i nižom ocjenom vladanja kako je definisano prethodnim stavom.
- (4) Ukoliko u toku obrazovanja učenik zaostaje u savladavanju nastavnih sadržaja ili ne završi razred može se, uz njegov i pristanak roditelja ili staratelja, preusmjeriti na obrazovanje za zanimanje sa jednostavnijim programom.
- (5) Odluku za učenike iz st. (1), (2), (3) i (4) ovog člana donosi nastavničko vijeće srednje škole, posebno uzimajući u obzir standarde i normative.
- (6) Na odluku nastavnčkog vijeća može se izjaviti žalba školskom odboru, a odluka Školskog odbora je konačna.
- (7) Preusmjeravanje iz st. (1), (2), (3) i (4) ovog člana podrazumijeva obavezu učenika da polaže dopunske ispite kao razliku predmeta, koju utvrđuje nastavničko vijeće srednje škole.

(8) Troškove polaganja dopunskih ispita, koji su posljedica promjene zanimanja u toku redovnog školovanja, nose roditelj/staratelj učenika.

U stavu 8 dodati Izuzetno se može osloboditi plaćanja roditelj/staratelj ukoliko se radi o porodici /startelju sa lošim socijalnim statusom. – Prijedlog Vijeća roditelja KS

(9) Izuzetno, preusmjeravanje učenika moguće je i bez ispunjenja uslova iz st. (1) i (2) ovog člana uz prethodnu saglasnost ministra.

Član 72.

(Ispisivanje učenika iz škole)

(1) Učenik se može ispisati iz škole:

- a) kada prelazi u drugu srednju školu i
- b) u drugim opravdanim slučajevima koje propisuje ministar.

(2) Učenik iz stava (1) ovog člana može se ispisati iz škole najkasnije dva mjeseca prije završetka nastave u drugom polugodištu.

(3) Maloljetnog učenika ispisuju roditelji ili staratelji, a punoljetni učenik ispisuje se sam, uz obavezu škole da pismeno obavijesti roditelja ili staratelja o ispisu učenika.

(4) Škola ispisanom učeniku izdaje uvjerenje o uspjehu postignutom u toku školske godine do dana ispisa.

(5) Obrazac uvjerenja iz stava (4) ovog člana propisan je pravilnikom o vođenju pedagoške dokumentacije i evidencije, koji donosi ministar, na prijedlog Instituta.

Član 73.

(Nadareni/talentovani učenici i učenici povratnici iz inostranstva)

(1) U školi se realiziraju programi namijenjeni nadarenim i talentiranim učenicima i učenicima povratnicima iz inostranstva.

(2) Izuzetno, učeniku koji u prethodnom razredu ostvari odličan opći uspjeh i primjerno vladanje i ostvaruje izuzetne rezultate propisane programom za nadarene učenike, može se odobriti da završi dva razreda u toku jedne školske godine.

(3) Odluku iz stava (2) ovog člana donosi nastavničko vijeće.

(4) Za nadarene i talentirane učenike kao i učenike povratnike iz inostranstva programe iz stava (1) ovog člana donosi nastavničko vijeće uz prethodnu saglasnost roditelja za uključivanje učenika u program. (5) Okvirne programe iz stava (1) ovog člana donosi ministar, na prijedlog Instituta.

Član 74.
(Sigurnost i socijalna zaštita učenika)

- (1) Škola, zajedno s ustanovama za socijalnu zaštitu, prati socijalne probleme učenika i poduzima mjere da svaki učenik dobije pomoć i savjet potreban za prevazilaženje takvih problema.
- (2) Škole su obavezne:
 - a) stvarati uvjete za zdrav mentalni i fizički razvoj te socijalnu dobrobit učenika,
 - b) pružati savjetodavni rad učenicima
 - c) sprječavati neprihvatljive oblike ponašanja,
 - d) brinuti se o sigurnosti učenika,
 - e) osigurati uvjete za uspješnost svakog učenika u učenju i vladanju,
 - f) pratiti zdravstveno stanje učenika dok boravi u školi i o tome obavještavati roditelje i
 - g) voditi evidenciju o neprihvatljivim oblicima ponašanja i zaštiti učenika, te provoditi mjere odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana učenika u skladu sa propisom koji donosi ministar.

„Sigurnost, zaštita zdravlja i socijalne dobrobiti učenika u školi“

(1) Škole su obavezne:

- a) stvarati uvjete za zdrav mentalni i fizički razvoj te socijalnu dobrobit učenika,
- b) pružati savjetodavni rad učenicima, sprečavati neprihvatljive oblike ponašanja,
- c) brinuti se o sigurnosti učenika,
- d) osigurati uvjete za uspješnost svakog učenika u učenju i vladanju,
- e) pratiti zdravstveno stanje učenika dok boravi u školi i o tome obavještavati roditelje.

(2) Za učenike koji su u riziku za razvoj društveno neprihvatljiva ponašanja ili ispoljavaju društveno neprihvatljiva ponašanja škola je dužna voditi evidenciju o neprihvatljivim oblicima ponašanja i zaštiti učenika, te provoditi mjere odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana učenika u skladu sa propisom koji donosi ministar.

(3) Škola, zajedno s ustanovama za socijalnu zaštitu, prati socijalne probleme učenika i poduzima mjere da svaki učenik dobije pomoć i savjet potreban za prevazilaženje takvih problema.

Član 75.
(Prava i obaveza zaštite prava učenika)

- (1) Škola je obavezna na početku školske godine upoznati učenike i roditelje učenika s njihovim pravima, dužnostima, obavezama i odgovornostima utvrđenim ovim zakonom i pravilima, kao i o nadležnostima određenih institucija za rješavanje problema.
- (2) Svi učesnici odgojno-obrazovnog rada i svi radnici škole dužni su preduzimati mjere zaštite prava učenika, te o svakom kršenju tih prava, posebno o oblicima tjelesnog ili duševnog

nasilja, cyber nasilja, ~~polne zloupotrebe~~ spolna diskriminacija (u skladu sa primjedbom Vijeća roditelja, prijedlog ministrici), zanemarivanja ili nemarnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja učenika, odmah obavijestiti direktora koji je dužan postupiti u skladu sa zakonom.

- (3) U školi se ne dozvoljava bilo koji oblik zastrašivanja, zlostavljanja, fizičkog kažnjavanja, vrijeđanja, ponižavanja, degradiranja ili bilo kojeg oblika ponašanja koji narušava zdravlje učenika.
- (4) U slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju koje će najviše koristiti interesu djeteta.
- (5) Škola je obavezna postupati u skladu sa smjernicama za postupanje u slučajevima nasilja nad djecom u BiH.
- (6) Škola je obavezna odmah po saznanju da postoji mogućnost da je ugrožen interes djeteta (nasilje nad ili među djecom) organizirati multisektorski sastanak kojem će prisustvovati predstavnik nadležne policijske uprave, predstavnik nadležne službe socijalne zaštite, direktor škole, pedagog i/ili psiholog škole, razrednik, roditelji/staratelji učenika koji je žrtva nasilja, roditelji/staratelji učenika koji vrši nasilje nad drugim učenikom/učenicima, po potrebi predstavnici nadležnog centra za mentalno zdravlje i predstavnici drugih službi u zajednici, u cilju izrade individualnog plana podrške i individualnog plana brige.
- (7) Izrada individualnog plana podrške i Individualnog plana brige iz stava (6) ovog člana u cilju zaštite učenika i pružanja odgojne podrške i stručnog tretmana bliže se propisuju propisom koji donosi ministar, na prijedlog Instituta.
- (8) Zapisnik sa održanog multisektorskog sastanka iz stava (6) ovog člana škola je u obavezi dostaviti Ministarstvu i Institutu.
- (9) Ministar donosi bliži propis o načinu postupanja lica iz stava (2) ovog člana u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave kršenja tih prava nadležnim tijelima.

Član 76. **(Prijevoz učenika)**

- (1) Kanton u saradnji sa Gradom Sarajevom, općinama i drugim zainteresovanim subjektima obezbjeđuje sredstva za finansiranje troškova prevoza učenika osnovnih i srednjih škola sa područja Kantona.
- (2) Prijevoz učenika može se organizovati u sistemu organizovanog linijskog prijevoza putnika ili vanlinijskog prijevoza putnika.
- (3) Svi učenici osnovne i srednje škole imaju pravo na besplatan javni linijski prijevoz.
- (4) Učenik osnovne škole kao javne ustanove ima pravo na besplatan vanlinijski prijevoz ukoliko:
 - a) stanuje na udaljenosti većoj od dva kilometra od škole koju pohađa,
 - b) pohađa školu koja pripada školskom području ili pohađa školu koja je fizički najbliža mjestu stanovanja, a po mjestu stanovanja ne pripada školskom području i
 - c) nema organizovan sistem redovnog linijskog prijevoza putnika kojim bi zadovoljio potrebu odlaska u školu i povratka iz škole.

- (5) U slučaju da učenik ima većih problema u kretanju, ima pravo na besplatan prijevoz i na manjoj udaljenosti od dva kilometra od škole koju pohađa i mjesta stanovanja učenika, i to korištenjem prijevoza kako je organiziran u školi koju pohađa i za učenike koji stanuju na udaljenosti većoj od dva kilometra.
- (6) Učenici sa teškoćama i učenici sa invaliditetom koji pohađaju centre ili druge obrazovne ustanove i nemaju posebno organizovan prijevoz za učenike, osigurava se naknada za prijevoz za učenika sa teškoćama/učenika sa invaliditetom i njegovog pratioca, i to korištenjem prava na jedan od načina kako slijedi:
- a) ukoliko učenik ima mogućnost korištenja javnog linijskog prijevoza putnika odobriti sredstva za kupovinu mjesečnog kupona za učenika i pratioca i
 - b) ukoliko učenik nema mogućnost korištenja javnog linijskog prijevoza putnika odobriti sredstva u visini troškova goriva po pređenom kilometru.
- (7) Pravo iz st. (4) i (7) ovog člana regulira se posebnim sporazumom o saradnji između Ministarstva, resornog ministarstva za saobraćaj i jedinice lokalne samouprave.

Član 77. **(Vijeće učenika)**

- (1) U školi se osniva vijeće učenika koje čine predstavnici učenika svakog odjeljenja škole.
- (2) Uloga vijeća učenika je:
- a) promoviranje interesa i vrijednosti škole u zajednici na čijem području se nalazi škola,
 - b) prezentiranje stavova učenika nastavničkom vijeću,
 - c) podsticanje angažiranosti učenika u radu škole i
 - d) informiranje Školskog odbora o svojim stavovima, kada ocijeni da je to potrebno ili po zahtjevu Školskog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom.
- (3) Detaljni propisi o načinu izbora, djelokrugu rada i funkcioniranju vijeća učenika, kao i druga prava i obaveze učenika u radu uređuju se pravilima škole.

Član 78. **(Obrazovanje odraslih, prekvalifikacija i cjeloživotno učenje, programi stručnog usavršavanja, osposobljavanja i obuke)** **Obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje**

- (1) U osnovnoj školi, osim obrazovanja školskih obveznika, moguće je realizirati i programe **osnovnog** obrazovanja odraslih i stručnog usavršavanja.
- (2) U srednjoj školi, osim realiziranja programa općegobrazovnog i odgovarajućeg stručnog dijela, mogu se realizirati i programi obrazovanja odraslih i stručnog usavršavanja, ~~kao i programi prekvalifikacije i programi permanentnog obrazovanja~~ **cjeloživotno učenje, kao i stručno osposobljavanje i obuka za odrasle putem kurseva i drugih vidova obrazovanja.** u skladu sa **Zakonom o obrazovanju odraslih Kantona Sarajevo.**

- (3) Programe obrazovanja odraslih i stručnog usavršavanja iz st. (1) i (2), donose se u skladu u skladu sa **Zakonom o obrazovanju odraslih Kantona Sarajevo**. ~~programe permanentnog obrazovanja i programe iz st. (1) i (2) ovog člana donosi ministar, na prijedlog instituta.~~
- (4) ~~Troškove realiziranja programa obrazovanja odraslih, iz stava (1) ovog člana, kao i troškove prevoza polaznika ovog vida obrazovanja (ukoliko polaznici nisu u radnom odnosu), snosi Ministarstvo.~~ Troškove realiziranja programa osnovnog obrazovanja odraslih, iz stava (1) ovog člana, kao i troškove prevoza polaznika programa osnovnog obrazovanja odraslih ukoliko nisu u radnom odnosu, snosi Ministarstvo.
- (5) Prihodi koje škola ostvari od obrazovanja odraslih vlastiti su prihodi škole.

X - UČENICI SA TEŠKOĆAMA I UČENICI SA INVALIDITETOM

Član 79.

(Odgoj i obrazovanje učenika sa teškoćama u razvoju i učenika sa invaliditetom)

- (1) Podrška učenicima sa teškoćama i učenicima sa invaliditetom podrazumijeva podršku učenicima sa:
 - a) oštećenjem vida,
 - b) oštećenjem sluha,
 - c) poremećajima govorno - jezičke komunikacije,
 - d) motoričkim teškoćama,
 - e) intelektualnim teškoćama,
 - f) poremećajima u ponašanju,
 - g) poremećajima iz spektra autizma,
 - h) specifičnim teškoćama u učenju (disleksija, disgrafija, diskalkulija),
 - i) poremećajem pažnje i hiperaktivnosti,
 - j) emocionalnim poremećajima,
 - k) kombiniranim razvojnim teškoćama i
 - l) ostalim teškoćama.
- (2) Učenik iz stava (1) ovog člana ostvaruje pravo na odgovarajući program školovanja prema mogućnostima, potrebama i interesima učenika.
- (3) Učenici s teškoćama pohađaju redovne osnovne, srednje škole i centre kao javne ustanove ravnopravno sa drugim učenicima, u skladu sa njihovim najboljim interesom.

Član 80.

(Centri kao javne ustanove)

- (1) Centri su javne ustanove za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju učenika s različitim teškoćama u razvoju i učenika sa invaliditetom.

- (2) Centar ima status pravnog lica u čijoj se djelatnosti mogu realizovati programi više nivoa odgoja i obrazovanja (predškolsko i/ili osnovno i/ili srednje) i drugi različiti programi za dobrobit učenika centra (internatski smještaj, poludnevni i dnevni smještaj, produženi boravak, edukacijsko-rehabilitacijski tretmani i dr.) sve uz prethodnu saglasnost ministarstva.
- (3) U centru se može organizavati i program radnog osposobljavanja učenika s teškoćama i učenika sa invaliditetom koji u ovaj program mogu biti uključeni do navršene 26. godine života.
- (4) Uz saglasnost ministarstva centri mogu biti uključeni u pružanje podrške učenicima sa teškoćama u redovnim osnovnim i srednjim školama, a što će se bliže definirati pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju kojeg donosi ministar.
- (5) Centri imaju pravo na posebna budžetska sredstva za realizaciju neophodnih programskih aktivnosti kao i prilagođavanje okruženja potrebama učenika ali i za obezbjeđenje dodatne podrške učenicima sa teškoćama u redovnim školama, a sve u skladu sa okvirnim planom unaprjeđenja odgoja, obrazovanja i rehabilitacije djece sa teškoćama kojeg donosi ministar, na prijedlog Instituta.
- (6) Podrška iz stava (4) ovog člana ogleda se kroz posebne edukacijsko-rehabilitacijske tretmane (individualni defektološki rad, logopedski tretman, psihomotorna reedukacija, audiorehabilitacija, vježbe orijentacije i kretanja, programirane vježbe vida, aktivnosti svakodnevnog života, rehabilitacija senzorne integracije, fizioterapeutski tretman i dr.).
- (7) Ministar, na prijedlog Instituta, donosi nastavne planove i programe za centre.
- (8) Ministar, na prijedlog Instituta, donosi program radnog osposobljavanja iz stava (3) ovog člana.

Član 81.

(Odgoj, obrazovanje i rehabilitacija učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom u centrima)

- (1) U centru se realizira nastavni plan i program za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom, u skladu sa odgojno-obrazovnim potrebama učenika centra.
- (2) U centru se predlaže, usvaja i realizira Individualno-prilagođeni program (IPP) za svakog učenika centra, **a što će se bliže definirati Pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju kojeg donosi ministar.**
- (3) U centru se realiziraju programi podrške učenicima centra kojima se obezbjeđuje odgojnoobrazovno napredovanje učenika a ciljem njih, a s ciljem njihovog uključivanja u redovne škole.
- (4) Putem centara moguće je realizirati programe profesionalnog razvoja i stručnog usavršavanja direktora, nastavnika, saradnika, stručnih saradnika, asistenata u nastavi i roditelja učenika, u skladu sa pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju kojeg donosi ministar i planom i programom stručnog usavršavanja kojeg donosi Ministarstvo, na prijedlog Instituta.

Član 82. (Upis učenika sa teškoćama u centar)

- (1) Upis u centre vrši se tokom cijele školske godine.
- (2) Komisija za upis donosi svoje mišljenje o primjerenom obliku i programu školovanja u roku od najkraće deset dana a najduže tri mjeseca koliko može trajati proces opservacije učenika.
- (3) Učenik za vrijeme opservacije mora biti upisan u centar.
- (4) U toku procesa opservacije učenika centar je u obavezi redovno informisati roditelje/staratelje učenika i redovno ih konsultovati.

Član 83. (Odgojno-obrazovni i rehabilitacioni rad sa učenicima s teškoćama i učenicima sa invaliditetom u redovnim školama)

- (1) Odgojno-obrazovni rad sa učenicima sa teškoćama i učenicima sa invaliditetom realizira se u redovnim školama na osnovu principa inkluzivnog odgoja, obrazovanja i rehabilitacije i u skladu sa pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju koji na prijedlog Instituta, donosi ministar.
- (2) Upis učenika iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa čl. 63., 64., 65., 66., 67. i 68. ovog zakona.
- (3) Odgojno-obrazovni rad učenika iz stava (1) ovog člana, u skladu sa standardima i normativima, realizira se uz stručnu podršku stručnjaka odgovarajućeg profila, asistenata i drugih stručnjaka po potrebi.
- (4) Ministar donosi odluku o formiranju mobilnog stručnog tima za pružanje podrške inkluzivnom odgoju, obrazovanju i rehabilitaciji.
- (5) Način formiranja mobilnog stručnog tima, broj članova, stručni profil stručnjaka koji čine tim, način formiranja i funkcionisanja tima iz stava (4) ovog člana bliže se određuje pravilnikom iz stava (1) ovog člana.
- (6) Škola je obavezna da na posebnim obrascima vodi evidenciju o učenicima sa teškoćama u skladu sa pravilnikom iz stava (1) ovog člana.
- (7) Škole imaju pravo na posebna budžetska sredstva u cilju realizacije inkluzivnog odgoja, obrazovanja i rehabilitacije učenik s teškoćama u razvoju, obezbjeđenja razumnog prilagođavanja školskog sadržaja i školskog okruženja potrebama učenika i obezbjeđenja pristupačnosti.
- (8) Škola koristi i primjenjuje razumljive jezike i tekstove za učenike s teškoćama: znakovni jezik, Brajevo pismo, augmentativne i alternativne oblici komunikacije, taktilnu komunikaciju, krupnu štampu, pristupačne multimedijske sadržaje, zvučne zapise, jednostavan jezik, ličnog čitača, uključujući pristupačne informaciono-komunikacione tehnologije.

Član 84.
(Individualno prilagođeni program (IPP), Individualno edukacijski program (IEP) i Individualno tranzicijski programa (ITP) u redovnim školama)

- (1) U odgojno-obrazovnom radu sa učenicima sa teškoćama i učenicima sa invaliditetom izrađuje se i realizira Individualno prilagođeni program (IPP). IPP je pisani i razvojni dokument kojim se preciziraju ciljevi koje učenik treba postići tokom postavljenog razdoblja pomoću strategija podučavanja, resursa i podrške neophodnih za ostvarenje tih ciljeva. IPP se priprema i realizuje kroz nivo podrške prema odgojno-obrazovnim potrebama djeteta, te se prilikom izrade vrši metodička i sadržajna prilagodba.
- (2) U odgojno-obrazovnom radu sa učenicima sa teškoćama i učenicima sa invaliditetom izrađuje se Individualno edukacijski program (IEP). IEP je pisani i razvojni dokument, odnosno mapa koja sadrži programe edukacije i odgojne podrške koji će pomoći učeniku u odgojno-obrazovnom procesu i ostvarivanju obrazovnih ciljeva. IEP je dokument koji se na osnovu procjene i opservacije znanja, vještina i sposobnosti djeteta izrađuje za određenog učenika i ima za cilj da zadovolji odgojno-obrazovne potrebe učenika, suština je u metodičkoj, ali ne i u sadržajnoj prilagodbi. IEP se može izraditi samo za neke nastavne predmete ili aktivnosti ili za sve nastavne predmete i aktivnosti.
- (3) U odgojno-obrazovnom radu sa učenicima sa teškoćama izrađuje se Individualno tranzicijski program (ITP). ITP je pisani i razvojni dokument, što znači da je promjenjiv i vremenski osjetljiv. Planiranjem tranzicije skupljaju se podaci od pojedinaca i iz različitih raspoloživih okruženja unutar škole i izvan razine škole, sa ciljem koherentnog planiranja učenikovog prijelaza iz jednog okruženja u drugo okruženje kao i prijelaz mladog lica u život odraslog čovjeka.
- (4) Bliže odredbe izrade i realizacije IPP, IEP i ITP se uređuju pravilnikom iz stava (1) člana 83. ovog zakona **koji se odnosi na sve odgojno-obrazovne ustanove. (NAPOMENA: Prijedlog Komisije na osnovu primjedbe zastupnice Neire).**

XI - PRAĆENJE, VREDNOVANJE I OCJENJIVANJE UČENIKA

Član 85.
(Ocjenjivanje znanja učenika)

- (1) Ocjenjivanje učenika se vrši javno i kontinuirano.
- (2) Učenici I razreda u redovnoj osnovnoj školi i centru se, na osnovu definiranih ishoda pojedinih predmeta, definiranih nastavnim planom i programom, opisno ocjenjuju.
- (3) Od II razreda u redovnoj osnovnoj školi i centru, I razreda u paralelnoj školi i u srednjoj školi učenici se ocjenjuju broječanim ocjenama: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1).
- (4) Ministar donosi pravilnik o praćenju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika.

Član 86.
(Ocjene iz vladanja)

- (1) Vladanje učenika se ne ocjenjuje u centrima i do IV razreda u redovnoj osnovnoj školi.
- (2) Ocjene iz vladanja su: primjerno, vrlo dobro, dobro, zadovoljava i loše.
- (3) Ocjenu iz vladanja utvrđuje: odjeljensko vijeće na prijedlog razrednika, direktor na prijedlog odjeljenskog vijeća i nastavničko vijeće na prijedlog direktora ili odjeljenskog vijeća.
- (4) U javne isprave u koje se upisuje opći uspjeh učenika, upisuje se i ocjena iz vladanja.

Član 87.
(Zaključivanje ocjena)

- (1) Prilikom zaključivanja ocjena iz nastavnih predmeta, pored numeričkih ocjena koje je učenik imao tokom godine, uzima se u obzir i nastavnikova pedagoška procjena napredovanja, rada i zalaganja učenika.
- (2) Opći uspjeh učenika redovne i paralelne škole i rezultati postignuća učenika iz nastavnih predmeta utvrđuju se na kraju svakog polugodišta i nakon popravnih ispita.
- (3) Opći uspjeh učenika utvrđuje se na osnovu zaključenih ocjena iz svih nastavnih predmeta koji se ocjenjuju brojačano.
- (4) Ocjenu iz nastavnih predmeta na kraju svakog polugodišta obavezno zaključuje i učenicima javno u odjeljenju saopćava predmetni nastavnik, a u slučaju njegove spriječenosti nastavnik kojeg ovlasti direktor.
- (5) Odjeljensko vijeće škole sredinom oba polugodišta vrši analizu realizacije nastavnog plana i programa, s osvrtom na postignuća učenika i kontinuitet u ocjenjivanju. nastavničko vijeće razmatra analizu i usvaja odgovarajuće zaključke.
- (6) Učenik je ostvario pozitivan opći uspjeh na kraju polugodišta, odnosno na kraju školske godine, ukoliko iz pojedinačnih predmeta nema ocjenu nedovoljan (1).
- (7) Učenik je, nakon zaključivanja ocjena iz svih nastavnih predmeta, završio razred:
 - a) odličnim uspjehom ako je postigao srednju ocjenu najmanje 4,50,
 - b) vrlo dobrim uspjehom ako je postigao srednju ocjenu najmanje 3,50,
 - c) dobrim uspjehom ako je postigao srednju ocjenu najmanje 2,50 i
 - d) dovoljnim uspjehom ako je postigao srednju ocjenu najmanje 2,00.
- (8) U javne isprave u koje se upisuje opći uspjeh učenika, pored ocjene odličan, vrlo dobar, dobar i dovoljan, upisuje se i prosječna ocjena općeg uspjeha zaokružena na dvije decimale.

Član 88.

(Prevođenje učenika u naredni razred i ponavljanje razreda)

- (1) Učenik nije s uspjehom završio razred ako na kraju školske godine ima zaključnu ocjenu nedovoljan (1) ili je neocijenjen u skladu sa članom 91. ovog zakona.
- (2) Učenici I razreda osnovne škole čija postignuća na osnovu opisnog ocjenjivanja na kraju nastavne godine nisu zadovoljavajuća, odnosno učenici II i III razreda osnovne škole koji na kraju nastavne godine imaju jednu ili više ocjena nedovoljan (1) prevode se u naredni razred.
- (3) Učenik iz stava (2) ovog člana koji po treći put stekne uvjet za prevođenje u naredni razred ponavlja razred koji je posljednji pohađao.
- (4) Roditelji učenika iz stava (2) ovog člana mogu zahtijevati da njihovo dijete ponavlja razred bez obzira na sticanje uvjeta za prevođenje u naredni razred o čemu odluku donosi Nastavničko vijeće škole.
- (5) Učenik od IV do VIII razreda redovne osnovne škole i učenik razreda koji nije završni razred srednje škole, a koji na kraju nastavne godine ima jednu ili dvije ocjene nedovoljan (1) upućuje se na popravni ispit u augustovskom ispitnom roku.
- (6) Učenik IX razreda redovne osnovne škole i završnog razreda srednje škole koji na kraju nastavne godine imaju jednu ocjenu nedovoljan (1) upućuje se na popravni ispit u junskom ispitnom roku, a dvije ocjene nedovoljan (1) upućuju se na popravni ispit u augustovskom ispitnom roku u skladu sa pravilnikom koji, na prijedlog Instituta, donosi ministar.
- (7) Učenik od I do VI razreda paralelne osnovne škole koji na kraju nastavne godine ima jednu ocjenu nedovoljan (1) upućuje se na popravni ispit, a učenik koji ima dvije i više ocjena nedovoljan (1) upućuje se na ponavljanje razreda.
- (8) Prije polaganja popravnog ispita učenik obavezno pohađa instruktivnu nastavu u školi.
(Prijedlog Sindikata za srednje da se ovaj stav briše)
- (9) Učenik koji na popravnom ispitu ne postigne ocjenu najmanje dovoljan (2) ponavlja razred.
- (10) Učenik od IV do IX razreda redovne osnovne škole i učenik srednje škole, koji na kraju nastavne godine ima više od dvije ocjene nedovoljan (1), ponavlja razred.

Član 89.

(Ulaganje prigovora na zaključnu ocjenu)

- (1) Roditelj učenika ima pravo prigovora na zaključnu pojedinačnu ocjenu na kraju nastavne godine, odnosno na kraju provedenog popravnog ispita.
- (2) Prigovor se podnosi odjeljskom vijeću, u roku od tri radna dana od dana zvanične podjele javnih isprava (uvjerenja ili svjedočanstva/diplome), odnosno od dana polaganja popravnog ispita. Prigovorom se može tražiti i izuzeće predmetnog nastavnika u vezi sa stavom (7) ovog člana.
- (3) Odjeljsko vijeće obavezno je svaki prigovor razmotriti najkasnije dva dana od prijema prigovora i o istom sačiniti mišljenje.

- (4) Odjeljsko vijeće obavezno je izvršiti analizu zaključenih ocjena predmetnog nastavnika i u slučaju nepravilnosti o tome sačiniti mišljenje.
- (5) Odjeljsko vijeće odmah dostavlja prigovor i mišljenje iz st. (3) i (4) ovog člana nastavničkom vijeću na odlučivanje.
- (6) Nastavničko vijeće obavezno je u roku od tri dana od dana dostavljanja prigovora i mišljenja iz stava (5) ovog člana donijeti odgovarajuću odluku.
- (7) Ako nastavničko vijeće donese odluku o usvajanju prigovora, koja podrazumijeva potrebu provjere znanja učenika, obavezno je imenovati komisiju za provjeru znanja.
- (8) Komisija iz stava (7) ovog člana obavezna je izvršiti provjeru znanja učenika u roku od dva dana od dana donošenja odluke.
- (9) Način polaganja ispita pred komisijom iz stava (7) ovog člana i druga pitanja bitna za rad komisije uređuju se pravilima škole.
- (10) Ocjena komisije je konačna. (11) Ako nastavničko vijeće donese odluku o odbijanju prigovora, ista je konačna.

Član 90.

(Izuzimanje učenika od realizacije nastavnih sadržaja iz nastavnog predmeta)

- (1) Učenik koji iz zdravstvenih razloga ne može učestvovati u realizaciji nastavnih sadržaja iz predmeta Tjelesni i zdravstveni odgoj/Sport, bit će privremeno ili trajno izuzet iz tih aktivnosti.
- (2) Na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove, učenik ne učestvuje u realizaciji sadržaja iz stava (1) ovog člana.
- (3) Ako se stav (1) ovog člana primjenjuje na nastavni predmet, učenik će iz tog predmeta dobiti ocjenu na osnovu drugih sadržaja predmeta iz kojih učenik nije izuzet.
- (4) Odluku o izuzimanju učenika iz određenih aktivnosti na period do dvije sedmice donosi predmetni nastavnik, a preko tog perioda nastavničko vijeće, na osnovu nalaza nadležne zdravstvene ustanove.

Član 91.

(Polaganje predmetnog i razrednog ispita)

- (1) Učenik koji iz opravdanih razloga (bolest u dužem trajanju, status perspektivnog sportiste i u drugim opravdanim slučajevima) nije mogao redovno pohađati nastavu, tj. koji je izostao više od jedne četvrtine od fonda nastavnih sati predviđenih nastavnim planom i programom za određeni predmet ili je izostao više od jedne četvrtine ukupnog fonda sati za razred, te kao posljedicu toga nije mogao biti ocijenjen dovoljnim brojem ocjena u skladu sa zakonom, upućuje se na polaganje predmetnog odnosno razrednog ispita iz jednog ili više predmeta u toku školske godine, kako bi u redovnom roku završio odgovarajući razred škole.

- (2) Ako učenik zbog bolesti ili drugog opravdanog razloga ne pristupi popravnom ili predmetnom, odnosno razrednom ispitu u propisanim rokovima, škola mu je dužna omogućiti polaganje ispita nakon prestanka razloga zbog kojeg nije pristupio ispitu.
- (3) Nakon uspješno položenih ispita iz stava (2) ovog člana učenik može nastaviti obrazovanje u višem razredu.
- (4) Nastavničko vijeće, u svakom konkretnom slučaju, cijeni opravdanost razloga nepohađanja nastave, donosi odluku o potrebi polaganja ispita i procjenjuje opravdanost razloga iz stava (2) ovog člana.
- (5) Na odluku nastavnčkog vijeća učenik, odnosno njegov roditelj/staratelj/usvojitelj ima pravo žalbe školskom odboru.
- (6) Bliži propis o polaganju razrednih i predmetnih ispita, na prijedlog Instituta, donosi ministar.

Član 92.

(Učenici sa specijalnim statusom)

- (1) Učenik može imati specijalni status.
- (2) Specijalni status iz stava (1) ovog člana mogu ostvariti učenici koji su proglašeni perspektivnim i vrhunskim sportistima, izuzetnim umjetničkim talentima ili nadarenim učenicima s vrhunskim rezultatima na kantonalnom, federalnom, državnom ili međunarodnom takmičenju.
- (3) Škola dodjeljuje specijalni status na osnovu odluke Ministarstva kulture i sporta Kantona Sarajevo o proglašenju učenika perspektivnim ili vrhunskim sportistom, odnosno odluke Ministarstva o proglašenju učenika izuzetnim talentom i nadarenim učenikom, u skladu sa ostvarenim rezultatima.
- (4) Specijalni status se potvrđuje odlukom nastavnčkog vijeća škole, a na osnovu kriterija koje donose ministarstva iz stava (3) ovog člana.
- (5) Na osnovu odluke iz stava (4) ovog člana, škola će učenicima sa specijalnim statusom odobriti dugoročno ili kratkoročno odsustvovanje sa nastave radi pripremanja i učešća na takmičenjima, u skladu s pravilima škole.
- (6) Škola će učenicima sa specijalnim statusom dati mogućnost da završe odgovarajući razred putem praćenja nastave i ocjenjivanja, odnosno organiziranjem instruktivno-konsultativne nastave u školi i/ili online i polaganja predmetnih ispita ili razrednog ispita u toku školske godine.

XII - STIMULATIVNE I ODGOJNO-DISCIPLINSKE MJERE

Član 93.

(Priznanja, pohvale i nagrade)

Ministar, na prijedlog Instituta, donosi pravilnik kojim se reguliraju uvjeti i načini dodjeljivanja priznanja, pohvala i nagrada učenicima koji postižu izuzetne rezultate u odgojno-obrazovnom radu, vannastavnim i drugim aktivnostima.

Član 94.

(Izricanje odgojno-disciplinskih mjera za povrede učeničkih dužnosti)

- (1) U toku školske godine učeniku od IV razreda osnovne škole se posebnim rješenjem izriču odgojno-disciplinske mjere za učinjene teže povrede učeničkih dužnosti kao što su:
- a) neopravdano izostajanje sa nastave,
 - b) krađa,
 - c) konzumiranje, podsticanje na konzumiranje, odnosno pomaganje učeniku u upotrebi alkohola, **duhanskih proizvoda** ili svih vrsta narkotika,
 - d) izazivanje, podstrekivanje ili učestvovanje u tuči,
 - e) posjedovanje oružja ili hladnog oruđa,
 - f) izazivanje nacionalne, etničke, **spolne diskriminacije**, rasne ili vjerske netrpeljivosti,
 - g) zloupotreba sredstava komunikacije i postavljanje neprimjerenih sadržaja na edukativnim platformama **i drugim javnim platformama**,
 - h) nemaran odnos prema radu, učenju i aktivnostima u školi,
 - i) neprimjeren odnos prema drugim učenicima, nastavnicima i drugim radnicima i školskoj imovini i
 - j) drugi slučajevi utvrđeni pravilima škole.
- (2) Odgojno-disciplinske mjere radi povreda učeničkih dužnosti, neispunjavanja obaveza i neprimjerenog ponašanja za teže povrede iz stava (1) ovog člana i lakše povrede propisane pravilima škole su:
- a) ukor razrednika, koji sa sobom povlači smanjenje ocjene iz vladanja na “vrlodobar”,
 - b) ukor odjeljenjskog vijeća, koji sa sobom povlači smanjenje ocjene iz vladanja na “dobar”,
 - c) ukor direktora, koji sa sobom povlači smanjenje ocjene iz vladanja na “zadovoljava”,
 - d) ukor nastavničkog vijeća, koji sa sobom povlači smanjenje ocjene iz vladanja na “loše”,
 - e) mjera “premještaj u drugo odjeljenje iste škole” ako postoji mogućnost,
 - f) mjera “premještaj u drugu najbližu osnovnu školu na području općine, odnosno Kantona” i
 - g) mjera “isključenje iz srednje škole”.
- (3) Mjera premještanja u drugu najbližu školu na području općine, odnosno Kantona, može se izreći dva puta samo za učenike od petog do devetog razreda osnovne škole,

isključivo nakon što su prethodno preduzete sve odgojno-obrazovne metode u korekciji ponašanja učenika.

- (4) Najbliža osnovna škola iz stava (3) ovog člana, obavezna je primiti učenika kome je, nakon konačnog rješenja, izrečena odgojno-disciplinska mjera premještaj u drugu najbližu školu. Škola iz koje je učenik premješten obavezna je dostaviti pedagoški karton učenika, kao i evidenciju iz člana 74. stav (2) tačka g) ovog zakona.
- (5) Osnovna škola koja izriče odgojno-disciplinsku mjeru premještaj u drugu najbližu školu dužna je o tome obavijestiti i Centar za socijalni rad Kantona Sarajevo.
- (6) Odgojno-disciplinske mjere izriču se postepeno, osim u slučajevima teže povrede učeničkih dužnosti iz stava (1) pod b), c), d), e) i f).
- (7) Odgojno-disciplinska mjera važi za školsku godinu u kojoj je izrečena, osim mjere premještaja u drugu osnovnu školu, a može se u toku školske godine ublažiti ili ukinuti ukoliko učenik svojim ponašanjem pokaže da je došlo do prestanka razloga za izricanje mjere, **osim u slučaju kada je izrečena odgojno-disciplinska mjera rezultat neopravdanog izostajanja sa nastave (prijedlog Aktiva sekretara srednjih škola).**
- (8) Bliže odredbe o odgojno-disciplinskim mjerama donosi ministar.

Član 95.

(Ulaganje žalbe na izrečene odgojno-disciplinske mjere)

- (1) Odgojno-disciplinske mjere iz člana 94. stav (2) tač. d), e), f) i g) ovog zakona izriče nastavničko vijeće posebnim rješenjem.
- (2) Na rješenje o izricanju odgojno-disciplinskih mjera iz stava (1) ovog člana, učenik, odnosno njegov roditelj ili staratelj može izjaviti žalbu školskom odboru škole u roku od tri dana od dana dostavljanja rješenja.
- (3) U odlučivanju po žalbi iz stava (2) ovog člana, školski odbor može donijeti odluku kojom:
 - a) odbacuje žalbu kao nedopuštenu, neurednu ili neblagovremenu, i potvrđuje odluku nastavničkog vijeća,
 - b) odbija žalbu kao neosnovanu i potvrđuje odluku nastavničkog vijeća,
 - c) prihvata žalbu kao osnovanu i vraća istu na ponovni postupak nastavničkom vijeću i
 - d) prihvata žalbu i preinačuje odluku nastavničkog vijeća i primjenjuje drugu disciplinsku mjeru koju smatra primjerenom.
- (4) Školski odbor je obavezan donijeti odluku u roku od osam dana od dana prijema žalbe iz stava (2) ovog člana.
- (5) Odluka Školskog odbora je konačna i na istu nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema odluke.
- (6) Po konačnosti odluke iz stava (5) ovog člana škola je obavezna obavijestiti Institut i dostaviti pedagoški karton učenika uz evidenciju iz člana 74. stav (2), tačka g) ovog zakona, Institut će pratiti nastavak obrazovanja učenika kojem je izrečena mjera “isključenje iz srednje škole”.

- (7) Učeniku kojem je izrečena disciplinska mjera “isključenje iz srednje škole”, a koji svojim ponašanjem ne ugrožava lica ni imovinu škole, škola je obavezna omogućiti pohađanje nastave i nakon izricanja mjere sve dok odluka ne postane konačna.
- (8) Učenik kojem je izrečena mjera “isključenje iz srednje škole” obavezan je nastaviti obrazovanje u drugoj srednjoj školi u kojem će za učenika uz pomoć Instituta biti izrađen individualni plan podrške i individualni plan brige u skladu sa propisom kojeg, na prijedlog Instituta, donosi ministar.

XIII - RADNICI ŠKOLE

Član 96. (Ljekarski pregled)

- (1) Svaki radnik škole, uključujući i radnika na određeno vrijeme, prije početka školske godine obavezan je obaviti sistematski ljekarski pregled u zdravstvenoj ustanovi i uvjerenje o ljekarskom pregledu dostaviti u školu kod koje se nalazi njegov personalni dosije. Sadržaj sistematskog ljekarskog pregleda propisuje ministar uz pribavljanje mišljenja Ministarstva zdravstva Kantona, a u skladu sa odredbama kolektivnog ugovora.
- (2) U školi se ne može dozvoliti bilo kakav angažman u nastavnom, odnosno radnom procesu licu za koje se odgovarajućom medicinskom procedurom utvrdi da nije sposoban za rad.
- (3) Radnik škole iz st. (1) i (2) ovog člana za kojeg se utvrdi da nije sposoban za rad, odmah će, po utvrđivanju datih činjenica biti udaljen iz procesa rada i upućen na liječenje. (4) Sistematski pregled iz stava (1) ovog člana je ekvivalent ljekarskom uvjerenju.

Član 97. (Profil i stručna sprema)

- (1) Ostali radnici u srednjoj školi su: stručni saradnici u odgojno-obrazovnom procesu i psihosocijalnom razvoju učenika, stručni saradnici za pravne i ekonomske poslove i ostalo osoblje.
- (2) Stručni saradnici u odgojno-obrazovnom procesu i psihosocijalnom razvoju učenika u srednjoj školi su: pedagog, pedagog-psiholog, psiholog, socijalni radnik, zdravstveni radnik, bibliotekar, defektolog, rukovalac nastavnom tehnikom-programer i koordinator praktične nastave.
- (3) Stručni saradnici za pravne i ekonomske poslove u srednjoj školi su: sekretar i rukovodilac računovodstva i službenik za javne nabavke i službenika za zaštitu na radu.
- (4) U ostalo osoblje spadaju radnici i tehničko-higijenske službe i radnici na koje škola ima pravo po pedagoškim standardima i normativima, zavisno o specifičnostima uvjeta rada. Ovo osoblje je administrativno-tehnička podrška funkcioniranja škole u cijelini.
- (5) Nastavnim planom i programom utvrđuje se profil i stručna sprema nastavnika.
- (6) Broj stručnih saradnika, saradnika i ostalih radnika, profil i stručna sprema, kao i poslovi koje obavljaju u školi utvrđuju se standardima i normativima.

Član 98.
(Sedmične obaveze radnika)

- (1) Četrdesetosatna radna sedmica radnika utvrđuje se godišnjim programom u skladu sa standardima i normativima i kolektivnim ugovorima.
- (2) Radniku se, u skladu sa kolektivnim ugovorima, na početku školske godine izdaje rješenje o 40-satnoj radnoj sedmici.
- (3) Nastavnik općeobrazovne i stručnoteorijske nastave u srednjoj školi, u okviru četrdesetsatne radne sedmice može imati najviše 25 časova neposrednog obrazovno-odgojnog rada u srednjoj školi, a nastavnik praktične nastave u okviru četrdesetosatne radne sedmice može imati najviše 28 časova neposredno odgojno-obrazovnog rada.
- (4) Neposredni obrazovno-odgojni odgojno – obrazovni rad podrazumijeva časove redovne, dopunske, dodatne, fakultativne, pripremnu i instruktivne nastave, razredništvo-čas odjeljenske zajednice, vođenje sekcije ili drugih oblika vannastavnih aktivnosti, učeničkih organizacija, društvena, kulturna i sportska aktivnost. Norma časova redovne nastave po predmetima utvrđena je standardima i normativima.
- (5) Izuzetno od stava (3) ovog člana, direktor može iz opravdanih razloga utvrditi da nastavnik ima do 30 časova neposrednog obrazovno-odgojnog rada, u periodu ne dužem od jednog polugodišta u toku jedne školske godine.
- (6) Raspored radnog vremena utvrđuje direktor u skladu zakonom, standardima i normativima i opštim aktima škole.
- (7) Ako, zbog izuzetnih okolnosti, dođe do izmjene 40-satne radne sedmice iz stava (1) ovog člana, nije potrebno provoditi proceduru donošenja izmjena i dopuna godišnjeg programa.

Član 99.
(Zasnivanje radnog odnosa, zbrinjavanje radnika i prestanak radnog odnosa)

- (1) Radnici škole definiraju radni angažman ugovorom o radu.
- (2) Upraznjeno radno mjesto u školama kao javnim ustanovama prvo se popunjava preraspodjelom radnika s jedinstvene rang liste radnika za čijim radom je potpuno ili djelimično prestala potreba u odnosu na ugovor o radu na neodređeno vrijeme koji su zaključili sa poslodavcem na osnovu javnog konkursa, koja se vodi u Ministarstvu.
- (3) Ukoliko u školi kao javnoj ustanovi postoji upražnjeno radno mjesto, škola je dužna prvo preuzeti lice sa spiska radnika za čijim je radom potpuno ili djelomično prestala potreba iz stava (2) ovog člana, koje ispunjava sve opće i posebne uvjete za to radno mjesto.
- (4) Pravo na evidentiranje u spisak radnika za čijim je radom potpuno ili djelimično prestala potreba iz stava (2) ovog člana imaju radnici, koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, kao i radnici koji su imenovani na neku od javnih funkcija, u organima i ustanovama Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, organe i ustanove kantona, Grada Sarajeva i općine i radniku izabranom na profesionalnu funkciju u

sindikatu, čija prava i obaveze iz radnog odnosa na njegov zahtjev miruju, te ukoliko se prethodno radno mjesto popuni, a najduže četiri godine **osam godina (prijedlog Zajednice)** od dana izbora, odnosno imenovanja, kao i radnici koji nisu ponovo izabrani za direktora škole, odnosno pomoćnika direktora škole/voditelja dijela nastavnog procesa, a ne miruju im prava i obaveze iz radnog odnosa.

- (5) Ministar, uz konsultacije sa sindikatom, donosi pravilnik o zbrinjavanju radnika za čijim je radom djelimično ili potpuno prestala potreba, a program zbrinjavanja viška radnika u školama, u skladu sa kolektivnim ugovorom i na prijedlog Ministarstva, donosi Vlada.
- (6) Ukoliko se popunjavanje upražnjenog radnog mjesta u skladu sa stavom (2) ovog člana ne može realizirati, upražnjeno mjesto oglašava se putem javnog konkursa, koji se provodi u skladu sa pravilnikom za prijem radnika koji, uz konsultacije sa sindikatom i uz saglasnost Vlade, donosi ministar.
- (7) Radnik koji je upisan u evidenciju iz stava (4) ovog člana briše se iz evidencije ako zasnjuje radni odnos ili odbije zasnovati radni odnos u skladu s odredbom stava (3) ovog člana najkasnije istekom otkaznog roka.
- (8) Škola može popuniti radno mjesto na način propisan odredbom stava (1) ovog člana tek nakon što od Ministarstva dobije saglasnost za raspisivanje javnog konkursa, odnosno nakon što se škola istom organu pismenim putem očitovala o razlozima zbog kojih nije primljeno upućeno lice.
- (9) Izuzetno, radni odnos može se zasnovati ugovorom o radu na određeno ili na neodređeno vrijeme i bez javnog konkursa u skladu sa kolektivnim ugovorom.

Član 100.

(Pripravnici i stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa)

- (1) Nastavnik, saradnik i stručni saradnik koji nije položio stručni ispit ima status pripravnika.
- (2) Stručnom ispitu ne može pristupiti lice koje nije završilo nastavnički fakultet, a nema položenu pedagoško-psihološku i didaktičko-metodičku grupu predmeta.
- (3) Program osposobljavanja za samostalan odgojno-obrazovni rad, stažiranje, profil i stručna sprema mentora, sastav komisije, način i troškovi polaganja ispita za samostalan odgojnoobrazovni rad, odnosno za polaganje stručnog ispita, obrazac uvjerenja o položenom stručnom ispitu i vođenje evidencije, reguliraju se pravilnikom o polaganju stručnog ispita koji, na prijedlog Instituta, donosi ministar.
- (4) Licu bez radnog iskustva, u skladu sa zakonom o radu i kriterijima iz zakona o volontiranju Federacije BiH i kolektivnim ugovorom i pravilnikom iz stava (3) ovog člana, škola može omogućiti stručno osposobljavanje za samostalan odgojno-obrazovni rad, bez zasnivanja radnog odnosa (volontiranje) **ukoliko škola za tu namjenu ima unaprijed odobrena sredstva od strane Ministarstva (prijedlog Aktiva sekretara sednjih škola NAPOMENA: Član Česko je predložio da se doda “uz saglasnost Ministarstva” zbog finansija).**

Član 101.

(Lica koja nemaju završen nastavnički fakultet)

- (1) U skladu sa nastavnim planom i programom u školi mogu se angažirati i lica sa radnim iskustvom ili bez radnog iskustva u nastavi, a koja nemaju završen nastavnički fakultet.
- (2) Lice iz stava (1) ovog člana koje ima položenu pedagoško-psihološku i didaktičkometodičku grupu predmeta obavezno je položiti stručni ispit.
- (3) Licima iz st. (1) i (2) ovog člana škola je dužna odmah po zaključivanju ugovora o radu izdati rješenje o pripravničkom stažu, odnosno rješenje o stažiranju, sa rokom polaganja ispita; odnosno, stručnog ispita i imenovati mentora, a licima iz stava (2) i rješenje o obavezi polaganja pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke grupe predmeta.
- (4) Rok za polaganje ispita grupe predmeta iz stava (2) ovog člana je 12 mjeseci od dana stupanja na rad ovih lica.
- (5) Lica iz stava (1) ovog člana odmah nakon što polože pedagoško-psihološku i didaktičkometodičku grupu predmeta uz uvjet da su obavili pripravnički staž u propisanom trajanju, stiču pravo polaganja stručnog ispita.
- (6) Rok za polaganje stručnog ispita za lica iz stava (1) ovog člana je šest mjeseci od dana položenog posljednjeg ispita pedagoško-psihološke i metodičko-didaktičke grupe predmeta, odnosno šest mjeseci od posljednjeg dana obavljenog pripravničkog staža, u protivnom mu prestaje radni odnos u toj školi.

Član 102.

(Obaveza verifikacije nastave)

- (1) Izuzetno, na određeno vrijeme mogu biti zaposleni nastavnici koji nemaju propisane kvalifikacije, propisan profil i stručnu spremu u skladu sa ovim zakonom i nastavnim planom i programom.
- (2) Nastavu koju izvode nastavnici iz stava (1) ovog člana na kraju nastavne godine verificira nastavnik koji ispunjava uslove koje propisuje nastavni plan i program.

Član 103.

(Stručno usavršavanje radnika)

- (1) Nastavnik je samostalan u izvođenju nastave, izboru oblika i metoda rada, u okvirima utvrđenim nastavnim planom i programom i drugim pozitivno pravnim propisima.
- (2) Nastavnik ima obavezu pripremiti se za organizaciju i obavljanje neposrednog odgojnoobrazovnog rada, za čas, odnosno nastavnu jedinicu, kao i druge oblike odgojnoobrazovnog rada.
- (3) Radnici škole imaju pravo i obavezu da se kontinuirano stručno usavršavaju kroz programe koje je, na prijedlog Instituta, odobrilo Ministarstvo.
- (4) Direktor, pomoćnik direktora, nastavnik i stručni saradnik obavezni su svake druge školske godine realizirati ugledni čas.

- (5) Nastavnici i stručni saradnici škole moguće udruživati u stručne active i udruženja na nivou škole i višim nivoima, s ciljem unapređenja rada, edukacije i saradnje na domaćem i međunarodnom planu.

Član 104.
(Ocjenjivanje radnika)

- (1) Rad radnika se sistematično i kontinuirano prati i ocjenjuje.
- (2) Ministar, uz konsultacije sa sindikatom, na prijedlog Instituta, donosi pravilnik o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju stručnih zvanja radnika.

Član 105.
(Disciplinska odgovornost radnika)

Pravilnikom o radu škole i kolektivnim ugovorima preciznije se regulira postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti radnika.

XIV - ORGANI UPRAVLJANJA, RUKOVOĐENJA I STRUČNI ORGANI

Član 106.
(Školski odbor)

- (1) Školski odbor je organ upravljanja u školi.
- (2) Školski odbor osnovne škole kao javne ustanove broji četiri člana **pet članova (prijedlog Zajednice; za – Sivro, Šuvalić, Institut)** i to: jedan predstavnik Ministarstva - predsjednik, jedan predstavnik općine na čijem području se nalazi škola kojeg predlaže općinski organ, jedan predstavnik roditelja učenika škole i jedan **dva (prijedlog Zajednice; za – Sivro, Šuvalić, Institut)** predstavnik radnika škole.
- (3) Školski odbor srednje škole, srednjoškolskog i školskog centra kao javne ustanove sa područja Grada Sarajeva broji četiri člana **pet članova (prijedlog Zajednice; za – Sivro, Šuvalić, Institut)** i to: jedan predstavnik Ministarstvo-predsjednik, jedan predstavnik Grada Sarajeva kojeg predlaže gradski organ, jedan predstavnik roditelja **dva (prijedlog Zajednice; za – Sivro, Šuvalić, Institut)** učenika škole i jedan predstavnik radnika škole.
- (4) Školski odbor srednje škole, srednjoškolskog i školskog centra kao javne ustanove izvan područja Grada Sarajeva broji četiri člana **pet članova (prijedlog Zajednice; za – Sivro, Šuvalić, Institut)** i to: jedan predstavnik Ministarstva predsjednik, jedan predstavnik općine na čijem području se nalazi škola kojeg predlaže općinski organ, jedan predstavnik roditelja **dva (prijedlog Zajednice; za – Sivro, Šuvalić, Institut)** učenika škole i jedan predstavnik radnika škole.

PRIJEDLOG Vijeća roditelja; Neparan broj - Staviti da obavezno stoje po dva člana iz struktura koje su najviše zastupljene kod izbora direktora a to su iz reda roditelja i reda uposlenih- Naš prijedlog osnovan škola dva roditelja, srednja škola dva zaposlenika.

- (5) Zamjenika predsjednika Školskog odbora bira školski odbor.
- (6) Izuzetno iz st. (2), (3) i (4) ovog člana školski odbor škole, srednjoškolskog i školskog centra kao javne ustanove koju je osnovala vjerska zajednica odnosno crkva samostalno ili sa drugim pravnim ili fizičkim licem broji četiri člana i to: jedan predstavnik osnivača - predsjednik, jedan predstavnik Ministarstva, jedan predstavnik roditelja učenika škole i jedan predstavnik radnika škole.
- (7) Broj članova Školskog odbora škole kao ustanove utvrđuje se aktom o osnivanju škole, a u njegovom sastavu je obavezan predstavnik Ministarstva.
- (8) Članove Školskog odbora škole kao javne ustanove, na osnovu javnog konkursa, imenuje i razrješava Vlada, a članove Školskog odbora škole kao ustanove imenuje i razrješava osnivač.
- (9) U proceduri koja prethodi postupku imenovanja članova Školskog odbora, kandidati za članove Školskog odbora iz reda roditelja, odnosno radnika obavezni su u pisanom obliku obezbijediti većinsku podršku vijeća roditelja škole (u daljem tekstu: vijeće roditelja), odnosno većinsku podršku radnika.
- (10) Ministar, **uz saglasnost Sindikata**, donosi pravilnik u vezi sa izborom, razrješenjem, nadležnostima i radom školskih odbora.
- (11) Javni poziv za imenovanje članova Školskog odbora oglašava se najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata, a objavljuje se na zvaničnoj internet stranici Vlade, Ministarstva i škole u kojoj se vrši izbor predsjednika i/ili članova Školskog odbora. Škola je obavezna tekst konkursa istovremeno objaviti i na vidnom mjestu u školi, kako bi sa sadržajem teksta konkursa bili upoznati svi zainteresirani kandidati.
- (12) Članovi Školskog odbora imenuju se na mandatni period od četiri godine, sa mogućnošću jednog reizbora u istom školskom odboru bez obzira na strukturu, a mandat članova teče od dana konstituiranja Školskog odbora.
- (13) Način rada Školskog odbora regulira se poslovnikom o radu.
- (14) Konstituirajuću sjednicu Školskog odbora saziva predsjednik starog saziva Školskog odbora ili njegov zamjenik, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke Vlade o imenovanju Školskog odbora. U nemogućnosti da predsjednik ili zamjenik starog saziva Školskog odbora sazove konstituirajuću sjednicu, istu saziva ministar.
- (15) Sjednicama Školskog odbora predsjedava Predsjednik Školskog odbora. U slučaju da je predsjednik spriječen da zakaže i vodi sjednicu, sjednicu će zakazati zamjenik predsjednika. (16) Obavljanje dužnosti člana Školskog odbora je dobrovoljno i besplatno.

Član 107.

**(Standardi i kriteriji za nominiranje/imenovanje
predsjednika i članova školskih odbora)**

- (1) Predstavnik osnivača kojeg predlaže Ministarstvo, odnosno predstavnik Grada Sarajeva ili općine:
 - a) mora imati najmanje VII stepen stručne spreme ili prvi ciklus studija po bolonjskom procesu,
 - b) ne može biti radnik te škole,
 - c) ne može biti roditelj učenika koji pohađa tu školu i
 - d) ne može biti direktor škole registrirane u Kantonu.
 - (2) Vlada, na prijedlog ministra, donosi odluku o standardima i kriterijima za nominiranje/imenovanje predsjednika i članova školskih odbora kao javnih ustanova na području Kantona.
 - (3) Za predsjednika i člana Školskog odbora ne može biti imenovano lice koje ima smetnje za imenovanje u skladu sa zakonima kojima se regulišu pitanja sukoba interesa na svim nivoima vlasti, kao ni lica:
 - a) izabrana u organe zakonodavne, izvršne i sudske vlasti,
 - b) organe i tijela političkih partija,
 - c) radnik Ministarstva,
 - d) radnik Instituta i
 - e) radnik općine na području Kantona.
 - (4) Predsjednik i članovi Školskog odbora koji budu imenovani na funkcije i radna mjesta iz stava (3) ovog člana obavezni su podnijeti ostavke na pozicije koje obavljaju u školskom odboru.
 - (5) Školski odbor po svom sastavu treba da odražava etnički sastav učenika i roditelja, školskog osoblja i lokalne zajednice u kojoj škola djeluje.
 - (6) U školskom odboru ne može se dozvoliti angažman licu za koje se odgovarajućom medicinskom procedurom utvrdi da je: alkoholičar, ovisnik o narkoticima, kao i lice osuđivano za krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju od najmanje jedne godine.
 - (7) O licima iz stava (6) ovog člana kojima je izrečena pravosnažna presuda ili mjera zbog počinjenog jednog ili više krivičnih djela iz stava (6) ovog člana srednja škola je obavezna obavijestiti osnivača odnosno Ministarstvo radi donošenja odluke o njihovom razrješenju.
- Napomena: U članu 107. tretirati strukturu školskog odbora privatnih škola.**

Član 108.

(Nadležnosti Školskog odbora)

- (1) Nadležnosti u donošenju akata škole su:
 - a) donošenje pravila škole,
 - b) donošenje godišnjeg programa rada škole za tekuću godinu i izvještaja o realizaciji godišnjeg programa rada za prethodnu godinu,
 - c) donošenje finansijskog plana i usvajanje godišnjeg obračuna,
 - d) donošenje općeg akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, i drugih općih akata u skladu sa pozitivno pravnim propisima i

- e) donošenje programa rada i izvještaja o radu koji podnosi osnivaču.
- (2) Školski odbor je nadležan za rješavanje u prvom stepenu o:
- a) izboru, imenovanju i razrješenju direktora kao i zaključivanju ugovora o radu i prestanku rada direktora škole u skladu sa pravilnikom koji donosi ministar,
 - b) imenovanju komisija u skladu sa pozitivno pravnim propisima,
 - c) korištenju sredstava preko iznosa određenog pozitivno pravnim propisima,
 - d) žalbi učenika, odnosno roditelja ili staratelja učenika na rješenje o izricanju odgojno-disciplinske mjere iz člana 94., stav (2), tač. d), e), f) i g) ovog zakona,
 - e) utvrđivanju prijedloga plana upisa učenika u prvi razred,
 - f) verificiranju konačne liste upisanih učenika u prvi razred,
 - g) žalbama i prigovorima kandidata po javnom konkursu za prijem radnika i
 - h) žalbama i prigovorima koji se odnose na rad direktora škole.
- (3) Školski odbor je nadležan za odlučivanje u drugom stepenu na odluke direktora škole na koje je dopuštena žalba ili prigovor.
- (4) Školski odbor, osim nadležnosti propisanih u st. (2), (3) i (4) ovog člana, obavlja i slijedeće:
- a) razmatra prijedloge odluka, preporuke i prijedloge koje se upute školskom odboru i preduzima odgovarajuće mjere,
 - b) rješava sva pitanja odnosa s osnivačem,
 - c) u prvom stepenu razmatra i odlučuje o pitanjima radnopravnog statusa direktora škole,
 - d) prati, ocjenjuje i kontrolira rad direktora škole,
 - e) u vanrednim situacijama kada je direktor privremeno spriječen da obavlja poslove iz nadležnosti direktora, uz saglasnost ministarstva, ovlašćuje nastavnika ili stručnog saradnika koji ispunjava uslove za direktora koji će, pored svojih poslova, obavljati i poslove i radne zadatke direktora, sve dok traje ta spriječenost,
 - f) donošenje plana kadrovskih potreba u osnovnoj školi i srednjoj školi za petogodišnji period,
 - g) utvrđuje konačnu listu radnika koji su djelomično ili potpuno ostali bez radnih zadataka,
 - h) na osnovu saglasnosti Ministarstva, na prijedlog direktora, donosi odluku o raspisivanju konkursa za prijem radnika,
 - i) na prijedlog direktora donosi odluku o raspisivanju konkursa/oglasa za prijem pripravnika i
 - j) vrši i druge poslove u skladu sa pozitivno pravnim propisima i pravilima škole.
- (5) Odluke Školskog odbora su valjane ako za njih glasa većina od ukupnog broja članova.
- (6) Predsjednik i članovi Školskog odbora odgovorni su za zakonitost rada Školskog odbora.
- (7) Ministar može poništiti, staviti van snage, odnosno obustaviti od izvršenja odluku Školskog odbora, ako je protivna zakonu, podzakonskim i provedbenim aktima i pravilima škole, i o tome obavijestiti u roku od sedam dana od dana donošenja odluke, direktora i školski odbor.
- (8) Direktor škole je obavezan odmah obavijestiti Ministarstvo o odluci Školskog odbora za koju smatra da je suprotna zakonu, odnosno koja može nanijeti materijalnu štetu školi.

Član 109.
(Direktor škole)

- (1) Direktor je organ rukovođenja u školi.
- (2) Direktora škole kao javne ustanove bira i imenuje školski odbor, na osnovu objavljenog javnog konkursa, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona.
- (3) Ukoliko Vlada u roku od 60 dana od dana dostavljanja zahtjeva za davanje saglasnosti ne odluči o podnesenom zahtjevu, smatrat će se da je data saglasnost za predloženog kandidata.
- (4) Direktora škole kao javne ustanove čiji osnivač nije Kanton bira i imenuje školski odbor, na osnovu javnog konkursa i uz saglasnost osnivača.
- (5) Na osnovu prijedloga Instituta ministar donosi pravilnik u vezi sa licenciranjem, izborom, razrješenjem, nadležnostima, radom, pravima i obavezama direktora škole kao javne ustanove.
 - a) Institut je obavezan da najmanje jednom godišnje raspiše javni poziv za licenciranje/certificiranje direktora (prijedlog Stručnog aktiva sekretara srednjih škola)
- (6) Direktor škole kao javne ustanove se imenuje na period od četiri godine sa mogućnošću ponovnog izbora, uz ograničenje od najviše dva uzastopna mandata u istoj školi.
- (7) Za direktora škole kao javne ustanove može biti imenovano lice koje, osim općih ispunjava i sljedeće uvjete:
 - a) da u pogledu stručne spreme ispunjava uvjete za radna mjesta u školi u kojoj konkuriše, a kako slijedi: nastavnik, pedagog, pedagog-psiholog,
briše se “pedagog, pedagog-psiholog”, a dodaju se riječi: “*stručni saradnik i saradnik*”,
 - b) da ima najmanje osam godina radnog staža a od toga ukupno najmanje pet godina radnog staža na poslovima radnih mjesta iz tačke a) ovog stava ili na rukovodnim poslovima u školi (poslovi direktora ili pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa),
 - c) da ima najmanje visoku stručnu spremu ili najmanje završen II ciklus bolonjskog visokoobrazovnog procesa sa 300 ECTS bodova,
 - d) da ima najmanje stručno zvanje mentora,
 - e) da posjeduje licencu/certifikat za obavljanje poslova direktora koju izdaje Institut i
„a koju je imenovani direktor dužan steći do kraja prvog mandata“
 - f) i druge posebne uvjete propisane pravilnikom iz stava (5) ovog člana.
- (8) Za direktora i pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa ne može biti imenovano lice koje ima smetnje za imenovanje i obavljanje funkcije u skladu sa zakonom o sukobu interesa u organima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine i zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine.
- (9) Za direktora i pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa ne može biti imenovano lice protiv kojeg je potvrđena optužnica ili izrečena pravosnažna presuda ili mjera za jedno ili više krivičnih djela za koja se odredbama važećeg Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više.

(10) Direktora škole kao ustanove imenuje i razrješava školski odbor na osnovu pravila te ustanove, **bez vremenskog ograničenja mandata.**

Direktora škole kao ustanove imenuje i razrješava školski odbor na osnovu pravila te ustanove, potrebno je mijenjati jer je u koliziji sa važećim Pravilnikom o izboru, nadležnostima i radu direktora skola i u suprotnosti sa Zakonom o ministarskim i vladinim imenovanjima FBiH, jer navedena materija se ne može utvrđivati općim aktima ustanova niti se smije dovesti u situaciju da se razlikuje od ustanove do ustanove.-prijedlog Aktiva sekretara

(11) U proceduri koja prethodi postupku izbora i imenovanja direktora, članovi školskog odbora iz reda roditelja, odnosno radnika obavezni su podržati obrazložen prijedlog Vijeća roditelja, odnosno radnika koji se dobija neposrednim i tajnim izjašnjavanjem svih zainteresovanih članova Vijeća roditelja, odnosno radnika.“ (Prijedlog Sindikata osnovno - ZA - Vijeće roditelja, Udruženje direktora osnovnih škola, Sindikat osnovnog obrazovanja, Odbor za inkluziju; SUZDRŽAN - Zajednica direktora srednjih škola; PROTIV - predstavnik Instituta, predstavnici Ministarstva) NAPOMENA: Predsjednik Sindikata je predložio da se navedena izmjena odnosi samo na osnovne škole.

Vijeće roditelja je da se isto odnosi na osnovnu i srednju školu.

Član 110.

(Radno-pravni status direktora)

- (1) Radniku škole registrirane u Kantonu koji se imenuje za direktora škole sa područja Kantona, prava i obaveze iz radnog odnosa, koji podrazumijevaju prethodno radno mjesto, miruju najduže do kraja drugog uzastopnog mandata. Postupak mirovanja prava i obaveza se pokreće na lični zahtjev koji se podnosi školskom odboru u roku od sedam dana od dana imenovanja, odnosno od stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Ako je za sticanje određenih prava važno prethodno trajanje radnog odnosa s istim poslodavcem, radniku iz stava (1) ovog člana, nakon povratka na rad, period mirovanja ugovora o radu ubraja se u neprekinuto trajanje radnog odnosa.
- (3) Pravo na mirovanje prava i obaveza iz stava (1) odnosi se i na direktore u prvom ili drugom mandate u trenutku donošenja ovog zakona.
- (4) Do donošenja pravilnika iz člana 109. stav (5) ovog zakona na pitanja u vezi sa licenciranjem, izborom, razrješanjem, nadležnostima, radom, pravima i obavezama direktora škole kao javne ustanove primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona, podzakonskih akata i odgovarajućih kolektivnih ugovora, kojima se uređuju navedena pitanja koja nisu utvrđena ovim zakonom.
- (5) U slučaju prestanka mandata direktora razrješanjem prije isteka mandata zbog nesavjesnog ili nestručnog obavljanja poslova direktora, razriješeni direktor gubi pravo na mirovanje prava i obaveza iz stava (1) ovog člana, kao i pravo na zbrinjavanje u skladu sa članom 99. stav (4) ovog zakona.

Član 111.
(Poslovi direktora)

- (1) Direktor škole je odgovoran za zakonitost rada i stručni rad škole.
- (2) Direktor je obavezan ovlastiti lice za obavljanje poslova direktora u slučaju njegovog odsustva, a ako direktor nije u mogućnosti ovlastiti lice školski odbor donosi odluku o ovlašćenju.
- (3) Direktor škole, osim poslova i zadataka utvrđenih ovim zakonom, obavlja i slijedeće poslove:
 - a) priprema nacrt godišnjeg programa nakon čijeg donošenja je odgovoran za njegovo provođenje,
 - b) predlaže finansijski plan škole i podnosi finansijski izvještaj školskom odboru,
 - c) zaključuje ugovor o radu, odnosno donosi rješenje o prestanku ugovora o radu radnicima, i **druga rješenja koja se tiču radno-pravnog statusa radnika.**
 - d) utvrđuje raspored nastavnika i drugih radnika škole na određene poslove, u skladu sa općim aktom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u školi,
 - e) utvrđuje podjelu časova među nastavnicima u skladu sa nastavnim planom i programom,
 - f) utvrđuje raspored radnog vremena nastavnika i stručnih saradnika u skladu sa članom 98. ovog zakona,
 - g) utvrđuje raspored časova,
 - h) obavlja poslove u vezi sa izradom godišnjeg programa i izvještaja o radu iz čl. 34. i 35. ovog zakona,
 - i) rješava po žalbama i prigovorima na rad nastavnika, stručnih saradnika i drugih radnika škole,
 - j) utvrđuje preliminarnu listu radnika koji su djelomično ili potpuno ostali bez radnih zadataka,
 - k) predlaže školskom odboru odluku o raspisivanju konkursa za prijem radnika,
 - l) predlaže školskom odboru odluku o raspisivanju konkursa za prijem pripravnika,
 - m) izvršava odluke školskog odbora i nastavničkog vijeća i
 - n) vrši i druge poslove utvrđene pozitivno pravnim propisima i pravilima škole.

Član 112.
(Vršilac dužnosti direktora)

- (1) Vršilac dužnosti direktora imenuje se u slučajevima propisanim zakonom.
- (2) Ukoliko direktor nije imenovan, odnosno ukoliko je razriješen prije isteka mandata, školski odbor će iz reda nastavnika ili stručnih saradnika škole odmah imenovati vršioca dužnosti

direktora na period koji ne može biti duži od šest mjeseci od dana imenovanja i u roku od 30 dana od dana razrješenja prije isteka mandata direktora raspisati javni konkurs za izbor i imenovanje direktora.

- (3) Ako školski odbor ne imenuje vršioca dužnosti direktora, ministar će posebnim aktom ovlastiti nastavnika ili stručnog saradnika škole koji ispunjava propisane uvjete za imenovanje direktora, da obavlja poslove iz nadležnosti direktora.
- (4) Vršiocu dužnosti pripadaju sva prava i obaveze direktora škole.
- (5) Vršiocu dužnosti direktora miruju prava i obaveze u školi na period u kojem obavlja poslove vršioca dužnosti direktora i bez podnošenja zahtjeva za mirovanje prava.

Član 113.

(Pomoćnik direktora/voditelj dijela nastavnog procesa)

- (1) Škola, u skladu sa standardima i normativima ima pravo na pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa.
- (2) Pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa u skladu sa pravilima škole imenuje školski odbor, na prijedlog direktora škole, nakon provedene procedure koja prvo podrazumijeva interno oglašavanje u školi, a ukoliko se ne izvrši izbor iz reda nastavnika i stručnih saradnika u školi, škola objavljuje javni konkurs.
- (3) Pomoćnik direktora/voditelj dijela nastavnog procesa raspoređuje se na to mjesto na period trajanja mandata direktora škole, uz obavezu potvrđivanja raspoređivanja ili provođenja procedure iz stava (2) ovog člana za svaki naredni mandat istog ili drugog direktora.
- (4) Na pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa analogno se primjenjuju odredbe člana 109. st. (1) i (7) ovog zakona.
- (5) Mandat pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa traje do isteka mandata direktora s mogućnošću ponovnog izbora bez ograničenja.
- (6) Školski odbor razriješit će pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa na zahtjev direktora u roku od 15 dana od dana podnošenja inicijative za razrješenje.
- (7) Radniku škole registrirane u Kantonu koji se imenuje za pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa škole kao javne ustanove, prava i obaveze iz radnog odnosa, koji podrazumijevaju prethodno radno mjesto, miruju najduže do prestanka mandata pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa. Postupak mirovanja prava i obaveza se pokreće na lični zahtjev koji se podnosi školskom odboru u roku od sedam dana od dana imenovanja, odnosno od donošenja ovog zakona.
- (8) Pravo na mirovanje prava i obaveza iz stava (7) ovog člana odnosi se i na pomoćnike direktora/voditelje dijela nastavnog procesa zatečenim na tom radnom mjestu u trenutku donošenja ovog zakona.

Član 114.

(Stručni organi)

- (1) U školi postoje sljedeći stručni organi:

- a) nastavničko vijeće,
 - b) odjeljenjska vijeća i
 - c) stručni aktivni škole.
- (2) Stručni organi svoje odluke donose većinom glasova ukupnog broja članova tog organa.
- (3) Način rada stručnih organa škole regulira se poslovníkom o radu tih stručnih organa.

Član 115. **(Nastavničko vijeće)**

- (1) Članovi nastavničkog vijeća su: direktor, pomoćnik direktora/voditelj dijela nastavnog procesa, nastavnici, pedagog, psiholog, socijalni radnik, bibliotekar i asistenti u nastavi.
- (2) Nastavničkim vijećem rukovodi direktor, a u njegovom odsustvu pomoćnik direktora/voditelj dijela nastavnog procesa, pedagog škole ili član nastavničkog vijeća kojeg ovlasti direktor škole.
- (3) Nastavničko vijeće obavlja sljedeće poslove:
- a) utvrđuje prijedlog godišnjeg programa rada i izvještaj o radu,
 - b) donosi odluke o organizaciji odgojno-obrazovnog rada,
 - c) prati ostvarivanje i realizaciju nastavnog plana i programa i preduzima mjere za njegovo izvršavanje i o tome podnosi izvještaj školskom odboru,
 - d) razmatra realizaciju nastavnog plana i programa s posebnim osvrtom na postignuća učenika kao i na kontinuitet ocjenjivanja učenika,
 - e) usvaja IEP, IPP i ITP, i druge posebne programe u skladu sa zakonom,
 - f) na prijedlog odjeljenjskog vijeća utvrđuje potrebu uvođenja posebnog oblika nastave (dopunska, instruktivna, konsultativna, dodatna i sl.),
 - g) razmatra zahtjeve za prelazak učenika iz jedne srednje škole u drugu shodno čl. 69., 70. i 71. ovog zakona,
 - h) odlučuje o žalbama i prigovorima na zaključne ocjene,
 - i) odlučuje o zahtjevima učenika,
 - j) utvrđuje obim i raspored instruktivno-konsultativne nastave za vanredne učenike,
 - k) utvrđuje prijedlog programa stručnog usavršavanja nastavnika i stručnih saradnika, program rada stručnih organa i komisija i razmatra realizaciju istih,
 - l) vrši raspored učenika i ~~podjelu predmeta za nastavnike~~, **(djelimično prihvaćena primjedba Zajednice jer je isto riješeno članom 111.)**
 - m) na prijedlog direktora donosi odluku o izboru razrednika i predsjednika stručnih aktiva,
 - n) analizira uspjeh učenika i rad odjeljenjskih vijeća,
 - o) analizira rad nastavnika i stručnih saradnika,
 - p) imenuje komisije za polaganje ispita,
 - r) razmatra izvještaj o polaganju ispita,
 - s) razmatra izvještaj o izvršenom stručnom nadzoru,
 - t) odobrava učeniku škole završavanje dva razreda u toku jedne školske godine,
 - u) stara se o profesionalnom usmjeravanju učenika,

- v) razmatra odgojno-disciplinske mjere i donosi odgovarajuće odluke,
- z) preporučuje nabavku stručnih časopisa i druge stručne literature, aa) procjenjuje opravdanost razloga nepohađanja nastave, bb) donosi odluku o dodjeli specijalnog statusa učenika, cc) utvrđuje prijedlog posebnih programa za nadarene učenike i dd) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i pravilima škole.

Član 116. **(Odjeljsko vijeće)**

- (1) Članovi odjeljskog vijeća su razrednik, nastavnici koji realiziraju nastavu u tom odjeljenju i asistent u nastavi u tom odjeljenju i **koordinator praktične nastave**.
- (2) Sjednicu odjeljskog vijeća zakazuje razrednik, a o terminu održavanja sjednice obavještava direktora i pedagoga škole. Sjednicom rukovodi razrednik.
- (3) U slučaju spriječenosti razrednika da zakaže sjednicu ili kada razrednik ne zakaže sjednicu na zahtjev direktora, sjednicu zakazuje i istom predsjedava direktor škole ili član nastavničkog vijeća kojeg odredi direktor.
- (4) Sjednici Odjeljskog vijeća može prisustvovati direktor, pomoćnik direktora ili voditelj dijela nastavnog procesa, stručni saradnici, članovi školskog tima za inkluziju, članovi mobilnog stručnog tima.
- (5) Odjeljsko vijeće obavlja slijedeće poslove:
 - a) analizira uspjeh učenika i rad nastavnika u odjeljenju,
 - b) prati razvoj učenika i na osnovu toga predlaže izbor programa primjerenih sposobnostima učenika,
 - c) odlučuje o programima za nadarene učenike, za učenike sa teškoćama i o oblicima nastave koji će se primjenjivati u odjeljenjima u cjelini ili za pojedine grupe učenika ili učenika pojedinačno,
 - d) usklađuje rad nastavnika u odgojno-obrazovnom procesu,
 - e) utvrđuje zaključne ocjene i opći uspjeh učenika u učenju i vladanju, dodjeljuje i predlaže dodjeljivanje priznanja, pohvala i nagrada, izriče i drugim organima predlaže odgojno-disciplinske mjere prema učenicima i
 - f) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i pravilima škole.

Član 117. **(Stručni aktiv škole)**

- (1) Članovi stručnog aktiva škole su nastavnici određenih nastavnih oblasti.
- (2) Stručnim aktivom rukovodi predsjednik stručnog aktiva.
- (3) U slučaju spriječenosti predsjednika da zakaže sjednicu ili to ne učini na zahtjev direktora sjednicu zakazuje i njom predsjedava direktor škole ili član stručnog aktiva kojeg odredi direktor.

(4) Stručni aktiv obavlja slijedeće poslove:

- a) prati realizaciju nastavnog plana i programa i predlaže mjere za njegovo unapređenje,
- b) usaglašava kriterije ocjenjivanja,
- c) predlaže izmjene nastavnog plana i programa u skladu s tehnološkim razvojem i dostignućima u toj oblasti,
- d) predlaže direktoru podjelu predmeta i časova na nastavnike,
- e) učestvuje u izradi i izboru programa stručnog usavršavanja nastavnika i
- f) obavlja i druge poslove utvrđene pravilima škole.

XV - PRAVA I OBAVEZE RODITELJA

Član 118.

(Prava i obaveze roditelja/staratelja/usvojitelja)

- (1) Prava i obaveze koje proističu iz uloge roditelja/staratelja/usvojitelja ostvaruju se u skladu sa zakonom i ostalim propisima.
- (2) Pravo i obaveza roditelja/staratelja/usvojitelja je redovno i blagovremeno informiranje, konsultiranje i praćenje odgojno-obrazovnih postignuća i dobrobiti učenika.
- (3) Roditelji/staratelji/usvojitelji imaju pravo birati predstavnike i biti birani u školskim organima i tijelima u skladu sa zakonom.
- (4) Roditelj je dužan upisati dijete u školu u skladu sa čl. 63., 65., 66. i 67. ovog zakona, te se brinuti o njegovom redovnom pohađanju svih oblika odgojno-obrazovnog rada u koje je učenik uključen.
- (5) Roditelj je obavezan učestvovati u stvaranju poticajnog ambijenta za odgoj i obrazovanje djetata.
- (6) Roditelj učenika dužan je brinuti se da učenik redovno izvršava obaveze iz odgojnoobrazovnog procesa, poštuje pravila škole, te u primjerenom roku obaviještava o razlogu izostanka učenika s nastave.
- (7) Ako roditelj zanemaruje svoje obaveze škola je dužna roditelju uputiti pisani poziv za razgovor s razrednikom i stručnim saradnicima.
- (8) Ako roditelj učestalo zanemaruje obaveze iz ovog člana, škola je dužna o tome obavijestiti Ministarstvo i nadležnu ustanovu socijalne zaštite.
- (9) Roditelji/staratelji/usvojitelji učenika srednje škole čije je prebivalište ili boravište izvan Kantona imaju pravo ovlastiti, izjavom ovjerenom kod nadležnog općinskog organa, drugo lice da umjesto njega prisustvuje roditeljskim sastancima, odnosno informacijama.

Član 119.

(Vijeće roditelja)

- (1) Vijeće roditelja je tijelo koje se bira za tekuću školsku godinu, a čine ga po jedan predstavnik roditelja učenika iz svakog odjeljenja koji se bira na prvom roditeljskom sastanku, a najkasnije do kraja septembra tekuće školske godine.
- (2) Prvu sjednicu Vijeća roditelja saziva direktor najkasnije do kraja prve sedmice oktobra tekuće školske godine.
- (3) Vijeće roditelja u školi radi i djeluje na osnovu poslovnika o radu vijeća roditelja.
- (4) Vijeće roditelja svoje aktivnosti može koordinirati i međusobno sarađivati između škola na nivou općina ili kao vijeće roditelja na nivou Kantona.
- (5) Vijeće roditelja učestvuje u kreiranju i predlaganju rješenja za pitanja koja su u vezi sa:
 - a) promoviranjem interesa zajednice u kojoj se škola nalazi i interesa škole u toj zajednici,
 - b) **prezentiranje stavova roditelja učenika školskom odboru ili bilo ojoj drugj zainteresiranoj strain (Prijedlog Vijeća roditelja)**
 - c) podržavanjem aktivnog učešća roditelja i zajednice u radu škole,
 - d) učešćem u pripremi i realizaciji odgovarajućih projekata koji podržavaju i promoviraju odgojno-obrazovni rad u školi,
 - e) razvijanjem komunikacije i odnosa između učenika, nastavnika, roditelja i zajednice,
 - f) predlaganjem mjera za unapređenje odgojno-obrazovnog rada,
 - g) predlaganjem mjera za unapređenje saradnje roditelja sa školom,
 - h) pružanjem pomoći i podrške u poboljšanju uvjeta rada škole,
 - i) saopštavanjem svojih stavova organima škole i
 - j) druge aktivnosti koje su od općeg interesa za rad škole.
- (6) **Vijeće roditelja obavezuje nadležno ministarstvo da vijeće roditelja kontinuirano bude konsultirano pri izradi zakonskih I podzakonskih akata koji su u interesu učenika. (Prjedlog Vijeća roditelja KS). – NA PAŽNJU MINISTRICI**

XVI - SINDIKAT ŠKOLE

Član 120.

(Organiziranje sindikata u školi)

- (1) U školi se može organizirati sindikat.
- (2) Škola se obavezuje da neće svojim djelovanjem i aktivnostima ni na koji način onemogućavati sindikalni rad, sindikalno organiziranje i pravo radnika da se učlane u sindikat. **Škola se obavezuje da neće svojim djelovanjem i aktivnostima ni na koji način onemogućavati sindikalni rad, sindikalno organiziranje i pravo radnika da se učlane u sindikat dok se sindikat obavezuje da svojim aktivnostima ni na koji način neće onemogućavati funkcionisanje rada škole. (Prjedlog Zajednice)**

- (3) Škola je dužna omogućiti prostor i opremu za rad i djelovanje sindikatu u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom, pravilima i drugim pozitivno pravnim propisima za ovu oblast.
- (4) Odnosi između sindikata škole i poslodavca, direktora škole, reguliraju se kolektivnim ugovorom i pravilima škole.

XVII - DOM UČENIKA

Član 121.

(Djelatnost i organizacija doma učenika)

- (1) Dom učenika je ustanova u kojoj se obezbjeđuje obrazovanje i odgoj, smještaj i ishrana, kulturna djelatnost, fizička rekreacija i zadovoljavanje drugih potreba učenika srednjih škola.
- (2) Dom učenika može se organizirati kao posebna ustanova ili kao jedinica u sastavu srednje škole.
- (3) Na dom učenika analogno se primjenjuju sve odredbe ovog zakona kojima se reguliraju: status srednje škole što podrazumijeva osnivanje, rad i prestanak rada, godišnji program rada i izvještaj, nadzor nad radom, prijem učenika, prava i obaveze učenika, nastavnika i stručnih saradnika, organi upravljanja, rukovođenja i kontrole poslovanja, opći akti, vođenje dokumentacije i evidencije i drugo.

Član 122.

(Pedagoški standardi i normativi za dom učenika)

- (1) Za osnivanje domova učenika osnivač je dužan da, pored općih uvjeta utvrđenih ovim zakonom, osigura sredstva i uvjete u skladu sa pedagoškim standardima i normativima za dom učenika.
- (2) Pedagoške standarde i normative iz stava (1) ovog člana donosi Vlada.

Član 123.

(Rad doma učenika)

- (1) Poslovi, ciljevi, zadaci, sadržaj, vrsta i obim obrazovno-odgojnih aktivnosti u domu učenika utvrđuju se programom obrazovno-odgojnog rada.
- (2) Jedinstveni program obrazovno-odgojnog rada za sve domove učenika donosi ministar, na prijedlog Insituta.
- (3) Bliži propis o radu doma učenika, odnosno uvjete za prijem učenika, finansiranje smještaja i prehrane u učeničkim domovima donosi ministar, na prijedlog Instituta.

Član 124.
(Pravila doma)

- (1) Dom učenika ima pravila doma učenika, koja donosi školski/upravni odbor.
- (2) Pravila doma učenika iz stava (1) ovog člana, pored odredaba utvrđenih ovim zakonom, sadrže i odredbe koje se odnose na:
 - a) stručno usavršavanje odgajatelja i stručnih saradnika doma učenika,
 - b) saradnju doma učenika sa srednjim školama i drugim odgovarajućim ustanovama,
 - c) način upisa i prijema u dom učenika,
 - d) zdravstvenu zaštitu učenika u domu i
 - e) druga pitanja kojima se posebno regulira rad u domu.

Član 125.
(Stručni organi)

- (1) Stručni organ doma učenika je pedagoško vijeće koje čine svi odgajatelji i stručni saradnici doma učenika.
- (2) Dom učenika može imati i druge stručne organe koje formira u zavisnosti od svojih potreba, u skladu s pravilima doma.
- (3) Bliže odredbe o sadržaju i načinu rada stručnih organa doma učenika utvrđuju se pravilima doma učenika.

Član 126.
(Odgajatelji i direktor)

- (1) Odgajatelj u domu učenika može biti lice koje ispunjava uvjete za nastavnika, pedagoga ili psihologa u srednjoj školi, sa završenim VII stepenom stručne spreme, odnosno najmanje I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa.
- (2) Za direktora doma učenika može biti imenovano lice koje pored općih uvjeta ispunjava uvjete za direktora škole.

XVII - FINANSIRANJE ŠKOLE I IMOVINA ŠKOLE

Član 127.
(Obaveze finansiranja)

- (1) Vlada, na prijedlog ministra, donosi odluku o kriterijima za finansiranje škola na osnovu kojih se iz Budžeta Kantona finansira rad škola kao javnih ustanova.

(2) Osnivač škole osigurava sredstva potrebna za finansiranje, odnosno sufinansiranje škole i to za:

- a) plaće i naknade plaća radnika s doprinosima na plaće,
- b) ostala materijalna prava radnika iz kolektivnog ugovora,
- c) stručno usavršavanje i obuka radnika,
- d) realizaciju školskog razvojnog plana,
- e) odgoj i obrazovanje učenika sa invaliditetom teškoćama, što između ostalog uključuje realizaciju razumnog prilagođavanja, pristupačnost, stručnu podršku i opremu i pomagala za nesmetano učenje,
- f) školska takmičenja,
- g) realizaciju eksperimentalnih programa,
- h) vanjsko vrednovanje i provođenje eksterne mature,
- i) nabavku nastavnih sredstava i učila,
- j) nabavku opreme, nastavnih sredstava i učila definisanih standardima i normativima,
- k) nabavku mašina i alata u skladu sa tehnološkim napretkom i nastavnim planom i programom,
- l) kapitalne projekte izgradnje, dogradnje i rekonstrukcije školskog prostora te njegovo opremanje,
- m) tekuće i investiciono održavanje objekata i opreme škole,
- n) aktivnosti značajne za rad škole,
- o) program rada s nadarenim učenicima,
- p) obrazovanje učenika na jeziku i pismu nacionalnih manjina,
- q) opremanje škola kabinetskom, didaktičkom i informatičkom opremom koja uključuje i posebne računarske programe i sadržaje,
- r) opremanje školskih biblioteka obaveznom lektinom i stručnom literaturom,
- s) troškove osiguranja škola od odgovornosti prema trećim licima,
- t) prijevoz učenika i
- u) i druge troškove povezane sa realizacijom odgojno-obrazovnih djelatnosti.

(3) Kontrolu finansijskog poslovanja škole obavljaju Ministarstvo, nadležna inspekcija i drugi u skladu sa pripisima.

Član 128. **(Sticanje prihoda)**

- (1) Pored sredstava koja osigurava osnivač iz člana 127. ovog zakona škola može obavljati djelatnost i sticati prihode pod uslovom da ne ugrozi osnovnu registriranu djelatnost i to iz:
 - a) tekućih transfera drugih nivoa vlasti i međunarodnih organizacija,
 - b) donacijom pravnih i fizičkih lica i
 - c) vlastitih prihoda škole koje uredbom utvrdi Vlada.
- (2) Prihodi iz stava (1) ovog člana uplaćuju se u skladu sa pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije BiH i prihodi su škole koja je prihod ostvarila.

Član 129. **(Troškovi obrazovanja)**

- (1) Redovno obrazovanje učenika u školi, kao javnoj ustanovi, je besplatno dok je plaćanje školarine u privatnim školama regulirano odlukom osnivača i internim aktima škole kao ustanove.
- (2) Učenici strani državljani, koji nemaju prebivalište na teritoriji Kantona, obavezni su sufinansirati troškove obrazovanja u školi kao javnoj ustanovi u skladu sa odlukom Vlade Kantona.
- (3) U troškovima školovanja učenika po programima drugih država i međunarodnim programima u javnim ustanovama koje realiziraju međunarodne programe participiraju njihovi roditelji/staratelji u visini definiranoj pravilnikom koji donosi Školski odbor uz saglasnost Ministarstva.
- (4) Školski odbor škole kao javne ustanove utvrđuje mogućnost i visinu participacije roditelja u poboljšanju uvjeta boravka u školi u skladu sa zakonom.

NA PAŽNJU MINISTRICI: Prijedlog Vijeća roditelja KS

Troškovi obrazovanja koji se omogućavaju u skladu sa zakonom protivni su Okvirnom zakonu o obrazovanju BIH. Stav 4 obavezno onemogućiti.

Uvlači se participacija koja do sada nije bila u zakonu, a provodila se u svim srednjim školama i to u različitim iznosima, mimo zakona, na štetu roditelja.

Član u stavu (1) kaže da je 'Redovno obrazovanje učenika u školi, kao javnoj ustanovi, je besplatno...

a stav (4) - 'Školski odbor škole kao javne ustanove utvrđuje mogućnost i visinu participacije roditelja u poboljšanju uvjeta boravka u školi u skladu sa zakonom'.

Dva stava u kontradikciji. Iz njih slijedi zaključak da je Školski odbor iznad Ministarstva tj Vlade, jer ako se kaže da je besplatno školovanje, ali da ŠO utvrđuje mogućnosti i visinu participacije, onda je njegova riječ zadnja.

Član 130. (Imovina)

- (1) Škola stiče imovinu, upravlja njome i koristi je u skladu sa zakonom.
- (2) Nepokretnosti i druga imovina škole obezbijeđena od osnivača za osnivanje i rad škole imovina je osnivača, ako aktom o osnivanju ustanove nije drugačije određeno.
- (3) Imovina stečena obavljanjem registrirane djelatnosti škole, kao i imovina stečena na osnovu zavještanja i poklona ili na drugi zakonit način svojina je škole koja je tu imovinu stekla.
- (4) Imovina iz stava (3) ovog člana može se sticati samo u cilju obavljanja, razvijanja i unapređenja osnovne djelatnosti i ne može biti korištena u cilju promjene statusa škole ili uzurpacije prava osnivača od strane drugih subjekata ili škole.

- (5) Imovina iz st. (2) i (3) ovog člana ne može se otuđiti ili na neki drugi način opteretiti bez prethodne saglasnosti osnivača, a može se koristiti samo u cilju obavljanja registrirane djelatnosti u skladu sa ovim zakonom.
- (6) Imovina škole amortizira se u skladu sa zakonom.
- (7) Imovinu i imovinske interese škole kao javne ustanove zastupa i štiti Pravobranilaštvo Kantona.

XVIII - NADZOR NAD ZAKONITOŠĆU RADA, STRUČNI NADZOR I INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 131. (Nadzor)

- (1) Nadzor u smislu ovog zakona podrazumijeva: nadzor nad zakonitošću rada škola, stručni nadzor i inspekcijski nadzor.
- (2) Nadzor nad zakonitošću rada i općih akata škole iz stava (1) ovog člana vrši Ministarstvo neposredno ili putem Instituta, te preduzima mjere za koje je ovlašteno zakonom.
- (3) Stručni nadzor iz stava (1) ovog člana vrši Institut.
- (4) Inspekcijski nadzor iz stava (1) ovog člana nad provođenjem ovog zakona, podzakonskih i općih akata iz oblasti odgoja i obrazovanja i s tim u vezi preduzimanje odgovarajućih mjera vrše inspektori u skladu sa zakonom.
- (5) Direktor škole je obavezan da u svim segmentima omogući nesmetano obavljanje nadzora od strane Ministarstva, Instituta i organa inspekcije.
- (6) Na rješenje prosvjetnog inspektora ili direktora Instituta može se izjaviti žalba ministru. Odluka ministra je konačna.
- (7) Bliži propis o nadzoru nad zakonitošću rada škole i stručnom nadzoru donosi ministar, na prijedlog Instituta.
- (8) Akti koje u obavljanju inspekcijskog nadzora donosi inspektor dostavljaju se licima i organima definiranim u zakonu.
- (9) Izveštaj o izvršenom nadzoru na zakonitošću rada škole iz ovog člana dostavlja se školi, Ministarstvu, odnosno Institutu.
- (10) Izveštaj o izvršenom stručnom nadzoru iz ovog člana dostavlja se direktoru škole i Ministarstvu.

XX - POTREBE I INTERESI KANTONA, DJELOKRUG JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE I GRADA U OBLASTI ODGOJA I OBRAZOVANJA

Član 132.

(Djelokrug Grada Sarajeva i jedinica lokalne samouprave)

- (1) Gradsko/Općinsko vijeće samostalno i s drugim općinskim vijećima, pravnim i fizičkim licima iskazuje interes za osnivanje ili za prestanak rada škole.
- (2) Nadležni organ grada/općine:
 - a) radi na poboljšanju prostornih i materijalnih uvjeta škola na svom području,
 - b) vodi evidenciju djece dorašle za upis u školu i spiskove te djece dostavlja školama na svom području,
 - c) predlaže Ministarstvu školsko područje osnovne škole na svom području,
 - d) u koordinaciji sa Ministarstvom i školama uspostavlja saradnju škola sa školama u drugim gradovima i inozemstvu,
 - e) osigurava i pomaže realiziranje javnih, kulturnih i sportskih manifestacija u školama i
 - f) učestvuje u uspostavljanju i realiziranju saradnje škola sa nevladinim i drugim organizacijama.
- (3) Predstavnik Školskog odbora u osnovnoj školi na području Općine bira nadležni općinski organ.
- (4) Predstavnik Školskog odbora u srednjoj školi na području Grada Sarajeva bira nadležni organ Grada Sarajeva, a predstavnik u srednjoj školi izvan područja Grada Sarajeva bira nadležni općinski organ.
- (5) Odluke iz samoupravnog djelokruga općina iz ovog zakona donose općinska vijeća.

XXI - KAZNE NE ODREDBE

Član 133.

(Novčane kazne)

- (1) Prije izricanja novčane kazne inspektor je dužan dati vremenski rok u kojem će se ispraviti uočene nepravilnosti. Ukoliko se u predviđenom roku ne isprave uočene nepravilnosti iz neopravdanih razloga primjenit će se novčane kazne kako slijedi.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000 KM kaznit će se domaće ili strano pravno lice koje počne sa radom ili izda svjedodžbu ili drugu javnu ispravu prije upisa u Registar škola koje vodi Ministarstvo (čl. 13. i 21. ovog zakona).
- (3) Novčanom kaznom od 2.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj škola ili dom učenika ako:
 - a) realizira nastavu po nastavnom planu i programu koji nije donio nadležni organ

- (član 28. ovog zakona),
- b) obavi ispite suprotno bližim propisima (čl. 88. i 91. ovog zakona),
 - c) ne realizuje godišnji fond nastavnih časova (član 44. ovog zakona),
 - d) se u školi upotrebljavaju udžbenici koja nije odobrio nadležni organ (član 30. ovog zakona),
 - e) ne upiše školske obveznike sa svog školskog područja (član 65. ovog zakona),
 - f) izvještaj o upisu ne dostavi nadležnim organima u propisanom roku (član 65. ovog zakona),
 - g) ne upiše učenika koji je doselio na njeno školsko područje ili ako ga upiše bez prevodnice, koju popunjava škola iz koje je došao (čl. 62. i 69. ovog zakona),
 - h) ne postupa u skladu s standardima i normativima, osim uz saglasnost ministra,
 - i) ne postupa u skladu s pravilnicima koje donosi ministar,
 - j) organi škole ne obavljaju poslove iz svoje nadležnosti, već iz nadležnosti drugog organa u skladu s ovim zakonom,
 - k) nastavu realizira nastavni kadar koji nema profil i stručnu spremu utvrđenu nastavnim planom i programom i
 - l) ne izvrši naloženu upravnu mjeru u roku i na način kako je naložena rješenjem inspektora.
- (4) Za prekršaje iz stava (3) ovog člana zakona kaznit će se i odgovorna osoba u školi ili domu učenika novčanom kaznom od 500 do 1.500 KM.
- (5) Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj škola ili dom učenika ako:
- a) omogući političko djelovanje u školi (čl. 4. i 107. ovog zakona),
 - b) ne usvoji godišnji program i izvještaje i ne dostavi ih nadležnim organima do zakonom utvrđenog roka (čl. 34. i 35. ovog zakona),
 - c) ne vodi propisanu dokumentaciju i evidenciju i uredno i blagovremeno ne upisuje sve propisane podatke (čl. 21. i 48. ovog zakona),
 - d) ne vrši ocjenjivanje u skladu sa čl. 85., 86. i 87. ovog zakona,
 - e) uputi učenika da ponovi razred, a da o prigovoru roditelja učenika nije odlučilo nastavničko vijeće (član 89. ovog zakona),
 - f) ne organizira ljekarski pregled radnika (član 96. ovog zakona),
 - g) ne izvrši ocjenjivanje radnika i ne izda rješenja o napredovanju i sticanju stručnih zvanja radnika (član 104. ovog zakona) i
 - h) onemogući nesmetano i potpuno obavljanje nadzora (član 131. ovog zakona).
- (6) Za prekršaje iz stava (5) ovog člana kaznit će se direktor odnosno predsjednik i članovi Školskog odbora u školi ili domu učenika novčanom kaznom od 500 do 1.500 KM.
- (7) Za prekršaje iz st. (2) i (4) ovog člana, za koje se utvrdi lična odgovornost, novčanom kaznom do 1.000 KM kaznit će se nastavnik.
- (8) Novčanom kaznom od 500 KM kaznit će se za prekršaj roditelj djeteta ako ne upiše dijete u školu, odnosno ako dijete redovno ne pohađa nastavu (čl. 63., 65., 66. i 67. ovog zakona).
- (9) Ukoliko ni poslije izvršene kazne roditelj ne upiše dijete u školu, odnosno ako dijete redovno ne pohađa nastavu, kazne se ponavljaju.

- (10) Novčanom kaznom od 1.000 KM kaznit će se za prekršaj predsjednik i članovi Školskog odbora za nezakonit rad Školskog odbora (član 108. ovog zakona).
- (11) Novčanom kaznom ~~od 1.000 KM~~ **do 1.000 KM** kaznit će se za prekršaj sekretar škole za kojeg se utvrdi da nije u pisanoj formi upozorio na nezakonito postupanje direktora i školski odbor.

XXII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 134.

(Obaveza Vlade u donošenju i usklađivanju ostalih propisa i akata)

- (1) Vlada će, na prijedlog Ministarstva, u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, uskladiti sve akte iz svoje nadležnosti sa odredbama ovog zakona.
- (2) Akti čije odredbe nisu u suprotnosti sa ovim zakonom, a koji su iz nadležnosti Vlade, ostaju na snazi.
- (3) Vlada će u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti bliže propise iz svoje nadležnosti o pitanjima koji nisu uređena podzakonskim aktima iz nadležnosti Vlade u skladu sa ovim zakonom.

Član 135.

(Obaveze ministra u donošenju i usklađivanju ostalih propisa i akata)

- (1) Ministar će u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, uskladiti sve akte iz svoje nadležnosti sa odredbama ovog zakona.
- (2) Akti čije odredbe nisu u suprotnosti sa ovim zakonom, a koje donosi ministar ostaju na snazi.
- (3) Ministar će u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti bliže propise o pitanjima koji nisu uređena podzakonskim aktima.
- (4) Do donošenja novih nastavnih planova i programa koristit će se postojeći nastavni planovi i programi.
- (5) Do donošenja novih nastavnih planova i programa kojima se utvrđuje profil i stručna sprema nastavnika nastavu u Kantonu mogu izvoditi lica:
 - a) sa završenim najmanje VII stepenom stručne spreme, sa zvanjem profesora, ili završenim drugim fakultetom i položenom pedagoško-psihološkom i metodičko-didaktičkom grupom predmeta ili
 - b) sa završenim II, odnosno III ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa na nastanvičkom fakultetu ili drugom fakultetu i položenom pedagoškopsihološkom i metodičko-didaktičkom grupom predmeta.
- (6) U osnovnoj školi radni odnos mogu zasnovati i lica koja su završila I ciklus bolonjskog visokoobrazovnog procesa do kraja 2020/2021. školske godine **Ispraviti 2022/2023**

(tehnička greška). Ova lica su obavezna završiti II ciklus bolonjskog visokoobrazovnog procesa u roku od četiri godine od stupanja na snagu ovog zakona.

- (7) U osnovnoj školi radni odnos mogu zasnovati i lica koja su stekla VI stepen stručne spreme, po predbolonjskom sistemu studiranja. Ova lica su obavezna doškolovati se, u roku od tri godine, od dana donošenja programa doškoloavanja.
- (8) Prilikom donošenja svih akata koji tretiraju poslove iz nadležnosti sindikata ministar će provoditi konsultacije sa njihovim ovlaštenim predstavnicima i omogućiti učešće u izradi akata koji tretiraju poslove iz nadležnosti sindikata.
- (9) S ciljem efikasnijeg upravljanja budžetskim sredstvima i javnim prihodima, Ministarstvo u ime osnivača može za sve ili više škola provoditi javne nabavke.

Član 136.

(Obaveza škola u donošenju i usklađivanju ostalih propisa i akata)

Škole su u roku od šest mjeseci od dana donošenja ovog zakona svoju organizaciju, djelatnost i pravila obavezne uskladiti sa odredbama ovog zakona.

Član 137.

(Radnici zatečeni na radu u školi)

- (1) Lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa ili višom, odnosno, srednjom stručnom spremom, zatečena na poslovima nastavnika u radnopravom statusu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, mogu nastaviti rad na tim poslovima.
- (1a) Lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa ili višom, odnosno, srednjom stručnom spremom, zatečena na poslovima nastavnika u radnopravom statusu na određeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, obavezan je u naredne četiri godine da stekne odgovarajuću stručnu spremu.
- (2) Radnici koji rade sa višom spremom na mjestu sekretara škole, a za to radno mjesto je standardima i normativnima te Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta predviđen VII stepen, a sa danom stupanja na snagu ovog zakona imaju više od 20 godina radnog staža, ostaju na svojim poslovima i radnim zadacima, nisu dužni sticati viši stepen stručne spreme od one koju posjeduju.
- (3) Lica zatečena na poziciji direktora škole, nakon okončanja tekućeg mandata, mogu biti imenovana na dužnost direktora škole u istoj školi još jedanput ako na poziciji direktora škole nisu bili duže od četiri godine.
- (4) Uslov iz stava 109. stav (7) tačka e) ovog zakona primjenjivat će se po isteku od dvije godine od dana donošenja pravilnika iz člana 109. stav (5) ovog zakona.

Član 138.
(Vanredni učenici)

Učenici koji su na dan donošenja ovog zakona zatečeni u statusu vanrednog učenika mogu nastaviti obrazovanje u tom statusu do okončanja obaveznog obrazovanja.

Član 139.
(Kontinuitet mandata direktora i školskih odbora)

Donošenjem ovog zakona utvrđuje se postojanje kontinuiteta u mandatima školskih odbora i direktora škola te se pravo na dva uzastopna mandata u jednoj školi odnosi na već imenovane članove školskih odbora i direktore.

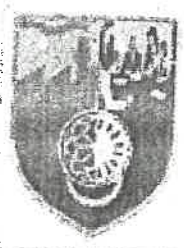
Član 140.
(Prestanak važenja zakona)

Danom početka primjene ovog zakona na području Kantona prestaje da važi Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 23/17, 33/17, 30/19, 34/20 i 33/21) i Zakon o srednjem obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 23/17, 30/19 i 33/21).

Član 141.
(Stupanje na snagu i primjena)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", a primijenjivat će se od školske 2022/2023. godine.

11
1083
b:2

**EKONOMSKO - SOCIJALNO VIJEĆE
ZA PODRUČJE KANTONA SARAJEVO
SARAJEVO**

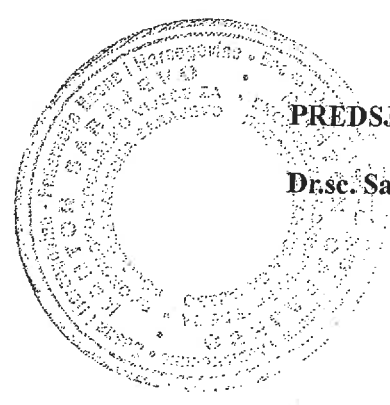
Broj: 13-04-04-4881-4-1/23
Sarajevo, 27.02.2023. godine

- **VLADA KANTONA SARAJEVO
- OVDJE -**
- **Gosp. Franjo Rener, potpredsjednik ESV KS
Savez samostalnih sindikata BiH – Kantonalni odbor Kanton Sarajevo
Ul. Obala Kulina bana br. 1, 71000 Sarajevo**
- **Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo
n/r Ivana Prvulović**
- **Savez samostalnih sindikata BiH – Kantonalni odbor Kanton Sarajevo
gosp. Franjo Rener, potpredsjednik ESV KS
Ul. Obala Kulina bana br. 1, 71000 Sarajevo**
- **Udruženje poslodavaca Kantona Sarajevo
Dr.sc. Safudin Čengić, predsjednik
Ul. Maršala Tita 6 , 71000 Sarajevo**
- **Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo
- OVDJE -**

Predmet: Zaključak Ekonomsko – socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo, dostavlja se

U prilogu se dostavlja Zaključak Ekonomsko – socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo, donijet na 98. sjednici Ekonomsko - socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo, održanoj 27.02.2023. godine.

S poštovanjem,

**PREDSJEDNIK ESV KS
Dr.sc. Safudin Čengić s.r.**

Dostaviti:
1. Naslovu x6
2. a/a

EKONOMSKO - SOCIJALNO VIJEĆE ZA PODRUČJE KANTONA SARAJEVO SARAJEVO

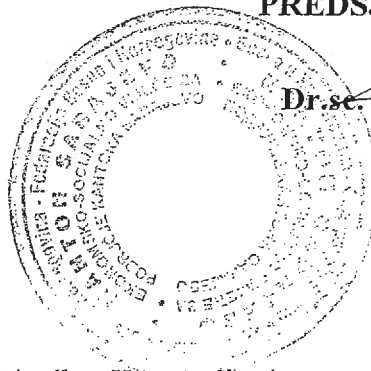
Broj: 13-04-04-4881-4/23
Sarajevo, 27.02.2023. godine

U skladu sa članom 3. Sporazuma o osnivanju Ekonomsko - socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo br. 02-05-33200-19.1/05 od 03.02.2006. godine, 02-05-21020-16.1/11 od 30.06.2011. godine i 02-05-23316-25/16 od 14.07.2016. godine i članom 23. Poslovnika o radu Ekonomsko - socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo br. 01-69-4-50/18 od 17.07.2018. godine, 01-73-6-29-1/19 od 15.05.2019. godine i 13-01/2-04-4151-5/21 od 23.02.2021. godine, Ekonomsko - socijalno vijeće za područje Kantona Sarajevo je donijelo sljedeći:

ZAKLJUČAK

Ekonomsko – socijalno vijeće za područje Kantona Sarajevo podržava aktivnosti Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i Vlade Kantona Sarajevo na donošenju Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

PREDSJEDNIK ESV KS

Dr.sc. Čengić Safudin

Dostaviti:

1. Premijer Kantona Sarajevo,
2. Predsjednik ESV KS,
3. Potpredsjednici ESV KS (X2),
4. Savez samostalnih sindikata BiH - Kantonalni odbor Kanton Sarajevo,
5. Udruženje poslodavaca Kantona Sarajevo,
6. Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo,
7. A/a.

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

Broj: 11-05/ 2-34-22650-33/22
Sarajevo, 15.02.2023. godine

**SINDIKAT SREDNJEG I VISOKOG OBRAZOVANJA ODGOJA,
NAUKE I KULTURE BOSNE I HERCEGOVINE
KANTONALNI ODBOR KANTONA SARAJEVO**
Sarajevo, Obala Kulina bana 1
n/r Admir Šuvalić, predsjednik

PREDMET: Mišljenje na Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
u Kantonu Sarajevo, *traži se*

Cijenjeni,

Skupština Kantona Sarajevo je donijela Zaključak, broj: 01-02-20299/22 od 17.5.2022. godine, kojim je utvrdila Nacrt Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i isti je uputila u javnu raspravu u trajanju od 30 dana.

Nakon završene javne rasprave, Komisija za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, izvršila je zadatke definisane Rješenjem o imenovanju, te dostavila ministrici za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo tekst Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, kao i Izvještaj o rezultatima javne rasprave.

Molimo Vas da dostavite Vaše mišljenje na navedeni prijedlog zakona dostavljen u prilogu ovog akta najdalje do dana 03.03.2023. godine.

Također, koristimo se prilikom da Vas pozovemo na konsultacije u vezi sa istim, u srijedu (22.02.2023. godine), u 12,00, u Kabinetu ministrice za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo.

Prilog:

- *Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.*

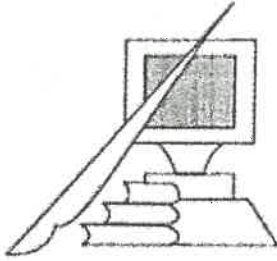
S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu;
2. Evidenciji;
3. Arhivi.

SINDIKAT SREDNJEG I VISOKOG
OBRAZOVANJA, ODGOJA, NAUKE I
KULTURE BOSNE I HERCEGOVINE

TRADE UNION OF THE SECONDARY
SCHOOL AND HIGHER EDUCATION
EMPLOYEES, BREEDING, SCIENCE
AND CULTURE OF BOSNIA AND
HERZEGOVINA

KANTONALNI ODBOR
KANTON SARAJEVO

CANTON COMMITTEE
CANTON SARAJEVO

Broj: 07-03-10/23
Sarajevo, 28.02.2023. godine

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo
n/r ministrici Naidi Hota-Muminović.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO

PRILUŽENO: 03-03-2023			
Operativna jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
M	3A	22650	-49

Predmet: Mišljenje na Prijedlog zakona,

Veza Vaš akt broj: 11-05/2-34-22650-32/22 od 15.02.2023.godine.

Poštovana Ministrice,

Kantonalni odbor Sindikata je na svojoj sjednici jednoglasno zauzeo stav za pojedine odredbe Prijedloga zakona koje Vam dostavljam:

1. U članu 134. Dodaje se novi stav (4) koji treba da glasi:

Član 63. stav (7) se neće primjenjivati dok Ministar na prijedlog Instituta ne donese propis iz člana 95. stav (8) ovog Zakona.

Obrazloženje: U slučaju da se ne usvoji Prijedlog zakona u ovom tekstu, nakon stupanja na snagu u srednjim školama može nastupiti apsolutna anarhija, jer nijednim drugim propisom nije regulisano šta se dešava sa učenikom koji napravi teži prekršaj za koji je predviđena odgojno disciplinska mjera predviđen članom 94. stav (2) tačka g) isključenje iz škole. A obzirom na to da je predviđeno obavezno srednje obrazovanje takvog učenika neće biti moguće udaljiti iz škole bez obzira na težinu prekršaja koji je učinio, što može biti veoma opasno.

Napominjemo da je stav Sindikata da srednje obrazovanje ne treba biti obavezno, ali se to nije uvažilo kod izrade Nacrta i Prijedloga. Nadamo se da ćete uvažiti ovu za nas vrlo važnu primjedbu koja između ostalog da je sigurnost našim članovima koji rade sa učenicima sa teškim devijantnim ponašanjem.

2. U članu 99. stav (5) umjesto riječi "uz konsultacije sa sindikatom" treba da stoji "uz saglasnost sindikata"

Obrazloženje: Tako je regulisano Pravilnikom o "TV"

3. Član 137. stav (1) treba da glasi. " Lica zatečena na poslovima nastavnika u radnopravnom statusu na neodređeno radno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog Zakona nemaju obavezu da se doškoluju u slučaju da novi propis predviđa drugačiju stručnu spremu i profil, i mogu nastaviti rad na tim poslovima"

Obrazloženje: U važećem Zakonu o srednjem obrazovanju ova lica sa završenim prvim ciklusom a koja izvode nastavu na opšte obrazovnim i stručno teoretskim predmetima mogu nastaviti da rade. Lica koja su stekla pravo na rad na neodređeno vrijeme po propisima koja su tada bila važeća uglavnom imaju dovoljno iskustva, a predviđenim rješenjem bi se natjerali da upisuju, opće poznato, sumnjive privatne fakultete.

4. U članu 101. stav (1) na početku ubaciti riječi "Izuzetno, u nedostatku nastavnika sa odgovarajućim kvalifikacijama "

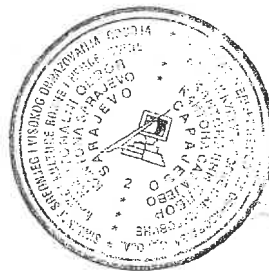
Obrazloženje: Prioritet treba da imaju osobe sa potpunim kvalifikacijama i osposobljenim za samostalan rad. U praksi se može desiti da na osnovu kriterija osoba bez kvalifikacija bude bolje rangirana. Npr: osoba nez potpunih kvalifikacija (inženjer) koji je bio na birou 5 godina i radio je mimo struke, bude bolje rangiran od inženjera koji se nakon studija stručno osposobio za rad u nastavi.

5. U članu 102. stav (1) na početku ubaciti riječi "Izuzetno, u nedostatku nastavnika sa odgovarajućim kvalifikacijama "

Obrazloženje: Kao u prethodnom članu.

U prilogu Vam dostavljam i primjedbe dobivene iz sindikalnih organizacija, iz kojih posebno izdvajam primjedbe dostavljene iz centara koji rade sa djecom sa poteškoćama u razvoju te preporučujem da se razmotre jer su ponuđenja dobra rješenja koja tretiraju upis djece u centre, ocjene iz vladanja u centrima ali i prijedlozi koji ispravljaju lose formulisan tekst (npr. uslovi za direktora centra).

Srdačan pozdrav!

PREDSJEDNIK
Admir Suvalić

Prilog dopisi:

- SO JU Srednja škola za saobraćaj i komunikacije Sarajevo.
- SO JU Srednja škola poljoprivrede, prehrane, veterine i uslužnih djelatnosti.
- SO JU Srednja muzička škola,
- SO JU Centar za slijepu i slabovidnu djecu i omladinu,
- SO JU Centar za slušnu i govornu rehabilitaciju,
- SO JU Škola za srednje stručno obrazovanje i radno osposobljavanje.

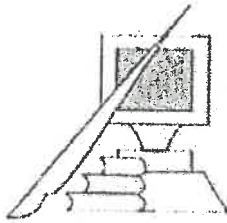
Obala Kulina bana 1, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Tel: +387(0)33 217-844, tel/fax: +387(0)33 217-844

E-mail: ssvoonkbihkoks@gmail.com, web: <http://www.ssvoonkbihkoks.com.ba/>

Transakcijski račun: UniCredit Bank dd Sarajevo broj: 3389002206216219

ID broj: 4200168330069

SINDIKAT SREDNJEG I VISOKOG OBRAZOVANJA, ODGOJA, NAUKE I KULTURE
BOSNE I HERCEGOVINE

KANTONALNA ORGANIZACIJA
KANTONA SARAJEVO

SINDIKALNA ORGANIZACIJA
JU SREDNJA ŠKOLA ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE SARAJEVO

UPUTA: Primjedbe na Zakon objedinjuje i upisuje te dostavlja Kantonalnom odboru predsjednik sindikalne organizacije nakon što eventualno iste prikupi od članova. Primjedbe se dostavljaju isključivo putem ovog obrasca i na drugi način dostavljene neće biti uzete u razmatranje.

PRIMJEDBA NA ČLAN:

(navesti broj člana (stav/alineja) za svaki član za koji se daje primjedba i dati prijedlog izmjene u formi kako bi trebao da izgleda)

1. Član 46 – stav 7
Redovna nastava ne može početi prije 8:00 sati niti završiti poslije 20:00 sati
Izmijeniti i staviti
Redovna nastava ne može početi prije 8:00 sati niti završiti poslije 19:30 sati
2. Član 47- stav 11
U toku sedmice učenici srednje škole mogu imati najviše 35 časova nastave, s tim da u toku dana ne mogu imati više od sedam časova redovne nastave.
Izmijeniti i staviti
U toku sedmice učenici srednje škole mogu imati najviše 32 časova nastave, s tim da u toku dana ne mogu imati više od sedam časova redovne nastave.
3. Član 109- DIREKTOR ŠKOLE stav 7 a)
da u pogledu stručne spreme ispunjava uvjete za radna mjesta u školi u kojoj konkuriše, a kako slijedi: nastavnik, pedagog, pedagog-psiholog, a u centru stručni saradnik koji je u neposrednom radu sa učenicima;
Izmijeniti i staviti : da u pogledu stručne spreme ispunjava uvjete za radna mjesta u školi u kojoj konkuriše, a kako slijedi: nastavnik, pedagog, pedagog-psiholog, psiholog, a u centru stručni saradnik koji je u neposrednom radu sa učenicima;
4. Član 109- DIREKTOR ŠKOLE stav 7 e) da posjeduje licencu/certifikat za obavljanje poslova direktora koju izdaje Institut i
Izbrisati ovaj član dok se jasno ne propiše i definiše na koji način neko ko je kandidat za direktora može dobiti ovu licencu/certifikat
5. Član 115- stav2: Nastavničkim vijećem rukovodi direktor, a u njegovom odsustvu pomoćnik direktora/voditelj dijela nastavnog procesa, pedagog škole ili član nastavničkog vijeća kojeg ovlasti direktor škole
Izmijeniti i staviti : Nastavničkim vijećem rukovodi direktor, a u njegovom odsustvu pomoćnik direktora/voditelj dijela nastavnog procesa, pedagog škole, psiholog škole ili član nastavničkog vijeća kojeg ovlasti direktor škole
6. Član 116 - stav2: Nastavničkim vijećem rukovodi direktor, a u njegovom odsustvu pomoćnik direktora/voditelj dijela nastavnog procesa, pedagog škole ili član nastavničkog vijeća kojeg ovlasti direktor škole
Izmijeniti i staviti: Nastavničkim vijećem rukovodi direktor, a u njegovom odsustvu pomoćnik direktora/voditelj dijela nastavnog procesa, pedagog škole, psiholog škole ili član nastavničkog vijeća kojeg ovlasti direktor škole
7. Član 89. stav 4) Odjeljensko vijeće obavezno je izvršiti analizu zaključenih ocjena predmetnog nastavnika i u slučaju nepravilnosti o tome sačiniti mišljenje.
Izbaciti stav iz člana pošto Odjeljensko vijeće nije kompetentno da izvrši analizu ocjena predmetnog nastavnika

8. Član 92. (Učenici sa specijalnim statusom)
Škola će učenicima sa specijalnim statusom dati mogućnost da završe odgovarajući razred putem praćenja nastave i ocjenjivanja, odnosno organiziranjem instruktivno-konsultativne nastave u školi i/ili online i polaganja predmetnih ispita ili razrednog ispita u toku školske godine.
Izmijeniti i staviti: Škola će učenicima sa specijalnim statusom dati mogućnost da pohađaju odgovarajući razred putem praćenja nastave i ocjenjivanja, odnosno organiziranjem instruktivno-konsultativne nastave u školi i/ili online i polaganja predmetnih ispita ili razrednog ispita u toku školske godine.
9. Član 46. stav 9

Ministar pri utvrđivanju školskog kalendara iz člana 44. stav (1) obavezno određuje jednu sedmicu za realizaciju online nastave u svakom polugodištu za učenike od šestog razreda osnovne škole do trećeg odnosno četvrtog razreda srednje škole

Izmijeniti i staviti:

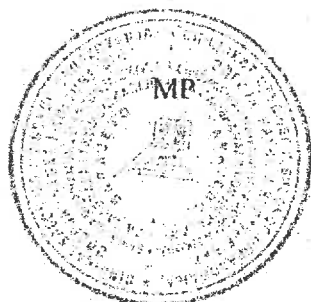
Ministar pri utvrđivanju školskog kalendara iz člana 44. stav (1) obavezno određuje dvije sedmice za realizaciju online nastave u svakom polugodištu za učenike od šestog razreda osnovne škole do trećeg odnosno četvrtog razreda srednje škole.

KRATKO OBRAZLOŽENJE:

(obrazložiti primjedbu i sugestiju za svaki prijedlog izmjene)

1. Predugo je trajanje nastave do 20:00 h.
2. Član 47- stav 11 (učenici srednjih škola max opterećenje 35 časova – što daje mogućnost da učenici svaki dan imaju 7 časova- preopterećenost učenika)- a pričamo o reformi.
3. Diskriminacija da psiholog nema mogućnost da bude direktor škole.
4. -
5. Diskriminacija da nema i psihologa škole.
6. Diskriminacija da nema i psihologa škole.
7. -
8. Škola će dati mogućnost da pohađa, a ne završi!
Koji je minimum uslova koje takvi učenici moraju zadovoljiti, zbog čega nikada nije definiran?
Postoje i malverzacije u dodjeljivanju takvih priznanja sportistima koji onda dobiju diplome u ruke usput poništavajući svaki trud svojih kolega u odjeljenju.
9. Dosadašnja praksa od dvije online sedmice unutar jednog polugodišta se pokazala veoma uspješnom i korisnom i ne bi je trebalo skraćivati.
10. Član 70 Ne predviđa mogućnost ne pohađanja nastave za učenike srednje škole
11. Član 74. (Sigurnost i zaštita učenika) Ne predviđaju se mjere zaštite nastavnika u odgojno-obrazovnom procesu. Nastavnici su u potpunosti zakonom nezaštićeni, tome svjedoče brojni negativni primjeri iz zemlje i regiona.

Datum: 27. 2. 2023.

Predsjednik/ca

Naziv studentske organizacije: SO JU Srednja škola poljoprivrede, prehrane, veterine i uslužnih djelatnosti Sarajevo

OPUTA: Primjedbe na Zakon objedinjuje i upisuje te dostavlja Kantonalskom odboru predsjednik studentske organizacije nakon što eventualno iste prikupi od članova. Primjedbe se dostavljaju isključivo putem ovog obrascu i na drugi način dostavljene neće biti uzete u razmatranje.

PRIMJEDBA NA ČLAN:

(navesti broj člana (stav/alinjea) za svaki član za koji se daje primjedba i dati prijedlog izmjene u formi kako bi trebno da izgleda)

1. Član 109. (Direktor škole)

član 109. stav (7) alinjea a)

„Za direktora škole kao javno ustanove može biti imenovano lice koje, osim općih ispunjava i sljedeće uvjete:

- a) da u pogledu situacije sprema ispunjava uvjete za radna mjesta u školi u kojoj konkuriše, a kako slijedi: nastavnik, pedagog, pedagog-psiholog, psiholog, au centru stručni saradnik koji je u neposrednom radu sa učenicima.

KRATKO OBRAZLOŽENJE:

(obrazložiti primjedbu i sugestiju za svaki prijedlog izmjene)

1. Obrazloženje:

Psiholog (stručni saradnik) učestvuju u neposrednom odgojno-obrazovnom radu s učenicima jednako kao i pedagog, odnosno pedagog-psiholog.

Apsurdno je da diplomirani psiholog koji je uposlen kao nastavnik psihologije može aplicirati na poziciju direktora, a diplomirani psiholog, koji obavlja poslove stručnog suradnika – psihologa, tu mogućnost nema.

Prijedlog zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo u članu 4. stav (1) navodi da je „u školama zabranjena svaka vrsta diskriminacije u skladu sa zakonom“.

Zakon o radu („Službene novine FBiH“, broj: 26/16 i 89/18) jasno i nedvosmisleno definiira zabranu diskriminacije:

Član 10. stav (1) diskriminacije je zabranjena u odnosu na:

- uvjete za zapošljavanje i izbor kandidata za obavljanje određenog posla
- uvjete rada i sva prava iz radnog odnosa
- obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje
- 11. napredovanje u poslu**
- otkazivanje ugovora o radu.

Napominjem da je BiH potpisala Evropsku konvenciju o ljudskim pravima (čl.14 – zabrana diskriminacije), stoga je obavezna istu i primjenjivati.

Datum: 27.02.2023. godine

MP

Predsjednica SO

Krupalija Senada

Naziv sindikalne organizacije: Srednja muzička škola Sarajevo

UPUTA: Primjedbe na Zakon objedinjuje i upisuje te dostavlja Kantonalnom odboru predsjednik sindikalne organizacije nakon što eventualno iste prikupi od članova. Primjedbe se dostavljaju isključivo putem ovog obrasca i na drugi način dostavljene neće biti uzete u razmatranje.

PRIMJEDBA NA ČLAN:

(navesti broj člana (stav/alineja) za svaki član za koji se daje primjedba i dati prijedlog izmjene u formi kako bi trebao da izgleda)

1. član 29

Stav(7)Programe iz stava (1) ovog člana donosi nastavničko vijeće uz konsultacije sa roditeljima učenika u skladu sa pravilnikom o inkluzivnoj nastavi kojeg donosi Ministarstvo.

Treba da glasi:

Programe iz stava (1) ovog člana donosi nastavničko vijeće **uz odobrenje roditelja da učenik pohađa nastavu po programima predviđenim inkluzivnom nastavom** u skladu sa pravilnikom o inkluzivnoj nastavi kojeg donosi Ministarstvo

2. Član 63.stav (7) Odgoj i obrazovanje u srednjoj školi počinje upisom u prvi razred srednje škole i obavezno je za sve učenike od završetka osnovnog odgoja i obrazovanja do sticanja srednje stručne spreme, a najkasnije do 22. godine života, osim učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom koji imaju pravo na nastavak redovnog školovanja do 26. godine života.

Treba da glasi:

Odgoj i obrazovanje u srednjoj školi počinje upisom u prvi razred srednje škole i obavezno za sve učenike od završetka osnovnog odgoja i obrazovanja do sticanja srednje stručne spreme **s tim da ponavljanje istog razreda može biti samo dva puta.**

Dodati novi član:

Obavezno obrazovanje za sticanje srednje stručne traje najkasnije do 22.godine života.

3. Član 88. (Prevođenje učenika u naredni razred i ponavljanje razreda)

(8) Prije polaganja popravnog ispita škola je dužna organizirati instruktivnu nastavu za učenika.

Treba da glasi :

Prije polaganja popravnog ispita osnovna škola je dužna organizovati instruktivnu nastavu za učenika.

Prije polaganja popravnog ispita **srednja škola nije dužna** organizovati instruktivnu nastavu za učenika.

KRATKO OBRAZLOŽENJE:

(obrazložiti primjedbu i sugestiju za svaki prijedlog izmjene)

1. U dosadašnjoj praksi zbog nedorečenosti samog Pravilnika o inkluzivnoj nastavi, konsultacije sa roditeljima su shvaćene kao da su roditelji eksperti za svaki nastavni predmet i preuzeli ulogu odobravanja ili osporavanja IPP programa iako za to postoje stručni timovi koje je angažovalo Ministarstvo. Uloga roditelja je davanje saglasnosti za izradu IPP programa a ne i njihovu stručnu analizu jer ni jedan roditelj nema takva znanja i kompetencije za procjenu širine i dubine IPP programa.

2. Iz ovog stava proizilazi da upisani učenik sa 15 godina života može da provede u sistemu srednjeg obrazovanja sve do 22. godine. Takva mogućnost ne stimuliše učenike da postižu dobre rezultate i da skrate vrijeme obrazovanja kako bi pravovremeno mogli nastaviti svoje obrazovanje ili zasnovati radni odnos. Takođe, status učenika povlači i druge benefite (prijevoz, doplatka na platu, određena socijalna primanja) što može dovesti do zloupotreba istih čime se šteti budžet KS.

Obavezno srednje obrazovanje do 22. godine života treba da omogući samo u slučaju spriječenosti učenika da nakon osnovnog odgoja i obrazovanja upiše srednje obrazovanje, obaveza sticanja srednjeg obrazovanja traje do 22. godine života.

Stimulisanjem učenika na redovno školovanje smanjujemo trošak roditeljima, državi i omogućavamo brže stručni kadar za potrebe privrede i društva.

3.a) Učenicima srednje škole pored redovnog pohađanja nastave ne treba instruktivna nastava prije polaganja popravnog ispita jer tom mogućnošću učenik odlaže svoje obaveze tokom godine računajući da će imati posebnu nastavu pred popravni ispit.

b) Kako i ko će platiti nastavnici instruktivnu nastavu obzirom da je juni (za maturante sa jednom slabom ocjenom) odnosno august mjesec pripreme administracije i samih popravnih ispita.

Datum: 27. 02. 2023. godine

Predsjednik

Naziv sindikalne organizacije: Centar za slijepu i slabovidnu djecu i omladinu Sarajevo

UPUTA: Primjedbe na Zakon objedinjuje i upisuje te dostavlja Kantonalnom odboru predsjednik sindikalne organizacije nakon što eventualno iste prikupi od članova. Primjedbe se dostavljaju isključivo putem ovog obrasca i na drugi način dostavljene neće biti uzete u razmatranje.

PRIMJEDBA NA ČLAN:

(navesti broj člana (stav/alineja) za svaki član za koji se daje primjedba i dati prijedlog izmjene u formi kako bi trebao da izgleda)

1. Član 27. stav 4. iza riječi „Instituta“ dodaje se „ a u skladu sa iskazanim potrebama Škola“.
2. Član 28. stav 2. iza riječi „Institut “ dodaje se „ na prijedlog Škole“.
3. Član 61. iza stava (2) dodaje se stav (3) koji glasi:
„Učenici koji su završili osnovnu školu u centru i daljnje školovanje nastavljaju u centru, nisu obavezni polagati eksternu maturu“.
4. U članu 67. dodaje se stav (5)
„Učenici centra u prvi razred srednje škole upisuju se putem informacionog sistema EMIS ili podnošenjem zahtjeva za upis“.
5. U članu 81. stav (2) mijenja se i glasi:
„U centru se predlaže, usvaja i realizira individualni edukacijski program (IEP) i individualno prilagođeni program (IPP) za učenike centra, koji po procjeni ne mogu pratiti važeće (odobrene) nastavne planove i programe“.
6. U član 82. stav (2) iza riječi Komisija dodati: „Centra“.
7. Član 86. stav (1) mijenja se i glasi:
„Vladanje učenika se ne ocjenjuje do IV razreda u centrima i redovnoj školi“.
8. Član 96. stav (1) potrebno je dopuniti sa:
„Sistematski pregled u zdravstvenoj ustanovi obavlja se u organizaciji škole. Svaki radnik škole, uključujući i radnika na određeno vrijeme, prije početka školske godine obavezan je obaviti sistematski ljekarski pregled u zdravstvenoj ustanovi i uvjerenje o sistematskom ljekarskom pregledu dostaviti u školu kod koje se nalazi njegov personalni dosije“.
9. Član 97. iza riječi „Instituta“ dodaju se riječi: „a koji je zasnovan na iskazanim potrebama Škola“;
10. Član 109. Stav (7) tačka a) potrebno je dopuniti:
„Za direktora škole kao javne ustanove može biti imenovano lice koje, osim općih ispunjava i sljedeće uslove
a) da u pogledu stručne spreme ispunjava uvjete za radna mjesta u školi u kojoj konkuriše, a kako slijedi: nastavnik, pedagog, pedagog-psiholog, a u centru i stručni saradnik koji je u neposrednom radu sa učenicima“.

KRATKO OBRAZLOŽENJE:

(obrazložiti primjedbu i sugestiju za svaki prijedlog izmjene)

1. Smatramo da su matične kuće (Škole) na osnovu neposrednog rada u nastavnom i vannastavnom procesu kompetentne davati prijedloge za donošenje propisa o Kurikuluma kojim je obuhvaćen odgojno-obrazovni rad.
2. Na osnovu neposrednog rada u nastavnom i vannastavnom procesu i potrebama učenika i individualnim potrebama, smatramo da je nastavno osoblje jedino kompetentno davati prijedlog za donošenje Nastavnog plana i programa
3. Obzirom da učenici nastavljaju nakon završene osnovne škole pohađati i srednju školu u centru, cijeneći najbolji interes učenika, a shodno njihovim potrebama ne polažu eksternu maturu. Učenicima centra koji nastavljaju daljnje školovanje u redovnim srednjim školama, centar će u skladu sa pozitivnim propisima organizovati polaganje eksterne mature.
4. Upis učenika u prvi razred srednje škole u centru vrši se tokom cijele godine, a upis putem emisa je teško izvodiv, obzirom na specifičnost centra kao i poteškoća učenika koji pohađaju centar. Shodno uputama iz Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, upis u centar ne vrši se putem EMISA.
5. Obzirom da se u Centru pored redovnih nastavnih planova i programa, realiziraju i nastavni nastavni plan i program za osnovnu školu za učenike oštećenog vida, kao i nastavni plan i program za srednju školu za učenike oštećenog vida, cijeneći najbolji interesa učenika pristupa se izradi IEP-a i IPP-a.
6. Smatramo da navedeno treba dodati kako bi se tačno znalo da je to Komisija Centra, a ne neka druga Komisija.
7. Obzirom da je u prijedlogu zakona član 86. stav (1), propisano da se vladanje učenika ne ocjenjuje u centrima i do IV razreda u redovnoj školi, potrebno je jasno izdefinisati da se vladanje učenika i u centrima ne ocjenjuje do IV razreda. Odredba koja se sadržana u prijedlogu zakona, ocjenjivanje vladanja u centrima isključuje, što do sada nije bila praksa. Potrebno je izjednačiti i u centrima i u redovnoj školi, da se ne ocjenjuje vladanje učenika do IV razreda.
8. Nije definisano da li radnik obavlja sistematski ljekarski pregled ili se obavlja u organizaciji škole. Obzirom da je u članu 133. stav (5) tačka f) pomenutog prijedloga zakona propisano da će se novčanom kaznom kazniti škola ako ne organizira ljekarski pregled radnika, potrebno je dopuniti ovaj član kako je navedeno.
9. Smatramo da su matične kuće (Škole) na osnovu neposrednog rada u nastavnom i vannastavnom procesu kompetentne davati prijedloge za donošenje propisa o profilu i stručnoj spremi nastavnika, a što se zasniva na potrebama škola.
10. U prijedlogu pomenutog zakona u centrima za direktora ne bi mogao konkurisati nastavnik. Dodavanje „i stručni saradnici“ , jasnije je definisano ko može konkurisati za direktora Centra.

Datum: 27.02.2023.

Predsjednik/ca

Naziv sindikalne organizacije:

JU CENTAR ZA SLUŠNU I GOVORNU REHABILITACIJU SARAJEVO

PRIMJEDBA NA ČLAN:

član 61. stav (2)

Prijedlog za izmjenu:

Član 61. iza stava (2) dodaje se stav (3) koji glasi:

Učenici koji su završili osnovnu školu u centru i daljnje školovanje nastavljaju u centru, nisu obavezni polagati eksternu maturu.

KRATKO OBRAZLOŽENJE:

Obrazloženje

Obzirom da učenici nastavljaju nakon završene osnovne škole pohađati i srednju školu u centru, cijeneći najbolji interes učenika, a shodno njihovim potrebama ne polažu eksternu maturu. Učenicima centra koji nastavljaju daljnje školovanje u redovnim srednjim školama, centar će u skladu sa pozitivnim propisima organizovati polaganje eksterne mature.

PRIMJEDBA NA ČLAN:

Član 67. stav (4)

Član 67. iza stava (4) dodaje se stav (5) koji glasi:

Učenici centra u prvi razred srednje škole, ne upisuju se putem informacionog sistema EMIS.

U prvi razred srednje škole centra, učenici se upisuju podnošenjem zahtjeva za upis.

KRATKO OBRAZLOŽENJE:Obrazloženje

Upis učenika u prvi razred srednje škole u centru vrši se tokom cijele godine, a upis putem EMISA je teško izvodiv, obzirom na specifičnost centra kao i poteškoća učenika koji pohađaju centar. Shodno uputama iz Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, upis u centar ne vrši se putem EMISA.

PRIMJEDBA NA ČLAN:

Član 81. stav (2)

Prijedlog za izmjenu:

Član 81. stav (2) mijenja se i glasi:

U centru se predlaže, usvaja i realizira individualni edukacijski program IEP, i individualno-prilagođeni program (IPP) za učenike centra, koji po procjeni ne mogu pratiti važeće (odobrene) nastavne planove i programe.

KRATKO OBRAZLOŽENJE:

Obrazloženje

Obzirom da se u Centru pored redovnih nastavnih planova i programa, realiziraju: nastavni plan i program za osnovnu školu za učenike oštećenog sluha i govora, kao i nastavni plan i program za srednju stručnu školu za učenike oštećenog sluha i govora, cijeneći najbolji interesa učenika pristupa se izradi IEP-a i IPP-a.

PRIMJEDBA NA ČLAN:

Član 86. stav (1)

Član 86. stav (1) mijenja se i glasi:

Vladanje učenika se ne ocjenjuje do IV razreda u centrima i redovnoj školi.

KRATKO OBRAZLOŽENJE:Obrazloženje

Obzirom da je u prijedlogu zakona član 86. stav (1), propisano da se vladanje učenika ne ocjenjuje u centrima i do IV razreda u redovnoj školi, potrebno je jasno izdefinisati da se vladanje učenika i u centrima ne ocjenjuje do IV razreda. Odredba koja se sadržana u prijedlogu zakona, ocjenjivanje vladanja u centrima isključuje, što do sada nije bila praksa.

Potrebno je izjednačiti i u centrima i u redovnoj školi, da se ne ocjenjuje vladanje učenika do IV razreda.

PRIMJEDBA NA ČLAN:

Član 96. stav (1)

Član 96. stav (1) mijenja se i glasi:

Sistematski pregled u zdravstvenoj ustanovi obavlja se u organizaciji škole.

Svaki radnik škole, uključujući i radnika na određeno vrijeme, prije početka školske godine obavezan je obaviti sistematski ljekarski pregled u zdravstvenoj ustanovi i uvjerenje o sistematskom ljekarskom pregledu dostaviti u školu kod koje se nalazi njegov personalni dosije.

KRATKO OBRAZLOŽENJE:Obrazloženje:

Nije definisano da li radnik obavlja sistematski ljekarski pregled ili se obavlja u organizaciji škole. Obzirom da je u članu 133. stav (5) tačka f) pomenutog prijedloga zakona propisano da će se novčanom kaznom kazniti škola ako ne organizira ljekarski pregled radnika, potrebno je dopuniti ovaj član kako je navedeno.

PRIMJEDBA NA ČLAN:

Član 109. stav (7) tačka a)

Član 109. stav (7) tačka a) mijenja se i glasi:

Za direktora škole kao javne ustanove može biti imenovano lice koje, osim općih ispunjava i slijedeće uslove

- a) da u pogledu stručne spreme ispunjava uvjete za radna mjesta u školi u kojoj konkuriše, a kako slijedi: nastavnik, pedagog, pedagog-psiholog, a u centru i stručni saradnik koji je u neposrednom radu sa učenicima.

KRATKO OBRAZLOŽENJE:

Obrazloženje

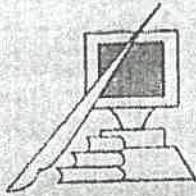
U prijedlogu pomenutog zakona u centrima za direktora ne bi mogao konkurisati nastavnik. Dodavanje „i stručni saradnici“, jasnije je definisano ko može konkurisati za direktora centra.

Datum: 27.2.2023.

Predsjednik sindikalne organizacije

Dženan Podbićanić

SINDIKAT SREDNJEG I VISOKOG OBRAZOVANJA, ODGOJA, NAUKE I KULTURE
BOSNE I HERCEGOVINE

KANTONALNA ORGANIZACIJA
KANTONA SARAJEVO

SINDIKALNA ORGANIZACIJA
JU ŠKOLA ZA SREDNJE STRUČNO OBRAZOVANJE I RADNO OSPOSOBLJAVANJE

Datum: 27.02.2023.

Broj : 08-01-33/23

PREDMET: Primjedbe na Zakon o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama

PRIMJEDBA NA ČLAN:

(navesti broj člana (stav/alinėja) za svaki član za koji se daje primjedba i dati prijedlog izmjene u formi kako bi trebao da izgleda)

1. Član 22. stav 7. iza riječi „centar“ dodaje se: „i srednja škola za učenike s teškoćama“;
2. Član 27. stav 4. iza riječi „Instituta“ dodaje se „a u skladu sa iskazanim potrebama Škola“;
3. Član 28. stav 2. iza riječi „Institut“ dodaje se „na prijedlog Škole“;
4. Član 47. stav 2. iza riječi „centrima“ dodaje se „i srednjoj školi za učenike s teškoćama“;
5. Član 80. u naslovu mijenja se i glasi: „centri i srednja škola za učenike s teškoćama kao javne ustanove“;
6. Član 80. stav 1. iza riječi „Centri“ dodaje se: „i srednje škole za učenike s teškoćama“;
7. Član 80. stav 2. iza riječi „Centar“ dodaje se: „i srednja škola za učenike s teškoćama“, riječ „ima“ mijenja se i glasi „imaju“;
8. Član 80. stav 3. iza riječi „centru“ dodaje se: „i srednjoj školi za učenike s teškoćama“;
9. Član 80. stav 4. iza riječi „centri“ dodaje se: „i srednja škola za učenike s teškoćama“;
10. Član 80. stav 4. iza riječi „srednjim školama“ dodaje se „a u skladu sa poštivanjem normiranih i nenormiranih obaveza nastavnika i stručnih saradnika u okviru 40-satne radne sedmice“;
11. Član 80. stav 7. iza riječi „Instituta“ dodaje se „a u skladu sa iskazanim potrebama Škola“;
12. Član 80. stav 8. iza riječi „Instituta“ dodaje se „a u skladu sa iskazanim potrebama Škola“;
13. Član 81. stav 1. iza riječi „centru“ dodaje se: „i srednja škola za učenike s teškoćama“;
14. Član 81. stav 2. iza riječi „centru“ dodaje se: „i srednja škola za učenike s teškoćama“;
15. Član 81. stav 3. iza riječi „centru“ dodaje se: „i srednja škola za učenike s teškoćama“;
16. Član 81. stav 4. iza riječi „centara“ dodaje se: „i srednje škole za učenike s teškoćama“, a iza riječi „prijedlog Instituta“ dodaje se: „a u skladu sa iskazanim potrebama Škola“;
17. Član 82. u naslovu mijenja se i glasi: „centar i srednju školu za učenike s teškoćama kao javne ustanove“;
18. Član 82. stav 1. iza riječi „centre“ dodaje se: „i srednje škole za učenike s teškoćama“;
19. Član 82. stav 4. iza riječi „Centar“ dodaje se: „i srednja škola za učenike s teškoćama“;
20. Član 97. iza riječi „Instituta“ dodaje se: „a koji je zasnovan na iskazanim potrebama Škola“;
21. Član 97. iza stava 3. dodaje se stav 4. i glasi: „Nastavnik općeobrazovne i stručno teorijske nastave u Centru i i srednjoj školi za učenike s teškoćama, u okviru 40-satne radne sedmice može imati najviše 22 časa neposrednog obrazovnodgojnog rada, a nastavnik praktične nastave u okviru 40-satne radne sedmice može imati najviše 25 časova neposrednog obrazovnodgojnog rada“.
22. Član 97. stav „4, 5 i 6“ mijenjaju se i glase: „5, 6 i 7“.
23. Član 110. stav 5. briše se.

KRATKO OBRAZLOŽENJE:

(obrazložiti prijedlog i sugestiju za svaki prijedlog izmjene)

1. S obzirom na činjenicu da JU Škola za srednje stručno obrazovanje i radno osposobljavanje Sarajevo obrazuje i učenike sa teškoćama u razvoju, te da je kao pravno lice razvrstana prema klasifikaciji djelatnosti kao „Tehničko i strukovno srednje obrazovanje“, smatramo da predložena izmjena odgovara djelatnosti i strukturi škola koje su svrstane pod naprijed predloženi termin, te riječ „centar“ nije opisno prihvatljiv za skup svih škola.
2. Smatramo da su matične kuće (Škole) na osnovu neposrednog rada u nastavnom i vannastavnom procesu kompetentne davati prijedloge za donošenje propisa o Kurikulumu kojim je obuhvaćen odgovorno-obrazovni rad.
3. Na osnovu neposrednog rada u nastavnom i vannastavnom procesu, i potrebama učenika i individualnim potrebama, smatramo da je nastavno osoblje jedino kompetentno davati prijedlog za donošenje Nastavnog plana i programa.
4. S obzirom na izmjenu iz stava 1. ovog obrazloženja, potrebno je i u navedenom članu izvršiti istu izmjenu. (Centar i i srednja škola za učenike s teškoćama)
5. S obzirom na izmjenu iz stava 1. ovog obrazloženja, potrebno je i u naslovu navedenog člana izvršiti istu izmjenu. (Centar i i srednja škola za učenike s teškoćama)
6. S obzirom na izmjenu iz stava 1. ovog obrazloženja, potrebno je i u navedenom članu i stavu izvršiti istu izmjenu. (Centar i i srednja škola za učenike s teškoćama)
7. S obzirom na izmjenu iz stava 1. ovog obrazloženja, potrebno je i u navedenom članu i stavu izvršiti istu izmjenu. (Centar i i srednja škola za učenike s teškoćama)
8. S obzirom na izmjenu iz stava 1. ovog obrazloženja, potrebno je i u navedenom članu i stavu izvršiti istu izmjenu. (Centar i i srednja škola za učenike s teškoćama)
9. S obzirom na izmjenu iz stava 1. ovog obrazloženja, potrebno je i u navedenom članu i stavu izvršiti istu izmjenu. (Centar i i srednja škola za učenike s teškoćama)
10. Smatramo da obaveze nastavnog i stručnog osoblja trebaju biti jasno definisane prilikom izrade Godišnjeg programa rada škole, te da se uz saglasnost nastavnika i stručnih saradnika donose planovi o pružanju podrške inkluzivnom obrazovanju u redovnim osnovnim i srednjim školama.
11. S obzirom na izmjenu iz stava 2. ovog obrazloženja, potrebno je i u navedenom članu izvršiti istu izmjenu. (Instituta, a u skladu sa iskazanim potrebama Škola“)
12. S obzirom na izmjenu iz stava 2. ovog obrazloženja, potrebno je i u navedenom članu izvršiti istu izmjenu. (Instituta, a u skladu sa iskazanim potrebama Škola“)
13. S obzirom na izmjenu iz stava 1. ovog obrazloženja, potrebno je i u navedenom članu i stavu izvršiti istu izmjenu. (Centar i i srednja škola za učenike s teškoćama)
14. S obzirom na izmjenu iz stava 1. ovog obrazloženja, potrebno je i u navedenom članu i stavu izvršiti istu izmjenu. (Centar i i srednja škola za učenike s teškoćama)
15. S obzirom na izmjenu iz stava 1. ovog obrazloženja, potrebno je i u navedenom članu i stavu izvršiti istu izmjenu. (Centar i i srednja škola za učenike s teškoćama)
16. S obzirom na izmjenu iz stava 2. ovog obrazloženja, potrebno je i u navedenom članu izvršiti istu izmjenu. (Instituta, a u skladu sa iskazanim potrebama Škola“)
17. S obzirom na izmjenu iz stava 1. ovog obrazloženja, potrebno je i u navedenom članu i stavu izvršiti istu izmjenu. (Centar i i srednja škola za učenike s teškoćama)
18. S obzirom na izmjenu iz stava 1. ovog obrazloženja, potrebno je i u navedenom članu i stavu izvršiti istu izmjenu. (Centar i i srednja škola za učenike s teškoćama)
19. S obzirom na izmjenu iz stava 1. ovog obrazloženja, potrebno je i u navedenom članu i stavu izvršiti istu izmjenu. (Centar i i srednja škola za učenike s teškoćama)

- 20. Smatramo da su matične kuće (Škole) na osnovu neposrednog rada u nastavnom i vanastavnom procesu kompetentne davati prijedloge za donošenje propisa o profilu i stručnoj spremi nastavnika, a što se zasniva na potrebama škola.
- 21. S obzirom da se u Centru i srednjoj školi za učenike s teškoćama, obrazuju učenici sa kojima je potreban rad koji je zasnovan na otežanim okolnostima, a koje su zastupljene u svakom odjeljenju, izvođenje manjeg broja časova odgojnoobrazovnog rada je neophodno za nastavnike u navedenim školama.
- 22. Smatramo da je ovaj član diskriminirajući, te da će prilikom javnog konkursa za izbor direktora škole uticati na spremnost kandidata da se prijavi na isti, zbog bojazni da neće imati priliku da svoje kompetencije koriste u ostvarivanju najboljih rezultata poslovanja.

Datum: 27. 02. 2023

Predsjednik/ca

(Signature)

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

Broj: 11-05/ 2-34-22650-32/22
Sarajevo, 15.02.2023. godine

**SAMOSTALNI SINDIKAT OSNOVNOG OBRAZOVANJA I ODGOJA FBIH-
KANTONALNI ODBOR KANTONA SARAJEVO**

**Sarajevo, Obala Kulina bana 1
n/r Sivro Saudin, predsjednik**

PREDMET: Mišljenje na Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
u Kantonu Sarajevo, *traži se*

Cijenjeni.

Skupština Kantona Sarajevo je donijela Zaključak, broj: 01-02-20299/22 od 17.5.2022. godine, kojim je utvrdila Nacrt Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i isti je uputila u javnu raspravu u trajanju od 30 dana.

Nakon završene javne rasprave, Komisija za izradu teksta Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, izvršila je zadatke definisane Rješenjem o imenovanju, te dostavila ministrici za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo tekst Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, kao i Izvještaj o rezultatima javne rasprave.

Molimo Vas da dostavite Vaše mišljenje na navedeni prijedlog zakona dostavljen u prilogu ovog akta najdalje do dana 03.03.2023. godine.

Također, koristimo se prilikom da Vas pozovemo na konsultacije u vezi sa istim, u srijedu (22.02.2023. godine), u 12,00, u Kabinetu ministricice za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo.

Prilog:

- *Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.*

S poštovanjem,

Dostaviti:

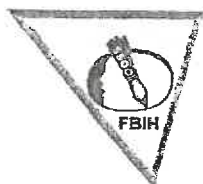
1. Naslovu;
2. Evidenciji;
3. Arhivi.

SAVEZ SAMOSTALNIH SINDIKATA
BOSNE I HERCEGOVINE
Obala Kulina bana 1, Sarajevo, BiH

EDUCATION INTERNATIONAL
5 boulevard du Roi Albert
II B-1210 Brussels, Belgium

SAMOSTALNI SINDIKAT OSNOVNOG OBRAZOVANJA I ODGOJA FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE - KANTONALNI ODBOR SSOIO KANTONA SARAJEVO
Obala Kulina bana 1/IV, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Tel/fax: +387 33 21 78 86; mob.: +387 61 75 47 71
www.ssoioks.com; ssooobih@bih.net.ba; FB: www.facebook.com/groups/ssoioks
Transakcijski račun: 3389002208646845 kod UniCredit Bank; ID: 4200275500112

Broj: 623/23

Sarajevo, 2.3.2023.

Bosna i Hercegovina
KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE
n/r Muminović-Hota Naidi, ministrici

PRIMLJENO:	02-03-2023	Broj priloga
11	31x	22650-47

PREDMET: Mišljenje na Prijedlog Zakona, traži se.-

Veza Vaš akt broj: 11-05/2-34-22650-32/22 od 15.02.2023. godine

Poštovana,

Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH – Kantonalni odbor SSOIO Kantona Sarajevo zaprimio je Vaš dopis broj: 11-05/2-34-22650-32/22 od 15.02.2023. godine kojim tražite naše mišljenje na prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo. Nakon provedene javne rasprave u svim našim sindikalnim podružnicama, dostavljamo Vam naše mišljenje i primjedbe uz konkretne prijedloge za izmjene i dopune teksta predloženog Zakona, uz opće napomene, a kako slijedi:

Opće napomene:

1. Naglašavamo da 11 članova predloženog Zakona, čiji smo tekst s Vama usaglasili na dva radna sastanka, a koje u daljoj proceduri ne bi trebalo mijenjati u odnosu na prijedlog teksta Zakona koji ste nam dostavili na mišljenje 16.02.2023. godine i na čijem sadržaju mi insistiramo su: član 96. (sistematski pregled), član 98. (sedmične obaveze radnika), član 99. (zasnivanje radnog odnosa, zbrinjavanje radnika i prestanak radnog odnosa), član 101. (lica koja nemaju završen nastavnički fakultet), član 102. (obaveza verifikacije nastave), član 103. (stručno usavršavanje radnika), član 104. (ocjenjivanje radnika), član 105. (odgovornost radnika škole i nosilaca funkcija u tijelima škole), član 110. (radno-pravni status direktora), član 113. (pomoćnik direktora/voditelj dijela nastavnog procesa) i član 120. (organiziranje sindikata u školi). **Molimo da o prethodnom u daljoj proceduri upoznate članove Vlade, radnih tijela, rukovodstvo i zastupnike u Skupštini Kantona Sarajevo.**

2. Uz uvažavanje prethodnih napomena, našeg mišljenja i primjedbi uz konkretne prijedloge za izmjene i dopune teksta predloženog Zakona koje Vam dostavljamo u nastavku ovog dopisa, Sindikat će dati svoju punu podršku donošenju Zakona i javno to obznaniti.

29 prijedloga za izmjene i dopune teksta prijedloga Zakona:

1. U članu 8a. na kraju stava (4) dodaju se riječi:
„i obavezom i rokovima za slanje kadrovskih potreba za narednu školsku godinu“.
Obrazloženje: planiranje nove školske godine.
2. U članu 28. dodati novi stav koji glasi:
„(7) Škola je obavezna da u toku školske godine, u obimu od najmanje 90% realizira nastavni plan i program/predmetni kurikulum“.
Obrazloženje: interes učenika, osiguranje realizacije nastavnog plana i programa.
3. U članu 29. u stavu (7) broj: (1) mijenjati brojem: „(6).“
Obrazloženje: greška.
4. U članu 36. u stavu (3) iza riječi: „zapošljavanje“ dodati riječ: „pedagoga,“.
Obrazloženje: pedagozi su vrlo bitni za rad stručne službe i njihovo zapošljavanje je predviđeno pedagoškim standardima kao i psihologa i socijalnih radnika.
5. U članu 44. u stavu (8) broj: „36“ se mijenja brojem: „34“ a broj: „34“ se mijenja brojem: „32“.
Obrazloženje: interesu učenika, priprema za eksternu maturu i upis u srednju školu.
6. U članu 45. u stavu (2) riječi: „radni i nenastavni“ mijenja riječ: „neradni“.
Obrazloženje: promocija važnosti struke.
7. U članu 46. u stavu (5) riječi: "se može organizirati" mijenjaju se i glase: "se organizuje".
Obrazloženje: interes učenika i roditelja, reforma obrazovanja, jednako postupanje škola, osiguranje su/finansiranja produženog boravka.
8. U članu 47. u stavu (2) riječi: "45 minuta" mijenjaju se riječima: "u pravilu 45 minuta", riječi: "40 minuta" mijenjaju se i glase: "u pravilu 40 minuta". Alternativna izmjena je da se definiše kao u članu 47. stav (6).
Obrazloženje: autonomija nastavnika, interes učenika i reforma obrazovanja.

U stavu (7) riječi: "20 časova" mijenjaju se riječima: "15 časova".
U stavu (8) riječi: "25 časova" mijenjaju se riječima: "20 časova".
U stavu (9) riječi: "30 časova" mijenjaju se riječima: "25 časova".
Obrazloženje: reforma obrazovanja, interes učenika, uvođenje izborne nastave.

U stavu (10) riječi: "jedan čas više" mijenjaju se riječima: "dva časa više".
Obrazloženje: organizacija rada škole, izrada rasporeda časova.

U stavu (12) dodati u zagradi: "terenska nastava, sportske i kulturne aktivnosti, vanškolske aktivnosti, društveno-koristan rad, volontiranje).
Obrazloženje: interes učenika i poticanje rada sa učenicima van učionice.
9. U članu 56. u stavu (2) riječi: "nastanka promjene" mijenjaju se riječima: "dostavljanja podataka školi".
Obrazloženje: neodgovornost onih koji dostavljaju podatke.

10. U članu 76. u stavu (8) riječi: "se može organizirati" mijenjaju se i glase: "se organizuje".
Obrazloženje: interes odgoja i obrazovanja, interes učenika i roditelja, reforma obrazovanja, jednako postupanje škola, osiguranje zdrave ishrane.
11. U članu 77. u stavu (1) na kraju rečenice dodati riječi: „izuzev učenika I, II i III razreda osnovne škole.“
Obrazloženje: učenici I, II i III razreda osnovne škole su nedovoljno zreli da učestvuju u radu vijeća učenika.
12. U članu 97. riječi: "Profil i stručnu spremu nastavnika" mijenjaju se riječima: "Broj nastavnika, profil i stručnu spremu nastavnika kao i poslove koje obavljaju u školi".
Obrazloženje: jednoobrazno rješenje kao u stavu (2) člana 97.
13. U članu 106. u stavu (10) na kraju rečenice dodati riječi: "uz konsultacije sa Sindikatom".
Obrazloženje: izbjegavanje nesporazuma u socijalnom dijalogu.
- U stavu (12) brisati riječi: "sa mogućnošću jednog reizbora u istom školskom odboru bez obzira na strukturu".
Obrazloženje: rad je besplatan i teško je popuniti sve školske odbore.
- Dva puta se pojavljuje stav (16). U drugom slučaju fali kraj rečenice.
Obrazloženje: prijedlog je nepotpun i nejasan.
- U „prvom“ stavu (16) riječ: „besplatno“ se mijenja riječima: „plaća se u skladu sa posebnom odlukom Vlade“.
Obrazloženje: neravnopravnost u odnosu na druge organe upravljanja u javnim ustanovama i preduzećima, dobrovoljan i besplatan rad u organu upravljanja generira lične interese i korupciju.
14. U članu 109. iza stava (2) dodati novi stav (3) koji glasi:
"U proceduri koja prethodi postupku izbora i imenovanja direktora, članovi školskog odbora iz reda roditelja, odnosno radnika obavezni su podržati obrazložen prijedlog vijeća roditelja, odnosno radnika koji se dobija neposrednim i tajnim izjašnjavanjem svih zainteresovanih članova vijeća roditelja, odnosno radnika".
Obrazloženje: negativna praksa u važećem zakonu o srednjem obrazovanju, pozitivna praksa u važećem zakonu o osnovnom odgoju i obrazovanju, stavljanje tereta pojedincima prilikom odlučivanja, demokratski aspekt, disfunkcionalnost u radu školskih odbora, utjecaj vanjskih faktora u negativnom smislu.
15. U članu 111. u stavu (3) u tački j) riječi: "preliminarnu listu" mijenjaju se riječima: "prijedlog".
Obrazloženje: Komisija utvrđuje preliminarnu listu.
16. U članu 135. brisati stav (5).
St. (6) do (9) trebaju biti prenumerisani shodno brisanju stava (5).
Obrazloženje: Broj nastavnika, profil i stručna sprema shodno članu 97. trebaju biti definisani posebnim aktom koji donosi Ministarstvo na prijedlog Instituta a koji treba da bude donesen što prije a shodno stanju na tržištu rada na kojem nedostaje veliki

broj nastavnika. Definisanje ove tematike kroz više odredbi Zakona je nepotrebno (čl. 97., 135., 137. i td.) i stvorit će probleme u primjeni.

U stavu (6) riječi: "u stavu (5) tačka b) ovog člana" mijenjaju se riječima: "važećim zakonskim propisima".

Obrazloženje: kao u primjedbama na član 97. stav (1), član 135. stav (5) i član 137. stav (1).

U stavu (9) riječ: "može" se briše a riječ: "provoditi" mijenja sa riječi: "provodi".

Obrazloženje: smanjenje troškova, primarna djelatnost škola je odgojno-obrazovna.

17. U članu 137. brisati stav (1).

Obrazloženje: kolizija sa članom 97. stav (1) i članom 101. stav (1), pribavljanje diploma bez znanja i na fakultetima sumnjivog rejtinga, punjenje budžeta fakulteta a pražnjenje budžeta KS i radnika, svrsishodnost jer se radi o radnicima sa višegodišnjim iskustvom sa položenim stručnim ispitom i ostvarenim rezultatima u radu, nedostatak nastavnika na tržištu rada, demotivacija radnika, koji su često bili mentori mlađim kolegama, podizanje kvaliteta, ako je cilj, može se postići na druge načine, izazivanje nezadovoljstva jedne grupe nastavnika koje može dovesti do solidarnosti u školama i socijalnim nemirima, a u konačnici i dovesti do štrajka.

18. U članu 139. u stavu (1) brišu se riječi: "školskih odbora i" i brišu se riječi: "članove školskih odbora".

Obrazloženje: kao u primjedbi na član 106. stav (12).

U stavu (2) brišu se riječi: "Izuzetno od stava (1) ovog člana razriješit će se" a na kraju rečenice se dodaju riječi: "bit će razriješeni".

Obrazloženje: kao u primjedbi na član 106. stav (12).

Srdačan pozdrav,

Dostaviti:

- 1. Naslovu,*
- 2. Dopredsjednici i članovima Kantonalnog odbora,*
- 3. Sindikalnim povjerenicima,*
- 4. SSVOONK BiH – KO KS, n/r predsjedniku Admiru Šivaliću,*
- 5. www.ssooioks.com,*
- 6. a/a.*

114
282
Рб. 1

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Government

Broj: 02-04-6666-2/23
Sarajevo, 16.03.2023. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka) Vlada Kantona Sarajevo, na 120. sjednici održanoj 16.03.2023. godine, donijela je

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.
2. Predlaže se Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 - Ispravka) donese Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo,
6. Evidencija,
7. Arhiva.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-000, Fax: + 387 (0) 33 562-076
Web: <http://vlada.ks.gov.ba>, E-mail: vlada@vlada.ks.gov.ba

1/1

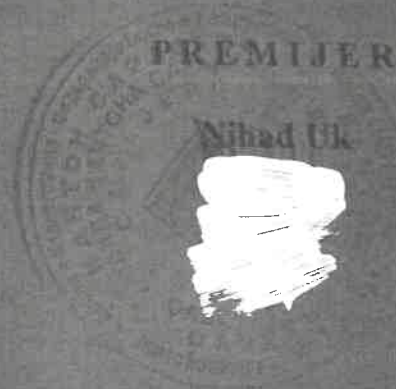

Broj: 02-04-3479-30.2/24
Sarajevo, 08.02.2024. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka) Vlada Kantona Sarajevo, na 11. sjednici održanoj **08.02.2024.** godine, donijela je

ZAKLJUČAK

1. Zadužuje se Stručna služba Vlade Kantona Sarajevo da povuče materijal iz Službe za skupštinske poslove Kantona Sarajevo:
 - Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, dostavljen Službi za Skupštinske poslove Kantona Sarajevo dana 21.03.2023. godine.
2. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Konsultacije na prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo

Na prijedlog Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo Vlada Kantona Sarajevo je donijela Zaključak, broj: 02-04-6666-2/23 od 16.03.2023. godine, kojim se utvrđuje prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i predlaže Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 41/12-Dруги novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 - Ispravka), donese Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo dostavljen je Skupštini Kantona Sarajevo, ali do danas nije bio na dnevnom redu niti je razmatran. Obzirom da je u međuvremenu zaprimljen veći broj primjedbi, prijedloga i sugestija na utvrđeni prijedlog Zakona, Vlada Kantona Sarajevo je odlučila da se racionalne primjedbe uvrste u prijedlog Zakona što će u konačnici doprinijeti boljoj preglednosti teksta Zakona, shodno čemu je donijela Zaključak, broj: 02-04-3479-30.2/24 od 08.02.2024. godine, kojim je zadužena je Stručna služba Vlade Kantona Sarajevo da povuče materijal iz Službe za skupštinske poslove Kantona Sarajevo. Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je dostavljen Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, kao obrađivaču, na dalje postupanje.

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajeva doradilo je i pripremlilo prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo koji se, u skladu sa odredbama Uredbe o procjeni propisa u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 29/22), dostavlja se na sveobuhvatne (javne) konsultacije.

Sve zainteresirani u ovoj fazi postupka mogu uzeti aktivno učešće u konsultacijama u trajanju od deset (10) dana počev od 14.02.2024. godine. Primjedbe, prijedloge, sugestije, mišljenja ili inicijative na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo dostavljaju se Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo na e-mail: mo@mo.ks.gov.ba ili putem pošte na adresu: Reisa Džemaludina Čauševića broj 1., Sarajevo.

Materijal možete preuzeti na web stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo <http://mo.ks.gov.ba>

Prilog

[Prijedlog zakona](#)

[Obrazloženje](#)

[Obrazac](#)

© Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo

Adresa (Skenderija): Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71000 Sarajevo

Adresa (Nedžarići): Aleja Bosne Srebrene bb, 6. kat

Telefon: +387(0)33 562-128

E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

Izrada: Zavod za informatiku i statistiku KS, 2023.

Početna

Struktura stranice

Pretraga

Kontakti

Broj: 11-05/02-34-22650-58/24/22
Sarajevo, 26.02.2023. godine

**SINDIKAT SREDNJEG I VISOKOG OBRAZOVANJA ODGOJA,
NAUKE I KULTURE BOSNE I HERCEGOVINE**
Sarajevo, Obala Kulina bana 1

n/r Admir Šuvalić, predsjednik

Predmet: Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.
dostavlja se

Poštovani,

na prijedlog Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo) Vlada Kantona Sarajevo je donijela Zaključak, broj: 02-04-6666-2/23 od 16.03.2023. godine, kojim se utvrđuje prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i predlaže Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 41/12-Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 – Ispravka), donese Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo dostavljen je Skupštini Kantona Sarajevo, ali do danas nije bio na dnevnom redu niti je razmatran. Obzirom da je u međuvremenu zaprimljen veći broj primjedbi, prijedloga i sugestija na utvrđeni prijedlog Zakona, Vlada Kantona Sarajevo je odlučila da se racionalne primjedbe uvrste u prijedlog Zakona što će u konačnici doprinijeti boljoj preglednosti teksta Zakona, shodno čemu je donijela Zaključak, broj: 02-04-3479-30.2/24 od 08.02.2024. godine, kojim je zadužena Stručna služba Vlade Kantona Sarajevo da povuče materijal iz Službe za skupštinske poslove Kantona Sarajevo. Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je dostavljen Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, kao obrađivaču, na dalje postupanje.

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajeva doradilo je i pripremilo prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo koji je, u skladu sa odredbama Uredbe o procjeni propisa u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo",

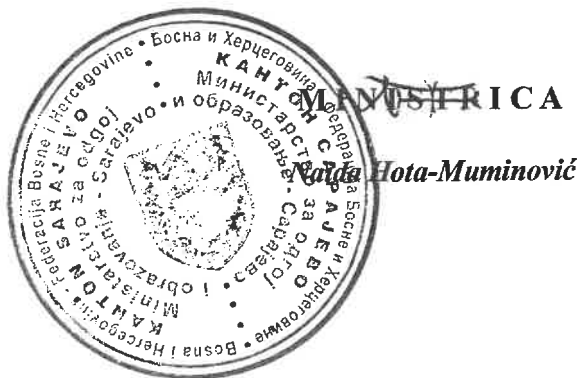
broj: 29/22), dostavljen na sveobuhvatne (javne) konsultacije, odnosno objavljen na web stranici Ministarstva dana 14.02.2024. godine, sa rokom deset (10) dana od dana objave.

U prilogu Vam dostavljamo tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i službenim putem na mišljenje.

Prilog:

- *Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.*

S poštovanjem,

Dostavljeno:

1. Naslovu;
2. Evidenciji;
3. Arhivi.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo

Tel: + 387 (0) 33 562-128

Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

2/2

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

Broj: 11-05/02-34-22650-57/24/22
Sarajevo, 26.02.2023. godine

**SAMOSTALNI SINDIKAT OSNOVNOG OBRAZOVANJA I ODGOJA FBiH-
KANTONALNI ODBOR KANTONA SARAJEVO**
Sarajevo, Obala Kulina bana 1

n/r Sivro Saudin, predsjednik Sindikata

Predmet: Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo,
dostavlja se

Poštovani,

na prijedlog Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo) Vlada Kantona Sarajevo je donijela Zaključak, broj: 02-04-6666-2/23 od 16.03.2023. godine, kojim se utvrđuje prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i predlaže Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 41/12-Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 – Ispravka), donese Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo dostavljen je Skupštini Kantona Sarajevo, ali do danas nije bio na dnevnom redu niti je razmatran. Obzirom da je u međuvremenu zaprimljen veći broj primjedbi, prijedloga i sugestija na utvrđeni prijedlog Zakona, Vlada Kantona Sarajevo je odlučila da se racionalne primjedbe uvrste u prijedlog Zakona što će u konačnici doprinijeti boljoj preglednosti teksta Zakona, shodno čemu je donijela Zaključak, broj: 02-04-3479-30.2/24 od 08.02.2024. godine, kojim je zadužena Stručna služba Vlade Kantona Sarajevo da povuče materijal iz Službe za skupštinske poslove Kantona Sarajevo. Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je dostavljen Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, kao obrađivaču, na dalje postupanje.

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajeva doradilo je i pripremiло prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo koji je, u skladu sa odredbama Uredbe o procjeni propisa u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“,

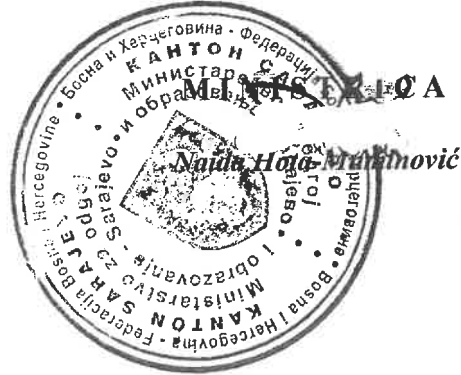
broj: 29/22), dostavljen na sveobuhvatne (javne) konsultacije, odnosno objavljen na web stranici Ministarstva dana 14.02.2024. godine, sa rokom deset (10) dana od dana objave.

U prilogu Vam dostavljamo tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i službenim putem na mišljenje.

Prilog:

- *Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.*

S poštovanjem,

Dostavljeno:

1. Naslovu;
2. Evidenciji;
3. Arhivi.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

2/2

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

Broj: 11-05/02-34-22650-59/24/22
Sarajevo, 26.02.2023. godine

**MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU, RASELJENA LICA I IZBJEGLICE
KANTONA SARAJEVO**
(Ekonomsko-socijalno vijeće Kantona Sarajevo za područje Kantona Sarajevo)

-ovdje-

PREDMET: Mišljenje na Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, *traži se*

Poštovani,

na prijedlog Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo) Vlada Kantona Sarajevo je donijela Zaključak, broj: 02-04-6666-2/23 od 16.03.2023. godine, kojim se utvrđuje prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i predlaže Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa Poslovnikom Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 41/12-Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 – Ispravka), donese Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo dostavljen je Skupštini Kantona Sarajevo, ali do danas nije bio na dnevnom redu niti je razmatran. Obzirom da je u međuvremenu zaprimljen veći broj primjedbi, prijedloga i sugestija na utvrđeni prijedlog Zakona, Vlada Kantona Sarajevo je odlučila da se racionalne primjedbe uvrste u prijedlog Zakona što će u konačnici doprinijeti boljoj preglednosti teksta Zakona, shodno čemu je donijela Zaključak, broj: 02-04-3479-30.2/24 od 08.02.2024. godine, kojim je zadužena Stručna služba Vlade Kantona Sarajevo da povuče materijal iz Službe za skupštinske poslove Kantona Sarajevo. Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je dostavljen Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, kao obrađivaču, na dalje postupanje.

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajeva doradilo je i pripremilo prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo koji je, u skladu sa odredbama Uredbe o procjeni propisa u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 29/22), dostavljen na sveobuhvatne (javne) konsultacije, odnosno objavljen na web stranici Ministarstva dana 14.02.2024. godine, sa rokom deset (10) dana od dana objave.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

1/2

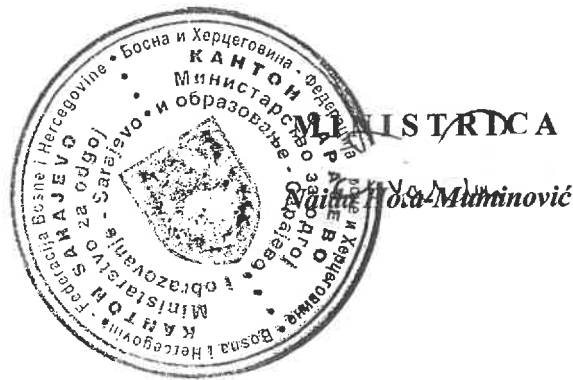
U prilogu Vam dostavljamo tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i molimo da date svoje mišljenje.

Koristimo se prilikom podsjetiti da je, na raniji prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, a koji je povučen gore pomenutim Zaključkom Vlade Kantona Sarajevo na doradu, Ekonomsko-socijalno vijeće za područje Kantona Sarajevo je dalo pozitivno mišljenje, broj: 13-04-04-4881-4/23 od 27.02.2023. godine.

Prilog:

- *Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo;*
- *Ranije Mišljenje, broj: 13-04-04-4881-4/23 od 27.02.2023. godine.*

S poštovanjem,

Dostavljeno:

1. Naslovu;
2. Evidenciji;
3. Arhivi.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

2/2

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

Broj: 11-05/02-34-22650-60/24/z2
Sarajevo, 26.02.2023. godine

KOORDINACIONI ODBOR UDRUŽENJA OSOBA SA INVALIDITETOM KANTONA SARAJEVO

koordinacioniodborks@gmail.com

PREDMET: Mišljenje na Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, *traži se*

Poštovani,

na prijedlog Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo) Vlada Kantona Sarajevo je donijela Zaključak, broj: 02-04-6666-2/23 od 16.03.2023. godine, kojim se utvrđuje prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i predlaže Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa Poslovnikom Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 41/12-Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 – Ispravka), donese Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo dostavljen je Skupštini Kantona Sarajevo, ali do danas nije bio na dnevnom redu niti je razmatran. Obzirom da je u međuvremenu zaprimljen veći broj primjedbi, prijedloga i sugestija na utvrđeni prijedlog Zakona, Vlada Kantona Sarajevo je odlučila da se racionalne primjedbe uvrste u prijedlog Zakona što će u konačnici doprinijeti boljoj preglednosti teksta Zakona, shodno čemu je donijela Zaključak, broj: 02-04-3479-30.2/24 od 08.02.2024. godine, kojim je zadužena Stručna služba Vlade Kantona Sarajevo da povuče materijal iz Službe za skupštinske poslove Kantona Sarajevo. Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je dostavljen Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, kao obrađivaču, na dalje postupanje.

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajeva doradilo je i pripremio prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo koji je, u skladu sa odredbama Uredbe o procjeni propisa u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 29/22), dostavljen na sveobuhvatne (javne) konsultacije, odnosno objavljen na web stranici Ministarstva dana 14.02.2024. godine, sa rokom deset (10) dana od dana objave.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

1/2

Uvažavajući partnerski odnos, u prilogu Vam dostavljamo tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i molimo da date svoje mišljenje.

Prilog:

- *Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.*

S poštovanjem,

Dostavljeno:

1. Naslovu;
2. Evidenciji;
3. Arhivi.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

2/2

2631

OT/02
12-03-2024

SINDIKAT SREDNJEG I VISOKOG
OBRAZOVANJA, ODGOJA, NAUKE I
KULTURE BOSNE I HERCEGOVINE

TRADE UNION OF THE SECONDARY
SCHOOL AND HIGHER EDUCATION
EMPLOYEES, BREEDING, SCIENCE
AND CULTURE OF BOSNIA AND
HERZEGOVINA

KANTONALNI ODBOR
KANTON SARAJEVO

CANTON COMMITTEE
CANTON SARAJEVO

Dj. broj: 07-01-107/24
Datum: 11.03.2024. godine

12-03-2024

12-03-2024

Radni broj

22650-58-62

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo
n/r ministrici Naida Hota-Muminović

Predmet: Mišljenje o Prijedlogu zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo;

122

Veza: Vaš akt broj: 11-05/02-34-22650-58/24/22 od 26.02.2024.

Poštovana,

Kantonalni odbor Sindikata je na svojoj sjednici jednoglasno zauzeo stav u vezi sa pojedinim odredbama Prijedloga zakona koji Vam dostavljamo, a bez usvajanja ovih primjedaba ne možemo dati pozitivno mišljenje o dostavljenom Prijedlogu zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.

1. Prijedlog za promjenu naziva zakona: **Zakon o osnovnom i srednjem odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo.**
Obrazloženje: Naziv Prijedloga zakona nije u skladu sa Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Sl. glasnik BiH", br. 18/2003). Poglavlje III NIVOI OBRAZOVANJA definiše tri nivoa obrazovanja, i to: predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje. Trenutno predloženo rješenje za naziv zakona može biti predmet apelacije prema Ustavnom sudu.
2. Srednje obrazovanje ne treba biti obavezno, već svima dostupno i besplatno. Tekst u Prijedlogu zakona u Članu 63. stav (7) glasi: *Odgoj i obrazovanje u srednjoj školi počinje upisom u prvi razred srednje škole i obavezno je za sve učenike od završetka osnovnog odgoja i obrazovanja do sticanje srednje stručne spreme, a najkasnije do 22 godine života, osim učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom koji imaju pravo na nastavak redovnog školovanja do 26. godine.*
Prijedlog izmjene: Član 63. stav (7) treba da glasi: *Odgoj i obrazovanje u srednjoj školi počinje upisom u prvi razred srednje škole i traje do sticanje srednje stručne spreme, a najkasnije do 22 godine života, osim učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom koji imaju pravo na nastavak redovnog školovanja do 26. godine.*

Obrazloženje: Prema odredbama Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju, obrazovanje je svima dostupno i besplatno. Uvođenjem obaveznog srednjeg obrazovanja u Kantonu Sarajevo, umjesto da se srednje obrazovanje potiče i promovira, uvest će se zakon koji je u koliziji sa drugim zakonima, i to:

- Zakon o radu FBiH omogućava rad sa napunjenih 15 godina, a obavezno srednje obrazovanje bi onemogućilo maloljetnicima sa 15 i više godina pravo na rad, čak i kad je to pitanje egzistencije njih i njihovih porodica.

Član 20. stav (2) Zakona o radu FBiH: Lice između 15 i 18 godina života (u daljnjem tekstu: maloljetnik) može zaključiti ugovor o radu, odnosno zaposliti se uz saglasnost zakonskog

zastupnika i pod uvjetom da od ovlaštenog ljekara ili nadležne zdravstvene ustanove pribavi ljekarsko uvjerenje kojim dokazuje da ima opću zdravstvenu sposobnost za rad.

Član 2. stav (1) tačka 1) Ustava FBiH tretira osnovne slobode, a tu se nalazi i **sloboda na rad**, što u skladu sa navedenom odredbom Zakona o radu FBiH su odredbe koje dolaze u koliziju sa predloženim rješenjem o obaveznom srednjem obrazovanju.

- Odredba o obaveznom obrazovanju je u koliziji i sa Članom 54. stav (2) Zakona o obrazovanju odraslih ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 40/15 i 40/20), koji je propisao da su polaznici ovog vida obrazovanja lica iznad 15 godina starosti. U slučaju donošenja odredbe o obaveznom srednjem obrazovanju, licima stariju odraslih što onima koji imaju egzistencijalnih problema više odgovora u smislu da rade i da se istovremeno školuju.

Nemogućnost isključenja učenika sa izraženim devijantnim nasilnim ponašanjem iz redovnog obrazovanja ugrožava sigurnost svih drugih učesnika tog obrazovnog procesa. U vremenu povećanog trenda zlostavljanja, fizičkih napada, napada hladnim oružjem i sve učestalije i vatrenim oružjem u školama, nemogućnost isključenja nasilnika nije dobro rješenje.

Eventualni donosioci ovakvog rješenja moraju znati za rizik ali i da preuzimaju odgovornost za sve eventualne tragične događaje koji mogu nastati ukoliko takav događaj izazove učenik koji je konstantnog nasilnog ponašanja.

3. Prijedlog izmjene Člana 94. stav (7), koji glasi: Odgojno-disciplinska mjera važi za školsku godinu u kojoj je izrečena, osim mjere premještaja u drugu osnovnu školu, a može se u toku školske godine ublažiti ili ukinuti ukoliko učenik svojim ponašanjem pokaže da je došlo do prestanka razloga za izricanje mjere, dopuniti riječima: "**(...) osim u slučaju kada je izrečena odgojno-disciplinska mjera rezultat neopravdanog izostajanja sa nastave.**"

Obrazloženje: Neopravdano izostajanje sa nastave tj evidentirani neopravdani časovi ne mogu biti izbrisani da bi se smatralo da je došlo do prestanka razloga za izricanje mjere.

4. U članu 109. stav (12) brisati riječi "osnovne":
"U proceduri koja prethodi postupku izbora i imenovanja direktora ~~osnovne~~-škole kao javne ustanove, članovi školskog odbora iz reda roditelja, odnosno radnika obavezni su podržati obrazložen prijedlog Vijeća roditelja, odnosno radnika koji se dobija neposrednim i tajnim izjašnjavanjem svih zainteresovanih članova Vijeća roditelja, odnosno radnika u skladu sa pravilnikom iz stava (5) ovog člana.
Obrazloženje: Prijedlogom Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo umjesto da se ujednačavaju norme u dva nivoa obrazovanja, nastavlja se sa različitim praksom što sam proces objedinjavanja dva zakona čini apsurdnim i nepotrebnim. Imajući u vidu veliki broj situacija gdje predstavnici radnika i roditelja u školskom odboru iznose svoje lične stavove, a ne grupacije koju predstavljaju, što je rezultiralo i sudskim epilogima (JU Srednja ugostiteljsko-turistička škola i druge) smatramo da u cilju transparentnosti, smanjivanja korupcijskog rizika, objektivnijeg odabira direktora, rješenje mora biti isto i za srednje škole.
5. Prijedlog za Član 113. stav (9) koji treba da glasi:
"Za pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa ne može biti imenovano lice koje je prethodno obavljalo dužnost direktora u istoj školi."

Obrazloženje: Ovakvim rješenjem bi se izbjegla situacija koju predviđa Prijedlog zakona a u vezi mogućeg "beskonačnog" rotiranja na pozicijama direktora i pomoćnika direktora, a samim time i

dugoročno upravljanje škole od strane direktora. Logičan slijed je da za direktora dođe osoba koja je bila pomoćnik direktoru, a sasvim suprotno je da direktor postane pomoćnik.

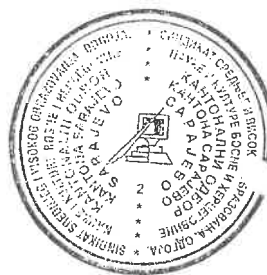
6. Prijedlog za Član 137. stav (1) koji treba da glasi.

"Lica zatečena na poslovima nastavnika u radnopravnom statusu na neodređeno radno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog Zakona nemaju obavezu da se doškoluju ukoliko propis iz člana 97. predviđa drugačiju stručnu spremu i profil, i mogu nastaviti rad na poslovima nastavnika."

Obrazloženje: U važećem Zakonu o srednjem obrazovanju ova lica sa završenim prvim ciklusom a koja izvode nastavu na opšte obrazovnim i stručno teoretskim predmetima mogu nastaviti da rade. Lica koja su stekla pravo na rad na neodređeno vrijeme po propisima koja su tada bila važeća uglavnom imaju dovoljno iskustva, a predviđenim rješenjem bi se natjerali da upisuju, opće poznato, sumnjive privatne fakultete.

Komentar: Predviđenim rješenjem osobe sa više od 35 godina životne dobi bi se natjerale da upisuju fakultete, a po dosadašnjoj praksi većina će se odlučiti ići linijom manjeg otpora i upisati sumnjive privatne fakultete što sigurno neće dovesti do dodatnog usavršavanja.

Srdačan pozdrav!

PREDŠJEDNIK

Admir Šuvalić

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

Obala Kulina bana 1, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Tel: +387(0)33 217-844, tel/fax: +387(0)33 217-844

E-mail: ssvoonkbihkoks@gmail.com, web: <http://www.ssvoonkbihkoks.com.ba/>

Transakcijski račun: UniCredit Bank dd Sarajevo broj: 3389002206216219

ID broj: 4200168330069

SAVEZ SAMOSTALNIH SINDIKATA
BOSNE I HERCEGOVINE
Obala Kulina bana 1, Sarajevo, BiH

EDUCATION INTERNATIONAL
15, Boulevard Bischoffsheim
B-1000 Brussels, Belgium

Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO 2072

77-02-2024	Proj psiloga
11 34 22650-61	

SAMOSTALNI SINDIKAT OSNOVNOG OBRAZOVANJA I ODGOJA FBiH -
KANTONALNI ODBOR SSOOiO KANTONA SARAJEVO
Obala Kulina bana 1/IV, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Tel/fax: +387 33 21 78 86; mob.: +387 61 75 47 71
www.ssooioks.com; ssooobih@bih.net.ba; FB: www.facebook.com/groups/ssooioks
Transakcijski račun: 3389002208646845 kod UniCredit Bank; ID: 4200275500112

29-02-2024

-05/02-

Broj: 598/24

Sarajevo, 27.02.2024. godine

MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE KANTONA SARAJEVO
n/r Muminović-Hota Naidi, ministrici

PREDMET: Mišljenje na Prijedlog Zakona, dostavlja se.
Veza Vaš akt broj: 11-05/2-34-22650-57/24/22 od 26.02.2024. godine

Poštovana,

Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH – Kantonalni odbor SSOOiO Kantona Sarajevo zaprimio je Vaš dopis broj: 11-05/2-34-22650-57/24/22 od 26.02.2024. godine kojim tražite naše mišljenje na prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo. Uz uvažavanje našeg mišljenja i primjedbi uz konkretne prijedloge za izmjene i dopune teksta predloženog Zakona koje Vam dostavljamo u nastavku ovog dopisa, Sindikat će dati svoju punu podršku donošenju Zakona i javno to obznaniti. Dostavljamo Vam naše mišljenje i primjedbe uz konkretne prijedloge za izmjene i dopune teksta predloženog Zakona, a kako slijedi:

1. U članu 28. dodati novi stav koji glasi:
„(7) Škola je obavezna da u toku školske godine, u obimu od najmanje 90% realizira nastavni plan i program/predmetni kurikulum“.
Obrazloženje: interes učenika, osiguranje realizacije nastavnog plana i programa.
 2. U članu 44. u stavu (8) broj: „36“ se mijenja brojem: „34“ a broj: „34“ se mijenja brojem: „32“.
Obrazloženje: interesu učenika, priprema za eksternu maturu i upis u srednju školu.
 3. U članu 45. u stavu (2) riječi: „radni i nenastavni“ mijenja riječ: „neradni“.
Obrazloženje: promocija važnosti struke.
 4. U članu 47. u stavu (2) riječi: "45 minuta" mijenjaju se riječima: "u pravilu 45 minuta", riječi: "40 minuta" mijenjaju se i glase: "u pravilu 40 minuta". Alternativna izmjena je da se definiše kao u članu 47. stav (6).
Obrazloženje: autonomija nastavnika, interes učenika i reforma obrazovanja.
- U stavu (7) riječi: "20 časova" mijenjaju se riječima: "15 časova".
U stavu (8) riječi: "25 časova" mijenjaju se riječima: "20 časova".

U stavu (9) riječi: "30 časova" mijenjaju se riječima: "25 časova".
Obrazloženje: reforma obrazovanja, interes učenika, uvođenje izborne nastave.

U stavu (10) riječi: "jedan čas više" mijenjaju se riječima: "dva časa više".
Obrazloženje: organizacija rada škole, izrada rasporeda časova.

U stavu (12) dodati u zagradi: "terenska nastava, sportske i kulturne aktivnosti, vanškolske aktivnosti, društveno-koristan rad, volontiranje).
Obrazloženje: interes učenika i poticanje rada sa učenicima van učionice.

5. U članu 56. u stavu (2) riječi: "nastanka promjene" mijenjaju se riječima: "dostavljanja podataka školi".
Obrazloženje: neodgovornost onih koji dostavljaju podatke.

6. U članu 97. riječi: "Profil i stručnu spremu nastavnika" mijenjaju se riječima: "Broj nastavnika, profil i stručnu spremu nastavnika kao i poslove koje obavljaju u školi".
Obrazloženje: jednoobrazno rješenje kao u stavu (2) člana 97.

7. U članu 106. u stavu (10) na kraju rečenice dodati riječi: "uz konsultacije sa Sindikatom".
Obrazloženje: izbjegavanje nesporazuma u socijalnom dijalogu.

U stavu (16) riječ: „besplatno“ se mijenja riječima: „plaća se u skladu sa posebnom odlukom Vlade“.

Obrazloženje: neravnopravnost u odnosu na druge organe upravljanja u javnim ustanovama i preduzećima, dobrovoljan i besplatan rad u organu upravljanja generira lične interese i korupciju.

8. U članu 135. brisati stav (5).
St. (6) do (9) trebaju biti prenumerisani shodno brisanju stava (5).
Obrazloženje: Broj nastavnika, profil i stručna sprema shodno članu 97. trebaju biti definisani posebnim aktom koji donosi Ministarstvo na prijedlog Instituta a koji treba da bude donesen što prije a shodno stanju na tržištu rada na kojem nedostaje veliki broj nastavnika. Definisanje ove tematike kroz više odredbi Zakona je nepotrebno (čl. 97., 135., 137. i td.) i stvorit će probleme u primjeni.

U stavu (6) riječi: "u stavu (5) tačka b) ovog člana" mijenjaju se riječima: "važećim zakonskim propisima".

Obrazloženje: kao u primjedbama na član 97. stav (1), član 135. stav (5) i član 137. stav (1).

U stavu (9) riječ: "može" se briše a riječ: "provoditi" mijenja sa riječi: "provodi".
Obrazloženje: smanjenje troškova, primarna djelatnost škola je odgojno-obrazovna.

9. U članu 137. brisati stav (1).
Obrazloženje: kolizija sa članom 97. stav (1) i članom 101. stav (1), pribavljanje diploma bez znanja i na fakultetima sumnjivog rejtinga, punjenje budžeta fakulteta a pražnjenje budžeta KS i radnika, svrsishodnost jer se radi o radnicima sa višegodišnjim iskustvom sa položenim stručnim ispitom i ostvarenim rezultatima u radu, nedostatak nastavnika na tržištu rada, demotivacija radnika, koji su često bili mentori mlađim kolegama, podizanje kvaliteta, ako je cilj, može se postići na druge

načine, izazivanje nezadovoljstva jedne grupe nastavnika koje može dovesti do solidarnosti u školama i socijalnim nemirima, a u konačnici i dovesti do štrajka.

*propisom utvrditi da lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa i višom spremom, zatečena na poslovima nastavnika u radnopravnom statusu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, mogu nastaviti rad na tim poslovima.

10. U članu 139. u stavu (1) brišu se riječi: "školskih odbora i" i brišu se riječi: "članove školskih odbora".

Obrazloženje: kao u primjedbi na član 106. stav (12).

Srdačan pozdrav,

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Dopredsjednici i članovima Kantonalnog odbora,
3. Sindikalnim povjerenicima,
4. Čičić Davoru, predsjedniku Kluba zastupnika Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine-SDP BiH,
5. Zuhrić Albinu, predsjedniku Kluba zastupnika Demokratske fronte,
6. Vreto Elvisu, predsjedniku Kluba zastupnika Naroda i pravde,
7. Bandić Muameru, predsjedniku Kluba zastupnika SBIH,
8. Bešlija Vildani, predsjednici Kluba zastupnika Naše stranke,
9. Dević Mahiru, predsjedniku Kluba zastupnika SDA,
10. Lemezani Redži, predsjedniku Kluba zastupnika Samostalnih zastupnika Hodžić Lemezani-ZNG,
11. www.ssooioks.com,
12. a/a.

1.
289,
Pb-1

**EKONOMSKO - SOCIJALNO VIJEĆE
ZA PODRUČJE KANTONA SARAJEVO
SARAJEVO**

Broj:13-04-3193-3.1/23
Sarajevo, 13.03.2024. godine

18-03-2024

-05/02-

- **VLADA KANTONA SARAJEVO**
-ovdje-
- **Gosp. Franjo Rener, potpredsjednik ESV KS**
Savez samostalnih sindikata BiH-Kantonalni odbor Kantona Sarajevo
Ul. Obala Kulina bana br. 1, 71 000 Sarajevo
- **Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo**
n/r Enda Pavić Pečenković, predsjednica
- **Savez samostalnih sindikata BiH - Kantonalni odbor Kantona Sarajevo**
Ul. Obala Kulina bana br. 1, 71 000 Sarajevo,
n/r gđin. Franjo Rener
- **Udruženje poslodavaca Kantona Sarajevo**
Dr.sc. Safudin Čengiđ, potpredsjednik
Ul. Maršala Tita br. 6, 71 000 Sarajevo
- **Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo**
-ovdje-

Predmet: Zaključak Ekonomsko-socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo, dostavlja se

U prilogu se dostavlja Zaključak Ekonomsko-socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo, donijet na 102. sjednici Ekonomsko-socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo, održanoj 13.03.2024. godine.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu x6,
2. a/a.

EKONOMSKO - SOCIJALNO VIJEĆE ZA PODRUČJE KANTONA SARAJEVO SARAJEVO

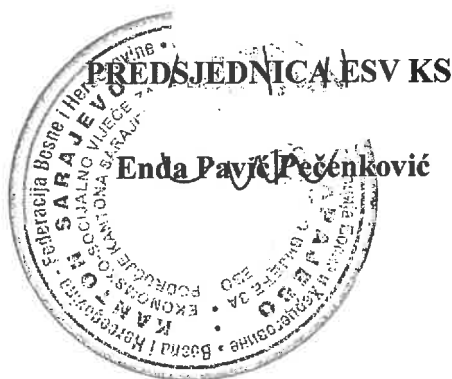
Broj: 13-04-3193-3/23
Sarajevo, 13.03.2024. godine

U skladu sa članom 3. Sporazuma o osnivanju Ekonomsko - socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo br. 02-05-33200-19.1/05 od 03.02.2006. godine, 02-05-21020-16.1/11 od 30.06.2011. godine i 02-05-23316-25/16 od 14.07.2016. godine i članom 23. Poslovnika o radu Ekonomsko - socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo br. 01-69-4-50/18 od 17.07.2018. godine, 01-73-6-29-1/19 od 15.05.2019. godine, 13-01/2-04-4151-5/21 od 23.02.2021. godine i 13-05/1-02-25346/23 od 06.06.2023. godine, Ekonomsko - socijalno vijeće za područje Kantona Sarajevo je donijelo sljedeći:

ZAKLJUČAK

1. Ekonomsko - socijalno vijeće za područje Kantona Sarajevo podržava aktivnosti Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i Vlade Kantona Sarajevo na donošenju Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

2. Svaki od socijalnih partnera unutar Ekonomsko - socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo eventualne primjedbe ili dopune može dostaviti predlažaču Zakona u narednih 7 dana.

Dostaviti:

1. Premijer Kantona Sarajevo,
2. Predsjednica ESV KS,
3. Potpredsjednici ESV KS (X2),
4. Savez samostalnih sindikata BiH - Kantonalni odbor Kanton Sarajevo,
5. Udruženje poslodavaca Kantona Sarajevo,
6. Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo,
7. A/a.

KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

IZVJEŠTAJ

Na prijedlog Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo Vlada Kantona Sarajevo je donijela Zaključak, broj: 02-04-6666-2/23 od 16.03.2023. godine, kojim se utvrđuje prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i predlaže Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 41/12-Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 – Ispravka), donese Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo dostavljen je Skupštini Kantona Sarajevo, ali do danas nije bio na dnevnom redu niti je razmatran. Obzirom da je u međuvremenu zaprimljen veći broj primjedbi, prijedloga i sugestija na utvrđeni prijedlog Zakona, Vlada Kantona Sarajevo je odlučila da se racionalne primjedbe uvrste u prijedlog Zakona što će u konačnici doprinijeti boljoj preglednosti teksta Zakona, shodno čemu je donijela Zaključak, broj: 02-04-3479-30.2/24 od 08.02.2024. godine, kojim je zadužena je Stručna služba Vlade Kantona Sarajevo da povuče materijal iz Službe za skupštinske poslove Kantona Sarajevo. Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je dostavljen Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, kao obrađivaču, na dalje postupanje.

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajeva doradilo je i pripremlilo prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo koji je, u skladu sa odredbama Uredbe o procjeni propisa u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 29/22), dostavio na sveobuhvatne (javne) konsultacije.

Sve zainteresirani u ovoj fazi postupka su mogli uzeti aktivno učešće u konsultacijama u trajanju od deset (10) dana počev od 14.02.2024. godine do 24.02.2024. godine.

Primjedbe, prijedloge, sugestije, mišljenja ili inicijative na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo dostavljene su Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo na e-mail: mo@mo.ks.gov.ba ili putem pošte na adresu: Reisa Džemaludina Čauševića broj 1., Sarajevo.

Primjedbe i prijedlozi koji su dostavljeni Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo u toku javnih konsultacija su dostavljeni od sljedećih subjekata:

1. Alma Fazlagić,
2. Hajrija Velić,
3. Gujić Jasmina,
4. Narcis Hadžiabdić – OŠ „Mula Mustafa Bašeskija“,
5. Samra Biščević - OŠ „Mula Mustafa Bašeskija“,
6. JU Osnovna muzička i baletska škola "Novo Sarajevo",
7. Sektor za nastavne planove i programe JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja K
8. Fehima Gadžo – JU Sedma osnovna škola Ilidža
9. Ermina Bučan – JU Srednja elektrotehnička škola za energetiku

10. Alma Nogo i Hermina Oručević - JU" Centar za slijepu i slabovidnu djecu i omladinu"
11. Udruženje direktora/ravnatelja sarajevskih osnovnih škola
12. Mihada Rustempašić.

- Đenana Hajdarević – OŠ „Hašim Spahić i OŠ „Stari Ilijaš“ – dostavila je primjedbe i sugestije na Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi Kantona Sarajevo, ali iste nisu dostavljene u zadatom roku i stoga nisu razmatrane (dostavljene 28.2.2024.)
- Lejla Smajović i Jasmina Karadža – OŠ „Hasan Kikić“ – dostavile primjedbe i sugestije na Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi Kantona Sarajevo, ali iste nisu dostavljene u zadatom roku i stoga nisu razmatrane (dostavljene 4.3.2024.)

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo je detaljno analiziralo sve pristigle primjedbe te su iste sa komentarima u prilogu.

Pored navedenog, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, zatražilo je mišljenje od relevantnih subjekata na tekst Prijedloga Zakona i to:

- Ekonomsko-socijalnom vijeću Kantona Sarajevo (Akt broj: 11-05/02-34-22650-59/24/22),
- Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH – Kantonalni odbor Kantona Sarajevo (Akt broj: 11-05/02-34-22650-57/24/22),
- Sindikatu srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine – Kantonalna organizacija Kantona Sarajevo (Akt broj: 11-05/02-34-22650-58/24/22),
- Koordinacioni odbor udruženja osoba sa invaliditetom Kantona Sarajevo (Akt broj: 11-05/02-34-22650-60/24/22).

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje je zaprimilo mišljenja od gore navedenih subjekata te su ista sa osvrtom u prilogu ovog izvještaja.

Primjedbe dostavljene u toku javnih konsultacija

1. ALMA FAZLAGIĆ

Poštovani,

U skladu s instrukcijom Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo dostavljam vam primjedbe, prijedloge, sugestije, mišljenje i inicijativu na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Prevashodno se očitujem na član 137. (Radnici zatečeni na radu u školi) (1) Lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa sa 180 ETCS bodova zatečena na poslovima nastavnika u radnopravom statusu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, obavezna su doškolovati se u roku od pet godina od donošenja propisa kojim se utvrđuje profil i stručna sprema nastavnika ukoliko propis iz člana 97. predviđa drugačiju stručnu spremu.

U članu 97. Prijedloga Zakona u stavu (1) navedeno je da "Profil i stručnu spremu nastavnika utvrđuje Ministarstvo posebnim aktom na prijedlog Instituta, uz saglasnost Vlade, a stavom (2) "Broj stručnih saradnika, saradnika i ostalih radnika, profil i stručna sprema, kao i poslovi koje obavljaju u školi utvrđuju se standardima i normativima".

S obzirom da je u važećim Nastavnim planovima i programima za predmet koji predajem (Fizika) u poglavlju "PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA/CA ZA IZVOĐENJE NASTAVE" definisano da nastavu u osnovnoj školi mogu izvoditi i nastavnici s višom stručnom spremom i lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa sa 180 ETCS bodova, predlažem da Ministarstvo i Institut uvažavaju ovu činjenicu i zadrže postojeće rješenje. Na taj način ne bi bilo potrebe za primjenom predloženog člana koji predviđa doškolovanje. U tom slučaju bi ostalo na snazi rješenje koje je predviđeno u članu 121, stav (4) Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju Kantona Sarajevo, koji je na snazi, kojim je precizirano da "Lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa i višom i srednjom stručnom spremom, zatečena na poslovima nastavnika u radnopravom statusu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, mogu nastaviti rad na tim poslovima". Ovo je jedino ispravno i pravedno rješenje uvažavajući niz okolnosti:

- Svi dosadašnji Zakoni, Izmjene i dopune Zakona u prijelaznim i završnim odredbama, ostavljali su ovu mogućnost i štitili prava lica zatečenih na poslovima nastavnika u radnopravom statusu na neodređeno vrijeme sa višom stručnom spremom, kao i lica sa završenim I ciklusom studija.
- Nema nikakvog uporišta da se nastavnici u vremenu deficitarnosti kadra i problema oko realizacije nastavnog procesa zbog nedostatka kadra, dodatno doškolovavaju, a mnogi od njih imaju više od 20 godina radnog staža i stekli su najveća stručna zvanja.
- U bližem okruženju i regionu, ne postoji vanredni studij (koji je jedini mogući) za predviđeno doškolovanje za predmet koji predajem (Fizika).
- Na Fakultetima koji obrazuju kadar moga profila, skoro da i nema redovnih studenata, a kamoli vanrednih studenata.

- Radni odnos sam zasnovala na osnovu tada važećih Zakonskih propisa, koji su uvažavali višu stručnu spremu, koja je definisana Profilom za izvođenje nastave u važećem Nastavnom planu i programu, te bi se nametanjem navedenog prijedloga ugrozilo moje pravo iz radnog odnosa da obavljam poslove za koje sam stručna, kompetentna i zasnovala radni odnos na osnovu važećih propisa.
- Nametanjem rješenja navedenog u Prijedlogu zakona, bez adekvatne studije, detaljne analize i davanja rješenja, odnosno odgovora na pitanja kao što su: na koji način će se vršiti doškolovanje, gdje i na kojoj instituciji, kojim sredstvima će se finansirati....., nema nikavo opravdanje, niti utemeljenje.

Zbog svega navedenog smatram da je jedino ispravno rješenje da se zadrži sadašnji profil zanimanja nastavnika/ca za izvođenje nastave koje je definisano važećim Nastavnim planom i ostane na snazi rješenje koje je navedeno u Zakonu o osnovnom odgoju i obrazovanju Kantona Sarajevo, koji je na snazi (član 121, stav 4.) Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju Kantona Sarajevo kojim je precizirano da “Lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa i višom i srednjom stručnom spremom, zatečena na poslovima nastavnika u radnopravnom statusu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, mogu nastaviti rad na tim poslovima”.

Navedena sugestija se ne usvaja jer će prilikom izrade akta iz člana 97., a u vezi sa članom 135. stav (5) voditi se računa o deficitarnosti određenih profila kao i mogućnosti doškolovanja.

2. HAJRIJA VELIĆ

Poštovani,

U skladu s instrukcijom Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo dostavljam vam primjedbe, prijedloge, sugestije, mišljenje i inicijativu na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Prevashodno se očitujem na član 137. (Radnici zatečeni na radu u školi) stav (2): “Lica sa završenom višom, odnosno, srednjom stručnom spremom, zatečena na poslovima nastavnika u radnopravom statusu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, ostaju na svojim poslovima i radnim zadacima, obavezna su doškolovati se u roku od pet godina od donošenja propisa kojim se utvrđuje profil i stručna sprema nastavnika ukoliko propis iz člana 97. predviđa drugačiju stručnu spremu.

U članu 97. Prijedloga Zakona u stavu (1) navedeno je da “Profil i stručnu spremu nastavnika utvrđuje Ministarstvo posebnim aktom na prijedlog Instituta, uz saglasnost Vlade, a stavom (2) “Broj stručnih saradnika, saradnika i ostalih radnika, profil i stručna sprema, kao i poslovi koje obavljaju u školi utvrđuju se standardima i normativima”.

S obzirom da je u važećim Nastavnim planovima i programima za predmet koji predajem (Biologija) u poglavlju “PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA/CA ZA IZVOĐENJE NASTAVE” definisano da nastavu u osnovnoj školi mogu izvoditi i nastavnici s višom stručnom spremom i lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa sa 180 ETCS bodova, predlažem da Ministarstvo i Institut uvažavaju ovu činjenicu i zadrže postojeće rješenje. Na

taj način ne bi bilo potrebe za primjenom predloženog člana koji predviđa doškolovanje. U tom slučaju bi ostalo na snazi rješenje koje je predviđeno u članu 121, stav (4) Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju Kantona Sarajevo, koji je na snazi, kojim je precizirano da “Lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa i višom i srednjom stručnom spremom, zatečena na poslovima nastavnika u radnopravnom statusu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, mogu nastaviti rad na tim poslovima”. Ovo je jedino ispravno i pravedno rješenje uvažavajući niz okolnosti:

- Svi dosadašnji Zakoni, Izmjene i dopune Zakona u prijelaznim i završnim odredbama, ostavljali su ovu mogućnost i štitili prava lica zatečenih na poslovima nastavnika u radnopravnom statusu na neodređeno vrijeme sa višom stručnom spremom, kao i lica sa završenim I ciklusom studija.
- Nema nikakvog uporišta da se nastavnici u vremenu deficitarnosti kadra i problema oko realizacije nastavnog procesa zbog nedostatka kadra, dodatno doškolovavaju, a mnogi od njih imaju više od 20 godina radnog staža i stekli su najveća stručna zvanja.
- U bližem okruženju i regionu, ne postoji vanredni studij (koji je jedini mogući) za predviđeno doškolovanje za predmet koji predajem (Biologija).
- Na Fakultetima koji obrazuju kadar moga profila, skoro da i nema redovnih studenata, a kamoli vanrednih studenata.
- Radni odnos sam zasnovala na osnovu tada važećih Zakonskih propisa, koji su uvažavali višu stručnu spremu, koja je definisana Profilom za izvođenje nastave u važećem Nastavnom planu i programu, te bi se nametanjem navedenog prijedloga ugrozilo moje pravo iz radnog odnosa da obavljam poslove za koje sam stručna, kompetentna i zasnovala radni odnos na osnovu važećih propisa.
- Nametanjem rješenja navedenog u Prijedlogu zakona, bez adekvatne studije, detaljne analize i davanja rješenja, odnosno odgovora na pitanja kao što su: na koji način će se vršiti doškolovanje, gdje i na kojoj instituciji, kojim sredstvima će se finansirati....., nema nikavo opravdanje, niti utemeljenje.

Zbog svega navedenog smatram da je jedino ispravno rješenje da se zadrži sadašnji profil zanimanja nastavnika/ca za izvođenje nastave koje je definisano važećim Nastavnim planom i ostane na snazi rješenje koje je navedeno u Zakonu o osnovnom odgoju i obrazovanju Kantona Sarajevo, koji je na snazi (član 121, stav 4.) Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju Kantona Sarajevo kojim je precizirano da “Lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa i višom i srednjom stručnom spremom, zatečena na poslovima nastavnika u radnopravnom statusu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, mogu nastaviti rad na tim poslovima”.

Navedena sugestija se ne usvaja jer će prilikom izrade akta iz člana 97., a u vezi sa članom 135. stav (5) se voditi računa o deficitarnosti određenih profila kao i mogućnosti doškolovanja.

3. GUJIĆ JASMINA

Poštovani,

U skladu s instrukcijom Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo dostavljam vam primjedbe, prijedloge, sugestije, mišljenje i inicijativu na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Prevashodno se očitujem na član 137. (Radnici zatečeni na radu u školi) stav (2): "Lica sa završenom višom, odnosno, srednjom stručnom spremom, zatečena na poslovima nastavnika u radnopravom statusu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, ostaju na svojim poslovima i radnim zadacima, obavezna su doškolovati se u roku od pet godina od donošenja propisa kojim se utvrđuje profil i stručna sprema nastavnika ukoliko propis iz člana 97. predviđa drugačiju stručnu spremu.

U članu 97. Prijedloga Zakona u stavu (1) navedeno je da "Profil i stručnu spremu nastavnika utvrđuje Ministarstvo posebnim aktom na prijedlog Instituta, uz saglasnost Vlade, a stavom (2) "Broj stručnih saradnika, saradnika i ostalih radnika, profil i stručna sprema, kao i poslovi koje obavljaju u školi utvrđuju se standardima i normativima".

S obzirom da je u važećim Nastavnim planovima i programima za predmete koji predajem (razredna nastava) u poglavlju "PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA/CA ZA IZVOĐENJE NASTAVE" definisano da nastavu u osnovnoj školi mogu izvoditi i nastavnici s višom stručnom spremom i lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa sa 180 ETCS bodova, predlažem da Ministarstvo i Institut uvažavaju ovu činjenicu i zadrže postojeće rješenje. Na taj način ne bi bilo potrebe za primjenom predloženog člana koji predviđa doškolovanje. U tom slučaju bi ostalo na snazi rješenje koje je predviđeno u članu 121, stav (4) Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju Kantona Sarajevo, koji je na snazi, kojim je precizirano da "Lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa i višom i srednjom stručnom spremom, zatečena na poslovima nastavnika u radnopravnom statusu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, mogu nastaviti rad na tim poslovima". Ovo je jedino ispravno i pravedno rješenje uvažavajući niz okolnosti:

- Svi dosadašnji Zakoni, Izmjene i dopune Zakona u prijelaznim i završnim odredbama, ostavljali su ovu mogućnost i štitili prava lica zatečenih na poslovima nastavnika u radnopravom statusu na neodređeno vrijeme sa višom stručnom spremom, kao i lica sa završenim I ciklusom studija.
- Nema nikakvog uporišta da se nastavnici u vremenu deficitarnosti kadra i problema oko realizacije nastavnog procesa zbog nedostatka kadra, dodatno doškolovavaju, a mnogi od njih imaju 30 godina radnog staža i stekli su najveća stručna zvanja.
- Radni odnos sam zasnovala na osnovu tada važećih Zakonskih propisa, koji su uvažavali višu stručnu spremu, koja je definisana Profilom za izvođenje nastave u važećem Nastavnom planu i programu, te bi se nametanjem navedenog prijedloga ugrozilo moje pravo iz radnog odnosa da obavljam poslove za koje sam stručna, kompetentna i zasnovala radni odnos na osnovu važećih propisa.
- Nametanjem rješenja navedenog u Prijedlogu zakona, bez adekvatne studije, detaljne analize i davanja rješenja, odnosno odgovora na pitanja kao što su: na koji način će se vršiti

doškoloavanje, gdje i na kojoj instituciji, kojim sredstvima će se finansirati, nema nikavo opravdanje, niti utemeljenje.

Zbog svega navedenog smatram da je jedino ispravno rješenje da se zadrži sadašnji profil zanimanja nastavnika/ca za izvođenje nastave koje je definisano važećim Nastavnim planom i ostane na snazi rješenje koje je navedeno u Zakonu o osnovnom odgoju i obrazovanju Kantona Sarajevo, koji je na snazi (član 121, stav 4.) Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju Kantona Sarajevo kojim je precizirano da “Lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa i višom i srednjom stručnom spremom, zatečena na poslovima nastavnika u radnopravnom statusu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, mogu nastaviti rad na tim poslovima”.

Navedena sugestija se ne usvaja jer će prilikom izrade akta iz člana 97., a u vezi sa članom 135. stav (5) se voditi računa o deficitarnosti određenih profila kao i mogućnosti doškoloavanja.

4. NARCIS HADŽIABDIĆ – OŠ “Mula Mustafa Bašeskija”

Narcis Hadžiabdić, dipl. prof. geografije (240 kredita), bachelor historije (180 kredita) i viši knjižničar

**Vlada Kantona Sarajevo
Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo
ul. Reisa Džemaludina Čauševića broj 1, Sarajevo
mo@mo.ks.gov.ba
n/r ministrici**

Primjedbe na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo

Poštovana ministrice,

shodno pozivu Ministarstva za učešće u konsultacijama u vezi s primjedbama i sugestijama na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, kao zainteresirana strana, dostavljam iste.

Zovem se Narcis Hadžiabdić, radnik JU OŠ “Mula M. Bašeskija” Sarajevo, zaposlen na mjestu nastavnika geografije i historije sa 18 godina radnog staža u nastavi, zvanje viši savjetnik i u kontinuitetu ocijenjen ocjenom naročito se ističe, s maksimalnim brojem bodova 35 – sve lahko provjerljivo u dosjeu radnika. O mojim uspjesima govore vrlo često ekipna i mjesta na općinskom takmičenju, kao i ekipno među prva tri mjesta na općini i učešće mojih učenika na kantonalnom takmičenju više puta tokom moje karijere.

Ovim putem ulažem primjedbu na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, u vezi sa članom 135. stav (5) prijedloga Zakona. Naime, moj prijedlog odnosno sugestija jeste da se navedeni stav briše, a da se propisom iz člana 97. ovog zakona utvrdi stručna sprema na način da lica sa završenim i ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa i višom spremom, zatečena na poslovima nastavnika u radnopravnom statusu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, mogu nastaviti rad na tim poslovima. Dakle, ista sugestija se odnosi na član 137. prijedloga Zakona, stav (1) i stav (2).

Smatram da ukoliko se bude insistiralo na tome da se gore spomenuta lica trebaju doškolovati samo će se postići punjenje budžeta određenim visokoškolskim ustanovama bez dobijanja nekog posebnog znanja, praznjenje budžeta prosvjetnih radnika te degradaciju mene kao nastavnika s položenim stručnim ispitom i ostvarenim rezultatima u radu.

Poštovana ministrice, molim Vas da svoj autoritet i ovlasti iskoristite u pozitivnom smislu za nastavnike koji su već godinama u učionici i bez obzira na diplomu podložni smo cjeloživotnom učenju, što nam pored raznih edukacija, omogućava upravo i rad s učenicima i učionica.

U nadi da ćete uvažiti primjedbu, srdačno Vas pozdravljam.

Sarajevo, 19. februar/veljača 2024. g.

Narcis Hadžiabdić, prof.
c

Navedena sugestija se ne usvaja jer će prilikom izrade akta iz člana 97., a u vezi sa članom 135. stav (5) se voditi računa o deficitarnosti određenih profila kao i mogućnosti doškolovanja.

5. SAMRA BIŠČEVIĆ

Primjedbe na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo

Poštovana ministrice,

shodno pozivu Ministarstva za učešće u konsultacijama u vezi s primjedbama i sugestijama na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, kao zainteresirana strana, dostavljam iste.

Zovem se Samra Bišćević imam 52 godine i radnik sam JU OŠ "Mula Mustafa Bašeskija" Sarajevo, zaposlena na mjestu nastavnika razredne nastave sa 21 godinom radnog staža u nastavi, zvanje viši savjetnik i u kontinuitetu ocijenjena ocjenom naročito se ističe, s maksimalnim brojem bodova 35 – sve lako provjerljivo u dosijeu radnika

Završila sam Pedagošku akademiju u Sarajevu i imam višu stručnu spremu. O kvaliteti i uspješnosti moga rada govore moji uspješni učenici ali i brojni uspjesi u nastavnim i vannastavnim aktivnostima. Dva puta su me posjećivali savjetnici za razrednu nastavu te je i tada moj rad bio ocijenjen najvišom ocjenom. Svjesna sam specifičnosti mog zanimanja te sam tokom svoje karijere često i kontinuirano prisustvovala brojnim seminarima i edukacijama kako bih se mogla kvalitetno nositi sa izazovima vremena i promjenama koje se stalno dešavaju.

Ovim putem ulažem primjedbu na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, u vezi sa članom 135. stav (5) prijedloga Zakona. Naime, moj prijedlog odnosno sugestija jeste da se navedeni stav briše, a da se propisom iz člana 97. ovog zakona utvrdi stručna sprema na način da lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa i višom spremom, zatečena na poslovima nastavnika u radnopravnom statusu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, mogu nastaviti rad na tim poslovima. Dakle, ista sugestija se odnosi na član 137. prijedloga Zakona, stav (1) i stav (2).

Smatram da bi se insistiranjem na tome da se gore spomenuta lica trebaju doškoloovati više izgubilo nego dobilo u bilo kom smislu.

U današnjem trenutku, kada smo svjedoci nezainteresovanosti mladih za ovaj poziv i nedostatka kvalitetnog nastavnog kadra ovakva odluka bila bi zaista neshvatljiva. i potpuno nepotrebna.

Srdačan pozdrav

Samra Bišćević

Navedena sugestija se ne usvaja jer će prilikom izrade akta iz člana 97., a u vezi sa članom 135. stav (5) se voditi računa o deficitarnosti određenih profila kao i mogućnosti doškoloivanja.

6. JU OSNOVNA MUZIČKA I BALETSKA ŠKOLA "NOVO SARAJEVO"

Predmet: Prijedlog izmjene i dopune Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju

Prijedlog izmjene člana 65. ili definisati posebnim članom, obzirom na specifičnost muzičko-baletskog obrazovanja što bi u ovom slučaju bio član 66.

Upis učenika u osnovnu muzičku i osnovnu baletsku školu:

(1) Redovan upis u osnovnu muzičku školu i osnovnu baletsku školu vrši se u mjesecu martu, odnosno augustu ukoliko se u martu nije prijavio potreban broj učenika.

U I razred osnovne muzičke i osnovne baletske škole može se upisati učenik nakon završenog III razreda redovne osnovne škole

(2) Osnovna muzička i osnovna baletska škola mogu organizirati odjeljenja pripremnog razreda.

U pripremnog odjeljenje osnovne muzičke i osnovne baletski škole može se upisati učenik nakon završenog II razreda redovne osnovne škole

(3) Izuzetno talentirani učenici mogu se, na prijedlog komisije za upis učenika, upisati i ranije, nego je predviđeno stavom (1) ovog člana.

(4) Osnovna muzička i osnovna baletski škole mogu organizirati vanredno sticanje osnovnog muzičkog i baletskog obrazovanja učenika putem organizovanja vanrednih razrednih ispita u januaru, junu i augustu.

Sugestija se ne usvaja jer je u članu 22., stav (2), tačka b. jasno definisano šta je paralelna škola. Član 65. st. (5), (6), (7), (8), (9) definišu način i mogućnosti upisa u paralelnu školu.

Prijedlog izmjene člana člana 69.

(7) Prelazak učenika iz jedne osnovne muzičke škole i osnovne baletske škole u drugu vrši se na obrazložen zahtjev roditelja učenika nastavničkom vijeću kao prvostepenom organu uz dokaze o prethodnom pohađanju osnovne muzičke škole i osnovne baletske škole. Drugostepeni organ, u slučaju žalbe na prvostepeno rješenje je školski odbor.

Sugestija se ne usvaja jer je u članu 69., stav (1) propisana već procedura prelaska učenika iz jedne škole u drugu, a što se primjenjuje i na paralelne škole.

Prijedlog izmjene člana člana 106. (Školski odbor)

(2) Školski odbor osnovne škole kao javne ustanove broji pet (5) članova i to: jedan predstavnik Ministarstva - predsjednik, jedan predstavnik općine na čijem području se nalazi škola kojeg predlaže općinski organ, jedan predstavnik roditelja učenika škole i dva (2) predstavnika radnika škole.

Napomena: neprirodno je da kolektivni organ ima paran broj članova, a radnici ili roditelji trebaju imati veći broj članova.

Sugestija se ne usvaja jer je članom 51. Stav (3) Okvirnog zakona BiH ("Službeni glasnik BiH" br. 18/23 i 88/07 – dr. Zakon) definisan sastav školskog odbora.

Prijedlog izmjene člana 109. (Direktor škole)

e) da posjeduje licencu/certifikat za obavljanje poslova direktora koju izdaje Institut (brisati)

Napomena: jer na ovaj način se može ograničavati izborna volja radnika, roditelja u procesu izbora direktora što je protivno osnovnim demokratskim principima, a obuke iz oblasti menadžmenta se mogu organizovati nakon izbora, te se mogu kvalitetno pospješiti uz definisanje razlike između certificiranog i necertificiranog direktora u koeficijentu plate.

Sugestija se ne usvaja jer se licenciranjem obezbjeđuje standardizacija u radu direktora te obezbjeđuje kvalitet rada škole, odgojno-obrazovnog rada škole i usklađivanje sa zakonskim i podzakonskim procedurama u evropskim obrazovnim sistemima.

Prijedlog dopune člana člana 128. (Sticanje prihoda)

(1) Pored sredstava koja osigurava osnivač iz člana 127. ovog zakona škola može obavljati djelatnost i sticati prihode pod uslovom da ne ugrozi osnovnu registriranu djelatnost i to iz:

- a) tekućih transfera drugih nivoa vlasti i međunarodnih organizacija,
- b) donacijom pravnih i fizičkih lica,
- c) vlastitih prihoda škole koje uredbom utvrdi Vlada.

Dodati

- d) iz legata, poklona i zavještanja,
- e) i ostalih prihoda koji ne dovode u pitanje etiku i humana načela škole kao odgojno-obrazovne ustanove.

Napomena: Ostali prihodi su standard u pravno-ekonomskom normiranju, posebno iz razloga jer se nikada ne mogu svi definisati, jer je tržište u kontinuiranom pokretu, ako nema odredbe ostali prihodi, to je kao da se kaže propisom, ovdje je razvoj stao, nemojte se više kretati naprijed i razvijati, a bilo bi suviše komentarisati legat, zaveještanje i poklon.

d) i e) ovako su glasile u odredbama ranijih zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju koje su potpuno neopravdano nekako ispale iz zadnjih verzija ovog zakona.

Sugestija se ne usvaja. Članom 128. stav (1), tačka b. definisano je traženo.

Član 137. (Radnici zatečeni na radu u školi)

(1) Lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa sa 180 ETCS bodova zatečena na poslovima nastavnika u radnopravom statusu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, obavezna su doškolovati se u roku od pet godina od donošenja propisa kojim se utvrđuje profil i stručna sprema nastavnika ukoliko propis iz člana 97. predviđa drugačiju stručnu spremu.

(2) Lica sa završenom višom, odnosno, srednjom stručnom spremom, zatečena na poslovima nastavnika u radnopravom statusu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, ostaju na svojim poslovima i radnim zadacima, obavezna su doškolovati se u roku od pet godina od donošenja propisa kojim se utvrđuje profil i stručna sprema nastavnika ukoliko propis iz člana 97. predviđa drugačiju stručnu spremu.

Napomena: Ovo je u suprotnosti sa Zakonom o radu jer se iz ovog razlog ne može raskinuti ugovor o radu na neodređeno vrijeme ni nakon 5 godina, a ako bi ga raskidali izgubili bi svaki spor, tako da je ovo moguće propisati samo za lica koja ubuduće stupaju u stalni radni odnos.

S poštovanjem,

Navedena sugestija se ne usvaja jer će prilikom izrade akta iz člana 97., a u vezi sa članom 135. stav (5) se voditi računa o deficitarnosti određenih profila kao i mogućnosti doškolovanja.

7. Sektor za nastavne planove i programe JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja KS

PREDMET: Primjedbe i sugestije Sektora za nastavne planove i programe JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja KS, na prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi KS, objavljenog dana 14. 2. 2024. godine na stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo

Poštovani,

U nastavku Vam dostavljamo prijedloge i sugestije Sektora za nastavne planove i programe JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja KS, na prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi KS, objavljenog dana 14. 2. 2024. godine na stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, kako slijedi:

1. U Članu 1., stav (4) stoji: „Nastavni plan je školski dokument...“, prijedlog je brisati „školski“; u nastavku stoji: „Nastavni program je školski dokument kojim se propisuje...“, prijedlog je bristi „školski“, a dodati (u skladu sa članom 27. stav (4)):

„Nastavni program/predmetni kurikulum je dokument kojim se ...“

Obrazloženje: Nastavni plan i nastavni program su dokumenti koje donosi Ministrastvo, a ne škola. To su dokumenti na osnovu kojih se organizira i realizira nastavni proces u školi ali nisu proizvod svake pojedinačne škole i škole ih ne izrađuju samostalno, te se ne mogu imenovati kao „školski“.

Sugestija se usvaja.

2. U Članu 28. (Nastavni plan i program/predmetni kurikulum) stoji u naslovu člana termin „predmetni kurikulum“

Prijedlog je da se iz naziva člana briše termin „predmetni kurikulum“i da se zamjeni nazivom „Nastavni plan i program/kurikulum“.

Objasnenje: u članu 27. stav (2) nastavni program je definisan kao predmetni kurikulum. Sintagma „Nastavni plan i program“uključuje nastavni plan i predmetni kurikulum/nastavni program, dok se pojam „kurikulum“ odnosi se na strukturiran i organizovan plan obrazovanja koji je specifičan za određeno zanimanje ili profesionalnu oblast. Ovaj tip kurikuluma usmjeren je na sticanje vještina, znanja i kompetencija koje su direktno relevantne za obavljanje određenog posla ili zanimanja.

Sugestija se ne usvaja. U članu 27. jasno je definisano šta je kurikulum odnosno šta predstavlja kurikulum u užem smislu (nastavni plan i program/predmetni kurikulum) i kurikulum u širem smislu koji uključuje odgojno-obrazovni rad kroz vannastavne aktivnosti, posebne programe, pitanje dobrobiti i zaštite učenika, pitanje udžbenika i nastavnih materijala, programa profesionalne orijentacije i stručnog usavršavanja, pitanje školske infrastrukture (prostora i opreme), mehanizmi interesornog djelovanja.

U Stavu (1) stoji: „Odgojno-obrazovni rad u školi se ostvaruje na osnovu nastavnog plana i programa/predmetnog kurikuluma (u daljem tekstu: nastavni plan i program) zasnovanom na ishodima učenja.“

Prijedlog je da se briše „predmetnog“ već da stoji: „Odgojno-obrazovni rad u školi se ostvaruje na osnovu nastavnog plana i programa/kurikuluma (u daljem tekstu nastavni plan i program).“

Objasnenje: predmetni kurikulum je nastavni program definisan po ishodima učenja. Nastavni plan i program nije isto što i predmetni kurikulum, zato je nemoguće staviti znak „/“ između ova dva termina, a u nastavku stava stoji „zasnovanog na ishodima učenja“, kurikulum je zasnovan na ishodima učenja i nema potrebe da nakon riječi kurikuluma stoji „zasnovan na ishodima učenja“

Sugestija se ne usvaja. Objasnenje je kao za prethodnu sugestiju.

U stavu (5) stoji: „ U srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku realiziraju se nastavni planovi i programi zasnovani na obrazovnim ishodima ili po principima dualnog obrazovanja i u skladu sa standardom zanimanja i standardom kvalifikacija, a što se uređuje posebnim zakonom koji donosi skupština.“

Prijedlog je da se briše „i u skladu sa standardom zanimanja i standardom kvalifikacija“.

Objasnenje: Standardi zanimanja i standardi kvalifikacije se izrađuju na državnom nivou i u BiH te poslove obavlja državna agencija APOSO. Do sada je izrađeno 28 standarda zanimanja i samo četiri standarda kvalifikacija. Ovakva formulacija realizacije nastavnih planova i programa koji u sebi moraju uključivati standarde će biti smetanja za reviziju postojećih i izradu novih nastavnih planova i programa. Smatramo da će propis koji definiše dualno obrazovanje, a koje donosi Skupština KS, detaljnije definisati na koji način će se izrađivati nastavni planovi i programi na osnovu dostupnih standarda zanimanja i standarda kvalifikacije te kako postupati u slučaju za zanimanja za koja ne postoje u BiH izrađeni standardi zanimanja i standardi kvalifikacija.

Smatramo da je dovoljno rad bazirati na nastavnom planu i programu koji je baziran na ishodima učenja ili dualnim propisima.

Sugestija se usvaja.

U stavu (6) stoji: „Nastavni plan je školski dokument...“, prijedlog je brisati školski (isti prijedlog dat i u članu 2. pojmovnik)

Sugestija se usvaja.

U stavu (7) stoji: “ Nastavni program je školski dokument...“, prijedlog, brisati školski i u skladu sa članom 27. stav treba da glasi: „Nastavni program/predmetni kurikulum je dokument kojim se propisuju ciljevi i zadaci nastavnog predmeta, odgojno-obrazovni ishodi, preporuke za realizaciju, ključni sadržaji, međupredmetna korelacija, elementi učenja i podučavanja te vrednovanja“.

Obrazloženje:

Navedena dva stava (6) i (7) su preuzeta iz Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju, član 24. u cjelosti, ali nisu ispoštovani elementi Zakona o srednjem obrazovanju, član 36. koji definiše Nastavni plan i program u stavu (2): „Nastavnim planovima i programima utvrđuju se: ciljevi, zadaci, nastavni sadržaji obaveznih općeobrazovnih, stručnih i predmeta praktične nastave i laboratorijskog rada, broj časova po predmetima, oblici i postupci rada, predmeti fakultativne, izborne, kursne nastave, sadržaji i načini organiziranja maturalnog, odnosno završnog ispita, dužina trajanja obrazovanja, zanimanje koje učenik stiče nakon završetka srednje škole odnosno obrazovanja, didaktički i drugi uvjeti za realiziranje nastavnog plana i programa.“

Navedena konstrukcija „kroz element obima, dubine i redoslijeda nastavnih sadržaja u pojedinom nastavnom predmetu“ ne odgovara kurikularnoj reformi u KS koja je izrađena po metodologiji UNICEF-a, a koja je usaglašena na nivou kantona koji su započeli kurikularnu reformu na osnovu „Temeljnih postavki za izradu predmetnih kurikuluma“ (OSCE, 2022) i dokumenta u KS „Smjernice za izradu dokumenata Kurikuluma Kantona Sarajevo“ (Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade KS, 2017).

Navedeni stavovi, (6) i (7), definisani na ovaj način ne odgovaraju ni Općoj metodologiji za izradu nastavnih planova i programa s definisanim ishodima učenja (IRPO 2024).

Smatramo da je od izuzetne važnosti uskladiti član 28. sa navedenim dokumentima za buduće kreiranje predmetnih kurikuluma i nastavnih planova i programa/kurikuluma, ali i za davanje stručnog mišljenja te revizije postojećih Nastavnih planova i programa.

Opći zaključak člana 28. je da je potrebno usaglasiti terminologiju da ne bi bilo nerazumjevanja i potrebe za dodatnim tumačenjem. Pojam predmetni kurikulum je nastavni program. Nastavni plan i program s definisanim ishodima učenja u skladu sa dosadašnjim odlukama o implementaciji u protekle dvije godine uključuje predmetne kurikulume.

Predlažemo da se nastavni plan i program sa definisanim ishodima učenja definiše kroz zakon kao „kurikulum“ (što je u skladu sa članom 27. stav (2))

Sugestija se ne usvaja. U članu 27. jasno je definisano šta je kurikulum odnosno šta predstavlja kurikulum u užem smislu (nastavni plan i program/predmetni kurikulum) i kurikulum u širem smislu koji uključuje odgojno-obrazovni rad kroz vannastavne aktivnosti, posebne programe, pitanje dobrobiti i zaštite učenika, pitanje udžbenika i nastavnih materijala, programa profesionalne orijentacije i stručnog usavršavanja, pitanje školske infrastrukture (prostora i opreme), mehanizmi interesornog djelovanja.

3. U članu 39. (Praktična nastava/rad i laboratorijski rad/vježbe u školi), u stavu (1) stoji: „Praktična nastava/rad i laboratorijski rad/vježbe u školi izvode se u skladu sa nastavnim planom i programom, propisom koji reguliše dualno obrazovanje, standardom zanimanja, standardom kvalifikacija, u školskim radionicama, laboratorijama i kabinetima te drugim objektima, opremljenim u skladu sa odgovarajućim normativima.“

Prijedlog je da u stavu (1) stoji: „Praktična nastava/rad i laboratorijski rad/vježbe u školi izvode se u skladu sa nastavnim planom i programom i propisom koji reguliše dualno obrazovanje u školskim radionicama, laboratorijama i kabinetima te drugim objektima, opremljenim u skladu sa odgovarajućim normativima.“

Obrazloženje: u predloženom stavu stoji „...u skladu sa propisom koji reguliše dualno obrazovanje, standardom zanimanja, standardom kvalifikacija...“. Prijedlog da se briše „standardom zanimanja i standardom kvalifikacija“ (isto kao i u članu 28. stav (5)) je iz razloga što je državna agencija APOSO zadužena za izradu standarda, a do sada je izrađeno 28 standarda zanimanja i samo četiri standarda kvalifikacija. Na ovaj način, stavom zakona propisati/ definisati način rada praktične nastave/rada i laboratorijskih vježbi-koje se javljaju i u općeobrazovnim predmetima, nije primjenjivo jer isti nisu izrađeni za sve porodice zanimanja a za općeobrazovne nastavne predmete, gdje je nastavnim programom predviđena realizacija laboratorijskih vježbi, i ne postoje. Zbog svega navedenog smatramo da je dovoljno rad bazirati na nastavnom planu i programu koji je baziran na ishodima učenja ili dualnim propisima ili kao u članu 28. stav (5) po principu dualnog obrazovanja.

Sugestija se usvaja.

4. U članu 102., (Obaveza verifikacija nastave)

Stavu (2) stoji: „Nastavu koju izvode nastavnici iz stava (1) ovog člana na kraju prvog polugodišta i nastavne godine verificira nastavnik koji ispunjava uslove koje propisuje nastavni plan i program.“

Prijedlog: „Nastavu koju izvode nastavnici iz stava (1) ovog člana na kraju prvog polugodišta i nastavne godine verificira nastavnik koji ispunjava uslove u skladu sa ovim zakonom i propisima koji uređuju ovu oblast.“

Obrazloženje: Uskladiti stav (1) i stav (2) člana 102. jer u stavu (1) stoji „propis“ koji uređuje ovu oblast a u stavu (2) „u skladu sa nastavnim planom i programom“. Članom 97. (Profil i stručna sprema) profil i stručna sprema nastavnog kadra više nije sastavni dio Nastavnog plana i programa, već se uređuje posebnim aktom kojeg donosi Ministarstvo na prijedlog Instituta.

Sugestija se usvaja.

5. U članu 133. (Novčane kazne), u

Stavu (3), alineja 1) „nastavu realizira nastavni kadar koji nema profil i stručnu spremu utvrđenu nastavnim planom i programom“,

Prijedlog je da stoji: „nastavu realizira nastavni kadar koji nema profil i stručnu spremu u skladu sa ovim zakonom i propisima koji uređuju ovu oblast, osim izuzetno u nedostatku nastavnika sa odgovarajućim kvalifikacijama, a u skladu sa članom 102. ovog zakona.“

Obrazloženje: profil i stručna sprema nisu više dio Nastavnog plana i programa već se uređuje posebnim aktom kojeg donosi Ministarstvo na prijedlog Instituta. U članu 120. (verifikacija nastave) stoji da nastavu mogu realizirati i lica koja nemaju propisane kvalifikacije, propisan profil i stručnu spremu u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima je uređena ova oblast.

Član 102. stav (1) i član 133. stav (3), alineja l) su u koliziji

Sugestija se usvaja.

8. FEHIMA GADŽO – JU Sedma osnovna škola Ilidža

Primjedbe na tekst Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo

Poštovana ministrice,

Shodno pozivu Ministarstva za učešće u konsultacijama u vezi sa primjedbama na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo dostavljam iste.

Zovem se Fehima Gadžo, učiteljica u JU "Sedma osnovna škola" Ilidža. Zaposlena već 20 godina i 5 mjeseci (sa 14. februarom), sa zvanjem savjetnik. Završila sam srednju Učiteljsku školu u Sarajevu kao i Pedagošku akademiju, također u Sarajevu. Majka sam troje djece (18, 15 i 12 godina). Učiteljica sam koja je prošla niz reformi u nastavi (uvođenje devetogodišnjeg obrazovanja, uvođenje novih predmeta, uvođenje izvođenja nastave po kurikulumu). S tim i sa nizom stresova koje donosi ovaj posao, i moje je zdravlje narušeno.

Kao zainteresovana strana dostavljam primjebnu na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Primjedba se odnosi na član 137. prijedloga Zakona, stav (1) i stav (2). Sugerisem da se ti stavovi brišu, jer sa tom stručnom spremom su uposlenici škola sa više godina radnog staža koji se cijeli radni vijek usavršavaju i koji će se još mnogo godina usavršavati kroz niz edukacija. Tako da doškolovanje za dodatnu stručnu spremu zaista nema potrebe, jer se radi isti posao, sa učenicima i isti rad u učionici.

Poštovana ministrice, molim Vas da budete na strani svih nastavnika koji su u istoj ili sličnoj situaciji i da ćete ovu primjebnu uvažiti.

S poštovanjem, srdačno Vas pozdravljam.

Gadžo Fehima

Navedena sugestija se ne usvaja jer će prilikom izrade akta iz člana 97., a u vezi sa članom 135. stav (5) se voditi računa o deficitarnosti određenih profila kao i mogućnosti doškolovanja.

9. ERMINA BUČAN – JU Srednja elektrotehnička škola za energetiku

Predmet : Primjedbe na Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo

Poštovani,

ovim putem, u ostavljenom roku, dostavljam primjedbe na Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevu i to kako slijedi :

član 34

Stav 4 – Da li je ispravno i zakonski utemeljeno da i srednja škola dostavlja Godišnji program rada nadležnom organu općine ili Kantonu Sarajevo kao osnivaču?

Sugestija se ne usvaja. Članom 51. stav (3) Okvirnog Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u BiH definisani predstavnici lokalne zajednice u školskom odboru. S obzirom da predstavnici istih učestvuju u organu upravljanja, školskom odboru, godišnji izvještaj i Godišnji program rada se dostavljaju nadležnom organu lokalne zajednice.

Član 49

Stav 2 – Šta predstavlja kosa crta u dijelu “i/ili” Jasno definisati da li oboje ili jedno od predloženih.

Sugestija se ne usvaja, stav jasno formulisan.

Član 76.

Nosi naziv prevoz i ishrana učenika, a ne sadrži nijedno slovo o ishrani učenika koje bi kao jako bitan aspekt moralo biti dio ovog Zakona bez obzira sto je obrađeno i regulisano dodatno Pravilnikom, smatram da ipak mora biti sadržano i u Zakonu kao najvažnijem aktu.

Sugestija se ne usvaja. Član 76. stav (8) definiše donošenje Pravilnika o ishrani učenika koji će jasno definisati i regulisati sve vezano za školsku ishranu učenika.

Član 97

Predviđa da profil i stručnu spremu utvrđuje Ministarstvo odgoja i obrazovanja i Institut. Zbog čega ?? Kakvu je manjkavost pokazala dosadašnja praksa da to bude uređeno PNiS, te Nastavnim planovima i programima . Ovaj dio izostaviti !!!

Sugestija se ne usvaja. Članom 97. stav (2) definisano je šta će se urediti standardima i normativima.

Član 98

Propisuje da nastavnik opšteobrazovne nastave može imati 25 časova, a nastavnik praktične nastave 28 časova. Da li ste svijesni da ovim ukidate insitut “prekovremenog rada”, namećete nastavnicima dodatne obaveze a u PNiS drugačije propisuju ovu oblast.

Sugestija se ne usvaja. Članom 38. Zakona o radu FBiH definisani su slučajevi i trajanje prekovremenog rada radnika.

Član 106

Predlažem da u stavu 2 stoji da Školski odbor čini 5 članova od kojih 2 iz reda radnika, kao nosioca nastavnog procesa, te najbolje informiranih, a najviše involviranih u problematiku rada škole kao javne i odgojno obrazovne ustanove u konkretnoj oblasti.

Sugestija se ne usvaja jer je članom 51. Stav (3) Okvirnog zakona BiH ("Službeni glasnik BiH". br. 18/23 i 88/07 – dr. Zakon) definisan sastav i broj članova školskog odbora.

Član 108

Stav 9 dodati uz saglasnost sindikalnog povjerenika obzirom na tematiku koju obrađuje a sukladno važećem Kolektivnom ugovoru, Zakonu o radu i Zakonu o vijeću uposlenika. Osim u ovom članu primjećujem da je u velikom dijelu Zakona izostavljen značaj i važnost sindikalnog povjerenika, koji mora biti konsultovan, a u određenim oblastima i dati svoju saglasnost za mnoge oblasti rada u školi, tako da predlažem da Zakon uskladite u tom dijelu.

Sugestija se ne usvaja. Institut sindikalnog povjerenika definisan je aktom sindikata, a koji je registriran kao nevladina organizacija. Pravni sistem ne prepoznaje sindikalnog povjerenika.

Član 109

U stavu 11 dodati ministra/cu obrazovanja kao osobu koja po svojoj nadležnosti može pokrenuti razrješenje direktora ako su stvoreni zakonski uslovi.

Sugestija se ne usvaja. Nadležnost školskog odbora je imenovanje i razrješenje direktora.

U koliziji su stav 6 i stav 11. U stavu 6 navodite "najviše 2 uzastopna mandata", a u stavu 11 bez ograničenja u pogledu broja i dužine trajanja mandata. Predlažem da se izostavi/izbaci mogućnost neograničenog mandata direktora ili otvarate mogućnost da neka osoba bude doživotno direktor, što je nedopustivo. Ako podrazumijevate da je je direktor javne ustanove jedno, a direktor ustanove drugo u pogledu osnivanja, onda to jasno i definišite i razdvojite.

Sugestija se ne usvaja. Stav (6) se odnosi na direktora kao javne ustanve, a stav (11) škole kao ustanove u smislu člana 11., stav (1) i stav (2).

Stav 12 – osim u osnovnim školama, dodati i u srednjim. Zbog čega bi samo osnovne škole i njihovi radnici i roditelji imali privilegiju učestvovati u izboru direktora škole. Taj dio dodati i shodno tome uskladiti i prateće pravilnike. Smatram da je, ako smo već objedinjeni jednim zakonom, nedopustivo da diskriminišete radnike i roditelje u ustanovama srednjeg obrazovanja oduzimajući im pravo da iznose svoj stav i prijedlog koji će biti obavezujući pri izboru direktora.

Sugestija se ne usvaja jer u primjeni i jedan i drugi model imaju prednosti kao i nedostatke te nije moguće procijeniti koji je model izbora i imenovanja direktora bolji.

Član 111.

Stav j - dodati uz saglasnost sindikalnog povjerenika obzirom na tematiku koju obrađuje a sukladno važećem Kolektivnom ugovoru Zakonu o radu i Zakonu o vijeću uposlenika.

Sugestija se ne usvaja. Institut sindikalnog povjerenika definisan je aktom sindikata, a koji je registriran kao nevladina organizacija. Pravni sistem ne prepoznaje sindikalnog povjerenika.

Član 131

Stav 9 - dodati da je dostavljeni Izvještaj o obavljenom inspekcijskom nadzoru kao takav ovavezujući za institucije kojima se dostavlja, obzirom da vrlo često izostaje reakcija Školskih odbora a i samog Ministarstva odgoja i obrazovanja i pored saznanja o nezakonitom radu u školi. Koja je svrha dostavljanja Izvještaja o obavljenom inspekcijskom nadzoru ako niko ne regulje na ono što u njima piše?

Sugestija se ne usvaja. Stav (9) govori o nadzoru nad zakonitošću rada škole; stav (7) definiše izradu propisa za stav (3) i (9). Navedenim propisom definisat će se procedura prije, u toku i nakon nadzora.

Član 135

Slovo "M" dopuniti/zamijeniti riječju Ministarstvo.

Sugestija se prihvata.

Član 137

Provjeriti da li je stav 4 ovog člana u koliziji sa članom 109. istog Zakona.

Sugestija se ne prihvata jer stav (4) nije u koliziji sa članom 109. Zakona.

S poštovanjem,

Ermina Bučan, Radnik ETŠ za energetiku u Sarajevu

10. ALMA NOGO I HERMINA ORUČEVIĆ - JU" Centar za slijepu i slabovidnu djecu i omladinu"

Primjedba na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu sarajevo

Poštovana ministrice,

shodno pozivu Ministarstva za učešće u konsultacijama u vezi primjedbi na tekst prijedloga zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj školi u Kantonu Sarajevo,navodimo slj.primjedbu.

Alma Nogo i Hermina Oručević,radimo u osnovnoj školi u JU" Centar za slijepu i slabovidnu djecu i omladinu" u Sarajevu,želimo da Vam iskažemo naše nezadovoljstvo.Objje radimo mnogo godina u CZSD-u i imamo veliko iskustvo u našem radu sa slijepom i slabovidnom djecom.

Ja,Alma Nogo radim 29.godina (nastavnik matematike i fizike),a kolegica Hermina Oručević 28.godina (nastavnik hemije i kulture življenja).Objje smo završile Pedagošku akademiju u Sarajevu.

Ovim putem ulažemo primjedbu u vezi sa članom 135. (stav 5.) prijedloga Zakona.

Smatramo da nije potrebno da ponovno sjedamo u amfiteatarske klupe i da se ponovo školujemo, jer naše iskustvo u radu sa specijalnom populacijom djece je zaista neprocjenljivo i nezamjenljivo. Želimo da napomenemo da smo se svo vrijeme profesionalno usavršavale u okviru individualnih i grupnih edukacija.

Poštovana ministrice, molimo Vas da uvažite našu primjedbu na prijedlog Zakona i da iskoristite Vaše ovlasti u pozitivnom smislu za nas nastavnike koji imamo skoro 30 godina iskustva u radu sa našim đacima.

U nadi da ćete uvažiti našu primjedbu, srdačno Vas pozdravljamo.

Navedena sugestija se ne usvaja jer će prilikom izrade akta iz člana 97., a u vezi sa članom 135. stav (5) se voditi računa o deficitarnosti određenih profila kao i mogućnosti doškolovavanja.

11. UDRUŽENJE DIREKTORA/RAVNATELJA SARAJEVSKIH OSNOVNIH ŠKOLA

PREDMET: Primjedbe na Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo

Poštovani,

Dostavljamo vam primjedbe na prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo:

Član 8. stav (6)

Promjena izbora u smislu predhodnog stave moguća je na zahtjev roditelja/staratelja u skladu sa pedagoškim standardima i normativima.

Prijedlog: Potrebno je definisati rok do kada se zahtjev može podnijeti kako ne bi došli u situaciju da se u toku školske godine podnese zahtjev.

Sugestija se ne usvaja jer je član dovoljno jasno definisan.

Član 36. stav (3)

Na prijedlog ministra, Vlada će donijeti program zapošljavanja psihologa, socijalnih radnika i pedagoga u školama u skladu sa pedagoškim standardima i normativima.

Prijedlog: Nije potreban plan već dosljedno provođenje Pedagoških standarda i normativa.

Sugestija se ne usvaja jer je naglašeno da će se morati provoditi u skladu sa pedagoškim standardima i normativima.

Član 44. stav (7), (8) i (10)

7) Nastava u školi se realizira po polugodištima i traje 37 radnih sedmica, s tim da se nastavni plan i program planira i realizira u okviru 35 nastavnih sedmica.

(8) Nastava u prvom i završnom razredu osnovne škole traje 36 radnih sedmica, s tim da se nastavni plan i program planira i realizira u okviru 34 nastavne sedmice.

10) Razlika u broju radnih i nastavnih sedmica u st. (7), (8) i (9) ovog člana koristi se za realiziranje posebnih programskih sadržaja, drugih oblika odgojno-obrazovnog rada, obilježavanje državnih i vjerskih praznika, kulturnih i sportskih aktivnosti planiranih godišnjim programom rada i kalendarom u odjeljenskoj knjizi.

Prijedlog: Potrebno je dodatno obrazložiti stav (10)!!!

Sugestija se ne usvaja jer je stav (10) dovoljno jasno definisan.

Član 46. stav (10)

Prijedlog: Potrebno je dodati da director može organizovati online nastavu ukoliko se u školi održava Općinsko ili kantonalno takmičenje.

Sugestija se ne usvaja. Takmičenje je sastavni dio kurikuluma i nije vanredna prilika. Domaćini takmičenja su škole koje imaju prostorne kapacitete koji mogu da realizuju takmičenja. Takmičenje ima i odgojnu komponentu te je važno da i drugi učenici znaju da je takmičenje u toku i da je to školski događaj.

Član 75. stav (6)

Predviđa se sazivanje multisektorskog sastanka odmah!!

Prijedlog: Uvjet za sazivanje multisektorskog sastanka u slučaju nasilja nad ili među djecom, zanemarivanja i slično jeste da se slučaj ponovi. Škola poduzima mjere i procjenjuje kad je vrijeme da se sazove multisektorski sastanak. Dakle potrebna je postupnost, a ne sazivanje sastanka odmah.

Sugestija se ne usvaja. Promptno postupanje u slučajevima nasilja nad djecom i među djecom je imperativ.

Član 102. stav (1) i (2)

(1) Izuzetno u nedostatku nastavnika sa odgovarajućim kvalifikacijama, na određeno vrijeme mogu biti zaposleni nastavnici koji nemaju propisane kvalifikacije, propisan profil i stručnu spremu u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima je uređena ova oblast.

(2) Nastavu koju izvode nastavnici iz stava (1) ovog člana na kraju prvog polugodišta i nastavne godine verificira nastavnik koji ispunjava uslove koje propisuje nastavni plan i program.

Prijedlog: ovaj član je u suprotnosti sa članom 133. Stav (3) k)

(3) Novčanom kaznom od 2.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj škola ili dom učenika ako:

k) nastavu realizira nastavni kadar koji nema profil i stručnu spremu utvrđenu nastavnim planom i programom

Sugestija se usvaja.

Član 103.

(Stručno usavršavanje radnika)

(4) Direktor, pomoćnik direktora, koji je prethodno bio nastavnik, i nastavnik obavezni su svake druge školske godine realizirati ugledni čas.

(5) Pomoćnik direktora, koji je prethodno bio nastavnik, i nastavnik obavezni su svake druge školske godine realizirati ugledni čas.

Obrazloženje: Nisu tretirani direktori koji nisu nastavnici (pedagozi, po prijedlogu zakona i psiholozi) i to je nekada uvedena praksa koja je ukinuta jer se nije pokazala kao dobra.

Sugestija se usvaja.

Član 106.

Prijedlog stav (2) da školski odbor ima 5 članova i to da dva člana budu predstavnici radnika.

Prijedlog stav (16) da se članovi školskog odbora plaćaju po sjednici i da im se makar snose troškovi dolaska na sjednice.

Sugestija se ne usvaja jer je članom 51. Stav (3) Okvirnog zakona BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 18/23 i 88/07 – dr. Zakon) definisan sastav školskog odbora i da se rad članova školskog odbora ne plaća.

Član 107. stav (3) pod e) da se briše.

Sugestija se ne usvaja. Jasno je definisano ko za predsjednika i člana školskog odbora ne može biti imenovano lice.

Član 110.

(5) U slučaju prestanka mandata direktora razrješenjem prije isteka mandata zbog nesavjesnog ili nestručnog obavljanja poslova direktora, razriješeni direktor gubi pravo na mirovanje prava i obaveza iz stava (1) ovog člana, kao i pravo na zbrinjavanje u skladu sa članom 99. stav (4) ovog zakona.

Prijedlog: Ovaj stav treba ukinuti ili ga vezati za činjenje krivičnog djela u vršenju poslova direktora. Ukoliko se neki nastavnik ili stručni saradnik ne snađu na poziciji direktora prestrašno je da izgubi pravo na mirovanje prava i pravo na zbrinjavanje.

Direktor koji je bio dobar nastavnik i kao takav imenovan na funkciju direktora škole, ako se nije pokazao kao dobar direktor – rukovodilac, treba imati mogućnost da se po razrješenju vrati na mjesto nastavnika, a ne da bude tretiran kao nesavjesan direktor u skladu sa stavom (5) ovoga člana.

Sugestija se ne usvaja. Ukoliko se direktor „ne snade“ kako vi navodite, očekuje se da isti da ostavku prije nego bude razriješen.

Primjedbe na član 108. Prijedloga Zakona

Ovim članom se propisuju nadležnosti školskog odbora škole.

Tako se u stavu (2) propisuje nadležnost školskog odbora “za rješavanje u prvom stepenu” u sljedećim slučajevima:

- d) žalbi učenika, odnosno roditelja učenika na rješenje o izricanju odgojno-disciplinske mjere iz člana 94., stav (2), tač. d), e), f) i g) ovog zakona,
- g) žalbama i prigovorima kandidata po javnom konkursu za prijem radnika i
- h) žalbama i prigovorima koji se odnose na rad direktora škole.

Obrazloženje:

Kad god se odlučuje po žalbama, prigovorima to samo po sebi ukazuje da se radi o rješavanju u drugostepenom postupku, dakle, nakon što je neki drugi organ škole već rješavao u prvom stepenu!!!

U ovom članu postoji još nekoliko logičkih nedoumica i tehničkih nepreciznosti.

Sugestija se ne zsvaja. Prvostепенost je prepoznata zbog principa ekonomičnosti u postupku kako bi se otklonile eventualne štete zbog sporosti proceduri (izricanje odgojno-obrazovnih mjera, odluke po konkursima, primjedbe na rad direktora)

Primjedbe na član 109 stav (13) -Razrješenje direktora koji propisuje;

“ Školski odbor obavezan je razriješiti dužnosti direktora i prije isteka mandata zbog dokazanog kršenja zakona ili profesionalne nekompetentnosti ili u slučaju nastupanja okolnosti iz st. (8), (9) i (10) ovog člana“.

Obrazloženje:

Ovaj stav propisuje da je Školski odbor obavezan **razriješiti dužnosti direktora škole i prije isteka mandata u slučaju dokazanog** kršenja zakona ili profesionalne nekompetentnosti ili u slučaju nastupanja okolnosti iz st. (8), (9) i (10) ovog člana.

Predloženim rješenjem se narušava princip pravne sigurnosti jer se uopšte ne propisuje:

- koji organ,
- kada,
- na koji način,
- na osnovu kojih kriterija i
- po kojem postupku utvrđuje okolnost “dokazanog kršenja zakona” i “profesionalnu nekompetetnost”.

Dakle, nejasno je ko utvrđuje “dokazano kršenje zakona” i “profesionalnu nekompetentnost”, u kojem postupku i šta predstavlja dokaz za “dokazano kršenje zakona” i “profesionalnu nekompetentnost” kao osnovu za prijevremeno razrješenje

Sugestija se ne usvaja. Jasno je propisano je ko vrši nadzor.

Primjedbe na član 110. stav (4) koji propisuje:

”Do donošenja pravilnika iz člana 109. stav (5) ovog zakona na pitanja u vezi sa licenciranjem, izborom, razrješenjem, nadležnostima, radom, pravima i obavezama direktora škole kao javne ustanove primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona, podzakonskih akata i odgovarajućih kolektivnih ugovora, kojima se uređuju navedena pitanja koja nisu utvrđena ovim zakonom”.

Obrazloženje:

Pitanje licenciranja direktora škola prije izrade Prijedloga Zakona uopšte nije bilo poznato kao pravni institut i zbog toga nije niti moglo biti uređeno važećim propisima, što znači da se zakoni, podzakonski propisi i odgovarajući kolektivni ugovori ne mogu ni primjenjivati na ovo pitanje, jer ga i ne regulišu. Mišljenja smo da je odredba neprovodiva.

Sugestija se usvaja djelomično. Uneseno je u Prijedlog Zakona da će se navedena odredba provoditi nakon donošenja gore navedenog pravilnika.

Zapažanja u odnosu na član 137. stav (3) Prijedloga Zakona koji glasi:

“Radnici koji rade sa višom spremom na mjestu sekretara škole, a za to radno mjesto je standardima i normativnima te Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta predviđen VII stepen, a sa danom stupanja na snagu ovog zakona **imaju više od 20 godina radnog staža, ostaju na svojim poslovima i radnim zadacima, nisu dužni sticati viši stepen stručne spreme od one koju posjeduju**”.

Obrazloženje:

Ovaj stav stvara problem u praksi za direktore škola koji na osnovu ovakve formulacije ne mogu znati kakav je radno-pravni status zatečenih sekretara sa višom stručnom spremom, ali koji imaju “manje od 20 godina radnog staža”, nejasno je ako ima npr 17 godina?

Sugestija se ne usvaja. Stav je jasno definisan.

Član 137. stav (2) – nisu dužni sticati viši stepen stručne spreme od one koju posjeduju, a imaju preko 20 godina staža.

Obrazloženje:

Ovaj stav stvara problem u praksi za direktore škola koji na osnovu ovakve formulacije ne mogu znati kakav je radno-pravni status zatečenih nastavnika sa višom stručnom spremom, ali koji imaju “manje od 20 godina radnog staža”, nejasno je ako ima npr 17 godina?

Sugestija se ne usvaja. Navedeno je regulisano doškolovavanjem.

Zapažanja u odnosu na član 113. stav (9) koji propisuje:

“Za pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa ne može biti imenovano lice koje je dva uzastopna mandata obavljalo dužnost direktora u istoj školi”.

Predloženim stavom se krši:

- zakonski princip nediskriminacije, odnosno jednakosti pred zakonom;
- ustavni princip pravne sigurnosti i izvjesnosti.

Obrazloženje:

Radnici škole koji su na funkciji direktora proveli dva uzastopna mandata, dovode se u nepovoljni položaj u odnosu na ostale radnike Škole. Oni se ovom odredbom onemogućuju da vrše poslove pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa, **iako za obavljanje tih poslova ispunjavaju sve uslove propisane Zakonom i Standardima i normativima.**

U tom smislu, opravdano se može tvrditi da je predloženi stav (9) u suprotnosti sa odredbom člana 4. Prijedloga Zakona koja glasi: *“U školama je zabranjena svaka vrsta diskriminacije u skladu sa zakonom”.*

Dakle, član 113 stav (9) je u suprotnosti sa članom 4. Zakona!

Odredba člana 113 stav (9) implicira sljedeće:

- da za obavljanje poslova radnog mjesta pomoćnika direktora **prestaju biti odlučujući uslovi koji su propisani za to radno mjesto,**
- u praksi to znači da **postoji određeni krug radnika koji ispunjavaju sve propisane uslove za obavljanje poslova konkretnog radnog mjesta,** ali se iz tog kruga lica, **isključuje dio radnika kojima se zakonom propisuje da više ne mogu obavljati te poslove.** Na ovakav način ta lica bivaju uskraćena u uživanju temeljnog ljudskog prava-prava na rad i pravo na jednakost pred zakonom.

Dakle, u konkretnom slučaju, nekim radnicima se obavljanje poslova uskraćuje, dok se nekim radnicima dozvoljava, uprkos činjenici da i jedni i drugi ispunjavaju propisane uslove za obavljanje tih poslova.

Ponudeno zakonsko rješenje ima efekat svojevrsnog “sankcionisanja” radnika koji su prije predloženog Zakona birani na funkciju direktora škole i tu funkciju obavljali dva uzastopna mandata. Na ovakav način se zatečeni direktori škola ustvari kažnjavaju zbog vršenja funkcije direktora. Uvođenjem ovakve zabrane direktorima škola se istovremeno **narušava i njihov moralni dignitet i profesionalni integritet.**

- Iskazanim pristupom, sama funkcija direktora škole se u javnosti prezenutuje kao “loša stvar”, a oni koji su vršili tu funkciju se prikazuju kao “negativci”. U konačnici, takav pristup doprinosi izgradnji društvene svijesti **da se o ljudima sudi na osnovu funkcije koju su vršili, a ne na osnovu njihovih djela i postupaka.** Također, ovakvo rješenje znači da se društvo odriče profesionalnog iskustva direktora škola koje može biti od velike koristi za lica koja budu izabrana na funkciju direktora.

Sugestija se usvaja djelimično i to na sljedeći način:

- Za direktora škole ne može ponovo biti izabrano lice koje je u istoj školi uzastopno birano četiri puta na poziciju direktora ili pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa.
- Za pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa ponovo biti imenovano lice koje je u istoj školi uzastopno imenovano četiri puta na poziciju direktora ili pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa.

12. MIHADA RUSTEMPAŠIĆ

Dobar dan!

U prijedlogu zakona obavezno ukinuti sve što je iz Agende 2030 i slično, a što je porijeklo iz inozemstva od strane globalističke Oligarhije. Zakon trebaju praviti isključivo domaći stručnjaci, lica kompetentna, dobronamjerna, patriotska.

Strana 5: ...“održivog razvoja“ ..., strana 6, 19 ...

Šta znači „održiv“? Je li to znači da ima manje ljudi, je li to genocid? Zna li šta znači u globalističkoj politici termin „održiv“? Definirajte to. Šta je održivo, a šta je neodrživo?

Sugestija se ne usvaja jer nije jasno definisana.

Strana 3: Institut ...

Pominje se Institut od strane tri pa nadalje, ne postoji web stranica Instituta, ne odgovaraju na zahtjeve koji se predaju na protokol, iako se pozivamo na Zakon o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine. Smatram da stručni nadzor ne trebaju vršiti predstavnici/ce iz Instituta.

Navedeno nije sugestija niti primjedba već konstatacija.

Od ove godine kad sam počela raditi po „kurikulumu“ osjetila sam jako veliki negativni pritisak od strane Ministarstva (MOOKS) i Instituta. Nikako ne prihvatam ovakav vaš pristup prema osoblju koje je u direktnom radu sa učenicima.

Navedeno nije sugestija niti primjedba već konstatacija.

Strana 1, 24, ... EMIS (“Education Management Information System”). Ukucati na Google EMIS pa vidjeti šta sve postoji. Bolje je ORIS (Obrazovanje, rukovođenje, I, S). Mi nismo Englezi, mi smo Bosanci i ne vidim zašto da riječi i skraćenice iz engleskog jezika koristimo umjesto našeg bosanskog jezika.

Sugestija se ne usvaja jer je navedeno već ranije definisano.

Strana 1: „EMIS je sistem za prikupljanje, obradu i generisanje podataka i statističkih izvještaja na nivou osnovnog i srednjeg obrazovanja.“

Ko ima pravo vidjeti te statističke izvještaje?

Navedeno nije sugestija niti primjedba već pitanje.

Strana 1, 13, 19: eksperimentalni programi

Strana 1: „Eksperimentalni program je program kojim se provjerava vrijednost novih obrazovnih sadržaja, oblika i metoda rada, kao i nove nastavne opreme.“

Obavezno precizno definisati šta sve može spadati u eksperimentisanje.

Sugestija se ne usvaja. Članom 37. stav (3) definisano je da će Ministarstvo, na prijedlog Instituta, donijeti akt o eksperimentalnim programima.

Građanima BiH ste dali samo 10 dana da pročitamo, analiziramo i komentiramo 70 stranica delikatnog teksta kojega ste pripremali ko zna koliko dugo, a čiji bi se ispravan tretman trebao odvijati nekoliko mjeseci. Zatim, kažete da mi komentiramo taj prijedlog zakona iako bi mi trebali ustvari angažovati našeg advokata, jer je to pravna materija, a ne ono što je naša struka. Isto tako, a gledajući na nedavno iskustvo, od naših komentara uzeće se uglavnom oni koji su ili manjeg značaja ili koji vama odgovaraju. Vidjeli smo nedavno kako je bilo za Pedagoške standarde za srednju školu. Takav slučaj je bio na internet konferenciji (Javne konsultacije povodom prijedloga Pedagoških standarda i normativa za osnovni odgoj i obrazovanje) u kojoj ste nam dali dva sata od kojih je sat i po vaš čovjek čitao segmente materijala, a nama je preostalo svima tridesetak minuta da to komentiramo, pri čemu smo svoja pitanja morali prvo otkucati kao tekst, te ako bi Institutu to pitanje bilo nepoželjno, nama koji smo svoje pitanje tako napisali i poslali, nije data riječ. Ovakva metoda tretiranja zakonske materije je ispod svakog nivoa i vrlo moguće predstavlja prekršaj zakonom i praksom propisanih protokola u obradi ovakvog materijala. Na ovako drsko nametanje zakona ne pristajemo. Konsultacije na prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo

<https://mo.ks.gov.ba/aktuelno/obavjestenja/konsultacije-na-prijedlog-zakona-o-odgoju-i-obrazovanju-u-osnovnoj-i-srednjoj>

Navedeno nije sugestija niti primjedba već konstatacija.

Mihada Rustempašić, magistrica Matematike i Informatike, nastavnica u OŠ KS

Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH – Kantonalni odbor SSOOiO Kantona Sarajevo

SAVEZ SAMOSTALNIH SINDIKATA
BOSNE I HERCEGOVINE
Obala Kulina bana 1, Sarajevo, BiH

EDUCATION INTERNATIONAL
15, Boulevard Bischoffsheim
B-1000 Brussels, Belgium

SAMOSTALNI SINDIKAT OSNOVNOG OBRAZOVANJA I ODGOJA FBiH –
KANTONALNI ODBOR SSOOiO KANTONA SARAJEVO
Obala Kulina bana 1/IV, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Tel/fax: +387 33 21 78 86; mob.: +387 61 75 47 71
www.ssooioks.com; ssooobih@bih.net.ba; FB: www.facebook.com/groups/ssooioks
Transakcijski račun: 3389002308646845 kod UniCredit Bank: ID: 4200275500112

Broj: 598/24

Sarajevo, 27.02.2024. godine

MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE KANTONA SARAJEVO
n/r Muminović-Hota Naidi, ministrici

PREDMET: Mišljenje na Prijedlog Zakona, dostavlja se.
Veza Vaš akt broj: 11-05/2-34-22650-57/24/22 od 26.02.2024. godine

Poštovana,

Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH – Kantonalni odbor SSOOiO Kantona Sarajevo zaprimio je Vaš dopis broj: 11-05/2-34-22650-57/24/22 od 26.02.2024. godine kojim tražite naše mišljenje na prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo. Uz uvažavanje našeg mišljenja i primjedbi uz konkretne prijedloge za izmjene i dopune teksta predloženog Zakona koje Vam dostavljamo u nastavku ovog dopisa, Sindikat će dati svoju punu podršku donošenju Zakona i javno to obznaniti. Dostavljamo Vam naše mišljenje i primjedbe uz konkretne prijedloge za izmjene i dopune teksta predloženog Zakona, a kako slijedi:

1. U članu 28. dodati novi stav koji glasi:
„(7) Škola je obavezna da u toku školske godine, u obimu od najmanje 90% realizira nastavni plan i program/predmetni kurikulum“.
Obrazloženje: interes učenika, osiguranje realizacije nastavnog plana i programa.
2. U članu 44. u stavu (8) broj: „36“ se mijenja brojem: „34“ a broj: „34“ se mijenja brojem: „32“.
Obrazloženje: interesu učenika, priprema za eksternu maturu i upis u srednju školu.
3. U članu 45. u stavu (2) riječi: „radni i nenastavni“ mijenja riječ: „neradni“.
Obrazloženje: promocija važnosti struke.
4. U članu 47. u stavu (2) riječi: "45 minuta" mijenjaju se riječima: "u pravilu 45 minuta", riječi: "40 minuta" mijenjaju se i glase: "u pravilu 40 minuta". Alternativna izmjena je da se definiše kao u članu 47. stav (6).
Obrazloženje: autonomija nastavnika, interes učenika i reforma obrazovanja.
U stavu (7) riječi: "20 časova" mijenjaju se riječima: "15 časova".
U stavu (8) riječi: "25 časova" mijenjaju se riječima: "20 časova".

- U stavu (9) riječi: "30 časova" mijenjaju se riječima: "25 časova".
Obrazloženje: reforma obrazovanja, interes učenika, uvođenje izborne nastave.
- U stavu (10) riječi: "jedan čas više" mijenjaju se riječima: "dva časa više".
Obrazloženje: organizacija rada škole, izrada rasporeda časova.
- U stavu (12) dodati u zagradi: "terenska nastava, sportske i kulturne aktivnosti, vanškolske aktivnosti, društveno-koristan rad, volontiranje).
Obrazloženje: interes učenika i poticanje rada sa učenicima van učionice.
5. U članu 56. u stavu (2) riječi: "nastanka promjene" mijenjaju se riječima: "dostavljanja podataka školi".
Obrazloženje: neodgovornost onih koji dostavljaju podatke.
6. U članu 97. riječi: "Profil i stručnu spremu nastavnika" mijenjaju se riječima: "Broj nastavnika, profil i stručnu spremu nastavnika kao i poslove koje obavljaju u školi".
Obrazloženje: jednoobrazno rješenje kao u stavu (2) člana 97.
7. U članu 106. u stavu (10) na kraju rečenice dodati riječi: "uz konsultacije sa Sindikatom".
Obrazloženje: izbjegavanje nesporazuma u socijalnom dijalogu.
- U stavu (16) riječ: „besplatno“ se mijenja riječima: „plaća se u skladu sa posebnom odlukom Vlade“.
Obrazloženje: neravnopravnost u odnosu na druge organe upravljanja u javnim ustanovama i preduzećima, dobrovoljan i besplatan rad u organu upravljanja generira lične interese i korupciju.
8. U članu 135. brisati stav (5).
St. (6) do (9) trebaju biti prenumerisani shodno brisanju stava (5).
Obrazloženje: Broj nastavnika, profil i stručna sprema shodno članu 97. trebaju biti definisani posebnim aktom koji donosi Ministarstvo na prijedlog Instituta a koji treba da bude donesen što prije a shodno stanju na tržištu rada na kojem nedostaje veliki broj nastavnika. Definisanje ove tematike kroz više odredbi Zakona je nepotrebno (čl. 97., 135., 137. i td.) i stvorit će probleme u primjeni.
- U stavu (6) riječi: "u stavu (5) tačka b) ovog člana" mijenjaju se riječima: "važećim zakonskim propisima".
Obrazloženje: kao u primjedbama na član 97. stav (1), član 135. stav (5) i član 137. stav (1).
- U stavu (9) riječ: "može" se briše a riječ: "provoditi" mijenja sa riječi: "provodi".
Obrazloženje: smanjenje troškova, primarna djelatnost škola je odgojno-obrazovna.
9. U članu 137. brisati stav (1).
Obrazloženje: kolizija sa članom 97. stav (1) i članom 101. stav (1), pribavljanje diploma bez znanja i na fakultetima sumnjivog rejtinga, punjenje budžeta fakulteta a pražnjenje budžeta KS i radnika, svrsishodnost jer se radi o radnicima sa višegodišnjim iskustvom sa položenim stručnim ispitom i ostvarenim rezultatima u radu, nedostatak nastavnika na tržištu rada, demotivacija radnika, koji su često bili mentori mlađim kolegama, podizanje kvaliteta, ako je cilj, može se postići na druge

načine, izazivanje nezadovoljstva jedne grupe nastavnika koje može dovesti do solidarnosti u školama i socijalnim nemirima, a u konačnici i dovesti do štrajka.
*propisom utvrditi da lica sa završenim I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa i višom spremom, zatečena na poslovima nastavnika u radnopravnom statusu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog zakona, mogu nastaviti rad na tim poslovima.

10. U članu 139. u stavu (1) brišu se riječi: "školskih odbora i" i brišu se riječi: "članove školskih odbora".

Obrazloženje: kao u primjedbi na član 106. stav (12).

Srdačan pozdrav,

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Dopredsjednici i članovima Kantonalnog odbora,
3. Sindikalnim povjerenicima,
4. Čičić Davoru, predsjedniku Kluba zastupnika Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine-SDP BiH,
5. Zuhrić Albinu, predsjedniku Kluba zastupnika Demokratske fronte,
6. Vreto Elvisu, predsjedniku Kluba zastupnika Naroda i pravde,
7. Bandić Muameru, predsjedniku Kluba zastupnika SBiH,
8. Bešlija Vildani, predsjednici Kluba zastupnika Naše stranke,
9. Dević Mahiru, predsjedniku Kluba zastupnika SDA,
10. Lemezan Redži, predsjedniku Kluba zastupnika Samostalni zastupnici Hodžić Lemezan-ZNG,
11. www.ssooioks.com,
12. u/a.

1. Sugestija se ne usvaja jer je navedeno već objašnjeno sa 47. članom, stav (12).

2. Navedena sugestija se ne prihvata jer bi to u ovom trenutku zahtjevalo reviziju NPP-ova što može uključiti i smanjenje broja nastavnih predmeta. U narednom periodu će se ovo dodatno razmatrati.

3. Navedena sugestija se ne prihvata jer je praksa pokazala da se škole organizuju i prigodno obilježe zajednički navedeni dan

4. Navedene sugestije za član 45.:

- stav (2) – Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo je u prethodnom periodu sprovedo anketu o smanjivanju trajanja časa kako ste naveli međutim rezultati ukazuju na to da nastavnici nisu za isto.

- stavovi (7), (8), (9) i (10) – sugestija se ne usvaja jer bi to u ovom trenutku zahtjevalo reviziju NPP-ova što može uključiti i smanjenje broja nastavnih predmeta. U narednom periodu će se ovo dodatno razmatrati.
- stav (12) – Sugestija se usvaja.

5. Sugestija se ne usvaja jer je navedeno detaljno definisano Pravilnikom o vođenju informacionog sistema EMIS-u i Pravilnikom o vođenju pedagoške evidencije i dokumentacije u osnovnoj i srednjoj školi, a isto je važno zbog redovnog vođenja eDnevnika.

6. Sugestija se ne usvaja jer je navedeno definisano standardima i normativima. Profil i stručna sprema nastavnika je do sada bila definisana nastavnim planovima i programima, a član 97. predviđa da isto bude definisano posebnim aktom.

7. Sugestija za član 106. stav (10) se ne usvaja jer.....

Sugestija za stav (12) se ne usvaja jer je isto definisano članom 51. Okvirnog zakona Bosne i Hercegovine.

8. Sugestije za član 135.

- brisanje stava (5) - Navedena se sugestija ne usvaja. Iako će prioritarno biti donošenje posebnog akta iz člana 97., do vremena donošenja istog jako je važno da je u Zakonu definisano isto.
- stav (6) – Sugestija se ne usvaja jer je stavom (6) jasno definisano i veže se za stav (5).
- stav (9) – Zbog prirode provođenja javnih nabavki i potrebe škola

9.

10. Sugestija se ne usvaja jer donošenjem ovog Zakona utvrđuje se postojanje kontinuiteta u mandatima školskih odbora i direktora škola te se pravo na 2 uzastopna mandata u jednoj školskoj godini odnosi se na već imenovane članove šk.odbora i direktora.

**Sindikatsrednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine
– Kantonalni odbor**

SINDIKAT SREDNJEG I VISOKOG
OBRAZOVANJA, ODGOJA, NAUKE I
KULTURE BOSNE I HERCEGOVINE

KANTONALNI ODBOR
KANTON SARAJEVO

TRADE UNION OF THE SECONDARY
SCHOOL AND HIGHER EDUCATION
EMPLOYEES, BREEDING, SCIENCE
AND CULTURE OF BOSNIA AND
HERZEGOVINA

CANTON COMMITTEE
CANTON SARAJEVO

Dj. broj: 07-01-107/24
Datum: 11.03.2024. godine

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo
n/r ministrici Naida Hota-Muminović

Predmet: Mišljenje o Prijedlogu zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
u Kantonu Sarajevo;

Veza: Vaš akt broj: 11-05/02-34-22650-58/24/22 od 26.02.2024.

Poštovana,

Kantonalni odbor Sindikata je na svojoj sjednici jednoglasno zauzeo stav u vezi sa pojedinim odredbama Prijedloga zakona koji Vam dostavljamo, a bez usvajanja ovih primjedaba ne možemo dati pozitivno mišljenje o dostavljenom Prijedlogu zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.

1. Prijedlog za promjenu naziva zakona: **Zakon o osnovnom i srednjem odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo.**

Obrazloženje: Naziv Prijedloga zakona nije u skladu sa Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Sl. glasnik BiH", br. 18/2003). Poglavlje III NIVIO OBRAZOVANJA definiše tri nivoa obrazovanja, i to: predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje. Trenutno predloženo rješenje za naziv zakona može biti predmet apelacije prema Ustavnom sudu.

2. Srednje obrazovanje ne treba biti obavezno, već svima dostupno i besplatno. Tekst u Prijedlogu zakona u Članu 63. stav (7) glasi: *Odgoj i obrazovanje u srednjoj školi počinje upisom u prvi razred srednje škole i obavezno je za sve učenike od završetka osnovnog odgoja i obrazovanja do sticanje srednje stručne spreme, a najkasnije do 22 godine života, osim učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom koji imaju pravo na nastavak redovnog školovanja do 26. godine.*

Prijedlog izmjene: Član 63. stav (7) treba da glasi: *Odgoj i obrazovanje u srednjoj školi počinje upisom u prvi razred srednje škole i traje do sticanje srednje stručne spreme, a najkasnije do 22 godine života, osim učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom koji imaju pravo na nastavak redovnog školovanja do 26. godine.*

Obrazloženje: Prema odredbama Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju, obrazovanje je svima dostupno i besplatno. Uvođenjem obaveznog srednjeg obrazovanja u Kantonu Sarajevo, umjesto da se srednje obrazovanje potiče i promovira, uvest će se zakon koji je u koliziji sa drugim zakonima, i to:

- Zakon o radu FBiH omogućava rad sa napunjenih 15 godina, a obavezno srednje obrazovanje bi omogućilo maloljetnicima sa 15 i više godina pravo na rad, čak i kad je to pitanje egzistencije njih i njihovih porodica.

Član 20. stav (2) Zakona o radu FBiH: Lice između 15 i 18 godina života (u daljnjem tekstu: maloljetnik) može zaključiti ugovor o radu, odnosno zaposliti se uz saglasnost zakonskog

zastupnika i pod uvjetom da od ovlaštenog ljekara ili nadležne zdravstvene ustanove pribavi ljekarsko uvjerenje kojim dokazuje da ima opću zdravstvenu sposobnost za rad.

Član 2. stav (1) tačka 1) Ustava FBiH tretira osnovne slobode, a tu se nalazi i **sloboda na rad**, što u skladu sa navedenom odredbom Zakona o radu FBiH su odredbe koje dolaze u koliziju sa predloženim rješenjem o obaveznom srednjem obrazovanju.

- Odredba o obaveznom obrazovanju je u koliziji i sa Članom 54. stav (2) Zakona o obrazovanju odraslih ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 40/15 i 40/20), koji je propisao da su polaznici ovog vida obrazovanja lica iznad 15 godina starosti. U slučaju donošenja odredbe o obaveznom srednjem obrazovanju, licima stariju odraslih što onima koji imaju egzistencijalnih problema više odgovora u smislu da rade i da se istovremeno školuju.

Nemogućnost isključenja učenika sa izraženim devijantnim nasilnim ponašanjem iz redovnog obrazovanja ugrožava sigurnost svih drugih učesnika tog obrazovnog procesa. U vremenu ,povećanog trenda zlostavljanja, fizičkih napada, napada hladnim oružjem i sve učestalije i vatrenim oružjem u školama, nemogućnost isključenja nasilnika nije dobro rješenje.

Eventualni donosioci ovakvog rješenja moraju znati za rizik ali i da preuzimaju odgovornost za sve eventualne tragične događaje koji mogu nastati ukoliko takav događaj izazove učenik koji je konstantnog nasilnog ponašanja.

3. Prijedlog izmjene Člana 94. stav (7), koji glasi: Odgojno-disciplinska mjera važi za školsku godinu u kojoj je izrečena, osim mjere premještanja u drugu osnovnu školu, a može se u toku školske godine ublažiti ili ukinuti ukoliko učenik svojim ponašanjem pokaže da je došlo do prestanka razloga za izricanje mjere, dopuniti riječima: "**(...) osim u slučaju kada je izrečena odgojno-disciplinska mjera rezultat neopravdanog izostajanja sa nastave.**"

Obrazloženje: Neopravdano izostajanje sa nastave tj evidentirani neopravdani časovi ne mogu biti izbrisani da bi se smatralo da je došlo do prestanka razloga za izricanje mjere.

4. U članu 109. stav (12) brisati riječi "osnovne":
"U proceduri koja prethodi postupku izbora i imenovanja direktora ~~osnovne~~-škole kao javne ustanove, članovi školskog odbora iz reda roditelja, odnosno radnika obavezni su podržati obrazložen prijedlog Vijeća roditelja, odnosno radnika koji se dobija neposrednim i tajnim izjašnjavanjem svih zainteresovanih članova Vijeća roditelja, odnosno radnika u skladu sa pravilnikom iz stava (5) ovog člana.

Obrazloženje: Prijedlogom Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo umjesto da se ujednačavaju norme u dva nivoa obrazovanja, nastavlja se sa različitim praksom što sam proces objedinjavanja dva zakona čini apsurdnim i nepotrebnim.

Imajući u vidu veliki broj situacija gdje predstavnici radnika i roditelja u školskom odboru iznose svoje lične stavove, a ne grupacije koju predstavljaju, što je rezultiralo u sudskim epilozima (JU Srednja ugostiteljsko-turistička škola i druge) smatramo da u cilju transparentnosti, smanjivanja korupcijskog rizika, objektivnijeg odabira direktora, rješenje mora biti isto i za srednje škole.

5. Prijedlog za Član 113. stav (9) koji treba da glasi:
"Za pomoćnika direktora/voditelja dijela nastavnog procesa ne može biti imenovano lice koje je prethodno obavljalo dužnost direktora u istoj školi."

Obrazloženje: Ovakvim rješenjem bi se izbjegla situacija koju predviđa Prijedlog zakona a u vezi mogućeg "beskonačnog" rotiranja na pozicijama direktora i pomoćnika direktora, a samim time i

dugoročno upravljanje škole od strane direktora. Logičan slijed je da za direktora dođe osoba koja je bila pomoćnik direktoru, a sasvim suprotno je da direktor postane pomoćnik.

6. Prijedlog za Član 137. stav (1) koji treba da glasi.

"Lica zatečena na poslovima nastavnika u radnopravnom statusu na neodređeno radno vrijeme na dan stupanja na snagu ovog Zakona nemaju obavezu da se doškoluju ukoliko propis iz člana 97. predviđa drugačiju stručnu spremu i profil, i mogu nastaviti rad na poslovima nastavnika."

Obrazloženje: U važećem Zakonu o srednjem obrazovanju ova lica sa završenim prvim ciklusom a koja izvode nastavu na opšte obrazovnim i stručno teoretskim predmetima mogu nastaviti da rade. Lica koja su stekla pravo na rad na neodređeno vrijeme po propisima koja su tada bila važeća uglavnom imaju dovoljno iskustva, a predviđenim rješenjem bi se natjerali da upisuju, opće poznato, sumnjive privatne fakultete.

Komentar: Predviđenim rješenjem osobe sa više od 35 godina životne dobi bi se natjerali da upisuju fakultete, a po dosadašnjoj praksi većina će se odlučiti ići linijom manjeg otpora i upisati sumnjive privatne fakultete što sigurno neće dovesti do dodatnog usavršavanja.

Srdačan pozdrav!

PREDSJEDNIK

Admir Šuvalić

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

Obala Kulina bana 1, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Tel: +387(0)33 217-844, tel/fax: +387(0)33 217-844

E-mail: ssvoonkbihkoks@gmail.com, web: <http://www.ssvoonkbihkoks.com.ba/>

Transakcijski račun: UniCredit Bank dd Sarajevo broj: 3389002206216219

ID broj: 4200168330069

1. U članu 1. Okvirnog zakonom Bosne i Hercegovine ("Sl. glasnik BiH", br. 18/2003 i 88/2007 - dr. zakon) uređuju se principi predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja, obrazovanja odraslih i osnivanja i funkcionisanja institucija za pružanje usluga u obrazovanju u Bosni i Hercegovini, kao i dopunska nastava za djecu državljana BiH u inostranstvu. Dakle navedenim propisom se uređuju principi odgoja i obrazovanja u Bosni i Hercegovini. U vašem aktu navodite da u skladu sa navedenim Zakonom, u prijedlogu Zakona o osnovnom i srednjem odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo treba promijeniti naziv prijedloga, jer je Okvirnim zakonom definisano obrazovanje u tri nivoa, te da predloženi naziv zakona može biti predmet apelacije prema Ustanom sudu. Navedena primjedba se ne usvaja iz razloga što u legislativi u Bosni i Hercegovini već postoje i implementiraju se zakoni koju obuhvaćaju dva nivoa obrazovanja poput Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine.

2. Navedena primjedba se ne usvaja. U praksi, u rijetkim slučajevima se angažuju maloljetnici po osnovu ugovora o radu. Navedena odredba u Zakonu o radu FBiH predviđa mogućnost angažmana putem ugovora o radu za lica koja nemaju navršениh 18 godina, i kao takva je naslijeđena iz ranijih političkih sistema i propisa, iako se jako rijetko navedena mogućnost koristi.

Po pitanju primjedbe o nemogućnosti isključenja učenika sa izraženim devijantnim nasilnim ponašanjem, ovom prilikom vas informišemo da je prijedlogom zakona definisan niz podzakonskih akata kojima će se omogućiti pomoć i podrška za učenike sa devijantnim ponašanjem. Mjera isključenja iz škole zbog devijantnog ponašanja u sebi sadrži segregacijske i diskriminatorne odredbe, te kao takvu istu treba mijenjati u propisima i praksi. Dosadašnjim propisima, navedena mjera se koristila te je nerijedak slučaj da uprava ovi učenici imaju veće sklonosti prema nezakonitim aktivnostima nakon mjere isključenja. Navedenom mjerom navedeni učenici se onemogućavaju sticanja formalne naobrazbe, neophodnog završetka srednje stručne spreme, a što direktno proizvodi nekonkurentne mlade ljude na tržištu rada, koji zbog nemogućnosti zaposlenja često stupaju u nezakonite kriminalne radnje.

3. Primjedba se odbija. Stav (7) člana 94. je jasno definisao da se mjera može ukinuti ukoliko učenik svojim ponašanjem pokaže da je došlo do prestanka razloga za izricanje mjere. U stavu (9) člana 94. definisano je da bliže odredbe o odgojno-disciplinskim mjerama donosi Ministarstvo. S obzirom da je neopravdano izostajanje sa nastave jedan od težih disciplinskih prekršaja učenika, isti će biti detaljno obrađeni i definisani prilikom pisanja akta iz stava (9) ovog člana.

4. Primjedba se odbija. Važećim propisima postoje različite procedure izbora i imenovanja direktora u osnovnim i srednjim školama. Oba modusa izbora i imenovanja imaju svoje prednosti, te predlagač propisa ne može odrediti koji je model "bolji". Navedena odredba je preuzeta iz propisa koji se stavljaju van snage donošenjem ovog prijedloga, te se preuzima kao dobra praksa i u osnovnim i srednjim školama.

5. Navedena primjedba se djelimično usvaja.

6. Primjedba se djelimično usvaja.

11
1898
Pb-1

**EKONOMSKO - SOCIJALNO VIJEĆE
ZA PODRUČJE KANTONA SARAJEVO
SARAJEVO**

Broj:13-04-3193-3.1/23
Sarajevo, 13.03.2024. godine

18-03-2024

-05/02-

- **VLADA KANTONA SARAJEVO**
-ovdje-
- **Gosp. Franjo Rener, potpredsjednik ESV KS**
Savez samostalnih sindikata BiH-Kantonalni odbor Kantona Sarajevo
Ul. Obala Kulina bana br. 1, 71 000 Sarajevo
- **Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo**
n/r Enda Pavić Pečenković, predsjednica
- **Savez samostalnih sindikata BiH - Kantonalni odbor Kantona Sarajevo**
Ul. Obala Kulina bana br. 1, 71 000 Sarajevo,
n/r gđin. Franjo Rener
- **Udruženje poslodavaca Kantona Sarajevo**
Dr.sc. Safudin Čengić, potpredsjednik
Ul. Maršala Tita br. 6, 71 000 Sarajevo
- **Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo**
-ovdje-

Predmet: Zaključak Ekonomsko-socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo, dostavlja se

U prilogu se dostavlja Zaključak Ekonomsko-socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo, donijet na 102. sjednici Ekonomsko-socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo, održanoj 13.03.2024. godine.

S poštovanjem,

PREDSJEDNICA ESV KS

Enda Pavić Pečenković

- Dostaviti:
1. Naslovu x6,
 2. a/a.

**EKONOMSKO - SOCIJALNO VIJEĆE
ZA PODRUČJE KANTONA SARAJEVO
SARAJEVO**

Broj: 13-04-3193-3/23
Sarajevo, 13.03.2024. godine

U skladu sa članom 3. Sporazuma o osnivanju Ekonomsko - socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo br. 02-05-33200-19.1/05 od 03.02.2006. godine, 02-05-21020-16.1/11 od 30.06.2011. godine i 02-05-23316-25/16 od 14.07.2016. godine i članom 23. Poslovnika o radu Ekonomsko - socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo br. 01-69-4-50/18 od 17.07.2018. godine, 01-73-6-29-1/19 od 15.05.2019. godine, 13-01/2-04-4151-5/21 od 23.02.2021. godine i 13-05/1-02-25346/23 od 06.06.2023. godine, Ekonomsko - socijalno vijeće za područje Kantona Sarajevo je donijelo sljedeći:

ZAKLJUČAK

1. Ekonomsko - socijalno vijeće za područje Kantona Sarajevo podržava aktivnosti Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i Vlade Kantona Sarajevo na donošenju Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.
2. Svaki od socijalnih partnera unutar Ekonomsko - socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo eventualne primjedbe ili dopune može dostaviti predlagaču Zakona u narednih 7 dana.

PREDŠJEDNICA ESV KS

Enda Pavlič Pečenković

Dostaviti:

1. Premijer Kantona Sarajevo,
2. Predsjednica ESV KS,
3. Potpredsjednici ESV KS (X2),
4. Savez samostalnih sindikata BiH - Kantonalni odbor Kanton Sarajevo,
5. Udruženje poslodavaca Kantona Sarajevo,
6. Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo,
7. A/a.

Broj: 09-02-17784/24
Sarajevo, 16.04.2024. godine

17-04-2024
-01-

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

PREDMET: Mišljenje na prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.-

Na osnovu člana 3. stav (1) tačka b) Uredbe o osnivanju Ureda za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 20/23) i člana 4. Uredbe o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 50/17-Drugi novi prečišćeni tekst, 2/18-Ispravka i 32/22), Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo, daje slijedeće

MIŠLJENJE

1. Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo (u daljem tekstu: Zakon) ne sadrži odredbe koje bi bile u suprotnosti sa odredbama ustava i drugih pozitivno-pravnih propisa koji su navedeni u tekstu prijedloga Zakona i obrazloženju predmetnog materijala.

Shodno odredbama člana 12. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96-Ispravka, 3/96-Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17) u isključivoj je nadležnosti Kantona utvrđivanje obrazovne politike, te su sva pitanja koja reguliše prijedlog Zakona u isključivoj nadležnosti Vlade i Skupštine Kantona Sarajevo.

2. Dostavljeni materijal je pripremljen u skladu sa Uredbom o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 50/17-Drugi novi prečišćeni tekst, 2/18-Ispravka i 32/22), te se isti može razmatrati na jednoj od narednih sjednica Vlade Kantona Sarajevo, uz napomenu da se predmetni materijal dopuni sa mišljenjem Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo po pitanju zaštite osnovnih ljudskih prava i sloboda i Pravobranilaštva Kantona Sarajevo vezano za odredbe člana 130. prijedloga Zakona koje regulišu pitanje imovine.

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Evidencija
3. Arhiva

Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo

Bisić, dipl. pravnik

3979

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Правобранилаштво Кантона Сарајево

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Public Defender's Office of Sarajevo Canton

16-04-2024

- 01 -

Broj: M-66/24
Sarajevo, 04.04.2023.godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

Bosna i Hercegovina		Federacija Bosne i Hercegovine	
KANTON SARAJEVO		KANTON SARAJEVO	
15-04-2024		Redni broj	
M	34	22650	-71

M

Veza: Vaš akt, broj: 11-05/2-34-22650-68/24/22 od 25.03.2024.godine

Aktom broj i datum veze, koji je zaprimljen u Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo dana 27.03.2024. godine, obratili ste se sa zahtjevom kojim tražite mišljenje ovoga organa na Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, a u skladu sa Uredbom o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa ("Službene novine Kantona Sarajevo broj 50/17-Drugi novi prečišćeni tekst, 2/18-Ispravka i 32/22).

Na osnovu uvida u prednje citirani Prijedlog Zakona, te nakon proučavanja važećih zakonskih propisa koji regulišu predmet Vašeg zahtjeva, Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo na osnovu člana 14. Zakona o pravobranilaštvu izjašnjava se i daje sljedeće:

M I Š L J E N J E

Članom 4. Uredbe o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa utvrđeno je da u slučaju ukoliko se propisom regulišu imovinsko-pravni odnosi nosilac izrade je dužan pribaviti mišljenje Pravobranilaštva Kantona Sarajevo shodno Zakonu o pravobranilaštvu, što je u konkretnom slučaju i učinjeno dostavljanjem Prijedloga.

U konkretnom slučaju, članom 130. dostavljenog prijedloga Zakona, koji je predmet mišljenja i pravne ocjene, regulisana su imovinsko-pravna pitanja.

Prevashodno ističemo kako je nesporna zakonska obaveza Pravobranilaštva Kantona Sarajevo da štiti imovinu i imovinske interese Kantona Sarajevo u smislu člana 8. Zakona o pravobranilaštvu, te s tim u vezi shodno odredbi člana 130. stav 2. prijedloga Zakona štiti i nepokretnosti i drugu imovinu škole obezbijedenu od osnivača za osnivanje i rad škole kao imovinu osnivača, pa smo mišljenja da je navedeni stav 2. citiranog člana *potrebno dopuniti u smislu zastupanja i zaštite imovine Kantona Sarajevo od strane ovog organa u skladu sa članom 8. Zakona o pravobranilaštvu.*

<http://pb.ks.gov.ba>, e-mail: pb@pb.ks.gov.ba
Tel/fax: +387(0)33 214-033, +387(0)33 666-614 +387(0)33 226-024
Sarajevo, Branilaca Sarajeva 21

U odnosu na odredbe člana 130. stav 7. prijedloga Zakona, kojima je određeno da imovinu i imovinske interese škole kao javne ustanove zastupa i štiti Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo, primjećuje se da je navedeni član u suprotnosti sa članom 8. stav 2. Zakona o pravobranilaštvu, obzirom da je navedenom odredbom Zakona o pravobranilaštvu određeno da Pravobranilaštvo vrši poslove pravne zaštite imovine i imovinskih interesa javnih preduzeća, **javnih ustanova** i drugih pravnih lica čiji je osnivač, odnosno suosnivač Kanton, *samo izuzetno i to po zahtjevu osnivača, odnosno suosnivača.*

Prema tome, ovo Pravobranilaštvo ne zastupa javne ustanove u pravilu, nego samo izuzetno po zahtjevu osnivača, tako da u smislu člana 130. stav 3. ovog Prijedloga u odnosu na imovinu škole koja je stečena u svojini, a ne radi se o imovini Kantona Sarajevo, Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo može zastupati istu javnu ustanovu samo po zahtjevu osnivača.

Imajući u vidu istaknute primjedbe na odredbe člana 130. stav 2. prijedloga Zakona, koje se odnose na zastupanje i zaštitu imovine Kantona Sarajevo, to ukazujemo na potrebu brisanja odredaba člana 130. stav 7, iz prednje navedenih razloga.

Za sve dodatne informacije ili konsultacije stojimo Vam na raspolaganju.

V.D PRAVOBRANILAC KANTONA SARAJEVO

Termin Samir

<http://pb.ks.gov.ba>, e-mail: pb@pb.ks.gov.ba
Tel/fax: +387(0)33 214-033, +387(0)33 666-
614 +387(0)33 226-024

Sarajevo, Branilaca Sarajeva 21

11
366E
M-1

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Justice and Administration

09-04-2024

-01-

Broj: 03-04/1-02-17818/24
Sarajevo, 04.04.2024. godine

MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE KANTONA SARAJEVO

gđa. Naida Hota - Muminović, ministrica

PREDMET: Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, mišljenje -

Veza: Vaš akt, broj: 11-05/2-34-22650-66/24/22 od 25.03.2024. godine

Postupajući po Vašem aktu, broj i datum gornji, na osnovu odredbi člana 7. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 40/22) i člana 16. stav (2) Uredbe o procjeni uticaja u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/22), Ministarstvo pravde i uprave, kao kontrolni organ, razmotrilo je Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i Obrazac za provođenje sveobuhvatne procjene uticaja propisa, te daje sljedeće

MIŠLJENJE

Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je propis kojim se ne povrjeđuju prava zaštićena odredbama Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, niti je u suprotnosti sa drugim pravnim aktima, kojima je utvrđena zaštita ljudskih prava i sloboda.

S poštovanjem,

Dostaviti:
1. Naslovu;
2. a/a.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-083, Fax: + 387 (0) 33 562-241
Web: <http://mpu.ks.gov.ba>, E-mail: mpu@mpu.ks.gov.ba

1/1

11
4871
P.B.-1

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Finance

7207

08-05-2024

07/01

Broj: 08-03-11-17785/24 HA
Sarajevo, 24.04.2024. godine

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

Predmet: Mišljenje na Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo;

Veza: Vaš dopis, broj: 11-05/ 2-34-22650-64/24/22 od 25.03.2024. godine;

Vezano za Vaš zahtjev za mišljenje na Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, u skladu sa članom 8. Pravilnika o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“, broj 34/16 i 15/18), dajemo sljedeće mišljenje:

Ministarstvo odgoja i obrazovanja Kantona Sarajevo je postupilo u skladu sa navedenim Pravilnikom i Ministarstvu finansija uz Prijedlog zakona dostavilo na mišljenje popunjen i potpisan obrazac IFP-DA u kojem je data sljedeća izjava: „Donošenje Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo zahtjeva nova dodatna sredstva u odnosu na važeći Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju i Zakon o srednjem obrazovanju u smislu: - provođenja obrazovne reforme (realizacija kurikuluma u širem smislu) – 3.000.000 KM na godišnjem nivou – iz Budžeta Ministarstva za odgoj i obrazovanje. Obzirom da bi primjena Zakona otpočela od septembra 2024. godine u ovoj godini bilo bi potrebno obezbijediti dodatnih 1.000.000 KM za provođenje kurikularne reforme. Potrebna sredstva obezbijedit će se internom preraspodjelom u Budžetu Ministarstva za odgoj i obrazovanje, sa ekonomskog koda 614300 LAN0Q6- Tekući transferi neprofitnim organizacijama – predškolsko i osnovno obrazovanje (sa programa „Nabavka udžbenika za učenike osnovnih škola“). Sredstva za besplatni linijski prevoz, javni gradski prevoz, za sve učenike osnovne i srednje škole – osiguravaju se iz Budžeta Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo“.

U obrascu izjave o fiskalnoj procjeni IFP-DA vidljivo je da će za implementaciju Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo biti potrebna dodatna sredstva u iznosu od 1.000.000 KM u 2024. godini koja će se obezbijediti preraspodjelom, te da će za 2025.g. i 2026. g. biti potrebna sredstva u iznosu od po 3.000.000 KM.

Obzirom na navedeno, Ministarstvo finansija sa aspekta fiskalnog učinka na budžet u smislu potrebnih dodatnih sredstava, na Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, **nema primjedbi za 2024. godinu uz uslov da se navedena preraspodjela realizuje u 2024. godini u okviru razdjela Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo**, s tim što će za naredne godine (2025. i 2026. god.) prilikom izrade Budžeta biti potrebno prioritarno planirati potrebna sredstva u skladu sa odobrenom gornjom granicom rashoda (limita) koji će biti utvrđeni u skladu sa fiskalnim kapacitetom Kantona Sarajevo za naredne budžetske godine (2025. i 2026. god.) i obaveze stvarati do iznosa koji bude odobren budžetom za naredne godine i operativnim planovima u narednim godinama u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima u FBiH.

Ovo mišljenje je dato u skladu sa odredbama Prijedloga zakona koji se obrađuje i obrazloženja navedenog u Obrascu IFP-DA Izjave o fiskalnoj procjeni, čija tačnost je u isključivoj odgovornosti Predlagača, te ukoliko se naknadno utvrdi da navedene odredbe i podaci odstupaju od stvarno činjeničnog stanja, ovo mišljenje će se staviti van snage.

Dostaviti:

1. Naslovu
2. MF – Sektor za budžet i fiskalni sistem
3. a/a

Pripremila: Ajla Hajdarević
Kontrolisale: Amina Močević, mr. oec.

17-04-2024

-01-

Broj: 13-02-17803/24
Sarajevo, 16.04.2024. godine

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE
- Ovdje -

PREDMET: Mišljenje o provedenoj procjeni uticaja – Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo
Veza Vaš akt broj: 11-05/2-34-22650-67/24/22 od 25.03.2024. godine, dostavlja se

Postupajući po Vašem aktu broj gornji, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, razmotrilo je dostavljeni Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, obrazac br. 2. i svu ostalu dostavljenu dokumentacijom, te u skladu sa članom 16. stav (1) tačka b) Uredbe o procjeni uticaja propisa u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 29/22), daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Sa stanovišta procjene socijalnih uticaja, ovo ministarstvo smatra kako dostavljeni Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo sadrži odredbe koje imaju značajan uticaj kada je u pitanju zaposlenost i kvalitet radnih mjesta, pristup obrazovanju, socijalna uključenost i zaštita posebno ranjivih društvenih grupa, te s tim u vezi daje svoje mišljenje u nastavku.

Navedeni prijedlozi ne proizvode socijalnu nesigurnost i druge značajne socijalne rizike, te u skladu sa istim, ovo ministarstvo **nema primjedbi** na dostavljeni Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, obrazac br. 2. i ostalu dokumentaciju u pogledu provedene procjene uticaja propisa.

S poštovanjem,

Pripremila: Mirela Bajramović, stručna savjetnica
Kontrolisao: Zoran Timarac, pom. Ministrice

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. A/a.

PO OVLAŠTENJU MINISTRICE

Amira Gackić
Sekretarica ministarstva

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387(0)33 562-089, Fax: + 387(0)33 562-090
Web: <http://mrsri.ks.gov.ba>, E-mail: mrsri@mrsri.ks.gov.ba

11
3555
PB 1

KANTON SARAJEVO
Ministarstvo komunalne privrede,
infrastrukture, prostornog uređenja,
građenja i zaštite okoliša

КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство комуналне привреде,
инфраструктуре, просторног уређења,
грађења и заштите околиша

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Communal Economy, Infrastructure,
Physical Planning Construction and
Environmental Protection

Broj: 05/02-02-17796/24
Sarajevo, 01.04.2024.godine

05-04-2024
-01-

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE
n/r Ministra

PREDMET: Mišljenje o provedenoj procjeni uticaja Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo

VEZA: Vaš akt broj: 11-05/2-34-22650-65/24/22 od 25.03.2024. godine

Postupajući po Vašem aktu, broj: 11-05/2-34-22650-65/24/22 od 25.03.2024. godine, na osnovu člana 16. stav (2) Uredbe o procjeni uticaja propisa u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/22), Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, razmotrilo je Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, te daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je propis koji nema uticaja na zaštitu životne okoline ili ima zanemarljiv uticaj, što je pravilno definisano u Obrascu za provođenje sveobuhvatne procjene uticaja propisa.

Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo nema primjedbi u pogledu provedene procjene uticaja Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, na procjenu uticaja na životnu sredinu.

S poštovanjem,

OBRADILA: Nerina Velić, koordinator postupka procjene uticaja

Dostaviti:

- Naslovu
- Evidencija
- Arhiva

MINISTAR
Bojan Bošnjak

11
363
PB.1

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Anti-Corruption Office

Broj: 20-02-17820-1/24 MČ
Sarajevo, 04.04.2024. godine

09-04-2024

-01-

MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE
Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71000 Sarajevo
-ovdje-

Predmet: Mišljenje o provedenoj procjeni uticaja Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo

(Veza: Vaš akt broj: 11-05/2-34-22650-69/24/22 od 25.03.2024. godine)

Poštovani,

Postupajući po Vašem aktu, broj i datum gornji, a u skladu sa članom 16. stav (1) tačka e) Uredbe o procjeni uticaja propisa u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 29/22) Ured za borbu protiv korupcije Kantona Sarajevo, razmatrajući dostavljeni Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, sa stanovišta procjene uticaja koruptivnih rizika, daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Dostavljeni Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo ne sadrži odredbe koje mogu dovesti do koruptivnih rizika.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu;
2. a/a.

OBRAZAC ZA PROVOĐENJE SVEOBUHvatNE PROCJENE UTICAJA PROPISA

<p>Naziv prednacrt/nacrta/prijedloga propisa <i>(Obavezno navesti formu propisa: prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa)</i></p>	<p>Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo (Prijedlog Zakona)</p>
<p>Obrađivač (naziv organa)</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo</p>
<p>Datum</p>	<p>08.05.2024. godine</p>
<p>Pravni osnov za donošenje propisa</p>	<p>Član 12. tačka b) i član 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 1/96, 2/96-Ispravka, 16/97, 14/00, 14/01, 28/04, 6/13 i 31/17), član 59. stav (3) Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 18/03) i član 24. Okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 63/08)</p>
<p>1. Analiza stanja i identifikacija problema</p>	<p>Opišite postojeće stanje i identifikirane probleme u skladu sa članom 9. Uredbe. Analizirajte implikacije postojećeg stanja na ciljne grupe i druge zainteresirane strane. Analiza treba da obavežno sadrži obrazložene neophodnosti normativno-pravnog rješavanja identificiranog problema u odnosu na druga moguća rješenja.</p> <p>Odgovor: <i>Propis je u skladu sa dokumentom - „Strategija razvoja Federacije Bosne i Hercegovine 2021-2027.“, odnosno sa „Strateškim ciljem 2. Prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj“ - „Prioritet 2.1. Unapređivati obrazovni sistem“ - „Mjera 2.1.2. Poboľjšavati kvalitet predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja za potrebe razvoja i osigurati inkluzivno obrazovanje za sve“ - „Mjera 2.1.3. Razviti funkcionalan sistem obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja“ - „Mjera 2.1.4. Poticati obrazovane institucije na pružanje većeg stepena znanja i prakse u oblasti IKT-a“ - „Mjera 2.1.5. Poboľjšavati rad sa talentima i standard učenika i studenata“.</i></p> <p><i>Propis je u skladu i sa dokumentom - „Strategija razvoja Kantona Sarajevo 2021-2027. godine – Strateška platforma“, odnosno sa tačkom 5. Strategije „Društveni razvoj“ - „5.1. Obrazovanje“ - „5.1.2. Osnovnoškolsko obrazovanje“ - „5.1.3. Srednjoškolsko obrazovanje“. Tokom 2021. godine Ministarstvo za odgoj i obrazovanje je vršilo sveobuhvatnu analizu primjene Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 23/17, 33/17, 30/19, 34/20 i 33/21) i Zakona o srednjem obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 23/17, 30/19 i 33/21). Formirane su Komisije za izradu novog Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju i novog Zakona o srednjem obrazovanju. Po donošenju teksta prednacrtia navedenih zakona, predlagač je utvrdio postojanje više od 70% istovjetne zakonske građe koja se u oba zakona nalazila u neharmoniziranoj strukturi, a</i></p>

vertikalna prohodnost odgojno-obrazovnih programa i aktivnosti, što bi za rezultat trebalo imati cjelovit rast i razvoj učenika, nije bila istaknuta ni u postojećim zakonima, ni u tekstovima namjeravanih prednacrtu. Nakon analize trenutnog stanja i usporedbe oba prednacrtu, formirala se ideja jedinstvenog teksta zakona koji će na jednoobrazan način urediti oblast osnovnog i srednjeg obrazovanja u dijelovima gdje je to moguće u što širem obimu, shodno čemu se pristupilo njegovoj izradi.

Namjera je u svakom slučaju uspostavljanje koleracije sa Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini koji je ove dvije do sada odvojene oblasti definisao jedinstvenim propisom.

Jedinstveni tekst zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo ima za cilj postizanje visokog stepena harmoniziranosti rješenja za pitanja iz dva navedena obrazovna nivoa. Zakonska rješenja bi smisljeno odgovala dobi učenika kroz odgojno-obrazovani proces imajući u vidu učenikov najbolji interes i dobrobit.

Treba istaći da su je od 2017. godine kada su oba zakona donesena, bilo više izmjena i dopuna koje se stvorile određene nejasnoće u primjeni pojedinih odredbi. Također, pojavila se opravdana potreba za usklađivanjem i stvaranjem šireg i fleksibilnijeg zakonskog okvira, zbog prepoznavanja novih, savremenih pojava i tokova u obrazovnom sistemu u Kantonu Sarajevo.

Ovaj zakon se prevashodno bavi učenikom, a postojeća zakonska rješenja nisu obezbijedila funkcionisanje obrazovnog sistema na način da učenik postigne maksimum. Pored učenika, nastavnici, menadžment škole te učenici s teškoćama predstavljaju strukture zbog kojih je potrebno donijeti propis koji će biti funkcionalniji nego što su postojeći propisi. Vještine i znanja sa kojima učenici završavaju osnovno i srednje obrazovanje nisu prepoznati niti su adekvatni u mjeri u kojoj su postavljeni međunarodni standardi u ovoj oblasti.

Jedinstveni zakon o odgoju i obrazovanju u oba nivoa obrazovanja bit će dobra i uređena polazna osnova za donošenje novih provedbenih propisa koji će na jedinstven način ponuditi rješenja koja će na nedvosmislen način otkloniti dileme i nejasnoće do kojih dolazi u primjeni važećih zakona i važećih pravilnika, odnosno posljedica donošenja ovog zakona će biti uređivanje pravnih propisa po pravnim oblastima u cjelokupnom-odgojno obrazovnom procesu na nivou osnovnog i srednjeg obrazovanja.

2. Opći i specifični ciljevi propisa

Identificirajte opće i specifične ciljeve u skladu sa članom 10. Uredbe. Pri utvrđivanju ciljeva nužno je voditi računa o njihovoj preciznosti i konkretnosti, mjerljivosti, relevantnosti i ostvarivosti u jasno određenim rokovima.

Odgovor: *Cilj je kreirati i primijeniti kvalitetan i uređen jedinstveni zakon koji će uspostaviti željeni sistem vrijednosti u odgojno-obrazovnom procesu u Kantonu Sarajevo, a glavna ciljna skupina su učenici koji imaju pravo na kvalitetno obrazovanje. U ovom trenutku teško je predvidjeti tačan vremenski okvir odnosno obim ostvarenja zadatih ciljeva. Obrazovani učenici sa znanjima koja su u skladu sa uzrastom njihovih vršnjaka, na globalnom planu, kao i sticanje vještina i sposobnosti učenika za tržište rada nakon završene srednje škole predstavljaju temeljne razloge donošenja ovog propisa.*

Opći: Namjera predlagača jeste da predloži zakon koji će ukazati na potrebe brze transformacije odgojno-obrazovane zajednice, ali da pri tome zadrži i mehanizme provedbe promjena i omogući standardizaciju kvaliteta s ciljem razvoja koji će omogućiti jednake šanse za sve učesnike odgojno-obrazovanog procesa. Ovaj zakon se prevashodno bavi učenicom, koji se nalazi u fokusu funkcionisanja obrazovnog sistema općenito.

Specifični: Kroz predloženi tekst jedinstvenog zakona definirani su akteri i nosioci aktivnosti s ciljem razvoja odgojno-obrazovnog sistema koji će društvu općenito i obrazovnoj zajednici specifično, omogućiti da iskoristi reformnske potencijale i prihvati princip mitigacije – stalnog olakšavanja, brige i poboljšanja okolnosti i prilika.

Ciljevi Jedinstvenog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u skladu su sa strateškim dokumentima i javnim politikama, kao npr. „Strategijom razvoja Federacije Bosne i Hercegovine 2021-2027.“ i „Strategijom razvoja Kantona Sarajevo 2021-2027. godine“, koji u sebi sadrže opće ciljeve, a iste ustvari možemo izdvojiti kao neke od specifičnih ciljeva koji se žele postići ovim zakonom:

- a) Prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj,
- b) Osiguranje inkluzivnog obrazovanja za sve bez bilo kojeg vida diskriminacije,
- c) Briga o mentalnom zdravlju učenika,
- d) Unapređivanje cjelokupnog obrazovnog sistema u oba nivoa,
- e) Poboljšanje kvaliteta osnovnog i srednjeg obrazovanja,
- f) Razvoj funkcionalnog sistema obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja,
- g) Unapređenje rada sa talentima i prepoznavanje i nagrađivanje učenika za izvrsnost na osnovu rezultata postignutih na federalnom, državnom i međunarodnom nivu,
- h) Podsticanje učenika za učestvovanje na takmičenjima iz različitih oblasti/nastavnih predmeta, razvijanje pozitivnog takmičarskog duha između učenika, podsticanje izvrsnosti kod učenika i nastavnika,
- i) Uvođenje obaveznog srednjeg obrazovanja (odnosno sticanja 3. i 4. stepena),
- j) Besplatan prevoz za sve učenike javnih i privatnih škola,
- k) Licenciranje direktora,
- l) Kurikularna reforma,
- m) Omogućavanje uvođenja dualnog obrazovanja u srednjim stručnim školama,
- n) Osnaživanje uloge Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo, i sl.

3. Identifikacija mogućih opcija za postizanje utvrđenih ciljeva

Identificirajte moguće opcije za postizanje utvrđenih ciljeva u skladu sa članom 11. Uredbe.

Odgovor: Za postizanje utvrđenih ciljeva u znatnoj mjeri je uzeto u obzir domaće i međunarodno iskustvo u odgojno-obrazovnom procesu, mišljenja i stavovi relevantnih učesnika dobivenih provođenjem formalnih i neformalnih konsultacija.

Posebno treba istaći činjenicu da su najčešći načini dodatnih izvora informacija za utvrđivanje mogućih opcija za utvrđivanje ciljeva kontinuirana saradnja sa institucijama lokalne samouprave, kantonalnim i višim nivoima vlasti kroz održavanje okruglih stolova i sastanaka, kontinuirano provođenje

akcionih planova za suzbijanje maloljetničke delikvencije s ciljem zajedničkog i organiziranog djelovanja, unapređivanje kurseva i drugih vidova obrazovanja, odnosno obuke za odrasle, unapređivanje programa profesionalnog razvoja i stručnog usavršavanja direktora, nastavnika, saradnika i stručnih saradnika u nastavi i roditelja učenika kroz edukacije, seminare, studije, webinare, konferencije i sl. Puteom okruglih stolova, te verbalnom i pisanom komunikacijom sa zainteresiranim strukturama, stručnim mišljenjima, te neformalnim konsultacijama vremenom će se dolaziti do rješenja koja će osigurati uspješnu funkcionalnu i provodivu normu ovog zakona.

Opcija 1.

(Opcija zadržavanja postojećeg stanja kojom će se ukazati na posljedice nerješavanja identificiranih problema u narednom periodu)

Opis rješenja i osnovne implikacije:

Dugogodišnja praksa i primjena određbi važećih zakona pokazala je da se radi o prenormiranosti zakonskih rješenja. Škole i pojedinci se kontinuirano obraćaju Ministarstvu za instrukcije za postupanja, odnosno mišljenja, zbog činjenica da je propis u pojedinim pitanjima nejasan, odnosno neprecizan. Procjenjuje se da će otklanjanje nejasnoća iz važećih zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju zasigurno prouzrokovati bolju i dosljedniju primjenu određbi.

Postojeći zakonski okvir ne omogućava maksimalan razvoj sposobnosti i vještina kod učenika, potrebnih za život, učenici ne završavaju osnovnu i srednju školu sa predviđenim obrazovnim ishodima, ne podstiču se na kritičko razmišljanje, međupredmetno povezivanje, grupni rad i sl. Kontinuirane stručne edukacije za nastavnike se ne realizuje u dovoljnoj mjeri, što se negativno odražava na kvalitet obrazovanja.

Opcija 2.

(Opcija djelimičnog rješavanja identificiranih problema parcijalnim normativnim rješenjima ili poduzimanjem određenih mjera izvan kreiranja ili mijenjanja regulatornog okvira)

Opis rješenja i osnovne implikacije: Ne postoji mogućnost djelimičnog rješavanja identificiranih problema parcijalnim normativnim rješenjima ili poduzimanjem određenih mjera izvan kreiranja ili mijenjanja regulatornog okvira.

Opcija 3.

(Opcija usvajanja novog i sveobuhvatnog normativnog okvira ili izmjena i dopuna postojećeg pravnog okvira kojim će se u potpunosti ili u najvećoj mogućoj mjeri riješiti identificirani problem)

Opis rješenja i osnovne implikacije: Namjera Ministarstva jeste uspostavljanje koleracije sa Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini koji je ove dvije do sada odvojene oblasti (osnovni odgoj i obrazovanje i srednje obrazovanje) definisao jedinstvenim propisom. U odnosu na važeći Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju i Zakonu o srednjem obrazovanju, odnosno dosadašnja rješenja, jedinstveni zakon donosi niz novina u svom suštinskom značenju kao npr. obavezno srednje obrazovanje (umjesto dosadašnje obavezne dvije godine, sada je obavezno sticanje 3. i 4. stepena), uvođenje besplatnog prevoza za sve učenike (umjesto ranije samo za javne, sada bi se isto omogućilo i za privatne škole), ovim zakonom bi se uveo pojam dualnog obrazovanja u srednjim stručnim školama, uvođi se mehanizam licenciranja direktora škola, jačanje

inkluzije u školama i sl. Jedinstveni tekst zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo ima za cilj postizanje visokog stepena harmoniziranosti rješenja za pitanja iz dva navedena obrazovna nivoa. Zakonska rješenja bi smisljeno odgovarala dobi učenika kroz odgojno-obrazovni proces imajući u vidu učenikov najbolji interes i dobrobit. Umjesto detaljnog procesnog uređenja određenih pitanja, kako je to važećim zakonima uređeno, jedinstvenim zakonom upućivalo bi se na podzakonske i provedbene akte. Također, jedinstveni zakon o odgoju i obrazovanju u oba nivoa obrazovanja bit će uređena polazna osnova za donošenje novih provedbenih propisa koji će na jedinstven način ponuditi rješenja za određena pitanja, jer provođenje zakona neće biti moguće bez postojanja podzakonskih akata čijoj će se izradi posvetiti potrebna pažnja.

4. Procjena uticaja identificiranih opcija

Izvršite procjenu uticaja u skladu sa članom 12. Uredbe.

Sve uticaje opisati navodeći:

- a) nivo uticaja: a) bez uticaja (ili sa zanemarljivim uticajem), b) značajni uticaji, c) vrlo značajni uticaji
- b) glavne izvore podataka za procjenu,
- c) dostupne podatke i kvantitativne i kvalitativne pokazatelje, te
- d) analizu podataka i procjenu relevantnosti i obima uticaja te zaključak da li je uticaj pretežno pozitivan ili negativan.

Opcije	Opcija 1.	Opcija 2.	Opcija 3.
Fiskalni uticaji	<p>Budžetom Kantona Sarajevo za 2024. godinu za Ministarstvo za odgoj i obrazovanja Kantona Sarajevo predviđena su sredstva u iznosu od 41.416,849 KM.</p> <p>Za finansiranje rada ustanova osnovnog obrazovanja iznose 205.096,030 (od toga iz budžetskih sredstava 200.096,030 KM, a iz prihoda korisnika 5.369,763 KM) Projekcije za 2025. i 2026. NEMA</p> <p>Za finansiranje rada ustanova srednjeg obrazovanja sredstva iznose 96.004,491 KM (od toga iz budžetskih sredstava 92.848,606 KM, a iz prihoda korisnika 3.155,885 KM) Projekcije za 2025. i 2026. NEMA</p>	<p>Viđjeti rubriku 3., Opcija 2.</p>	<p><u>Značajni uticaji</u> – provođenje ovog zakona ima uticaj na prihode i rashode za tekuću i naredne dvije budžetske godine.</p> <p>-obavezno srednje obrazovanje do sticanja srednje stručne spreme-3. i 4. stepena - obezbijediti prevoz učenika i besplatne užbenike; dualno obrazovanje - obaveze Ministarstva – obuka mentora, izrada standarda zanimanja, novih nastavnih planova i programa, akreditovanje poslovnih subjekata za realizaciju praktičnog rada kod poslovnog subjekta;</p>

	<p>Za finansiranje rada Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo sredstva iznose 4.640,519 KM.</p>		<p>provođenje kurikularne reforme- izrada predmetnih kurikuluma zasnovanih na obrazovnim ishodima. Donošenje propisa iziskaje dodatna sredstva u Budžetu u narednim godinama - prvenstveno za provođenje kurikularne reforme i to na godišnjem nivou cca 3.000.000 KM.</p>
<p>Ekonomski uticaji</p>	<p>Ogleda se u smanjenju aktivnosti na međunarodnom planu – izostaje uvođenje novih zanimanja u srednjim stručnim školama, izostaje međunarodno sufinansiranje nabavke opreme u školskim radionicama, obrazovanje učenika za sufcitarna zanimanja.</p>	<p>Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.</p>	<p>Značajni uticaji – provođenje ovog zakona ima značajan uticaj na zapošljavanje u privrednim subjektima, te produktivnost, poslovanje privrednih subjekata i njihove operativne troškove, bolja konkurentnost na tržištu rada učenika nakon završene srednje škole po modelu dualnog obrazovanja. Stiče se obavezna srednja stručna sprema, čime se doprinosi povećanom procentu stanovništva koje posjeduje kvalifikaciju srednje stručne spreme</p>
<p>Socijalni uticaji</p>	<p>Bez uticaja (ili sa zanemarljivim uticajem), osim u dijelu koji se odnosi na bolju konkurentnost učenika na tržištu rada nakon završene srednje škole, učenici ostaju socijalno isključeni, posebno ranjive kategorije ostaju socijalno isključene.</p>	<p>Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.</p>	<p>Značajni uticaji – provođenje ovog zakona ima značajan uticaj na zaposlenost i pristup tržištu rada, prava vezana za kvalitet radnog mjesta, pristup socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti i vrlo značajan uticaj na socijalnu uključenost i zaštitu posebno ranjivih društvenih grupa i pojedinaca, kao i potpunu socijalnu uključenost učenika tokom obaveznog srednjoškolskog obrazovanja u trajanju od 3 ili 4 godine.</p>

<p>Utjecaji na zaštitu osnovnih ljudskih prava i sloboda</p>	<p><i>Važeći propis omogućava pravo na obrazovanje svakom učeniku, pravo pristupa/pohađanja svim školama, inkluzivno obrazovanje učenika, podršku učenicima s teškoćama u nastavnom procesu, pravo na promjenu škole/zanimanja, pravo na kvalitetno obrazovanje. Sve navedeno se realizuje u obimu koji nije zadovoljavajući s aspekta nadležne obrazovne vlasti i u odnosu na globalna kretanja u oblasti obrazovanja općenito. Osnovna ljudska prava i slobode se promovišu i zagaranтована su kroz postojeće propise, koja želimo dodatno unaprijediti, odnosno afirmisati ljudska prava i slobode.</i></p>	<p><i>Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.</i></p>	<p><i>Značajni utjecaji – provođenje ovog zakona ima značajan uticaj na ravnopravnost spolova u smislu jednakog statusa, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, pravo na jednak tretman i prilike naročito u pogledu ostvarivanja materijalnih prava, zapošljavanja, rada i drugih zagaranтованиh prava, te direktnu ili indirektnu diskriminaciju. Pravo na obavezno srednje obrazovanje, na inkluzivno obrazovanje, realizacija nastavnog procesa u skladu sa predmetnim kurikulumima i propisanim obrazovnim ishodima, omogućavaju promovisanje osnovnih ljudskih prava i sloboda u daleko većoj mjeri nego što je trenutno stanje.</i></p>
<p>Utjecaji na zaštitu životne okoline</p>	<p><i>Provođenje propisa ne izaziva negativne utjecaje na zaštitu okoliša, odnosno životne sredine.</i></p>	<p><i>Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.</i></p>	<p><i>Bez utjecaja (ili sa zanemarljivim uticajem) – provođenje ovog zakona ne izaziva negativne utjecaje na zaštitu okoliša, odnosno životne sredine</i></p>
<p>Koruptivni rizici</p>	<p><i>Pojava koruptivnih rizika zbog nedovoljno preciznih odredba postojećih propisa i zbog nejasno propisanih procedura.</i></p>	<p><i>Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.</i></p>	<p><i>Značajni utjecaji – provođenje ovog zakona ima značajan uticaj na jasnoću, nedvosmislenost i preciznost odredaba, jasno i sveobuhvatno utvrđene procedure i postupke, regulisanje sprječavanja sukoba interesa i transparentnost. Kao i važeći Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju i Zakon o srednjem</i></p>

			<p><i>obrazovanju i ovaj zakon jasno i nedvosmisleno propisuje kriterije za imenovanje direktora škola kao organa rukovođenja i članova školskih odbora kao organa upravljanja u školama, u smislu ispunjavanja uslova za obavljanje navedenih funkcija i sprečavanja sukoba interesa, te prevenciji koruptivnih rizika. U tom smislu zadržana su rješenja koja ograničavaju diskreciona ovlaštenja nosilaca javne funkcije, odnosno imenovanih lica u školama, uz dodatne pooštrene kriterije za sprečavanje korupcije.</i></p>
<p>5. Uputna analiza opcija i odabir najpovoljnije opcije</p>			
<p>Analizirajte opcije u skladu sa kriterijima iz člana 14. Uredbe.</p>			
<p>Postizanje cilja</p>	<p>Opcija 1. <i>Postojeći propisi koji regulišu oblast osnovnog i oblast srednjeg obrazovanja se kontinuirano primjenjuju u svim segmentima. Ali, ciljevi se ostvaruju djelimično. Nastavni proces se odvija redovno i kontinuirano, ali bez značajnijih reformskih procesa. Nastavni kadar nije dovoljno educiran, čime izostaje jačanje kapaciteta nastavnika. Postojeći nastavni planovi i programi se ne baziraju na obrazovnim ishodima, niti je u fokusu nastavnog procesa u dovoljnoj mjeri zastupljen učenik.</i></p>	<p>Opcija 2. <i>Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.</i></p>	<p>Opcija 3. <i>Postavljeni ciljevi se ostvaruju u najvećoj mogućoj mjeri. Namjera predlagača jeste da predloži zakon koji će ukazati na potrebe brze transformacije odgojno-obrazovne zajednice, ali da pri tome zadrži i mehanizme provedbe promjena i omogući standardizaciju kvaliteta s ciljem razvoja koji će omogućiti jednake šanse za sve učesnike odgojno-obrazovanog procesa. Ovaj zakon se prevashodno bavi učenikom, koji se nalazi u fokusu funkcionisanja obrazovnog sistema. Kroz predloženi</i></p>

			<p>tekst jedinstvenog zakona definirani su akteri i nosioci aktivnosti s ciljem razvoja odgojno-obrazovnog sistema koji će društvu općenito i obrazovnoj zajednici, omogućiti da iskoristi reformnske potencijale i prihvatiti princip mitigacije – stalnog olakšavanja, brige i poboljšanja okolnosti i prilika. Institut će vršiti edukacije nastavnika, čime se ojačavaju kapaciteti, obuke su uže stručne, kontinuirane i iz oblasti pedagogije, psihologije, didaktike, metodike i dr. Izrada predmetnih kurikuluma sa ishodišta učenja u osnovnoj i srednjoj školi, izrada standarda zanimanja i nastavnih planova i programa baziranih na principima dualnog obrazovanja srednjim stručnim školama su, između ostalog, ciljevi donošenja novog propisa.</p>
<p>Provedivost</p>	<p>Budžet se realizuje u skladu sa predviđenim sredstvima, ali u nedovoljnoj mjeri u smislu potrebnih reformskih procesa. U skladu sa postojećom organizacionom strukturom u Ministarstvu, propisi se provode u najvećoj mjeri, ali ne i u maksimalnom obimu. Prevelik broj podzakonskih akata u oba nivoa obrazovanja, djelimično otežava potpunu implementaciju oba zakona.</p>	<p>Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.</p>	<p>Propis se može efikasno primijeniti kroz strukturu javne uprave i to sa aspekta njegove finansijske izvodljivosti, uz planirana budžetska sredstva. Sa aspekta organizacione izvodljivosti će se ostvariti korelacija između odjeljenja za osnovni odgoj i obrazovanje i srednje obrazovanje s jedne strane i Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo, s druge strane. Jedinstven propis će imati jedinstvene podzakonske akte za</p>

			<p>oba nivoa obrazovanja. Sa aspekta tehničke provodivosti će biti obezbijeđena u potpunosti tehnička sredstva i oprema kroz odjeljenje Ministarstva čiji je resor djelovanja oblast informatizacije. Putem osiguranih budžetskih sredstava Ministarstva, škole se dodatno opremaju sa IKT-om.</p>
<p>Jasnoća</p>	<p>Omogućena je vertikalna i horizontalna provodivost postojećeg propisa i podzakonskih akata, koji u određenim segmentima ostaju neusklađeni i nedovoljno harmonizirani. Dugogodišnja praksa i primjena odredbi važećih zakona, pokazala je da se radi o prenormiranosti zakonskih rješenja.</p>	<p>Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.</p>	<p>Jedinstveni zakon o odgoju i obrazovanju u oba nivoa obrazovanja bit će dobra i uređena polazna osnova za donošenje novih provedbenih propisa koji će na jedinstven način ponuditi rješenja koja će na nedvosmislen način otkloniti dileme i nejasnoće do kojih dolazi u primjeni važećih zakona i važećih pravilnika, odnosno posljedica donošenja ovog zakona će biti uređivanje pravnih propisa po pravnim oblastima u cjelokupnom-odgojno obrazovnom procesu na nivou osnovnog i srednjeg obrazovanja. Procjenjuje se da će otklanjanje nejasnoća iz važećih zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju, zasigurno prouzrokovati bolju i dosljedniju primjenu odredbi.</p>
<p>Troškovi primjene</p>	<p>Budžet Kantona Sarajevo za 2024. godinu Osnovno obrazovanje 205.465,793 KM Srednje obrazovanje 96.004,491 KM Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo 4.640,519 KM</p>	<p>Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.</p>	<p>Donošenje propisa iziskuje dodatna sredstva u Budžetu u narednim godinama -prvenstveno za provođenje reforme u širem smislu i to na godišnjem nivou cca 3.000.000 KM. Sredstva su osigurana u Budžetu</p>

			<p><i>Kantona Sarajevo na pozicijama budžetskih korisnika (škole, Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo)</i></p>
Usklađenost	<p><i>Dugogodišnja praksa i primjena odredbi važećih zakona, pokazala je da se radi o prenormiranosti zakonskih rješenja. Različite zainteresirane strukture se obraćaju Ministarstvu ogromnim brojem upita za instrukcije za postupanje, odnosno mišljenja, zbog činjenice da su propisi o pojednim pitanjima nejasni ili nedovoljno precizni.</i></p>	<p><i>Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.</i></p>	<p><i>Procjenjuje se da će otklanjanje nejasnoća iz važećih zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju, zasigurno prouzrokovati bolju i dosljedniju primjenu odredbi-donošenje preciznijih podzakonskih akata. Propis će u potpunosti biti usklađen sa drugim propisima, čime će biti izbjegnuti neželjeni efekti.</i></p>
Integralni pristup	<p><i>Osiguran integralni pristup, ali u nedovoljnoj mjeri i na način koji nije optimalan.</i></p>	<p><i>Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.</i></p>	<p><i>Osiguran u potpunosti integralni pristup na način da je ostvarena korelacija između odjeljenja za osnovni odgoj i obrazovanje i srednje obrazovanje s jedne strane i Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja, s druge strane. Novi propis posebno omogućava jačanje uloge Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja.</i></p>
Održivost	<p><i>Omogućena održivost, koja nije u optimalnom kapacitetu i nije dugoročna.</i></p>	<p><i>Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.</i></p>	<p><i>Propis održiv u dužem vremenskom periodu, ne proizvodi negativan uticaj u širem okruženju te osigurava dugoročni pozitivni uticaj rješenja koja nudi novi propis.</i></p>
Efikasnost	<p><i>Propis ne omogućava maksimalan omjer koristi i troškova, jer se primjenom postojećeg propisa troškovi obrazovanja učenika i ishod koji se mjeri završetkom osnovne odnosno srednje škole, ne smatra</i></p>	<p><i>Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.</i></p>	<p><i>Propis će svoju efikasnost ostvariti dosljednom implementacijom, kao i donošenjem podzakonskih akata/programskih aktivnosti/projektnih aktivnosti koji</i></p>

	opravdanim niti komplementarnim, niti se ostvaruju očekivani rezultati.		će svojom primjenom dovesti do očekivanih ishoda-izrada predmetnih kurikuluma/kurikularna reforma, izrada standarda zanimanja i nastavnih planova i programa po principu dualnog obrazovanja, upošljavanje dodatnih asistenata, psihologa i diplomiranih socijalnih radnika
6. Odabrana opcija			
Navedite odabranu opciju i dajte obrazloženje razloga za odabir ove opcije kao najpovoljnije.			
Odgovor: <i>Opcija 3. – usvajanje jedinstvenog zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju - prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo predstavlja rješenje kojim će se na jednoobrazan način urediti oblast osnovnog i srednjeg obrazovanja u dijelovima gdje je to moguće u što širem obimu, postići harmonizirana struktura i vertikalna prohodnost odgojno - obrazovnih programa i aktivnosti.</i>			
7. Provođenje konsultacija			
7.1. Navedite podatke iz izvještaja o provedenim konsultacijama (izvještaj se obavezno prilaže) o kantonalnim organima i drugim institucijama Kantona i drugih nivoa vlasti sa kojima su provedene konsultacije, uključujući vrijeme konsultacija, metode konsultacija, zaprimljene primjedbe i sugestije, te ishode koje su konsultacije imale na sadržaj propisa.			
Odgovor: <i>(Napomena – odgovor uključuje i tražene podatke pod 7.2.)</i> <i>Skupština Kantona Sarajevo je donijela Zaključak, broj: 01-02-20299/22 od 17.5.2022. godine, kojim je utvrdila <u>Nacrt Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo</u> i isti je uputila u javnu raspravu u trajanju od 30 dana. U sklopu javne rasprave, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje organizovalo je dva okrugla stola na temu <u>Nacrta Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo</u> sa predstavnicima relevantnih struktura. Prvi okrugli sto održan je 9.6.2022. godine sa predstavnicima sljedećih struktura: Udruženja direktora/ravnatelja sarajevskih osnovnih škola, Zajednica srednjih škola, Vijeće roditelja učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo i Koordinacioni odbor osoba sa invaliditetom Kantona Sarajevo. Drugi okrugli sto održan je 14.6.2022. godine sa predstavnicima sljedećih struktura: Udruženje poslodavaca Kantona Sarajevo, Privredna komora Kantona Sarajevo, Obrtnička komora Kantona Sarajevo, Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja F BiH-Kantonalni odbor Kantona Sarajevo, Sindikat srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine, Kantonalni odbor Kantona Sarajevo i JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja. U periodu trajanja javne rasprave, svoje primjedbe, prijedloge, sugestije i mišljenja na <u>Nacrt zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo</u> dostavili su:</i> - <i>Zajednica srednjih škola Kantona Sarajevo;</i>			

- Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja F BiH-Kantonalni odbor Kantona Sarajevo;
- Aktiv samostalnih referenata za plan i analizu (saradnika za finansijske i računovodstvene poslove) osnovnih i srednjih škola u Kantonu Sarajevo;
- Aldijana Muharemi;
- JU Srednja građevinsko-geodetska škola;
- JU Srednja škola metalskih zanimanja;
- Sindikat srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine, Kantonalni odbor Kantona Sarajevo;
- Koordinacioni odbor osoba sa invaliditetom Kantona Sarajevo;
- Stručni aktiv sekretara srednjih škola u Kantonu Sarajevo;
- Neira Dizdarević, zastupnica Naše stranke u Skupštini Kantona Sarajevo;
- Organizacija DVV International, Ured za Bosnu i Hercegovinu;
- Klub zastupnika Naše stranke u Skupštini Kantona Sarajevo;
- JU Treća gimnazija;
- Općina Novi Grad Srajevo- Sekretar općinskog organa državne službe;
- Općina Stari Grad Sarajevo, Općinski Načelnik, Služba Kabineta općinskog Načelnika;
- Vijeće roditelja učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo;
- OSCE, Misija u Bosni i Hercegovini;
- Sindikat srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine, Kantonalni odbor Kantona Sarajevo, Zbirne primjedbe iz sindikalnih organizacija srednjih škola;
- Burim Adžanel, Šef Odljerenja za informatizaciju, međunarodnu saradnju i evropske integracije u Ministarstvu za odgoj i obrazovanje.

Ishodi zaprimljenih primjedbi, sugestija te konsultacija na sadržaj propisa, sadržani su u izvješćaju o rezultatima javne rasprave, koji će biti sastavni dio materijala za Vladu Kantona Sarajevo, odnosno Skupštine Kantona Sarajevo.

Na prijedlog Ministarstva Vlada Kantona Sarajevo je donijela Zaključak, broj: 02-04-6666-2/23 od 16.03.2023. godine, kojim se utvrđuje prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i predlaže Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa Poslovnikom Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 41/12-Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 – Ispravka), donese Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je dostavljen Skupštini Kantona Sarajevo, ali do mjeseca februara 2024. godine nije bio na dnevnom redu niti je razmatran.

Obzirom da je u međuvremenu zaprimljen određeni broj primjedbi, prijedloga i sugestija na utvrđeni prijedlog Zakona, odlučeno je da se racionalne primjedbe uvrste u prijedlog Zakona što će u konačnici doprinijeti boljoj preglednosti teksta istog, shodno čemu je Vlada Kantona Sarajevo donijela Zaključak, broj: 02-04-3479-30.2/24 od 08.02.2024. godine, kojim je zadužena Stručna služba Vlade Kantona Sarajevo da povuče materijal iz Službe za skupštinske poslove Kantona Sarajevo. Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je dostavljen Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, kao obrađivaču, na dalje postupanje.

Ministarstvo je izvršilo detaljnu analizu dostavljenih prijedloga te je one koji će doprinijeti unapređenju kvaliteta i preglednosti teksta prijedloga Zakona prihvatilo i ugradilo u isti.

Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je, u skladu sa odredbama Uredbe o procjeni propisa u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 29/22), dostavljen na sveobuhvatne konsultacije. Izvještaj o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni uticaja sačinjen na Obrascu 2., zajedno sa obrazloženjem i prijedlogom Zakona objavljen je na internet stranici Ministarstva dana 14.02.2024. godine, u cilju provođenja sveobuhvatnih konsultacija, s obavištenjem svim zainteresiranim da u ovoj fazi postupka mogu uzeti aktivno učešće u konsultacijama u trajanju od deset (10) dana počev od 14.02.2024. godine, odnosno da primjedbe, prijedloge, sugestije, mišljenja ili inicijative na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo dostavljaju Ministarstvu na e-mail: mo@mo.ks.gov.ba ili putem pošte na adresu: Reisa Džemaludina Čauševića broj 1., Sarajevo.

Nakon što su zaprimljene primjedbe, sugestije i mišljenja na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, izvršena je analiza istih te su određene primjedbe i sugestije ugrađene u tekst prijedloga Zakona.

Pored javnog obavještenja zainteresiranim za dostavljanje primjedbi, prijedloga, sugestija, mišljenja ili inicijativa na tekst prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, Ministarstvo je dostavilo prijedlog teksta ovog Zakona Samostalnom sindikatu osnovnog obrazovanja i odgoja Federacije Bosne i Hercegovine – Kantonalni odbor Sarajevo, Sindikatu srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH - Kantonalni odbor Kanton Sarajevo, Ekonomsko-socijalnom vijeću Kantona Sarajevo za područje Kantona Sarajevo i Koordinacionom odboru Udruženja osoba sa invaliditetom Kantona Sarajevo.

Na tekst prijedloga Zakona mišljenje su dostavili:

1. Sindikat srednjeg i visokog obrazovanja odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine, Kantonalni odbor Kantona Sarajevo, akt broj: 07-01-107/24 od 11.3.2024. godine (u prilogu);
2. Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH, Kantonalni odbor Kantona Sarajevo, akt broj: 598/24 od 27.2.2024. godine (u prilogu);
3. Ekonomsko - socijalno vijeće Kantona Sarajevo, akt broj: 13-04-3193-3.1/23 od 13.3.2024. godine (u prilogu);

Koordinacioni odbor Udruženja osoba sa invaliditetom Kantona Sarajevo do dana sačinjavanja ovog Obrasca nije dostavio mišljenje.

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo je detaljno analiziralo sve pristigle primjedbe, prijedloge i sugestije te su iste sa komentarima sastavni dio izvještaja o provedenim javnim konsultacijama.

7.2. Navedite podatke iz izvještaja o provedenim konsultacijama (izvještaj se obavezno prilaže) o institucijama, organizacijama i pojedincima sa kojima su provedene javne konsultacije, uključujući vrijeme konsultacija, metode konsultacija, zaprimljene primjedbe i sugestije, te ishode koje su konsultacije imale na sadržaj propisa.

Odgovor: **Objedinjeno pod 7.1.**

8. Praćenje i evaluacija

8.1. Navedite pokazatelje izvršenja i uspješnosti provođenja propisa, koji uključuju polazne i ciljine vrijednosti, izvore i metode prikupljanja i verifikacije podataka, koji će biti korišteni za praćenje provođenja propisa u skladu sa članom 19. Uredbe.

Odgovor: *Praćenje provođenja propisa će omogućiti vrednovanje postignutih rezultata, što podrazumijeva prikupljanje i analizu podataka koji ukazuju na uticaj i napredak u odnosu na postojeće stanje. Jedan od pokazatelja će biti i eventualni problemi u provođenju u odnosu na postavljene ciljeve. Broj upita za tumačenje propisa na godišnjem nivou je jedan od pokazatelja izvršenja i uspješnosti provođenja propisa. Na osnovu pokazatelja, ukoliko se javi potreba, pristupiće se izmjeni i dopunu propisa, kako bi se poboljšala njegova primjena.*

8.2. Navedite plan za provođenje evaluacije propisa u skladu sa članom 20. Uredbe.

Odgovor: *Ministarstvo u saradnji sa Javnom ustanovom Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja će vršiti periodično procjenjivanje stanja, analizirati provođenje propisa u odnosu na utvrđene ciljeve, s ciljem primjene Zakona u optimalnoj mjeri. Ministarstvo će sastaviti kriterije za evaluaciju propisa iz različitih oblasti, utvrditi plan i metodologiju provođenja evaluacije, što podrazumijeva analizu pristiglih podataka i prijedloge mjera. Svake treće godine, a nakon stupanja na snagu Zakona, Ministarstvo provodi evaluaciju i podnosi izvještaj o evaluaciji Vladi Kantona Sarajevo.*

9. Zaključak

Ukratko predstavite ukupne rezultate provedene procjene uticaja, sa osvrtom na analizu opcija u skladu sa kriterijima, rezultate konsultacija i opisom odabranih rješenja koja se upućuju u dalju zakonodavnu proceduru.

Odgovor: *Uzimajući u obzir kriterije iz Uredbe o procjeni uticaja propisa u Kantonu Sarajevo, rezultate ranijih konsultacija, a posebno provedenu javnu raspravu, odnosno konsultacije provedene ove godine, sačinjen je konačni prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo koji je u skladu sa propisanom procedurom dostavljen kontrolnim tijelima sa obrazloženjem.*

PRIBAVLJENA MIŠLJENJA KONTROLNIH TIJELA (popunjava se nakon pribavljanja mišljenja i izmjena obrasca u skladu sa mišljenjima)

Kontrolno tijelo	Datum dostavljanja mišljenja i broj akta	Mišljenje priloženo	Mišljenje potvrđuje procjenu uticaja	Sažetak mišljenja i opis izmjena Obrasca 2. i odabраних rješenja u skladu sa mišljenjem	Očitovanje u vezi sa spornim pitanjima u slučaju neslaganja obrađivača sa mišljenjem
	D/ANE	D/ANE	D/ANE		
Ministarstvo finansija (daje mišljenje u pogledu provjere procjene fiskalnih uticaja i ekonomskih uticaja)	Broj: 08-03-11-17785/24 od 24.04.2024. godine	DA	DA	Mišljenje je dato u skladu sa odredbama Prijedloga zakona koji se obrađuje i obrazloženja navedenog u Obrascu IFP-DA Izjave o fiskalnoj procjeni. Ministarstvo finansija sa aspekta fiskalnog učinka na budžet u smislu potrebnih sredstava na Prijedlog zakona nema primjedbi za 2024. godinu uz uslov da se navedena preraspodjela realizuje u 2024. godini u okviru razdjela Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, s tim što će za naredne godine (2025. i 2026. godinu) prilikom izrade Budžeta biti potrebno prioritarno planirati sredstva. Nije bilo izmjene Obrasca 2. i odabраних rješenja.	
Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, rasejlena lica i izbjeglice (daje mišljenje u pogledu provedene procjene socijalnih uticaja)	Broj: 13-02-17803/24 od 16.04.2024. godine	DA	DA	Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo ne proizvodi socijalnu nesigurnost i druge značajne socijalne rizike. Nije bilo izmjene Obrasca 2. i odabраних rješenja.	
Ministarstvo pravde i uprave (daje mišljenje u pogledu provjere provedene procjene uticaja na zaštitu ljudskih prava i sloboda)	Broj: 03-04/1-02-17818/24 od 04.04.2024. godine	DA	DA	Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je propis kojim se ne povređuju prava zaštićena odredbama Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, niti je u suprotnosti sa drugim pravnim aktima, kojima je utvrđena zaštita ljudskih prava i sloboda. Nije bilo izmjene Obrasca 2. i odabраних rješenja.	

Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša (daje mišljenje u pogledu provjere procjene uticaja na životnu sredinu)	Broj: 05/02-02- 17796/24 od 01.04.2024. godine	DA	DA	Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je propis koji nema uticaja na zaštitu životne okoline ili ima zanemarljiv uticaj, što je pravilno definisano u Obrascu za provođenje sveobuhvatne procjene uticaja propisa. Nije bilo izmjene Obrasca 2. i odabranih rješenja.
Ured za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom (daje mišljenje u pogledu procjene uticaja koruptivnih rizika u zakonima)	Broj: 20302-17820- 1/24 od 04.04.2024. godine	DA	DA	Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo ne sadrži odredbe koje mogu dovesti do koruptivnih rizika. Nije bilo izmjene Obrasca 2. i odabranih rješenja.

IZJAVA O PROVOĐENJU SVEOBUHVAТNE PROCJENE UTICAJA PROPISA, PROVOĐENJU KONSULTACIJAMA I PRIBAVLJANJU MIŠLJENJA KONTROLNIH TIJELA

Svojim potpisom koordinator postupka procjene uticaja i svojim potpisom i pečatom rukovodilac obrađivača potvrđuju da je provedena sveobuhvatna procjena uticaja propisa u skladu sa Uredbom o procjeni uticaja propisa u Kantonu Sarajevo i drugim relevantnim propisima.

COORDINATOR POSTUPKA PROCJENE UTICAJA

Datum i mjesto

08.05.2024. godine, Sarajevo

Džejna Hurić

RUKOVODIOС OBRAĐIVAČA

MINISTARSTVA

Naida Hotić-Muminović

Datum i mjesto

08.05.2024. godine, Sarajevo

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Justice and Administration

Broj: 03-04/1-02-27895/24
Sarajevo, 14.05.2024. godine

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE
gđa. Naida Hota - Muminović, ministrica

PREDMET: Mišljenje o sveobuhvatnoj procjeni uticaja na Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo uz Obrazac 3., dostavlja se -

Veza: Vaš akt, broj: 11-07/01-34-22650-72/24/22 od 08.05.2024. godine

Postupajući po Vašem aktu, broj i datum gornji, na osnovu odredbi člana 7. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 40/22) i člana 18. stav (5) i (6) Uredbe o procjeni uticaja u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/22), Ministarstvo pravde i uprave, kao centralno koordinirajuće tijelo, razmotrilo je Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i Obrazac za provođenje sveobuhvatne procjene uticaja propisa, te daje sljedeće

MIŠLJENJE

Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo nema primjedbi na sveobuhvatnu procjenu uticaja u vezi sa Prijedlogom Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, te ističe da su ispoštovani svi proceduralni koraci sadržani u Uredbi o procjeni uticaja propisa u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/22).

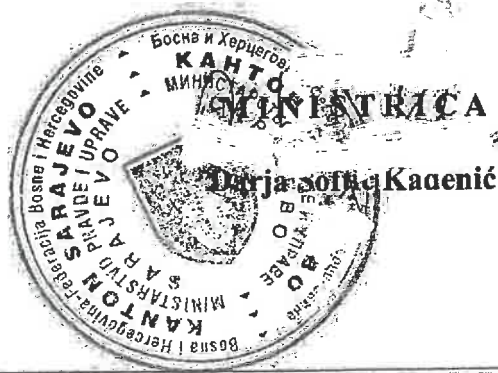
Shodno navedenom, Ministarstvo pravde i uprave, kao centralno koordinirajuće tijelo, u prilogu ovog mišljenja dostavlja popunjen i ovjeren Obrazac 3.

Prilog, kao u tekstu.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu;
2. a/a.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-083, Fax: + 387 (0) 33 562-241
Web: <http://mpu.ks.gov.ba>, E-mail: mpu@mpu.ks.gov.ba

1/1

KONTROLNI OBRAZAC O PROVOĐENJU SVEOBUHVAATNE PROCJENE UTICAJA PROPISA			
Naziv prednacrt/nacrta/prijedloga propisa		Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo	
Obradivač (naziv organa)		Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo	
Pravni osnov za donošenje propisa		Član 12. tačka b) i član 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 1/96, 2/96 – Ispravka, 3/96 – Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17), član 59. stav (3) Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, broj 18/03) i član 24. Okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, broj 63/08)	
Datum		14.05.2024. godine	
Broj	Elementi provjere	Da	Ne
Osnovni elementi			
1.	Izrađena je sveobuhvatna procjena uticaja propisa i uključuje sve potrebne dijelove	X	
2.	Naziv propisa je naveden i razumljiv	X	
3.	Naziv obrađivača je naveden	X	
4.	Izvršena je analiza stanja i utvrđen je problem	X	
5.	Utvrđeni su ciljevi (opći i specifični)	X	
Identifikacija opcija, procjena uticaja, konsultacije, uporedna analiza i prijedlog odabrane opcije			
6.	Identificirane su najmanje tri opcije za postizanje utvrđenih ciljeva	X	
7.	Izvršena je procjena uticaja identificiranih opcija u:	X	
	a) fiskalnom pogledu	X	
	b) ekonomskom pogledu	X	
	c) socijalnom pogledu	X	
	d) pogledu zaštite osnovnih ljudskih prava i sloboda	X	
	e) okolišnom pogledu	X	
f) pogledu koruptivnih rizika	X		
8.	Provedene su konsultacije među institucijama i sa javnošću i njihovi ishodi jasno navedeni i dokumentovani	X	
9.	Izvršena je uporedna analiza opcija prema propisanim kriterijima	X	
10.	Predložena je odabrana opcija sa obrazloženjem	X	
11.	Utvrđen je okvir za praćenje, izvještavanje i evaluaciju	X	
12.	Utvrđeni su pokazatelji uspješnosti provođenja propisa	X	
Prilozi			
13.	Priložena su mišljenja kontrolnih tijela, sa konsolidovanim Obrascem 2.	X	

14.	Priloženi su izvještaji o provedenim konsultacijama	X	
15.	Priložen je prednacrt/nacrt/prijedlog propisa, sa obrazloženjem	X	

Zaključak

Ispoštovani su svi proceduralni koraci sadržani u Uredbi o procjeni uticaja propisa u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 29/22).

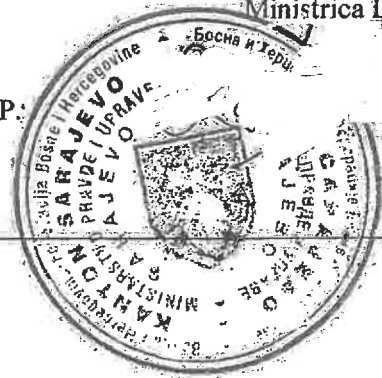
Neispunjeni elementi provjere (navesti pitanja koja su označena sa NE i dati upute za doradu)

Broj	Pitanje	Uputa

RUKOVODILAC CENTRALNOG KOORDINIRAJUĆEG TIJELA

Ministrica **Darja Softić Kadenić**
potpis

M.P.:

Datum i mjesto
14.05.2024. godine, u Sarajevu

Podanik Skupštine Kantona Sarajevo

- Javna diskusija o nacrtu zakona, drugog propisa ili općeg akta

Član 141.

U cilju očitovanja i davanja mišljenja i sugestija kantonalnih organa uprave, javnih preduzeća i ustanova, lokalne samouprave i javnosti Kantona u cjelini, o nacrtu zakona koji Skupština utvrdi, provodi se javna rasprava.

Obavezni sudionici javne rasprave su kantonalni organi uprave i jedinice lokalne samouprave, te kantonalne ustanove i javna preduzeća na koja se nacrt zakona neposredno odnosi, odnosno koja su određena zaključkom o otvaranju javne rasprave.

Član 142.

Zaključak o otvaranju javne rasprave sadrži odredbe o subjektima koji će organizovati i provesti raspravu, obimu rasprave, kao i načinu finansiranja i roku za njeno provođenje.

Rok za provođenje javne rasprave je najmanje trideset dana. Izuzetno, Skupština može odrediti kraći rok javne rasprave. Rok za provođenje javne rasprave teče od dana dostave nacrtu zakona obaveznicima javne rasprave. Tokom javne rasprave, nadležno radno tijelo Skupštine učestvuje u javnom pretresu koje organizuje predlagač.

O rezultatima javne rasprave Skupštini se podnosi izvještaj koji sadrži primjedbe, prijedloge i mišljenja.

Član 143.

Predlagač zakona dužan je da prilikom izrade prijedloga zakona uzme u obzir primjedbe, prijedloge i mišljenja sadržana u izvještaju o javnoj raspravi, kao i da obrazloži razloge zbog kojih nije pojedine primjedbe, prijedloge ili mišljenja uvrstio u prijedlog zakona.

Izuzetno, ako je radno tijelo koje podnosi izvještaj o rezultatima javne rasprave istovremeno i predlagač zakona, može zajedno sa izvještajem dostaviti prijedlog zakona, a Skupština će na istoj sjednici razmatrati izvještaj i prijedlog zakona.

Član 144.

Odredbe ovog poslovnika koje se odnose na javnu raspravu o nacrtu zakona, shodno se primjenjuju i na javnu raspravu o nacrtima drugih propisa ili općih akata Skupštine.

- Prijedlog zakona

Član 145.

Prijedlog zakona podnosi se u obliku u kome se donosi zakon.

Obrazloženje prijedloga sadrži, pored pitanja iz člana 138. stav 3. ovog poslovnika, objašnjenja važnih pravnih instituta, izmjene i dopune koje su izvršene u odnosu na nacrt zakona, primjedbe i prijedloge na nacrt zakona koji nisu prihvaćeni i iz kojih razloga, kao i druge značajne okolnosti u vezi sa pitanjima koja se zakonom uređuju.

Član 146.

O načinu podnošenja prijedloga zakona, njegovog upućivanja Skupštini, drugim tijelima Skupštine i zainteresiranim organima i drugim organizacijama i zajednicama, njegovog razmatranja u Zakonodavno-pravnoj komisiji, kao i razmatranja po pitanjima zaštite vitalnih nacionalnih interesa, shodno se primjenjuju odgovarajuće odredbe ovog poslovnika koje se odnose na nacrt zakona.

Član 147.

Predsjedavajući Skupštine po prijemu dostavlja prijedlog zakona poslanicima/zastupnicima i on se može pretresati na sjednici Skupštine po isteku roka od 14 dana od dana dostavljanja poslanicima/zastupnicima.

Član 148.

Prijedlog zakona prethodno razmatraju ovim poslovnikom ovlaštena radna tijela Skupštine, klubovi naroda i klubovi poslanika/zastupnika u skladu sa svojim nadležnostima.

Član 149.

Pretres prijedloga zakona na sjednici Skupštine je, po pravilu, jedinstven. Skupština može odlučiti da pretres prijedloga zakona obuhvata opći pretres i pretres u pojedinostima.

U općem pretresu prijedloga raspravlja se o prijedlogu u načelu i da li je prijedlog izrađen u skladu sa zaključkom usvojenim prilikom pretresa nacrtu zakona, a mogu da se iznose mišljenja, traže objašnjenja i pokreću druga pitanja u vezi sa rješenjem datim u prijedlogu.

U toku pretresa o pojedinostima raspravlja se o pojedinim rješenjima prijedloga.

Član 150.

Podnosilac prijedloga zakona i Vlada mogu do završetka pretresa predložiti Skupštini da se pretres prijedloga zakona odloži.

O prijedlozima iz prethodnog stava i o drugim prijedlozima za odlaganje pretresa prijedloga zakona Skupština odlučuje odmah.

Podnosilac prijedloga zakona može da do otvaranja pretresa povuče svoj prijedlog zakona.

- Amandmani

Član 151.

Prijedlog za izmjenu i dopunu prijedloga zakona podnosi se u obliku amandmana.

Pravo predlaganja amandmana ima svaki poslanik/zastupnik u Skupštini, svaki klub naroda, svaki klub poslanika/zastupnika, radna tijela Skupštine i Vlada.

Član 152.

Amandman se podnosi pismeno, sa obrazloženjem.

Ako amandman sadrži odredbu kojom se angažuju finansijska sredstva, podnosilac amandmana je dužan da ukaže na izvore ovih sredstava.

Amandman se podnosi predsjedavajućem Skupštine u roku koji ne može biti kraći od sedam dana od dana određenog za održavanje sjednice na kojoj će se pretresati prijedlog zakona.

Rok iz prethodnog stava primjenjuje se i na amandmane koje podnose klubovi naroda.

Podnosilac prijedloga zakona može da podnosi amandmane do završetka pretresa prijedloga zakona.

Vlada može da podnese amandmane i na prijedlog zakona koji nije podnijela.

Predsjedavajući zaprimljene amandmane dostavlja predlagачu koji je obavezan u roku od 5 dana od dana dostavljanja amandmana da se očituje u pisanoj formi i očitovanje dostavi predsjedavajućem.

Član 153.

Na amandman predlagачa zakona svaki poslanik/zastupnik može podnijeti amandman do zaključenja pretresa.

Kada se amandmanom mijenjaju načela na kojim se zasniva zakon ili se angažuju značajnija materijalna sredstva, na prijedlog 10 poslanika/zastupnika, Zakonodavno-pravne komisije, nadležnog ili drugog radnog tijela Skupštine, Skupština može odlučiti da se odloži rasprava radi zauzimanja stavova u klubovima poslanika/zastupnika.

Obzirni Zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju u BiH

d) informira školski odbor o svojim stavovima kad ocijeni da je to potrebno, ili po zahtjevu školskog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom.

Način i procedura osnivanja i rada vijeća učenika utvrđuje se općim aktima škole.

5. Stručni organi škole

Član 55.

škola ima stručne organe: nastavničko vijeće, odjeljensko vijeće i stručni aktiv.

Ovlaštenja, sastav i način rada stručnih organa škole bliže se uređuju zakonima iz oblasti obrazovanja na nivou entiteta, kantona, Brčko Distrikta BiH i općim aktima škole.

XI - PRAJENJE I NADZOR NAD PROVOJENJEM OVOG ZAKONA

Član 56.

Nadzor nad primjenom ovog zakona vršit će Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

Nadležne obrazovne vlasti odgovorne su za provođenje kao i za praćenje i nadzor ovog zakona, svaka u okviru svoje nadležnosti.

XII - ZAŠTITA PRAVA

Član 57.

Prijave za kršenje principa definiranih ovim zakonom mogu se podnijeti nadležnoj obrazovnoj instituciji ili inspekciji nadležnoj za područje obrazovanja, koja će putem rješenja utvrditi opravdanost takvog kršenja i naložiti njegovo otklanjanje.

Ako rješenje ne bude doneseno u roku od 30 dana od datuma podnošenja prijave, ili ako stranka ne bude zadovoljna rješenjem, ona može podnijeti pritužbu nadležnom ministarstvu, koje je obavezno pritužbu riješiti u roku od 30 dana.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti postupak pred nadležnim sudom.

Član 58.

Protiv osobe koja se ponaša suprotno ovom zakonu disciplinski postupak može pokrenuti škola, nadležna inspekcija ili resorno ministarstvo.

U slučaju sumnje da je izvršeno krivično djelo, škola, nadležna inspekcija ili resorno ministarstvo obavijestit će odgovarajući organ krivičnog gonjenja.

XIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 59.

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine preduzet će korake ka zaključivanju sporazuma iz člana 48., odmah nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Postupak zaključivanja sporazuma provodi se najkasnije u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Objaviti zakon o srednjem stručnom obrazovanju i zaci u BiH

Član 22.
(Razvoj novih organizacionih oblika)

Uz odobrenje nadležnih obrazovnih vlasti, škole mogu razvijati nove organizacione oblike i primjenjivati nove pristupe u sadržaju i metodu stručnog obrazovanja s ciljem uvođenja korisnih promjena u sistem srednjeg stručnog obrazovanja i obuke.

DIO ČETVRTI – PRAĆENJE I NADZOR NAD PRIMJENOM OVOG ZAKONA

Član 23.
(Nadzor)

- (1) Nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Ministarstvo civilnih poslova BiH.
(2) Nadležne obrazovne vlasti, u okviru svoje nadležnosti, odgovorne su za provođenje kao i za praćenje i nadzor nad primjenom ovog zakona.

DIO PETI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 24.
(Obaveza usklađivanja zakona)

Svi zakoni u entitetu Republici Srpskoj, kantonima u Federaciji BiH i Brčko Distriktu BiH kao i drugi odgovarajući propisi kojima se uređuje organizacije srednjeg stručnog obrazovanja i osposobljavanja bit će usaglašeni sa odredbama ovog zakona, najkasnije u roku od 6 mjeseci nakon njegovog stupanju na snagu.

Član 25.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“.

PSBiH broj 232/08
23. juli 2008. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Niko Lozančić, s.r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

dr. Mladen Ivanić, s.r.

Ustav Kantona Sarajeva

- b) osigurati suradnju svake osobe i svakog službenika u davanju potrebnih informacija i podataka;
 - c) osigurati pristup i kontrolu na svim mjestima gdje su osobe lišene slobode, zatvorene ili gdje rade;
 - d) omogućiti prisustvo sudskim i upravnim postupcima kao i sastancima organa.
- Nalazi i izvještaji tijela iz stava 1. ovog člana će se razmatrati u nadležnim organima po hitnom postupku, te će na osnovu toga biti preduzimate odgovarajuće mjere gdje to bude potrebno.

III - NADLEŽNOSTI KANTONA

Član 11.

Određivanje nadležnosti

Kanton ima nadležnosti utvrđene Ustavom Federacije i ovim Ustavom.

U slučaju potrebe za tumačenjem, nadležnosti Kantona utvrđene ovim Ustavom će biti tumačene u korist Kantona po principu pretpostavljene nadležnosti, a pojedinačno spomenuta ovlaštenja u ovom Ustavu se neće tumačiti kao bilo kakva ograničenja općih nadležnosti Kantona.

Član 12.

Isključive nadležnosti

U okviru svojih nadležnosti Kanton je nadležan za:

- a) uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga;
- b) utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja;
- c) utvrđivanje i provođenje kulturne politike;
- d) utvrđivanje stambene politike, uključujući i donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata;
- e) utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguravanja javnih službi;
- f) donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući i zaniranje;
- g) donošenje propisa o unaprijeđivanju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti;
- h) donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;
- i) utvrđivanje politike u vezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnji;
- j) provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite;
- k) stvaranje i primjena politike turizma i razvoja turističkih resursa;
- l) stvaranje pretpostavki za optimalni razvoj privrede koja odgovara urbanoj sredini;
- m) finansiranje djelatnosti kantonalnih vlasti ili kantonalnih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.

Član 13.

Zajedničke nadležnosti sa Federacijom

Kanton zajedno sa Federacijom, samostalno ili u koordinaciji sa federalnim vlastima vrši slijedeće nadležnosti:

Član 18.

Nadležnosti Skupštine

Skupština Kantona:

- a) priprema i dvotrećinskom većinom usvaja Ustav Kantona;
- b) donosi zakone i druge propise u okviru izvršavanja nadležnosti Kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili zakonom dati u nadležnost Vlade Kantona;
- c) bira i razrješava Predsjednika i podpredsjednika Kantona sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- d) utvrđuje politiku i donosi programe razvoja Kantona;
- e) potvrđuje imenovanje Premijera, zamjenika Premijera i članova Vlade Kantona;
- f) osniva kantonalne i općinske sudove i utvrđuje njihove nadležnosti;
- g) bira sudije kantonalnih sudova sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- h) usvaja budžet Kantona i donosi zakone o oporezivanju i na drugi način osigurava potrebno finansiranje;
- i) bira zastupnike u Dom naroda Federacije sukladno Ustavu Federacije;
- j) odlučuje o prijenosu ovlaštenja Kantona na općine i Federaciju;
- k) odobrava zaključivanje ugovora i sporazuma u oblasti međunarodnih odnosa i međunarodne suradnje;
- l) provodi istragu sukladno ovom Ustavu i posebnim propisima;
- m) vrši i druge poslove utvrđene federalnim propisima, ovim Ustavom i kantonalnim propisima.

Član 19.

Način rada Skupštine

Skupština bira predsjedavajućeg i dva njegova zamjenika iz reda izabranih poslanika.

Skupština zasijeda javno, izuzev u slučajevima kada je to predviđeno njenim poslovnikom. Izvještaji o zasjedanjima i donesenim odlukama se objavljuju u sredstvima javnog informiranja.

Način rada Skupštine bliže se uređuje poslovnikom.

Član 20.

Poslanički imunitet

Krivični postupak ili građanska parnica ne mogu biti pokrenuti protiv kantonalnog poslanika, niti kantonalni poslanik može biti zadržan u pritvoru ili ka'njen na bilo koji način zbog iznesenog mišljenja i datog glasa u Skupštini.

Član 21.

Način odlučivanja u Skupštini

U vršenju svojih nadležnosti Skupština donosi zakone, druge propise, te opće i pojedinačne akte (dalje: propisi).

**DIO ČETVRTI - PROVOĐENJE, KOORDINACIJA I
KONTROLA POSTUPKA PROCJENE UTICAJA**

Član 15.

(Kordinatori postupka procjene uticaja)

- (1) Obradivači zakona dužni su da u okviru radnih mjesta utvrđenih pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji propišu poslove kordinatora za postupak procjene uticaja radi osiguranja metodološkog jedinstva i dosljedne primjene odredaba ove uredbe.
- (2) Dužnosti kordinatora iz stava (1) ovog člana posebno obuhvataju sljedeće zadatke:
 - a) koordinacija postupka i pružanje stručne pomoći u provođenju prethodne i sveobuhvatne procjene uticaja unutar kantonalnog organa;
 - b) saradnja sa kontrolnim tijelima i centralnim koordinirajućim tijelom u vezi sa provođenjem postupka procjene uticaja;
 - c) osiguranje provođenja sveobuhvatnih konsultacija među kantonalnim organima kao i drugim institucijama u Kantonu Sarajevo i po potrebi institucijama drugih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini u postupku procjene uticaja;
 - d) osiguranje dosljedne primjene Metodologije za procjenu uticaja iz člana 24. ove uredbe i predlaganje mjera rukovodiocu kantonalnog organa u cilju unapređenja postupka procjene uticaja unutar kantonalnog organa;
 - e) obavljanje drugih poslova u skladu sa ovom uredbom.

Član 16.

(Kontrolna tijela procjene uticaja)

- (1) Obradivač dostavlja zahtjev za mišljenje o provedenoj procjeni uticaja sljedećim kontrolnim tijelima:
 - a) Ministarstvu finansija Kantona Sarajevo u pogledu provjere procjene fiskalnih uticaja i ekonomskih uticaja, u skladu sa njegovim nadležnostima;
 - b) Ministarstvu za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo u pogledu provjere provedene procjene socijalnih uticaja, u skladu sa njegovim nadležnostima;
 - c) Ministarstvu pravde i uprave Kantona Sarajevo u pogledu provjere provedene procjene uticaja na zaštitu ljudskih prava i sloboda, u skladu sa njegovim nadležnostima;
 - d) Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo u pogledu provjere procjene uticaja na životnu sredinu, u skladu sa njegovima nadležnostima;
 - e) Uredu za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo u pogledu procjene uticaja koruptivnih rizika u zakonima, u skladu sa njegovim nadležnostima.
- (2) Kontrolna tijela dužna su dostaviti mišljenja iz stava (1) ovog člana u roku od 10 dana od dana prijema zahtjeva za mišljenje.

Član 17.

(Centralno koordinirajuće tijelo)

- (1) Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo) vrši poslove Centralnog

koordinirajućeg tijela za postupak sveobuhvatne procjene uticaja.

- (2) Ministarstvo razmatra normativni dio nacrtu godišnjeg programa rada kantonalnog organa i vrši uvid u Obrazac 1. o izvršenoj prethodnoj procjeni uticaja te dostavljeni obrazac, po potrebi, vraća obradivaču radi dorade, uz odgovarajuće upute i rok za doradu.

Član 18.

(Postupak razmatranja sveobuhvatne procjene)

- (1) Obradivač je dužan da izvještaj o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni uticaja sačinjen na Obrascu 2., zajedno sa obrazloženjem iz člana 63. Pravila i prednacrtom, nacrtom ili prijedlogom zakona objavi na svojoj internet stranici u cilju provođenja sveobuhvatnih konsultacija iz člana 13. ove uredbe.
- (2) Nakon provođenja sveobuhvatnih konsultacija, obradivač izrađuje izvještaj koji sadrži analizu pribavljenih komentara i prijedloga, sa kojima po potrebi usklađuje Obrazac 2. i prednacrt, nacrt odnosno prijedlog zakona sa obrazloženjem.
- (3) Obradivač pribavlja mišljenja kontrolnih tijela iz člana 16. ove uredbe i po potrebi sa pribavljenim mišljenjima usaglašava Obrazac 2. i prednacrt, nacrt odnosno prijedlog zakona sa obrazloženjem.
- (4) U slučaju neslaganja obradivača sa mišljenjem nadležnog kontrolnog tijela, uz Obrazac 2. se prilaže i očitovanje u vezi sa spornim pitanjem.
- (5) Usaglašeni Obrazac 2. i prednacrt, nacrt odnosno prijedlog zakona sa obrazloženjem se dostavljaju Ministarstvu koje kao centralno koordinirajuće tijelo popunjavanjem i ovjerom Obrasca 3. daje u roku od 10 dana mišljenje o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni uticaja u pogledu poštivanja svih proceduralnih koraka sadržanih u ovoj uredbi.
- (6) Centralno koordinirajuće tijelo dužno je da Obrazac 3. dostavi obradivaču zakona u roku od 10 dana od dana prijema dokumenata iz stava (5) ovog člana.
- (7) Ukoliko ocijeni da svi proceduralni koraci nisu ispoštovani, Centralno koordinirajuće tijelo vraća obradivaču dokumente iz stava (5) ovog člana uz upute za doradu i određuje rok ne duži od 30 dana u kojem je obradivač dužan doraditi dokumente.
- (8) Ukoliko Centralno koordinirajuće tijelo ne ovjeri Obrazac 3., prednacrt, nacrt ili prijedlog zakona neće biti uvršten u dnevni red sjednice Vlade.

DIO PETI - PRAĆENJE PROVEDBE I EVALUACIJA

Član 19.

(Praćenje provođenja zakona)

- (1) Obradivač kontinuirano prati primjenu zakona na osnovu prikupljanja i analize podataka koji ukazuju na ostvarivanje ciljeva utvrđenih procjenom uticaja i napredak u odnosu na početno stanje, kao i eventualne probleme u provođenju, te o tome sačinjava izvještaj najmanje jednom godišnje.
- (2) Praćenje se vrši na osnovu pokazatelja izvršenja i uspješnosti provođenja zakona, koji uključuju polazne i ciljne vrijednosti, izvore i metode prikupljanja i verifikacije podataka.
- (3) Obradivač izrađuje obrasce za praćenje i izvještavanje i određuje od kojih kantonalnih organa i drugih institucija će redovno prikupljati podatke iz stava (1) ovog člana.